

ТАРҶУМАИ ҚУРЪОН АЗ ТАҒСИРИ МУХТАСАРИ ХАТЛОҶ

1

СУРАИ ФОТИҲА ¹

1. Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!
2. Ситоиш Худоро, ки Парвардигори ҷаҳониён аст.
3. Бахшояндаи меҳрубон,
4. Фармонравои рӯзи ҷазо.
5. Танҳо Туро мепаستم ва танҳо аз Ту ёрӣ меҷӯем.
6. Моро ба роҳи рост ҳидоят кун:
7. Роҳи касоне, ки онҳоро неъмат додай, на ҳашмирифтагонӣ² бар онҳо ва на гумроҳон³.

1. Аз он рӯй, ки калому-л-лоҳи маҷид бо ин сура оғоз мешавад, фотиҳату-л-китобаш хондаанд. Аз дигар номҳои он «Сабъулмасонӣ» аст, зеро ҳафт оя дорад ва ба ривояте ду бор ба Паёмбар нозил шудааст ё дар ҳар намоз ду бор хонда мешавад. Фотиҳа ту-л-китоб дар Макка нозил шудааст.
2. Онҳоеанд, ки ҳақро донистанд ва аз он саркашӣ карданд (ҳамчун яҳудон).
3. Онҳоеанд, ки ҳақро нашинохтанд ва гумроҳ шуданд (ҳамчун насоро).

2

Сураи БАҚАРА ¹

(Гов)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф. Лом. Мим².
2. Ин аст ҳамон китобе, ки дар он ҳеч шакке нест. Парҳезгоронро раҳнамоаст:
3. онон, ки ба ғайб имон меоваранд ва намоз мегузоранд ва аз он ҷӣ рӯзияшон додаем, инфоқ (харҷ) мекунанд.
4. ва онон, ки ба он ҷӣ бар ту ва бар паёмбарони пеш аз ту нозил шудааст, имон меоваранд ва ба охираат яқин доранд.
5. Онҳо аз сӯи Парвардигорашон қарини ҳидоятанд ва худ растагоронанд.
6. Кофиронро хоҳ битарсонӣ ё натарсонӣ, барояшон яқсон аст, имон намеоваранд.
7. Худо бар дилҳояшон ва бар гӯшашон мӯҳр ниҳода ва бар рӯи ҷашмонашон пардаест ва барояшон азобест бузург.
8. Порае (*баъзе*) аз мардум мегӯянд: «Ба Худо ва рӯзи қиёмат имон овардаем». Ҳол он ки имон наовардаанд.
9. Инҳо Худову мӯъминонро мефиребанд ва намедонанд, ки танҳо худро фиреб медиҳанд.
10. Дар дилҳояшон маразест (бемории маънавӣ, мисли шакку шубҳа ва нифоқ) ва Худо низ бар маразашон бияфзудааст ва ба ҷазои дурӯғе, ки гуфтаанд, барояшон азобест, дардовар.
11. Чун ба онон гуфта шавад, ки дар замин фасод накунад, мегӯянд: «Мо муслиҳонем (*некӯкоронем*)».
12. Огоҳ бошед, ки инҳо худ табаҳқоронанду намедонанд.

13. Ва чун ба онҳо гуфта шавад, ки шумо низ монанди дигар мардумон имон биёваред, мегӯянд: «Оё мо низ монанди беҳирадон имон биёварем?» Огоҳ бошад, ки онон худ беҳирадонанду намедонанд.
14. Ва чун ба мӯъминон мерасанд, мегӯянд: «Имон овардаем». Ва чун бо шайтонҳои (инсӣ мисли пешвоёнашон) хеш хилват мекунад, мегӯянд: «Мо бо шумо ҳастем, мо масхараашон мекунем».
15. Худост, ки онҳоро масхара мекунад ва волегузорадашон, то ҳамчунон дар тугъи хеш саргардон бимонанд.
16. Инҳо гумроҳиро ба ҳидоят хариданд, пас тичораташон суд накард ва дар шумори ҳидоятёфтагон дарнаёмадаанд.
17. Мисолашон мисли он касест, ки оташе афрӯхт, чун перомунашро равшан сохт, Худо рӯшноӣ аз онҳо бозгирӣфт ва нобино дар торикӣ раҳояшон кард.
18. Каронанд, гунгонанд, куронанд, пас онҳо бознамегарданд (аз куфр ба имон)!
19. Ё чун бороне саҳт дар зулмат ҳамроҳ бо соиқа (оташак) аз осмон фуруд ояд, ва аз тарси марг, ангуштони хеш дар гӯшҳо кунанд. Ва Худо бар кофирон ихота (огоҳии комил) дорад.
20. Наздик бошад, ки барқ дидагонашонро нобино созад. Ҳар гоҳ ки равшанӣ диҳад барқ эшонро, чанд қадаме бармедоранд ва чун хомӯш шавад, аз рафтан бозистанд. Агар Худо мехост, гӯшҳояшонро кару чашмонашонро кӯр месохт, ки ӯ ба ҳар коре тавонист!³
21. Эй мардум, Парвардигоратонро, ки шумо ва пешиниёнатонро биёфаридааст, бипарастед. То ки парҳезгор шавед!
22. Он Худованде, ки заминро чун фаршҳое бигустурд ва осмонро чун биное бияфрохт ва аз осмон обе фиристонд ва бо он об барои рӯзии шумо аз замин ҳар гуна самаре бирӯёнид ва худ медонед, ки набояд барои Худо ҳамтоёне қарор диҳед!
23. Ва агар дар он ҷӣ бар бандаи хеш нозил кардаем, дар шак ҳастед, сурае монанди он биёваред ва ҷуз Худой ҳамаи ҳозиронатонро фаро хонед, агар рост мегӯед.
24. Ва ҳар гоҳ чунин накардаед, ки ҳаргиз натавонед кард, пас битарсед аз оташе, ки барои кофирон муҳайё шуда ва ҳезуми он мардумон ва сангҳо ҳастанд.
25. Ба онон, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, мужда деҳ ки барояшон биҳиштҳоест, ки дар он нахрҳо ҷорист. Ва ҳар гоҳ, ки аз меваҳои он бархурдор шаванд, гӯянд: «Пеш аз ин дар дунё аз чунин меваҳои бархурдор шуда будем, ки ин меваҳо шабех ба якдигаранд». Ва низ дар он ҷо ҳамсароне покиза доранд ва дар он ҷо ҷовидона бошанд.
26. Худо ибное надорад, ки ба пашша ва болотар аз он (мисли анкабут) масал бизанад. Онҳо, ки имон овардаанд, медонанд, ки он масал дуруст ва аз ҷониби Парвардигори онҳост. Ва аммо кофирон мегӯянд, ки Худо аз ин масал ҷӣ мехостааст? Бисёреро ба он гумроҳ мекунад ва бисёреро ҳидоят. Аммо танҳо фосиқонро гумроҳ мекунад.
27. Касоне, ки паймони Худоро (ба воситаи ақл, фитрат ва таблиғи паёмбарон, ки бастаанд), пас аз бастани он мешикананд ва он чиро, ки Худо ба пайвастанӣ он фармон дода (аз қабилӣ пайвастанӣ силаи раҳм, риояти ҳуқуқи инсонӣ, дӯстӣ ва ғайра), мебуранд ва дар замин фасод мекунад, зиёнкоронанд.
28. Ҷӣ гуна Худоро инкор мекунад, дар ҳоле ки мурда будед ва ӯ шуморо зинда сохт, боз мемиронад ва зинда мекунад ва он гоҳ ба назди ӯ бозгардонда мешавед?
29. Ёст, ки ҳамаи чизҳоеро, ки дар рӯи замин аст, бароятон биёфарид, он гоҳ ба осмон муставӣ шуд⁴ ва ҳар ҳафт осмонро барафрошт ва ӯ аз ҳар чизе огоҳ аст!

30. Ва чун Парвардигорат ба фариштагон гуфт; «Ман дар замин халифае меофаринам», гуфтанд: «Оё касеро меофаринӣ, ки дар он ҷо фасод кунад ва хунҳо бирезад ва ҳол он ки мо ба ситоиши Ту тасбеҳ мегӯем ва Туро ба покӣ иқроӣ мекунем?» Гуфт: «Ман он чиро донам, ки шумо намедонед».
31. Ва номҳоро ба тамомӣ ба Одам биёмӯхт. Сипас онҳоро ба фариштагон арза кард, ва гуфт: «Агар рост мегӯед, Маро ба номҳои инҳо хабар диҳед».
32. Гуфтанд: «Муназзаҳӣ (*поки*) Ту. Моро ҷуз он ҷӣ Худ ба мо омӯхтай, донише нест. Тӯӣ доноӣ ҳақим!»
33. Гуфт: «Эй Одам, онҳоро аз номҳояшон огоҳ кун!» Чун аз он номҳо огоҳашон кард, Худо гуфт: «Оё ба шумо нагуфтам, ки ман нисбати осмонҳову заминро медонам ва бар он ҷӣ ошкор мекунад ва пинҳон медоштед, огоҳам?»
34. Ва ба фариштагон гуфтем: «Одамро сачда кунед!» Ҳама сачда карданд, ҷуз Иблис, ки рӯй гардонд ва бартарӣ ҷуст. Ва ӯ аз кофирон буд.
35. Ва гуфтем: «Эй одам, худ ва занат дар биҳишт ҷой гиред. Ва ҳар ҷӣ хоҳед, ва ҳар ҷо, ки хоҳед, аз самароти он ба хушӣ биҳӯред. Ва ба ин дарахт наздик машавед, ки ба зумраи ситамкорон дароед».
36. Пас шайтон он дуру ба хато водошт ва аз биҳиште, ки дар он буданд, берун ронд. Гуфтем: «Поин равед, баъзе душмани баъзеи дигар ва қароргоҳу ҷои бархӯрдории шумо то рӯзи қиёмат дар замин бошад».
37. Одам аз Парвардигораш калимае чанд фаро гирифт. Пас Худо тавбаи ӯро пазируфт, зеро ӯ тавбапазир ва меҳрубон аст!
38. Гуфтем: «Ҳама аз биҳишт фуру шавед, пас ҳангоме, ки аз ҷониби Ман роҳнамоӣ бароятон омад, бар онҳо, ки аз роҳнамоии Ман пайравӣ кунанд, биме нахоҳад буд ва онҳо андӯхнок намешаванд».
39. Касоне, ки кофир шаванд ва оёти Худоро дурӯғ бароранд, худ аҳли ҷаҳаннаманд ва ҷовидона дар он ҷо хоҳанд буд.
40. Эй бани Исроил, неъматеро, ки бар шумо арзонӣ доштам, ба ёд биёваред. Ва ба аҳди Ман вафо кунед, то ба аҳдатон вафо кунам. Ва аз Ман битарсед!
41. Ба он ҷӣ нозил кардаам ва китоби шуморо тасдиқ мекунад, имон биёваред ва аз нахустин касоне набошед, ки инкораш мекунанд. Ва оёти Маро ба баҳои андак мафурӯшед ва (*танҳо*) аз Ман бимнок бошед!
42. Ҳақро ба ботил наомезед ва бо он ки ҳақиқатро медонед, пинҳонаш макунед!
43. Ва намозро барпой доред ва закот бидиҳед ва бо рукӯъкунандагон рукӯъ кунед!
44. Оё дар ҳоле ки китобро мехонед, мардумро ба неки фармон медиҳед ва худро фаромӯш мекунад? Оё ба ақл дарнамеёбед?
45. Аз сабр ва намоз ёрӣ ҷӯед. Ва ин ду кор душворанд, ҷуз барои аҳли хушӯъ (*хоксорон, фурӯтанон*).
46. Онҳо, ки бегумон медонанд, ки бо Парвардигори худ дидор хоҳанд кард ва назди ӯ бозмегарданд.
47. Эй бани Исроил, неъматеро, ки ба шумо арзонӣ доштам ва шуморо бар ҷаҳониён бартарӣ додам, ба ёд биёваред.
48. Ва битарсед аз рӯзе, ки ҳеҷ кас дигареро ба кор наёяд ва ҳеҷ шафӯъате аз касе пазируфта нагардад ва аз касе ивазе наситонанд ва касеро ёрӣ накунанд.
49. Ва (ба ёд оред) он гоҳ, ки шуморо аз фиръавниён раҳонидем: шуморо шиканҷаҳои саҳт мекарданд, писаронатонро мекуштанд ва занонатонро зинда мегузоштанд. Ва дар ин озмоише бузург аз сӯи Парвардигоратон буд.

50. Ва (ба ёд оред) он ҳангомро, ки дарёро бароятон шикоятем ва шуморо раҳонидем ва фиръавнийро дар баробари чашмонатон ғарқа сохтем.
51. Ва (ба ёд оред) он ҳангомро, ки чиҳил шаб бо Мӯсо ваъда ниҳодем ва шумо, ки ситамкорон будед, баъд аз ӯ гӯсоларо парастидед.
52. Пас гуноҳонатонро афв кардем, то ки сипосгузор бошед!
53. Ва (ба ёд оред) он ҳангомро, ки ба Мӯсо китоб ва фурқон додем, ки ҳидоят шавед.
54. Ва (ба ёд оред) он ҳангомро, ки Мӯсо ба қавми худ гуфт: «Эй қавми ман, шумо ба он сабаб, ки гӯсоларо парастидед, бар худ ситам раво доштед, инак, ба даргоҳи Офаридгоратон тавба кунед ва якдигарро бикушед, ки чунин коре дар назди Офаридгоратон беҳтар аст». Пас Худо тавбаи шуморо пазируфт, зеро тавбапазир ва меҳрубон аст⁵.
55. Ва (ба ёд оред) он ҳангомро, ки гуфтед: «Эй Мӯсо, мо то Худоро ошкор набинем, ба ту имон намеоварем». Ва ҳамчунон ки менигаристед, соиқа (оташак) шуморо фуру гирифт.
56. Боз шуморо пас аз мурдан зинда сохтем, то ки сипосгузор шавед!
57. Ва абрро соябонатон гардонидем ва бароятон Манну Салво⁶ фиристодем: «Бихӯред аз ин чизҳои покиза, ки шуморо рӯзи додаем! Ва онҳо бар Мо ситам накарданд, балки бар худ ситам мекарданд».
58. Ва (ба ёд оред) он замонро, ки ба шумо гуфтем: «Ба ин қария⁸ дароед ва аз неъматҳои он ҳар чӣ ва ҳар ҷо, ки хоста бошед, ба фаровонӣ бихӯред! Вале саҷдакунон (бофурӯтанӣ) аз дарвоза дохил шавед ва бигӯед: «Бори гуноҳ аз мо кам кун». То хатоҳои шуморо биёмурзем ва ба подоши некӯкорон бияфзоем.
59. Аммо ситамкорон он суҳанро дигар карданд ва бар онҳо ба ҷазои исёне, ки карда буданд, азобе осмонӣ фуруд овардем.
60. Ва ба ёд оред он гоҳро, ки Мӯсо барои қавми худ об хост. Гуфтем: «Асоятро бар он санг бизан». Пас дувоздаҳ чашма аз он бикушод. Ҳар гурӯҳе маҳалли обнӯшии худро бидонист. Аз рӯзии Худо бихӯреду биёшомед ва дар рӯи замин ба фасод саркашӣ макунед!
61. Ва он гоҳро, ки гуфтед: «Эй Мӯсо, мо бар як навъи таъом натавонем сабр кард, аз Парвардигорат бихоҳ, то барои мо аз он чӣ аз замин мерӯяд, чун сабзӣ ва бодиринг ва сир ва наск ва пиёз бирӯёнад». Мӯсо гуфт: «Оё мехоҳед он чиро, ки бартар аст, ба он чӣ пасттар аст, бадал кунед? Ба шаҳре бозгардед, ки дар он ҷо ҳар чӣ хоҳед, ба шумо бидиҳанд. Муқаррар шуд бар онҳо хориву бечорагӣ ва ба ҳашми Худо гирифтор шуданд! Ва ин ба он сабаб буд, ки ба оёти Худо кофир шуданд ва паёмбаронро ба ноҳақ куштанд ва нофармонӣ карданд ва таҷовуз варзиданд!
62. Касоне, ки имон оварданд ва касоне, ки ойини яҳудон ва тарсоён ва собиийро⁹ баргузиданд, агар ба Худо ва рӯзи қиёмат имон дошта бошанд ва коре шоиста кунанд, Худо ба онҳо ҷазои нек медиҳад ва на бимнок мешаванд ва на ғамгин.
63. Ва (ба ёд оред) он замонро, ки бо шумо паймон бастем ва кӯҳи Турро бар болои саратон бардоштем. Он чиро, ки ба шумо додаем,¹⁰ бо итминон бигиред ва он чиро, ки дар он аст, ба хотир бисупоред! То ки парҳезгор шавед!
64. Вале з-он пас аз фармон сар боз задед ва агар фазлу раҳмати Худо набуд, аз зиёнкорон мебудед.
65. Ва шинохтаед он гурӯҳро, ки дар он рӯзи шанбе аз ҳадди худ таҷовуз карданд¹¹, пас ба онҳо хитоб кардем: «Бӯзинагоне хору хомӯш гардед!»
66. Ва онҳоро ибрати муъосирон ва ояндагон ва панде барои парҳезгорон гардонидем.
67. Ва (ба ёд оред) он ҳангомро, ки Мӯсо ба қавми худ гуфт: «Худо фармон медиҳад, ки говеро бикушед!» Гуфтанд: «Оё моро ба ришханд мегирӣ?» Гуфт: «Ба Худо паноҳ мебарам, ки аз нодонон бошам».

68. Гуфтанд: «Барои мо Парвардигоратро бихон, то баён кунад, ки он чӣ гуна говест?» Гуфт: «Меғӯяд; «Говест на сахт пиру аз кор афтода, на ҷавону корнокарда, миёнасол». Акнун бикунед он чӣ шуморо мефармоянд!
69. Гуфтанд: «Барои мо Парвардигоратро бихон, то бигӯяд, ки ранги он чист?» Гуфт: «Меғӯяд: «Говест на зарди баланд, рангаш бинандагонро шодмон месозад».
70. Гуфтанд: «Барои мо Парвардигоратро бихон, то бигӯяд он чӣ гуна говест? Ки он гов бар мо муштабеҳ шудааст ва агар Худо бихоҳад, мо ба он роҳ меёбем».
71. Гуфт: «Аз он говон нест, ки ром бошанд ва заминро ҷуфт кунанд ва киштро об диҳанд. Беайб асту якранг». Гуфтанд: «Акнун ҳақиқатро гуфти». Пас онро куштанд, ҳарчанд, ки наздик буд, ки аз он кор саркашӣ кунанд.
72. Ва (ба ёд оред), он ҳангомро, ки касеро куштед ва бар якдигар бўҳтон задед ва ба низоъ даргирифтед ва Худо он чиро, ки пинҳон мекардед, ошкор сохт.
73. Сипас гуфтем: «Порае аз онро бар он кушта бизанед. Худо мурдагонро инчунин зинда месозад ва нишонаҳои қудрати хешро инчунин ба шумо менамоёнад, то ки ба ақл дарёбед!»
74. Пас аз он дилҳои шумо чун санг сахт гардид, ҳатто сахттар аз санг, ки аз санг гоҳ ҷӯйҳо равон шаванд ва чун шикоста шаванд, об аз он берун ҷаҳад ва гоҳ (санг) аз тарси Худо аз боло ба нишеб фуруғ ғалтад ва Худо аз он чӣ мекунад, ғофил нест!
75. Оё тамаъ медоред, ки ба шумо имон биёваранд ва ҳол он ки гурӯҳҳои¹² аз онҳо каломии Худоро мешуниданд ва бо он ки ҳақиқати онро меёфтанд, тағйираш мекарданд ва аз кори хеш огоҳ буданд?
76. Ва чун бо мӯъминон дидор кунанд, гӯянд: «Мо ҳам имон овардаем». Ва чун бо якдигар хилват кунанд, гӯянд: «Оё бо онҳо¹³ аз донише, ки Худо ба шумо арзонӣ дошта, сухан мегӯед, то ба ёри он дар назди Парвардигоратон бар шумо ҳуччат оранд? Оё ба ақл дарнамеёбед?»
77. Оё намедонанд, ки ҳар чиро, ки пинҳон медоранд ва ҳар чиро, ки ошкор месозанд, Худо медонад?
78. Бархе аз онҳо бесаводоне ҳастанд, ки намедонанд дар китоб¹⁵ чист, ҷуз суханоне, ки мехонанд (бетадаббур ва тафаккур дар он). Инҳо танҳо пойбанди гумони хешанд.
79. Пас вой бар онҳое, ки китобро худ ба дасти худ менависанд, то суде андак баранд, меғӯянд, ки аз ҷониби Худо нозил шуда. Пас вой бар онҳо ба он чӣ навиштанд ва вой бар онҳо аз суде, ки мебаранд!
80. Ва гуфтанд: «Оташ ҷуз чанд рӯзе моро насӯзонад». Бигӯ: «Оё бо Худо чунин паймоне бастаед, то ӯ хилофи паймони худ накунад? Ё он ки аз рӯи нодонӣ чунин нисбате ба Худо медиҳед?»
81. Оре, онҳо, ки муртакиби кори зишт шуданд ва гуноҳашон гирдо гирдашонро гирифт, аҳли ҷаҳаннаманд ва дар он ҷовидонанд.
82. Ва онҳо, ки имон овардаанд ва қорҳои шоиста кардаанд, аҳли биҳиштанд ва дар он ҷовидонанд.
83. Он ҳангомро (ба ёд оред), ки аз бани Исроил паймон гирифтанд, ки ҷуз Худоро напарастед ва ба падару модару хешовандон ва یتимону дарвешон неқӣ кунед ва ба мардумон сухани неқ гӯед ва намоз бихонед ва закот бидиҳед! Вале ҷуз андаке аз шумо пушт кардед ва шумоед рӯйгардондагон.
84. Ва он ҳангомро, ки ба шумо паймон ниҳодем, ки хуни ҳам марезед ва якдигарро аз хонумон овора масозед ва шумо ба паймон гардан ниҳодед ва худ бар он гувоҳ ҳастед.
85. Пас шумо чунин ҷамоате ҳастед, ки якдигарро мекушед ва гурӯҳе аз худро аз хонумонашон овора мекунад ва бар зидди онҳо ба гуноҳ ва бедод ба ҳамдастии якдигар бармехезед ва агар ба асорати шумо дароянд, дар баробари озодияшон фидя мегиред ва ҳол он ки берун ронданашон бар шумо ҳаром буд. Оё ба баъзе аз китоб¹⁶ имон меоваред ва баъзе дигарро инкор мекунад? Подоши

касе, ки чунин кунад, дар дунё чуз хорӣ нест ва дар рӯзи қиёмат ба сахтгарин вачҳе шиканча мешавад ва Худо аз он чӣ мекунад, ғофил нест!

86. Инҳо ҳамон касонанд, ки охиратро доданд ва зиндагии дунёро хариданд. Аз азобашон кам нагардад ва кас ёриашон накунад.

87. Ба таҳқиқ Мӯсоро китоб додем ва аз паи ӯ паёмбарон фиристодем. Ва ба Исо ибни Марям далелҳои равшан иноят кардем ва ӯро бо Руху-л-қудс-таъйид намудем. Ва ҳар гоҳ Паёмбаре омад ва чизҳое овард, ки писанди нафси шумо набуд, саркашӣ кардед ва гурӯҳро дурӯғгӯ хондед ва гурӯҳро куштед.

88. Гуфтанд: «Дилҳои мо дар ҳичоб аст». На, Худо онҳоро ба сабаби куфре, ки меварзанд, нафрин кардааст ва чӣ андак имон меоваранд!

89. Ва чун эшонро аз ҷониби Худо китобе омад ва ӯро шинохтанд, ҳарчанд китобашонро ҳам тасдиқ карда буд ва бо он ки аз он пеш хостори пирӯзӣ бар кофирон буданд, ба ӯ имон наёварданд, ки лаънати Худо бар кофирон бод!

90. Бо худ бадмуомилагӣ карданд, он гоҳ ки аз ҳасад ба китоби Худо кофир шуданд ва аз ин ки Худо фазлу карами хешро ба ҳар кас аз бандагони худ, ки бихоҳад, арзонӣ медорад, ҳасад бурданд ва қарини хашме афзун бар хашми дигар шуданд ва кофиронро азобест хоркунанд!

91. Ва чун ба онҳо гуфта шавад, ки ба он чи Худо нозил кардааст, имон биёваред, мегӯянд: «Мо ба он чи бар худамон нозил шудааст, имон меоварем». Ва ба ғайри он ҳарчанд бо ҳақиқат ҳамроҳ бошад ва китобашонро ҳам тасдиқ кунад, имон намеоваранд. Бигӯ: «Агар шумо имон оварда будед, аз чӣ сабаб паёмбарони Худоро пеш аз ин мекуштед?»

92. Мӯсо бо далелҳои равшани хеш ба ҳидояти шумо омад ва шумо, ситамкорон, пас аз ӯ ба ғӯсола гаравидед.

93. Ва бо шумо паймон бастем ва кӯҳи Турро бар болои саратон бидоштем. Акнун он чиро, ки бароятон фиристодаем, ба имони устувор бигиред ва каломи Худоро бишнавед. Гуфтанд: «Шунидаем ва ба қор нахоҳем баст». Бар асари куфрашон ишқи ғӯсола дар дилашон омехта карда шуд. Бигӯ: «Агар ба он чӣ мегӯед, бовар доред, боваратон ба бадкорӣ вомедорад!»

94. Бигӯ: «Агар рост мегӯед, ки сарои охират назди Худо махсуси шумост, на мардуми дигар, пас орзуи марг кунед».

95. Вале ба сабаби аъмоле, ки кардаанд, ҳаргиз орзуи марг нахоҳанд кард. Худо ситамкоронро мешиносад!

96. Онҳоро аз мардуми дигар, ҳатто мушрикон, ба зиндагии инҷаҳонӣ ҳаристар хоҳӣ ёфт ва баъзе аз кофирон дӯстдоранд, ки ҳазор сол дар ин дунё зист кунанд ва ин умри дароз азоби Худоро аз онон дур нахоҳад сохт, ки Худо ба аъмолашон биност!

97. Ба онҳо, ки ба Ҷабраил душманӣ меварзанд, бигӯ: «Ўст, ки ин оётро ба фармони Худо бар дили ту нозил кардааст, то китобҳои дигари осмониро тасдиқ кунад ва барои мӯъминон раҳнамун ва башорат бошад».

98. Ҳар ки душмани Худо ва фариштагони ӯ ва паёмбаронаш ва Ҷабраилу Микоил бошад, Худо ҳам душмани кофирон аст!

99. Бешак бар ту оёте равшан нозил кардем. Ва чуз фосиқон касе мункири онҳо нахоҳад шуд.

100. Оё ҳар бор, ки бо Худо паймоне бастанд, гурӯҳе аз онҳо паймоншиканӣ карданд? Оре, бештарашон имон нахоҳанд овард!

101. Ва гурӯҳе аз аҳли Китоб чун паёмбаре аз ҷониби Худо бар онҳо фиристода шуд, ки ба китобашон ҳам гувоҳӣ медод, китоби Худоро, чунон, ки ғӯй аз он беҳабаранд, пушти сар афканданд.

102. Ва аз афсуне, ки девҳо ба рӯзгори подшоҳии Сулаймон мехонданд, пайравӣ карданд ва Сулаймон кофир набуд, вале девҳо, ки мардумро ҷодугарӣ меомӯхтанд, кофир буданд. Ва низ он

афсун, ки бар он ду фаришта: –Хорут ва Морут дар Бобул нозил шуд, дар ҳоле, ки, он ду ба ҳар кас, ки ҷодугарӣ меомӯхтанд, мегуфтанд: «Кори мо фитна аст, мабодо кофир шавӣ». Ва мардум аз он ду ҷодухое меомӯхтанд, ки метавонистанд миёни зану шӯй ҷудой афкананд ва онон ҷуз ба фармони Худо ба касе зиёне намерасониданд ва он чӣ мардум меомӯхтанд, ба онҳо зиён мерасонид, на суд. Ва худ медонистанд, ки харидорони он ҷодуро дар охират баҳрае нест. Худро ба бад чизе фурухтанд, агар медонистанд!

103. Агар имон оварда ва парҳезгор шуда буданд, подоше, ки аз ҷониби Худо ба онҳо дода мешуд, аз ҳар чизи дигаре некӯтар мебуд, агар медонистанд!

104. Эй касоне, ки имон овардаед, мағӯед «роёино», бигӯед «унзурно». Ва гӯш фаро доред, ки барои кофирон азобест дардовар!

105. Аз миёни аҳли Китоб онон, ки кофир шуданд ва низ мушрикони дӯст намедоранд, ки аз ҷониби Парвардигор ба шумо хайре фуруғи фиристода шавад. Ва ҳол он ки Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ба бахшоиши хеш махсус медорад. Худо соҳиби фазле бузург аст!

106. Ҳеҷ оятро мансӯх ё тарк намекунем, магар он ки беҳтар аз он ё монанди онро меоварем. Оё намедонӣ, ки Худо бар ҳар коре тавоност?

107. Оё намедонӣ, ки Худо фармонравои осмонҳо ва замин аст ва шуморо ҷуз ӯ ёреву ёваре нест?

108. Оё мехоҳед аз паёмбари худ чизе бипурсед, ҳамчунон ки қавми Мӯсо пеш аз ин аз Мӯсо пурсида буданд? Он кас, ки куфрро ба ҷои имон ихтиёр кунад, чун касест, ки роҳи ростро гум карда бошад.

109. Бисёре аз аҳли Китоб, бо он ки ҳақиқат бар онҳо ошкор шуда, аз рӯи ҳасад дӯст доранд шуморо пас аз имон оварданатон ба куфр бозгардонанд. Афв кунед ва гузашт кунед, то Худо фармонашро биёварад, ки ӯ бар ҳар коре тавоност!

110. Намоз бигзоред ва закот бидиҳед! Ҳар некиро, ки пешопеш барои худ равона медоред, назди Худояш хоҳед ёфт. Ҳар ойна Худо ба корхое, ки мекунад, биност.

111. Гуфтанд: «Ҷуз яҳудон ва тарсоён касе ба бихишт намеравад». Ин орзуи онҳост. Бигӯ: «Агар рост мегӯед, ҳуҷҷати хеш биёваред».

112. Оре, ҳар кас, ки аз рӯи ихлос рӯ ба Худо кунад ва некӯкор бувад, подошашро аз Парвардигораш хоҳад гирифт ва дастхуши биму андӯх намешавад.

113. Бо ин ки китоби Худоро мехонанд, яҳудон гуфтанд, ки тарсоён барҳақ наяндр ва тарсоён гуфтанд, ки яҳудон барҳақ наяндр. Ҳамчунон онҳо, ки ноогоҳанд сухане чун сухани онҳо гӯянд. Худо дар рӯзи қиёмат дар бораи он чӣ дар он ихтилоф мекунанд, миёнашон ҳукм хоҳад кард.

114. Кист ситамкортар аз он ки манъ кард масҷидҳои Худоро аз он ки ёд карда шавад номи Худо дар онҳо ва дар вайрон сохтани онҳо кӯшид? Раво нест дар он масҷидҳо ҷуз бимноку тарсон дохил шаванд ва насибашон дар дунё хорӣ ва дар охират азобе бузург аст!

115. Машриқу Мағриб аз они Худост. Пас бар ҳар ҷое, ки рӯ кунед, ҳамон ҷо рӯ ба Худост. Худо фароҳаҳмат ва доност!

116. Гуфтанд, ки Худо фарзанде гирифт. Пок аст ӯ! Балки ҳар чӣ дар осмонҳо ва замин аст, аз они ӯст ва ҳама фармонбардори ӯянд!

117. Офаринандаи осмонҳо ва замин аст. Чун иродаи чизе кунад, мегӯяд: «Мавҷуд шав!» ва он чиз мавҷуд мешавад.

118. Нодонон гуфтанд: «Чаро Худо бо мо сухан намегӯяд? Ё мӯъҷизае бар мо намеояд?»

Пешиниёнашон низ чунин суханоне мегуфтанд. Дилхошон монанди яқдигар аст. Мо барои онҳо, ки ба яқин расидаанд, оётро баён кардаем.

119. Мо туро, ки сазовор ҳастӣ, ба рисолати фиристодем, то муждадиҳанда ва бимдиҳанда бошӣ. Ва пурсида нахоҳи шуд аз аҳли дӯзах.

120. Яҳудон ва тарсоён аз ту хушнуд намешаванд, то ба ойинашон гардан ниҳӣ. Бигӯ: «Ҳидоят, ҳидоятест, ки аз ҷониби Худо бошад». Агар аз он пас, ки Худо туро огоҳ кардааст, аз хостаи онҳо пайравӣ кунӣ, ҳеҷ ёвару мададгоре аз ҷониби ӯ нахоҳӣ дошт.
121. Касоне, ки китобашон додаем ва ончунон, ки сазовор аст, онро меҳонанд, мӯъминони ба он ҳастанд ва онон, ки ба он имон надоранд, зиёнкорон ҳастанд.
122. Эӣ бани Исроил, аз он неъмате, ки бар шумо арзонӣ доштам ва шуморо бар ҷаҳониён бартарӣ додам, ёд кунед!
123. Ва битарсед аз рӯзе, ки ҳеҷ кас дигареро ба кор наёяд ва фидя пазируфта нашавад ва шафоъат судашон накунад ва касе ба ёриашон барнахезад!
124. Ва Парвардигори Иброҳим ўро ба калимоте чанд биёзмуд ва Иброҳим он калимотро ба тамоми ба анҷом расонид. Худо гуфт: «Ман туро пешвои мардум гардонидам». Гуфт «Фарзандонамро ҳам?» Гуфт: «Паймони ман ситамкоронро дар бар нагирад».
125. Ва Каъбаро ҷойгоҳи иҷтимоъ ва макони амни мардум сохтем. Мақоми Иброҳимро намозгоҳи хеш гиред. Мо Иброҳим ва Исмоилро фармон додем: «Хонаи маро барои тавофкунандагону муқимон ва рокиёну соҷидон покиза доред!»
126. Ва Иброҳим гуфт: «Эӣ Парвардигори ман, ин шаҳрро ҷои амне гардон ва аз мардумаш ононро, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон доранд, аз ҳар самаре рӯзӣ соз!» Гуфт: «Ҳар кас, ки кофир шуд, ўро андак бархурдорӣ диҳам, сипас ба азоби оташ дучораш гардонам», ки бад саранҷомест!
127. Ва чун Иброҳим ва Исмоил пояҳои хонаро боло бурданд, гуфтанд: «Эӣ Парвардигори мо, аз мо бипазир, ки ту шунаво ва доно ҳастӣ!»
128. Парвардигори мо, моро фармонбардори хеш соз ва низ фарзандони моро фармонбардори хеш гардон ва маносикамонро ба мо биёмӯз ва тавбаи мо бипазир, ки ту бисёр тавбапазирада ва меҳрубон ҳастӣ!
129. «Эӣ Парвардигори мо, аз миёнашон паёмбаре бар онҳо маъъус гардон, то оёти туро бар онҳо бихонад ва ба онҳо китобу (Қуръон ва дигар китобҳои осмонӣ) ҳикмат (маърифати дин) биёмӯзонад ва онҳоро покиза созад ва ту пирӯзманду ҳаким ҳастӣ!»
130. Чӣ касе аз кеши Иброҳим рӯй барметобад, ҷуз он ки худро беҳирад сохта бошад? Иброҳимро дар дунё баргузидем ва ӯ дар охираи низ аз шоистагон аст.
131. Ва Парвардигораш ба ӯ гуфт: «Таслим шав». Гуфт: «Ман дар баробари Парвардигори ҷаҳониён таслимам».
132. Иброҳим ба фарзандони худ васият кард, ки дар баробари Худо таслим шаванд. Ва Яъқуб ба фарзандони худ гуфт: «Эӣ фарзандони ман, Худо барои шумо ин динро баргузидааст, мабодо бимиред, бе он ки ба он гардан ниҳода бошед».
133. Оё шумо ҳозир будед, он гоҳ ки марги Яъқуб фаро расид ба фарзандонаш гуфт: «Пас аз ман чӣ чизеро мепарастед?» Гуфтанд: «Худои ту ва Худои ниёкони ту, Иброҳиму Исмоил ва Исҳоқро ба яктой хоҳем парастид ва дар баробари ӯ таслим ҳастем».
134. Онҳо умматҳои буданд, ки акнун даргузаштаанд. Он чӣ карда буданд, аз онҳо онҳост ва он чӣ шумо кунед, аз онҳо шумост ва шуморо аз аъмоле, ки онҳо мекарданд, наменурсанд.
135. Гуфтанд: «Яҳудӣ ё насронӣ шавед, то роҳи рост ёбед». Бигӯ: «Мо дини яктопарастии Иброҳимро баргузидем ва ӯ мушрик набуд».
136. Бигӯед: «Мо ба Худо ва оёте, ки бар мо нозил шуда ва низ он чӣ бар Иброҳиму Исмоил ва Исҳоқу Яъқуб ва сибтҳои нозил омада ва низ он чӣ ба Мӯсо ва Исо фиристода шуда ва он чӣ бар паёмбарони дигар аз ҷониби Парвардигорашон омадааст, имон овардаем. Миёни ҳеҷ як аз паёмбарон фарқе намениҳем ва ҳама дар баробари Худо таслим ҳастем».

137. Агар ба он чӣ шумо имон овардаед, онҳо низ имон биёваранд, ҳидоят ёфтаанд. Аммо агар рӯй бартофтанд, пас бо ту сари хилоф доранд ва дар баробари онҳо Худо туро кофист, ки ӯ шунаво ва доност!
138. Ин ранги (*яъне, дини*) Худост ва ранги (дини) чӣ касе аз ранги (дини) Худо беҳтар аст. Мо парастандагони ӯ ҳастем.
139. Бигӯ: «Оё дар бораи Худо бо мо баҳсу мучодала мекунед? ӯ Парвардигори мову шумост. Аъмоли мо азони мо ва аъмоли шумо азони шумост ва мо ӯро ба покдилӣ мепарастем.
140. Оё меғӯед, ки Иброҳиму Исмоил ва Исҳоку Яъқуб ва сибтҳо яҳудӣ ё насронӣ буданд? Бигӯ: «Оё шумо огоҳтаред ё Худо? Ситамкортар аз касе, ки гувоҳии худро аз Худо пинҳон мекунад, кист? Ва Худованд аз корҳое, ки мекунед, ғофил нест».
141. Онҳо умматҳое будаанд, ки акнун даргузаштаанд. Он чӣ онҳо карданд, азони онҳост ва он, чи шумо мекунед, азони шумост ва шуморо аз аъмоли онҳо намекурсанд.
142. Аз мардум онон, ки камхираданд, хоҳанд гуфт: «Чӣ чиз онҳоро аз қиблае, ки рӯ ба рӯи он меистоданд, баргاردонид?»²⁰ Бигӯ: «Машриқу Мағриб аз он Худост ва Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ба роҳи рост ҳидоят мекунад!»
143. Оре, чунин аст, ки шуморо беҳтарини умматҳо гардонидем, то бар мардумон гувоҳ бошед ва паёмбар бар шумо гувоҳ бошад. Ва он қиблаеро, ки рӯ ба рӯи он меистодӣ, дигаргун накардем, магар ба он сабаб, ки ононро, ки аз паёмбар пайравӣ мекунанд, аз онон, ки рӯй мегардонанд (аз дин), бозшиносем. Ҳарчанд, ки ин амр ҷуз бар ҳидоятёфтагон душвор менамуд. Худо имони (намози) шуморо табоҳ намекунад. ӯ бар мардумон ниҳоят меҳрубон ва бахшоянда аст!
144. Нигаристанатро ба атрофи осмон мебинем, Туро ба сӯи қиблае, ки меписандӣ, мегардонем. Пас рӯй ба ҷониби Масҷидулҳаром кун. Ва ҳар ҷо, ки бошед, рӯй ба он ҷониб кунед. Аҳли Китоб медонанд, ки ин дигаргунӣ ба ҳақ ва аз ҷониби Парвардигорашон будааст. Ва Худо аз он чӣ мекунед, ғофил нест!
145. Барои аҳли Китоб ҳар бурҳону нишонае, ки биёварӣ, аз қиблаи ту пайравӣ нахоҳанд кард ва ту низ аз қиблаи онҳо пайравӣ намекуни ва онҳо ҳам худ пайрави қиблаи яқдигар нахоҳанд буд. Ҳар гоҳ пас аз огоҳӣ, дар пайи хоҳишҳои онҳо биравӣ, аз ситамкорон хоҳӣ буд.
146. Аҳли Китоб ҳамчунон, ки фарзандони худро мешиносанд, ӯро мешиносанд вале гурӯҳе аз онҳо дар айни огоҳӣ ҳақиқатро пинҳон медоранд.
147. Он чӣ аз ҷониби Худо бар ту нозил шуда, ҳақ ҳамон аст, шубҳа макун!
148. Ҳар касеро ҷонибест, ки ба он рӯй меоварад. Пас дар некӣ кардан бар яқдигар сабқат гиред. Ҳар ҷо, ки бошед, Худо шуморо ҳозир мекунад, ки ӯ бар ҳар коре тавоност!
149. Аз ҳар ҷое, ки берун шавӣ, рӯи худ бар ҷониби Масҷидулҳаром кун. Ҳақ ҳамон аст, ки Парвардигорат ба он амр фармуда. Ва Худо аз корҳояшон ноогоҳ нест!
150. Аз ҳар ҷое, ки берун шавӣ, рӯи хеш ба ҷониби Масҷидулҳаром кун. Ва ҳар ҷо, ки бошед рӯй ба он сӯй кунед, то ҳеҷ касро, ҷуз ситамкорон, бо шумо баҳсу мучодалае набошад. Аз онҳо матарсед, аз Ман битарсед, то неъматӣ хеш бар шумо тамоми кунам, то ки ҳидоят шавед.
151. Ҳамчунон ки паёмбаре аз ҳуди шумо бар шумо фиристодем, то оёти моро бароятон бихонад ва шуморо покиза гардонад ва китобу ҳикмат омӯзад ва он чиро, ки наредонистед, ба шумо ёд диҳад.
152. Пас маро ёд кунед, то шуморо ёд кунам. Маро сипос гӯед ва носипосии ман накунед.
153. Эй касоне, ки имон овардаед, аз сабру намоз мадад ҷӯед, ки Худо бо сабрқунандагон аст.
154. Ононро, ки дар роҳи Худо кушта мешаванд, мурда наҳисобед. Онҳо зиндаанд ва шумо дарнамеёбед.
155. Албатта, шуморо ба андаке тарс ва гуруснагиву бенавой ва бемориву нуксони дар маҳсулот меозмоем. Ва сабрқунандагонро мӯжда деҳ.

156. Касоне, ки чун мусибате ба онҳо расид, гуфтанд: «Мо аз они Худо ҳастем ва ба ӯ бозмегардем».
157. Дуруд ва раҳмати Парвардигорашон бар онон бод, ки ҳидоятёфтагонанд.
158. Сафо ва Марва²³ аз шиърҳои Худост. Пас касоне, ки ҳаҷчи хона ё умраро ба ҷой меоваранд, агар бар он ду кӯҳ тавоф кунанд, муртакиби гуноҳе нашудаанд. Пас ҳар кӣ кори некеро ба рағбат анҷом диҳад, бидонад, ки Худо шукргуздорандае доност!
159. Касонеро, ки далелҳои равшан ва ҳидояткунандаи моро, пас аз он ки дар китоб барои мардум баёнашон кардем, пинҳон мекунанд, ҳам Худо лаънат мекунад ва ҳам дигар лаънаткунандагон.
160. Магар онҳо, ки тавба карданд ва ислоҳ шудан ва он ҷӣ пинҳон дошта буданд, ошкор сохтанд, тавбаашонро мепазираам ва Ман тавбапазир ва меҳрубонам!
161. Бар онон, ки кофир буданд ва дар кофирӣ мурданд, лаънати Худо ва фариштагону ҳамаи мардум бод!
162. Ҷовидона дар лаънатанд ва дар азобашон сабуки дода нашавад ва лаҳзае мӯҳлаташон надиханд.
163. Худои шумо Худоест якто. Худое барҳақ, ҷуз ӯ нест бахшоянда ва меҳрубон!
164. Дар офариниши осмонҳову замин ва дар рафтуомади шабу рӯз ва дар киштиҳое, ки дар дарё мераванд ва мояи суди мардуманд ва дар бороне, ки Худо аз осмон фурӯ мефиристад, то замини мурдари ба он зинда созад ва ҷунбандагонро дар он барангезад ва дар ҳаракати бодҳо ва абрҳои ромшуда миёни заминро осмон, барои хирадмандоне, ки дармеёбанд, нишонаҳост!
165. Баъзе аз мардум Худоро ҳамтоёне ихтиёр мекунанд ва онҳоро ҷунон дӯст медоранд, ки Худоро. Вале онон, ки имон овардаанд, Худоро бештар дӯст медоранд. Ва он гоҳ, ки ситампешагон азобро бубинанд, дарёбанд, ки ҳамаи қудрат аз они Худост. Ҳар ойна Худо ба саҳтӣ уқубат мекунад!
166. Он гоҳ, ки пешвоён азобро бингаранд, аз фармонбарони хеш безорӣ ҷӯянд ва пайванди миёни онҳо гусаста гардад.
167. Ва он пайравон гӯянд: «Кош бори дигар бозмегаштем, то он ҷунонки аз мо безорӣ ҷӯстанд, аз онҳо безорӣ меҷӯстем. Худованд кирдорҳояшонро инчунин мояи ҳасраташон менамояд ва онон аз оташ раҳой наёбанд!»
168. Эй мардум, аз он чизҳои ҳалолу покиза, ки дар замин аст, бихӯред ва пой ба ҷои пойи шайтон магузored, ки душмани ошкори шумост.
169. ӯ шуморо ба бадиву зишти фармон медиҳад ва меҳаҳад, ки дар бораи Худо чизҳое бигӯед, ки ба он огоҳ нестед.
170. Чун ба онҳо гуфта шавад, ки аз он ҷӣ Худо нозил кардааст, пайравӣ кунед, гӯянд: «На, мо ба ҳамон роҳе меравем, ки падаронамон мерафтанд». Ҳатто агар падаронашон беҳираду гумроҳ буданд?.
171. Мисоли кофирон мисли ҳайвонест, ки касе дар гӯши ӯ овоз кунад ва ӯ ҷуз бонгеву овозе нашнавад. Инҳо каронанд, гунгонанд, кӯронанд ва ҳеҷ дарнамеёбанд!
172. Эй касоне, ки имон овардаед, аз он чизҳои покизае, ки рӯзии шумо кардаем, бихӯред ва агар Худоро мепарастед, шукрашро²⁴ ба ҷой оваред.
173. Ҷуз ин нест, ки мурдорро ва хунро ва гӯшти хукро ва он чиро, ки ба ҳангоми забҳ номи ғайри Худо бар он бихонанд, бар шумо ҳаром кард. Аммо касе, ки ночор шавад, ҳар гоҳ ки бемайли ҷӯяд ва аз ҳад нагузаронад, пас гуноҳе анҷом намодааст. Албатта Худо омурзанда ва бахшоянда аст!
174. Онон, ки Китоберо, ки Худо нозил кардааст, пинҳон медоранд, то баҳои андаке биситонанд, шикамҳои худро ҷуз аз оташ пур намесозанд. Ва Худо дар рӯзи қиёмат ба онҳо сухан нагӯяд ва покашон насозад ва барои онҳо азобе дардовар аст!
175. Инҳо гумроҳиро ба ҷои ҳидоят баргузиданд ва азобро ба ҷои омурзиш. Ҷӣ чиз бар оташ босабрашон сохта?

176. Зеро ки Худо китобро ба ҳақ нозил кард ва касоне, ки дар китоби Худо ихтилоф мекунанд, дар мухолифате дур аз савобанд.

177. Некӣ он нест, ки рӯи худ ба ҷониби Машрику Мағриб кунед, балки некӯкор касест, ки ба Худо ва рӯзи бозпасин ва фариштагон ва китоби Худо ва паёмбарон имон оварад. Ва моли худро, бо он ки дӯшташ дорад, ба хешовандону ятимон ва дармондагону мусофирон ва гадоёну дарбандмондагон бубахшад. Ва намоз бигузораду закот бидиҳад. Ва низ касоне ҳастанд, ки чун аҳде мебанданд, ба он вафо мекунанд. Ва онон, ки дар бенавоииву беморӣ ва ба ҳангоми ҷанг сабр мекунанд, инҳо ростгӯён ва парҳезгоронанд.

178. Эй касоне, ки имон овардаед, дар бораи куштагон бар шумо қасос муқаррар шуд: озод дар баробари озод ва банда дар баробари банда ва зан дар баробари зан. Пас ҳар кас, ки аз ҷониби бародари худ афв гардад, бояд, ки бо хушнудӣ аз пайи адои хунбаҳо равад ва онро ба вачҳи некӯ ба ӯ пардозад. Ин ҳукм сабукиву раҳматест аз ҷониби Парвардигоратон ва ҳар кӣ аз он сар боз занад, насиби ӯ азобест дардовар!

179. Эй хирадмандон, шуморо дар қасос гирифтани зиндагист²⁵. То ки парҳезгорӣ кунед!

180. Ҳар гоҳ яке аз шуморо марг фаро расад ва моле бар ҷой гузорад, муқаррар шуд, ки дар бораи падару модар ва хешовандон аз рӯи инсоф васият кунад. Ва ин шоистаи парҳезгорон аст.

181. Пас ҳар кас, ки он васиятро бишнавад ва он гоҳ дигаргунаш созад, гуноҳаш бар он касест, ки онро дигаргун сохтааст. Худо шунаво ва доно аст!

182. Ҳар гоҳ бими он равад, ки васияткунандае дар васияти хеш дучори хато ё зулме шуда бошад, агар касе ба ислоҳи миёни онон пардозад, пас муртакиби гуноҳе нашудааст. Албатта Худо омуризада ва меҳрубон аст!

183. Эй касоне, ки имон овардаед, рӯза доштан бар шумо муқаррар шуд, ҳамчунон ки бар касоне, ки пеш аз шумо будаанд, муқаррар шуда буд, то парҳезгор шавед!

184. Рӯзҳое башумор. Ҳар кас, ки аз шумо бемор ё дар сафар бошад, ба ҳамон адад аз рӯзҳои дигар рӯза бидорад. Ва онон, ки тавоноии онро надоранд, ҳар рӯзро ба таъом додани мискине бозхарад²⁶. Ва ҳар кӣ ба рағбат дар он бияфзояд, барояш беҳтар аст ва агар меҳоҳед бидонед, беҳтар он аст, ки худ рӯза бидоред.

185. Моҳи Рамазон (моҳест), ки дар он барои роҳнамоии мардум ва баёни роҳи равшани ҳидоят ва ҷудо сохтани ҳақ аз ботил, Қуръон нозил шудааст, пас ҳар кас, ки моҳро бубинад, бояд, ки дар он (моҳ) рӯза бидорад. Ва ҳар кас, ки бемор ё дар сафар бошад, ба ҳамон адад аз рӯзҳои дигар. Худо барои шумо хостори осонӣ аст, на сахтӣ ва то он ҳисобро комил созед. Ва Худоро ба он сабаб, ки роҳнамоиятон кардааст, ба бузургӣ ёд кунед ва шукр гӯед!

186. Чун бандагони Ман дар бораи Ман аз ту бипурсанд, бигӯ, ки Ман наздикам ва ба нидои касе, ки Маро бихонад, посух медиҳам. Пас ба нидои Ман посух диҳанд ва ба Ман имон оваранд, то роҳи рост ёбанд!

187. Ҳамбистарӣ бо занонатон дар шаби моҳи рӯза бар шумо ҳалол шуд. Онҳо пӯшиши шумоянд ва шумо пӯшиши онҳоед. Худо медонист, ки шумо бо хештан хиёнат (яъне, дар тарк кардани ҳамхобагӣ бо занонатон дар шабҳои рамазон) меварзед, пас тавбаи шуморо пазируфт ва шуморо афв кард. Акнун бо онҳо ҳамбистар шавед ва он чиро, ки Худо бар шумо муқаррар гардонидааст, анҷом диҳед ва бихӯреду биёшомед то риштаи равшани субҳдам дар торикии шаб ошкор шавад. Ва рӯзаро ба шаб бирасонед. Ва чун дар масҷид эътикоф кунед, бо занон ҳамбистар машавед. Инҳо ҳудуди фармони Худост, ба он наздик машавед. Худо оёти худро инчунин баён мекунад, то ки ба парҳезгорӣ бирасанд!

188. Амволи якдигарро ба ношоиста махӯред (ҳамчун ришва, рибо, ғасб ва дуздӣ) ва ба ҳокимон амволи худро марасонед, то ба он сабаб амволи гурӯҳе дигарро ба ноҳақ (ба ситам) бихӯред. Ва шумо худ медонед.
189. Аз ту дар бораи ҳилолҳои моҳ мепурсанд, биғӯ: «Барои он аст, ки мардум вақти корҳои хеш аз замони ҳаҷро бишиносанд». Ва писандида нест, ки аз пушти хонаҳо²⁷ ба онҳо дохил шавед, вале писандида роҳи қасонест, ки парво мекунанд ва аз дарҳо ба хонаҳо дароед ва аз Худо битарсед, то растагор шавед!
190. Бо қасоне, ки бо шумо ҷанг мекунанд, дар роҳи Худо бичангед ва аз ҳад нагузаред. Зеро Худо аз ҳад гузарандагонро дӯст надорад!
191. Ҳар ҷо, ки онҳоро биёбед, бикушед ва аз он ҷо, ки шуморо рондаанд, биронедашон, ки фитна (яъне, куфр ва ширк) аз қатл бадтар аст. Ва дар Масҷидулҳаром бо онҳо маҷангед, магар он ки бо шумо бичанганд. Ва ҷун бо шумо ҷангиданд, бикушедашон, ки ин аст ҷазои кофирон!
192. Ва агар бозистоданд, Худо омурзанда ва меҳрубон аст!
193. Бо онҳо бичангед, то дигар фитнае набошад ва дин танҳо дини Худо шавад. Вале агар аз дини хеш даст бардоштанд, таҷовуз ҷуз бар ситамкорон раво нест!
194. Ин моҳи ҳаром дар муқобили он моҳи ҳаром²⁸ ва шикастан моҳҳои ҳаромро қасос аст. Пас ҳар кас бар шумо дастдарозӣ кунад, ба ҳамон андоза бар ӯ дастдарозӣ кунед ва аз Худо битарсед ва бидонед, ки ӯ бо парҳезгорон аст!
195. Дар роҳи Худо инфоқ кунед ва ҳештанро ба дасти хеш ба ҳалокат маяндозед (ба тарки инфоқ дар роҳи Худо) ва некӣ кунед, ки Худо некӯкоронро дӯст дорад.
196. Ҳаҷ ва умраро барои Худо комил ба ҷой оред. Ва агар шуморо аз ҳаҷ боздоштанд, он қадар, ки муяссар аст, қурбонӣ кунед ва сар матарошед, то қурбонии шумо ба қурбонгоҳаш бирасад. Агар яке аз шумо бемор ё дар сараш озоре бувад, ба унвони фидя рӯза бидорад ё садақа диҳад ё қурбонӣ кунад. Ва ҷун эмин шавад, ҳар кӣ аз умраи таматтӯъ ба ҳаҷ бозояд, он қадар ки ўро муяссар аст, қурбонӣ кунад. Ва ҳар киро қурбонӣ муяссар нашуд, се рӯз дар ҳаҷ рӯза бидорад ва ҳафт рӯз ҷун аз ҳаҷ бозгардад, то даҳ рӯзи комил шавад. Ва ин ҳукм барои қасест, ки аз мардуми Макка набошад. Аз Худо битарсед ва бидонед, ки Худо ба саҳтӣ уқубат мекунад!
197. Ҳаҷ дар моҳҳои муъайяност. Ҳар кӣ дар ин моҳҳо ҳаҷро бар худ лозим кард (яъне, эҳром баст), бояд ки дар аснои он ҷимӯъ (ҳамҳобагӣ) накунад ва фисқа аз ӯ сар назанад ва мӯҷодала накунад. Ҳар кори неке, ки анҷом медиҳед, Худо аз он огоҳ аст. Ва тӯша бардоред, ки беҳтарини тӯшаҳо парҳезгорист. Эй хирадмандон, аз Ман битарсед!
198. Агар ба ҳангоми Ҳаҷ толиби рӯзии Худо бошед, гунаҳгор нашудаед ва ҷун аз Арафот бозгаштед, Худоро дар Машъарулҳаром²⁹ ёд кунед, аз он рӯ, ки шуморо ҳидоят карда, дар ҳоле ки пеш аз он гумроҳ будед.
199. Сипас аз он ҷо, ки дигар мардум роҳ мепаймоянд (даста- ҷамъона), шумо низ равона шавед ва аз Худо омурзиш бихоҳед, ки омурзанда ва меҳрубон аст!
200. Ҷун маносикатонро ба ҷой овардед, ҳамчунон ки падарони хешро ёд мекардед, ҳатто бештар аз он, Худойро ёд кунед. Бархе аз мардум меғӯянд: «Эй Парвардигори мо, моро дар дунё чизе бахш». Инҳоро дар охираат насибе нест.
201. Ва бархе аз мардум меғӯянд: «Эй Парвардигори мо, моро ҳам дар дунё хайре бахш ва ҳам дар охираат ва моро аз азоби оташ нигаҳ дор».
202. Инҳо аз он ҷӣ хостаанд, баҳраманд мешаванд ва Худо босуръат ба ҳисоби ҳар кас мерасад!
203. Худовандро дар рӯзҳои ҷанд ёд кунед ва ҳар кӣ дар ду рӯз шитоб кунад, муртакиби гуноҳе нашудааст. Ҳар парҳезгоре ҳам, ки таъхир кунад, гуноҳе накардааст. Аз Худо битарсед ва бидонед, ки ҳамагон ба пешгоҳи вай гирд меоед!

204. Ва аз мардумон касе ҳаст, ки сухани ӯ дар боби зиндагонии дунё туро ба таачҷуб меорад ва Худоро бар он чи дар дили ӯст гувоҳ меорад, ҳол он ки ӯ саҳтарини ситезандагон аст.
205. Чун аз назди ту бозгардад, дар замин фасод кунад ва киштзорҳо ва чорпоро нобуд созад ва Худо фасодро дӯст надорад!
206. Ва чун ба ӯ гӯянд, ки аз Худо битарс, худхоҳиаш ӯро ба гуноҳ кашонад. Ҷаҳаннам он ҷойгоҳи бад ӯро бас бошад!
207. Касе дигар аз мардум барои ҷустани хушнудии Худо ҷони хешро фидо кунад³⁰. Худо бар ин бандагон меҳрубон аст!
208. Эй касоне, ки имон овардаед, ҳамагон ба итоъат дароед ва пой ба ҷойи пойи шайтон магузоред, ки ӯ душмани ошкори шумост.
209. Ҳар гоҳ пас аз он ки ин оёти равшани Худо ба шумо расид, дар имони хеш лағзише ёфтед, бидонед, ки Худо пирӯзманд ва ҳаким аст.
210. Оё инҳо мунтазири он ҳастанд, ки Худо бо фариштагон дар зери соябоне аз абр наздашон биёяд ва кор яксара шавад? Ҳол он ки Худо марҷаъи ҳамаи корҳост.
211. Аз бани Исроил бипурс, ки онҳоро чӣ оёти равшане додем. Ҳар кас, ки неъматеро, ки Худо ба ӯ иноят кардааст, дигаргун созад, бидонад, ки ӯ саҳтуқубат аст!
212. Барои кофирон зиндагии ин ҷаҳонӣ ораста шудааст ва мӯъминонро масҳара мекунад. Онон, ки аз Худо метарсанд, дар рӯзи қиёмат болотар аз кофирон ҳастанд ва Худо ҳар касеро, ки бихоҳад, беҳисоб рӯзӣ медиҳад!
213. Мардум як уммат буданд, пас Худо паёмбарони муждадиҳанда ва тарсонандаро бифиристонд ва бар онҳо китоби барҳақ нозил кард, то он китоб дар он чӣ мардум ихтилофдоранд, миёнашон ҳукм кунад, вале ҷуз касоне, ки китоб бар онҳо нозил шуда ва ҳуҷҷатҳо ошкор гашта буд, аз рӯи ҳасаде, ки нисбат ба ҳам меварзиданд, дар он ихтилоф накарданд. Ва Худо мӯъминонро ба иродаи худ дар он ҳақиқате, ки ихтилоф мекарданд, роҳ намуд, ки Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ба роҳи рост ҳидоят мекунад!
214. Мепиндоред, ки ба бихишт хоҳед рафт? Ва ҳанӯз он чӣ бар сари пешиниёни шумо омада, бар сари шумо наёмада? Ба онҳо факру ранҷ расид ва такон дода шуданд, то он ҷо, ки паёмбар ва мӯъминоне, ки бо ӯ буданд, гуфтанд: «Пас ёрии Худо кай хоҳад расид?» Бидон, ки ёрии Худо наздик аст!
215. Аз ту мепурсанд, ки чӣ нафақа кунанд? Бигӯ: «Он чӣ аз моли худ нафақа мекунад, барои падару модар ва хешовандону یتимон ва мискинону раҳгузарон бошад ва ҳар кори неке, ки кунед, Худо ба он огоҳ аст».
216. Ҷанг бар шумо муқаррар шуд, дар ҳоле ки онро бад мебинед. Шояд чизеро бад бубинед ва дар он хайри шумо бошад ва шояд чизеро дӯст дошта бошед ва ӯ бароятон бад бошад. Худо медонад ва шумо намедонед!
217. Туро аз ҷанг кардан дар моҳи ҳаром мепурсанд. Бигӯ: «Ҷанг кардан дар он моҳи гуноҳе бузург аст. Аммо боздоштани мардум аз роҳи Ҳақ ва кофир шудан ба ӯ ва Масҷидулҳаром³¹ ва берун рондани мардумаш аз он ҷо, дар назди Худованд гуноҳе бузургтар аст ва ширк аз қатл бузургтар аст!» Онҳо бо шумо мечанганд, то агар битавонанд, шуморо аз динатон бозгардонанд. Аз миёни шумо онҳо, ки аз дини худ бозгарданд ва кофир бимиранд, аъмолашон дар дунё ва охираат табоҳ шуда ва ҷовидона дар ҷаҳаннам бошанд!
218. Касоне, ки имон овардаанд ва онҳо, ки ватанро тарк кардаанд ва дар роҳи Худо ҷиҳод намудаанд, ба раҳмати Худо умед медоранд ва Худо омурзанда ва меҳрубон аст!
219. Туро аз шаробу қимор мепурсанд. Бигӯ: «Дар он ду (шароб ва қимор), гуноҳест бузург ва судҳост барои мардум. Ва гуноҳашон аз судашон бештар аст». Ва аз ту мепурсанд: «Чӣ чиз нафақа

кунанд?» Бигӯ: «Он чӣ афзун ояд». Худо оётро инчунин барои шумо баён мекунад, то ки дар кори дунё ва охират бияндешед.

220. Туро аз ятимон мепурсанд. Бигӯ: «Ислоҳи ҳолашон беҳтар аст». Ва агар бо онҳо омезиш мекунад, чун бародарони шумо бошанд. Худованд табаҳкорро аз некӯкор бозмешиносад ва агар Худо хоҳад бар шумо саҳт мегирад. Албатта Худо пирӯзманд ва ҳаким аст!

221. Занони мушрикаро то имон наёвардаанд, ба занӣ магиред ва канизи мӯъмина беҳтар аз озодзани мушрика аст, ҳарчанд шуморо аз ӯ хуш ояд. Ва ба мардони мушрик то имон наёваранд, зани мӯъмина мадиҳед. Ва бандаи мӯъмин (ғулом, барда) беҳтар аз мушрик аст, ҳарчанд шуморо аз ӯ хуш ояд. Инҳо ба сӯи оташ даъват мекунанд ва Худо ба ҷониби биҳишту омурзиш. Ва оёти худро ошкор баён мекунад, то ки бияндешанд!

222. Туро аз ҳайзи занон мепурсанд. Бигӯ «Ҳайз нопокист. Пас дар айёми ҳайз аз занон дурӣ гузинеда ва ба онҳо наздик машавад, то пок гарданд. Ва чун пок шуданд, аз он ҷо, ки Худо фармон додааст, бо онҳо наздикӣ кунед. Ҳар ойна Худо тавбакунандагонро дӯст дорад!

223. Занонатон киштзори шумо ҳастанд. Ҳар ҷо, ки хоҳед, ба киштзори худ дароед. Ва барои хеш аз пеш чизе фиристед ва аз Худо битарсед ва бидонед, ки ба назди ӯ хоҳед рафт. Ва мӯъминонро мужда деҳ!

224. Худоро омоҷи (василаи) савгандҳои хеш қарор мадиҳед, то аз некӯкориву тақво ва ислоҳ дар миёни мардум бозистед, ки Худо шунаво ва доно аст!

225. Худо шуморо ба сабаби савгандҳои бидуни қасдатон бозхост намекунад, балки ба хоҳири нияте, ки дар дил ниҳон медоред, бозхост мекунад. Худо омурзанда ва бурдбор аст!

226. Барои қасоне, ки савганд меҳӯранд³³, ки бо занони хеш наёмезанд, ҷаҳор моҳ мӯҳлат аст. Пас агар бозоянд, Худо омурзанда ва меҳрубон аст.

227. Ва агар азми талоқ карданд, Худованд шунаво ва доно аст!

228. Бояд, ки занони муталлақа (*талоқшуда*) то се бор пок шудан аз шавҳар қардан бозистанд. Ва агар ба Худо ва рӯзи қиёмат имон доранд, раво нест, ки он чиро, ки Худо дар раҳми онон офаридааст, пинҳон доранд. Ва дар он айём агар шавҳаронашон қасди ислоҳ дошта бошанд, ба бозгардониданашон сазовортаранд. Ва барои занон ҳуқуқи шоиста аст, монанди вазифае, ки бар ӯҳдаи онҳост, вале мардонро бар занон мартабааст. Ва Худо пирӯзманду ҳаким аст!

229. Ин талоқ ду бор аст³⁴ ва аз он пас ё ба ваҷҳи некӯ ниғаҳ доштани ӯст ё ба ваҷҳи некӯ раҳо сохтанаш. Ва ҳалол нест, ки аз он чӣ ба занон додаед, чизе бозситонед, магар он ки бидонанд, ки ҳудуди Худоро риоят намекунанд. Аммо ҳар гоҳ донистед, ки он ду ҳудуди Худоро риоят намекунанд, агар зан худро аз шӯй бозхарад, гуноҳе бар он ду нест. Инҳо ҳудуди Худо аст. Аз он таҷовуз макунед, ки ситамкорон аз ҳудуди Худо таҷовуз мекунанд.

230. Пас агар боз занро талоқ дод, дигар бар ӯ ҳалол нест, магар он, ки ба никоҳи марде дигар дарояд (*ва бо он мард ҷимоъ кунад*), ва ҳар гоҳ он мард занро талоқ диҳад, агар медонанд, ки ҳудуди Худоро риоя мекунанд, рӯҷӯбашонро гуноҳе нест. Инҳо ҳудуди Худост, ки барои мардуми доно баён мекунад.

231. Ҳар гоҳ занонро талоқ додед ва мӯҳлаташон қариб омад ё ононро ба ваҷҳи некӯ ниғаҳ доред ё ба ваҷҳи некӯ раҳо созед. Ва нигоҳашон мадоред (ба қасди дароз қардани идда), то ки бар онҳо зиён бирасонед ё ситам бикунед. Ва ҳар қас, чунин кунад, ба ҳештан ситам кардааст. Ва оёти Худоро ба лаъбу лаҳв магиред ва аз неъмате, ки Худо ба шумо додааст ва аз оёту ҳикмате, ки барои панди шумо фиристодааст, ёд кунед ва аз Худо битарсед ва бидонед, ки ӯ ба ҳама чиз огоҳ аст!

232. Ва чун занонро талоқ додед ва мӯҳлаташон сар омад, монев машавад, ба никоҳи ҳамсарони худ, ҳар гоҳ ки миёнашон ризояте ҳосил шуда бошад, дароянд. Қасе, ки аз шумо ба Худо ва рӯзи қиёмат

имон оварда бошад, инчунин панд гирад. Ва ин шуморо беҳтар ва ба покӣ наздиктар аст. Худо медонад ва шумо намедонед!

233. Модароне, ки меҳоханд шир доданро ба фарзандони худ комил созанд, ду соли тамом ширашон бидиҳанд. Хӯроку либоси он ба вачҳе матлуб (урфи мардум) бар ўҳдаи соҳиби фарзанд аст ва ҳеҷ кас беш аз қудраташ таклиф намешавад. Набояд ҳеҷ модаре ба хотири фарзандаш зиёне бубинад ва ҳеҷ падаре ба хотири фарзандаш. Ва вориси падар низ чунин бар ўҳда дорад. Ва агар падару модар бихоханд, бо ризоят ва мушоварати якдигар фарзандашонро аз шир бозгиранд (яъне пеш аз ду сол), муртакиби гуноҳе нашудаанд. Ва ҳар гоҳ бихоҳед касе дигарро ба шир додани фарзандатон гиред, агар музде некӯ бипардозед, гуноҳе нест. Аз Худо битарсед ва бидонед, ки ў ба коре, ки мекунад, биноист!

234. Касоне, ки аз шумо бимиранд ва заноне бар ҷой гузоранд, он занон бояд, ки ҷаҳор моҳу даҳ рӯз интизори кашанд ва чун муддаташон ба сар омад, агар дар бораи хеш коре шоиста кунанд, бар шумо гуноҳе нест, ки Худо ба корҳое, ки мекунад, огоҳ аст!

235. Ва агар ба киноят аз он занон хостгорӣ кунед ё андешаи худ дар дил ниҳон доред, гуноҳе бар шумо нест. Зеро Худо медонад, ки аз онҳо ба зудӣ ёд хоҳед кард. Вале дар ниҳон бо онон ваъда мадиҳед, магар он ки ба вачҳе некӯ сухан гӯед ва майли бастанӣ никоҳ макунад, то он муддат тамом шавад ва бидонед, ки Худо ба он ҷӣ дар дил доред, огоҳ аст. Аз ў битарсед ва бидонед, ки ў омурзанда ва бурдбор аст!

236. Агар занонро, ки бо онҳо наздикӣ накардаед ва маҳре барояшон муқаррар надоштаед, талоқ гӯед, гуноҳе накардаед. Вале онҳоро ба чизе баҳраманд созед: тавонгар ба қадри тавонаш ва тангдаст ба қадри тавонаш баҳраманд созанд ба вачҳе матлуб (урфи мардум). Ин корест шоистаи некӯкорон.

237. Агар барояшон маҳре муайян кардаед ва пеш аз наздикӣ, талоқашон медиҳед, нисфи он ҷӣ муқаррар кардаед, бипардозед, магар он ки онҳо (занон) худ ё касе, ки ақди никоҳ ба дастӣ ўст³⁵, онро бубахшад. Ва бахшидани шумо ба парҳезгорӣ наздиктар аст. Ва фазилатро миёни худ фаромӯш макунад, ки Худо ба корҳое, ки мекунад, биноист!

238. Намозҳо ва намози миёниро пос доред ва мутеъона барои Худо қиём кунед.

239. Ва агар аз душман бимнок будед, пиёда ё савора намоз кунед. Ва чун эмин шудед, Худоро ёд кунед, зеро ба шумо чизҳое омӯхт, ки намедонистед.

240. Мардоне аз шумо, ки мемиранд ва заноне бар ҷой мегузоранд, бояд, ки дар бораи занони худ васият кунанд, ки нафақаи онҳоро ба муддати як сол бидиҳанд ва аз хона берунашон накунанд. Пас агар худ хориҷ шаванд, бо нияти шоистае (яъне никоҳ ба таври шаръӣ), гуноҳе бар шумо нест. Ва Худо ғолибу ҳаким аст.

241. Барои занони талоқшуда баҳраест ба вачҳе матлуб (урфи мардум), чунонки лозим аст бар мардони парҳезгор.

242. Худо оёташро барои шумо инчунин баён мекунад, то ки таъаққул (фаҳм) кунед!

243. Оё он ҳазорон танро надидаӣ, ки аз бими марг аз хонаҳои хеш берун рафтаанд? Сипас, Худо ба онҳо гуфт: «Бимиред!» Он гоҳ ҳамаро зинда сохт. Худо ба мардум неъмат медиҳад, вале бештари мардум шукри неъмат ба ҷой намеоваранд!

244. Дар роҳи Худо ҷанг кунед ва бидонед, ки Худо шунаво ва доноист!

245. Кист, ки ба Худо қарзи нек (нафақа дар роҳи Худо) диҳад, то Худо бар он чанд баробар афзояд? Худо тангдастӣ диҳад ва тавонгарӣ бахшад ва шумо ба сӯи ў бозгардонда мешавед!

246. Оё ин гурӯҳ аз бани Исроилро пас аз Мӯсо надидӣ, ки ба яке аз паёмбарони худ гуфтанд: «Барои мо подшоҳе қарор кун, то дар роҳи Худо бичангем». Гуфт: «Наздик аст, ки агар ҷанг бар

шумо фарз гардонида шавад, аз он сар боз хоҳед зад?» Гуфтанд: «Чаро дар роҳи Худо начангем, дар ҳоле, ки мо аз сарзаминамон берун ронда шудаем ва аз фарзандонамон ҷудо афтаем?» ва чун чанг бар онҳо муқаррар шуд, ҷуз андаке аз он рӯй бартофтанд. Худо ба ситамкорон огоҳ аст!

247. Пайғамбарашон ба онҳо гуфт: «Худо Толутро подшоҳи шумо кард». Гуфтанд: «Чӣ гуна ўро бар мо подшоҳӣ бошад? Мо сазовортар аз ў ба подшоҳӣ ҳастем ва ўро дороии чандоне намодаанд».

Гуфт: «Худо ўро бар шумо баргузидааст ва ба донишу тавоноии ў бияфзудааст ва Худо подшоҳияшро ба ҳар кӣ хоҳад, диҳад, ки Худо кушоишдиҳанда ва доноист!»

248. Пайғамбарашон гуфт, ки нишони подшоҳии ў ин аст, сандуке, ки оромии дил аз Парвардигоратон ва боқии мероси хонадони Мӯсо ва хонадони Ҳорун дар он аст ва фариштагон мебардорандаш, назди шумо ояд. Агар мӯъмин бошад, ин барои шумо ибратаст.

249. Чун Толут сипоҳро ба роҳ андохт,³⁷ гуфт: «Худо шуморо ба ҷӯи обе меозмояд: ҳар кӣ аз он нахӯрад ё танҳо кафе биёшонад, аз ман аст». Ҳама, ҷуз андаке аз он нӯшиданд. Чун ў ва мӯъминоне, ки ҳамроҳаш буданд, аз нахр гузаштанд, гуфтанд: «Имрӯз моро тавони Ҷолут ва сипоҳаш нест». Онон, ки медонистанд, ки бо Худо дидор хоҳанд кард, гуфтанд: «Ба хости Худо чӣ басо гурӯҳи андаке, ки бар гурӯҳи бисёре ғалаба кунад», ки Худо бо касонест, ки собиранд.

250. Чун бо Ҷолут ва сипоҳаш рӯ ба рӯ шуданд, гуфтанд: «Эй Парвардигори мо, бар мо сабр бибору моро собитқадам гардон ва бар кофирон пирӯз соз!»

251. Пас ба хости Худо онҳоро шикаст доданд ва Довуд Ҷолутро бикӯшт ва Худо ба ў подшоҳиву ҳикмат дод ва он чӣ мехост, ба ў биёмӯхт. Ва агар Худо баъзе аз мардумро (куффоро) ба василаи баъзе дигар (мӯъминон) дафъ намекард, замин табоҳ мешуд, вале Худо бар ҷаҳониён фазлу карами хешро арзонӣ медорад.

252. Ин аст оёти Худо, ки ба ростӣ бар ту меҳонем ва ту аз паёмбарон ҳастӣ!

253. Баъзе аз ин паёмбаронро бар баъзе дигар бартарӣ додем. Худо бо баъзе сухан гуфт ва баъзеро ба дараҷоте барафрошт. Ва ба Исо ибни Марям мӯъҷизаҳо додем ва ўро ба Рӯҳулқудс (яъне, Ҷабраил) ёрӣ кардем. Ва агар Худо мехост, мардуме, ки баъд аз онҳо буданд, пас аз он, ки ҳуҷҷатҳо бар онон ошкор шуда буд, бо яқдигар қитол намекарданд. Вале онон ихтилоф карданд: баъзе имон оварданд ва баъзе кофир шуданд. Ва агар Худо мехост, бо ҳам қитол намекарданд, вале Худо ҳар чӣ хоҳад мекунад.

254. Эй касоне, ки имон овардаед, пеш аз он ки он рӯзе фаро расад, ки на дар он хариду фурӯше бошад ва на дӯстиву шафоъате, аз он чӣ ба шумо рӯзӣ додаем, инфоқ кунед. Ва кофирон худ ситамкоронанд.

255. Аллоҳ худоест, ки ҳеҷ маъбуде барҳақ ҷуз Ў нест. Зиндаву тадбиркунандаи ҳама чиз аст. На хоби сабук (пинак) ўро фаро мегирад ва на хоби сангин. Аз онӣ ўст, ҳар чӣ дар осмонҳо ва замин аст. Чӣ касе ҷуз ба иҷозати ў дар назди ў шафоъат кунад? Он чиро, ки пеши рӯ ва он чиро, ки пушти сарашон аст, медонад ва ба илми ў ҷуз он чӣ Худ хоҳад, ихота натавонанд ёфт. Курсии ў осмонҳо ва заминро дар бар дорад. Нигаҳдории онҳо бар ў душвор нест. Ў баландпояву бузург аст!

256. Дар дин ҳеҷ маҷбурият нест. Ҳидоят аз гумроҳӣ мушаххас шудааст. Пас ҳар кас, ки ба тоғут куфр варзад ва ба Худо имон оварад, ба чунон риштаи устуворе чанг зада, ки гусастанаш набошад. Худо шунаво ва доноист!

257. Худо ёвари мӯъминон аст. Онҳоро аз торикиҳо ба равшанӣ мебарад. Вале онон, ки кофир шудаанд, тоғут (*бутҳо ва худоҳои дурӯғин*) ёвари онҳост, ки онҳоро аз равшанӣ ба торикиҳо мекашад. Инҳо ҷаҳаннамийёнанд ва ҳамвора дар он хоҳанд буд.

258. Он касеро, ки Худо ба ў подшоҳӣ арзонӣ карда буд, надидӣ, ки бо Иброҳим дар бораи Парвардигораш муқобара (*фаҳрфурӯшӣ*) мекард? Он гоҳ, ки Иброҳим гуфт: «Парвардигори ман зинда мекунад ва мемиронад». Ў гуфт: «Ман низ зинда мекунам ва мемиронам». Иброҳим гуфт:

«Худо хуршедро аз машриқ бармеоварад, ту онро аз мағриб баровар». Он кофир ҳайрон шуд. Зеро Худо ситамкоронро ҳидоят намекунад!

259. Ё монанди он кас, ки ба деҳе расид. Деҳе, ки сақфҳои биноҳояш фурӯ рехта буд. Гуфт: «Аз кучо Худо ин мурдагонро зинда кунад?» Худо ӯро ба муддати сад сол миронд. Он гоҳ зиндааш кард. Ва гуфт: «Чӣ муддат дар ин ҷо будӣ?» Гуфт: «Як рӯз ё қисмате аз рӯз». Гуфт: «На, сад сол аст, ки дар ин ҷо будай. Ба таъому обат бингар, ки тағйир накардааст ва ба харат бингар, меҳоҳем туро барои мардумон ибрате гардонем, бингар, ки устухонҳоро чӣ гуна ба ҳам мепайвандем ва гӯшт бар он мепӯшонем». Чун қудрати Худо бар ӯ ошкор шуд, гуфт: «Медонам, ки Худо ба ҳар коре тавоност!»

260. Иброҳим гуфт: «Эй Парвардигори ман, ба ман бинамой, ки мурдагонро чӣ гуна зинда месозӣ». Гуфт: «Оё ҳанӯз имон наёвардӣ?» Гуфт: «Бале, валекин меҳоҳам, ки дилам ором ёбад». Гуфт: «Чаҳор парранда бигиру гӯшти онҳоро ба ҳам биёмез ва ҳар ҷузъе аз онҳоро бар кӯҳҳо бинех. Пас онҳоро фарёд кун. Шитобон назди ту меоянд ва бидон, ки Худо пирӯзманд ва ҳаким аст».

261. Масали онон, ки моли худро дар роҳи Худо инфоқ (сарф) мекунанд, мисоли донаест, ки ҳафт хӯша бароварад ва дар ҳар хӯшае сад дона бошад. Худо подоши ҳар киро, ки бихоҳад, чанд баробар мекунад. Худо кушоишдиҳанда ва доност!

262. Музди касоне, ки амволи худро дар роҳи Худо инфоқ (сарф) мекунанд ва пас аз инфоқ миннате намениҳанд ва озоре намерасонанд, бо Парвардигорашон аст. На бимнок мешаванд ва на андӯхгин.

263. Гуфтори некӯ ва бахшоиш беҳтар аз садакаест, ки озоре ба дунбол дошта бошад. Худо бениёз ва бурдбор аст!

264. Эй касоне, ки имон овардаед, монанди он кас, ки амволи худро аз рӯи риё ва худнамоӣ сарф мекунад ва ба Худову рӯзи қиёмат имон надорад, садақаҳои хешро ба миннат ниҳодан ва озор расонидан ботил макунед. Масали ӯ мисли санги софест, ки бар рӯи он хок ништа бошад. Ба ногоҳ бороне тунд фурӯ борад ва он сангро ҳамчунон киштнопозир боқӣ гузорад. Чунин касон аз он чӣ кардаанд, суде намебаранд, ки Худо кофиронро ҳидоят намекунад.

265. Ва масали касоне, ки амволи хешро барои талаби ризои Худо аз рӯи яқин ва эътиқод сарф мекунанд, мисли боғест бар теппае, ки бороне тунд бар он борад ва дучандон мева диҳад ва агар на бороне тунд, ки нарма бороне бар он борад. Худо бар корҳои шумо биноист!

266. Оё аз миёни шумо касе ҳаст, ки дӯст дошта бошад, ки ӯро боғе аз хурмову ангур буда бошад ва ҷуйҳо дар пои дарахтонаш ҷорӣ бошад ва ҳар гуна мевае диҳад ва худ пир шуда ва фарзандоне нотавон дошта бошад, ба ногоҳ гирдбоде оташнок дар он боғ афтад ва бисӯзад? Худо оёти худро барои шумо инчунин баён мекунад, то ки биандешед!

267. Эй касоне, ки имон овардаед, аз дастовардҳои некӯи хеш ва аз он чӣ бароятон аз замин рӯёнидем, ҳарч кунед, на аз чизҳои нопоку бад, ки худ онҳоро ҷуз аз рӯи чашмпӯши намеситонед. Ва бидонед, ки Худо бениёз ва сӯтуданист.

268. Шайтон шуморо аз бенавой метарсонад ва ба корҳои зишт вомедорад, дар ҳоле, ки Худо шуморо ба омурзиши хеш ва афзунӣ ваъда медиҳад. Худо кушоишдиҳанда ва доност!

269. Ба ҳар ки хоҳад, ҳикмат ато кунад. Ва ба ҳар ки ҳикмат ато шуда, некии фаровон дода шуда. Ва ҷуз хирадмандон панд напазиранд.

270. Ҳар чиро садақа ё назр кардаед, Худо ба он огоҳ аст. Ва ситамкоронро ҳеҷ ёриву мададгоре нест!

271. Агар ошкоро садақа диҳед, коре некӯст ва агар дар ниҳон ба бенавоён садақа диҳед, некӯтар аст ва гуноҳони шуморо дур созад. Ва Худо бар корҳое, ки мекунед, огоҳ аст!

272. Ҳидоят ёфтани онҳо бар ӯҳдаи ту нест, балки Худост, ки ҳар киро бихоҳад, ҳидоят мекунад. Ва ҳар моле, ки садақа мекунад, савобаш азони худи шумост ва ҷуз барои хушнудии Худо чизе сарф макунед ва ҳар чӣ сарф кунед, мукофоти он ба шумо мерасад ва бар шумо ситам нахоҳад шуд.

273. Ин садақот аз они бенавоёнест, ки худро дар тоъати Ҳақ банд кардаанд ва дар талаби қут нотавагонанд ва ончунон дар пардаи иф офанд (худдорӣ), ки ҳар кӣ ҳоли онҳо надонад, пиндорад, ки аз тавонгаронанд. Ононро аз симояшон мешиносӣ, ки ба исрор (бо хирагӣ) аз касе чизе нахоҳанд. Ва ҳар моле, ки сарф мекунад, Худо бар он огоҳ аст!
274. Онон, ки амволи хешро дар шабу рӯз, дар пинҳону ошкор сарф мекунанд, аҷрашон бо Парвардигорашон аст, на бимнок мешаванд ва на ғамгин!
275. Онон, ки рибо меҳӯранд, дар қиёмат чун касоне аз қабр бармехезанд, ки ба осеби шайтон девона шуда бошанд. Ва ин ба ҷазои он аст, ки гуфтанд: «Рибо низ чун хариду фурӯш аст». Дар ҳоле, ки Худо хариду фурӯшро ҳалол ва риборо ҳаром кардааст. Ҳар кас, ки панди Худо ба ӯ расид ва аз рибохӯрӣ бозистод, Худо аз гуноҳони пешини ӯ даргузарад ва кораш ба Худо воғузур шавад. Ва онон, ки ба он кор бозгарданд, аҳли ҷаҳаннаманд ва ҷовидона дар он хоҳанд буд!
276. Худованд риборо ночиз мегардонад ва садақотро афзунӣ медиҳад ва ҳеч куфронкунандаи гунаҳкорро дӯст надорад!
277. Онон, ки имон овардаанд ва корҳои неқӯ кардаанд ва намоз хондаанду закот додаанд, муздашон бо Парвардигорашон аст. На бимнок мешаванд ва на ғамгин!
278. Эӣ касоне, ки имон овардаед, аз Худо битарсед ва агар имон овардаед, аз рибо ҳар чӣ боқӣ мондааст, тарк кунед.
279. Ва ҳар гоҳ чунин накунад, пас ба ҷанги Худову расули ӯ хабардор бошад. Ва агар тавба кунед, асли сармоя аз они шумост. Дар ин ҳол на ситам кардаед ва на тан ба ситам додаед!
280. Ва агар қарздор тангдаст бувад, мӯҳлате бояд, то тавонгар гардад. Ва агар доно бошад, донед, ки чун бар ӯ бубахшоед, бароятон беҳтар аст!
281. Аз он рӯз, ки сӯи Худо бозмегардед ва ба ҳар кас подоши амалаш ба тамомӣ дода мешавад ва ситаме намебинад, бимнок бошад.
282. Эӣ касоне, ки имон овардаед, чун қарзе то муддате муъайян ба якдигар диҳед, онро бинависед. Ва бояд дар байни шумо котибе бошад, ки онро ба дурустӣ бинависад. Ва котиб набояд, ки дар навиштан аз он чӣ Худо ба ӯ омӯхтааст, сарпечӣ кунад. Ва қарздор бояд, ки бар котиб имло кунад ва аз Аллоҳ, Парвардигори худ битарсад ва аз он ҳеч нақоҳад. Агар қарздор нодон ё сағир бувад ё худ навиштан наметавонист, валии ӯ аз рӯи адолат имло кунад. Ва ду шохиди мард ба шаҳодат гиред. Агар ду мард набувад, як марду ду зан, ки ба онҳо ризоият диҳед, шаҳодат бидиҳанд, то агар яке фаромӯш кард, дигаре ба ёдаш биёварад. Ва шохидон чун ба шаҳодат даъват шаванд, набояд, ки аз шаҳодат худдорӣ кунанд. Ва аз навиштани муддати қарзи худ, чӣ хурд ва чӣ бузург, малӯл машавед. Ин равиш дар назди Худо одилонатар аст ва шаҳодатро устувордорандатар ва шакку шубҳаро дуркунандатар. Ва ҳар гоҳ муъомалаи нақдӣ бошад, агар барои он санаде нанависед, муртакиби гуноҳе нашудаед. Ва чун муъомалае кунед, шохиде гиред. Ва набояд ба котибу шохид зиёне бирасонед, ки агар чунин кунед, нофармонӣ кардаед. Аз Худо битарсед. Худо шуморо таълим медиҳад ва ӯ бар ҳар чизе огоҳ аст!
283. Ҳар гоҳ дар сафар будед ва котибе наёфтед, бояд чизе ба гарав гирифта шавад ва агар касе аз шумо дигареро амин донист, он кас, ки амин дониста шуда, амонатро боздиҳад ва бояд аз Аллоҳ, Парвардигораш битарсад. Ва шаҳодатро пинҳон макунад. Ҳар кас, ки шаҳодатро пинҳон кунад, ба дил гунаҳкор аст ва Худо аз коре, ки мекунад, огоҳ аст!
284. Аз они Худост, ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст. Он чиро, ки дар дил доред, хоҳ ошкораш созед ё пӯшидааш доред, Худо шуморо ба он бозхост хоҳад кард. Пас ҳар киро, ки бихоҳад, меомурзад ва ҳар киро бихоҳад, азоб мекунад. Ва Худо бар ҳар коре тавоност!
285. Паёмбар худ ба он чӣ аз ҷониби Парвардигораш ба ӯ нозил шуда, имон дорад. Ва ҳамаи муъминон ба Худову фариштагонаш ва китобхояш ва паёмбаронаш имон доранд. Миёни ҳеч яке аз

паёмбаронаш фарқе намениҳем. Гуфтанд: «Шунидем ва итоъат кардем, эй Парвардигори мо, омурзиши туро хосторем, ки саранҷоми ҳама ба сӯи туст!»

286. Худо ҳеҷ касро ҷуз ба андозаи тоқаташ амр намекунад. Некиҳои ҳар кас аз он ҳуди ӯст ва бадихояш аз он ҳуди ӯст. «Эй Парвардигори мо, агар фаромӯш кардаем ё хатое кардаем, моро бозхост макун! Эй Парвардигори мо, он гуна ки бар умматҳои пеш аз мо тақлифи гарон ниҳодӣ, тақлифи гарон бар мо манех ва он чиро, ки тоқати он надорем, бар мо тақлиф макун! Гуноҳи мо бубахш ва моро биёмурз ва бар мо раҳмат овар! Ту мавлои мо ҳастӣ. Пас моро бар гурӯҳи кофирон пирӯз гардон!»

Сураи ОЛИ ИМРОН¹

(Хонадони Имрон)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон

1. Алиф. Лом. Мим.
2. Аллоҳ аст, ки ҳеҷ маъбуде барҳақ ғайри ӯ нест. Зиндаву поянда аст!
3. Ин китобро, ки тасдиқкунандаи китобҳои пеш аз он аст, ба ҳақ бар ту нозил кард ва қабл аз он Таврот ва Инҷилро,
4. барои ҳидояти мардум фиристод ва Фурқонро нозил кард. Барои онон, ки ба оёти Худо имон намеоранд, азобе саҳт муҳайёст ва Худо пирӯзманду интиқомгиранда аст.
5. Ҳеҷ чиз дар заминро осмон бар Худо пӯшида нест.
6. ӯст, ки шуморо дар раҳми модарон ба ҳар сон, ки хоста бошад, сурат мебандад. Нест маъбуде барҳақ ҷуз ӯ, ки пирӯзманду ҳақим аст!
7. ӯст, ки ин китобро бар ту нозил кард. Баъзе аз оятҳо муҳкамотанд², ин оятҳо уммулкитобанд ва баъзе оятҳо муташобеҳотанд. Аммо онҳо, ки дар дилашон майл ба ботил аст, ба сабаби фитначӯй (ғумроҳ қардан) ва майл ба таъвил³, аз муташобеҳот пайравӣ мекунанд, дар ҳоле, ки маънии (ҳақиқии муташобеҳотро) онро ҷуз Худо (қасе) намендонанд. Ва онон, ки қадам дар дониш устувор қардаанд, меғӯянд: «Мо ба он имон овардаем. Ҳама аз ҷониби Парвардигори мост». Ва хирадмандонанд, ки панд мегиранд.
8. Эй Парвардигори мо, аз он пас, ки моро ҳидоят қардаӣ, дилҳои моро ба ботил моил масоз ва раҳмати худро бар мо арзонӣ дор, ки ту бисёр бахшояндаӣ!
9. Эй Парвардигори мо, ту мардумро дар он рӯзе, ки ҳеҷ шакке дар он нест, гирд меоварӣ. Ба яқин, ки Худо ба ваъда ҳилоф накунад!
10. Кофиронро дороиҳо ва фарзандонашон ҳаргиз аз азоби Худо нараҳонад. Онҳо худ ҳезуми оташи қаҳаннаманд.
11. Ба шеваи оли Фиръавн ва пешиниёнашон оёти моро тақзиб қарданд (дурӯғ бароварданд). Пас Худо ононро ба ҷазои гуноҳонашон бозхост қард. Ва уқубати Худо саҳт аст!
12. Ба кофирон бигӯй: «Ба зудӣ мағлуб хоҳед шуд ва дар қаҳаннам, он оромгоҳи бад, гирд хоҳед омад!»
13. Дар он ду гурӯҳ, ки ба ҳам расиданд, барои шумо ибрате буд: гурӯҳе дар роҳи Худо меҷангиданд ва гурӯҳе дигар кофир буданд. Ононро ба ҷашми худ дучандони ҳеш мегиданд. Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ёрӣ диҳад. Ва соҳибназаронро дар ин ибратаст!⁴
14. Дар ҷашми мардум ороиш ёфтааст ишқи ба орзуҳои нафсонӣ ва дӯст доштани занону фарзандон ва моли зиёде аз тилло ва нуқра ва аспони нишонадор ва чорпоён ва зироъат. Ҳамаи инҳо матоъи зиндагии ин ҷаҳонӣ ҳастанд, дар ҳоле, ки бозгашти нек назди Худост!

15. Бигӯ: «Оё шуморо ба чизҳое беҳтар аз инҳо огоҳ кунам?» Барои онон, ки парҳезгорӣ пеша кунанд, дар назди Парвардигорашон биҳиштҳоест, ки наҳрҳо дар онҳо равон аст. Инҳо бо занони покиза дар айнаи хушнудии Худо, ҷовидона дар он ҷо хоҳанд буд. Ва Худо аз ҳоли бандагон огоҳ аст:
16. Касоне, ки мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, имон овардаем, гуноҳи моро биёмурз ва моро аз азоби оташ ҷифз кун!».
17. Собирону ростгӯён ва фармонбардорону инфоқкунандагон ва онон, ки дар саҳаргоҳон омурзиш металабанд.
18. Аллоҳ гувоҳӣ дод, ки ҳеҷ ҳудое (барҳақ) ҷуз ӯ нест. Ва гувоҳӣ доданд фариштагону донишмандон дар он ҳол, ки Худо тадбиркунандаи олам аст ба адл. Ҳудое (барҳақ) ҷуз ӯ нест, ки пирӯзманду ҳақим аст!
19. Ҳар ойна дин дар назди Худо дини Ислом аст. Ва аҳли Китоб роҳи ҳилоф рафтанд, аз рӯи ҳасад аз он пас, ки ба ҳаққонияти он дин огоҳ шуданд. Онон, ки ба оёти Худо кофир шуданд, бидонанд, ки албатта ӯ ба зудӣ ба ҳисобашон хоҳад расид.
20. Агар бо ту ба мучодала бархезанд, бигӯ: «Ману пайравонам дар дини ҳеш ба Худо ихлос варзидем». Ба аҳли Китоб ва мушрикони бигӯ: «Оё шумо ҳам ба Худо ихлос варзидаед?» Агар ихлос варзиданд, пас ҳидоят ёфтанд ва агар рӯй гардониданд, бар ту таблиғ асту бас ва Худо бандагонро мебинад.
21. Касонеро, ки ба оёти Худо имон намеоваранд ва паёмбаронро ба ноҳақ мекушанд ва мардумро, ки аз рӯи адл фармон медиҳанд (ба ҳақ даъват мекунанд), мекушанд, ба азобе дардовар хабар деҳ!
22. Аъмоли инҳо дар дунё ва охират нобуд шудааст ва ҳеҷ ёваре надоранд!
23. Оё ононро надидӣ, ки аз китоб баҳрае ёфта буданд, чун даъват шуданд, то китоби Худо дар бораи онҳо ҳукм кунад, сипас гурӯҳе аз онҳо бозмегаштанд ва рӯйгардонӣ мекарданд?
24. Ва ин ба он сабаб буд, ки меғуфтанд: «Ҷуз чанд рӯзе оташи дӯзах ба мо нарасад». Ва ин дурӯғ, ки худ баста буданд дар динашон, фиребашон дод.
25. Пас ҳолашон чӣ гуна хоҳад буд (ва чӣ кор хоҳанд кард), ҳар вақто ки онҳоро ҷамъ оварем, аз барои он рӯзе, ки ҳеҷ шакке дар (вуқӯи) он нест ва подоши амали ҳар касро дода шавад ва онҳоро зулме (ситае) нашавад?
26. Бигӯ: «Бор Худоё, Туй, молики мулк! Ба ҳар, ки биҳоҳӣ, мулк медиҳӣ, ва аз ҳар кӣ биҳоҳӣ, мулк меситонӣ! Ҳар касро, ки биҳоҳӣ, иззат медиҳӣ ва ҳар касро, ки биҳоҳӣ, хорӣ медиҳӣ! Ҳамаи некиҳо ба дасти туст ва ту бар ҳар коре тавонӣ!»
27. Аз шаб кам мекуни ва ба рӯз меафзоӣ ва аз рӯз кам мекуни ва ба шаб меафзоӣ! Зиндари аз мурда (ҳамчунон ки мӯъминонро аз кофир ва ҷӯҷаро аз тухм) берун меоварӣ ва мурдаро аз зинда (кофирро аз мӯъмин ва тухмро аз мурғ). Ва ба ҳар кӣ биҳоҳӣ, беҳисоб рӯзӣ медиҳӣ!
28. Набояд мӯъминон кофиронро ба ҷои мӯъминон дӯст гиранд. Пас ҳар кӣ чунин кунад, ўро бо Худо робитае нест. Магар, ин ки аз онҳо бимнок бошед (яъне дафъӣ шарри эшон кунед, ба навъе аз ҳазар кардан). Ва Худо шуморо аз Худаш (яъне аз иқобаш) метарсонад, ки бозгашт ба сӯи ўст».
29. Бигӯ: «Ҳар чӣ дар дил доред, чӣ пинҳонаш кунед ва чӣ ошкораш созед, Худо ба он огоҳ аст. ӯ ҳар чиро, ки дар осмонҳо ва замин аст, медонад ва бар ҳар коре тавонист!»
30. Рӯзе, ки ҳар кас корҳои нек ва корҳои бади худро дар баробари худ ҳозир бинад, орзу кунад, ки эй кош, миёни ӯ ва кирдори бадаш фосилае бузург бувад. Худованд шуморо аз Худаш (яъне, аз иқобаш) метарсонад. Ва Худо ба бандагонаш меҳрубон аст!»
31. Бигӯ: «Агар Худоро дӯст медоред, аз ман пайравӣ кунед, то ӯ низ шуморо дӯст бидорад ва гуноҳонатонро биёмурзад, ки ӯ омурзанда ва меҳрубон аст!»

32. Бигӯ: «Аз Худо ва расулаш фармон бибаред. Пас агар рӯй гардонанд, бидонанд, ки Худо кофиронро дӯст надорад!»
33. Худо Одаму Нӯҳ ва хонадони Иброҳиму хонадони Имронро аз ҷаҳониён баргузид:
34. Фарзандоне буданд баъзе аз насли баъзе дигар падид омада. Ва Худо шунаво ва доност!
35. Ва зани Имрон⁵ гуфт: «Эй Парвардигори ман, назр кардам, ки он чӣ дар шикам дорам, озод бошад (яъне аз кори ин ҷаҳон озоду танҳо дар хидмати Ту бошад). Ин назрро аз ман бипазир, ки бешак Ту шунаво ва доноӣ».
36. Чун фарзанди хеш бизод, гуфт: «Эй Парвардигори ман, ин ки зойидаам, духтар аст ва Худо ба он чӣ зоида буд, донотар аст ва писар чун духтар нест. ӯро Марям ном ниҳодам. ӯ ва фарзандонашро аз шайтони раҷим дар паноҳи Ту меоварам».
37. Пас Парвардигораш он духтарро ба некӣ аз ӯ пазируфт ва ба тарзе писандида парваришаш дод ва Закариёро⁶ ба сарпарастии ӯ вобаста кард. Ва ҳар вақт ки Закариё ба меҳроб назди ӯ мерафт, пеши ӯ хӯрданӣ меёфт, мегуфт: «Эй Марям, инҳо барои ту аз кучо мерасад?» Марям мегуфт: «Аз ҷониби Худо», ҳар ойна ӯ ҳар касро, ки бихоҳад, беҳисоб рӯзӣ медиҳад.
38. Дар он ҷо Закариё Парвардигорашро нидо дод ва гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро аз ҷониби худ фарзанде покиза ато кун, ҳамоно, ки Ту дуъоро мешунавӣ».
39. Пас ҳамчунон, ки дар меҳроб ба намоз истода буд, фариштагон нидояш доданд: «Худо туро ба Яҳё хушхабар медиҳад. ӯ (Яҳё) калимаи⁷ Худоро тасдиқ мекунад ва пешвою порсо⁸ ва паёмбарест аз шоистагон».
40. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, чӣ гуна маро писаре бошад, дар ҳоле ки ба пирӣ расидаам ва занам нозост?» Гуфт: «Ба он сон, ки Худо ҳар чӣ бихоҳад, мекунад».
41. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, барои ман нишонае падидор кун!» Гуфт: «Нишонаи ту ин аст, ки се рӯз бо мардум сухан нагӯӣ, магар ба ишора ва Парвардигоратро фаровон ёд кун ва дар шабонгоҳу бомдод ӯро тасбиҳ гӯӣ.
42. Ва фариштагон гуфтанд: «Эй Марям, Худо туро баргузид ва покиза сохт ва бар занони ҷаҳон бартарӣ дод!
43. Эй Марям, Парвардигоратро ҳамвора итоъат кун ва сачда кун ва бо намозгузoron намоз бихон!»
44. Инҳо аз хабарҳои ғайб аст, ки ба ту ваҳй мекунем. Вагарна он гоҳ, ки қуръа заданд, то чӣ касе аз миёнашон ӯҳдадори ниғаҳбонии Марям шавад ва он гоҳ ки қорашон ба низоъ кашид, ту дар наздашон набудӣ.
45. Фариштагон гуфтанд: «Эй Марям, Худо туро ба калимаи Худ башорат медиҳад; Номии ӯ Масех, Исо писари Марям аст. Дар дунё ва охират обрӯманд ва аз наздикон аст.
46. Бо мардум, дар гаҳвора ва қуҳансоли сухан мегӯяд ва аз шоистагон аст».
47. Марям гуфт: «Эй Парвардигори ман, чӣ гуна маро фарзанде бошад, дар ҳоле ки башаре ба ман даст назадааст?» Гуфт: «Ба он сон, ки Худо ҳар чӣ бихоҳад, меофаринад. Чун иродаи чизе кунад, ба ӯ гӯяд: «Мавҷуд шав!» пас мавҷуд мешавад.
48. Худо ба ӯ китобу ҳикмат ва Тавроту Инҷил меомӯзад.
49. Ва ба пағамбарӣ бар бани Исроилаш мефиристад, ки ман ба мӯъҷизае аз Парвардигоратон назди шумо омадаам. Бароятон аз гил чизе чун парранда месозам ва дар он медамам, ба изни Худо паррандае шавад ва кӯри модарзод ва пешударо шифо медиҳам. Ва ба фармони Худо мурдаро зинда мекунам. Ва ба шумо мегӯям, ки чӣ хӯрдаед ва дар хонаҳои худ чӣ захира кардаед. Агар аз мӯъминон бошед, инҳо барои шумо нишонаҳои ҳаққонияти ман аст!
50. Тавротии ҳозирро тасдиқ мекунам ва порое аз чизҳои ӯро, ки бар шумо ҳаром шуда, ҳалол мекунам. Бо нишоне аз Парвардигоратон назди шумо омадаам. Аз Худо битарсед ва манро итоъат кунед!
51. Аллоҳ Парвардигори ману шумост. Бипарастедаш, ки роҳи рост ин аст!

52. Чун Исо дарёфт, ки ба ӯ имон намеоваранд, гуфт: «Чӣ касоне дар роҳи Худо ёридиҳандагони мананд?» Ҳавориён⁹ гуфтанд: «Мо ёридиҳандагони Худоем (нусратдиҳандагони дини Худо ҳастем). Ба Худо имон овардаем. Шаҳодат деҳ, ки мо таслим ҳастем».
53. Эй Парвардигори мо, ба он чӣ нозил кардай, имон овардем ва аз расул пайравӣ кардем, моро дар шумори гувоҳидиҳандагон бинавис!»
54. Онон нақша кашиданд¹⁰ ва Худо ҳам чораҷӯӣ кард ва Худо беҳтарини чораҷӯён аст.
55. Он гоҳ Худо гуфт: «Эй Исо, ман туро мемиронам (мурод аз миронидан ин ҷо хоб аст) ва ба сӯи худ бармеоварам ва аз кофирон дур месозам ва то рӯзи қиёмат ононро, ки аз ту пайравӣ кунанд, болои кофирон қарор хоҳам дод. Сипас бозгашти ҳамаи шумо ба сӯи Ман аст ва Ман дар он чӣ ихтилоф мекардед, миёнотон ҳукм мекунам.
56. Аммо ононро, ки кофир шуданд, дар дунёву охират ба саҳтӣ азоб хоҳам кард ва онҳоро мададгоре нест!»
57. Аммо онон, ки имон оварданд ва корҳои нек карданд, Худо муздашонро ба тамоми хоҳад дод. Худо ситамгонро дӯст надорад!
58. Инҳо, ки бар ту меҳонем, аз оёт ва пандҳои ҳикматомез аст.
59. Мисоли Исо дар назди Худо чун мисоли Одам аст, ки ӯро аз хок биёфарид ва ба ӯ гуфт: «Мавҷуд шав». Пас мавҷуд шуд.
60. Ин сухани ҳақ аз ҷониби Парвардигори ту аст. Аз шаккунандагон мабош.
61. Аз он пас, ки ба огоҳӣ расидай, ҳар кас, ки дар бораи ӯ¹¹ бо ту ҷидол кунад, бигӯ: «Биёед, то ҳозир оварем мо фарзандони худро ва шумо фарзандони худро, мо занони худро ва шумо занони худро, мо худро ва шумо ҳам худро (омода созед). Он гоҳ дуъову тазарруъ кунем ва лаънати Худоро бар дурӯғгӯён бифиристам!»
62. Ҳамоно ин дostonест росту дуруст. Ҷуз Аллоҳ ҳеҷ маъбуде барҳақ нест. ӯ Худои пирӯзманду ҳаким аст!
63. Агар рӯй гардонанд, Худованд муфсидонро мешиносад!
64. Бигӯ «Эй аҳли Китоб, биёед аз он калимае, ки пазируфтаи мову шумост, пайравӣ кунем, он ки ҷуз Худоро напарастем ва ҳеҷ чизро шарикӣ ӯ насозем ва баъзе аз мо баъзе дигарро ғайри Худо ба парастии нагирад. Агар онон рӯй гардонанд бигӯ: «Шоҳид бошед, ки мо мусалмон ҳастем».
65. Эй аҳли Китоб, чаро дар бораи Иброҳим ҷидол мекунад, дар ҳоле ки Тавроту Инҷил баъд аз ӯ нозил шудааст? Магар намеандешед?
66. Ҳон, эй аҳли Китоб, ҷидолатон дар он чӣ ба он илм доред, раво бошад, чаро дар он чӣ ба он илм надоред, ҷидол мекунад? Дар ҳоле ки Худо медонад ва шумо намедонед!
67. Иброҳим на яҳудӣ буд, на насронӣ, балки ҳанифӣ¹² мусалмон буд ва аз мушрикони набуд.
68. Наздиктарин касон ба Иброҳим ҳамоно пайравони ӯ ва ин паёмбару мӯъминон ҳастанд. Ва Худо ёвари мӯъминон аст.
69. Гурӯҳе аз аҳли китоб дӯст доранд, ки шуморо гумроҳ кунанд ва ҳол он ки намедонанд, ки ҷуз худро гумроҳ намекунанд!
70. Эй аҳли Китоб, бо он ки худ ба оёти Худо шоҳидӣ медиҳед, чаро инкораш мекунад?
71. Эй аҳли Китоб, бо он ки аз ҳақиқат огоҳед, чаро ҳақро ба ботил меомезед ва ҳақиқатро пинҳон мекунад?»
72. Тоифае аз аҳли Китоб гуфтанд: «Дар аввали рӯз ба он чӣ бар мӯъминон нозил шудааст, имон биёваред ва дар охири рӯз инкораш кунед, то магар аз эътиқоди хеш бозгарданд».
73. Ва гуфтанд: «Ҷуз пайравони дини худро тасдиқ макунед». Бигӯ: «Ҳидоят, ҳидояти худоист». Ва агар гӯянд, ки ба дигарон ҳамон чизҳое арзонӣ шавад, ки ба шумо арзонӣ шудааст ё агар гӯянд, ки

фардо дар назди Парвардигоратон бо шумо ба ҳуҷҷат меистанд, бигӯ: «Неъматҳо ба дасти Худост, ба ҳар кӣ хоҳад, онро ато мекунад, ки ӯ фарохнеъмату доност!»

74. Ҳар киро бихоҳад хоси раҳмати худ мекунад ва Худо соҳибкарамест бас бузург!

75. Аз миёни аҳли Китоб касест, ки агар ӯро амин шуморӣ ва қинторе(моли зиёд) ба ӯ бисупорӣ, онро ба ту бозмегардонад ва аз онҳо касест, ки агар аминаш шуморӣ ва диноре ба ӯ бисупорӣ, ҷуз ба исрор ва талаби мукаррар онро бознагардонад. Зеро мегӯяд: «Нест бар мо дар ҳаққи ноҳондагон ҳеҷ роҳ (яъне, моро бар моли араб, ки ҳамдини мо нестанд муохаза нахоҳад шуд)». Инҳо худ медонанд, ки ба Худо дурӯғ мебаранд.

76. Оре, ҳар кас, ки ба аҳди хеш вафо кунад ва парҳезгор бошад, Худо парҳезгоронро дӯст медорад.

77. Касоне, ки аҳди Худо ва савгандҳои худро ба баҳои андак мефурӯшанд, дар охираш насибе надоранд ва Худо дар рӯзи қиёмат на ба онон сухан мегӯяд ва на ба онон менигарад ва на ононро покиза месозад. Ва барояшон азобе дардовар аст!

78. Ва аз миёни онҳо гурӯҳе ҳастанд, ки ба шеваи китоби Худо сухан мегӯянд, то пиндоред, ки он чӣ мегӯянд, аз китоби Худост, дар ҳоле ки аз китоби Худо нест. Ва мегӯянд, ки аз ҷониби Худо омада ва ҳол он ки аз ҷониби Худо наёмадааст. Ва худ медонанд, ки бар Худо дурӯғ мебаранд.

79. Нашояд ҳеҷ башареро, ки Худо ба ӯ китобу ҳикмат ва нубувват дода бошад, он гоҳ ба мардум бигӯяд, ки бандагони ман бошад, на бандагони Худо. Ва ҳол он ки паёмбарон мегӯянд: «Ҳамчунон ки аз китоби Худо меомӯзад ва дар он меҳонед, парастандагони Худо бошад».

80. Ва низ ба шумо намефармояд, ки фариштагону паёмбаронро худоён пиндоред. Оё пас аз он ки Ислом овардаед, шуморо ба куфр фармон медиҳад?

81. Ва Худо аз паёмбарон паймон гирифт, ки шуморо китобу ҳикмат додаам, ба паёмбаре, ки дини шуморо тасдиқ мекунад ва ба паём назди шумо меояд, бигаравед ва ёриаш кунед. Гуфт: «Оё иқрор кардед ва аҳди сангини Маро пазируфтед?» Гуфтанд: «Иқрор кардем». Гуфт: «Пас шаҳодат диҳед ва Ман низ бо шумо аз шохидонам».

82. Ва ҳар кӣ аз он пас сарпечӣ кунад, аз фосиқон аст.

83. Оё дине ҷуз дини Худо мечӯянд, ҳол он ки он чӣ дар осмонҳо вазамин аст, хоҳу ноҳуқ таслими фармони ӯ ҳастанд ва ба назди ӯ бозгардонда мешавад!

84. Бигӯ: «Ба Худо ва он чӣ бар мо ва бар Иброҳиму Исмоил ва Исҳоқу Яъқуб ва фарзандони ӯ ва низ он чӣ бар Мӯсову Исо ва паёмбарони дигар аз ҷониби Парвардигорашон нозил шудааст, имон овардем. Миёни ҳеҷ як аз онҳо фарқе намениҳем ва ҳама таслими иродаи ӯ ҳастем».

85. Ва ҳар кас, ки дине ҷуз Ислом ихтиёр кунад, аз ӯ пазируфта нахоҳад шуд ва дар охираш аз зиёндагон хоҳад буд.

86. Чӣ гуна Худо ҳидоят кунад қавмеро, ки нахуст имон оварданд ва ба ҳаққонияти расул шаҳодат доданд ва далелҳоро оёти равшанро мушоҳида карданд, сипас кофир шуданд? Худо ситамкоронро ҳидоят намекунад!

87. Ҷазояшон ин аст, ки лаънати Худо ва фариштагон ва ҳамаи мардум бар онон аст.

88. Ҷовид дар лаънат бимонанд ва аз азобашон кам нашавад ва мӯҳлаташон надиханд,

89. магар онон, ки аз он пас тавба кунанд ва ба салоҳ оянд, зеро Худо омурзанда ва меҳрубон аст!

90. Тавбаи касоне, ки пас аз имон овардан кофир шуданд ва бар куфри худ афзуданд, пазируфта нахоҳад шуд. Инҳо гумроҳанд!

91. Онон, ки кофир шуданд ва кофир мурданд, агар бихоҳанд, ба андозаи ҳамаи замин тилло диҳанд ва хештанро аз азоб бозхаранд, аз онҳо пазируфта нахоҳад шуд. Барояшон азобе дарднок аст ва онҳоро ҳеҷ ёваре нест.

92. Некиро дарнахоҳед ёфт, то он гоҳ ки аз он чӣ дӯст медоред, инфоқ (нафақа) кунед. Ва ҳар чӣ инфоқ мекунад, Худо ба он огоҳ аст.

93. Ҳамаи таъомҳо бар бани Исроил ҳалол буд, ғайри онҳо, ки пеш аз нузули Таврот Исроил бар худ ҳаром карда буд. Бигӯ: «Агар рост мегӯед, Тавротро биёвареду бихонед».
94. Аз он пас ҳар кӣ бар Худо дурӯғ бандад, аз ситамкорон аст.
95. Бигӯ: «Худо рост мегӯяд. Оини ҳанифи¹³ Иброҳимро пайравӣ кунед ва ӯ аз мушрикони набуд.
96. Нахустин хонае, ки барои мардум бино шуда, ҳамон аст, ки дар Макка аст. Хонае, ки ҷаҳониёнро сабаби баракат ва ҳидоят аст!
97. Дар он ҷост оёти равшан ва мақоми Иброҳим. Ва ҳар кӣ ба он дохил шавад, эмин аст. Барои Худо ҳаҷчи он хона бар касоне, ки қудрати рафтан ба онро дошта бошанд, воҷиб аст. Ва ҳар кӣ роҳи қуфр пеш гирад, бидонад, ки Худо аз ҷаҳониён бениёз аст».
98. Бигӯ: «Эй аҳли Китоб, чаро оёти Худоро инкор мекунед? Худо нозир бар аъмоли шумост!»
99. Бигӯ: «Эй аҳли Китоб, ба чӣ сабаб онҳоро, ки имон овардаанд, аз роҳи Худо бозмедоред ва меҳаҳед, ки ба роҳи қач раванд? Ва шумо худ ба зиштии кори хеш огоҳед ва Худо низ аз он чӣ мекунед, ғофил нест»!
100. Эй касоне, ки имон овардаед, агар гурӯҳе аз аҳли Китобро итоъат кунед, шуморо аз имонатон ба қуфр бозмегардонанд.
101. Чӣ гуна кофир мешавад, дар ҳоле ки оёти Худо бар шумо хонда мешавад ва расули ӯ дар миёни шумост? Ва ҳар кӣ ба Худо тамассук чӯяд, ба роҳи рост ҳидоят шудааст.
102. Эй касоне, ки имон овардаед, он чунон ки шоистаи тарс аз Худост, аз ӯ битарсед ва ҷуз дар мусалмонӣ намиред.
103. Ва ҳамагон даст дар ресмони Худо (дини Худо) занед ва пароканда машавад ва аз неъмате, ки Худо бар шумо арзонӣ доштааст, ёд кунед: он ҳангом, ки душмани якдигар будед ва ӯ дилҳоятонро ба ҳам меҳрубон сохт ва ба лутфи ӯ бародар шудед. Ва бар лаби ҷоҳе аз оташ будед, Худо шуморо аз он бираҳонид. Худо оёти худро барои шумо инчунин баён мекунад, то ки ҳидоят ёбед.
104. Бояд, ки аз миёни шумо гурӯҳе бошанд, ки ба хайр даъват кунанд ва амр ба маъруф ва наҳй аз мункар кунанд. Инҳо растагоронанд.
105. Монанди он касоне мабошед, ки пас аз он ки оёти равшани Худо бар онҳо ошкор шуд, пароканда гаштанд ва бо якдигар ихтилоф (*зиддият*) варзиданд, албатта, барои инҳо азобе бузург хоҳад буд.
106. Он рӯз, ки гурӯҳе сафедруӣ ва гурӯҳе сияҳруӣ шаванд, ба онон, ки сияҳруӣ шудаанд, мегӯянд: «Оё шумо пас аз имон оварданатон кофир шудед? Ба сабаби кофир шуданатон бичашед азоби Худоро!»
107. Аммо онон, ки сафедруӣ шудаанд, ҳамвора ғарқ дар раҳмати Парвардигор бошанд.
108. Инҳо оёти Худост, ки ба ҳақ бар ту фуру меҳонем. Ва Худо ба мардуми ҷаҳон ситам раво намедорад!
109. Аз онҳо Худост ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст ва ҳамаи корҳо ба ӯ бозгардонида шавад.
110. Шумо беҳтарин уммате ҳастед аз миёни мардум падид омада, ки амр ба маъруф ва наҳй аз мункар мекунед ва ба Худо имон доред. Агар аҳли Китоб низ имон биёваранд, барояшон беҳтар аст. Баъзе аз онҳо мӯъминанд, вале бештарин табаҳкоронанд.
111. Ба шумо ҷуз андак озор дигар осебе нарасонанд. Агар бо шумо ҷанг кунанд, пушт кунанд ва рӯй ба гурез ниҳанд ва пирӯз нагарданд.
112. Ҳар ҷо, ки бошанд, ҳамеша хорӣ бар онҳо зада шудааст, магар он ки дар амони (яъне, аҳд ва зиммаи) Худо ва дар амони мардум бошанд. Ва бо ҳашми Худо қарин шудаанд ва ҳамеша хориву бечорагӣ бар онҳо муқаррар шуд, зеро ба оёти Худо кофир шуданд ва паёмбаронро ба ноҳақ куштанд. Ва ин ба он сабаб буд, ки исён (*нофармонӣ*) варзиданд ва таҷовуз карданд.

113. Аҳли Китоб ҳама яксон нестанд. Гурӯҳе ба тоъати Худо истодаанд ва оёти Худоро дар дили шаб тиловат мекунанд ва сачда ба ҷой меоваранд.
114. Ва ба Худо ва рӯзи қиёмат имон доранд ва амр ба маъруф ва наҳй аз мункар мекунанд ва дар корҳои нек шитоб мебаранд ва аз ҷумлаи солеҳонанд.
115. Ва ҳар кори нек, ки кунанд, ношукрӣ карда нашавад, зеро Худо ба парҳезгорон огоҳ аст!
116. Кофиронро амволу авлодашон ҳеҷ аз азоби Худо нараҳонад ва онон аҳли оташанд, ҷовидона дар ҷаҳаннам бошанд!
117. Он чӣ инҳо дар ин ҷаҳон инфоқ мекунанд, монанди он аст, ки тундбод сард бар киштзори қавми бар хеш ситамкарда бивазад ва он киштаро нобуд созад. Худо бар онҳо ситам раво надошт. Онон худ бар худ ситам карданд.
118. Эй касоне, ки имон овардаед, дӯсти ҳамрозе ғайр аз ҳамдинони худ магиред, ки дигарон аз ҳеҷ зараре дар ҳаққи шумо кӯтоҳӣ намекунанд ва хостори ранҷу машаққати шумоянд. Ва душманӣ аз гуфторашон ошкор аст ва он кина, ки дар дил доранд, бештар аст аз он чӣ ба забон меоваранд. Оётро бароятон ошкор сохтем, агар ба ақл дарёбед!
119. Огоҳ бошед, ки шумо ононро дӯст медоред ва ҳол он ки онҳо шуморо дӯст надоранд. Шумо ба ҳамаи ин китоб имон овардаед. Чун шуморо бубинанд, гӯянд: «Мо ҳам имон овардаем». Ва чун хилват кунанд, аз ғояти кинае, ки ба шумо доранд, сарангушти хеш ба дандон газанд. Бигӯ: «Дар кинаи хеш бимиред! Ҳар ойна Худо ба он чӣ дар дилҳост, огоҳ аст».
120. Агар хайре ба шумо расад, андӯхгин шаванд ва агар ба мусибате гирифта оед, шодмон гарданд. Агар сабр варзед ва парҳезгорӣ кунед, аз макрашон ба шумо зиёне нарасад, ки Худо ба ҳар коре, ки мекунанд, ихота (огоҳии комил) дорад!
121. Ва бомдодон аз миёни касони хеш берун омадӣ, то мӯъминонро дар он ҷойҳо, ки мебоист бичанганд, биншонӣ ва Худо шунавову доност!
122. Ду гурӯҳ¹⁴ аз шумо нияти он карданд, ки дар ҷанг Сустӣ (буздили) варзанд ва Худо ёварашон буд (ба онҳо кӯмак кард, то аз ин андеша баргаштанд), пас мӯъминон бояд, ки бар Худо таваккул кунанд¹⁵ !
123. Албатта, Худо шуморо дар Бадр ёрӣ кард ва ҳол он ки нотаваон будед. Пас аз Худо битарсед, то ки сипосгузор шавед!
124. Он гоҳ, ки ба мӯъминон мегуфтӣ, ки агар Худо се ҳазор фаришта ба ёриатон фуру фириштад, оё шуморо кофӣ нахоҳад буд?
125. Бале, агар пойдорӣ кунед ва парҳезгор бошед, чун душманон тохтутоз оваранд, Худо бо панҷ ҳазор аз фариштагони нишонадор шуморо ёрӣ кунад.
126. Ва Худованд ин корро ҷуз барои шодмонӣ ва дилгармии шумо накард. Ва нест ёрие, магар аз сӯи Худои пирӯзманду доно,
127. то гурӯҳе аз кофиронро ҳалок кунад ё хор гардонад. Он гоҳ навмед бозгарданд.
128. Нест туро аз ин кор чизе (тасарруфе), ё онҳоро ба тавба водорад ё он ситамкоронро азоб кунад, ҳар ойна онҳо ситамгаранд.
129. Аз они Худост, ҳар чӣ дар осмонҳо ва замин аст. Ҳар киро бихоҳад, меомурзад ва ҳар киро бихоҳад, азоб мекунад ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!
130. Эй касоне, ки имон овардаед, рибо маҳӯред чандбаробар. Ва аз Худо битарсед, то растагор шавед!
131. Ва битарсед аз оташе, ки барои кофирон муҳайё шудааст.
132. Ва аз Худову расул итоъат кунед, то дохили раҳмат шавед!
133. Бар якдигар пешӣ гиред барои омурзиши Парвардигори хеш ва расидан ба он бихишт, ки паҳнояш ба қадри ҳамаи осмонҳову замин аст ва барои парҳезгорон муҳайё шудааст.

134. Он касон, ки дар осоиш ва сахтӣ инфоқ мекунад ва хашми хеш фурӯ мебаранд ва аз хатои мардум дармегузаранд. Худо накӯкоронро дӯст дорад!
135. Ва он касон, ки чун коре зишт кунанд ё ба худ сита мекунад, Худоро ёд мекунад ва барои гуноҳҳои хеш омурзиш мепоханд ва кист ҷуз Худо, ки гуноҳонро биёмурзад? Ва чун ба зишти гуноҳ оғошанд, дар он ҷӣ мекарданд, пой нафишуранд.
136. Подоши инҳо омурзиши Парвардигорашон аст ва низ биҳиштҳое, ки дар онҳо нахрҳо ҷорист. Дар он ҷо ҷовидонанд ва ҷӣ некӯст подоши некӯкорон!
137. Пеш аз шумо воқеаҳои будааст, пас бар рӯи замин бигардед ва бингаред, ки поёни кори онҳо, ки паёмбаронро ба дурӯғӣ нисбат медоданд, ҷӣ будааст?
138. Ин барои мардум далеле равшан ва барои парҳезгорон роҳнамову пандест.
139. Сустӣ макунед ва андӯхгин мабошед, зеро агар имон оварда бошед, шумо бартарӣ хоҳед ҷуст.
140. Агар бар шумо захме расид¹⁶, ба он қавм низ ҳамчунон захме расидааст. Ва ин рӯзгор аст, ки ҳар дам онро бар муроди касе мегардонем, то Худо касонро, ки имон овардаанд, ошкор созад ва баъзе аз шуморо шаҳид гардонад. Ва Худо ситамгонро дӯст надорад.
141. ва то мӯъминонро покиза гардонад ва кофиронро нобуд созад.
142. Оё гумон кардед, ки ба биҳишт дароед, пеш аз он ки Худо муҷоҳидон ва собиронро аз миёни шумо ошкор созад?
143. Пеш аз он ки маргатон фаро расад, орзуи марг мекардед, инак, маргро дидед ва дар он менигаред¹⁷!
144. Ҷуз ин нест, ки Муҳаммад паёмбарест, ки пеш аз ӯ паёмбароне дигар буданд. Оё агар бимирад ё кушта шавад, шумо ба ойини пешини худ бозмегардед? Ҳар кас, ки бозгардад, ҳеҷ зиёне ба Худо нахоҳад расонид. Худо сипосгуздоронро подош хоҳад дод.
145. Ҳеҷ кас ҷуз ба фармони Худо намемирад. Муддат навишта шудааст. Ҳар кас хоҳони савоби ин ҷаҳонӣ бошад, ба ӯ медиҳем ва ҳар кас хоҳони савоби он ҷаҳонӣ бошад, ба ӯ медиҳем ва шукрунандагонро подош хоҳем дод!
146. Ҷӣ басо паёмбароне, ки худодӯстони бисёр ҳамроҳи онон ба ҷанг рафтанд ва дар роҳи Худо, ҳар ҷӣ ба онҳо расид, сустӣ (буздиӣ) накарданд ва нотавон нашуданд ва сар фурӯд наёварданд ва Худо сабркунандагонро дӯст дорад.
147. Суханашон ҷуз ин набуд, ки мегуфтанд: «Эй Парвардигори мо, гуноҳони моро ва зиёдаравиҳои моро дар қорҳо биёмурз ва моро собитқадам гардон ва дар баробари кофирон ёрӣ кун».
148. Худо подоши инҷаҳонӣ ва подоши онҷаҳониро ба онҳо арзонӣ дошт ва Худо накӯкоронро дӯст дорад!
149. Эй касоне, ки имон овардаед, агар аз кофирон пайравӣ кунед, шуморо ба ойини пешин бармегардонанд, пас зиёнда бозмегардед.
150. На, ёрикунандаи шумо Худованд аст, ки беҳтарини ёрикунандагон аст!
151. Дар дили кофирон тарс хоҳем афканд. Зеро чизеро, ки аз осмон барои он ҳуҷҷате нафиристодааст, шарикҳои Худо гирифтанд. Ҷои онон ҷаҳаннам аст, ки барои ситамгон макони бадест!
152. Худо ба ваъдае, ки бо шумо ниҳода буд, вафо кард, он гоҳ ки ба изни ӯ душманро мекуштед. Ва чун ғаниматеро, ки ҳаваси онро дар сар доштед, ба шумо нишон дод, сустӣ кардед ва дар он амр ба низоъ пардохтед ва нофармонӣ варзидед. Баъзе хостори дунё шудед ва баъзе хостори охират.
- Сипас, то шуморо ба балое мубтало кунад, ба гурехтан водошт¹⁸! Инак, шуморо бибахшид, ки ўро ба мӯъминон бахшонишест!

153. Он гоҳ, ки мегурехтед ва ба касе нигоҳ намекардед ва паёмбар шуморо дар ҷамӯате, ки аз пушти шумо буд, садо меод. Пас ба сазо, ғаме бар ғами шумо афзуд. Акнун андӯҳи он чиро, ки аз даст додаед, ё ранчиро, ки ба шумо расидааст, махӯред. Худо ба ҳар коре, ки мекунед, огоҳ аст!¹⁹
154. Он гоҳ, пас аз он андӯҳ, Худо ба шумо эминӣ арзонӣ дошт, ҷунонки гурӯҳро хоби ором фуру гирифт. Аммо гурӯҳе дигар, ки ҷун мардуми асри ҷоҳилият ба Худо гумони ботил доштанд, ҳанӯз гирифтори фикри хештан буданд ва мегуфтанд: «Оё ҳаргиз кор ба дасти мо хоҳад афтод?» Бигӯ: «Ҳамаи корҳо ба дасти Худост». Онон дар дили худ чизро пинҳон медоранд, ки намехоҳанд барои ту ошкораш созанд. Мегӯянд: «Агар моро ихтиёре буд, ин ҷо кушта намешудем». Бигӯ: «Агар дар хонаҳои худ ҳам мебудед, касоне, ки кушта шудан бар онҳо муқаддар шудааст, аз хона ба қатлгоҳашон берун мерафтанд. Худо он чиро, ки дар сина доред, меозмояд ва дилҳоятонро пок мегардонад». Ва Худо ба он чӣ дар дилҳост, огоҳ аст!
155. Аз миёни шумо онон, ки дар рӯзи муқобалаи он ду гурӯҳ бигурехтанд, ба сабаби баъзе аз аъмолашон шайтон онҳоро ба хато афканда буд. Инак, Худованд афвашон кард, ки ӯ омурзанда ва бурдбор аст!
156. Эй касоне, ки имон овардаед, монанди он кофирон мабошед, ки дар бораи бародарони худ, ки ба сафар ё ба ҷанг рафта буданд, мегуфтанд: «Агар назди мо монда буданд, намемурданд, ё кушта намешуданд». Худо ин пиндорро ҷун ҳасрате дар дили онҳо гардонд. Ва Худост, ки зинда мекунад ва мемиронад ва ӯст, ки аъмоли шуморо мебинад!
157. Агар дар роҳи Худо кушта шавед, ё бимиред, омурзиш ва раҳмати Худо аз он чӣ дар ин ҷаҳон гирд меоваред, беҳтар аст.
158. Ва агар бимиред, ё кушта шавед, албатта, дар пешгоҳи Худованд махшур мешавед.
159. Ба сабаби раҳмати Худост, ки ту бо онҳо инчунин хушхӯю меҳрубон ҳастӣ. Агар тундхӯву сахтдил мебудӣ, аз гирди ту пароканда мешуданд. Пас бар онҳо бубахшой ва бар онҳо омурзиш бихоҳ ва дар қорҳо бо эшон машварат кун ва ҷун қасди коре кунӣ, бар Худо таваккул кун, ки Худо таваккулкунандагонро дӯст дорад.
160. Агар Худо шуморо ёрӣ кунад, ҳеҷ кас бар шумо ғалаба нахоҳад кард. Ва агар шуморо хор дорад, чӣ касе аз он пас ёриатон хоҳад кард? Пас мӯъминон бояд, ки бар Худо таваккул кунанд!
161. Ҳеҷ паёмбаре хиёнат накунад ва ҳар кӣ ба чизе хиёнат кунад, онро дар рӯзи қиёмат бо худ оварад. Сипас ҷазои амали ҳар кас ба тамомӣ дода хоҳад шуд ва бар касе сита ме нашавад!
162. Оё он кас, ки ба роҳи хушнудии Худо меравад, монанди касест, ки ба хашми ӯ боз мегардад ва макони ӯ ҷаҳаннам аст ва он бадтарин бозгаштгоҳ аст.
163. Ин ду гурӯҳро назди Худо дараҷотест гуногун ва ӯ ба қорҳояшон огоҳ аст!
164. Худо бар мӯъминон инъом фармуд, он гоҳ, ки аз ҷинси худашон ба миёни худашон паёмбаре раван кард, то оёташро бар онҳо бихонад ва покашон созад ва китобу ҳикматашон биёмӯзонад, ҳарчанд аз он пеш дар гумроҳии ошқоре буданд.
165. Ва оё ҳангоме ки осебе ба шумо расид, ки шумо худ дучанди он расонда будед, гуфтед: «Ин осеб аз кучо расид?» Бигӯ: «Аз ҷониби худатон». Ҳар ойна Худо бар ҳар чизе тавоност!²⁰
166. Он чӣ дар рӯзи бархӯрди он ду гурӯҳ ба шумо расид, ба изни (ризoi) Худо буд, то мӯъминонро ошкор созад.
167. Ва ононро (мунофиқонро) низ, ки нифоқ варзиданд, ошкор созад. Ба онҳо гуфта мешуд: «Биёед, дар роҳи Худо ҷанг кунед ё ба дифоъ пардозед». Мегуфтанд: «Агар яқин доштем, ки ҷанге дармегирад, бо шумо меомадем». Онон ба куфр наздиктаранд, то ба имон. Ба забон чизҳое мегӯянд, ки ба дил эътиқод надоранд ва Худо ба он чӣ дар дил пинҳон медоранд, огоҳтар аст!
168. Ба онон, ки аз ҷанг бозистоданд ва дар бораи бародарони худ гуфтанд, ки агар сухани моро шунида буданд, кушта намешуданд, бигӯ: «Агар рост мегӯед, маргро аз худ биронед!»²¹

169. Касонеро, ки дар роҳи Худо кушта шудаанд, мурда мапиндор, балки зиндаанд ва назди Парвардигорашон рӯзӣ дода мешаванд.

170. Аз фазилате, ки Худо насибашон кардааст, шодмонанд. Ва барои онҳо, ки дар паяшон ҳастанд ва ҳанӯз ба онҳо напайвастанд, хушдилад, ки биме бар онҳо нест ва андӯҳгин намешаванд!

171. Ононро муждаи неъмату фазли Худо медиҳанд ва Худо подоши мӯъминонро бекор намекунад.

172. Аз миёни он касон, ки пас аз захм хӯрдан боз ҳам фармони Худо ва расулашро иҷобат карданд, онон, ки некӯкор бошанд ва аз Худо битарсанд, музде бузург доранд.

173. Касоне, ки мардум гуфтандашон, ки мардум барои ҷанг бо шумо гирд омадаанд, аз онҳо битарсед ва ин сухан бар имонашон бияфзуд ва гуфтанд: «Худо моро басанда аст ва ҷӣ некӯ ёварест!»

21. Мучоҳид аз Ҷобир ибни Абдуллоҳ ривоят кардааст, ки ин оят дар шаъни Абдуллоҳ ибни Убай ибни Салули мунофиқ ва ёронаш нозил шудааст.

174. Пас аз ҷанг бозгаштанд, дар ҳоле ки неъмату фазли Худоро ба ҳамроҳ доштанд ва ҳеҷ осебе ба онҳо нарасида буд. Инҳо ба роҳи хушнудии Худо рафтанд ва Худоро бахшоише азим аст!

175. Он шайтон аст, ки дар дили дӯстони худ бим меафканад. Агар имон овардаед, аз онҳо матарсед, аз Ман битарсед!

176. Онон, ки ба куфр мешитобанд, туро ғамгин насозанд. Инҳо ҳеҷ зиёне ба Худо намерасонанд. Худо меҳодад онҳоро дар охират бебаҳра гардонад ва барояшон азобест бузург!

177. Ҳар ойна, онон, ки имон доданд ва куфр хариданд, ҳеҷ зиёне ба Худо намерасонанд ва барояшон азобе дарднок аст!

178. Кофирон мапиндоранд, ки дар мӯҳлате, ки ба онҳо медиҳем, хайри онҳост. Ба онҳо мӯҳлат медиҳем, то бештар ба гуноҳашон бияфзоянд ва барои онҳост азобе хоркунанда!

179. Худо бар он нест, ки шумо мӯъминонро ба ин ҳол, ки акнун ҳастед, раҳо кунад. Меозмояд, то нопокро аз пок ҷудо созад. Ва Худо бар он нест, ки шуморо аз ғайб биогоҳонад, вале бархе аз паёмбаронашро, ки худ биходад, бармегузинад. Пас ба Худо ва паёмбаронаш имон биёваред. Ва агар имон биёваред ва парҳезгорӣ кунед, аҷре азим ёбед!

180. Онон, ки дар неъмате, ки Худо ба онҳо ато кардааст, бахилӣ мекунанд, мепиндоранд, ки дар бӯхл варзидан барояшон хайр аст. На, шарр аст! Дар рӯзи қиёмат он чиро, ки дар бахшидан бӯхл меварзиданд, чун тавқе ба гарданашон хоҳанд овехт. Ва аз они Худост мероси (марчаъ, бозгашти) осмонхову замин ва ӯ ба ҳар коре, ки мекунед, огоҳ аст!

181. Ҳар ойна Худо шунид сухани он касонро, ки мегуфтанд: «Худо бенавост ва мо тавонгарем». Гуфторашонро ва низ ин ки паёмбаронро ба ноҳақ мекуштанд, хоҳем навишт ва гӯем: «Бичашед азоби оташи сӯзонро!»

182. Ин подоши аъмолест, ки пешопеш ба ҷой овардед, вагарна Худованд ба бандагонаш ситам раво намедорад.

183. Касоне гуфтанд: «Моро бо Худо аҳдест, ки ба ҳеҷ паёмбаре имон наёварем, магар барои мо қурбоние биёварад, ки оташ онро бихӯрад». Бигӯ: «Пеш аз ман паёмбароне бо мӯъҷизаҳо ва он ҷӣ акнун меҳодад, омадаанд, агар рост мегӯед, чаро онҳоро куштед?»

184. Агар туро дурӯғгӯ бароварданд, паёмбароне ҳам, ки пеш аз ту бо мӯъҷизаҳо ва навиштаҳо ва китоби равшангар омада буданд, тақзиб шудаанд.

185. Ҳама кас маргро мечашад ва дар ҳақиқат дар рӯзи қиёмат музди аъмоли шуморо ба камол хоҳанд дод. Ва ҳар касро аз оташ дур созанд ва ба бихишт дароваранд, ба пирӯзӣ расидааст. Ва ин зиндагии дунё ҷуз матоъе фиребанда нест.

186. Шуморо ба молу чон озмоиш хоҳанд кард. Ва аз забони аҳли Китоб ва мушрикони озори фаровон хоҳед шунид. Агар сабр кунед ва парҳезгор бошед, нишони қудрати иродаи шумост.
187. Худо аз аҳли Китоб паймон гирифт, ки китоби Худоро барои мардум ошкор созанд ва пинҳонаш мақунанд, вале онҳо онро пушти сар афканданд ва дар муқобил баҳои андаке гирифтанд. Чӣ бад мӯъомалае карданд!
188. Ононро, ки аз қорҳое, ки қардаанд, шодмон шудаанд ва дӯст доранд ба сабаби қорҳои ноқардаи хеш ҳам мавриди ситоиш қарор гиранд, мақиндор, ки дар паноҳгоҳе дур аз азоби Худо бошанд. Барояшон азобе дардовар муҳайёст!
189. Аз онҳо Худост фармонравоии осмонҳоро замин ва Худо бар ҳар чизе тавоност!
190. Ҳар оина дар офариниши осмонҳоро замин ва омаду шудӣ шабу рӯз хирадмандонро ибратхост,
191. онҳо, ки Худоро истодаву нишаста ва ба паҳлӯ хуфта, ёд мекунанд ва дар офариниши осмонҳоро замин меандешанд: «Эй Парвардигори мо, ин ҷаҳонро ба беҳуда наёфаридай, Ту покӣ, моро аз азоби оташ боздор!
192. Эй Парвардигори мо, ҳар қасро, ки ба оташ афканӣ, расояш қардай ва золимонро ҳеҷ ёваре нест!
193. Эй Парвардигори мо, шунидем, ки нидоқунандае ба имон фаро меҳонд, ки ба Парвардигоратон имон биёваред! Ва мо имон овардем. Пас, эй Парвардигори мо, гуноҳони моро биёмурз ва бадиҳои моро аз мо дур кун ва моро бо неқон бимирон!
194. Эй Парвардигори мо, ато кун ба мо он қиро, ки ба забони паёмбаронат ба мо ваъда додай ва моро дар рӯзи қиёмат расво мақун, ки Ту ваъдаи хеш қилоф намеқунӣ».
195. Парвардигорашон дуъояшонро иҷобат фармуд, ки ман қори ҳеҷ қорғузоро аз шумо, қи зан ва қи мард, ҳама аз қаддигаред, қочиз намеқозам. Пас гуноҳони қасоноро, ки муқоҷират қардаанд ва аз қонақояшон қонда шудаанд ва дар қоҳи Ман қозор дидаанд ва қанғидаанд ва қушта шудаанд, мақфират меқунам ва ононро дар биқаштқое, ки дар он нақрқо қорист, доқил меқунам. Ин қодошест аз қониби Худо ва қодоши неқӯ назди Худост.
196. Омаду рақти қофирон дар шақрқо туро нақиребад!
197. Ин барқурдории андақест. Пас аз он қойқоқашон қажаннам аст ва қажаннам бад қойқохест!
198. Аммо қарои онон, ки аз Парвардигорашон метарсанд, биқаштқоест, ки дар он нақрқо қорист. Қамеша дар он қо меқмони Худо қастанд. Ва он қи назди Худост, қарои неқон беқтар аст!
199. Баъзе аз аҳли Китоб ба Худо ва қитобе, ки бар шумо нозил шуда ва қитобе, ки бар қудашон нозил шудааст, имон доранд. Мутеъи фармони Худоянд. Оёти Худоро ба баҳои андақ намеқурушанд. Музди онҳо назди Парвардигорашон аст. Албатта, Худо қисобқоро зуд хоқад расид.
200. Эй қасоне, ки имон овардаед, бурдбор бошед ва дигаронро ба бурдборӣ фаро қонед ва дар қанғо қойдорӣ қунед ва аз Худо битарсед, шояд, ки растақор шавед!

4

Сураи Нисо¹
(Занон)

Ба номи Худои бақшояндаи меқрубон!

1.Эй мардум, битарсед аз Парвардигоратон, он ки шуморо аз қк тан биёфарид ва аз он қк тан² қамсарӣ ўро ва аз он ду мардону занони қисёр пақид овард. Ва битарсед аз он Худое, ки бо савғанд ба номи ў аз қаддигар қизе меқоҳед ва зинқор аз ҳешовандон мақуред. Қар оина Худо назоратқунандаи шумост!

2. Моли ятимонро ба ятимон диҳед ва ҳаромро бо ҳалол бадал макунед. Ва амволи онҳоро ҳамроҳ бо амволи хеш маҳӯред, ки ин гуноҳе бузург аст!
3. Агар шуморо бими он аст, ки дар кори ятимон адолат наварзад, аз занон ҳар чӣ шуморо писанд афтад, ду, се ва чаҳор ба никоҳ дароваред. Ва агар бими он доред, ки ба адолат рафтор накунад, танҳо як зан бигиред ё ҳар чӣ молики он шавед. Ин роҳи беҳтар аст, то муртакиби ситам нагардед³.
4. Маҳри занонро ба тиби (майли) хотир ба онҳо бидиҳед. Ва агарпорае аз онро ба ризоят ба шумо бахшиданд, бигиред, ки хушу гувороятон хоҳад буд.
5. Молҳоятонро, ки Худо сабаби зиндагии шумо сохтааст, ба дасти беақлҳо мадиҳед, вале аз он хӯроку либосашон диҳед ва бо он сухан ба некӣ гӯед.
6. Ятимонро биёзмоед, то он гоҳ, ки ба синни зановуҷӣ расанд, пас агар дар онон рушде ёфтед, амволашонро ба худашон вогузоред. Ва аз бими он, ки мабодо ба синни рушд расанд, амволашонро ба ноҳақ ва шитоб маҳӯред. Ҳар кӣ тавонгар аст, бипарҳезад ва ҳар кӣ бенавост⁴, ба он андоза, ки урф тасдиқ кунад, бихӯрад. Ва чун амволашонро таслимашон кардед, касонеро бар онон ба шохидӣ гиред ва Худо барои ҳисоб кардан кофист.
7. Аз ҳар чӣ падару модар ва хешовандон ба мерос мегузоранд, мардонро насибест. Ва аз он чи падару модар ва хешовандон ба мерос мегузоранд, чӣ андак ва чӣ бисёр, занонро низ насибест. Насибе муайян.
8. Ва чун ба ҳангоми тақсими (ирс) хешовандону ятимон ва мискинон ҳозир омаданд, ба онон низ чизе арзонӣ доред ва бо онон ба некӯӣ сухан гӯед.
9. Бояд аз Худо битарсанд касоне, ки агар пас аз хеш фарзандоне нотавон бар ҷой мегузоранд, аз сарнавишти онон бимноканд. Бояд, ки аз Худой битарсанд ва сухани одилона ва босавоб гӯянд!
10. Онон, ки амволи ятимонро ба ситам меҳӯранд, шиками хеш пур аз оташ мекунанд ва ба оташе фурузон хоҳанд афтод!
11. Худо дар бораи фарзандонатон ба шумо супориш мекунад, ки саҳми писар баробари саҳми духтар аст. Ва агар духтар бошанд ва беш аз ду тан, аз се ду ҳиссаи мерос аз онҳост. Ва агар як духтар бувад, нисф барад ва агар мурдари фарзанде бошад, ҳар як аз падару модар аз шаш як ҳиссаи меросро барад. Ва агар мурда фарзанде надошта бошад ва меросбарон танҳо падару модар бошанд, модар аз се як ҳиссаи меросро барад, (боқии мерос аз он падар аст). Аммо агар мурда бародарон дошта бошад, саҳми модар пас аз анҷоми васияте, ки карда ва баъди пардохти қарзи ӯ аз шаш як ҳисса бошад. Ва шумо намедонед, ки аз падарону писаронатон кадом як шуморо судмандтар аст. Ҳисса муайян карда шуд аз ҷониби Худо. Албатта, Худо донову ҳаким аст!
12. Агар занонатон фарзанде надоштанд, нисфи меросашон аз он шумост. Ва агар фарзанде доштанд, пас барои шумост, аз чаҳор як ҳиссаи он чи гузоштаанд, баъд аз анҷом додани васияте ки кардаанд ва пас аз пардохти қарзи онҳо. Ва агар шуморо фарзанде набуд, аз чаҳор як ҳиссаи меросатон аз он занонатон аст. Ва агар дорои фарзанде будед, барои занонатон аст аз ҳашт як ҳиссаи он чи гузоштаед, пас аз анҷом додани васияте ки кардаед ва пардохти қарзҳои онҳо. Ва агар мард ё зане бимирад ки (калола) бошад, (яъне падару фарзанд ва бародару хоҳари танӣ надорад) агар ўро бародар ё хоҳаре (ахёфӣ) яъне модарӣ бошад ҳар як аз он ду аз шаш як ҳисса барад. Ва агар (ахёфӣён) бештар бошанд, ҳама дар сеяки (аз се як ҳисса) мерос шарик ҳастанд, пас аз анҷом додани васияте, ки кардааст ба ғайри он ки барои ворисашон зиёновар бошад (яъне васияте ки зиёда аз се яки мерос бувад эътибор надорад) ва низ пас аз адои қарзашон. Ин ҳукмест аз ҷониби Худо ба шумо ва Худо донову бурдбор аст!
13. Инҳо аҳкоми Худост. Ҳар кас аз Худо ва паёмбараш фармон барад, ўро ба бихиштҳое, ки дар он наҳрҳо ҷорист, дароварад ва ҷовидон дар он ҷо хоҳад буд ва ин комёбии бузургест!

14. Ва ҳар кӣ аз Худову расулаш фармон набарад ва аз аҳкоми ӯ берун барояд, ӯро дохил дар оташ кунад ва ҷовидон дар он ҷо хоҳад буд ва барои ӯст азобе хоркунанда.
15. Ва аз занони шумо он, ки муртакиби фаҳш (*гуноҳ*) мешаванд, аз ҷаҳор тан аз худатон бар зидди онҳо шаҳодат биҳеҷед. Агар шаҳодат доданд, занонро дар хона маҳбус доред, то маргашон фаро расад ё Худо роҳе барояшон муқаррар кунад.
16. Ва он ду танро, ки муртакиби он амал шудаанд, биёзоред. Ва чун тавба кунанд ва ба салоҳ оянд, аз озорашон даст бардоред, зеро Худо тавбапазиру меҳрубон аст.
17. Ҷуз ин нест, ки қабули тавба барои касонест, ки ба нодонӣ муртакиби коре зишт мешаванд ва зуд тавба мекунанд. Худо тавбаи инҳоро мепазирад ва Худо донову ҳаким аст.
18. Тавбаи касоне, ки корҳои зишт мекунанд ва чун марги яке аз онҳо фаро расад, меғӯяд, ки акнун тавба кардам ва низ онҳо, ки кофир бимиранд, пазируфта нахоҳад шуд. Барои инҳо азобе дардовар муҳайё кардаем.
19. Эй касоне, ки имон овардаед, шуморо ҳалол нест, ки занонро бар ҳилофи майлашон мерос бибаред. Ва то қисмате аз он чиро, ки ба онҳо додаед, бозпас ситонед, бар онҳо саҳт мағиред, магар он ки муртакиби фаҳшои ошкоре шаванд ва зиндагонӣ кунед бо занон ба вачҳе писандида. Ва агар шуморо аз занон хуш наёмад, чӣ басо чизе, ки шуморо аз он хуш намеояд, дар ҳоле, ки Худо хайри бисёре дар он ниҳода бошад.
20. Агар хостед, зане ба ҷои зане дигар бигиред ва ӯро моли бисёре додаед, набояд чизе аз ӯ бозситонед. Оё ба занони худ зулм ва дурӯғ раво медоред⁵, то маҳрашонро бозпас гиред? Ин гуноҳе ошкор аст!
21. Ва чӣ гуна он модро бозпас меғиред ва ҳол он ки ҳар як аз шумо аз дигаре баҳраманда шудааст ва занон аз шумо паймоне устувор гирифтаанд.
22. Бо заноне, ки падаронатон ба ақди хеш даровардаанд заносўй макунед, магар он ки пеш аз ин чунон карда бошед⁶. Зеро ин кори бад ва мавриди ҳашми Худост ва шеваест нописанд.
23. Модаронатон ва духтаронатон ва хоҳаронатон ва аммаҳоятон ва холаҳоятон ва духтарони бародаронатон ва духтарони хоҳаронатон ва заноне, ки шуморо шир додаанд ва хоҳарони ширхораатон ва модарони занонатон бар шумо ҳаром шудаанд. Ва духтарони занонатон, ки дар канори шумо ҳастанд⁷, ҳар гоҳ бо он занон ҳамбистар шудаед, бар шумо ҳаром шудаанд. Вале агар ҳамбистар нашудаед, гуноҳе муртакиб нашудаед. Ва низ занони писароне, ки аз пушти шумо ҳастанд, бар шумо ҳаром шудаанд. Ва набояд ду хоҳарро дар як замон ба занӣ гиред, магар он ки пеш аз ин чунин карда бошед⁸. Албатта, Худо омурзанда ва меҳрубон аст.
24. Ва низ занони шавҳардор бар шумо ҳаром шудаанд, магар онҳое, ки ба тасарруфи шумо даромада бошанд⁹. Аз китоби Худо пайравӣ кунед. Ва ҷуз инҳо занони дигар ҳар гоҳ дар талаби онон аз моли хеш маҳре бипардозед ва онҳоро ба никоҳ (никоҳи доимии шаръӣ) дароваред на ба зино, бар шумо ҳалол шудаанд. Ва занонро, ки аз онҳо лаззат меғиред (бо никоҳи доимии шаръӣ), воҷиб аст, ки маҳрашонро бидиҳед. Ва пас аз маҳри муайян дар қабули ҳар чӣ ҳар ду ба он ризо бидиҳед, гуноҳе нест. Ҳар ойна Худо донову ҳаким аст!
25. Ҳар касро, ки тавонгарӣ набошад, то озодзанони мўъминаро ба никоҳи худ дароварад, аз канизони мўъминае, ки молики онҳо ҳастед, ба занӣ гиред. Ва Худо ба имони шумо огоҳтар аст. Ҳама аз чинси якдигаред. Пас бандагонро ба изни соҳибонашон никоҳ кунед ва маҳрашонро ба наҳви шоистае бидиҳед. Ва бояд, ки покдомон бошанд, на зинокор ва на аз онҳо, ки ба пинҳон дўст мегиранд. Ва чун шавҳар карданд, ҳар гоҳ муртакиби фаҳшо шаванд, шиканҷаи онон нисфи шиканҷаи озодзанон аст. Ва ин барои касонест¹⁰ аз шумо, ки бим доранд, ки ба гуноҳ афтанд. Бо ин ҳама агар сабр кунед, бароятон беҳтар аст ва Худо омурзандаву меҳрубон аст.

26. Худо меҳоҳад барои шумо ҳама чизро ошкор кунад ва ба суннатҳои пешиниёнатон роҳ бинамояд ва тавбаи шуморо бипазирад, ки Худо донову ҳаким аст.
27. Худо меҳоҳад тавбаи шуморо бипазирад. Вале онон, ки аз паи шаҳват мераванд, меҳоҳанд, ки шумо ба қачравии азиме афтед.
28. Худо меҳоҳад бори шуморо сабук кунад, зеро одамӣ нотаваҷиб офарида шудааст.
29. Эй касоне, ки имон овардаед, амволи якдигарро ба ноҳақ маҳӯред, ғайри молаҳои тичоратӣ, ки ҳар ду тараф ба он ризоят дода бошед. Ва худатонро макушед. Ҳар ойна Худо бо шумо меҳрубон аст!
30. Ва ҳар кӣ ин корҳо аз рӯи таҷовузу ситам кунад, ӯро дар оташ хоҳем афканд ва ин бар Худо осон аст!
31. Агар аз гуноҳони бузурге, ки шуморо аз он манъ кардаанд, парҳез кунед, аз дигар гуноҳонатон дармегузарем ва шуморо ба маконе неқӯ дармеоварем.
32. Орзу макунед он чизҳоро, ки ба онҳо Худо баъзе аз шуморо бар баъзе дигар бартарӣ додааст. Мардонро аз он чи кунанд, насибест ва занонро аз он чӣ кунанд, насибе. Ва рӯзӣ аз Худо хоҳед, ки Худо бар ҳар чизе огоҳ аст!
33. Барои ҳама, дар он чи падару модар ва хешовандони наздик ба мерос мегузоранд, меросбароне қарор додаем. Ва баҳраи ҳар касро, ки бо ӯ қароре ниҳодаед, бипардозед, ки Худо бар ҳар чизе гувоҳ аст!
34. Мардон аз он ҷиҳат, ки Худо баъзеро бар баъзе бартарӣ додааст ва аз он ҷиҳат, ки аз моли худ нафақа медиҳанд, бар занон сардорӣ доранд. Пас занони шоиста фармонбардоранд ва дар ғайбати шӯй афифанд (пок) ва фармони Худоро нигоҳ медоранд. Ва он занонро, ки аз нофармонияшон бим доред, панд диҳед ва аз хобгоҳашон дурӣ кунед ва бизанедашон. Агар фармонбардорӣ карданд, аз он пас дигар роҳи зулм пеш магиред. Ва Худо баландпояву бузург аст!
35. Агар аз ихтилофи миёни зану шӯй огоҳ шудед, доваре аз касони мард ва доваре аз касони зан баргузинед. Агар он дуру қасди ислоҳ бошад, Худо миёнашон мувофиқат падид меоварад, ки Худо донову огоҳ аст!
36. Худоро бипарастед ва ҳеҷ чиз шарикӣ ӯ масозед ва ба падару модар ва хешовандону یتимон ва бенавоёну ҳамсоии хешованд ва ҳамсоии бегона ва ёри мусоҳибу мусофири раҳгузар ва бандагони худ неқӣ кунед. Албатта, Худо мутақаббироно фахрфурушонро дӯст надорад,
37. Онон, ки бӯхл меварзанд ва мардумро ба бӯхл вомедоранд ва молеро, ки Худо ба онҳо додааст, пинҳон мекунанд ва мо барои кофирон азобе хоркунанда муҳайё сохтаем.
38. Ва низ касонеро, ки амволи хеш барои худнамоӣ ҳарч мекунанд ва ба Худову рӯзи қиёмат имон намеоваранд. Ва ҳар кӣ шайтон қарини ӯ бошад, қарине бад дорад!
39. Чӣ зиён будашон, агар ба Худову рӯзи қиёмат имон оваранд ва аз он чӣ Худо ба онҳо рӯзӣ додааст, инфоқ (садақа) кунанд? Худо ба қорашон доност!
40. Худо заррае ҳам ситам намекунад. Агар некие бошад, онро ду баробар мекунад ва аз ҷониби худ музде бузург медиҳад.
41. Чӣ гуна хоҳад буд он рӯз, ки аз ҳар уммате гувоҳе биёварем ва туро бар ин уммат ба гувоҳӣ фаро хонем?
42. Дар он рӯз кофирон ва онон, ки бар расул исён варзидаанд, орзу кунанд, ки бо ҳоки замин яксон мебуданд. Ва ҳеҷ суҳанеро аз Худо пинҳон натавонанд кард!
43. Эй касоне, ки имон овардаед, он гоҳ, ки маст ҳастед, ба намоз (ва ҷои намозхона, ғайне масҷид) наздик нашед¹¹, то (он гоҳ ки) бидонед, чӣ меғӯед. Ва низ дар ҳоли ҷанобат, то (он гоҳ ки) ғусл кунед, магар он ки роҳгузар бошед. Ва агар бемор ё дар сафар будед ё аз макони қазои ҳоҷат бозгаштаед ё бо занон (ҳамсарони боникоҳи шаръӣ) ҷимӯ кардаед ва об наёфтед, бо ҳоки пок

таяммум кунед ва рӯю дастхоятонро бо он хок масх кунед. Ҳаройна Худо афвкунанда ва омурзанда аст!

44. Оё он касонеро, ки аз китоб баҳрае дода шудаанд, надидаӣ, ки гумроҳӣ меҳаранд ва меҳоханд, ки шумо низ гумроҳ шавед?

45. Худо душманони шуморо беҳтар мешиносад ва дӯстии ӯ шуморо кифоят хоҳад кард ва ёри ӯ шуморо басанда аст.

46. Баъзе аз яҳудиён каломро ба маънӣ дигаргун мекунанд ва мегӯянд: «Шунидем ва нофармонӣ мекунем ва бишнаван ношуниданиеро ва «роъино» ба луғати хеш забонро пахш мекарданд ва ба дини Ислом таъна мезананд. Агар мегуфтанд, ки шунидем ва итоъат кардем ва «унзурно»¹², барояшон беҳтару босавобтар буд. Худо ононро ба сабаби куфрашон лаънат карда ва ҷуз андаке имон наёваранд.

47. Эй касоне, ки шуморо китоб дода шуда, ба китобе, ки нозил кардаем ва китоби шуморо низ тасдиқ мекунад, имон биёваред; пеш аз он ки нақши чехраҳоеро маҳв кунем ва рӯйҳоеро ба қафо баргардонем. Ё ҳамчунон, ки асхоби сабтро¹³ лаънат кардем, шуморо ҳам лаънат кунем. Ва фармони Худо шуданист!

48. Албатта, Худо гуноҳи касонеро, ки ба ӯ ширк оваранд, намебахшад ва гуноҳони дигарро барои ҳар кӣ бихоҳад, меомурзад. Ва ҳар кӣ ба Худо ширк оварад, дурӯғе сохта ва гуноҳе бузург муртакиб шудааст.

49. Оё ононро надидаӣ, ки хештанро поку беайб чилва медиҳанд? Оре, Худост, ки ҳар киро хоҳад, аз айб пок мегардонад. Ва ба ҳеч кас, ҳатто ба қадри риштае, ки дар шикафи донаи хурмост, ситам нашавад.

50. Бингар, ки чӣ гуна ба Худо дурӯғ мебаранд ва ҳамин дурӯғ кофист, ки гуноҳи ошкоре бошад.

51. Оё касонеро, ки насибе аз китоб дода шудаанд, надидаӣ, ки ба Ҷибту Тоғут¹⁴ имон меоваранд ва дар бораи кофирон мегӯянд, ки роҳи инҳо аз роҳи мӯъминон ба ҳидоят наздиктар аст?

52. Ин он касонанд, ки Худо лаънаташон кардааст; ва ҳар касро, Худо лаънат кунад, барои ӯ ҳеч ёваре наёбӣ!

53. Ё аз подшоҳӣ насибе бурдаанд, ки дар ин сурат ба қадри он нуқтаи хурде, ки бар пушти донаи хурмост, ба мардум суде намерасонанд?

54. Ё бар мардум ба хоҳири неъмате, ки Худо аз фазли хеш ба онҳо додааст, ҳасад мебаранд? Дар ҳоле, ки мо ба хонадони Иброҳим китобу ҳикмат додем ва фармонравоии бузург арзонӣ доштем.

55. Баъзе ба он имон оварданд ва баъзе аз он рӯй гардонданд. Дӯзах - он оташи афрӯхта онҳоро бас!

56. Ононро, ки ба оёти Мо кофир шудаанд, ба оташ хоҳем афканд. Ҳар гоҳ пӯсти танашон бипазад, пӯсти дигарашон диҳем, то азоби Худоро бичашанд. Худо пирӯзманду ҳақим аст!

57. Ва ононро, ки имон оварда ва корҳои некӯ кардаанд, ба бихиштҳое, ки дар онҳо нахрҳо ҷорист, дароварем, то абад дар он ҷо хоҳанд буд. Ва дар он ҷо соҳиби занони поку беайб шаванд ва дар сояҳои пайваста ва бароҳат ҷояшон медиҳем.

58. Худо ба шумо фармон медиҳад, ки амонатҳоро ба соҳибонашон бозгардонед. Ва чун дар миёни мардум ба доварӣ нишинед, ба адл доварӣ кунед. Худо шуморо чӣ некӯ панд медиҳад. Албатта, ӯ шунаво ва биноист!

59. Эй касоне, ки имон овардаед, Худоро итоъат кунед ва аз расул ва сардорони хеш фармон баред. Ва чун дар коре ихтилоф кардед, агар ба Худову паёмбар рӯҷӯ кунед, дар ин хайри шумост ва саранҷоме беҳтар дорад.

60. Оё ононро намебинӣ, ки мепиндоранд, ки ба он чи бар ту нозил шуда ва он чи пеш аз ту нозил шудааст, имон овардаанд, вале меҳоханд, ки бутро ҳақам қарор диҳанд, дар ҳоле, ки ба онҳо гуфтаанд, ки бутро инкор кунанд. Шайтон меҳоҳад гумроҳашон созад ва аз ҳақ дур гардонад.

61. Ва чун онҳоро гӯянд, ки ба он чи Худо нозил карда ва ба паёмбараш рӯй оред, мунофиқонро мебинӣ, ки саҳт аз ту рӯйгардон мешаванд.
62. Пас чӣ гуна аст, ки чун ба ҷазои корҳое, ки муртакиб шудаанд, мусибате ба онҳо расад, назди ту меоянд ва ба Худо савганд меҳӯранд, ки мо ҷуз эҳсони мувофиқат қасди дигаре надоштаем?
63. Худованд аз дилҳояшон огоҳ аст. Аз онҳо рӯй гардон ва пандашон бидеҳ ба чунон саҳтӣ, ки дар вучудашон таъсир кунад!
64. Ҳеҷ паёмбареро нафиристодем, ҷуз он ки дигарон ба амри Худо бояд мутеъи фармони ӯ шаванд. Ва агар ба ҳангоме, ки муртакиби гуноҳе мешуданд, назди ту меомаданд ва аз Худо омурзиш мехостанд ва паёмбар ҳам барояшон омурзиш мехост, албатта Худоро тавбапазир ва меҳрубон меёфтанд.
65. На, савганд ба Парвардигорат, ки имон наёваранд, магар он, ки дар низоъе, ки миёни онҳост, туро довар қарор диҳанд ва аз ҳукме, ки ту медиҳӣ, ҳеҷ дилтанг нашаванд ва саросар таслими он гарданд.
66. Ва агар ба онҳо фармон дода будем, ки худро бидушад ё аз хонаҳоятон берун равед, ҷуз андаке аз онон фармон намебурданд. Ва ҳол он ки агар пандеро, ки ба онҳо дода шудааст, кор мебастанд, барояшон беҳтар ва бар асосе устувортар буд.
67. Он гоҳ аз ҷониби Худ ба онон музде бузург меодем,
68. ва ононро ба роҳи рост ҳидоят мекардем.
69. Ва ҳар кӣ аз Худову паёмбараш иттиқат кунад, ҳамроҳ бо касоне хоҳад буд, ки Худо неъматашон додааст, чун анбиё ва сиддиқон ва шаҳидону солеҳон ва инҳо чӣ некӯ рафиқонанд!
70. Ин фазилатест аз ҷониби Худо ва басандааст Худои доно!
71. Эй касоне, ки имон овардаед, силоҳ бигиред ва он гоҳ хушёрона, гурӯҳ-гурӯҳ ё якбора ба ҷанг равед.
72. Ва аз миёни шумо касест, ки дар майдони ҷанг таъхир мекунад. Ва чун ба шумо балое расад, мегӯяд: «Худо дар ҳаққи ман чӣ инъоме кард, ки дар он рӯз ҳамроҳашон набудам».
73. Ва чун моле аз ҷониби Худо насибатон шавад, чунонки гӯӣ миёнатон ҳеҷ гуна дӯстие набудааст, гӯяд: «Эй кош, ман низ бо онҳо мебудам ва ба комёбие бузург даст меёфтам!»
74. Пас онҳо, ки зиндагии дунёро додаанд ва охиратро харидаанд, бояд ки дар роҳи Худо бичанганд. Ва ҳар кӣ дар роҳи Худо бичангад, чи кушта шавад, чи пирӯз гардад, музде бузург ба ӯ хоҳем дод.
75. Чаро дар роҳи Худо ва ба хоҳири мардон занон ва кӯдакони нотаъоне, ки мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, моро аз ин деҳаи ситамкорон берун биевар ва аз ҷониби худ ёру мададгоре қарор деҳ», намечангед?
76. Онон, ки имон овардаанд, дар роҳи Худо мечанганд ва онон, ки кофир шудаанд, дар роҳи шайтон. Пас бо ҳаводорони шайтон ҷанг кунед, ки макри шайтон ночиз аст!
77. Оё надидӣ касонеро¹⁵, ки ба онҳо гуфта шуд, ки акнун аз ҷанг бозистед ва намоз бихонед ва закот бидиҳед, ки чун ҷангидан бар онҳо воҷиб шуд, гурӯҳе чунон аз мардум тарсиданд, ки бояд аз Худо метарсиданд? Ҳатто тарсе бештар аз тарси Худо. Ва гуфтанд: «Эй Парвардигори мо, чаро ҷангро бар мо воҷиб кардай ва моро мӯҳлат намедихӣ, то ба марги худ, ки наздик аст, бимирем?» Бигӯ: «Матое инҷаҳонӣ андак аст ва охират аз он парҳезгорон аст ва ба шумо ҳатто ба қадри риштае, ки дар миёни донаи хурмост, ситам намешавад».
78. Ҳар ҷо, ки бошед, агарчи дар ҳисорҳои саҳту устувор, марг шуморо дармеёбад. Ва агар хайре ба онҳо расад, мегӯянд, ки аз ҷониби Худо буд ва агар шарре ба онҳо расад, мегӯянд, ки аз ҷониби ту буд. Бигӯ: «Ҳама аз ҷониби Худост». Чӣ бар сари ин қавм омадааст, ки ҳеҷ суханеро намефаҳманд?
79. Ҳар хайре, ки ба ту расад, аз ҷониби Худост ва ҳар шарре, ки ба ту расад, аз ҷониби худи туст (ба сабаби гуноҳҳо). Туро ба пайғамбарӣ ба сӯи мардум фиристодем ва шаҳодати Худо кофист.

80. Ҳар кӣ аз Паёмбар итоъат кунад, аз Худо итоъат кардааст. Ва онон, ки саркашӣ кунанд, пас Мо ту ро ба ниғаҳбонии онҳо нафиристодаем.
81. Меғӯянд: «Фармонбардорем!» ва чун аз назди ту берун шаванд, гурӯҳе аз онҳо ба шаб хилофи он чи ту меғӯӣ, андешае дар дил мепарваранд. Ва Худо он чиро шаб дар хотир гирифтаанд, менависад. Пас, аз онҳо рӯӣ гардон ва бар Худо таваккул кун, ки ӯ корсозиро кофист.
82. Оё дар Қуръон намеандешанд? Ҳар гоҳ аз сӯи ғайри Худо мебуд, дар ин ихтилофе бисёр меёфтанд.
83. Ва чун хабаре, чӣ эминӣ ва чӣ тарс ба онҳо расад, онро дар ҳама ҷо фош мекунанд. Ва ҳол он ки агар дар он ба паёмбар ва пешвоёнашон рӯчӯ мекарданд, ҳақиқати корро аз он дармеёфтанд. Ва агар фазлу раҳмати Худо набуд, ҷуз андаке ҳамагон аз шайтон пайравӣ мекард.
84. Пас дар роҳи Худо набард кун, ки ҷуз бар нафси хеш мукаллаф нестӣ ва мӯъминонро ба ҷанг барангез. Шояд Худо осеби кофиронро аз шумо боздорад ва ҳашму азоби Худо аз ҳар ҳашму азоби дигаре саҳттар аст!
85. Ҳар кас дар кори неке миёнрав шавад, ӯро аз он насибест ва ҳар кас дар кори баде миёнрав шавад, ӯро аз он ҳиссаест (аз гуноҳ). Ва Худо ниғаҳбон бар ҳар чизест!
86. Чун шуморо ба дуруде салом доданд, ба дуруде бехтар аз он ё монанди он посух гӯед. Албатта, Худо ҳисобгари ҳар чизест!
87. Аллоҳ Худоест, ки ҳеҷ маъбуде барҳақ ҷуз ӯ нест. Ба таҳқиқ ҳамаи шуморо дар рӯзи қиёмат, ки ҳеҷ шакке дар он нест, гирд меоварад ва чӣ касе аз Худо ба гуфтор ростгӯтар аст?
88. Чист шуморо, ки дар бораи мунофиқон ду гурӯҳ шудаед ва ҳол он ки Худо онҳоро ба сабаби кирдорашон ба куфр баргардонидааст. Оё мехоҳед касеро, ки Худо гумроҳ кардааст, ҳидоят кунед? Ва ту роҳе барои касе, ки Худованд гумроҳаш кардааст, натавонӣ ёфт!
89. Дӯст доранд ҳамчунон, ки худ ба роҳи куфр мераванд, шумо низ кофир шавед, то баробар гардед. Пас бо ҳеҷ як аз онон дӯстӣ макунед, то он гоҳ ки дар роҳи Худо муҳоҷират кунанд. Ва агар саркашӣ кунанд, дар ҳар ҷо ки онҳоро биёбед, бигиреду бикушед ва ҳеҷ як аз онҳоро ба дӯстиву ёрӣ интиҳоб насозед.
90. Магар касоне, ки ба қавме, ки миёни шумо ва онҳо паймонест, мепайванданд ё худ назди шумо меоянд, дар ҳоле, ки аз ҷангидан бо шумо ё ҷангидан бо қавми худ дилгир шуда бошанд. Ва агар Худо мехост, бар шумо пирӯзашон месохт ва бо шумо ба ҷанг бармехостанд. Пас ҳар гоҳ канора гирифтанд ва бо шумо наҷангиданд ва ба шумо пешниҳоди сулҳ карданд, Худо ҳеҷ роҳе барои шумо бар зидди онҳо накушудааст.
91. Гурӯҳи дигареро хоҳед ёфт, ки мехоҳанд аз шумо ва қавми худ дар амон бошанд, инҳо ҳар гоҳ, ки ба куфр даъват шаванд, ба он бозгарданд. Пас агар худро ба каноре нақашанд ва сулҳ накунанд ва аз аъмоли хеш бознаистанд, ононро ҳар ҷо, ки ёфтед, бигиреду бикушед, ки шуморо бар он ҳуҷҷате ошкор додаем!
92. Ҳеҷ мӯъминеро нарасад, ки мӯъмини дигарро ҷуз ба хато бикушад. Ва ҳар кас, ки мӯъминеро ба хато бикушад, бояд, ки бандаи мӯъминеро (ғулому барда) озод кунад ва хунбаҳояшро ба хонаводааш таслим кунад, магар он, ки хунбаҳоро бибахшанд. Ва агар кушташуда мӯъмин ва аз қавмест, ки душмани шумост, фақат бандаи мӯъминеро озод кунад ва агар аз қавмест, ки бо шумо паймон бастаанд, хунбаҳо ба хонаводааш пардохт шавад ва бандаи мӯъминеро озод кунад ва ҳар кас, ки бандае наёбад, барои тавба ду моҳ пай дар пай рӯза бигирад. Ва Худо донову ҳаким аст!
93. Ва ҳар кас мӯъминеро барқасд бикушад, ҷазои ӯ ҷаҳаннам аст, ки дар он абадӣ хоҳад буд ва Худо бар ӯ ҳашм гирад ва лаънаташ кунад ва барояш азобе бузург омода созад!
94. Эӣ касоне, ки имон овардаед, чун барои ҷиҳод раҳсипор шавед, неқ тафайхус (*таҳқиқ*) кунед. Ва ба он кас, ки бар шумо салом гӯяд, мағӯед, ки мӯъмин нестӣ. Шумо бархурдорӣ аз зиндагии дунёро

металабед ва ҳол он ки ғаниматҳои бисёр назди Худо. Шумо пеш аз ин чунон будед, вале Худо бар шумо миннат ниҳод. Пас андеша кунед, ки Худо бар аъмолатон огоҳ аст!

95. Мӯъминоне, ки бе ҳеҷ ранҷу осебе аз ҷанг сар метобанд, бо касоне, ки ба молу ҷони хеш дар роҳи Худо ҷиҳод мекунанд, баробар нестанд. Худо касонero, ки бо молу ҷони хеш ҷиҳод мекунанд, бар онон, ки аз ҷанг сар метобанд, ба дараҷоте бартарӣ додааст. Ва Худо ҳамаро ваъдаҳои неқӯ додааст. Ва ҷиҳодкунандагонро бар онҳо, ки аз ҷиҳод сар метобанд, ба музде бузург бартарӣ ниҳодааст.

96. Дараҷоте аз ҷониби Худо ва омурзишу раҳмате, ки ӯ омурзанда ва меҳрубон аст!

97. Касоне ҳастанд, ки фариштагон ҷонашонро меситонанд, дар ҳоле ки бар ҳештан ситам карда буданд. Аз онҳо мепурсанд: «Дар чӣ коре будед.» Гӯянд: «Мо дар рӯи замин мардуме будем бечора». Фариштагон гӯянд: «Оё замини Худо паҳновар набуд, ки дар он муҳоҷират кунед?» макони инҳо ҷаҳаннам аст ва саранҷомашон бад!

98. Ғайри мардону занон ва кӯдакони нотавоне, ки ҳеҷ чорае наёбанд ва ба ҳеҷ ҷо роҳ набаранд.

99. Бошад, ки Худояшон афв кунад, ки Худо афвкунандаву омурзанда аст!

100. Он кас, ки дар роҳи Худо тарки ватан кунад, дар рӯи замин бархурдориҳои (иқоматгоҳ) бисёр ва қушоишҳо (ризқ) хоҳад ёфт. Ва ҳар кас, ки аз хонаи хеш берун ояд, то ба сӯи Худо ва расулаш ҳичрат кунад ва он гоҳ марг ӯро дарёбад, муздаш бар ӯҳдаи Худост ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!

101. Ва чун дар замин сафар кунед, гуноҳе нест, агар бими он доштед, ки кофирон ба шумо зиён расонанд, намози хеш кӯтоҳ кунед. Зеро кофирон душмани ошкори шумо ҳастанд!

102. Ва чун ту ҳамроҳашон бошӣ ва барояшон иқомаи намоз кунӣ, бояд, ки гурӯҳе аз онҳо бо ту ба намоз биистанд ва силоҳҳои хешро бо худ дошта бошанд. Ва чун сачда ба ҷой оваранд, дар баробари душман шаванд ва бояд, ки биёянд гурӯҳи дигаре, ки ҳануз намоз нагузоридаанд ва бо ту намоз бихонанд ва хушёриашон муроҷот ва аслиҳаашонро бо худ дошта бошанд, зеро кофирон дӯст доранд, ки шумо аз силоҳҳо ва матоъи худ ғофил шавед, то якбора бар шумо битозанд. Ва гуноҳе муртакиб нашудаед, ҳар гоҳ аз борон дар ранҷ будед ё бемор будед, силоҳҳои худ бигзоред, вале хушёрона мувозиби душман бошед. Албатта, Худо барои кофирон азобе хоркунанда омода сохтааст!

103. Ва чун намозро ба поён бурдед, Худоро истода ё нишаста ва ё ба паҳлӯ хобида ёд кунед. Ва чун аз душман эмин гаштед, намозро тамом адо кунед, ки намоз бар мӯъминон дар вақтҳои муайян воҷиб гашта аст.

104. Ва дар даст ёфтан ба он қавм (кофирон) сустӣ макунад. Агар шумо озор мебинед, онҳо низ чун шумо озор мебинанд, вале шумо аз Худо чизеро умед доред, ки онон умед надоранд. Ва Худо донову ҳаким аст!

105. Мо ин Китобро ба ростӣ ба ту нозил кардем, то ба он сон, ки Худо ба ту омӯхтааст, миёни мардум доварӣ кунӣ ва ба нафъи хоинон, душманӣ ва хусумат наварз!

106. Ва аз Худо омурзиш бихоҳ, ки ӯ омурзанда ва меҳрубон аст.

107. Ва ба хотири касоне, ки ба худ хиёнат меварзанд (гуноҳ содир мекунанд, ки ин худ хиёнат ба нафс аст), муҷодала макун, ки Худо хоинони гунаҳкорро дӯст надорад.

108. Аз мардум пинҳон медоранд ва аз Худо пинҳон намедоранд, зеро он гоҳ ки шабҳангом (яъне, нақша ва тадбири душманӣ матраҳ мекарданд) суханоне, ки Худо аз он нохушнуд бувад, мегуфтанд, Худо бо онҳо буд ва Худо бар ҳар ҷи мекарданд, ихота (огоҳии комил) дошт.

109. Огоҳ бошед, ин шумоед, ки дар ин ҷаҳон аз онон саҳт ҷонибдорӣ кардед, кист, ки дар рӯзи қиёмат аз онон дар баробари Худо ҷонибдорӣ кунад ё чӣ касе вакили онҳо хоҳад буд?

110. Ва ҳар кӣ коре нописанд кунад ё ба худ ситам раво дорад, он гоҳ аз Худо омурзиш хоҳад, Худоро омурзанда ва меҳрубон хоҳад ёфт.

111. Ва ҳар кӣ гуноҳе кунад, он гуноҳ ба зиёни худ кардааст ва Худо донову ҳаким аст!
112. Ва ҳар кӣ хато ё гуноҳе кунад, он гоҳ бегуноҳеро ба он муттаҳам созад, албатта, бори тӯҳмату гуноҳеро, ошкоро бар дӯши худ кашидааст.
113. Агар фазлу раҳмати Худо шомили ҳоли ту набуд, гурӯҳе аз кофирон қасди он доштаанд, ки туро гумроҳ кунанд, вале онон ҷуз худро гумроҳ накунанд ва ҳеҷ зиёне ба ту нарасонанд. Ва Худо бар ту китобу ҳикмат нозил кард ва чизҳое ба ту омӯхт, ки аз ин пеш намедонистай ва Худо лутфи бузурги худро бар ту арзонӣ дошт!
114. Дар бисёре аз машваратҳои пинҳониашон ғоидае нест, магар дар сухани онон, ки ба садақа додан ё неки кардан ва ё оштиҷӯӣ фармон медиҳанд. Ва он касро, ки барои хушнудии Худо чунин кунад, музди бузурге хоҳем дод.
115. Ҳар кӣ пас аз ошкор шудани роҳи ҳидоят бо паёмбар муҳолифат варзад ва аз роҳе ҷуз роҳи мӯъминон пайравӣ кунад, ба он сӯе, ки писанди ӯст, бигардонемаш (боқӣ мегузорем ӯро) ва ба ҷаҳаннамаш афканем. Ва ҷаҳаннам саранҷоми бадест!
116. Худо касеро, ки барои ӯ шарике қарор диҳад, намеомурзад ва ҷуз он ҳар гуноҳеро барои ҳар кӣ хоҳад, меомурзад. Ва ҳар кас, ки барои Худо шарике қарор диҳад, саҳт ба гумроҳӣ афтодаст.
117. Намепарастанд ғайри Аллоҳ магар бутҳоро (ба онҳо номҳои духтарон мегузоштан) ва намеҳоҳанд ғайри Аллоҳ магар шайтони саркашро.
118. Худояш лаънат кард. Ва шайтон гуфт: «Гурӯҳе муайян аз бандагонатро ба фармони хеш мегирам.
119. Ва албатта, гумроҳашон мекунам ва орзуҳои ботил дар дилашон меафканам ва ба онон фармон медиҳам, то гӯшҳои чорпоёнро бишикофанд. Ва ба он фармон медиҳам, то ҳиллати Худоро дигаргун созанд». Ва ҳар кас, ки ба ҷои Худо шайтонро ба дӯстӣ баргузинад, зиёне ошкор кардааст!
120. Ба онҳо ваъда медиҳад ва ба орзушон меафканад ва шайтон онҳоро ҷуз ба фиреб ваъда надихад!
121. Маконашон дар ҷаҳаннам аст ва дар он ҷо роҳи гурезе наҳоҳанд ёфт!
122. Ва касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои неку кардаанд, ба бихиштҳое дармеоварем, ки дар он нахрҳо равон аст ва дар он ҷо ҷовидонанд. Ваъдаи барҳаққи Худованд аст ва ҷӣ касе аз ӯ ростгӯитар аст?
123. На мувофиқи орзуи шумост ва на мувофиқи орзуи аҳли Китоб, ки ҳар кас, ки муртакиби кори баде шавад, ҷазояшро бубинад ва ҷуз Худо барои хеш дӯсту ёваре наёбад.
124. Ва ҳар кас, ки кори шоистае кунад, ҷи зан ва ҷи мард, агар мӯъмин бошад, ба бихишт меравад ва ба қадри он нуқтаи хурде, ки бар пушти донаи хурмост, ба кас ситам намешавад.
125. Дини ҷӣ касе беҳтар аз дини касест, ки ба ихлос рӯй ба ҷониби Худо кард ва некукор буд ва аз дини ҳанифи Иброҳим¹⁶ пайравӣ кард? Ва Худо Иброҳимро ба дӯстии худ баргузид (гирифт).
126. Аз они Худост ҳар ҷӣ дар осмонҳову замин аст ва Худо бар ҳар чизе ихота (комилан огоҳӣ) дорад.
127. Аз ту дар бораи занон фатво меҳоҳанд. Бигӯ: «Худо дар бораи онон ба он ҷӣ дар ин китоб бар шумо хонда мешавад, фатво додааст. Ин фатво дар боби онҳо ва занони падармурдаест, ки ҳаққи муқаррарашонро намепадозед ва меҳоҳед онҳоро ба никоҳи худ дароваред ва низ дар боби кӯдакони нотаъон аст. Ва бояд, ки дар бораи ятимон ба адолат рафтор кунед ва ҳар кори неке, ки анҷом медиҳед, Худо ба он огоҳ аст¹⁷.

128. Агар зане дарёфт, ки шавҳараш бо ӯ бемехр ва аз ӯ безор шудааст, боке нест, ки ҳарду дар миёни худ тарҳи ошtii афкананд, ки ошtii беҳтар аст. Ва бухлу пастii бар нафсҳои мардум ғалаба дорад. Ва агар некii ва парҳезгорii кунед, Худо ба ҳар чii мекунад, огоҳ аст!
129. Ҳарчанд бикӯшед, ҳаргиз натавонед, ки дар миёни занон ба адолат рафтор кунед. Лекин якбора ба сӯи яке майл накунад, то дигареро саргаштазане, ки на шавҳар дорад ва на талоқ шудааст, раҳо карда бошад. Агар ба салоҳ оед ва парҳезгорii кунед, Худо омурзанда ва меҳрубон аст!
130. Ва агар он ду аз якдигар ҷудо шаванд, Худо ҳар ду ро ба камоли фазли хеш бениёз созад, ки Худо фарохнеъмат ва ҳаким аст!
131. Аз они Худост он чii дар осмонҳо ва замин аст. Ва ҳар ойна аҳли Китобро, ки пеш аз шумо буданд ва низ шуморо супориш кардем, ки аз Худо битарсед, агар ҳам куфр варзад, боз ҳам он чii дар осмонҳо ва он чii дар замин аст, мутаъаллиқ ба Худост ва ӯст бениёз ва лоиқii ситоиш!
132. Ва аз они Худост он чii дар осмонҳо ва замин аст ва Худо корсозиро кофист!
133. Эй мардум, агар ӯ бихоҳад, ҳамаи шуморо аз миён мебарад ва мардуме дигарро меоварад, ки Худо бар ин кор қодир аст!
134. Ҳар кас, ки подоши ин ҷаҳониرو металабад, бидонад, ки подоши инҷаҳониву онҷаҳонii дар назди Худост. Ва ӯ шунаво ва биноист!
135. Эй касоне, ки имон овардед, барподорандаи адл бошед ва барои Худо шаҳодат диҳед, ҳарчанд ба зиёни худ ё падару модар ё хешовандони шумо, чii тавонгар ва чii тангдаст, бошанд. Зеро Худо бар он ду (фақир ва ғани) сазовортар (меҳрубонтар) аст. Пас аз ҳавои нафс пайравii макунад, то аз адл рӯii гардонед. Чун забонбозii кунед ё аз он шаҳодат рӯii тобед, Худо ба ҳар чii мекунад, огоҳ аст!
136. Эй касоне, ки имон овардаед, ба Худову паёмбараш ва ин китоб, ки бар паёмбараш нозил карда ва он китоб, ки пеш аз он нозил карда, ба ҳақиқат имон биёваред. Ва ҳар кii ба Худову ғариштагонаш ва китобҳояш ва паёмбаронаш ва ба рӯзи қиёмат кофир шавад, саҳт дар гумроҳii афтодааст.
137. Албатта, Худованд ононро, ки имон овардаанд, сипас кофир шуданд ва боз имон оварданд, сипас кофир шуданд ва ба куфри хеш афзуданд, нахоҳад омурзид ва ба роҳи рост ҳидоят нахоҳад кард.
138. Мунофиқонро башорат деҳ, ки азобе дардовар барояшон омода шудааст,
139. Касоне, ки ба ҷои мӯъминон кофиронро дӯст мегиранд, оё иззату тавоноиро назди онон меҷӯянд, дар ҳоле, ки иззат ба тамоми аз они Худост.
140. Ва аз ин пеш, дар ин китоб бар шумо нозил кардаем, ки чун шунидед, касоне оёти Худоро инкор мекунанд ва онро ба ришханд мегиранд, бо онон манишинед, то он гоҳ, ки ба сухане дигар пардозанд. Вагарна шумо низ монанди онҳо хоҳед буд. Ва Худо ҳамаи мунофиқону кофиронро дар ҷаҳаннам гирд меоварад.
141. Касоне, ки ҳамеша интизори чигунагии аҳволи шумо ҳастанд, пас агар аз ҷониби Худо пирӯзii насибатон шавад, меғӯянд: «Магар мо ҳамроҳи шумо набудем?» Ва агар пирӯзii насиби кофирон шавад, меғӯянд: «Оё на чунон буд, ки бар шумо ғалаба ёфта будем ва мӯъминонро аз осеб расонидан ба шумо боздоштем?» Дар рӯзи қиёмат Худо миёни шумо ҳукм мекунад ва ӯ ҳаргиз барои кофирон ба зиёни мусалмонон роҳе накушудааст.
142. Мунофиқон Худоро (ба гумони ҳудашон) фиреб додан мецоҳанд ва ҳол он ки Худованд онҳоро муносиби фиребу макрашон ҷазо медиҳад. Ва чун ба намоз бархезанд, бо сустii бархезанд ва барои худнамои намоз кунанд ва дар намоз, ҷуз андаке Худоро ёд накунанд.
143. Мутараддид ва ҳайронанд: на бо инон ва на бо онон. Он ки Худо гумроҳаш кунад, ҳеҷ роҳе барои ӯ нахоҳii ёфт.

144. Эй касоне, ки имон овардаед, ба ҷои мӯъминон кофиронро дӯст магиред. Оё коре мекунад, ки барои Худо ба зиёни худ ҳуҷҷате ошкор падида оред?
145. Албатта, мунофиқон дар пасттарин табақоти оташ ҳастанд ва ҳаргиз барояшон ёваре намеёбӣ,
146. Магар онон, ки тавба кардаанд ва худро ислоҳ карданд ва ба (ресмони) Худо ҷанг заданд ва барои Худо аз рӯи ихлос ба дин гаравиданд. Инҳо дар зумраи мӯъминонанд ва Худо ба мӯъминон савобе азим хоҳад дод!
147. Чаро Худо шуморо азоб кунад, агар сипосгузор бошед ва имон оваред? Дар ҳоле, ки Худо қадришинос ва доност!
148. Худо баланд кардани садоро ба бадгӯӣ дӯст надорад, магар аз он кас, ки ба ӯ ситаме шуда бошад ва Худо шунаво ва доност!
149. Агар кори некро ошкоро анҷом диҳед ё пинҳонӣ ё кирдоре нарасонд даргузаред, Худо афвкунанда ва тавоност!
150. Касоне ҳастанд, ки ба Худо ва паёмбараш кофир мешаванд ва мехоҳанд миёни Худову паёмбарашон ҷудой афкананд ва мегӯянд, ки баъзеро мепазирем ва баъзеро намепазирем ва мехоҳанд дар ин миёна роҳе гиранд.
151. Инҳо дар ҳақиқат кофиронанд ва мо барои кофирон азобе хоркунанда омода сохтаем.
152. Ва касоне, ки ба Худо ва паёмбаронаш имон овардаанд ва миёни паёмбаронаш фарқе наафкандаанд, подошашонро Худо хоҳад дод ва Худо омурзандаву меҳрубон аст.
153. Аҳли китоб аз ту мехоҳанд, ки барояшон китобе аз осмон нозил кунӣ. Инҳо (аҳли китоб) бузургтар аз инро аз Мӯсо талаб карданд ва гуфтанд: «Худоро ошкор ба мо нишон деҳ». Ба сабаби ин сухани куфромезашон соиқа (*оташак*) ононро фуру гирифт. Ва пас аз он ки мӯъҷизаҳое барояшон омада буд, ғӯсолаеро ба худой гирифтанд ва Мо ононро бахшидем ва Мӯсоро ҳуҷҷате ошкор арзонӣ доштем.
154. Ва ба хотири паймоне, ки бо онҳо баста будем, кӯҳи Турро бар болои сарашон бардоштем ва гуфтем: «Сачдакунон (яъне, бо фурутанӣ) аз он дар дохил шавед ва дар рӯзи шанбе таҷовуз макунед». Ва аз онҳо паймоне саҳт гирифтем.
155. Пас ба сабаби паймон шикастанашон ва кофир шуданашон ба оёти Худо ва ба ноҳақ куштани паёмбарон ва ин ки гуфтанд: «Дилҳои мо бастааст», Худо бар дилҳояшон мӯҳр ниҳодааст ва ҷуз андаке имон намеоваранд.
156. Ва низ ба сабаби куфрашон ва он тӯҳмати бузург, ки ба Марям заданд
157. ва низ ба он сабаб, ки гуфтанд: «Мо Масеҳ, писари Марям, паёмбари Худоро куштем». Ва ҳол он, ки онон Масеҳро накуштанд ва бар дор наовехтанд, балки ин амр барояшон монанд шуд. Ҳар ойна он, ки дар бораи ӯ ихтилоф мекарданд, худ дар шакку шубҳа буданд ва ба он яқин надоштанд. Танҳо пайрави гумони худ буданд ва Исоро ба яқин накушта буданд,
158. балки Худованд Ёро (Исоро бо баданаш) ба назди худ боло бурд, ки Худо пирӯзманду ҳаким аст!
159. Ва ҳеҷ як аз аҳли китоб нест, магар он ки пеш аз маргаш ба ӯ имон оварад ва Исо дар рӯзи қиёмат ба имонашон гувоҳӣ хоҳад дод
160. ва ба ҷазои ситаме, ки яҳудон раво доштанд ва манъ кардани бисёрашон аз роҳи Худо, он чизҳои покизаро, ки бар онон ҳалол буд, ҳаром кардем.
161. Ва низ ба сабаби рибохорияшон ва ҳол он ки аз он манъ карда шуда буданд ва хӯрдани амволи мардумро ба ботил. Ва мо барои кофиронашон азобе дардовар муҳайё кардаем.
162. Вале донишмандонашон ва он мӯъминонро, ки ба он чӣ бар ту ва ба он чӣ пеш аз ту нозил шуда, имон доранд ва намозгузoronу закотдиҳандагон ва мӯъминон ба Худову рӯзи қиёматро, аҷри бузурге хоҳем дод!

163. Мо ба ту ваҳй кардем, ҳамчунон ки ба Нӯҳ ва паёмбарони баъд аз ӯ ваҳй кардаем ва ба Иброҳиму Исмоил ва Исҳоқу Яъқуб ва наберагони Яъқуб ва Исо ва Айюб ва Юнус ва Ҳорун ва Сулаймон ваҳй кардаем ва ба Довуд Забурро арзонӣ доштем.
164. Ва паёмбароне, ки пеш аз ин дostonҳояшонро барои ту гуфтаем ва он, ки дostonҳояшонро барои ту нагуфтаем. Ва Худо бо Мӯсо сухан гуфт, сухан гуфтани бевосита.
165. Паёмбароне муждадиҳанда ва бимдиҳанда, то аз он пас мардумро бар Худо ҳуҷҷате набошад ва Худо пирӯзманду ҳаким аст!
166. Вале Худо ба он чи бар ту нозил кард, шаҳодат медиҳад, ки ба илми худ нозил кардааст ва ғариштагон низ шаҳодат медиҳанд ва Худо шаҳодатро басанда аст!
167. Ҳар ойна онон, ки кофир шудаанд ва аз роҳи Худо рӯй гардондаанд, саҳт ба гумроҳӣ афтодаанд.
168. Касонеро, ки кофир шудаанд ва ситам кардаанд, Худованд намеомурзад ва ба ҳеҷ роҳе ҳидоят намекунад,
169. магар ба роҳи ҷаҳаннам, ки абадӣ дар он бошанд! Ва ин кор ба Худо осон аст.
170. Эй мардум, паёмбаре ба ҳақ аз ҷониби Худо бар шумо фиристода шуд, пас ба ӯ имон биёваред, ки хайри шумо дар он аст. Ва агар ҳам кофир шавед, аз они Худост ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст. Ва ӯ донову ҳаким аст!
171. Эй аҳли Китоб, дар дини хеш аз ҳад нагузаред ва дар бораи Худо ҷуз сухани ҳақ мағӯед. Ҳар ойна Исо, писари Марям, паёмбари Худо ва калимаи ӯ¹⁸ буд, ки ба Марямаш афканд ва рӯҳе¹⁹ аз ӯ буд. Пас ба Худо ва паёмбаронаш имон биёваред ва мағӯед, ки се аст²⁰. Аз ин андешаҳо бозистед, ки хайри шумо дар он хоҳад буд. Ҷуз ин нест, ки Аллоҳ худоест якто. Пок аст аз ин, ки соҳиби фарзанде бошад. Аз они ӯст он чӣ дар осмонҳову замин аст ва Худо корсозиро кофист!
172. Масеҳ ор надошт, ки яке аз бандагони Худо бошад ва малоикаҳои муқарраб низ ор надоранд. Ҳар кӣ аз парастии (ибодати) Худованд сар боз занад ва саркашӣ кунад, бидонад, ки Худо ҳамаро дар назди худ маҳшур хоҳад сохт.
173. Аммо онон, ки имон овардаанд ва корҳои нек кардаанд, аҷрашонро ба тамоми хоҳад дод ва аз фазли хеш бар онон хоҳад афзуд. Аммо касонеро, ки ибову саркашӣ кардаанд, ба азобе дардовар азоб хоҳад кард ва барои худ ҷуз Худои барҳақ ҳеҷ дӯсту ёваре нахоҳанд ёфт.
174. Эй мардум, аз ҷониби Парвардигоратон бар шумо ҳуҷҷате омад ва барои шумо нуре ошкор нозил кардаем.
175. Аммо ононро, ки ба Худо имон овардаанд ва ба ӯ тавассул ҷӯстаанд, ба остони фазлу раҳмати хеш дароварад ва ба роҳе рост ҳидоят кунад.

18. Исо (а) халқ шудааст ба калимаи Худо (ҷ) ки он “кун фаякун” аст, Худованд гуфт: -Пайдо шав, пас пайдо шуд.

19. Ӯ, рӯҳест аз ҷумлаи арвоҳе, ки Худованд (ҷ) халқ кардааст.

176. Аз ту фатво мехоҳанд, бигӯй, ки Худо дар бораи калола²¹ бароятон фатво медиҳад: ҳар гоҳ марде, ки фарзанде надошта бошад, бимирад ва ӯро хоҳаре бошад, ба он хоҳар нисфи мероси ӯ мерасад. Агар хоҳарро низ фарзанде набошад, бародар аз ӯ мерос мебарад. Агар он хоҳарон ду тан буданд, аз се ду ҳиссаи дороиро ба ирс мебаранд. Ва агар чанд бародару хоҳар буданд, ҳар мард баробари ду зан ирс мебарад. Худо барои шумо баён мекунад, то гумроҳ нашавед ва ӯ аз ҳар чизе огоҳ аст!

21. Касест, ки бимирад ва фарзанду падару модар надошта бошад.

5

Сураи МОИДА¹ (Дастархон)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Эй касоне, ки имон овардаед, ба паймонҳо вафо кунед. Ҳайвоноти чаҳорпо, ғайри онҳое, ки аз ин пас бароятон гуфта мешавад, бар шумо ҳалол шудаанд ва он чиро, ки дар ҳоли ихром сайд мекунад, ҳалол машуморед. Худо ба ҳар чӣ меҳоҳад, ҳукм мекунад!
2. Эй касоне, ки имон овардаед, ҳурмати нишонаҳои Худо ва моҳи ҳарому² қурбониро чи бидуни қилода ва чи бо қилода (*гарданбанди чорво*) машканед ва озори ононро, ки ба талаби рӯзӣ ва хушнудии Парвардигорашон қасди Байту-л-ҳаром³ кардаанд, раво мадоред. Ва чун аз ихром ба даромадед (*ихромро аз тан бароваред*), сайд кунед ва душманӣ бо қавме, ки шуморо аз Масҷиду-л-ҳаром боздоштанд, водоратон насозад, ки аз ҳадди хеш таҷовуз кунед. Ва дар некӯкорӣ ва парҳез ҳамкорӣ намоед, на дар гуноҳу таҷовуз. Ва аз Худо битарсед, ки ӯ ба саҳтӣ уқубат мекунад.

1. «Моида» ба маънии таъом ва низ хону суфра аст. Дар ояти яксаду дувоздаҳи он зикри «моида» омадааст. Ҳамаи ин сура дар Мадина нозил шуда, яксаду бист оят дорад.
2. Яъне, Қитол дар чаҳор моҳ: муҳаррам, раҷаб, зулқаъда ва зулҳиҷча.
3. Яъне, таъарруз бар ҳочиён ва умракунандагони мусалмон набояд кард.

3. Ҳаром шуд бар шумо мурда ва хун ва гӯшти ҳук ва ҳар ҳайвоне, ки ба ҳангоми куштаниш номи дигаре чуз Аллоҳро бар ӯ бигӯянд ва он чӣ хафашуда бошад ё ба санг зада бошанд ё аз боло дарафтода бошад ё аз шох задани ҳайвони дигаре бимирад ё даррандагон аз он хӯрда бошанд, магар он ки пеш аз мурданиш забҳаш кунед. Ва низ ҳар чӣ бар пои бутон забҳ шавад ва он чӣ ба василаи тирҳои қимор қисмат кунед, ки ин кор худ нофармонист. Имрӯз кофирон аз бозгашти шумо аз дини хеш навмед шудаанд. Аз онон матарсед, аз Ман битарсед. Имрӯз дини шуморо ба камол расонидам ва неъмати Худ бар шумо тамом кардам ва Исломо дини шумо баргузидам. Пас ҳар кӣ дар гуруснагӣ ночор монад, бе он ки қасди гуноҳ дошта бошад², бидонад, ки Худо омурзанда ва меҳрубон аст!

4. Аз ту мепурсанд, ки чӣ чизҳое бар онҳо ҳалол шудааст? Бигӯ: «Чизҳои покиза бар шумо ҳалол шуда ва низ хӯрдани сайди он ҳайвон, ки ба он сайд кардан омӯхтаед, чун ҷонварони шикории таълимдодашуда ва сағони шикорӣ, ҳар гоҳ онҳоро ба он сон, ки Худоятон омӯхтааст, таълим дода бошад, аз он сайд, ки бароятон мегиранд ва нигоҳ медоранд, бихӯред ва номи Худоро бар он бихонед ва аз Худо битарсед, ки ӯ зуд ба ҳисоб расандааст!

5. Имрӯз чизҳои покиза бар шумо ҳалол шудааст. Таъоми аҳли Китоб бар шумо ҳалол аст ва таъоми шумо низ бар онҳо ҳалол аст. Ва низ занони порсои мӯъмина ва занони порсои аҳли Китоб

ҳар гоҳ маҳрашонро бипардозед, бипазиред дар ҳоле ки талабгори покӣ бошед, на зинкорӣ ва дӯстгирӣ (маъшуқа), бар шумо ҳалоланд. Ва ҳар кас, ки ба Ислому кофир шавад, амалаш ночиз шавад ва дар охират аз зиёнкориҳо ҳоҳад буд.

2. Яъне гуруснагӣ маҷбураш созад, ки аз мурдор ё он чӣ дар ин оят баршумурда ва ҳаром шудааст бихӯрад, дар сурате, ки танҳо барои ҳифзи ҳаёт бошад. Назди Абуҳанифа *бе он ки қасди гуноҳ* дошта бошад, он аст, ки зиёда аз он нахӯрад. Назди Имом Молик ва Имом Шофӣ он аст, ки роҳзан ва дузд роҳсат нест. Ва ин охирин ояти Қуръон аст. Баъд аз он ҳеч ояте номил нашоудааст.

6. Эй касоне, ки имон овардаед, чун ба намоз бархостед, рӯй ва дастҳоятонро бо оринҷ бишӯед ва сари худро масҳ кашед, пойҳоятонро то иштилинг (бучилак) бишӯед. Ва агар ҷунуб (*олуда*) будед, худро пок созед. Ва агар бемор ё дар сафар будед ё аз ҷои қазои ҳоҷат омада будед, ё бо занон (ҳамсарони бо никоҳи доимии шаръӣ) наздикӣ карда будед ва об наёфтед, бо хоки пок таяммум кунед ва рӯю дастҳоятонро бо он масҳ кунед. Худо намоҳоҳад шумо дар ранҷ афед, балки меҳоҳад, ки шуморо покиза созад ва неъматашро бар шумо тамоми кунад, бошад, ки шукргузор шавед!

7. Неъматеро, ки Худо ба шумо додааст ва паймонеро, ки бо шумо бастааст, ба он ҳангом, ки гуфед, шунидем ва фармонбардорӣ кардем, ба ёд оваред. Ва аз Худо битарсед, ки Худо ба он чӣ дар дилҳо мегузарад, огоҳ аст!

8. Эй касоне, ки имон овардаед, барои Худо, ҳақ гуфтанро бар пой доред ва ба адл гувоҳӣ диҳед. Душманӣ бо гурӯҳи дигар водоратон накунад, ки беадолатӣ кунед. Адолат варзед, ки ба тақво наздиктар аст ва аз Худо битарсед, ки ӯ ба ҳар коре, ки мекунад, огоҳ аст!

9. Худо ба касоне, ки имон овардаанд ва корҳои некӯ кардаанд, ваъдаи омуриш ва музди бузург додааст.

10. Ва онон, ки кофир шудаанд ва оёти мори дурӯғ баровардаанд, аҳли ҷаҳаннаманд.

11. Эй касоне, ки имон овардаед, аз неъмате, ки Худо ба шумо арзонӣ доштааст, ёд кунед: он гоҳ, ки гурӯҳе қасди он карданд, то бар шумо даст бардоранд, ва Худо дасти ононро аз шумо боздошт. Аз Худо битарсед. Ва мӯъминон бар Худо таваккул мекунанд.

12. Худованд аз бани Исроил паймон гирифт ва аз миёни онон дувоздаҳ нақиб³ барангехтем. Ва Худо гуфт: «Агар намоз бихонед ва закот бидиҳед ва ба паёмбарони ман имон биёваред ва ёриашон кунед ва ба Худо қарзи нек бидиҳед (нафақа дар роҳи Худо), Ман бо шумоям. Бадихоятонро дур мекунам ва шуморо ба бихиштҳое дохил мекунам, ки дар он наҳрҳо равон бошад. Ва ҳар кас аз шумо, ки аз он пас кофир шавад, роҳи ростро гум кардааст».

13. Ва аҳли Китоб, ҷуз андаке аз онҳо, чун паймонашонро шикастанд, лаънаташон кардем ва дилҳоятонро саҳт гардонидем. Калимотро аз маънии худ тағйир месозанд ва аз он панд, ки ба онҳо дода шуда буд, баҳраи хеш фаромӯш кардаанд ва ҳамвора аз корҳои хоинонашон огоҳ мешавӣ. Афвашон кун ва аз гуноҳашон даргузар, ки Худо некӯкоронро дӯст медорад.

14. Ва аз касоне, ки гуфтанд, ки мо насронӣ ҳастем, паймон гирифтем. Пас қисмате аз андарзҳоеро, ки ба онҳо дода будем, фаромӯш карданд ва Мо низ миёни онҳо то рӯзи қиёмат кинаву душманӣ афкандем. Ба зудӣ Худо ононро аз корҳое, ки мекунанд, огоҳ хоҳад сохт!

15. Эй аҳли Китоб, паёмбари Мо назди шумо омад, то бисёре аз китоби Худоро, ки пинҳон медоштед, бароятон баён кунад ва аз бисёре даргузарад ва аз ҷониби Худо нуре ва китобе сареху ошкор бар шумо номил шудааст.

16. То Худо ба он ҳар касро, ки дар пайи хушнудии ӯст, ба роҳҳои саломат ҳидоят кунад ва бо фармони Худо аз торикӣ ба рӯшноияшон бубарад ва ононро ба роҳи рост ҳидоят кунад.

17. Онон, ки гуфтанд, ки Худо, ҳамон Масеҳ, писари Марям аст, кофир шуданд. Бигӯй: «Чӣ касе метавонад азоби Худоро дафъ кунад, агар ирода кунад Ў, Масеҳ, писари Марям ва модараш ва ҳамаи аҳли заминро ба ҳалокат расонад?» Аз они Худост фармонравоии осмонҳову замин ва ҳар чӣ мобайни онҳост. Он чӣ меҳаҳад, меофаринад ва ба ҳар чиз тавоност!
18. Яҳудиён ва масеҳиён гуфтанд, ки мо писарони Худо ва дӯстони Ў ҳастем. Бигӯй: «Пас чаро шуморо ба ҷазои гуноҳонатон азоб мекунад? Балки шумо инсонҳое аз ҷумлаи офаридашудагон ҳастед». Ҳар касро, ки бихаҳад меомурзад ва ҳар касро, ки бихаҳад, азоб мекунад ва аз они Худост фармонравоии осмонҳову замин ва он чӣ дар миёни онҳост ва бозгашти ҳама ба сӯи ўст.
19. Эй аҳли Китоб, фиристодаи Мо (Муҳаммад) ар давроне, ки паёмбарон чанд муддате (маъбус) набуданд, маъбус шуд, то ҳақро бар шумо ошкор кунад ва нагӯед, ки муждадиҳанда ва бимдиҳандае бар мо маъбус нашудааст. Инак, он муждадиҳанда ва бимдиҳанда омадааст ва Худо бар ҳар чиз тавоност!
20. Ва Мӯсо ба қавми худ гуфт: «Эй қавми ман, неъматеро, ки Худо бар шумо арзонӣ доштааст, ёд кунед, ки аз миёни шумо паёмбарон падид овард ва шоҳоне аз шумо ба салтанат расонид ва ба шумо чизҳое иноят кард, ки ба ҳеч як аз мардуми ҷаҳон иноят накардааст.
21. Эй қавми ман, ба замини муқаддасе, ки Худо бароятон муқаррар кардааст, дохил шавед ва бозпас магардед, ки зиёндида бозмегардед».
22. Гуфтанд: «Эй Мӯсо, дар он ҷо мардуме ҷабборанд ва мо ба он сарзамин дарнаёем, то он гоҳ, ки он ҷабборон берун шаванд. Агар онон аз он сарзамин берун шаванд, ба он дохил шавем».
23. Ду марде аз онон, ки парҳезгорӣ пеша доштанд ва Худо неъматашон ато карда буд, гуфтанд: «Аз ин дарвоза бар онон дохил шавед. Ва чун ба шаҳр даромадед, шумо пирӯз хоҳед шуд. Ва бар Худо таваккул кунед, агар аз мӯъминон ҳастед!»
24. Гуфтанд: «Эй Мӯсо, то вақте ки ҷабборон дар он ҷоянд, ҳаргиз ба он шаҳр дохил нахоҳем шуд. Мо ин ҷо менишинем, ту ва Парвардигорат бираведи набард кунед».
25. Гуфт: «Парвардигоро, ман танҳо молики нафси хеш ва бародарам ҳастам. Миёни ман ва ин мардуми нофармон ҷудой биандоз».
26. Худо гуфт: «Вуруд ба он сарзамин ба муддати чихил сол барояшон ҳаром шуд ва дар он биёбон саргардон хоҳанд монд. Пас барои ин нофармонон андӯҳгин мабош!»
27. Ва достони ростини ду писари Одамро барояшон бихон, он гоҳ, ки қурбоние карданд. Аз якешон пазируфта шуд ва аз дигаре пазируфта нашуд¹. Гуфт: «Туро мекушам. Гуфт: Худо қурбонии парҳезгоронро мепазирад.
28. Агар ту бар ман даст дароз кунӣ, ки маро бикушӣ, ман бар ту даст дароз намекунам, ки туро бикушам. Ман аз Худо, ки Парвардигори ҷаҳониён аст, метарсам.
29. Меҳаҳам, ки ҳам гуноҳи маро бибарӣ ва ҳам гуноҳи худро, то аз дӯзахиён гардӣ, ки ин аст подоши ситамкорон».
30. Нафсанг ўро ба куштани бародар тарғиб кард ва ўро кушт ва аз зиёнкорон гардид.
31. Худо зоғеро фиристод, то заминро биковад ва ба ў нишон бидиҳад, ки чӣ гуна ҷасади бародари худро дафн созад. Гуфт: «Вой бар ман, натавонам монанди ин зоғ бошам ва пайкари бародарамро дафн кунам». Ва дар зумраи пушаймонон даромад.
32. Аз ин рӯ бар бани Исроил муқаррар доштем, ки ҳар кас каси дигарро на ба қасоси қатли касе ё иртиқоби фасоде бар рӯи замин бикушад, чунон аст, ки ҳамаи мардумро кушта бошад. Ва ҳар кас, ки ба ў ҳаёт бахшад, чун касест, ки ҳамаи мардумро ҳаёт бахшида бошад. Ва ба таҳқиқ паёмбарони Мо ҳамроҳ бо далелҳои рӯшан бар онҳо фиристода шуданд. Боз ҳам бисёре аз онҳо ҳамчунон бар рӯи замин аз ҳадди хеш таҷовуз мекарданд.

33. Чазои касоне, ки бо Худо ва паёмбаронаш ҷанг мекунад ва дар замин ба ғасод мекушанд, он аст, ки кушта шаванд ё ба дор кашида шаванд ё дастҳову поҳояшон яке аз ҷапу яке аз рост бурида шаванд ё аз сарзамини худ бадарға шаванд. Ин барои хор шуданашон дар ин ҷаҳон аст ва дар охираш низ ба азобе алим гирифта оянд.
34. Ғайри касоне, ки пеш аз он ки шумо бар онҳо даст ёбед, тавба кунанд. Пас бидонед, ки Худо омурзанда ва меҳрубон аст!
35. Эй касоне, ки имон овардаед, аз Худо битарсед ва ба ӯ қарибӣ ҷӯед ва дар роҳаш ҷиҳод кунед, то ки растагор гардед!
36. Онон, ки кофир шудаанд, агар ҳамаи он ҷӣ дар рӯи замин аст ва монанди он аз онҳо бошад ва бихоҳанд худро бо он аз азоби рӯзи қиёмат бозхаранд, аз онҳо пазируфта нашавад ва ба азоби дардовар гирифта шаванд!
37. Меҳоҳанд, ки аз оташ берун оянд, дар ҳоле ки берун омада наметавонанд ва азобашон ҳамешагӣ аст.
38. Дастӣ марди дузд ва зани дузд ба чазои коре, ки кардаанд, бибуред. Ин уқубатест аз ҷониби Худо, ки ӯ пирузманду ҳақим аст!
39. Ҳар кас пас аз кирдори нописандаш тавба кунад ва ба салоҳ ояд, Худо тавбаи ӯро мепазирад, ки ӯ омурзанда ва меҳрубон аст!
40. Оё надонистай, ки фармонравоии осмонҳову замин аз онҳо Худост, ҳар киро бихоҳад, азоб мекунад ва ҳар киро бихоҳад, меомурзад ва бар ҳар коре тавоност?
41. Эй Паёмбар, ғамгин накунад тӯро кирдори онон, ки ба куфр мешитобанд. Ҷи онҳое, ки ба забон гуфтанд, ки имон овардем ва ба дил имон наёварданд ва ҷи он яҳудон, ки гӯш месупоранд, то дурӯғ банданд ва барои гурӯҳе дигар, ки худ назди ту намеоянд, суҳанчинӣ мекунад ва суҳани Худоро дигаргун месозанд ва мегӯянд: «Агар шуморо инчунин гуфт, бипазиред вағарна аз вай дурӣ гузинед!» Ва ҳар касро, ки Худо азоби ӯро бихоҳад, ту ӯро аз қаҳри Худо раҳой нахоҳӣ дод. Инҳо касоне, ҳастанд, ки Худо нахостааст, ки дилҳояшонро пок гардонад. Ононро дар дунё хорӣ ва дар охираш азоби алим аст!
42. Шунавандагони дурӯғанд, хӯрандагони ҳароманд. Пас агар назди ту омаданд, миёнашон ҳукм кун ё аз онҳо рӯй гардон ва агар рӯй гардонӣ, ҳеҷ ба ту зиёне нарасонанд. Ва агар миёнашон ҳукм кунӣ, ба адолат ҳукм кун, ки Худо адолатпешагонро дӯст дорад.
43. Ҷӣ гуна тӯро довар қарор медиҳанд, дар ҳоле ки Таврот, ки дарбаргирандаи ҳукми Худост, дар назди онҳост? Сипас аз ҳукми ту рӯй мегардонанд ва инҳо имон наёвардаанд.
44. Мо Тавротро, ки дар он ҳидоят ва рӯшноист, нозил кардем. Паёмбароне, ки таслими фармон буданд, бинобар он барои яҳуд ҳукм карданд ва низ худошиносону донишмандон, ки ба ҳифзи китоби Худо маъмур буданд ва бар он гувоҳӣ доданд, пас аз мардум матарсед, аз Ман битарсед ва оёти маро ба баҳои андак мафурӯшед. Ва ҳар кӣ мувофиқи оёте, ки Худо нозил кардааст, ҳукм накунад, кофир аст⁴.
45. Ва дар Таврот бар онон муқаррар доштем, ки шахс дар баробари шахс ва ҷашм дар баробари ҷашм ва бинӣ дар баробари бинӣ ва гӯш дар баробари гӯш ва дандон дар баробари дандон ва ҳар захира қасосест. Ва ҳар кӣ аз қасос даргузарад, гуноҳашро кафарае (товоне) хоҳад буд. Ва ҳар кӣ ба он ҷӣ Худо нозил кардааст, ҳукм накунад, аз ситамкорон аст.
46. Ва аз паи онҳо Исо писари Марямро фиристодем, ки тасдиқкунандаи Тавротест буд, ки пеш аз ӯ фиристода будем ва Инҷилро, ба ӯ додем, ки дар он ҳидоят ва нур аст ва тасдиқкунандаи Тавротест, ки пеш аз он нозил карда шудааст ва барои парҳезгорон, ҳидоят ва пандест.
47. Ва бояд, ки аҳли Инҷил мувофиқи он ҷӣ Худо дар он китоб нозил кардааст, ҳукм кунанд. Зеро ҳар кас ба он ҷӣ Худо нозил кардааст, ҳукм накунад, аз нофармонон аст.

48. Ва ин Китобро ба ростӣ бар ту нозил кардем, тасдиққунанда ва ҳоким бар китобҳост, ки пеш аз он будаанд. Пас, мувофиқи он чӣ Худо нозил кардааст, дар миёнашон ҳукм кун ва аз пайи хоҳишхояшон марав, то он чиро ки аз ҳақ бар ту нозил шудааст, воғузори. Барои ҳар гурӯҳе аз шумо шарият ва равише ниҳодем. Ва агар Худо мехост, ҳамаи шуморо як уммат месохт. Вале хост дар он чӣ бар шумо арзонӣ доштааст, биёзмоядатон. Пас дар некиҳо бар якдигар пешӣ гиред. Ҳамагӣ бозгаштатон ба Худост, то аз он чӣ дар он ихтилоф мекардед, огоҳатон созад.

49. Миёнашон бар мувофиқи он чӣ Худо нозил кардааст, ҳукм кун ва аз хостахояшон пайравӣ макун ва аз онҳо бипарҳез, ки мабодо бифиребандат, то аз баъзе аз чизҳое, ки Худо бар ту нозил кардааст, рӯй бигардонӣ. Ва агар рӯй гардонданд, бидон, ки Худо мехоҳад ононро ба подоши бархе гуноҳонашон уқубат кунад ва ҳар ойна бисёре аз мардум саркашанд.

50. Оё ҳукми чоҳилиятро мехоҳанд? Барои он мардуме, ки аҳли яқин⁵ ҳастанд, чӣ ҳукме аз ҳукми Худо бехтар аст?

5. Касоне, ки илми яқин доранд ба ин ки ҳукми Худованд (ҷ), одилтарин ҳукм аст.

51. Эй касоне, ки имон овардаед, яҳуд ва насороро ба дӯстӣ нагиред. Онон худ дӯстони якдигаранд. Ҳар кас аз шумо, ки эшонро дӯст гирад, дар зумраи онҳост. Ва Худо ситамгоронро ҷидоят намекунад!

52. Онҳоро, ки дар дил маразе⁶ доранд, мебинӣ, ки ба сӯхбаташон мешитобанд, мегӯянд: «Метарсем, ки ба мо осебе расад⁷». Аммо бошад, ки Худо фатҳе падид орад ё коре кунад, он гоҳ аз он чӣ дар дил ниҳон дошта буданд, пушаймон шаванд.

53. Онҳо, ки имон овардаанд, мегӯянд: «Оё инҳо ҳамон касонеанд, ки ба Худо савгандҳои сахт меҳӯрданд, ки бо шумо хоҳанд буд?» Аъмолашон ботил гардид ва худ дар зумраи зиёнкорон даромаданд.

54. Эй касоне, ки имон овардаед, ҳар кӣ аз шумо аз динаш бозгардад, пас, ба зудӣ Худо мардумро биёварад, ки дӯсташон бидорад ва дӯсташ бидоранд. Дар баробари мӯъминон фурутананд ва дар баробари кофирон дурушттабъ, дар роҳи Худо ҷиҳод мекунанд ва аз маломати ҳеҷ маломатгаре намеҳаросанд. Ин фазли Худост, ба ҳар кас, ки хоҳад, медиҳад ва Худованд фарохнеъмату доност!

55. Ҷуз ин нест, ки дӯсти шумо Худост ва расули ӯ ва мӯъминоне, ки бар по медоранд намозро ва медиҳанд закотро ва онҳо пайваста фурутананд.

56. Ва ҳар кӣ Худо ва паёмбари ӯ ва мӯъминонро валии худ гузинад, бидонад, ки пирӯзмандон гурӯҳи Худованданд.

57. Эй касоне, ки имон овардаед, аҳли китобро, ки дини шуморо ба масҳара ва бозӣ мегиранд ва низ кофиронро дӯст интиҳоб накунад. Ва агар имон овардаед, аз Худо битарсед!

6. Бемории маънавӣ мисли шакку шубҳа ва нифоқ.

7. Эҳтимол аст, ки шикасту ҳазимат бар мусалмонон рӯй диҳад, пас мувофиқат бо кофирон маслиҳат аст.

58. Ва чун бонги намоз кунед, онро ба масҳараву бозича гиранд, зеро мардуме ҳастанд, ки намеандешанд.

59. Бигӯ: «Эй аҳли Китоб, оё моро сарзаниш мекунед? Ҷуз ин аст, ки мо ба Худо ва он чӣ бар мо нозил шуда ва он чӣ пеш аз ин нозил шудааст, имон овардаем ва шумо бештарин саркаш ҳастед?»

60. Бигӯ: «Оё шуморо аз касоне, ки дар назди Худо ҷазое бадтар аз ин доранд, хабар бидиҳам: Касоне, ки Худояшон лаънат карда ва бар онҳо ҳашм гирифта ва баъзеро бўзинаву ҳукм гардонидаст ва парастандагони шайтонанд. Инҳоро бадтарин ҷойгоҳ аст ва аз роҳи рост гумгаштатаранд.

61. Ва чун назди шумо омаданд, гуфтанд, ки имон овардем ва ҳол он ки бо куфр дохил шуданд ва бо куфр хориҷ гаштанд ва Худо ба он чӣ пинҳон медоранд, огоҳтар аст!

62. Мебинӣ бисёре аз онҳоро, ки ба гуноҳу таҷовуз ва ҳаромхорагӣ мешитобанд. Чӣ бад корҳое мекарданд!
63. Аз чӣ рӯй пешвоёни (масеҳӣ) ва донишмандони (яхудӣ) ононро аз гуфтори бад ва ҳаромхорагӣ бознамедоранд. Чӣ бад корҳое муртакиб мешуданд!
64. Яҳуд гуфтанд, ки Худованд дастбаста аст (яъне, Худованд баҳил аст). Дастҳои ҳудашон баста бод! Ва ба он сухан, ки гуфтанд, малъун гаштанд. Дастҳои Худо кушода аст. Ба ҳар сон, ки бихоҳад, рӯзӣ медиҳад. Ва он чӣ бар ту аз ҷониби Парвардигорат нозил шудааст, ба туғён ва куфри бештарашон хоҳад афзуд. Мо то рӯзи қиёмат миёнашон душманиву кина афкандаем. Ҳар гоҳ, ки оташи ҷангро афрӯхтанд, Худо хомӯшаш сохт. Ва онон дар рӯи замин ба фасод мекӯшанд ва Худо муфсидонро дӯст надорад.
65. Агар аҳли Китоб имон биёваранд ва парҳезгорӣ кунанд, гуноҳонашон хоҳем nobуд кард ва онҳоро ба бихиштҳои пурнеъмат дохил хоҳем кард.
66. Ва агар Таврот ва Инҷил ва он чиро, ки аз ҷониби Худо бар онҳо нозил шуда, барпой доранд, аз болои сару зери пояшон рӯзӣ бихӯранд. Баъзе аз онҳо мардуме миёнарав ҳастанд ва бисёриашон бадкирдоранд.
67. Эй паёмбар, он чиро аз Парвардигорат бар ту нозил шудааст, ба мардум бирасон. Агар ҷунин накуни, амри рисолати ўро адо накардаӣ. Худо туро аз мардум ҳифз мекунад, ки Худо мардуми кофирро ҳидоят намекунад.
68. Бигӯ: «Эй аҳли Китоб, шумо чизе нестед, то он гоҳ, ки Таврот ва Инҷил ва он чиро аз ҷониби Парвардигоратон бар шумо нозил шудааст, барпой доред». Он чӣ аз ҷониби Парвардигорат бар ту нозил шудааст, бар туғён ва куфри бештаринашон бияфзояд. Пас бар ин мардуми кофир ғамгин мабош.
69. Албатта, аз миёни онон, ки имон овардаанд ва яҳуд ва собиийн ва насоро, ҳар кӣ ба Худо ва рӯзи қиёмат имон дошта бошад ва кори шоиста кунад, биме бар ў нест ва ғамгин намешавад.
70. Мо аз бани Исроил паймон гирифтем ва паёмбароне барояшон фиристодем. Ҳар гоҳ ки паёмбаре чизе мегуфт, ки бо хоҳиши дилашон мувофиқ набуд, гурӯҳеро тақиб мекарданд ва гурӯҳеро мекуштанд.
71. Ва пиндоштанд, ки укубате нахоҳад буд. Пас кӯру кар шуданд. Он гоҳ Худо тавбаашон бипазируфт. Боз бисёре аз онҳо кӯру кар шуданд. Ҳар чӣ мекунанд, Худо мебинад.
72. Ба таҳқиқ онон, ки гуфтанд, ки Худо ҳамон Масеҳ писари Марям аст, кофир шуданд. Масеҳ гуфт: «Эй бани Исроил, Аллоҳро, Парвардигори ман ва Парвардигори худро бипарастед». Зеро ҳар кас, ки барои Худованд шарике қарор диҳад, Худо бихиштро бар ў ҳаром кунад ва ҷойгоҳи ў оташ аст ва ситамкоронро ёваре нест.
73. Онон, ки гуфтанд: «Аллоҳ барҳақ саввумини се аст», кофир шуданд. Дар ҳоле ки ҳеҷ маъбӯде барҳақ ҷуз Аллоҳ нест. Агар аз он чӣ меғӯянд, бознаистанд, ба кофиронашон азобе дардовар хоҳад расид.
74. Оё ба даргоҳи Худо тавба намекунанд ва аз ў омурзиш намехоҳанд? Худо омурзанда ва меҳрубон аст!
75. Масеҳ писари Марям, ҷуз паёмбаре набуд, ки паёмбароне пеш аз ў будаанд ва модараш зане ростгӯй⁸ буд, ки ҳар ду ғизо меҳӯрданд. Бингар, ки чӣ гуна оётро барояшон баён мекунем, сипас бингар, ки чӣ гуна аз ҳақ рӯй мегардонанд.
76. Бигӯ: «Оё ҷуз Аллоҳ ҳудои дигареро, ки барои шумо молики ҳеҷ суду зиёне нест, мепарастед ва ҳол он, ки Аллоҳ шунаво ва доноست?»

8. Бисёр ростгӯй дар мартабаи сиддиқон, ки баъди анбиё аст.

77. Бигӯ: «Эй аҳли Китоб, ба ноҳақ дар дини хеш ғулув (*зиёдаравӣ*) макунед ва аз хоҳишҳои он мардуме, ки аз пеш гумроҳ шуда буданд ва бисёре ро гумроҳ карданд ва худ аз роҳи рост қачравӣ кардаанд, пайравӣ макунед».
78. Онон, ки аз бани Исроил, кофир шуданд, ба забони Довуд ва Исо ибни Марям лаънат шуданд ва ин лаънат подоши исён ва таҷовузашон буд.
79. Аз кори зиште, ки мекарданд, якдигарро манъ намекарданд ва ҳар ойна бадкорӣ мекарданд.
80. Бисёре аз онҳоро мебинӣ, ки бо кофирон дӯстӣ меварзанд. Бад аст, он чӣ пешопеш барои худ фиристоданд. Ҳашми Худо бар онҳост ва дар азоби ҷовидонаанд.
81. Агар ба Худо ва паёмбар ва он чӣ бар ӯ нозил шуда, имон оварда буданд, кофиронро дӯст намегирифтанд, вале бештарашон фосиқонанд.
82. Душмантирин мардум нисбат ба касоне, ки имон овардаанд, яҳуд ва мушрикони меёбӣ ва меҳрубонтарин касон нисбат ба онон, ки имон овардаанд, касонро меёбӣ, ки меғӯянд: «Мо насронӣ ҳастем». Зеро баъзе аз онҳо донишмандону обидон ҳастанд ва онҳо такаббур намеkunанд.
83. Чун он чиро, ки бар паёмбар нозил шуда, бишнаванд, ва ҳақиқатро дарёбанд, чашмонашон пур аз ашк мешавад. Меғӯянд: «Эй Парвардигори мо, имон овардем, моро низ дар зумраи шаҳодатдиҳандагон бинавис.
84. Чаро ба Худо ва ин дини ҳақ, ки бар мо нозил шудааст, имон наёварем ва тамаъ накунем, дар ин, ки Парвардигори мо моро дар шумори соlexон оварад?»
85. Ба подоши ин суҳан, ки гуфтанд, Худо ононро, ба бихиштҳое, ки дар он нахрҳо равон аст, подош дод, дар он ҷовидонанд ва ин аст подоши неқӯкорон.
86. Ва онон, ки куфр варзиданд ва оёти моро дурӯғ шумориданд, аҳли ҷаҳаннаманд.
87. Эй касоне, ки имон овардаед, чизҳои покизаеро, ки Худо бар шумо ҳалол кардааст, ҳаром макунед ва аз ҳад дармагузаред, ки Худо аз ҳад таҷовузкунандагонро дӯст надорад.
88. Аз чизҳои ҳалолу покизае, ки Худо ба шумо рӯзӣ додааст, бихӯред ва аз Худое, ки ба ӯ имон овардаед, битарсед.
89. Худованд шуморо ба сабаби савгандҳои бидуни қасдатон⁹ бозхост нахоҳад кард. Вале ба сабаби шикастани савгандҳое, ки ба қасд меҳӯред, бозхост мекунад ва каффораи он таъом додани даҳ мискин аст аз ғизои миёнае, ки ба хонаводаи хеш меҳӯронед ё пӯшиши (либос) онҳо ё озод кардани як банда. Ва ҳар кӣ наёбад, се рӯз рӯза доштан. Ин каффораи қасам аст, ҳар гоҳ, ки қасам хӯрдед, ба қасамҳои худ вафо кунед. Худо оёти худро барои шумо инчунин баён мекунад, бошад, ки сипосгузор бошед.
9. Бар асоси шарҳи тафсири “Тафҳиму-л-Қуръон” ва шарҳи ҳошияи Шоҳ Валиюллоҳи Деҳлавӣ баъзе мардум чизҳои ҳалолро бар худ ҳаром карда буданд. Аз ин сабаб Худованди бузург ҳукми қасам хӯрданро возеҳ кард, ки агар аз забони касе ба таври ғайри иродааш (хоҳишаш) лафзи қасам барояд, чунон чӣ аз дур шабаҳе бинад ва ба гумон гӯяд, ки валлоҳ Зайд аст ва Зайд набошад, пас ба ин қасам каффора воҷиб нест.
90. Эй касоне, ки имон овардаед, шароб ва қимор ва бутҳо ва гаравбандӣ бо тирҳо (тирҳое, ки фол мекушоянд), палидӣ ва кори шайтон аст, аз он парҳез кунед, то растагор шавед!
91. Шайтон мехоҳад бо шаробу қимор миёни шумо кинаву душмани афканад ва шуморо аз ёди Худо ва намоз боздорад, пас оё шумо даст мекашед ва бас мекунед?
92. Худову паёмбарашро итоъат кунед ва фармонбардорӣ кунед. Агар рӯй гардонед, бидонед, ки вазифаи паёмбари Мо расонидани паёми равшани Худованд аст!

93. Бар онон, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, дар он чӣ хӯрдаанд, гуноҳе нест, ҳар гоҳ парҳезгорӣ кунанд ва имон биёваранд ва ба корҳои шоиста пардозанд, боз ҳам парҳезгорӣ кунанд ва имон биёваранд, боз ҳам парҳезгорӣ ва неки кунанд, ки Худо некӯкоронро дӯст дорад.

94. Эй касоне, ки имон овардаед, Худо шуморо ба сайде, ки ба даст мегиред ё ба найза шикор мекунад, меозмояд, то бидонад чӣ касе дар ниҳон аз ӯ метарсад. Ва ҳар кӣ аз ин пас аз ҳад таҷовуз кунад, ӯро азобе дардовар.

95. Эй касоне, ки имон овардаед, ҳар гоҳ, ки дар ихром бошед, сайдро макушед. Ҳар кӣ сайдро ба амд (*қасдан*) бикушад, ҷазои ӯ қурбонӣ кардани ҳайвонест монанди он чӣ куштааст, ба шартӣ он ки ду одил аз шумо гувоҳӣ диҳанд ва қурбониро ба Каъба расонад ё ба каффора тангдастонро таъом диҳад ё баробари он рӯза бигирад, то уқубати кори худ бичаши. Аз он чӣ дар гузашта кардаед, Худо афв кардааст, вале ҳар кӣ ба он бозгардад, Худо аз ӯ интиқом мегирад, ки Худо пирузманду интиқомгиранда аст!

96. Шикори дарёӣ ва хӯрдани он ба ҷиҳати баҳраманд шуданатон ва аз он бар шумо ва мусофирон ҳалол шудааст. Ва шикори саҳроӣ, то ҳангоме ки дар ихром ҳастед, бар шумо ҳаром шуда. Аз Худованде, ки ба назди ӯ гирд оварда мешавад, битарсед!

97. Худо Каъба, Байту-л-ҳаромро бо моҳи ҳаром (моҳи зулҳиҷча) ва қурбонии бекилода (*бегарданбанд*) ва қурбонии бокилода сабаби интизоми кори дин ва дунё гардонид, то бидонед, ки Худо ҳар чиро ки дар осмонҳову замин аст, медонад ва ӯ бар ҳар чизе огоҳ аст.

98. Бидонед, ки уқубати Худо саҳт аст ва ҳам ӯ омузандаву меҳрубон аст!

99. Бар паёмбар ҷуз расонидани паём вазифае нест. Ва он чиро, ки ошкор месозед ё пинҳон медоред, Худо медонад!

100. Бигӯ: «Нопоку пок баробар нестанд, ҳарчанд фаровонии нопок туро ба ҳайрат афканад». Пас, эй хирадмандон, аз Худо битарсед, бошад, ки растагор гардед!

101. Эй касоне, ки имон овардаед, аз чизҳое, ки чун барои шумо ошкор шаванд, андӯхгинатон мекунад, мапурсед. Ва агар суол аз онҳоро вогузоред, то ба ҳангоми нузули Қуръон, бароятон ошкор хоҳад шуд. Худо аз онҳо афв кардааст, ки омузандаву бурдбор аст.

102. Мардуме, ки пеш аз шумо буданд, аз он чизҳо суол карданд ва ба он сабаб кофир шуданд.

103. Худованд дар бораи баҳира ва соиба ва васила ва ҳомӣ¹⁰ ҳукме накардааст, вале кофирон бар Худо дурӯғ мекунанд ва бештари нашон беҳираданд.

104. Ва чун ба онҳо гӯянд, ки ба он чӣ Худо нозил кардааст ва ба паёмбар рӯй оваред, гӯянд: «Он дине, ки падарони худро ба он мӯътақид ёфтаем, моро бас аст». Ҳатто агар падаронашон ҳеҷ намедонистанд ва роҳи ҳидоят наёфта буданд?

105. Эй касоне, ки имон овардаед, худро муҳофизат кунед. Агар шумо ҳидоят ёфтаед, онон, ки гумроҳ мондаанд, ба шумо зиёне нарасонанд. Бозгашти ҳамаи шумо назди Худост, то шуморо ба он корҳо, ки мекардаед, огоҳ гардонад.

106. Эй касоне, ки имон овардаед, чун маргатон фаро расад, ба ҳангоми васият ду одилро аз миёни худатон ба шаҳодат гиред ё аз ғайри худатон, ҳар гоҳ, ки дар сафар будед ва маргатон фаро расид, агар аз он ду шак доштед, нигоҳашон доред, то баъд аз намоз, он гоҳ ба Худо савганд хӯранд, ки ин шаҳодатро ба ҳеҷ қимате дигаргун накунем, ҳарчанд ба суди хешовандамон бошад ва онро рӯпӯш накунем, агар ҷуз ин бошад, аз гунаҳгоронем.

107. Ва ҳар гоҳ маълум шавад, ки он ду шоҳид муртакиби гуноҳи хиёнат шуданд, ду шоҳиди дигар, ки авлотар аз он ду бошанд, ҷои онҳоро бигиранд. Он ду ба Худо қасам хӯранд, ки шаҳодати мо аз шаҳодати он ду дурусттар аст ва мо аз ҳақ таҷовуз накунем, ҳар гоҳ чунин кунем, аз ситамкорон бошем.

108. Ин шева наздиктар ба он аст, ки ҳам шаҳодатро бар вачҳи худ мувофиқи шарият адо кунанд ё пас аз савганд хӯрдан аз радди савгандҳояшон битарсанд. Аз Худо битарсед. Ва гӯш фаро доред. Худо мардуми нофармонро ҳидоят намекунад!
109. Рӯзе, ки Худо паёмбаронро гирд овард ва бипурсид, ки даъвати шуморо чӣ гуна посух доданд? Гӯянд: «Моро ҳеч донише нест, ки доно ба ғайб Ту ҳастӣ».
110. Худо ба Исо ибни Марям гуфт: «Неъматеро, ки ба ту ва модарат арзонӣ доштаам, ёд кун. Он замон, ки бо Рӯҳулқудс ёриат кардам, то ту чи дар гаҳвора ва чи дар қуҳансоли сухан гӯӣ ва ба ту китобу ҳикмат ва Тавроту Инҷил омӯхтам. Ва он гоҳ, ки ба амри Ман аз гил чизе чун парранда сохтӣ ва дар он дамидӣ ва ба амри Ман паррандае шуд ва кӯри модарзоду песро ба фармони Ман шифо додӣ ва мурдагонро ба фармони Ман зинда берун овардӣ ва чун бо ин далелҳои равшан назди бани Исроил омадӣ, Ман ононро аз осеб расондан ба ту боздоштам ва аз миёнашон касоне, ки кофир буданд, гуфтанд, ки ин ҷуз ҷодуи ошкор нест!»
111. Ва ба ҳавориён ваҳӣ кардам: «Ба Ман ва ба паёмбари Ман имон биёваред». Гуфтанд: «Имон овардем, гувоҳ бош, ки мо таслим ҳастем!»
112. Ва ҳавориён пурсиданд: «Эй Исо ибни Марям, оё Парвардигори ту метавонад, ки барои мо аз осмон моидае (дастархони пур аз таъом) фиристад?» Гуфт: «Агар имон овардаед, аз Худо битарсед».
113. Гуфтанд: «Меҳоҳем, ки аз он дастархон бихӯрем, то дилҳоямон ором гирад ва бидонем, ки ту ба мо рост гуфтай ва бар он шаҳодат диҳем».
114. Исо ибни Марям гуфт: «Бор Худоё, эй Парвардигори мо, барои мо дастархоне аз осмон бифирист, то моро ва ононро, ки баъд аз мо меоянд, иде ва нишоне аз ту бошад ва моро рӯзӣ деҳ, ки Ту беҳтарини рӯзидиҳандагон ҳастӣ».
115. Худо гуфт: «Ман он дастархонро барои шумо мефиристам, вале ҳар кӣ аз шумо аз он пас кофир шавад, чунон азобаш мекунам, ки ҳеч як аз мардуми ҷаҳонро он чунон азоб накарда бошам».
116. Ва он гоҳ, ки Худо ба Исо ибни Марям гуфт: «Оё ту ба мардум гуфтӣ, ки марову модарамро ғайри Аллоҳ ба худой гиред?» Гуфт: «Ба покӣ ёд мекунам Туро. Насазад маро, ки чизе гӯям, ки на шоистаи он бошам. Агар ман чунин гуфта будам, Ту худ медонистӣ, зеро ба он чӣ дар замири ман мегузарад, доной ва ман аз он чӣ дар замири Туст, беҳабарам. Зеро Ту донотарини касон ба ғайб ҳастӣ!»
117. Ман ба онон ҷуз он чӣ Ту фармонам дода будӣ, нагуфтам. Гуфтам, ки Аллоҳ, Парвардигори маро ва Парвардигори худро бипарастед. Ва ман то дар миёнашон будам, ниғаҳбони ақидашон будам ва чун маро баргирифтӣ (яъне, ба осмон бурдӣ маро), Ту худ ниғаҳбони ақида ва аъмолашон гаштӣ. Ва Ту бар ҳар чизе огоҳӣ.
118. Агар ононро азоб кунӣ, бандагони Ту ҳастанд ва агар ононро биёмурзӣ, Ту пирӯзманду ҳакимӣ!»
119. Худо гуфт: «Ин рӯзест, ки ростгӯёнро ростии гуфторашон суд диҳад. Аз они онҳост, бихиштҳое, ки дар он наҳрҳо ҷорист. Ҳамвора дар он ҷовидон хоҳанд буд». Худо аз онон хушнуд аст ва онон низ аз Худо хушнуданд. Ва ин комёбии бузургест!
120. Аз они Худост фармонравоии осмонҳову замин ва он чӣ миёни онҳост. Ва ӯ ба ҳар коре тавоност!

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Ситоиш аз они Худовандест, ки осмонҳову заминро биёфарид ва торикиҳову рӯшноиро падидор кард, бо ин ҳама кофирон бо Парвардигори хеш дигареро баробар медоранд.
2. Ёст, ки шуморо аз гил биёфарид ва умре муқаррар кард: муддате дар назди ӯ муайян. Бо ин ҳама шубҳа меварзад?.
3. Дар осмонҳову замин ёст, ки Худованд аст. Ниҳону ошкоратонро медонад ва аз кирдоратон огоҳ аст.
4. Ва ҳеҷ ояте аз оёти Парвардигорашон барояшон нозил нашуд, чуз он ки аз он рӯйгардон шуданд!
5. Чун сухани ҳақ бар онҳо арза шуд, дурӯғаш шумориданд. Пас ба зудӣ хабари чизҳое, ки ба масҳара мегирифтанд, ба онҳо хоҳад расид.
6. Оё надидаанд, ки пеш аз онҳо чӣ мардумеро ҳалок кардаем? Мардуме, ки дар замин қудраташон дода будем, он чунон қудрате, ки ба шумо надодаем. Ва барояшон аз осмон боронҳои пай дар пай фиристодем ва рӯдҳо аз зери пояшон равон сохтем. Он гоҳ ба ҷазои гуноҳашон ҳалокашон кардем ва пас аз онҳо мардуме дигар падида овардем.
7. Ҳатто агар китобе навишта бар рӯи қоғаз бар ту нозил мекардем ва онро бо дасти хеш ламс мекарданд, боз ҳам он кофирон мегуфтанд, ки ин чуз ҷодуи ошкоро нест.
8. Ва гуфтанд: «Чаро фариштае бар ӯ нозил нашудааст?» Агар фариштае мефиристодем, ки кор ба поён мерасид, ба онҳо ҳеҷ мӯҳлате дода намешуд.
9. Ва агар он паёмбарро аз миёни фариштагон интиҳоб мекардем, боз ҳам ӯро ба сурати марде мефиристодем ва ин омезишу иштибоҳ, ки падида оварданд, бар ҷой мениҳодем.
10. Паёмбаронеро ҳам, ки пеш аз ту буданд, масҳара мекарданд. Пас масҳарақунандагонро азобе, ки ба масҳараашон мегирифтанд, ғурӯ гирифт.
11. Бигӯ: «Дар рӯи замин бигардед ва бингаред, ки поёни кори тақзибқунандагон чӣ гуна будааст».
12. Бигӯ: «Аз они кист он чӣ дар осмонҳову замин аст?» Бигӯ: «Аз они Худост! Бахшоишро бар худ муқаррар дошта, ҳамаи шуморо дар рӯзи қиёмат, ки дар он шубҳае нест, гирд меоварад. Онон, ки ба зиёни хеш кор кардаанд, имон намеоваранд.
13. Аз они ёст ҳар чӣ дар шабу рӯз ҷой дорад ва ёст шунавову доно!»
14. Бигӯ: «Оё чуз Худо дигареро дӯст гирам, Ё ки офаринандаи осмонҳову замин аст ва меҳӯронад ва Ёро ба таъом ниёз нест?» Бигӯ: «Ҳар ойна ман маъмур шудаам, ки нахустин касе бошам, ки таслими амри Худо шуда бошад. Пас аз мушрикони мабош!»
15. Бигӯ: «Аз азоби он рӯзи бузург метарсам, агар аз Парвардигорам фармон набарам!»
16. Дар он рӯз азобро аз ҳар кӣ бигардонанд, мавриди раҳмати Худо воқеъ шудааст ва ин комёбии ошкорест!
17. Агар Худо ба ту ранҷе бирасонад, ҳеҷ кас чуз ӯ дафъаш натавонад кард ва агар ба ту хайре бирасонад, бар ҳар коре тавоност!
18. Ва ёст ғолибе болотар аз ҳамаи бандагони хеш ва донову огоҳ аст!
19. Бигӯ: «Чи чиз бузургтару бартар аст дар боби шаҳодат?» Бигӯ: «Худо миёни ману шумо гувоҳ аст ва ин Қуръон бар ман ваҳй шудааст, то шуморо ва ҳар касро, ки ба ӯ бирасад, бим диҳам. Оё шаҳодат медиҳед, ки бо Аллоҳ худоёни дигаре ҳам ҳастанд?» Бигӯ: «Ман шаҳодат намедиҳам». Бигӯ: «Чуз ин нест, ки ӯ худоест якто ва аз он чӣ бо ӯ шарик месозед, безорам!»
20. Аҳли Китоб ӯро² чунон мешиносанд, ки фарзандони худро, инҳо, ки ба худ зиён мерасонанд, имон намеоваранд.
21. Чӣ касест ситамкортар аз он, ки ба Худо дурӯғ мебандад ё оёти ӯро дурӯғ мепиндорад? Ҳар ойна ситамкоронро растагӣ нест!

22. Рӯзе ҳамаро гирд оварем, сипас ба онҳо, ки ширк овардаанд, бигӯем: «Он касон, ки мепиндоштед, ки шарикони Худоянд, акнун кучоянд?»
23. Узре, ки меоваранд, чуз ин нест, ки меғӯянд: «Савганд ба Худо, Парвардигори мо, ки мо мушрик набудем!»
24. Бингар, ки чӣ гуна бар худ дурӯғ бастанд ва он дурӯғҳо, ки сохта буданд, ночиз гардид.
25. Баъзе аз онҳо ба сухани ту гӯш медиҳанд, вале Мо бар дилҳояшон пардаҳо афкандаем, то онро дарнаёбанд ва гӯшҳояшонро вазнин (*ношунаво*) кардаем. Ва ҳар мӯъҷизаеро, ки бингаранд, ба он имон намеоваранд. Ва чун назди ту оянд, бо ту ба мучодала пардозанд. Кофирон меғӯянд, ки онҳо чизе чуз афсонаҳои пешиниён нест.
26. Инҳо мардумро аз паёмбар бозмедоранд ва худ аз ӯ канора меҷӯянд ва ҳол он, ки намедонанд, ки танҳо хештанро ба ҳалокат мерасонанд.
27. Агар онҳоро дар он рӯз, ки дар баробари оташ нигоҳашон доштаанд, бингарӣ, меғӯянд: «Эй кош, моро бозгардонанд, то оёти Парвардигорамонро дурӯғ нашуморем ва аз мӯъминон бошем!»
28. На, он чиро, ки аз ин пеш пӯшида медоштанд, акнун бар онҳо ошкор шуда, агар онҳоро ба дунё бозгардонанд, боз ҳам ба ҳамон корҳо, ки манъашон карда буданд, бозмегарданд, инҳо дурӯғгӯёнаанд.
29. Ва гуфтанд: «Чуз ин зиндагии дунявии мо ҳеҷ нест ва мо дигар бор зинда нахоҳем шуд»³.
30. Ва агар бубинӣ он ҳангомро, ки дар баробари Парвардигорашон истодаанд, Худо меғӯяд: «Оё ин ҳақ нест?» Гӯянд: «Оре, савганд ба Парвардигорамон!» Гӯяд: «Ба сабаби куфре, ки меварзидед азобро бичашед!»
31. Зиён карданд онҳое, ки дидор бо Худоро дурӯғ пиндоштанд. Ва чун қиёмат ба ногаҳон фаро расад, гӯянд: «Эй ҳасрато, бар мо ба хотири тақсире, ки кардем». Инҳо бори гуноҳонашонро бар пушт мекашанд. Ҳон, чӣ бад бореро бар дӯш мекашанд!
32. Ва зиндагии дунё чизе чуз бозичаву лаҳв нест ва парҳезгоронро сарои охират беҳтар аст. Оё ба ақл дарнамеёбед?
33. Медонем, ки суханашон туро андӯҳгин месозад, вале инҳо танҳо туро такзиб намекунаанд, балки ин ситамкорон сухани Худоро инкор мекунаанд!
34. Паёмбаронеро ҳам, ки пеш аз ту буданд, дурӯғгӯ шумориданд, вале онҳо бар он такзибу озор сабр карданд, то ёрии мо фаро расидашон. Ва суханони Худоро⁴ тағйирдиҳандае нест. Ва ҳар ойна порае аз ахбори паёмбарон бар ту нозил шудааст.
35. Агар эъроз кардани онҳо бар ту гарон аст, хоҳӣ нақбе дар замин бичӯй ё нардбоне бар осмон бинеҳ, то мӯъҷизае бар онҳо биёварӣ. Агар Худо бихоҳад, ҳамаро ба роҳи рост барад. Пас аз нодонон мабош.
36. Ҳар ойна танҳо онон, ки мефаҳманд, мепазиранд. Ва мурдагонро Худо зинда мекунад ва сипас ҳама ба назди ӯ бозгардонда мешаванд.
37. Ва гуфтанд: «Чаро мӯъҷизае аз Парвардигораш бар ӯ нозил нашуда?» Бигӯ: «Худо қодир аст, ки мӯъҷизае фуруғирифтад. Вале бештариашон намедонанд!»
38. Ҳеҷ чунбанде дар рӯи замин нест ва ҳеҷ паррандае бо болҳои худ дар ҳаво намепарад, магар он ки чун шумо умматҳое ҳастанд. Мо дар ин китоб ҳеҷ чизеро фуруғузори накардаем. Ва сипас ҳамаро дар назди Парвардигорашон гирд меоваранд.
39. Онон, ки оёти моро дурӯғ шумориданд, каронанду гунгонанд ва дар торикиҳоянд. Худо ҳар киро хоҳад, гумроҳ кунад ва ҳар киро хоҳад, ба роҳи рост гардонад.
40. Бигӯ: «Чӣ мебинед, ки агар бар шумо азоби Худо фуруғ ояд ё қиёмат даррасад, агар рост меғӯед, боз ҳам чуз Худоро мехонед?»

41. На, танҳо ӯро меҳонед ва агар бихоҳад он ранҷеро, ки Худоро ба хотири он меҳонед, аз миён мебарад ва шумо шарикеро, ки барои ӯ сохтаед, аз ӯ мебаред.
42. Ҳар ойна бар умматҳое, ки пеш аз ту буданд, паёмбароне фиристодем ва ононро ба сахтихову офатҳо дучор кардем, то магар зорӣ кунанд!
43. Пас чаро ҳангоме, ки азоби мо ба онҳо расид, зорӣ накарданд? Зеро дилҳояшонро қасоват (*сахтӣ*) фаро гирифта ва шайтон аъмолашонро дар назарашон ораста буд.
44. Чун ҳамаи андарзхоеро, ки ба онҳо дода шуда буд, фаромӯш карданд, ҳамаи дарҳоро ба рӯяшон кушодем, то аз он чӣ ёфта буданд, шодмон гаштанд, пас ба ногоҳ фуру гирифтешон ва ҳамагон навмед гардиданд.
45. Пас, сипос Парвардигори чаҳониёнро, ки решаи ситамкорон барканда шуд!
46. Бигӯ: «Оё медонед, ки агар Аллоҳ гӯшу чашмони шуморо бозситонад ва бар дилҳоятон мӯҳр ниҳад, чӣ худое чуз Аллоҳ онҳоро ба шумо бозмегардонад? Бингар, ки оёти Худоро чӣ гуна ба шеваҳои гуногун баён мекунем. Боз ҳам рӯй барметобанд».
47. Бигӯ: «Чӣ мебинед, агар азоби Худо ба ногоҳ ё ошкоро бар шумо фуруд ояд, оё чуз ситамкорон ҳалок мешаванд?»
48. Мо паёмбаронро чуз барои мужда додан ё бим кардан намефириستم. Пас ҳар кас, ки имон овард ва кори шоистае кард, бимнок ва ғамгин намешавад!
49. Ва ба касоне, ки оёти моро дурӯғ шумориданд, ба ҷазои нофармонияшон азоб хоҳад расид!
50. Бигӯ: «Ба шумо намегӯям, ки ҳазинаҳои Худо назди ман аст. Ва илми ғайб ҳам намедонам. Ва намегӯям, ки фариштае ҳастам. Танҳо аз чизе пайравӣ мекунам, ки бар ман ваҳй шудааст». Бигӯ: «Оё нобинову бино яксонанд? Чаро намеандешед?»
51. Огоҳ соз ба ин китоб касонеро, ки аз гирд омадан бар остони Парвардигорашон ҳаросонанд, ки онҳоро чуз ӯ ҳеҷ ёвареву шафеъе нест. Бошад, ки парҳезгорӣ пеша кунанд.
52. Касонеро, ки ҳар бомдод ва шабонгоҳ Парвардигори ҳешро меҳонанд ва хостори хушнудии ӯ ҳастанд, аз назди худ дур макун. На чизе аз ҳисоби онҳо бар ўҳдаи туст ва на чизе аз ҳисоби ту бар ўҳдаи онҳо. Агар онҳоро дур кунӣ, дар зумраи ситамкорон дарой⁵.
53. Ҳамчунин баъзеро ба баъзе озмудем, то бигӯянд: «Оё аз миёни мо инҳо буданд, ки Худо ба онҳо неъмат дод?» Оё Худо ба сипосгузoron донотар нест?
54. Чун имоновардагон ба оёти Мо назди ту омаданд, бигӯ: «Салом бар шумо! Худо бар ҳеш муқаррар карда, ки шуморо раҳмат кунад. Зеро ҳар кас аз шумо, ки аз рӯи нодонӣ коре бад кунад, он гоҳ тавба кунад ва некӯкор шавад, бидонад, ки Худо омурзандаву меҳрубон аст».
55. Ва инчунин оётро ба тафсил баён мекунем, то роҳу расми гунаҳкорон ошкор гардад!
56. Бигӯ: «Маро манъ кардаанд, ки он худоёнро, ки чуз Аллоҳ меҳонед, парастӣш кунам». Бигӯ: «Аз ҳавасҳои шумо пайравӣ намекунам, то мабодо гумроҳ шавам ва аз ҳидоятёфтагон набошам».
57. Бигӯ: «Ман аз Парвардигорам далеле равшан дорам ва шумо он далелро дурӯғ меҳонед. Он чӣ ба ин шитоб металабед, ба дасти ман нест. Ҳукм танҳо ҳукми Худост. Ҳақиқатро баён мекунад ва ӯ беҳтарини доварон аст».
58. Бигӯ: «Агар он чиро, ки ба ин шитоб металабед, ба дасти ман буд, миёни ману шумо кор ба поён мерасид, зеро Худо ба ситамкорон донотар аст».
59. Калидҳои ғайб назди ӯст. Чуз ӯ касеро аз ғайб огоҳӣ нест. Ҳар чиро, ки дар хушкӣ дарёст, медонад. Ҳеҷ барге аз дарахте намеафтад, магар он ки аз он огоҳ аст. Ва ҳеҷ донае дар торикиҳои замин ва ҳеҷ тареву хушке нест, чуз он ки дар китоби мубин⁶ омадааст.
60. Ва ӯст, ки шуморо шабҳангом мемиронад ва ҳар чӣ дар рӯз кардаед, медонад, он гоҳ бомдодон шуморо зинда месозад, то он ҳангом, ки муддати муайяни умратон ба поён расад. Сипас бозгаштатон ба назди ӯст ва шуморо аз он чӣ кардаед, огоҳ мекунад.

61. ўст ғолибе фаротар аз бандагонаш. Ниғаҳбононе бар шумо мегуморад, то чун яке аз шуморо марг фаро расад, фиристодагони Мо бе ҳеҷ кўтоҳиву гузаште ҷони ӯ бигиранд.
62. Сипас ба назди Худо мавлои ҳақиқии хеш бозгардонида шаванд. Бидон, ки ҳукм, ҳукми ўст ва ӯ *зудрастарини* ҳисобгарон аст.
63. Бигў: «Чӣ касе шуморо аз ваҳшатҳои хушкиву дарё мераҳонад? ўро ба ошкор ва дар ниҳон меҳонед, ки агар аз ин ҳалокатҳо моро бираҳонад, мо низ аз сипосгузoron хоҳем буд».
64. Бигў: «Худост, ки шуморо аз он ҳалокатҳо ва аз ҳар андўҳе мераҳонад, боз ҳам ба ӯ ширк меоваред».
65. Бигў: «ӯ қодир бар он ҳаст, ки аз болои саратон ё аз зери пойҳоятон азобе бар шумо бифиристад ё шуморо гурўҳ-гурўҳ дар ҳам афканад ва хашму кини гурўҳеро ба гурўҳи дигар бичашонад». Бингар, ки оётро чӣ гуна гуногун баён мекунем. Бошад, ки ба фаҳм дарёбанд!
66. Қавми ту Қуръонро дурўғ мешуморанд, дар ҳоле ки суханест барҳақ. Бигў: «Ман корсози шумо нестам».
67. Ба зудӣ хоҳед донист, ки барои ҳар хабаре вақту ниёоди муайян аст!
68. Ва чун бубинӣ, ки дар оёти Мо аз рӯи масҳара гуфтутў мекунанд, аз онҳо рўй гардон, то ба сухане ҷуз он пардозанд. Ва агар шайтон туро ба фаромўшӣ афканад, чун ба ёдат омад, бо он мардуми ситамкор манишин.
69. Касоне, ки парҳезгорӣ пеша кардаанд, ба гуноҳи кофирон бозхост нахоҳанд шуд, вале бояд ононро панд диҳанд. Бошад, ки парҳезгор шаванд!
70. Ва вогузор он касонеро, ки дини хешро бозичаву лаҳв гирифтаанд ва зиндагонии дунё фиребашон дод. Ва ба Қуръон пандашон деҳ, мабодо бар ҷазои аъмоли хеш гирифтор оянд. Ҷуз Худо додрасу шафеъе надоранд. Ва агар барои раҳои хеш ҳар гуна фидя диҳанд, пазируфта нахоҳад шуд. Инҳо ба уқубати аъмоли худ гирифтор ва ба ҷазои он, ки кофир шудаанд, барояшон шаробе аз оби ҷўшон ва азобе дардовар муҳайё шудааст.
71. Бигў: «Оё ғайри Аллоҳ касеро бихонем, ки на моро суд медиҳад ва на зиён мерасонад? Ва оё пас аз он ки Худо моро ҳидоят кардааст, монанди он кас, ки шайтонҳо гумроҳаш сохта ва ҳайрон бар рӯи замин раҳояш карда, аз дин бозгардем? ўро ёронест, ки ба ҳидоят нидояш медиҳанд, ки назди мо бозгард». Бигў: «Ҳидоят, ки аз сўи Худо бошад, ҳидояти воқеъист. Ва ба мо фармон расида, ки дар баробари Парвардигори ҷаҳониён таслим шавем».
72. Ва намоз бихонед ва аз ӯ битарсед. ўст, он ки ҳамагон наздаш ҷамъ мешавад!
73. Ва ўст, он ки осмонҳову заминро ба ҳақ биёфарид. Ва рўзе, ки бигўяд: «Мавҷуд шав», пас мавҷуд мешавад. Гуфтори ӯ ҳақ аст. Ва дар он рўз, ки дар сур дамида шавад, фармонравой аз онӣ ўст. Донои ниҳону ошкор аст ва ӯ ҳақиму огоҳ аст!
74. Ва Иброҳим падараш Озарро гуфт: «Оё бутонро ба худой мегирӣ? Ту ва қавматро ба ошкорро дар гумроҳӣ мебинам».
75. Ба ин сон ба Иброҳим малакути осмонҳову заминро нишон додем, то аз аҳли яқин гардад.
76. Чун шаб ўро фаро гирифт, ситорае дид. Гуфт: «Ин аст Парвардигори ман!» Чун фуру рафт гуфт: «Фурурафтагонро дўст надорам».
77. Он гоҳ мохро дид, ки тулў мекунад. Гуфт: «Ин аст Парвардигори ман!» Чун фуру рафт, гуфт: «Агар Парвардигори ман маро роҳ нанамояд, аз гумроҳон хоҳам буд».
78. Ва чун хуршедро дид, ки тулў мекунад, гуфт: «Ин аст Парвардигори ман, ин бузургтар аст!» Ва чун фуру рафт, гуфт: «Эй қавми ман, ман аз он чӣ шарикӣ Худояш медонед, безорам.
79. Ман аз рӯи ихлос рўй ба сўи касе овардам, ки осмонҳову заминро офарида аст ва ман аз мушрикони нестам».

80. Ва қавмаш бо ӯ ба ситеза бархостанд. Гуфт: «Оё дар бораи Аллоҳ бо ман ситеза мекунад ва ҳол он ки ӯ маро ҳидоят кардааст? Ман аз он чизе, ки шарикӣ ӯ меҳисобед, наметарсам. Магар он ки Парвардигори ман чизро бихоҳад. Илми Парвардигори ман ҳама чизро фаро гирифтааст. Оё панд намегиред?
81. Чаро аз он чизе, ки шарикӣ Худоҷаш сохтаед, битарсам, дар ҳоле ки шумо чизҳои, ки ҳеҷ далеле дар бораи онҳо нозил накардааст, мепарастед ва биме ба дил роҳ намедиҳед? Агар медонед, бигӯед, ки кадом як аз ин ду гурӯҳ ба эминӣ сазовортаранд?»
82. Касоне, ки имон овардаанд ва имони худро ба ширк намеолоянд, эминӣ аз эшон аст ва эшон ҳидоятёфтагонанд.
83. Ин бурҳони мо буд, ки онро ба Иброҳим, дар баробари қавмаш талқин кардем. Ҳар киро бихоҳем, ба дараҷоте боло мебарем. Ҳаройна Парвардигори ту ҳакиму доност!
84. Ва ба ӯ Исҳоқ ва Ёқубро бахшидем ва ҳамагиро ҳидоят кардем. Ва Нӯҳро пеш аз ин ҳидоят карда будем ва аз фарзандони Иброҳим Довуду Сулаймон ва Айюбу Юсуф ва Мӯсову Ҳорунро ҳидоят кардем. Ва неқӯронро ин гуна подош диҳем!
85. Ва Закариёву Яҳё ва Исову Илёс, ки ҳама аз солеҳон буданд.
86. Ва Исмоилу ал-Ясаъ ва Юнусу Лут, ки ҳамаро бар ҷаҳониён бартарӣ ниҳодем.
87. Ва аз падаронашон фарзандонашон ва бародаронашон баъзро ҳидоят кардем ва эшонро баргузидем ва ба роҳи рост роҳ намудем.
88. Ин аст ҳидояти Худо. Ҳар киро аз бандагонаш хоҳад, ба он ҳидоят мекунад ва агар ширк оварда буданд, аъмоле, ки анҷом дода буданд, нобуд мегардид.
89. Инҳо касоне ҳастанд, ки ба онҳо китоби (осмонӣ) ва ҳикмати (раббонӣ) ва нубуввати (раҳмонӣ) додаем. Агар ин қавм ба он (се чиз) имон наёваранд, қавми дигарро уҳдадори он месозем, ки нисбат ба он куфр намеварзанд.
90. Инҳо касоне ҳастанд, ки Худо ҳидояташон кардааст, пас ба равиши онҳо иқтидо кун. Бигӯ: «Дар баробари он ҳеҷ подоше аз шумо наметалабам, ин китоб ҷуз андарзе барои мардуми ҷаҳон нест».
91. Вақте ки меғӯянд, ки Худо ба ҳеҷ инсоне чизе нозил накардааст, Худоро ончунон, ки лоиқи ӯст, нашинохтаанд, бигӯ: «Китобро, ки Мӯсо барои рӯшноӣ ва ҳидояти мардум овард, чӣ касе бар ӯ нозил карда буд? Онро бар қоғазҳо навиштед, поре аз онро ошкор месозед, вале бештаринро пинҳон медоред. Ба шумо чизҳои омӯхтанд, ки аз ин пеш на шумо медонистед ва на падаронатон медонистанд. Бигӯ: «Он Аллоҳ аст!» Он гоҳ раҳояшон соз, то ҳамчунон дар ин баҳси хеш дилхуш бошанд.
92. Ин аст китоби муборак, ки нозил кардаем, тасдиқкунандаи чизест, ки пеш аз он нозил шудааст. То бо он мардуми Умму-л-қуро⁷ ва мардуми атрофашро бим диҳӣ. Касоне, ки ба рӯзи қиёмат имон доранд, ба он низ имон доранд. Инҳо мувофиқи намозҳои хешанд.
93. Кист ситамкортар аз он кас, ки ба Худо дурӯғ баст ё гуфт, ки ба ман ваҳй шуда ва ҳол он ки ба ӯ ҳеҷ чиз ваҳй нашуда буд ва он кас, ки гуфт: «Ман низ монанди оёте, ки Худо нозил кардааст, нозил хоҳам кард?» Агар бубинӣ, он гоҳ, ки ин ситамкорон дар сакароти марг гирифтаганд ва малоикаҳо бар онҳо даст кушудаанд⁸, ки ҷони хеш берун кунед, имрӯз шуморо ба азобе хоркунанда азоб мекунанд ва ин ба ҷазои он аст, ки дар бораи Худо ба ноҳақ сухан мегуфтед ва аз оёти ӯ сарпечӣ мекардед.
94. Ҳар ойна танҳо-танҳо, он сон ки дар оғоз шуморо биёфаридем, назди мо омадаед, дар ҳоле ки ҳар чиро, ки арзониатон дошта будем, пушти сар ниҳодаед ва ҳеҷ як аз шафеъонатонро, ки мепиндоштед, бо шумо шариканд, ҳамроҳатон намебинем. Аз ҳам бурида шудаед ва пиндори худро гумашта ёфтаед.

95. Худост, ки донаву ҳастаро⁹ мешикофада ва зиндаро аз мурда берун меоварад (ҳамчунон, ки мӯъминро аз кофир, чӯчаро аз тухм) ва мурдаро аз зинда (кофирро аз мӯъмин, тухмро аз мурғ) берун меоварад. Ин аст Худои якто. Пас чӣ гуна аз ҳақ гумроҳатон мекунад?
96. Шикофандаи субҳгоҳон аст ва шабро барои оромиш қарор дод ва хуршеду мохро барои ҳисоб кардани вақт. Ин аст тақдири Худои пирӯзманди доно!
97. Ёст Худое, ки ситорагонро падида овард, то ба онҳо дар торикиҳои хушкӣ дарё роҳи хешро биёбед. Оётро барои онон, ки медонанд, ба тафсил баён кардаем!
98. Ва ёст Худованде, ки шуморо аз як тан биёфарид. Сипас шуморо қароргоҳест ва вадият¹⁰ (амонат) ҷойест. Оётро барои онон, ки мефаҳманд, ба тафсил баён кардаем!
99. Ёст Худое, ки аз осмон борон фиристод ва ба он борон ҳар гуна наботеро рӯёнидем ва аз он набот соқе сабз ва аз он донаҳое бар якдигар чида (мисли хушай гандум ва ҷав) ва низ аз шохчаҳои нахл хӯшаҳое сар фароварда падида овардем ва низ боғҳое аз тоқҳо ва зайтуну анор, монанду номонанд (монанди якдигар ва ғайри монанд ба якдигар)! Ба меваҳояшон, он гоҳ ки падида меоянд ва он гоҳ ки мерасанд, бингаред, ки дар онҳо ибратҳост, барои онон, ки имон меоваранд!
100. Барои Худо шариконе аз чин қарор доданд ва ҳол он ки чинро Худо офаридааст. Ва бе ҳеҷ донише ба дурӯғ духтароневу писароне барои ӯ тасаввур карданд. ӯ пок аст ва фаротар аст, аз он чӣ васфаш мекунад!
101. Падидоварандаи осмонҳову замин аст. Чӣ гуна ӯро фарзанде бошад ва ҳол он ки ӯро ҳамсаре нест. Ҳар чизеро ӯ офаридааст ва ба ҳар чизе доност!
102. Ин аст Худои якто, ки Парвардигори шумост. Худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Офаринандаи ҳар чизест. Пас ӯро бипарастед, ки ниғаҳбони ҳар чизест!
103. Чашмҳо ӯро дарнамеёбанд ва ӯ бинандагонро дармеёбад. Дақиқу огоҳ аст!
104. Аз сӯи Парвардигоратон барои шумо далелҳо ва ҳуҷҷатҳои равшан омад. Ҳар кӣ аз рӯи ибрат менигарад, ба суди ёст ва ҳар кӣ чашми ибрат бипӯшад, ба зиёни ёст. Ва (бигӯ, эй Мухаммад) ман ниғаҳдорандаи шумо нестам!
105. Оёти Худоро инчунин гуногун баён мекунем, то мабодо, ки бигӯянд, ки аз касе дарс гирифтаӣ ва мо ин оётро барои аҳли дониш баён мекунем.
106. Аз ҳар чӣ аз ҷониби Парвардигорат бар ту ваҳй шудааст, пайравӣ кун. Ҳеҷ Худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Ва аз мушрикони рӯй бартоб!
107. Агар Худо меҳост онон ширк намеоварданд ва мо туро ниғаҳбонашон насохтаем ва ту корсозашон нестӣ!
108. Чизҳоеро, ки онон ба ҷои Аллоҳ меҳонанд, дашном мадихед, ки онон низ бе ҳеҷ донише аз ҳақ гузашта ба Аллоҳ дашном диҳанд. Инчунин амали ҳар қавмеро дар чашмонашон оростаем. Пас бозгашти ҳамагон ба сӯи Парвардигорашон аст ва ӯ ҳамаро аз корҳое, ки кардаанд, огоҳ месозад.
109. То он ҷо, ки тавонистанд, ба саҳттарин қасамҳо ба Худо савганд ёд карданд, ки агар мӯъҷизае бар онҳо нозил шавад, ба он имон оваранд. Бигӯ: «Ҳамаи мӯъҷизаҳо назди Худост ва шумо аз кучо медонед, ки агар мӯъҷизае нозил шавад, имон намеоваранд».
110. Ва ҳамчунон, ки дар оғоз ба он имон наёварданд, ин дафъа низ дилҳову дидагонашонро тасарруф мекунем ва ононро дар туғёнашон саргардон раҳо месозем.
111. Ва агар мо фариштагонро ба онҳо нозил карда будем ва мурдагон бо онҳо сухан мегуфтанд ва ҳар чизеро даста-даста назди онҳо гирд меовардем, боз ҳам имон намеоварданд, магар ин ки Худо бихоҳад, вале бештаринашон ҷоҳиланд!
112. Ва ҳамчунин барои ҳар паёмбаре душманоне аз шаётини инсу чин қарор додем. Барои фиреби якдигар суханони ороста илқо мекунад. Агар Парвардигорат меҳост, чунин намекард. Пас бо тӯҳмате, ки мезананд, раҳояшон соз,

113. то онон, ки ба қиёмат имон надоранд, гӯши дилро ба он супоранд ва писандашон афтад ва ҳар чӣ дархурашон ҳаст, анҷом диҳанд.
114. Оё довари дигаре ҷуз Худо талаб кунам ва ҳол он ки ўст, ки ин китоби равшанро бар шумо нозил кардааст? Ва аҳли Китоб медонанд, ки ба ҳақ аз ҷониби Парвардигорат нозил шудааст. Пас аз шакковарандагон мабош!
115. Ва каломи Парвардигори ту дар ростиву адолат ба ҳадди камол аст. Ҳеҷ кас нест, ки ёрои дигаргун кардани суханони ўро дошта бошад ва ўст шунавою доно!
116. Агар аз аксарияте, ки дар ин сарзаминанд, пайравӣ кунӣ, туро аз роҳи Худо гумроҳ созанд. Зеро ҷуз аз пайи гумон намеравад ва ҷуз ба дурӯғ сухан намегӯянд.
117. Парвардигори ту ба касоне, ки аз роҳи ў дур мегарданд, огоҳтар аст ва ҳидоятёфтагонро беҳтар мешиносад!
118. Агар ба оёти Худо имон доред, аз забҳе, ки номи Худо бар он ёд шудааст, бихӯред.
119. Чаро аз он чӣ номи Худо бар он ёд шудааст, намехӯред ва Худо чизҳое, ки бар шумо ҳаром шудааст, ба тафсил баён кардааст, магар он гоҳ, ки ночор гардед? Бисёре бе ҳеҷ донише, дигаронро гумроҳи пиндорҳои худ кунанд. Ҳар ойна Парвардигори ту ба таҷовузкорони аз ҳад, донотар аст!
120. Ва гуноҳро чӣ ошкор бошад ва чӣ пинҳон, тарк гӯед. Онон, ки муртакиби гуноҳ мешаванд, ба сазои аъмоли худ хоҳанд расид!
121. Аз забҳе, ки номи Худо бар он ёд нашудааст¹¹, махӯред, ки худ нофармонист. Ва шаётин ба дӯстони худ илқо мекунад, ки бо шумо мучодала кунанд, агар аз онҳо пайравӣ кунед, аз мушриконе.
122. Оё он касе, ки мурда буд ва Мо зиндааш сохтем ва нуре дар пеши роҳаш доштем, то ба он дар миёни мардум роҳи Худоро биёбад, монанди касест, ки ба торикиҳо гирифтагӣ аст ва роҳи берун шуданро намедонад? Аъмоли кофирон дар назарашон инчунин ороста гардидааст!
123. Ва ба ин сон дар ҳар деҳае гунаҳкоронашонро раисонашон қарор додем, то дар он ҷо макр кунанд, вале намедонанд, ки ҷуз бо худ макр намевазанд.
124. Чун ояте бар онҳо нозил шуд, гуфтанд, ки мо имон намеоварем, то он гоҳ, ки ҳар чӣ ба паёмбарони Худо дода шуда, ба мо низ дода шавад. «Худо донотар аст, ки рисолати худро дар кучо қарор диҳад. Ба зудӣ ба гунаҳкорон ба ҷазои макре, ки меварзидаанд, аз ҷониби Худо хориҷу азобе шадид хоҳад расид!»
125. Ҳар касро, ки Худо хоҳад, ки ҳидоят кунад, дилашро барои Ислом мекушояд ва ҳар кас¹², ки гӯӣ мевоҳад, ки ба осмон боло равад. Ба ин сон Худо ба онҳое, ки имон намеоваранд, ба азобу уқубатро гирифтагӣ месозад!
126. Ин аст роҳи ростии Парвардигорат. Оётро барои мардуме, ки панд мегиранд, ба тафсил баён кардаем.
127. Барои онҳо дар назди Парвардигорашон дору-с-салом (чаннат) аст. Ва ба подоши корҳое, ки мекунад, Худо дӯстдори онҳост.
128. Ва рӯзе, ки ҳамагонро гирд оварад ва гӯяд: «Эй гурӯҳи чинниён, шумо бисёре аз одамиёно пайрави хеш сохтед». Ёронашон аз миёни одамиён гӯянд: «Эй Парвардигори мо, мо аз якдигар баҳраманд мешудем ва ба поёни замоне, ки барои зистани мо қарор дода будӣ, расидем». Гӯяд: «Ҷойгоҳи шумо оташ аст, ҷовидона дар он ҷо хоҳед буд, магар он чӣ Худо бихоҳад». Ҳар ойна Парвардигори ту ҳакиму доноост!
129. Ва ба ин сон ситамгонро ба ҷазои корҳое, ки мекарданд, ба якдигар вомегузорем.
130. Эй гурӯҳи чинниёну одамиён, оё бар шумо паёмбароне аз худатон фиристода нашуда, то оёти Маро бароятон бихонанд ва шуморо аз дидори чунин рӯзе битарсонанд? Гӯянд: «Мо ба зиёни хеш

гувоҳӣ медиҳем». Зиндагии дунёӣ ононро бифирефт ва ба зиёни худ гувоҳӣ доданд, ки аз кофирон буданд.

131. Ва ин ба он сабаб аст, ки Парвардигори ту мардуми ҳеҷ шахреро, ки беҳабар буданд, аз рӯи ситам ҳалок намекард.

12. Илм низ исбот кардааст, ки инсон ҳар қадар боло равад ба ҳамон андоза нафасаш тангӣ мекунад. Пас касе ки гумроҳ бошад, доираи имонаш танг мешавад

132. Барои ҳар як аъмоле, ки анҷом додаанд, дараҷотест ва Парвардигори ту аз он ҷӣ мекунад, ғофил нест.

133. Ва Парвардигори ту бениёзу меҳрубон аст. Ва ҳамчунон ки шуморо аз насли мардумони дигар биёфаридааст, агар бихоҳад, шуморо мебарад ва пас аз шумо ҳар киро, ки бихоҳад, ҷонишинатон месозад.

134. Ҳар ҷи ба шумо ваъда додаанд, хоҳад омад ва шуморо роҳи гурезе нест.

135. Бигӯ: «Эй қавми ман, амал кунед шумо ба ҳолати худ, ки куфру кофирист, ҳамоно ман ҳам амалкунандаам; ба зудӣ хоҳед донист, ки поёни ин зиндагӣ ба суди кӣ хоҳад буд, ҳар ойна ситамгорон растагор намешаванд!»

136. Барои Худо аз киштаҳову чорпоёне, ки офаридааст, насибе муъайян карданд ва ба ҳаёли ботили худ гуфтанд, ки ин аз они Худост ва ин аз они бутони мост. Пас он ҷӣ аз они бутонашон буд, ба Худо намерасид ва он ҷӣ аз они Худо буд, ба бутонашон мерасид. Ба гунае бад доварӣ мекарданд.

137. Ҳамчунин коҳинон куштани фарзандро дар назари бисёре аз мушрикони биёростанд, то ҳалокатон кунанд ва дар бораи динашон ба шакку иштибоҳатон афкананд. Агар Худо меҳост, чунин намекарданд. Пас бо дурӯғе, ки мебофтанд, раҳояшон соз!

138. Аз рӯи пиндор гуфтанд: «Инҳо чорпоёну киштзорони мамнӯъ аст¹³. Ҳеҷ кас ҷуз он, ки мо бихоҳем, набояд аз онҳо бихӯрад». Ва инҳо чорпоёнест, ки савор шуданашон ҳаром аст¹⁴ ва инҳо чорпоёнест, ки номи Худоро бар онҳо ёд намекунад, ба Худо дурӯғ мебаранд ва ба зудӣ ба ҷазои дурӯғе, ки мебастанд, ҷазояшонро хоҳад дод!

139. Ва гуфтанд: «он ҷӣ дар шиками ин чорпоён аст, барои мардони мо ҳалол ва барои занонамон ҳаром аст». Ва агар мурда бошад, зану мард дар он шариканд. Худо ба сабаби ин гуфтор (дурӯғ бастанашон ба Худо) ҷазояшон хоҳад дод. Ҳаройна ӯ ҳакиму доноист!

140. Зиён карданд касоне, ки ба беақлӣ бе ҳеҷ ҳуҷҷате фарзандони худро куштанд ва ба Худо дурӯғ бастанд ва он чиро ба эшон рӯзӣ дода буд, ҳаром карданд. Инҳо гумроҳ шудаанд ва роҳи ҳидоятро наёфтаанд!

141. Ва ўст, ки боғҳое офарид, мӯҳтоҷ ба поя ва низ худ танадор ва дарахти хурмову киштзор бо таъмҳои гуногун ва зайтуну анор, монанди якдигар, дар айни ҳол ғайри монанди ҳамдигар. Чун самар оварданд, аз онҳо бихӯред ва дар рӯзи дарав ҳаққи онро (закоташро) низ бипардозед ва исроф макунед, ки Худо исрофкоронро дӯст надорад!

142. Ва низ чорпоёне, ки бор мебаранд ё дархури бор бардоштан нестанд. Аз он ҷӣ Худо ба шумо рӯзӣ додааст, бихӯред ва аз шайтон пайравӣ макунед, ки ӯ душмани ошкори шумост!

143. Ҳашт ҷуфт аз гӯсфанд нару мода ва аз буз, нару мода биофарид. Бигӯ: «Оё он ду нарро ҳаром кардааст ё он ду модаро ё он чиро, ки дар шиками модагон аст? Агар рост мегӯед, аз рӯи илм ба ман хабар диҳед».

144. Ва аз шутур нару мода ва аз гов нару мода, бигӯ: «Оё он ду нарро ҳаром кардааст ё он ду модаро ё он чиро, ки дар шиками модагон аст? Оё он ҳангом, ки Худо чунин фармон медод, шумо он ҷо

будед?» Пас чӣ касе ситамгортар аз он касест, ки ба Худо дурӯғ мебандад, то аз рӯи беҳабарӣ мардумро гумроҳ кунанд? Ҳаройна Худо ситамкоронро ҳидоят намекунад.

145. Бигӯ: «Дар миёни он чӣ бар ман ваҳӣ шудааст, чизеро, ки хӯрдани он ҳаром бошад, намеебам чуз мурдор ё хуни рехта (хуни забҳ), ё гӯшти хук, ки палид аст ё ҳайвоне, ки дар куштаниш муртакиби нофармонӣ шаванд ва бе гуфтани номи Аллоҳ забҳаш кунанд». Агар касе ночор ба хӯрдан гардад, ҳар гоҳ бемайли чӯяд ва аз ҳад нагузаронад, бидонад, ки Худо омурзанда ва меҳрубон аст!

146. Ва бар яҳуд ҳаром кардем ҳар ҳайвони соҳибнохунеро (мисли шутур ва шутурмурғ) ва аз гову гӯсфанд чарбӯи он дуру чуз он чӣ бар пушти онҳост ё бар чарби рӯдаи онҳост ё ба устухонашон часпида бошад. Ба сабаби ситамкорияшон инчунин ҷазояшон додем ва Мо ростгӯнем!

147. Агар туро дурӯғӣ бароварданд, бигӯ: «Парвардигори шумо соҳиби раҳмате густурда аст ва хашму азобаш аз гунаҳгортон боздошта нахоҳад шуд».

148. Мушрикони ҳоҳанд гуфт: «Агар Худо меҳост, мо ва падаронамон мушрик намешудем ва чизеро ҳаром намекардем». Ҳамчунин касоне, ки пеш аз онҳо буданд, паёмбаронро дурӯғӣ бароварданд ва хашму азоби моро чашиданд. Бигӯ: «Агар шуморо донише ҳаст, онро барои мо ошкор созед. Вале шумо танҳо аз гумони хеш пайравӣ мекунад ва дурӯғӣ беш нестед!»

149. Бигӯ: «Хосси Худост далели маҳкаму расо, агар меҳост ҳамаи шуморо ҳидоят мекард».

150. Бигӯ: «Гувоҳонатонро, ки гувоҳӣ медиҳанд, ки Худо ин ё онро ҳаром кардааст, биёваред!» Пас агар гувоҳӣ доданд, ту бо онон гувоҳӣ мадеҳ ва аз хостаҳои онон, ки оёти Моро тақиб кардаанд ва ба охират имон надоранд ва касонеро бо Парвардигорашон баробар медоранд, пайравӣ макун!

151. Бигӯ: «Биёед, то он чиро, ки Парвардигоратон бар шумо ҳаром кардааст, бароятон бихонам. Ин, ки ба Худо чизеро ширк маёваред! Ва ба падару модар некӣ кунед! Ва аз бими фақирӣ фарзандони худро макушед! Мо ба шумо ва онҳо рӯзӣ медиҳем. Ва ба корҳои зишт чӣ пинҳону чӣ ошкоро наздик машавад! Ва касеро, ки Худо куштанишро ҳаром кардааст, магар ба ҳақ, макушед! Инҳост, он чӣ Худо шуморо ба он супориш мекунад, бошад, ки ба ақл дарёбед!

152. Ба моли ятим наздик машавад, магар ба некӯтарин вачҳе, ки ба салоҳи ӯ бошад, то ба синни балоғат расад. Ва паймонаву вазиро аз рӯи адл тамом кунед! Мо ба касе чуз ба андозаи тавонаш тақлиф намекунем. Ва ҳар гоҳ сухан гӯед, одилона гӯед, ҳарчанд ба зиёни хешовандон бошад. Ва ба аҳди Худо вафо кунед! Инҳост, он чӣ Худо шуморо ба он супориш мекунад, бошад, ки панд гиред!

153. Ва ин аст роҳи рости Ман. Аз он пайравӣ кунед ва ба роҳҳои гуногун маравед, ки шуморо аз роҳи Худо пароканда месозад. Инҳост он чӣ Худо шуморо ба он супориш мекунад, шояд парҳезгор шавед!»

154. Сипас ба Мӯсо китоб додем, то бар касе, ки некӯкор будааст, неъматро тамом кунем ва барои баёни ҳар чизе ва низ барои роҳнамоиву раҳмат. Бошад, ки ба дидори Парвардигорашон имон биёваранд!

155. Ин китобест муборак. Онро нозил кардаем. Пас аз он пайравӣ кунед ва парҳезгор бошед, то ки мавриди раҳмат қарор гиред!

156. То нагӯед, ки танҳо бар ду тоифае, ки пеш аз мо буданд, китоб нозил шуда ва мо аз тиловати онҳо ғофил будаем.

157. Ё нагӯед, ки агар бар мо низ китоб нозил мешуд, беҳтар аз онон ба роҳи ҳидоят мерафтем. Бар шумо низ аз ҷониби Парвардигоратон далели равшан ва ҳидоятӣ раҳмат фаро расид. Пас чӣ касе ситамгортар аз он кас аст, ки оёти Худоро дурӯғ пиндошт ва аз онҳо рӯй гардонид? Ба зудӣ касонеро, ки аз оёти Мо рӯй гардониданд, ба сабаби ин рӯйгардонияшон ба азобе бад ҷазо хоҳем дод!

158. Оё интизоре чуз он доранд, ки фариштагон наздашон биёянд? Ё Парвардигорат? Ё нишонае аз нишонаҳои Худо бар онҳо зоҳир шавад. Рӯзе, ки бархе нишонаҳои Худо ошкор шавад, имони касе, ки пеш аз он имон наёварда ё ба ҳангоми имон кори неке анҷом надодааст, барои ӯ суде нахоҳад дошт. Бигӯ: «Чашм ба роҳ бошед, мо низ чашм ба роҳем».
159. Туро ба онҳо, ки дини хеш фирқа-фирқа карданд ва даста-даста шуданд, коре нест. Кори онҳо бо Худост. Ва Худо ононро ба корҳое, ки мекарданд, огоҳ месозад.
160. Ҳар кас кори неке анҷом диҳад, даҳ баробар ба ӯ подош диҳанд ва ҳар кӣ кори баде анҷом диҳад, танҳо монанди он ҷазо бинад, то ситаме бар онҳо нарафта бошад.
161. Бигӯ: «Парвардигори ман маро ба роҳи рост ҳидоят кардааст, ба дине ҳамвора устувор, дини ҳанифи Иброҳим. Ва ӯ аз мушрикони набуд».
162. Бигӯ: «Намози ману қурбонии ман ва зиндагии ману марги ман, барои Худо, он Парвардигори ҷаҳониён аст.
163. ӯро шарике нест. Ба ман чунин амр шудааст ва ман аз нахустин мусалмононам».
164. Бигӯ: «Оё чуз Аллоҳ Парвардигоре ҷӯям?» ӯ Парвардигори ҳар чизест ва ҳар кас танҳо ҷазои кори хешро мебинад. Ва касе бори гуноҳи дигареро бар дӯш намекашад. Сипас бозгашти ҳамаи шумо ба назди Парвардигоратон аст ва ӯ шуморо ба он чизҳое, ки дар он ихтилоф меварзидед, огоҳ мекунад.
165. ӯст Худое, ки шуморо халифаҳои замин кард ва баъзеро бар баъзи дигар ба дараҷоте бартарӣ дод, то шуморо дар чизе, ки атоятон кардааст, биёзмояд. Ҳар ойна Парвардигорат зуд ҷазо медиҳад ва ӯ омурзандаву меҳрубон аст!

7

Сураи АЪРОФ¹

(Баландиҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, лом, мим, сод.
2. Китобест, ки бар ту нозил шуда, дар дили ту аз он шубҳае набошад, то ба он бим диҳӣ ва мӯъминонро панде бошад.
3. Аз он ҷӣ аз ҷониби Парвардигоратон бароятон нозил шудааст, пайравӣ кунед ва ғайри ӯ аз худоёни дигар пайравӣ макунед! Шумо ҷӣ андак панд мепазиред!
4. Ҷӣ басо қарияе, ки мардумашро ба ҳалокат расонидаем ва азоби мо шабҳангом ё он гоҳ, ки ба хоби нимрӯзӣ фуру рафта буданд, ба онон даррасид.
5. Чун азоби Мо ба онон даррасид, суханашон чуз ин набуд, ки гуфтанд: «Мо ситамкор будем!»
6. Албатта, аз мардуме, ки барояшон паёмбароне фиристода шуда ва низ аз паёмбароне, ки фиристода шудаанд, суол хоҳем кард.
7. Ва аз ҳар ҷӣ кардаанд, бо огоҳии тамом барояшон ҳикоят хоҳем кард, зеро Мо ҳаргиз ғоиб набудаем!
8. Дар он рӯз² дар тарозу баркашидан³ ба ҳақ хоҳад буд. Онҳо, ки тарозуяшон (паллаи аъмоли некашон) вазнин аст, растагоранд.
9. Онон, ки тарозуи аъмолашон сабук гаштааст (аз ҳасанот), касоне ҳастанд, ки ба оёти Мо имон наёварда буданд ва аз ин рӯ, ба худ зиён расонидаанд.
10. Дар замин ҷойгоҳатон додем ва роҳҳои маъишататонро дар он қарор додем. Ва ҷӣ андак шукр мекунед!

11. Ва шуморо биёфаридаем ва сурат бахшидем, он гоҳ ба фариштагон гуфтем: «Одамро сачда кунед». Ҳама ҷуз Иблис сачда карданд ва (*Иблис*) аз сачдакунандагон набуд.
12. Худо гуфт: «Вақте туро ба сачда фармон додам, чӣ чиз туро аз он боздошт?» Гуфт: «Ман аз ӯ беҳтарам, маро аз оташ офаридай ва ӯро аз гил».
13. Гуфт: «Аз ин мақом (осмон ё миёни фариштагон) фуру рав! Туро чӣ расад, ки дар он гарданкашӣ кунӣ? Берун рав, ки ту аз хоршудагонӣ!»
14. Гуфт: «Маро то рӯзи қиёмат, ки зинда мешаванд, мӯҳлат деҳ».
15. Гуфт: «Ту аз мӯҳлатёфтагонӣ».
16. Гуфт: «Ҳоло, ки маро навмед сохтай, ман ҳам онҳоро аз роҳи рости Ту мунҳариф (*бироҳа*) мекунам.
17. Он гоҳ аз пешу аз пас ва аз чапу рост бар онҳо метозам. Ва бештаринашонро шукргузор нахоҳӣ ёфт».
18. Гуфт: «Аз ин ҷо берун шав, мазамматшудаву рондашуда! Аз касоне, ки пайравии ту гузинанд ва аз ҳамаи шумо ҷаҳаннамро пур хоҳам кард!
19. Эй Одам, туву ҳамсарат дар бихишт макон гиред. Аз ҳар ҷо, ки хоҳед, бихӯред, вале ба ин дарахт наздик машавед, ки дар шумори бар хеш ситамкунандагон хоҳед шуд!»
20. Пас шайтон он дуру васваса кард, то шармгоҳашонро, ки аз онҳо пӯшида буд, дар назарашон ошкор кунад. Ва гуфт: «Парвардигоратон шуморо аз ин дарахт манъ кард, то мабодо аз фариштагон ё ҷовидон шавед».
21. Ва барояшон савганд хӯрд, ки хайрхоҳи шумоям.
22. Ва он дуру фиреб дод ва ба пастӣ афканд. Чун аз он (*меваи*) дарахт хӯрданд, шармгоҳояшон ошкор шуд ва баргери болои барге бар тани худ мечаспонданд (барои сатр) аз баргҳои бихишт. Парвардигорашон нидо дод: «Оё шуморо аз он дарахт манъ накарда будам ва нагуфта будам, ки шайтон ошкоро душмани шумост?»
23. Гуфтанд: «Эй Парвардигори мо, ба худ ситам кардем ва агар моро наёмурзӣ ва бар мо раҳмат наёварӣ, аз зиёндагон хоҳем буд».
24. Гуфт: «Фуру равед, бархе душмани бархе дигар ва то рӯзи қиёмат замин қароргоҳ ва ҷои таматтӯӣ (*баҳрабардории*) шумо хоҳад буд».
25. Гуфт: «Дар он ҷо зиндагӣ хоҳед кард ва дар он ҷо хоҳед мурд ва аз он берун оварда шавед».
26. Эй фарзандони Одам, барои шумо ҷомае фиристодем, то шармгоҳатонро бипӯшад ва низ ҷомаи зинат. Ва ҷомаи парҳезгорӣ аз ҳар ҷомае беҳтар аст. Ва ин яке аз оёти Худост, бошад, ки панд гиранд.
27. Эй фарзандони Одам, шайтон шуморо нафиребад, ҳамчунон ки падару модаратонро аз бихишт берун ронд, либос аз танашон канд, то шармгоҳашонро ба онҳо биномаёнад. ӯ ва ҳампешагонаш аз ҷое, ки онҳоро намебинед, шуморо мебинанд. Мо шайтонҳоро дӯстони касоне қарор додем, ки имон намеоваранд.
28. Чун кори зиште кунанд, гӯянд: «Падарони худро низ чунин ёфтаем ва Худо моро ба он фармон додааст». Бигӯ: «Худо ба зиштакорӣ фармон намедихад. Чаро чизҳое ба Худо нисбат медиҳед, ки намедонед?»
29. Бигӯ: «Парвардигори ман ба адл фармон додааст ва ба ҳангоми ҳар намоз рӯй ба ҷониби ӯ доред ва ӯро бо имони холис бихонед. Ва ҳамчунон ки шуморо офаридааст, бозмегардед.
30. Гурӯҳеро ҳидоят карда ва фирқае гумроҳиро лоиқанд. Инҳо шайтонҳоро ба ҷои Худо дӯст гирифтанд ва мепиндоранд, ки ҳидоят ёфтаанд».

31. Эй фарзандони Одам, ба ҳангоми ҳар ибодат либоси худ бипӯшед. Ва низ бихӯреду биёшомед, вале исроф макунед, ки Худо исрофкоронро дӯст намедорад.
32. Бигӯ: «Чӣ касе либосҳоро, ки Худо барои бандагонаш падид оварда ва хӯрданиҳои хуштаъмо ҳаром кардааст?» Бигӯ: «Ин чизҳо дар ин дунё барои касонест, ки имон овардаанд ва дар рӯзи қиёмат низ хосси онҳо бошад». Оёти Худоро барои доноён инчунин ба тафсил баён мекунем.
33. Бигӯ: «Парвардигори ман, зишткорихоро, чи ошкор бошанд ва чи пинҳон ва низ гуноҳону афзунӣ ҷустан ба ноҳақро ҳаром кардааст ва низ ҳаром аст, чизеро шарикӣ Худо созад, ки ҳеҷ далеле бар вучуди он нозил нашудааст ё дар бораи Худо чизҳое бигӯед, ки намедонед.
34. Ҳар умматеро муддати умрест. Чун аҷалашон бирасад, як соат пешу пас нашаванд».
35. Эй фарзандони Одам, ҳар гоҳ паёмбароне аз ҳуди шумо биёянд ва оёти Маро бар шумо бихонанд, касоне, ки парҳезгорӣ кунанд ва ба салоҳ оянд, тарсе бар онҳо нест ва низ ғамгин намешаванд!
36. Ва онҳо, ки оёти Моро ба дурӯғ нисбат дода ва саркашӣ карданд, аҳли ҷаҳаннаманд ва ҷовидона дар он хоҳанд буд!
37. Кист ситамкортар аз он, ки ба Худо дурӯғ бандад ё оёти ӯро дурӯғ пиндорад? Насибе, ки барояшон муқаррар шуда, ба онҳо хоҳад расид. Он гоҳ, ки фиристодагони мо биёянд, то ҷонашонро бигиранд мепурсанд: «Он чизҳое, ки ба ҷои Худо парастид мекардед, акнун кучоянд?» Гӯянд: «Табоҳ шуданд ва аз дасти мо рафтанд!» Ва дар ин ҳол ба зиёни худ шаҳодат диҳанд, ки кофир будаанд.
38. Гӯяд: «Ҳамроҳи умматҳое, ки пеш аз шумо будаанд, аз чинну инс дар оташ дохил шавед. Ҳар уммате, ки ба оташ дохил шавад, уммати ҳамкеши худро лаънат кунад. То чун ҳамагӣ дар он ҷо гирд оянд, гурӯҳҳое, ки пайрав будаанд, дар бораи гурӯҳҳое, ки пешво будаанд, гӯянд: «Парвардигоро, инҳо моро гумроҳ карданд, дучандон дар оташ азобашон кун». Гӯяд: «Азоби ҳама дучандон аст, вале шумо намедонед!»
39. Пешвоён ба пайравон гӯянд: «Шуморо бар мо ҳеҷ бартарӣ нест, инак, ба ҷазои корҳое, ки карда будед, азобро бичашед!»
40. Дарҳои осмон бар рӯи касоне, ки оёти Моро дурӯғ шуморидаанд ва аз онҳо саркаши кардаанд, кушуда нахоҳад шуд ва ба биҳишт дохил нахоҳанд шуд, то он гоҳ, ки шутур аз сӯроҳи сӯзан бигзарад⁴. Ва мучримонро инчунин ҷазо медиҳем!
41. Бистаре аз оташи ҷаҳаннам дар зер ва пӯшише аз оташи ҷаҳаннам бар рӯй доранд. Ва ситамкоронро инчунин ҷазо медиҳем!
42. Ба ҳеҷ кас ҷуз андозаи тавонаш таклиф намекунем. Онон, ки имон овардаанд ва корҳои некӯ кардаанд, аҳли биҳиштанд ва дар он ҷо ҷовидонанд.
43. Ва ҳар гуна кинаеро аз дилашон бармеканем. Наҳрҳо дар зерӣ пояшон ҷорист. Гӯянд: «Сипос Худойро, ки моро ба ин роҳ раҳбарӣ карда ва агар моро раҳбарӣ накарда буд, роҳи хеш намеёфтем. Расулони Парвардигори мо ба ҳақ омаданд. Ва он гоҳ ононро нидо диҳанд, ки ба подоши корҳое, ки мекардед, ин биҳиштро ба шумо додаанд!»
44. Биҳиштиён дӯзахӣро овоз диҳанд, ки мо ба ҳақиқат ёфтем он чиро, ки Парвардигорамон ваъда дода буд, оё шумо низ ба ҳақиқат ёфтаед он чиро, ки Парвардигоратон ваъда дода буд? Гӯянд: «Оре». Он гоҳ нидодиҳандае дар он миён овоз диҳад, ки лаънати Худо бар кофирон бод!
45. Онон, ки аз роҳи Худо рӯй бармегардонанд ва онро қавравӣ мепиндоранд (яъне, мехостанд, ки бо шубҳаҳо роҳи ҳақро ботил созанд) ва ба қиёмат имон надоранд!
46. Ва миёнашон (биҳишт ва дӯзах) деворест (он аъроф аст) ва бар аъроф⁵ мардоне ҳастанд, ки ҳама аз симояшон мешиносанд ва аҳли биҳиштро овоз медиҳанд, ки салом бар шумо бод. Инҳо ҳарчанд умеди биҳишт доранд, вале ҳанӯз ба он дохил нашудаанд.

47. Чун чашм ба ҷониби дӯзахиён гардонанд, гӯянд: «Эй Парвардигори мо, моро дар шумори ситамкорон қарор мадеҳ!»
48. Сокинони аъроф мардонеро, ки аз симояшон мешиносанд, овоз диҳанд ва гӯянд: «Он мол, ки гирд оварда будед ва он ҳама саркашӣ, ки доштед шуморо фоидае набахшид!»
49. Оё инҳо⁶ ҳамон касонанд, ки шумо⁷ савганд хӯрда будед, ки раҳмати Худованд насибашон намешавад? Дохил дар биҳишт шавед⁸, на тарсе бар шумост ва на ғамгин мешавед!»
50. Дӯзахиён биҳиштиёнро овоз диҳанд, ки андаке об ё аз чизҳое, ки Худо ба шумо арзонӣ кардааст, бар мо фуру резед! Гӯянд «Худо онҳоро бар кофирон ҳаром кардааст!
51. Имрӯз омонро, ки дини хеш лаҳву бозича пиндоштанд ва зиндагии дунё фиребашон дода буд, тарк мекунем онҳоро, ҳамчунон ки онҳо амалкардан барои ин рӯзро тарк карда буданд ва оёти Моро такзиб мекарданд!
52. Барои ҳидояти мӯъминон ва бахшоиш ба онҳо китобе овардем, ки дар он ҳар чизеро аз рӯи дониш ба тафсил баён кардаем.
53. Оё ҷуз далели сидқи ин ваъдари интизорӣ доранд? Рӯзе ки далели сидқаш падидор шавад, касоне, ки он рӯзро аз ёд бурда буданд, мегӯянд: «Паёмбарони Парвардигори мо ба ҳақ омаданд. Оё шафеъоне ҳастанд, ки моро шафеъат кунанд? Ё он ки касе ҳаст, ки моро бозгардонад, то корҳои дигаре ҷуз он корҳо, ки мекардем, анҷом диҳем?» Ба худ зиён расонданд ва он бутонро, ки ба дурӯғ сохта буданд, инак, аз даст додаанд.
54. Парвардигори шумо Аллоҳ аст, ки осмонҳову заминро дар шаш рӯз офарид. Пас бар Арш муставӣ шуд⁹. Рӯзро шаб ба мепӯшонад ва шаб шитобон онро металабад (инчунин рӯз ҳам шабро мепӯшонад ва шитобон онро металабад). Ва офтобу моҳ ва ситорагон мусаххари фармони ӯ ҳастанд. Огоҳ бошед, ки ўрост офаринишу фармонравой. Худо, он Парвардигори ҷаҳониён, бағоят бузург аст!
55. Парвардигоратонро бо тазарруъ (зорӣ) ва дар ниҳон бихонед, зеро ӯ аз ҳадгузарандагони саркашро дӯст надорад!
56. Дар замин он гоҳ, ки ба салоҳ омадааст, фасод макунед! Ва Худоро аз рӯи тарсу умед бихонед! Ва раҳмати Худо ба некӯкорон наздик аст.
57. Ва ўст, ки пешопеши раҳмати¹⁰ худ бодҳоро ба башорат мефиристад. Чун бодҳо абрҳои гаранборро бардоранд, Мо онро ба сарзаминҳои мурда равон созем ва аз он борон мефириستم ва бо борон ҳар гуна самареро мерӯёнем. Мурдагонро низ инчунин зинда мегардонем, шояд панд гиранд!
58. Ва сарзамини хуб, гиёҳи он ба фармони Парвардигораш мерӯяд ва замини бад, ҷуз андак гиёҳи бефоидае аз он падид намеояд. Барои мардуме, ки сипос мегӯянд, оёти Худоро инчунин гуногун баён мекунем!
59. Нӯхро бар қавмаш ба рисолат фиристодем. Гуфт: “Эй қавми ман, Аллоҳро бипарастед, шуморо Худое барҳақ ҷуз ӯ нест, ман аз азоби рӯзи бузург бар шумо бимнокам».
60. Бузургони қавмаш гуфтанд: «Туро ошкоро дар гумроҳӣ мебинем».
61. Гуфт: «Эй қавми ман, гумроҳиро дар ман роҳе нест, ман паёмбаре аз ҷониби Парвардигори ҷаҳониёнам.
62. Паёмҳои Парвардигорамро ба шумо мерасонам ва шуморо панд медиҳам ва аз Худо онро медонам, ки шумо намедонед.
63. Оё аз ин ки бар марде аз худатон, аз ҷониби Парвардигоратон ваҳй нозил шудааст, то шуморо битарсонад ва парҳезгорӣ кунед ва коре кунад, ки мавриди раҳмат қарор гиред, ба шигифт омадаед?»

- 64.Пас дурӯғӯ пиндоштанд ӯро ва Мо, ӯ ва касонеро, ки бо ӯ дар кишти буданд, раҳонидем ва ононро, ки оёти Моро дурӯғ мепиндоштанд, ғарқ сохтем, ки мардуми кӯрдил буданд!
- 65.Ва бар қавми Од¹¹ бародарашон Худро фиристодем. Гуфт: «Эй қавми ман, Аллохро бипарастед, ки шуморо ҷуз ӯ Худое барҳақ нест ва чаро наменпарҳезед?»
- 66.Бузургони қавми ӯ, ки кофир шуда буданд, гуфтанд: «Мебинем, ки ба беҳиради гирифтор шудай ва пиндорем, ки аз дурӯғӯён бошӣ».
- 67.Гуфт: «Эй қавми ман, дар ман нишонае аз беҳиради нест, ман паёмбари Парвардигори ҷаҳониёнам.
- 68.Паёмҳои Парвардигорамро ба шумо мерасонам ва шуморо андарзгӯи аминам.
- 69.Оё аз ин, ки бар марде аз худатон аз ҷониби Парвардигоратон ваҳй нозил шудааст, то шуморо битарсонад, таъҷҷуб мекунад? Ба ёд оред он замонро, ки шуморо ҷонишини қавми Нӯҳ сохт ва ба ҷисм фузунӣ дод¹². Пас неъматҳои Худоро ба ёд оваред, бошад, ки растагор гардед!»
- 70.Гуфтанд: «Оё назди мо омадаӣ, то танҳо Аллохро бипарастем ва он чиро, ки падаронамон мепарастиданд, раҳо кунем? Агар рост мегӯӣ, он чиро, ки ба мо ваъда медиҳӣ¹³, биёвар!»
- 71.Гуфт: «Азобу хашми Парвардигоратон ҳатман бар шумо нозил хоҳад шуд. Оё дар бораи ин бутҳое, ки худ ва падаронатон ба ин номҳо номидаед ва Худо ҳеҷ далеле бар онҳо нозил насохтааст, бо ман ситеза мекунад? Ба интизор бимонед, ман ҳам бо шумо ба интизор мемонам».
72. Худ ва ҳамроҳонашро ба фазлу раҳмати ҳеш раҳонидем ва касонеро, ки оёти Моро такзиб карданд ва имон наёварда буданд, аз реша баркандем.
- 73.Бар қавми Самуд¹⁴ бародарашон Солехро фиристодем. Гуфт: «Эй қавми ман, Аллохро бипарастед, шуморо ҳеҷ худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Аз ҷониби Худо барои шумо нишонае ошкор омад. Ин модашутури Худо бароятон нишонаест. Раҳояш кунед, то дар замини Худо бичарад ва ҳеҷ осебе ба ӯ нарасонед, ки азобе дардовар шуморо фаро хоҳад гирифт.
- 74.Ба ёд оред он замонро, ки шуморо ҷонишини қавми Од кард ва дар ин замин ҷой дод, то бар рӯи замини нармаш қасрҳо барафрозед ва кӯҳояшро тарошида хонаҳое бисозед. Неъматҳои Худоро ёд кунед ва дар замин табаҳкориву фасод макунед!»
- 75.Бузургони қавмаш, ки гарданкашӣ мекарданд, ба забуншудагони қавм, ки имон оварда буданд, гуфтанд: «Оё медонед, ки Солеҳ аз ҷониби Парвардигораш омада аст?» Гуфтанд: «Мо ба ойине, ки ба он амр шуда, имон дорем!»
- 76.Гарданкашон гуфтанд: «Мо ба касе, ки шумо имон овардаед, имон намеоварем».
- 77.Пас модашутурро қатл карданд ва аз фармони Парвардигорашон саркашӣ карданд ва гуфтанд: «Эй Солеҳ, агар паёмбар ҳастӣ, он чиро ба мо ваъда медиҳӣ, биёвар!»
- 78.Пас зилзилае саҳт ононро фуру гирифт ва дар хонаҳои худ ба зону афтада, пас ҳалок шуданд.
- 79.Солеҳ аз онон рӯй баргардонид ва гуфт: «Эй қавми ман, рисолати Парвардигорамро ба шумо расонидам ва андарзатон додам, вале шумо неххоҳонро дӯст надоред!»
- 80.Ва Лутро фиристодем. Он гоҳ ба қавми худ гуфт: «Чаро коре зишт мекунад, ки ҳеҷ кас аз мардуми ҷаҳон пеш аз шумо накардааст?
- 81.Шумо ба ҷои занон бо мардон шаҳват меронед. Шумо мардуми таҷовузкор ҳастед».
82. Ҷавоби қавми ӯ ҷуз ин набуд, ки гуфтанд: «Онҳоро аз қарияи худ биронед, ки онон мардуме ҳастанд, ки аз кори мо безорӣ меҷӯянд!»
83. Лут ва хонадонашро наҷот додем, ҷуз занаш, ки бо дигарон дар шаҳр монд.
84. Бар онҳо бороне боронидем¹⁵, бингар, ки оқибати гунаҳкорон ҷӣ гуна буд?
- 85.Ва бар мардуми Мадян¹⁶ бародарашон Шуъайбро фиристодем. Гуфт: «Эй қавми ман, Аллохро бипарастед, шуморо Худое ҷуз ӯ нест. Аз ҷониби Парвардигоратон нишонае равшан омадааст.

Паймонаву тарозуро тамом адо кунед ва ба мардум кам мафурӯшед ва аз он пас, ки замин ба салоҳ омадааст, дар он фасод макунед, ки агар имон овардаед, ин бароятон беҳтар аст!

86. Ва бар сари роҳҳо манишинед, то мӯъминони ба Худоро битарсонед ва аз роҳи Худо боздоред ва ба қачравӣ водоред. Ва ёд оред он гоҳ, ки андак будед, Худо бар шумори шумо афзуд. Ва бингаред, ки оқибати фасодкорон чӣ гуна будааст!

87. Агар гурӯҳе аз шумо ба он чӣ ман аз ҷониби Худо ба он мабъус шудаам, имон овардаанд ва гурӯҳе ҳанӯз имон наовардаанд, сабр кунед, то Худо миёни мо ҳукм кунад, ки ӯ беҳтарини доварон аст!»

88. Меҳтарони қавмаш, ки саркашӣ пеша карда буданд, гуфтанд: «Эй Шуъайб, туву касонеро, ки ба ту имон овардаанд, аз шаҳри хеш меронем, магар он ки ба ойини мо баргардед». Гуфт: «Ва ҳарчанд аз он бадбинӣ дошта бошем?

89. Пас аз он ки Худо моро аз дини шумо раҳонидааст, агар ба он бозгардем, бар Худо дурӯғ баста бошем ва мо дигар бор ба он кеш бознамегардем, магар он ки Худо, он Парвардигори мо хоста бошад. Зеро илми Парвардигори мо бар ҳама чиз ихота дорад. Мо бар Худо таваккул мекунем. Эй Парвардигори мо, миёни мову қавми мо ба ҳақ файсала кун, ки Ту беҳтарин файсалакунандагонӣ!»

90. Меҳтарони қавмаш, ки кофир буданд, гуфтанд: «Агар аз Шуъайб пайравӣ кунед, саҳт зиён кардаед».

91. Пас зилзилае саҳт ононро фуру гирифт ва дар хонаҳои худ ба зону афтода, пас ҳалок шуданд.

92. Онон, ки Шуъайбро ба дурӯғӣ нисбат доданд, гӯӣ, ки ҳаргиз дар он диёр набуданд. Онон, ки Шуъайбро ба дурӯғӣ нисбат доданд, худ зиён карданд.

93. Пас аз онҳо рӯй гардонид ва гуфт: «Эй қавми ман, ҳар ойна паёмҳои Парвардигорамро ба шумо расонидам ва пандатон додам. Чӣ гуна бар мардуме кофир андӯхгин шавам?»

94. Ва мо ҳеҷ паёмбареро ба ҳеҷ ободӣ ва шаҳре нафиристодем, магар он ки сокинонашро ба факру беморӣ гирифтор кардем, бошад, ки зорӣ кунанд.

95. Он гоҳ ҷои балову ранҷро ба хушиву ҳубӣ супурдем, то шуморашон афзун шуд ва гуфтанд: «Ҳар ойна расида буд падарони моро саҳтӣ роҳат». Ногаҳон ононро беҳабар фуру гирифтем.

96. Агар мардуми шаҳрҳо ва ободиҳо имон оварда ва парҳезгорӣ пеша карда буданд, баракоти осмону заминро ба рӯйшон мекушудем. Вале паёмбаронро ба дурӯғӣ нисбат доданд. Мо низ ба ҷазои кирдорашон муоҳазашон (бозхост) кардем.

97. Оё мардуми шаҳрҳо ва ободиҳо аз ин ки азоби мо шабҳангом, ки ба хоб рафтаанд, бар сари онҳо биёяд, дар амонанд?

98. Ва оё мардуми шаҳрҳо ва ободиҳо аз ин ки азоби мо ба ҳангоми ҷошт, ки ба бозӣ машғуланд, бар сари онҳо биёяд, дар амонанд?

99. Оё, аз азоби (неъмат доданашон ба тадриҷ ва ҳалок карданашон) Худо дар амонанд? Аз тадбири Худо ҷуз зиёнкорон эмин намешаванд.

100. Оё барои онон, ки заминро аз пешиниён ба ирс бурдаанд, баён нанамудааст, ки агар бихоҳем, онҳоро низ ба ҷазои гуноҳонашон ба уқубат мерасонем ва бар дилҳояшон мӯҳр мениҳем, то шунидан натавонанд?

101. Инҳо шаҳрҳое ва ободиҳое ҳастанд, ки мо аҳборашонро бар ту ҳикоят мекунем.

Паёмбаронашон бо далелҳои равшан омаданд. Ва ба он чизҳо, ки аз он пеш дурӯғ хонда буданд, имон наёварданд. Ва Худо бар дилҳои кофирон инчунин мӯҳр мениҳад!

102. Дар бештаринашон вафое ба аҳд наёфтем ва бештаринро ҷуз нофармонон надидем.

103. Баъд аз онҳо Мӯсоро бо оётамон бар Фиръавну қавмаш фиристодем. Пас кофир шуданд ба оёту мучизоти мо. Инак, бингар, ки оқибати фасодкорон чӣ гуна будааст!

104. Мӯсо гуфт: «Эй Фиръавн, ман паёмбаре аз ҷониби Парвардигори оламиёнам.

105. Шоиста аст, ки дар бораи Худо ҷуз ба ростӣ сухан нагӯям. Ман ҳамроҳ бо мӯъҷизае аз ҷониби Парвардигоратон омадаам. Бани Исроилро бо ман бифирист».
106. Гуфт: «Агар рост мегӯӣ ва мӯъҷизае ба ҳамроҳ дорӣ, онро биёвар».
107. Асояшро андохт, аждаҳое ростин шуд.
108. Ва дасташро берун овард, дар назари онон, ки медиданд сафеду дурахшон буд.
109. Мехтарони қавми Фиръавн гуфтанд: «Ин ҷодугарест доно,
110. меҳоҳад шуморо аз сарзаминатон берун кунад, чӣ мефармояд?»
111. Гуфтанд: «ӯ ва бародарашро ниғаҳ дор ва касонро ба шаҳрҳо бифирист,
112. то ҳамаи ҷодугарони доноро назди ту биёваранд».
113. Ҷодугарон назди Фиръавн омаданду гуфтанд: «Агар ғалаба кунем, моро мукофоте ҳаст?»
114. Гуфт: «Оре ва шумо аз наздиконам хоҳед буд».
115. Гуфтанд: «Эй Мӯсо, оё нахуст ту меафканӣ ё мо бияфканем?»
116. Гуфт: «Шумо бияфканед». Чун афканданд, дидагони мардумро ҷоду карданд ва онҳоро тарсониданд ва ҷодуе азим оварданд.
117. Ва ба Мӯсо ваҳй кардем, ки асои худро бияфкан. Ба ногаҳ диданд, он моронро, ки ба дурӯғ зоҳир мекарданд, фуру мебарад.
118. Пас ҳақ ба субут расид ва зоҳир шуд қорҳои онон ботил шуд.
119. Дар ҳамон ҷо мағлуб шуданд ва хору забун бозгаштанд.
120. Ҷодугарон ба сачда водор шуданд.
121. Гуфтанд: «Ба Парвардигори ҷаҳониён имон овардем,
122. Парвардигори Мӯсо ва Ҳорун».
123. Фиръавн гуфт: «Оё пеш аз он ки ман ба шумо рухсат диҳам, ба ӯ имон овардед? Ин ҳиллаест, ки дар бораи ин шаҳр андешидаед, то мардумашро берун кунед. Ба зудӣ хоҳед донист!
124. Дастҳову пойҳояшонро ба хилофи якдигар хоҳам бурид¹⁷ ва ҳамаатонро бар дор хоҳам овехт!»
125. Гуфтанд: «Мо ба назди Парвардигорамон бозмегардем!
126. Ва Ту айбу инкор намекунӣ бар мо, магар барои он ки чун нишонаҳои Парвардигорамон бар мо ошкор шуд, ба онҳо имон овардем. Эй Парвардигори мо, бар мо шикебой бибор ва моро мусалмон бимирон!
127. Мехтарони қавми Фиръавн гуфтанд: «Оё Мӯсо ва қавмашро мегузорӣ, то дар замин фасод кунанд ва туву худоёнатро тарк гӯянд?» Гуфт: «Писаронашро хоҳам кушт ва занонашонро зинда хоҳам гузошт. Мо болотар аз онҳоем ва бар онҳо ғалаба меёбем!»
128. Мӯсо ба қавмаш гуфт: «Аз Худо мадад ҷӯед ва сабр пеша созед, ки ин замин аз онҳо Худост ва ба ҳар кас аз бандагонаш, ки бихоҳад, онро ба мерос медиҳад. Ва саранҷоми нек аз онҳо парҳезгорон аст!»
129. Гуфтанд: «Пеш аз он ки ту биёӣ, дар ранҷ будем ва пас аз он ки омадӣ, боз дар ранҷем». Гуфт: «Умед аст, ки Парвардигоратон душманатонро ҳалок кунад ва шуморо дар рӯи замин халифа гардонад. Он гоҳ бингарад, ки чӣ мекунад!»
130. Қавми Фиръавнро ба қатлу нуқсонӣ ҳосил мубтало кардем, шояд панд гиранд!
131. Чун некие насибашон мешуд, мегуфтанд: «Ҳаққи мост». Ва чун бадие ба онҳо мерасид, мегуфтанд: «Аз шумии Мӯсо ва пайравони ӯст». Огоҳ бошед, он неку бад, ки ба онҳо расад, аз Худост, вале бештаринашон намедонанд!
132. Ва гуфтанд: «Ҳар гуна мӯъҷиза барои мо биёварӣ, ки моро ба он ҷоду кунӣ ба ту имон нахоҳем овард»!
133. Мо низ ба онҳо нишонаҳое ошкор ва гуногун чун тӯфону малаҳ ва шапӯшу қурбоққа ва хун¹⁸ фиристодем. Боз саркашӣ карданд, ки мардуме гунаҳгор буданд.

134. Ва чун азоб бар онҳо фуруд омад, гуфтанд: «Эй Мӯсо, ба он аҳде, ки Худоро бо ту ҳаст, ўро бихон, ки агар ин азобро аз мо дур кунӣ, ба ту имон меоварем ва бани Исроилро бо ту мефиристам».

135. Чун то он замоне, ки расандаанд ба он, азобро аз онҳо дур кардем, он гоҳ паймони худро шикастанд.

136. Пас аз онҳо интиқом гирифтем ва дар баҳр ғарқашон кардем. Зеро оёти Моро дурӯғ донистанд ва аз онҳо ғафлат варзиданд!

137. Ва ба он мардуме, ки ба нотавайн афтода буданд, шарку ғарби он сарзаминро, ки баракат дода будем, ба мерос додем ва ваъдаи некӯе¹⁹, ки Парвардигори ту ба бани Исроил дода буд, ба он сабаб, ки сабр варзида буданд, ба камол расид ва ҳар чиро Фиръавну қавмаш месохтанд ва он чизеро, ки бармеафроштанд, вайрон кардем!

18. Ҳамаи обҳои нушиданиашон хун мегашт.

19. Ваъдаи Худованд (ҷ) барои нусрат додани онҳо

138. Ва бани Исроилро аз баҳр гузаронидем. Бар қавме гузаштанд, ки парастии бутҳои худро пайваста анҷом медоданд. Гуфтанд: «Эй Мӯсо, ҳамон тавр, ки онҳоро худоёнест, барои мо ҳам худое бисоз». Гуфт: «Шумо мардуми беҳирад ҳастед.

139. Он чӣ инҳо дар онанд, нобудшаванда ва коре, ки мекунанд, ботил аст».

140. Гуфт: «Оё ҷуз Аллоҳ бароятон худое бичӯям ва ҳол он ки ўст, ки шуморо бар ҷаҳониён бартарӣ бахшид?»

141. Ва шуморо аз хонадони Фиръавн раҳонидем: Ба азобҳои саҳттарин гирифтратон мекарданд, писаронатонро мекуштанд ва занонатонро зинда меғузоштанд ва дар ин аз ҷониби Парвардигоратон озмоише бузург буд.

142. Сӣ шаб бо Мӯсо ваъда ниҳодем ва даҳ шаби дигар бар он афзудем, то ваъдаи Парвардигораш чиҳил шаби комил шуд. Ва Мӯсо ба бародараш Ҳорун гуфт: «Бар қавми ман, ҷонишини ман бош ва роҳи салоҳ пеш гир ва ба роҳи фасодкорон марав».

143. Чун Мӯсо ба миёодгоҳи (ваъдагоҳи) Мо омад ва Парвардигораш бо ӯ сухан гуфт, гуфт: «Эй Парвардигори ман, худро бинамой, то дар Ту назар кунам». Гуфт: «Ҳаргиз Маро нахоҳӣ дид (дар дунё). Ба он кӯҳ бинигар. Агар ба ҷои худ қарор ёфт, ту низ Маро хоҳӣ дид». Чун Парвардигораш бар кӯҳ таҷаллӣ (зуҳур) кард, кӯҳро ба замин яксон кард ва Мӯсо беҳӯш биаяфтод. Чун ба ҳӯш омад, гуфт: «Ту покӣ, ба Ту бозгаштам (тавба кардам) ва ман нахустини мӯъминонам».

144. Гуфт: «Эй Мӯсо, Ман туро ба паёмҳоям ва сухан гуфтанам аз миёни мардум баргузидам, пас он чиро ба ту додаам, фаро гир ва аз сипосгузoron бош!»

145. Барои ӯ дар он лавҳаҳо ҳар гуна панд ва тафсили ҳар чизро навиштем. Пас гуфтем: «Онро ба нерӯмандӣ бигир ва қавматро бифармой, то ба беҳтарини он амал кунанд, ба зудӣ ҷойгоҳи нофармононро ба шумо нишон диҳам²⁰».

146. Он касонеро, ки ба ноҳақ дар замин саркашӣ мекунанд, ба зудӣ аз оёти хеш рӯйгардон созам, чунон ки ҳар оятро, ки бубинанд, имон наёваранд ва агар тариқи ҳидоят бубинанд, аз он нараванд ва агар роҳи гумроҳӣ бубинанд, аз он бираванд. Зеро инҳо оётро дурӯғ бароварданд ва аз он ғафлат варзиданд.

147. Ва аъмоли онон, ки оёти Мо ва дидори қиёматро дурӯғ пиндоштанд, ночиз шуд. Оё ҷуз дар муқобили кирдорашон ҷазо хоҳанд дид?

148. Қавми Мӯсо баъд аз ӯ аз зеварҳояшон шакли гӯсолае сохтанд, ки бонг зад (садои гов дошт). Оё намебинанд, ки он гӯсола бо онҳо сухан намегӯяд ва онҳоро ба ҳеч роҳе ҳидоят намекунад?» Онро ба худой гирифтанд ва бар худ ситам карданд.

149. Ва чун аз он кор пушаймон шуданд ва диданд, ки дар гумроҳӣ афтодаанд, гуфтаанд: «Агар Парвардигорамон ба мо раҳм накунад ва моро наёмурзад, дар зумраи зиёнкардагон хоҳем буд».

20. Мурод аз “манзил” дар ин оят манзилҳои касонест, ки Худованд онҳоро гирифторе азоб карда буд. Мисли Фиръавн ва қавмаш ва ин оқибати ашхосе аст, ки мухолифи амри Худо амал мекунанд

150. Чун Мӯсо хашмгину андӯҳнок назди қавми худ бозгашт, гуфт: «Дар набудани ман чӣ бадкороне будед. Чаро бар фармони Парвардигори худ пешӣ гирифтед?» Ва лавҳахоро бар замин афканд ва (мӯйи) сари бародарашро гирифт ба сӯи худ кашид. Ҳорун гуфт: «Эй писари модарам, ин қавм маро забун ёфтанд ва наздик буд, ки маро бикӯшанд, душманонро хурсанд макун ва маро дар шумори ситамкорон маёвар!»

151. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро ва бародарамро биёмурз ва моро дар раҳмати хеш дохил кун, ки Ту меҳрубонтарини меҳрубононӣ!»

152. Онон, ки гӯсоларо интиҳоб карданд, ба зудӣ ба ғзаби Парвардигорашон гирифтор хоҳанд шуд ва дар зиндагонии инҷаҳонӣ ба хорӣ хоҳанд афтод. Дурӯғсозонро инчунин ҷазо медиҳем!

153. Онон, ки муртакиби қорҳои бад шуданд, он гоҳ тавба карданд ва имон оварданд, бидонанд, ки Парвардигори ту пас аз тавба омурзандаву меҳрубон аст!

154. Чун хашми Мӯсо фуру нишаст, лавҳахоро баргирифт. Ва дар навиштаҳои он барои онҳое, ки аз Парвардигорашон бимноканд, ҳидоят ва раҳмат буд.

155. Мӯсо барои ваъдаҳои Мо аз миёни қавмаш ҳафтод мардро баргузид. Чун зилзила онҳоро фуру гирифт, гуфт: «Эй Парвардигори ман, агар меҳостӣ онҳоро ва маро пеш аз ин ҳалок мекардӣ. Оё ба хоҳири аъмоле, ки беҳирадони мо анҷом додаанд, моро ба ҳалокат мерасонӣ? Ва ин ҷуз имтиҳони Ту нест. Ҳар касро бихоҳӣ, ба он гумроҳ мекунӣ ва ҳар касро бихоҳӣ, ҳидоят. Ту ёвари мо ҳастӣ, моро биёмурз ва бар мо бибахш, ки Ту беҳтарини омурзандагонӣ!

156. Барои мо дар дунё ва охираи неки бинавис! Мо ба сӯи ту бозгаштаем (яъне, тавба кардем). Гуфт: «Азоби худро ба ҳар кас, ки бихоҳам, мерасонам ва раҳмати Ман ҳама чизро дарбар мегирад. Онро барои касоне, ки парҳезгорӣ мекунанд ва закот медиҳанд ва ба оёти Мо имон меоваранд, муқаррар хоҳам дошт,

157. онон, ки аз ин расул, ин паёмбари уммӣ, ки номашро дар Тавроту Инҷили худ навишта меёбанд, пайравӣ мекунанд, он кӣ ба неки фармонашон медиҳад ва аз ношоиста бозашон медорад ва чизҳои покизаро бар онҳо ҳалол мекунад ва чизҳои нопокро ҳаром ва бори гаронашонро аз дӯшашон бармедорад ва банду занҷирашонро мекушояд²¹. Пас касоне, ки ба ӯ имон оварданд ва ҳурматашро нигоҳ доштанд ва ёриаш карданд ва аз он китоб, ки ба ӯ нозил кардаем, пайравӣ карданд, растагоронанд!»

158. Бигӯ: «Эй мардум ман фиристодаи Худо бар ҳамаи шумо ҳастам. Он Худое, ки фармонравоии осмонҳоро замин аз онӣ ӯст ва ҳеч худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Зинда мекунад ва мемиронад. Пас ба Худо ва расули ӯ, он паёмбари уммӣ, ки ба Худову суханони ӯ имон дорад, имон биёваред ва аз ӯ пайравӣ кунед, бошад, ки ҳидоят шавед!»

159. Гурӯҳе аз қавми Мӯсо ҳастанд, ки мардумро ба ҳақ роҳ менамоянд ва ба адолат рафтор мекунанд.

21. Мурод аз ин бори гарон ва машаққатҳо сабук кардани ҳукумҳои вазнини шарият мебошад.
160. Бани Исроилро ба дувоздаҳ сибт (қабила ва шоха) тақсим кардем. Ва чун қавми Мӯсо аз ӯ об хостанд, ба ӯ ваҳй кардем, ки асоятро бар санг бизан. Аз он санг дувоздаҳ чашма равон шуд. Ва ҳар гурӯҳ ҷои оби хешро бишинохт. Ва абрро соябонашон сохтем ва барояшон «манна ва салво»²² нозил кардем. Бихӯред аз ин чизҳои покиза, ки бар шумо рӯзӣ додаем! Ва онон ба мо ситам накарданд, балки ба худашон ситам мекарданд.
161. Ва ба онон гуфта шуд, ки дар ин шаҳр²³ сукунат кунед ва ҳар ҷо ҳар чӣ хоҳед, бихӯред ва бигӯед, ки гуноҳони моро бирез ва сачдакунон (бо фурутанӣ) аз дарвоза дохил шавед, то гуноҳонатонро биёмурзем. Ба подоши некӯкорон хоҳем афзуд.
162. Аз миёни онон, он гурӯҳ, ки бар худ ситам карда буданд, суханеро, ки ба онҳо гуфта шуда буд, дигар накарданд. Пас ба ҷазои ситаме, ки мекарданд, барояшон аз осмон азоб фиристодем.
163. Дар бораи он қарияи наздик ба баҳр аз онҳо бипурс. Он гоҳ, ки дар рӯзи шанбе аз ҳад (худуд ва муқарароти Худо) таҷовуз мекарданд. Зеро дар рӯзе, ки эҳтироми шанбе мекарданд, моҳиён ошкор бар рӯи об меомаданд ва рӯзе, ки эҳтироми шанбе намекарданд, намеомаданд. Инҳоро, ки мардуме ғосиқ буданд, инчунин меозмудем!
164. Ва он гоҳ, ки гурӯҳе аз онон гуфтанд: «Чаро қавмеро панд медиҳед, ки Худо ҳалокашон хоҳад кард ва ба азобе дарднок мубтало хоҳад сохт?» Гуфтанд: «То моро назди Парвардигоратон узре бошад. Ва бошад, ки парҳезгор шаванд.
165. Чун пандеро, ки ба онҳо дода шуда буд, фаромӯш накарданд, ононро, ки аз бадӣ парҳез мекарданд, наҷот додем ва гунаҳкоронро ба сабаби гуноҳашон ба азобе саҳт фуру гирифтем.
166. Ва чун аз тарки чизе, ки аз он манъашон карда буданд, сарпечӣ накарданд, гуфтем: «Бузинагоне хоршуда шавед!»
167. Парвардигори ту эълон кард, ки касеро бар онон бифиристад²⁴, ки то ба рӯзи қиёмат ба азобе ногувор азобашон кунад. Ҳаройна Парвардигори ту зуд уқубат мекунад ва низ омурзадаву меҳрубон аст!
168. Ононро гурӯҳ-гурӯҳ дар замин тақсим кардем, баъзе некӯкор ва баъзе ҷуз он. Ва ба некиҳову бадихо озмудем, шояд бозгарданд.
169. Баъд аз инҳо гурӯҳе ба ҷояшон нишастанд ва вориси он китоб шуданд, ки ба матоъи дунявӣ дил бастанд (байни ҳалолу ҳаром фарқе намегузоштанд) ва мегуфтанд, ки ба зудӣ омурзида мешавем. Ва агар монанди он боз ҳам матоъе биебанд, баргиранд. Оё аз онон паймон нагирифтанд, ки дар бораи Худо ҷуз ба ростӣ суҳан нагӯянд, ҳол он ки он чӣ дар он китоб омада буд, ҳонда буданд? Сарои охират барои касоне, ки мепарҳезанд, беҳтар аст. Оё андеша намекунед?
170. Онон, ки ба китоби Худо тамассук (наздиқӣ) меҷӯянд ва намоз мегузоранд, бидонанд, ки некӯкоронро табоҳ намесозем.
171. Ва кӯҳро бар фарози сарашон чун соябоне нигоҳ доштем ва мепиндоштанд, ки акнун бар сарашон хоҳад афтод. Китоберо, ки ба шумо додаем, бо нерӯмандӣ бигиред ва ҳар чиро, ки дар он омадааст, ба ёд доред, бошад, ки парҳезгор шавед!
172. Ва Парвардигори ту аз пушти бани Одам фарзандонашро берун овард²⁵. Ва ононро бар худашон гувоҳ гирифт ва пурсид: «Оё Ман Парвардигоратон нестам?» Гуфтанд: «Оре, гувоҳӣ медиҳем». То дар рӯзи қиёмат нагӯед, ки мо аз он беҳабар будем.
173. Ё нагӯед, ки падарони мо пеш аз ин мушрик буданд ва мо насле будем баъд аз онҳо ва оё ба сабаби коре, ки гумроҳон карда буданд, моро ба ҳалокат мерасонӣ?

174. Оётро инчунин ба равшанӣ баён мекунем, шояд бозгарданд!

175. Хабарӣ он мардро бар онон бихон, ки оёти хешро ба ӯ ато карда будем ва ӯ аз он илм хориҷ шуд ва шайтон дар паяш афтод ва дар зумраи гумроҳон даромад.

176. Агар хоста будем, ба сабаби он илм, ки ба ӯ дода будем, мартабаи баландаш мебахшидем, вале ӯ дар замин бимонд (майл кард) ва аз паи ҳавою ҳаваси хеш рафт. Масали ӯ чун масали он саг аст, ки агар ба ӯ ҳамла кунӣ, забон аз даҳон берун орад ва агар раҳояш кунӣ, боз ҳам забон аз даҳон берун орад. Мисоли онон, ки оётро дурӯғ шумориданд, низ чунин аст. Қиссаро бигӯй, шояд ба андеша фурӯ равад!

177. Бад аст масали мардуме, ки оёти Моро дурӯғ шумориданд ва ба ҳудашон ситам мекарданд!

178. Ҳар касро, ки Худои роҳ намояд, роҳи хеш биёбад. Ва ононро, ки гумроҳ созад, зиёнкор шаванд.

179. Барои ҷаҳаннам бисёре аз ҷинну инсро биёфаридем. Онҳоро дилҳоест, ки ба он намефаҳманд (ҳақро) ва ҷашмҳоест, ки ба он намебинанд (ҳақро) ва гӯшҳоест, ки ба он намешунаванд (ҳақро).

Инҳо монанди чорпоёнанд, ҳатто гумроҳтар аз онҳоянд. Инҳо худ ғофилонанд.

180. Аз онӣ Худованд аст, неқутарин номҳо. Ба он номҳояш нидо кунед. Онҳоро, ки ба номҳои Худо қавравӣ меварзанд, воғузORED. Инҳо ба ҷазои аъмоли худ хоҳанд расид.

181. Аз офаридагони мо гурӯҳе ҳастанд, ки ба ҳақ роҳ менамоянд ва ба адолат рафтор мекунанд.

182. Ва ононро, ки оёти моро дурӯғ шумориданд, аз роҳе, ки худ намедонанд, ба тадриҷ ононро то мавзеи ҳалокат бикашем.

183. Ва ба онҳо мӯҳлат диҳам, ки тадбири (макри) Ман устувор аст.

184. Оё фикр накардаанд, ки дар ҳамнишинашон²⁶ нишоне аз девонагӣ нест ва ӯ, ошкоро бимдиҳанда аст?

185. Оё дар подшоҳӣ ва тасарруфи осмонҳову замин ва чизҳое, ки Худо офаридааст, намеандешанд? Ва шояд, ки маргашон наздик бошад. Ва баъд аз Қуръон қадом суҳанро бовар доранд?

186. Ҳар касро, ки Худо гумроҳ кунад, ҳеҷ роҳнамое барояш нест. Ва ононро воғузорад, то ҳамчунон дар саркашии хеш саргардон бимонанд.

187. Дар бораи қиёмат аз ту мепурсанд (гуё ту аз он бисёр пурсидаи ва вуқуи онро медонӣ), ки чӣ вақт фаро мерасад? Бигӯ: «Илми он назди Парвардигори ман аст. Танҳо ӯст, ки чун замонаш фаро расад, ошкораш месозад. Фаро расидани он бар осмониёну заминиён пӯшида аст, ҷуз ба ногаҳон бар шумо наёяд». Чунон аз ту мепурсанд, ки гӯй ту аз он огоҳӣ? Бигӯ: «Илми он назди Худост, вале бештари мардум намедонанд».

188. Бигӯ: «Ман молики суду зиёни худ нестам. Магар он чӣ Худо бихоҳад. Ва агар илми ғайб медонистам, ба хайри худ басте меафзудам ва ҳеҷ шарре ба ман намерасид. Ман касе ҷуз бимдиҳанда ва муждадиҳандае барои мӯъминон нестам».

189. ӯст, ки ҳамаи шуморо аз як тан биёфарид. Ва аз он як тан занашро низ биёфарид, то ба ӯ оромиш ёбад. Чун бо ӯ даромехт, ба боре сабук бордор шуд²⁷ ва муддате омаду рафт кард. Ва чун бор вазнин гардид, он ду нафар, Аллоҳ, Парвардигори хешро бихонданд, ки агар моро фарзанде шоиста диҳӣ, аз сипосгузoron хоҳем буд!

190. Чун Худо он ду фарзанди шоистае дод, барои ӯ дар он чӣ ба онҳо ато карда буд, шариконе қоил шуданд, ҳол он ки Худо аз ҳар чӣ бо ӯ шарик месозанд, болотар аст.

191. Оё шарикӣ Худо месозанд чизҳое, ки наметавонанд ҳеҷ чиз биёфаринанд ва худ махлук ҳастанд?

192. Наметавонанд ёриашон кунанд ва на ба ёрии худ бархезанд.

193. Агар онҳоро ба роҳи ҳидоят бихонӣ, аз шумо пайравӣ нахоҳанд кард. Бароятон яксон аст, чи даъваташон кунед ва чи хомӯшӣ пеша созед.

194. Онҳоро, ки чуз Аллоҳ ба худой мехонед, бандагоне чун шумоянд. Агар рост меғӯед, онҳоро бихонед, бояд шуморо иҷобат кунанд!

195. Оё онҳоро пойҳое ҳаст, ки бо он роҳ бираванд ё онҳоро дастҳое ҳаст, ки бо он бигиранд ё чашмҳое ҳаст, ки бо он бубинанд ё гӯшҳое ҳаст, ки бо он бишнаванд? Бигӯ: «Шариконатонро бихонед ва бар зидди ман макр кунед ва маро мӯҳлат мадиҳед.

27. Мурод аз “ҳамли сабук” марҳилаи аввалии халқи кӯдак (нутфа, хуни баста ва гӯштпора) мебошад ва “ҳамли вазнин” марҳилаи пеш аз таваллуд аст.

196. Ёвари ман Аллоҳ аст, ки ин китобро нозил карда ва ӯ дӯсти шоистагон аст.

197. Ононро, ки ба ҷои Аллоҳ ба худой мехонед, на шуморо метавонанд ёрӣ кунанд ва на худро.

198. Ва агар онҳоро ба роҳи ҳидоят бихонӣ, намешунаванд ва мебинӣ, ки ба ту менигаранд, вале гӯё, ки намебинанд.

199. Афвро пеша кун ва ба некӣ фармон деҳ ва аз ҷоҳилият рӯй гардон!

200. Ва агар аз ҷониби шайтон дар ту васвасе падид омад, ба Худо паноҳ бибар, зеро ӯ шунаво ва доно аст!

201. Касоне, ки парҳезгорӣ мекунанд, чун аз шайтон васвасе ба онҳо бирасад, Худоро ёд мекунанд ва ногаҳон (барҳақ) бино шаванд.

202. Ва бародаронашон (яъне, кофирон ва шайтонҳои инсӣ) ононро ба гумроҳӣ мекашанд (шайтонҳои ҷинӣ) ва аз амали хеш бознамеистанд.

203. Чун ояте барояшон наоварӣ гӯянд: «Чаро аз худ чизе намегӯӣ?» Бигӯ: «Ман пайрави чизе ҳастам, ки аз Парвардигорам ба ман ваҳӣ мешавад. Ва ин ҳуҷҷатҳое аз ҷониби Парвардигоратон ва раҳнамуду раҳмат аст барои мардуме, ки имон меоваранд.

204. Чун Қуръон хонда шавад, ба он гӯш диҳед ва хомӯш бошед, то ки шомили раҳмати Худо шавед!

205. Парвардигоратро дар дили худ ба зориву тарс, бе он, ки садои худ баланд кунӣ, ҳар субҳу шом ёд кун ва аз ғуфилон мабош!

206. Албатта, онон, ки дар назди Парвардигори ту ҳастанд, аз парастии ӯ сар наметобанд ва тасбеҳаш меғӯянд ва барояш сачда²⁸ мекунанд!

28. Дар ин оят сачдаи тиловат мавҷуд аст.

8

Сураи АНФОЛ¹

(Ғаниматҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Туро аз ғаниматҳои ҷангӣ мефурсанд, бигӯ: «Ғаниматҳои ҷангӣ аз они Худову паёмбар аст. Пас агар аз мӯъминон ҳастед, аз Худо битарсед ва бо якдигар ба оштии зист кунед ва аз Худову паёмбараш фармон баред!»

2. Мӯъминон касоне ҳастанд, ки чун номи Худо бурда шавад, хавф дилхошонро фаро гирад ва чун оёти Худо бар онон хонда шавад, имонашон афзун гардад ва бар Парвардигорашон таввакул мекунанд,

3. ҳамон касон, ки намоз мегузоранд ва аз он ҷӣ рӯзияшон додаем, садақа мекунанд.

4. Инҳо мӯъминони ҳақиқӣ ҳастанд. Дар назди Парвардигорашон соҳиби дараҷот ва мағфирату ризқе некӯ ҳастанд.
5. Ончунон буд, ки Парвардигорат туро аз хонаат² ба ҳақ берун овард, ҳол он ки гурӯҳе аз мӯъминон нохушнуд буданд.
6. Бо он ки ҳақиқат бар онҳо ошкор шуда, дар бораи он бо ту муҷодала мекунад, чунон қадам бармедоранд, ки гӯё мебинанд, ки онҳоро ба сӯи марг меронанд.
7. Ва (ба ёд ор) он гоҳро, ки Худо ба шумо ваъда дод, ки яке аз он ду гурӯҳ³ ба дасти шумо афтад ва дӯст доштед, ки он гурӯҳ, ки ҳолӣ аз қудрат аст, ба дасти шумо афтад, ҳол он ки Худо меҳост ба суханони хеш ҳақро бар ҷои худ нишонад ва решаи кофиронро қатъ кунад,
8. то ҳақро собит ва ботилро ночиз гардонад, ҳарчанд гуноҳкорон нохушнуд бошанд.
9. Ва (ба ёд оред) он гоҳ, ки аз Парвардигоратон ёрӣ хостед ва Худо бипазируфт, ки Ман бо ҳазор фаришта, ки аз паи яқдигар меоянд, ёриатон мекунам!
10. Ва он корро Худо ҷуз барои шодмонии шумо накард ва то дилҳоятон ба он ором гирад. Ва ёрӣ танҳо аз сӯи Худост, ки ӯ пирӯзманду ҳаким аст!
11. Ва (ба ёд оред) он гоҳро, ки Худо чунон эминиятон дода буд, ки хобе сабук шуморо фурӯ гирифт ва аз осмон бароятон бороне борид, то шустушӯятон диҳад ва васвасаи шайтонро аз шумо дур кунад ва дилҳоятонро қавӣ гардонад ва қадамҳоятонро устувор созад.
12. Ва (ба ёд оред) он гоҳро, ки Парвардигорат ба фариштагон ваҳй кард: «Ман бо шумоям. Шумо мӯъминонро ба пойдорӣ водоред. Ман дар дилҳои кофирон бим хоҳам афканд. Гарданҳоятонро бизанед ва дасту пояшонро бизанед!»
13. Зеро бо Худову паёмбараш ба муҳолифат бархостанд. Ва ҳар кӣ бо Худову паёмбараш муҳолифат варзад, бидонад, ки уқубати Худо саҳт аст!
14. Уқубатро бичашед ва азоби оташ аз он кофирон аст!
15. Эй касоне, ки имон овардаед, чун кофиронро бисёр дидед, ба гурез пушт макунед,
16. ҷуз онҳо, ки барои ҳамлае бозмегарданд ё онҳо, ки ба ёрии гурӯҳи дигар мераванд, ҳар кас, ки пушт ба душман кунад, мавриди ҳашми Худо қарор мегирад ва ҷойгоҳи ӯ ҷаҳаннам аст ва ҷаҳаннам бад ҷойгоҳест!
17. Шумо ононро намекуштед (ба тавоноӣ ва қудрати худ), Худо буд, ки онҳоро мекушт (бо ин ки шуморо бар куштани онҳо қодир гардонид). Ва он гоҳ, ки тир меандохтӣ, ту тир намеандохтӣ, Худо буд, ки тир меандохт, то ба мӯъминон неъмате некӯ арзонӣ дорад. Албатта, Худо шунавову доноист!
18. Инчунин буд! Ва Худо сусткундаи ҳилаи кофирон аст.
19. Агар пирӯзӣ хоҳед⁵, пирӯзиятон фаро расид (яъне, Муҳаммадро бар шумо нусрат додем) ва агар аз куфр бозистед, бароятон беҳтар аст ва агар бозгардед (ба ҷанги зидди Муҳаммад), бозмегардем (боз Муҳаммадро бар шумо нусрат медиҳем) ва сипоҳи шумо ҳарчанд фаровон бошад, бароятон суде нахоҳад дошт, ки Худо бо мӯъминон аст.
20. Эй касоне, ки имон овардаед, аз Худову паёмбараш итоъат кунед ва дар ҳоле, ки сухани ӯро мешунавед, аз ӯ рӯй бармагардонед.
21. Ва аз онон мабошед, ки гуфтанд, ки шунидем, дар ҳоле, ки намешуниданд.
22. Бадтарини ҷонварон дар назди Худо ин карону (касоне, ки ҳақро намешунаванд) гунгон (касоне, ки ҳақро намегуянд) ҳастанд, ки дарнамеёбанд.
23. Ва агар Худо хайре дар онон меёфт, ҳақро ба онҳо мефаҳмонд ва агар ҳам ба онон ҳақро мефаҳмонд, боз ҳам бармегаштанд ва аз ҳақ рӯй мегардониданд.
24. Эй касоне, ки имон овардаед, чун Худову паёмбараш шуморо ба чизе фаро хонанд, ки зиндагиятон мебахшад (зиндагии маънавӣ, яъне шуморо ба сӯи дини ҳақ ва имон меҳонад),

даъваташонро иҷобат кунед ва бидонед, ки Худо миёни одамӣ ва қалбаш ҳоил аст⁶ ва ҳама ба пешгоҳи ӯ гирд оварда шавед!

25. Ва битарсед аз фитнае (бало ва азоб), ки танҳо ситамкоронатонро дар бар нахоҳад гирифт ва бидонед, ки Худо ба сахтӣ уқубат мекунад!

26. Ва (ба ёд оваред) он ҳангомро, ки андак будед ва дар шумори хоршудагони ин сарзамин бими он доштед, ки мардум шуморо аз миён бардоранд ва Худо паноҳатон (ҷоятон) дод (дар Мадина) ва ёрӣ кард ва пирӯз гардонид ва аз чизҳои покиза рӯзӣ дод, бошад, ки шукр гӯед!

27. Эй касоне, ки имон овардаед, медонед, ки набояд ба Худову паёмбар хиёнат кунед ва дар амонат хиёнат варзед.

28. Бидонед, ки дороиҳо ва фарзандон василаи озмоиши шумоянд ва подоши бузург дар назди Худост.

29. Эй касоне, ки имон овардаед, агар аз Худо битарсед, шуморо биноии шинохти ҳақ аз ботил диҳад ва гуноҳонатонро бизудояд ва шуморо биёмурзад, ки соҳиби фазлу караме бузург аст!

30. Ва он ҳангомро (ба ёд овар), ки кофирон дар бораи ту нақша мекашиданд, то дар бандат афкананд ё бикушандат ё аз шаҳр (Макка) беруна созанд. Онон нақша мекашиданд ва Худо низ макру ҳиллаи онҳоро ботил мекард ва Худо беҳтарини тадбиркунандагон аст.

31. Чун оёти Мо бар онҳо ҳонда шуд, гуфтанд: «Шунидем. Ва агар бихоҳед, монанди он мегӯем, ки ин чизе ҷуз афсонаҳои пешиниён нест!»

32. Ва он ҳангомро (ба ёд овар), ки гуфтанд: «Бор Худоё, агар ин аз ҷониби Ту омадаву ҳақ аст, бар мо аз осмон бороне аз санг бибор ё азобе дардоваре бар мо бифирист».

33. То он гоҳ, ки ту дар миёнашон ҳастӣ, Худо азобашон накунад ва то он гоҳ, ки аз Худо омурзиш металабанд, низ Худо азобашон нахоҳад кард.

34. Чаро Худо азобашон накунад, ҳол он ки мардумро аз Масҷиду-л-ҳаром бозмедоранд ва соҳибони он нестанд? Соҳибони он танҳо парҳезгоронанд, вале бештаринашон намедонанд!

35. Ва дуъояшон дар назди хонаи Каъба ҷуз хуштак кашидан ва кафкубӣ ҳеҷ набуд. Пас ба подоши куфратон азобро бичашед!

36. Кофирон амволашонро харҷ мекунанд, то мардумро аз роҳи Худо боздоранд. Молҳояшонро харҷ хоҳанд кард ва ҳасрат хоҳанд бурд, сипас мағлуб мешаванд. Ва кофиронро дар ҷаҳаннам гирд меоваранд!

37. То Худо нопокро аз пок бознамоёнад ва нопоконро баъзеро бо баъзеи дигар даромезад. Он гоҳ ҳамаро гирд оварад ва ба ҷаҳаннам афканад. Инҳо зиёнкоронанд!

38. Ба кофирон бигӯй, ки агар даст бардоранд, гуноҳони гузаштаи онҳо омурзида мешавад ва агар бозгарданд, донанд, ки бо пешиниён чӣ рафторе шудааст.

39. Бо онон набард кунед, то дигар фитнае (ширк) набошад ва дин, ҳама дини Худо гардад. Пас агар бозистоданд (аз ширк), Худо кирдорашонро мебинад.

40. Ва агар сарпечӣ кунанд, бидонед, ки Худо мавлои шумост, ӯ мавло ва ёридиҳандаи некӯст!

41. Ва агар ба Худо ва он чӣ бар бандаи Худ дар рӯзи фурқон⁷, ки ду гурӯҳ ба ҳам расиданд (мӯъминон ва кофирон), нозил кардаем, имон овардаед, бидонед, ки ҳар гоҳ чизе ба ғанимат гирифтед, аз панҷ як ҳиссаи он аз онҳо Худову паёмбар ва ҳешовандон⁸ ва یتимон ва мискинону дар роҳ мондагон аст. Ва Худо ба ҳар чизе тавоност!

42. Шумо дар қаронаи наздиктари биёбон будед ва онҳо дар қаронаи дуртар буданд ва он қофила дар маконе фурутар аз шумо буд. Агар шумо бо якдигар замони ҷангро таъйин мекардед, боз ҳам аз он хилоф меварзидед, то коре, ки Худо муқаррар кардааст, воқеъ шавад, то ҳар кӣ ҳалок мешавад,

ба далеле ҳалок шавад ва ҳар кӣ зинда мемонад, ба далеле зинда монад. Ҳаройна Худо шунавову доност!

43. Дар хоб Худо теъдодашонро ба ту андак нишон дод. Агар теъдоди онҳоро бисёр нишон дода буд, аз тарс нотаваон мешудед ва дар тасмим ба ҷанг ба низоъ бармехостед, вале Худованд шуморо аз душманон дар амон дошт, ки ӯ ба он ҷӣ дар дилҳост, огоҳ аст!

44. Ва он гоҳ, ки чун ба ҳам расидед, ононро дар чашми шумо андак намуд ва шуморо низ дар чашми онон андак, то он кор, ки муқаррар дошта буд, воқеъ гардад. Ва ҳамаи корҳо ба Худо бармегардад!

45. Эй касоне, ки имон овардаед, агар ба гурӯҳе аз душман бархӯрдед, пайдорӣ кунед ва Худоро фаровон ёд кунед, бошад, ки пирӯз шавед.

46. Аз Худову паёмбараш итоъат кунед ва бо якдигар ба низоъ барнахезед, ки нотаваон шавед ва шаън (*шавкат*) аз шумо биравад. Сабр пеша гиред, ки Худо ҳамроҳи собирон аст!

47. Монанди он касон мабошед, ки сармасти ғурур ва барои худнамоӣ аз диёри хеш берун омаданд ва дигаронро аз роҳи Худо боздоштанд. Ва Худо ба ҳар коре, ки мекунанд, ихота (огоҳии комил) дорад.

48. Шайтон кирдорашонро дар назарашон биёрист ва гуфт: «Имрӯз аз мардум касе бар шумо пирӯз намешавад ва ман паноҳдихандаи шумоям». Вале чун ду гурӯҳ рӯ ба рӯ шуданд, ӯ бозгашту гуфт: «Ҳаройна ман аз шумо безорам, дар ҳақиқат ман чизҳоеро мебинам (нусратеро, ки иборат аз фавҷи малоика буд), ки шумо намебинед, ман аз Худо метарсам, ки ӯ ба саҳтӣ уқубат мекунад!»

49. Мунофиқон ва он касоне, ки дар дил беморие доранд, гуфтанд: «Инҳоро динашон фирефта аст». Ва ҳар кас, ки ба Худо таваккул кунад, ўро пирӯзманд ва ҳаким хоҳад ёфт!

50. Агар бубинӣ он замонро, ки фариштагон ҷони кофиронро меситонанд ва ба рӯю пушташон мезананд ва мегӯянд: «Азоби сӯзонро бичашед!»

51. Ин ба ҷазои аъмоле буд, ки пеш аз ин карда будед ва Худо ба бандагонаш ситам раво намедорад.

52. Ва ин ба шеваи хонадони Фиръавн буд ва касоне, ки пеш аз онҳо буданд, онҳо ба оёти Худо кофир шуданд. Пас Худо онҳоро ба ҷазои гуноҳонашон азоб кард, ки Худо нерӯманд ва саҳтуқубат аст!

53. Зеро Худо неъматеро, ки ба қавме арзонӣ доштааст, дигаргун насозад, то он қавм худ дигаргун шаванд. Ва Худо шунаво ва доност!

54. Ва ин ба шеваи хонадони Фиръавн буд ва касоне, ки пеш аз онҳо буданд, онҳо оёти Парвардигорашонро дурӯғ шумориданд ва Мо ба ҷазои гуноҳонашон ҳалокашон кардем ва хонадони Фиръавнро ғарқа сохтем, зеро ҳама ситамгор буданд.

55. Албатта, бадтарин чунбандагон (инсонҳо) дар назди Худо онҳоянд, ки кофир шудаанд ва имон намеоваранд.

56. Касоне, ки ту аз онон паймон гирифтӣ, сипас паёпай паймони хешро мешикананд ва ҳеҷ парво намекунанд,

57. пас агар онҳоро дар ҷанг биёбӣ, парокандашон соз (бо куштан), то пайравонашон низ пароканда шаванд, бошад, ки ибрат гиранд.

58. Агар медонӣ, ки гурӯҳе дар паймон хиёнат меварзанд, ба онон эълон кун, ки (байни ману шумо паймоне боқӣ намондааст, яъне ҳар ду гурӯҳ донанд, ки байнашон паймоне намондааст) монанди ҳудашон амал хоҳӣ кард. Зеро Худо хоинонро дӯст надорад!

59. Онон, ки кофир шудаанд, напиндоранд, ки пешдастӣ кардаанд (яъне, аз қудрати Худованд берун шудаанд ва ӯ онҳоро ҷазо дода наметавонад), зеро Худоро нотаваон карда наметавонанд.

60. Ва дар баробари онҳо метавонед нерӯ ва аспони саворӣ омода кунед, то душманони Худо ва душманони худ ва ғайри онҳоро, ки шумо онҳоро намешиносед ва Худо мешиносад, битарсонед. Ва

он чиро, ки дар роҳи Худо харҷ мекунад, ба тамоми ба шумо бозгардонда шавад ва ба шумо ситам нашавад.

61. Ва агар ба сулҳ майл кунанд, ту низ ба сулҳ майл кун ва бар Худо таваккал кун ки ўст шунаво ва доно!

62. Ва агар хостанд, ки туро бифиребанд, Худо барои ту кофист. ўст, ки туро ба ёрии хеш ва ёрии мўъминон қувват додааст.

63. Дилҳояшонро ба якдигар меҳрубон сохт. Агар ту ҳамаи он чиро, ки дар рӯи замин аст, харҷ мекардӣ, дилҳои онҳоро ба якдигар меҳрубон намекардӣ. Вале Худо дилҳояшонро ба якдигар меҳрубон кард, ки ӯ пирӯзманду ҳақим аст!

64. Эй паёмбар, Худо туро ва мўъминонро, ки аз ту пайравӣ мекунанд, басанда аст.

65. Эй паёмбар, мўъминонро ба ҷанг барангез. Агар аз шумо бист тан бошанд ва дар ҷанг пайдорӣ кунанд, бар дусад тан ғалаба хоҳанд ёфт. Ва агар сад тан бошанд, ба ҳазор тан аз кофирон пирӯз мешаванд. Зеро онон мардуме маҳрум аз фаҳманд.

66. Акнун Худо бор аз дӯшатон бардошт ва аз нотавағиятон огоҳ шуд. Агар аз шумо сад тан бошанд ва дар ҷанг пой фушуранд, бар дусад тан пирӯз мешаванд. Ва агар аз шумо ҳазор тан бошанд, ба ёрии Худо бар ду ҳазор тан пирӯз мешаванд. Ва Худо бо онҳост, ки пайдорӣ мекунанд!

67. Барои ҳеҷ паёмбаре насазад, ки асирон дошта бошад, то ки дар рӯи замин куштори бисёр кунад. Шумо матоъи ин ҷаҳони ро мепоҳед ва Худо маслиҳати охиратро мепоҳад. Ва ӯ пирӯзманду ҳақим аст!⁷

68. Агар пеш аз ин аз ҷониби Худо ҳукме нашуда буд, ба сабаби он чӣ гирифта будед, азобе бузург ба шумо мерасид.

69. Аз он чӣ ба ғанимат гирифтаед, ки ҳалол асту покиза, бихӯред. Ва аз Худо битарсед. Албатта, Худо омузандаву меҳрубон аст!

70. Эй паёмбар, ба асироне, ки дар дасти шумо ҳастанд, биғӯ: «Агар Худо дар дилҳоятон нишони имон бубинад, беҳтар аз он чӣ аз шумо гирифта шуда, арзониатон хоҳад дошт ва меомурзадатон ва Худо омузандаву меҳрубон аст!».

71. Агар қасди хиёнат ба ту дошта бошанд, пеш аз ин ба Худо хиёнат варзидаанд ва Худо туро бар онҳо нусрат додааст, ки донову ҳақим аст!

72. Онон, ки имон овардаанд ва муҳочират кардаанд ва бо молу ҷони хеш дар роҳи Худо ҷиҳод кардаанд ва онон, ки ба муҳочирон ҷой дода ва ёриашон кардаанд, хешовандони якдигаранд. Ва онон, ки имон овардаанд, ва муҳочират накардаанд, хешовандони шумо нестанд, то он гоҳ, ки муҳочират кунанд. Вале агар шуморо ба ёрӣ талабиданд, бояд ба ёриашон бархезед, магар он, ки бар зидди он гурӯҳе бошад, ки миёни шумо ва онҳо паймоне баста шуда бошад. Ва Худо ба корҳое, ки мекунад, биност!

73. Кофирон низ хешовандони якдигаранд. Агар муроъоти он накунад, фитнаву фасоде бузург дар ин сарзамин падида хоҳад омад.

74. Онон, ки имон овардаанд ва муҳочират кардаанд ва дар роҳи Худо ҷиҳод кардаанд ва онон, ки ҷояшон додаанд ва ёриашон кардаанд, ба ҳақиқат мўъминонанд, омузӣш ва рӯзии некӯ аз онҳо онҳост.

75. Ва касоне, ки баъдан имон овардаанд ва муҳочират кардаанд ва ҳамроҳи шумо ҷиҳод кардаанд, аз шумо ҳастанд. Ба ҳукми китоби Худо хешовандон ба якдигар сазовортаранд. Ва Худо бар ҳар ҷизе доност!

1. Худову паёмбараш безоранд аз мушриконе, ки бо онҳо паймон бастаед.
2. Пас чаҳор моҳ ба шумо² мӯҳлат дода шуд, ки дар ин сарзамин сайр кунед ва бидонед, ки аз Худо натавонед гурехт ва ўст, ки кофиронро расво месозад!
3. Дар рӯзи ҳаҷчи бузург³ аз ҷониби Худову паёмбараш ба мардум эълон мешавад, ки Худову паёмбараш аз мушрикон безоранд. Пас агар тавба кунед, бароятон беҳтар аст. Вале агар сарпечӣ кунед, бидонед, ки аз Худо натавонед гурехт. Ва кофиронро ба азобе дардовар ҳабар деҳ.
4. Магар он гурӯҳ аз мушрикон, ки бо онҳо паймон бастаед ва дар паймони худ камбудие наёвардаанд ва бо ҳеҷ кас бар зидди шумо ҳамдаст нашудаанд. Бо инҳо ба паймони хеш то поёни муддаташ вафо кунед, зеро Худо парҳезгоронро дӯст дорад!
5. Ва чун моҳҳои ҳаром⁴ ба поён расид, ҳар ҷо, ки мушриконро ёфтед, бикушад ва бигиреду ба ҳабс афканед ва дар ҳама ҷо дар каминашон нишинед. Аммо агар тавба карданд ва намоз хонданд ва закот доданд, аз онҳо даст бардоред, зеро Худо омурзандаву меҳрубон аст!
6. Ва ҳар гоҳ яке аз мушрикон ба ту паноҳ овард, паноҳаш деҳ, то каломи Худоро (Қуръонро) бишнавад, сипас ба макони амнаш бирасон, зеро инҳо мардуме нодонанд.
7. Чӣ гуна мушриконро бо Худо ва паёмбари ӯ паймоне бошад? Магар онҳое, ки назди Масҷиду-л-ҳаром бо онҳо паймон бастед, агар бар сари паймонашон истоданд, бар сари паймонатон биистед. Худо парҳезгоронро дӯст дорад!
8. Чӣ гуна паймоне бошад, ки агар бар шумо пирӯз шаванд, ба ҳеҷ аҳду савганд ва хешовандӣ вафо нақунанд. Бо забон хушнудатон месозанд ва дар дил сар мепечанд ва бештарин исёнгаронанд.
9. Оёти Худоро ба баҳои андак фурӯхтанд ва мардумро аз роҳи Худо боздоштанд ва бадкорӣ карданд.
10. Аҳду савганд ва хешовандии ҳеҷ мӯъминеро риоят намеқунанд ва мардуме тачовузоранд.
11. Пас агар тавба карданд ва намоз ба ҷой оварданд ва закот доданд, бародарони динии шумо ҳастанд. Мо оёти Худоро барои мардуме, ки аз доной бархӯрдоранд, баён мекунем.
12. Агар пас аз бастанӣ паймон савгандҳои худ шикастанд ва дар дини шумо таън заданд, бо пешвоёни қуфр қитол кунед, ки онҳоро расми савганд нигоҳ доштан нест. Бошад, ки аз кирдори худ бозистанд.
13. Оё ба мардуме, ки савганди худро шикастанд ва оҳанги бадарғаи паёмбар карданд ва онҳо бар зидди шумо аввалин шуда душманӣ (азият, озор ва таъаддӣ) оғоз карданд, намеҷангед? Оё аз онҳо метарсед ва ҳол он ки агар имон оварда бошед, сазовортар аст, ки аз Худо битарседу бас.
14. Бо онҳо бичангед. Худо ба дасти шумо азобашон мекунад ва хорашон месозад ва шуморо пирӯзӣ медиҳад ва дилҳои мӯъминонро шифо мебахшад.
15. Ва кина аз дилҳояшон дур кунад ва Худо тавбаи ҳар киро, ки бихоҳад, мепазирад. Ва Худост донову ҳаким!
16. Оё пиндоштаед, ки шуморо ба ҳоли худ вомегузоранд, бе он ки Худо касоне аз шуморо, ки ҷиҳод мекунанд ва ҷуз Худову паёмбараш ва мӯъминонро ба ҳамрозӣ (маҳраи асрор) намегиранд, маълум дорад? Ва Худо ба ҳар коре, ки мекунед, огоҳ аст!
17. Мушриконро лоиқ нест, ки дар ҳоле, ки ба қуфри худ иқрор мекунанд, масҷидҳои Худоро иморат кунанд⁵. Аъмоли онҳо ночиз шуда ва дар оташ ҷовидонанд!
18. Масҷидҳои Худоро касоне ободон мекунанд, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон овардаанд ва намоз мегузоранд ва закот медиҳанд ва ҷуз аз Худо наметарсанд. Умед аст, ки инҳо аз ҳидоятёфтагон бошанд!

19.Оё об додан ба ҳоҷиён ва сохтани Масҷидулҳаромро бо кардаи касе, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон оварда ва дар роҳи Худо ҷиҳод карда, баробар медонед? Назди Худо баробар нестанд ва Худо ситамкоронро ҷидоят намекунад!

20.Онон, ки имон оварданд ва муҳочират карданд ва дар роҳи Худо бо молу ҷони хеш ҷиҳод карданд, дар назди Худо дараҷоте азимтар доранд ва комёфтагонанд.

5. Иморат кардани масҷид, яъне ибодат кардан дар он.

21.Парвардигорашон ба раҳмату хушнудии худ ва ба бихиште, ки дар он неъматҳои ҷовид бошад, хушхабарашон медиҳад.

22. Дар он бихишт ҷовидон бимонанд. Зеро аҷру музди бузург дар назди Худованд аст!

23. Эй касоне, ки имон овардаед, агар падарону бародаронатон дӯст доранд, ки куфрро ба ҷои имон интиҳоб кунанд, онҳоро дӯст магиред ва ҳар кас аз шумо дӯсташон бидорад, аз ситамкорон хоҳад буд.

24.Бигӯ: «Агар падаронатону фарзандонатон ва бародаронатону занонатон ва хешовандонатону амволе, ки касб кардаед ва тиҷорате, ки аз касоди он бим доред ва хонаҳое, ки ба он дилхуш ҳастед, барои шумо аз Худову паёмбараш ва ҷиҳод кардан дар роҳи ӯ маҳбубтар аст, мунтазир бошед, то Худо фармони хеш биёварад». Ва Худо нофармононро ҷидоят нахоҳад кард!

25. Худо шуморо дар бисёре аз ҷойҳо ёри кард. Ва низ дар рӯзи Ҳунайн⁵ он гоҳ, ки фузунии лашкаратон шуморо ба шигифт оварда буд, вале барои шумо суде надошт ва замин бо ҳамаи фароҳияш бар шумо танг шуд ва бозгаштед ва ба душман пушт кардед.

26.Сипас, Худо оромиши хешро бар паёмбараш ва бар мӯъминон нозил кард ва лашкариёне, ки онҳоро намедидед, фуруғи фиристод ва кофиронро азоб кард ва ин аст ҷазои кофирон.

27.Аз он пас Худо тавбаи ҳар касро, ки бихоҳад, мепазирад, ки омурзанда ва меҳрубон аст!

28.Эй касоне, ки имон овардаед, мушрикони палиданд ва аз соли баъд аз ин сол набояд ба Масҷидул-ҳаром наздик шаванд. Ва агар аз бенавой метарсед, Худо агар бихоҳад, ба фазли хеш тавонгаратон хоҳад кард. Зеро Худо донову ҳаким аст!

29.Бо касоне ки аз аҳли Китоб, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон намеоваранд ва чизҳои ӯро, ки Худову паёмбараш ҳаром кардааст, бар худ ҳаром намекунанд ва дини ҳақро намепазиранд, ҷанг кунед, то он гоҳ ки ба дасти худ, дар айнаи ҳар ҷиза бидиҳанд (ба ғайри ин ки касеро вакил кунанд).

30.Яҳуд гуфтанд, ки Узайр писари Худост ва насоро гуфтанд, ки Исо писари Худост. Ин суҳанест, ки асл надорад, монанди гуфтори касонест, ки пеш аз ин кофир буданд. Худо нобудашон кунад. Пас чӣ гуна аз ҳақ баргардонида мешаванд?

31.Олимону обидони хеш ва Масеҳ писари Марямро ба ҷои Аллоҳ ба худӣ гирифтанд ва ҳол он, ки маъмур буданд, ки танҳо як худоро бипарастанд, ки ҳеч худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Пок аст аз он чӣ шарикаш месозанд!

32. Меҳоҳанд нури Худоро (дини Худо, яъне Ислом) бо даҳони худ (бо суҳанони дурӯғ ва шубҳахояшон) ҳомӯш кунанд ва Худо намехоҳад магар ба камол расонидани нури худро. Ҳарчанд кофиронро хуш наёяд.

33. ӯ касест, ки паёмбари худро барои ҷидояти мардум фиристод бо дине дурусту барҳақ, то ӯро бар ҳамаи динҳо пирӯз гардонад, ҳарчанд мушриконро хуш наёяд.

34. Эй касоне, ки имон овардаед, бисёре аз олимону обидон амволи мардумро ношоиста меҳӯранд ва дигаронро аз роҳи Худо бозмедоранд. Ва касонеро, ки тиллову нуқра захира мекунанд ва дар роҳи Худо харчаш намекунанд, ба азобе дардовар хабар деҳ,

35.рӯзе, ки дар оташи ҷаҳаннам гудохта шаванд ва пешониву паҳлӯ ва пушташонро бо он доғ кунанд. Ин аст он чизе, ки барои худ андӯхта будед. Ҳоло таъми андӯхтаи хешро бичашед!

36.Шумораи моҳҳо дар ҳукм ва тақдири Худо, дар китоби Худо- аз он рӯз, ки осмонҳову заминро биёфарида, -дувоздаҳ аст. Чаҳор моҳ⁷ моҳҳои ҳароманд. Ин аст шеваи дуруст. Дар он моҳҳо бар ҳештан ситам макунед (аз фармони Худо сар мепечед). Ва ҳамчунон, ки мушрикони ҳамагӣ ба ҷанги шумо бархостанд, ҳамагӣ ба ҷанги онҳо бархезед. Ва бидонед, ки Худо бо парҳезгорон аст!

7. Мухаррам, раҷаб, зулқаъда ва зулҳиҷҷа.

37.Ба таъхирандохтани моҳҳои ҳаром афзунӣ дар куфр аст⁸ ва мӯҷиби гумроҳии кофирон. Онон як сол он моҳро ҳалол мешуморанд ва як сол ҳаром, то бо он шумор, ки Худо ҳаром кардааст, тавофуқ ёбанд, пас он чиро, ки Худо ҳаром карда, ҳалол мешуморанд, кирдори нописандашон дар назарашон орошта гардида ва Худо кофиронро ҳидоят намекунад!

38.Эй касоне, ки имон овардаед, чист, ки чун ба шумо гӯянд, ки дар роҳи Худо шитобон берун оед, гарону беҳавсала ба сӯйи замин майл мекунед? Оё ба ҷои зиндагии ухравӣ ба зиндагии дунё розӣ шудаед? Матоъи ин дунё дар баробари матоъи охират ҷуз андаке нест.

39.Агар ба ҷанг ҷамъ нашавед, Худо шуморо ба шиканҷае дарднок азоб мекунад ва қавми дигареро ба ҷои шумо бармегузинад ва ба Худо низ зиёне намерасонед, ки Худо бар ҳар коре тавоност!

40.Агар шумо ёриаш накунад, он гоҳ, ки кофирон берунаш карданд, Худо ёриаш кард. Яке аз он ду ба хангоме, ки дар ғор буданд, ба рафиқаш мегуфт: «Андӯхгин мабош, Худо бо мост!». Худо ба дилаш оромиш бахшид ва бо лашкарҳое, ки шумо онро намедидед, қувваташ дод. Ва каломии кофиронро паст гардонид, зеро каломии Худо болост ва Худо пирӯзманду ҳаким аст!

8. “Насй”, яъне ба қафо андохтани моҳҳои ҳаром ва тағйир додани мавзеъи онҳост, мисли моҳи муҳаррамро сафар месохтанд ва сафарро муҳаррам ва ҷанги худро давом медоданд. Вақте ки Ислом зухӯр кард ин кори онҳоро зиёдаравӣ дар куфр донист.

41.Ба ҷанг шитобон биравед, хоҳ бар шумо осон бошад, хоҳ душвор ва бо молу ҷони хеш дар роҳи Худо ҷиҳод кунед. Агар бидонед, хайри шумо дар ин аст!

42.Агар матоъе даст ёфтани бувад ё сафаре бувад на чандон дароз, аз пайи ту меомаданд, вале акнун, ки роҳ дароз шудааст, паймуданашро душвор меҳисобанд. Ва ба Худо қасам меҳӯранд, ки агар метавонистем, ҳамроҳи шумо берун меомадем. Инҳо тан ба ҳалокат месупоранд (бо он савганди дурӯғашон). Худо медонад, ки дурӯғ мегӯянд.

43. Худоят афв кунад, Чаро ба онон рухсати мондан додӣ? Мебоист онҳо, ки рост мегуфтанд, ошкор шаванд ва ту дурӯғгӯёро ҳам бишносӣ.

44.Онон, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон доранд, ҳаргиз барои ҷиҳод кардан бо молу ҷонашон аз ту рухсат намехоҳанд ва Худо парҳезгоронро мешиносад!

45.Касоне, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон надоранд ва дилҳояшонро шак фаро гирифтааст ва ин шак онҳоро ба ҳайронӣ афкандааст, аз ту рухсат мехоҳанд.

46.Агар мехостанд, ки ба ҷанг берун шаванд, барои хеш асбоби сафар омода карда буданд, вале Худо сафарбар шудани ононро нохуш дошт ва аз ҷангашон боздошт (бо заиф кардани хоҳиш ва рағбаташон ба ҷанг) ва ба онҳо гуфта шуд, ки ҳамроҳи касоне, ки бояд дар хона бинишинанд, дар хона бинишинед.

47.Агар бо шумо ба ҷанг берун омада буданд, чизе ҷуз фасод миёни шумо намеафзуданд ва албатта марказ метохтанд (кӯшиш мекарданд, ки дар байни шумо фасод ва фитна ангезанд) миёни шумо

фитначуён дар ҳаққи шумо. Ва дар миёни шумо суханчинонест барои онҳо. Ва Худо ба ситамкорон огоҳ аст!

48.Пеш аз ин ҳам фитнагарӣ мекарданд ва корхоро барои ту вожгуна чилва медоданд (яъне, кӯшиш мекарданд, ки ба ҳар роҳ аз пешрафти динат пешгирӣ кунанд) то он гоҳ, ки ҳақ ғолиб омад ва фармони Худованд ошкор шуд, дар ҳоле, ки аз он нописандӣ (нохушнудӣ) доштанд.

49.Баъзе аз онҳо мегӯянд: «Маро рухсат деҳ (боқӣ мондан дар Мадинаро) ва ба гуноҳ маяндоз»⁹. Огоҳ бош, ки инон худ дар гуноҳ афтодаанд ва ҷаҳаннам бар кофирон ихота дорад.

50.Агар хайре ба ту расад, андӯхгинашон созад ва агар ба ту мусибате расад, мегӯянд: «Мо чораи кори хеш пеш аз ин андешидаем». Он гоҳ шодмон бозмегарданд.

51.Бигӯ: «Мусибате ҷуз он чӣ Худо барои мо муқаррар кардааст, ба мо нахоҳад расид. ӯ мавлои мост ва мӯъминон бар Худо таваккул мекунанд».

52.Бигӯ:«Оё ҷуз яке аз он ду неки¹⁰ чизи дигареро барои мо интизорӣ доред? Вале мо мунтазирем, ки азоби Худо ё аз ҷониби ӯ ё ба дасти мо ба шумо бирасад. Пас шумо мунтазир бошед, мо низ бо шумо мунтазир мемонем».

53.Бигӯ: «Худо аз шумо намепазирад, чӣ аз рӯи ризо харч кунед¹¹ чӣ аз рӯи норизой, ҳаройна шумо қавми фосиқ (нофармон ва саркаш) ҳастед».

54.Ҳеҷ чиз монегӣ қабули харчхояшон нашуда, магар он ки ба Худову паёмбараш имон надоранд ва бо бемайлӣ ба намоз ҳозир мешаванд ва ба норизой инфоқ мекунанд.

55.Дороиву фарзандонашон туро ба ҳайрат наҷфканад. Ҷуз ин нест, ки Худо мехоҳад бо онҳо дар ин дунё азобашон кунад ва дар ҳоле, ки ҳанӯз кофиранд, ҷонашон барояд.

56.Ба Худо савганд меҳӯранд, ки аз шумоянд ва ҳол он ки аз шумо нестанд, инҳо аз шумо бимноканд.

57.Агар паноҳгоҳ ё ғор ё ниҳонгоҳе меёфтанд, шитобон ба он ҷо рӯй меоварданд.

58.Баъзе аз онҳо туро дар тақсими садақот ба зулм айб мегиранд, агар ба онҳо ато кунанд, хушнуд мешаванд ва агар ато накунанд, ҳашм мегиранд.

59.Чӣ мешавад, агар ба он чӣ Худову паёмбараш ба онон ато мекунад, хушнуд бошанд ва бигӯянд: «Худо моро басанда аст ва Худову паёмбараш моро аз фазли хеш бенасиб нахоҳанд гузошт ва мо ба Худо рағбат меварзем.»

60.Садақот (закот), барои фақирон асту мискинон ва корғуззори ҷамъоварии он. Ва низ барои ба даст овардани дили муҳолифон ва озод кардани бандагону қарздорон ва харч дар роҳи Худо ва мусофирони мӯхтоҷ ва он фаризаест аз ҷониби Худо. Ва Худо донову ҳаким аст!

61.Баъзе аз онҳо паёмбарро озор медиҳанду мегӯянд, ки ӯ ба сухани ҳар кас гӯш медиҳад (суханрав аст). Бигӯ: «ӯ барои шумо шунавандаи сухани ҳайр аст. Ба Худо имон дорад ва мӯъминонро бовар дорад ва раҳматест барои онҳое, ки аз миёни шумо имон овардаанд. Ва онон, ки Расули Худоро биёзоранд, ба шиканҷае дардовар гирифтор хоҳанд шуд.

62.Дар баробари шумо ба Худо савганд меҳӯранд, то хушнудатон созанд ва ҳол он ки агар имон овардаанд, шоистатар аст, ки Худову расулашро хушнуд созанд.

63.Оё намедонанд, ки ҳар кас, ки ба Худову паёмбараш муҳолифат мекунад, ҷовидона дар оташи ҷаҳаннам хоҳад буд ва ин расвоии бузургест?

64.Мунофиқон метарсанд, ки мабодо аз осмон дар бораи онҳо сурае нозил шавад ва аз он чӣ дар дил пинҳон кардаанд, бохабарашон созад. Бигӯ: “Ҳар қадар мехоҳед масҳара кунед, ки Худо он чиро, ки аз он метарсед, ошкор хоҳад сохт».

65.Агар аз онҳо бипурсӣ, ки чӣ мекардед? Мегӯянд: «Мо бо ҳам ҳарф мезадем ва бозӣ мекардем». Бигӯ: «Оё Худо ва оёти ӯ ва паёмбарашро масҳара мекардед?»

66.Узр маёваред. Пас аз имон кофир шудаед. Агар аз тақсири гурӯҳе аз шумо бигзарем, гурӯҳи дигарро, ки гунаҳкор будаанд, азоб хоҳем кард.

67.Мардони мунофиқ ва занони мунофиқ ҳама монанди якдигаранд. Ба корҳои зишт фармон медиҳанд ва аз корҳои нек манъ мекунанд ва мушти худро аз харҷ дар роҳи Худо мебанданд. Худоро фаромӯш кардаанд¹². Худо низ онҳоро фаромӯш кардааст (раҳматашро аз онҳо бурида ва ҳидояташро аз онҳо дарег доштааст), зеро мунофиқон фармоннопазир ҳастанд.

68.Худо бар мардони мунофиқу занони мунофиқ ва кофирон ваъдаи оташи ҷаҳаннам додааст. Дар он ҷовидонаанд. Ҳамин барояшон бас аст. Лаънати Худо бар онҳо бод ва ба азобе пойдор гирифторм хоҳанд шуд.

12. Мунофиқон тоъату зикри Худоро тарк карданд Худованд (ҷ) онҳоро тарк кард ва онҳоро аз ҳидоят ёфтанд маҳрум сохт ва аз раҳматаш бенасиб гардиданд

69.Монанди касоне, ки пеш аз шумо буданд, бо нерӯи бештар ва дороиву фарзандони бештар. Онҳо аз насиби хеш баҳраманд шуданд (дар дунё). Шумо низ аз насиби хеш баҳраманд шудаед, ҳамчунон, ки касоне, ки пеш аз шумо будаанд, аз насиби хеш баҳраманд шуда буданд (дар дунё). Шумо суханони нописанд гуфтед, ҳамчунон, ки онҳо сухани нописанд мегуфтанд. Аъмоли онон дар дунёву охираш ночиз гардид ва зиёнманд шуданд.

70. Оё хабари касоне, ки пеш аз онҳо будаанд, чун қавми Нӯҳ ва Оду Самуд ва қавми Иброҳиму асҳоби Мадяну (қавми Шуъайб) муътакифотро¹³ напунидаанд, ки паёмбаронашон бо нишонаҳои ошкор ба сӯяшон омаданд. Худо ба онҳо ситам намекард, онон худ бар худ ситам мекарданд!

71.Мардони мӯъмин ва занони мӯъмин дӯстони якдигаранд. Ба неки фармон медиҳанд ва аз ношоиста бозмедоранд ва намоз мегузоранд ва закот медиҳанд ва аз Худову паёмбараш фармонбардорӣ мекунанд. Худо инҳоро раҳмат хоҳад кард, Худо пирӯзманду ҳаким аст!

72.Худо бар мардони мӯъмин ва занони мӯъмин бихиштҳоро ваъда додааст, ки ҷӯйҳо дар он ҷорист ва бихиштиён ҳамеша дар он ҷоянд ва низ хонаҳое неку дар бихишти ҷовид. Ва хушнудии Худо аз ҳама бартар аст. Ин аст комёбии бузург (яъне, ноил шудан ба бихишт ва неъматҳои он ва розигии Худованд)!

73.Эй паёмбар, (бо олоғи ҷангӣ) бо кофирону (бо забон) бо мунофиқон бичанг ва бо онон ба шиддат рафтор кун, ҷойгоҳашон ҷаҳаннам аст, ки бад саранҷомест!

74.Ба Худо савганд меҳӯранд, ки нагуфтаанд, вале калимаи куфрро бар забон рондаанд. Ва пас аз он ки Исломи оварда буданд, кофир шудаанд. Ва қасдкорӣ карданд, аммо ба он ноил нашуданд (қасди шикаст ва зарар ба паёмбарро доштанд). Инкор ва айбҷӯи накарданд, магар ин ки Худову паёмбараш аз ғаниматҳо бениёзашон карданд. Пас, агар тавба кунанд, хайрашон дар он аст ва агар рӯй гардонанд, Худо ба азоби дардноке дар дунёву охираш азобашон хоҳад кард ва онҳоро дар рӯи замин на дӯстдоре хоҳад буд ва на мададгоре!

75.Баъзе аз онҳо бо Худо паймон бастанд, ки аз фазли худ моле насибамон кунад, закот медиҳем ва дар зумраи солаҳон дармоем.

76.Чун Худо аз фазли худ моле насибашон кард, бӯхл варзиданд, сарпечӣ карданд ва рӯй гардонданд.

77.Ва аз он пас, то рӯзе, ки ҳамроҳ бо он хилофи ваъдаи бо Худо ва он дурӯғҳо, ки мегуфтанд, бо ӯ мулоқот мекунанд, нифокро дар дилҳояшон падидор ва пойдор сохт.

78.Оё намедонанд, ки Худо рози дили онҳоро медонад ва аз зери лаб сухан карданашон огоҳ аст? Зеро ӯст, ки доноӣ ниҳонхост.

79.Худованд ба масхара мегирад касонеро, ки бар мӯъминоне, ки ба рағбат садақа медиҳанд ва беш аз тавоноии хеш чизе намеёбанд, айб мегиранд ва масхараашон мекунад. Ва онҳоро азобе дардовар аст¹⁴.

14. Ба сабаби ин ки онҳо аз мӯъминон тамасхур карданд, Худованд низ тамасхурашон кард.

80.Мехоҳӣ барояшон омурзиш бихоҳ, мехоҳӣ омурзиш нахоҳ. Агар ҳафтад бор ҳам барояшон омурзиш бихоҳӣ, Худояшон нахоҳад омурзид, зеро ба Худову паёмбараш имон надоранд ва Худо мардуми нофармонро ҳидоят намекунад!

81.Онон, ки дар хона нишастаанд ва аз ҳамроҳӣ бо расули Худо хилоф варзидаанд, хушҳоланд. Чиход бо молу чони хешро дар роҳи Худо нохуш шумурданду гуфтанд: «Дар ҳавои гарм ба ҷанг наравед!» Агар мефаҳманд, бигӯ: «Гармои оташи ҷаҳаннам бештар аст!»

82.Ба сазои аъмоле, ки анҷом додаанд, бояд, ки андак биханданд ва фаровон бигирянд!

83.Агар Худо туро аз ҷанг бозгардонид ва бо гурӯҳе аз онҳо дидор кардӣ ва аз ту хостанд, ки барои ҷанги дигар берун оянд, бигӯ: «Шумо ҳаргиз бо ман ба ҷанг берун нахоҳед шуд ва ҳамроҳи ман бо ҳеч душмане набард нахоҳед кард, зеро шумо аз нахуст ба нишастан дар хона хушнуд будаед. Пас акнун ҳам бо онон, ки аз фармон сарпечӣ кардаанд, дар хона бимонед!»

84.Чун бимиранд, бар ҳеч як аз онон намоз макун ва бар сари қабрашон маист. Инҳо ба Худо ва расулаш кофир шудаанд ва нофармон мурдаанд!

85.Амволу авлодашон ба ҳайратат наҷфкананд, Худо мехоҳад ба сабаби онҳо дар дунё азобашон кунад ва дар айнаи куфр ҷон бисупоранд.

86.Чун сурае нозил шуд, ки ба Худо имон биёваред ва бо паёмбараш ба ҷанг биравед, тавонгаронашон аз ту рухсат хостанду гуфтанд: «Моро бигзор, то бо онҳое, ки бояд дар хона нишинанд, дар хона бинишинем!»

87. Ба он розӣ шудаанд, ки ҳамроҳи бозмондагон (занони хонанишин, кӯдакон ва пирони барҷомонда) дар хона бимонанд, бар дилҳояшон мӯҳр ниҳода шуда ва намефаҳманд.

88. Вале паёмбар ва касоне, ки бо ӯ имон оварданд, бо молу чони худ дар роҳи Худо чиход карданд. Некиҳо аз онҳо аз онҳост ва онҳоянд, ки наҷотёфтагонанд!

89. Худо барояшон биҳиштҳое, ки ҷӯйҳо дар он равон аст ва дар он ҷо ҷовидонанд, омода кардааст. Ин аст наҷоти бузург!

90. Гурӯҳе аз арабҳои бодиянишин омаданд ва узр оварданд, то онҳоро рухсат диҳанд, ки ба ҷанг нараванд ва онҳое, ки ба Худову паёмбараш дурӯғ гуфта буданд, дар хона нишастаанд. Ба зудӣ ба кофиронашон азобе дардовар хоҳад расид!

91. Бар нотаъвонону беморон ва онон, ки маводи ҷангии хеш намеёбанд, ҳар гоҳ дар амал барои Худову паёмбараш ихлос варзанд, гуноҳе нест, агар ба ҷанг наёянд, ки бар некӯкорон ҳеч гуна итобе нест ва Худо омузандаву меҳрубон аст!

92. Ва низ бар онон, ки назди ту омаданд, то маркаб барои набардашон диҳӣ ва ту гуфти, ки маркабе надорам ва онҳо барои ҳарч кардан ҳеч наёфтанд ва ашкрезону маҳзун бозгаштанд, гуноҳе нест.

93. Ҳашму азоби Худо бар касонест, ки дар айнаи тавонгарӣ аз ту рухсат мехоҳанд ва ба он хушнуданд, ки ҳамроҳи бозмондагон (занони хонанишин, кӯдакон ва пирони барҷомонда) дар хона бимонанд. Худо бар дилҳояшон мӯҳр ниҳодааст онҳо намедонанд.

94. Чун шумо ба наздашон бозгардед, меоянду узр меоваранд. Бигӯ: «Узр маёваред, гуфторатонро бовар надорем, ки Худо моро аз ахбори шумо огоҳ кардааст. Ба зудӣ Худову паёмбараш ба аъмоли

шумо хоҳанд расид. Он гоҳ шуморо назди он Худованде, ки донои ниҳону ошкор аст, мебаранд, то аз натиҷаи аъмолатон огоҳатон созад!»

95. Чун ба наздашон бозгардед, бароятон савганд меҳӯранд, то аз хатояшон даргузаред. Аз онҳо рӯй гардонед, ки мардуме палиданд ва ба хотири аъмолашон ҷой дар ҷаҳаннам доранд!

96. Бароятон савганд меҳӯранд, то аз онон хушнуд шавед. Агар шумо ҳам хушнуд шавед, Худо аз ин мардуми нофармон хушнуд нахоҳад шуд!

97. Арабҳои бодиянишин кофиртару мунофиқтар аз дигаронанд ва ба беҳабарӣ аз аҳкоме, ки Худо бар паёмбараш нозил кардааст, сазовортаранд. Ва Худо донову ҳаким аст!

98. Баъзе аз арабҳои бодиянишин он чиро ки харҷ мекунанд, чун зиёне мепиндоранд ва мунтазиранд, то ба шумо мусибатҳо бирасад. Мусибати бад бар худашон бод ва Худо шунавову доност!

99. Ва поре аз арабҳои бодиянишин ба Худову рӯзи қиёмат имон доранд ва он чиро, ки харҷ мекунанд, барои наздик шудан ба Худо ва ба хотири дуёи паёмбар харҷ мекунанд. Бидонед, ки ҳамин сабаби наздикиашон ба Худо хоҳад шуд ва Худо ба раҳмати хеш дохилашон хоҳад кард, зеро омурзандаву меҳрубон аст!

100. Аз он гурӯҳи нахустин аз муҳоҷирин ва аҳли Мадина, ки пешқадам шуданд ва онон, ки ба некӣ аз паяшон рафтанд, Худо хушнуд аст ва эшон низ аз Худо хушнуданд. Барояшон бихиштҳое, ки дар онҳо нахрҳо ҷорист ва ҳамеша дар он ҷо хоҳанд буд, омода кардааст. Ин аст комёбии бузург!

101. Гурӯҳе аз арабҳои бодиянишин, ки гирди шуморо гирифтаанд, мунофиқанд ва гурӯҳе аз мардуми Мадина низ дар нифоқ исрор меварзанд. Ту онҳоро намениносӣ, Мо мешиносемашон ва ду бор азобашон хоҳем кард (як бор дар дунё бо нобуд шудани молу фарзандонашон ва бори дуюм азоби қабр) ва ба азоби бузург гирифтор мешаванд.

102. Ва гурӯҳе дигар ба гуноҳи худ эътироф карданд, ки аъмоли некӯро бо қорҳои зишт омехтанд. Шояд Худо тавбаашонро бипазирад, ҳамоно Худо омурзандаву меҳрубон аст!

103. Аз дороиҳояшон садақа биситон, то ононро поку муназзаҳ соӣ намартабаашонро аз мартабаи мунофиқон баланд бардорӣ. Барояшон дуё кун, зеро дуёи ту мояи оромиши онҳост ва Худо шунавову доност!

104. Оё ҳануз надонистаанд, ки Худост, ки тавбаи бандагонашро мепазирад ва садақотро меситонад ва Худост, ки тавбапазиро меҳрубон аст?

105. Бигӯ: «Амал кунед, Худову паёмбараш ва мӯъминон аъмоли шуморо хоҳанд дид ва шумо ба назди донои ниҳону ошкоро бозгардониди мешавед ва ӯ аз аъмолатон огоҳатон хоҳад кард».

106. Ва гурӯҳе дигар ба хости Худованд воғузошта шудаанд, ки ё азобашон мекунад ё тавбаашонро мепазирад. Ва Худо донову ҳаким аст!

107. Худо шаҳодат медиҳад: «Онҳое, ки масҷиде месозанд, то ба мӯъминон зиён расонанд¹⁵ ва миёнашон куфру тафриқа андозанд ва то барои касоне, ки мехоҳанд бо Худову паёмбараш ҷанг кунанд, камингоҳе бошад, он гоҳ савганд меҳӯранд, ки моро қасде ҷуз некӯкорӣ набудааст, дурӯғ мегӯянд».

108. Ҳаргиз дар он масҷид намоз мағзур. Масҷиде, ки аз рӯзи нахуст бар парҳезгорӣ бунёд шуда¹⁶, шоистатар аст, ки дар он ҷо намоз кунӣ. Дар он ҷо мардоне ҳастанд, ки дӯст доранд покиза бошанд, зеро Худо покизагонро дӯст дорад.

109. Оё касе, ки бинои масҷидро бар тарс аз Худо ва хушнудии ӯ ниҳода, беҳтар аст ё он касе, ки таҳкурсии масҷидро бар канораи селгоҳе, ки об зери онро шуста бошад, ниҳодааст, то бо ӯ дар оташи ҷаҳаннам сарнагун гардад? Ва Худо мардуми ситамгарро ҳидоят намекунад.

110. Он бино, ки баровардаанд, ҳамвора мояи ташвиш дар дилашон хоҳад буд, то он ҳангом, ки дилашон пора-пора гардад (яъне, бимиранд). Ва Худо донову ҳаким аст!

111. Худо аз мӯъминон ҷонҳову молҳояшонро харид, то биҳишт аз онон бошад. Дар роҳи Худо ҷанг мекунанд, ҷӣ бикушанд ё кушта шаванд, ваъдае, ки Худо дар Тавроту Инҷил ва Қуръон додааст, ба ҳақ бар ӯҳдаи ӯст. Ва ҷӣ касе беҳтар аз Худо ба аҳди худ вафо хоҳад кард? Ба ин хариду фурӯш, ки кардаед, шод бошед, ки комёбии бузургест!

112. Тавбакунандагонанд, парастандагонанд, ситояндагонанд, рӯзадоронанд, рукӯъкунандагонанд, сачдакунандагонанд, амркунандагон ба маъруф ва манъкунандагон аз мункаранд ва ҳофизони ҳудуди Худоянд! Ва мӯъминонро хушхабар деҳ!

113. Набояд паёмбар ва касоне, ки имон овардаанд, барои мушрикони, ҳарчанд аз хешовандон бошанд, пас аз он ки донистанд, ки ба ҷаҳаннам мераванд, талаби омурзиш кунанд.

114. Омурзиш хостани Иброҳим барои падараш набуд, магар ба хотири ваъдае, ки ба ӯ дода буд. Ва чун барои ӯ ошкор шуд, ки падараш душмани Худост, аз ӯ безорӣ ҷуст. Зеро Иброҳим бисёр худотарсу бурдбор буд!

115. Худо қавмеро, ки ҳидоят кардааст, гумроҳ намекунад, то барояшон равшан кунад, ки аз ҷӣ чиз бояд бипарҳезанд, ки Худо бар ҳар чизе доност!

116. Фармонравоии осмонҳову замин аз онҳо Худост! Зинда мекунаду мемиронад ва шуморо ҷуз Худо дӯстдору ёваре нест.

117. Худо тавбаи паёмбару муҳочирин ва ансорро, ки дар он соати усрат¹⁷ ҳамроҳи ӯ буданд, аз он пас, ки наздик буд, ки гурӯҳеро дил аз ҷанг бигардад, пазируфт. Тавбаашон пазируфт, зеро ба эшон рауфу (*мушфиқу*) меҳрубон аст!

118. Ва низ Худо пазируфт тавбаи он се танро, ки аз ҷанг хилоф карданд, то он гоҳ, ки замин бо ҳамаи кушодияш бар онҳо танг шуд ва ҷон дар танашон намеғунҷид ва яқин донистанд, ки ҷуз Худованд ҳеҷ паноҳгоҳе, ки ба он рӯй оваранд, надоранд. Пас Худованд тавбаи онон пазируфт, то ба ӯ бозоянд, ки тавбапазиру меҳрубон аст!

119. Эӣ касоне, ки имон овардаед, аз Худо битарсед ва бо ростгӯён бошед!

120. Аҳли Мадина ва арабҳои бодиянишини атрофи онро нарасад, ки аз ҳамроҳи бо паёмбари Худо қафокашӣ кунанд ва набояд, ки аз ӯ ба худ (яъне аз ӯ гузашта ба ҳифзи ҷони худ бошанд), пардозанд. Зеро дар роҳи Худо ҳеҷ ташнагӣ ба онҳо чира (ғолиб) нашавад ё ба ранҷ наафтанд ё ба гуруснагӣ дучор нагарданд ё қадаме, ки кофиронро хашмгин созад, барнадоранд, ё ба душман дастбурде назананд (мисли ғанимат гирифтани аз душманон), магар он ки амали солеҳе барояшон навишта шавад, ки Худо подоши некӯкоронро нобуд намесозад!

121. Ва ҳеҷ моле, чи андаку чи бисёр, харҷ накунанд ва аз ҳеҷ водие нагузаранд, магар он ки ба ҳисобашон навишта шавад, то Худо подошашон диҳад, чун подоши некӯтарин коре, ки мекардаанд.

122. Ва натавонанд мӯъминон, ки ҳамагӣ ба сафар раванд (барои фаро гирифтани улуми исломӣ). Чаро аз ҳар гурӯҳе дастае ба сафар нараванд, то дониши дини хешро биёмӯзанд ва чун бозгаштанд, мардуми худро хушдор диҳанд, бошад, ки аз зишткорӣ ҳазар кунанд¹⁸.

18. Маънии дигари оят ин аст, ки шоиста нест, ки мӯъминон ҳамагӣ ба сӯй майдони набард берун бираванд. Аз ҳар гурӯҳе бархе аз онон ба корзор раванд ва бархе дигар дар Мадина ҳамроҳи расули Худо бимонанд ва илм биомӯзанд ва он илме, ки омӯхтаанд ба қавми худ биёмӯзанд, шояд қавмашон ҳам аз нофармонии Худо (ҷ) ҳазар кунанд.

123. Эӣ касоне, ки имон овардаед, бо кофироне, ки наздики шумоянд, ҷанг кунед, то дар шумо шиддату дуруштӣ ёбанд ва бидонед, ки Худо бо парҳезгорон аст!

124. Ва чун сурае нозил шавад, баъзе мепурсанд: «Ин сура ба имони кадом як аз шумо дарафзуд?» Онон, ки имон овардаанд, ба имонашон афзуда шавад ва худ шодмонӣ мекунад.
125. Аммо онон, ки дар дилҳояшон маразест, ҷуз шакку нифоқе бар шакку нифоқашон наафзуд ва ҳамчунон кофир бимурданд.
126. Оё намебинанд, ки дар ҳар сол як ё ду бор мавриди озмоиш воқеъ мешаванд? Вале на тавба мекунад ва на панд мегиранд.
127. Ва чун сурае нозил шавад, баъзе ба баъзе дигар нигоҳ мекунад: «Оё касе шуморо мебинад?» Ва бозмегарданд. Худо дилҳояшонро аз имон мунсариф сохта (*баргардонда*), зеро мардуме нофаҳманд!
128. Албатта, паёмбаре аз худи шумо бар шумо фиристода шуд, ҳар он чӣ шуморо ранҷ медиҳад бар ӯ гарон меояд. Саҳт ба шумо дилбаста аст ва бо мӯъминон мушфиқу меҳрубон аст.
129. Агар бозгарданд (аз тоъати Худо ва расулаш), бигӯ: «Худо барои ман кофист, худое барҳақ ҷуз ӯ нест, бар ӯ таваккул кардам ва ӯст Парвардигори Арши бузург!

10

Сураи ЮНУС¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, лом, ро. Ин аст оёти китоби боҳикмат.
2. Оё мардум дар таъачҷубанд, аз ин ки бар марде аз худашон ваҳй кардем, ки мардумро битарсон ва мӯъминонро хушхабар деҳ, ба ин ки дар назди Парвардигорашон пойгоҳе баланд доранд? Кофирон гуфтанд, ки ин мард ошкоро ҷодугарест!
3. Парвардигори шумо Аллоҳ аст, ки осмонҳову заминро дар шаш рӯз биёфарид, сипас ба Арш муставӣ шуд², тартиби корҳоро аз рӯи тадбир мекунад. Ҷуз ба рухсати ӯ шафоъаткунандае набошад. Ин аст Аллоҳ, Парвардигори шумо. ӯро бипарастед! Чаро панд намегиред?
4. Бозгашти ҳамаи шумо ба сӯи ӯст. Ин ба яқин ваъдаи Худост. ӯ махлуқотро биёфаринад. Боз ононро ба сӯи худ бозгардонад, то касонero, ки имон оварда ва кори шоиста кардаанд, аз рӯи адл мукофот диҳад. Ва кофиронро ба ҷазои куфрашон шаробест аз оби ҷӯшону азобест дардовар.
5. ӯст, он, ки хуршедро дурахшанда ва моҳро мунаввар сохт ва барояшон манзилҳое³ муъайян кард, то аз шумори солҳо ва ҳисоб (оиди вақт) огоҳ шавед. Худо ҳамаи инҳоро ҷуз ба ҳақ наёфарид ва оётро барои мардуме, ки медонанд, ба тафсил баён мекунад.
6. Дар рафтуомади шабу рӯз ва он чӣ Худо дар осмонҳову замин офаридааст, барои парҳезгорон ибратҳост!
7. Касоне, ки ба дидори Мо умед надоранд ва ба зиндагии дунявӣ хушнуд шуда ва ба он оромиш ёфтаанд ва онон, ки аз оёти (оятҳои Қуръон ва муъҷизаҳо) Мо беҳабаранд,
8. ба ҷазои корҳое, ки мекардаанд, ҷойгоҳашон ҷаҳаннам аст.
9. Ононро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, Парвардигорашон ба сабаби имонашон ба биҳиштҳое пурнеъмат, ки наҳрҳои об дар зери пояшон ҷорист, ҳидоят мекунад.
10. Дар он ҷо дуъояшон ин аст: «Бор Худоё, Ту покӣ». Ва ба ҳангоми дуруд салом меғоянд ва поёни дуъояшон ин аст: «Сипос Худоро, он Парвардигори ҷаҳониён».
11. Агар бо ҳамон шитоб, ки мардум барои худ хайр металабанд, Худо барояшон шар мерасонид, маргашон фаро расида буд. Пас ононро, ки ба дидори Мо умед надоранд, вомеғузorem, то дар гумроҳии хеш саргардон бимонанд.

12. Чун ба одамӣ зараре расад, чи бар паҳлӯ хуфта бошад ва чи нишаста ё истода, Моро ба дуё меҳонад. Ва чун он зарарро аз ӯ дур созем, чунон мегузарад, ки гӯи Моро барои дафъи он зараре, ки ба ӯ расида буд, ҳаргиз нахондааст. Аъмоли исрофкорон инчунин дар назарашон орошта шудааст.
13. Ва Мо мардумро, ки пеш аз шумо буданд, чун ситам карданд ва ба паёмбаронашон, ки бо далелҳои равшан сӯи онҳо омада буданд, имон намеоварданд, ҳалок кардем. Мардуми табаҳкорро инчунин ҷазо медиҳем.
14. Он гоҳ шуморо дар рӯи замин ҷонишини онҳо гардонидем, то бингарем, ки чӣ гуна амал мекунад.
15. Чун оёти равшани мо бар онон тиловат шуд, онҳо, ки ба дидори Мо умед надоранд, гуфтанд: «Қуръоне ғайри ин Қуръон биевар ё дигаргунаш кун!» Бигӯ: «Маро нарасад, ки онро аз сӯи худ дигаргун кунам. Ҳар чӣ ба ман ваҳй мешавад, пайрави ҳамон ҳастам. Метарсам, ки агар ба Парвардигорам фармонбар нашавам, ба азоби он рӯзи бузург гирифта оям».
16. Бигӯ: «Агар Худо меҳост, ман онро бар шумо тиловат намекардам ва шуморо Худованд аз он огоҳ намасохт. Ва пеш аз ин дар миёни шумо умре зистам. Чаро ба ақл дарнамеёбед?»
17. Кист ситамкортар аз он, ки бар Худо дурӯғ мебардад ё оёти ӯро дурӯғ мепиндорад? Ҳаройна кофирон растагор нашаванд!
18. Ғайри Худо чизҳоро мепарастанд, ки на судашон мерасонад на зиён. Ва мегӯянд: «Инҳо шафеъони мо дар назди Худоянд». Бигӯ: «Оё ба Худо аз чизе хабар медиҳед, ки дар заминро осмон аз он суроғе надорад? Худо пок аст ва аз он чӣ бо ӯ шарик месозед, фаротар аст!»
19. Мардум ҷуз як уммат набуданд, миёнашон ихтилоф афтод. Ва агар на он сухане⁴ буд, ки пеш аз ин аз Парвардигорат содир гашта буд, дар он чӣ ихтилоф мекунанд, ҳукм карда мешуд.
20. Ва мегӯянд: «Чаро аз ҷониби Парвардигораш мӯъҷизае бар ӯ нозил намешавад?» Бигӯ: «(Илми) ғайб аз онҳо Худост. Интизорӣ бикашед! Ман низ бо шумо мунтазир мемонам!»

4. Мурод ин аст ки Худованд (ҷ) касеро азоб намекунад, то ин ки бар ӯ ҳуҷҷатро қоим кунад ва Худованд (ҷ) барои ҳар як уммат вақте ва муҳлате муайян кардааст.
21. Ҳар гоҳ пас аз зараре, ки ба мардум расидааст, раҳмате ба онҳо бичашонем, бинӣ, ки дар оёти Мо бадандешӣ мекунанд, бигӯ: «Тадбири Худо зудтар аст». Расулони Мо (малоикаҳо) низ бадандешҳои шуморо менависанд.
22. Ёст, ки шуморо дар хушкӣ ва дар дарё сайр медиҳад. То он гоҳ, ки дар киштиҳо ҳастанд ва боди мувофиқ ба ҳаракаташон меоварад, шодмонанд. Чун тӯфон фаро расад ва мавҷ аз ҳар сӯ бар онҳо резад, чунон пиндоранд, ки дар муҳосираи мавҷ қарор гирифтаанд, (яқин карданд, ки ҳалок мешаванд), Худоро аз рӯи ихлос ва ягонагӣ бихонанд, ки агар моро аз ин хатар бираҳонӣ, ҳатман, аз шукргузoron хоҳем буд.
23. Чун Худо онҳоро бираҳонад, бинӣ, ки дар замин ба ноҳақ саркашӣ кунанд (ба сӯи гуноҳ ва ғасодкорӣ дар замин бармегарданд). Эй мардум, ин саркашӣ ба зиёни худатон аст. Манфиъат мебаред дар ин зиндагии дунявӣ. Он гоҳ ҳама ба назди Мо бозмегардед, то аз корҳое, ки мекардаед, огоҳатон созем.
24. Масали ин зиндагии дунё чун боронест, ки аз осмон нозил кунем, то ба он ҳар гуна рустаниҳо аз замин бирӯянд, аз он чи, одамиён меҳӯранд ва он чи чорпоён мечаранд. Чун замин пирояи хеш баргирифт ва орошта шуд (бо гулу гиёҳ) ва мардумаш пиндоштанд, ки худ қодир бар он ҳама будаанд, фармони Мо шабҳангом ё ба рӯз даррасад ва чунон аз беҳаш барканем, ки гӯё дирӯз дар он макон ҳеҷ чиз набудааст. Оётро барои мардуме, ки меандешанд, инчунин тафсил медиҳем.

25. Худованд ба сарои саломат (чаннат) даъват менамояд ва ҳар киро бихоҳад ба роҳи рост ҳидоят мекунад!
26. Подоши онон, ки некӣ мекунанд, некист (чаннат) ва чизе афзун бар он (дидори Худованд). На сияҳрӯй шаванду на хор. Инҳо аҳли биҳиштанд ва дар он ҷовидонанд.
27. Ва барои онон, ки муртакиби бадиҳо шаванд, подоши ҳар бадӣ монанди он аст ва хорӣ бар онҳо ғолиб мешавад. Касе онҳоро аз хашми Худо ниғаҳ намедорад, чунон шаванд, ки гӯё рӯйшон дар поре аз шаби торик пӯшида шудааст. Инҳо аҳли ҷаҳаннаманд ва ҷовидона дар он ҳастанд.
28. Ва рӯзе ҳамаи онҳоро дар маҳшар гирд оварем. Сипас мушрикони гӯем: «Шумо ва шариконатон (онон, ки шарики Худо сохтаед) дар макони худ қарор гиред!» Сипас онҳоро аз якдигар ҷудо мекунем ва шарикҳояшон (ба Худо шарик сохтаҳояшон) мегӯянд: «Шумо ҳаргиз моро наменпарастидаед».
29. Худо ба гувоҳӣ миёни мову шумо кофист, ки мо аз парастии шумо ҳаргиз огоҳ набудаем.
30. Дар он ҷо (рӯзи қиёмат, дар вақти ҳисоб) ҳар кас ҳар чӣ кардааст, подошашро хоҳад дид ва ҳамаро ба сӯи Худо мавлои ҳақиқияшон бозгардонида мешаванд ва ҳамаи он бутон, ки ба ботил менпарастиданд, нобуд мешаванд.
31. Бигӯ: «Чӣ касе аз осмону замин ба шумо рӯзӣ медиҳад? Кист, ки шунавоиву биноиро молик бошад? Ва кист, ки зиндари аз мурда (ҳамчунон, ки мӯъминро аз кофир ва ҷӯчаро аз тухм) падида меорад ва мурдари аз зинда (кофирро аз мӯъмин ва тухмро аз мурғ) ва кист, ки корҳоро ба сомон меоварад?» Хоҳанд гуфт: «Аллоҳ». Пас, бигӯ: «Оё парҳезгор наменшавед?»
32. Пас, он Аллоҳ, Парвардигори ҳақиқии шумост (яъне, Ӯ фақат мустаҳиқи ибодат аст), баъд аз ҳақиқат (ибодати Худои ягона) ҷуз гумроҳӣ чист? Пас, чи гуна аз ибодати Ӯ рӯй мегардонед? (дар ҳоле ки Ӯ мустаҳиқи ибодат аст)
33. Пас сухани Парвардигори ту дар бораи исёнгарон, ки гуфт: «инҳо имон намеоваранд», ба ҳақиқат пайваст!
34. Бигӯ: «Оё аз ин шариконатон (онон, ки ба Худо шарик сохтаед) касе ҳаст, ки чизеро биёфаринад ва боз (пас аз мурдан), зинда кунад?» Бигӯ: «Худои якто махлуқотро меофаринад ва боз (пас аз мурдан), зинда мекунад. Пас чӣ гуна аз ҳақ бераҳматон мекунад?»
35. Бигӯ: «Оё аз ин шариконатон (онон, ки ба Худо шарик сохтаед) касе ҳаст, ки ба ҳақ роҳ намояд?» Бигӯ: «Худо ба ҳақ роҳ менамояд. Оё он (зоте), ки ба ҳақ роҳ менамояд ба пайравӣ сазовортар аст ё он касе ки ба ҳақ роҳ намеёбад магар ин ки ба ҳақ ҳидоят карда шавад? Шуморо чӣ шудааст? Чӣ гуна ҳукм мекунад?»
36. Ва бештарашон (мушрикон) фақат тобеъи гумонанд (дар ибодати бутон) ва гумон наметавонад ҷои ҳақро бигирад. Албатта, Худо ба коре, ки мекунанд, огоҳ аст!
37. Ва нашояд, ки ин Қуръонро ҷуз ба Худо нисбат кунанд, балки тасдиқи чизест, ки пеш аз он омадааст ва баёни он китоб аст. Шакке нест, ки аз ҷониби Парвардигори ҷаҳониён аст.
38. Оё мегӯянд, ки онро ба дурӯғ ба Худо нисбат мекунад. Бигӯ: «Агар рост мегӯед, ҷуз Худо ҳар киро, ки метавонед, ба ёрӣ бихонед ва сурае монанди он биёваред».
39. Балки дурӯғ шумурданд чизеро, ки ба илми он ихота наёфта буданд ва ҳанӯз аз ҳақиқати он беҳабаранд. Касоне, ки пеш аз онон буданд, низ паёмбаронро чунин ба дурӯғ нисбат доданд. Пас бингар, ки оқибати кори ситамгарон чӣ гуна будааст.
40. Ва баъзе аз онҳо ба он имон меоваранд ва баъзе имон намеоваранд. Ва Парвардигори ту ба фасодкорон огоҳтар аст!
41. Ва агар туро ба дурӯғ нисбат карданд, бигӯ: «Амали ман аз он ман аст ва амали шумо аз он шумо. Шумо аз кори ман безоред ва ман аз кори шумо безорам».

42. Ва баъзе аз онҳо (мушрикони) ба ту гӯш медиҳанд. Оё агар дарнаёбанд (нафаҳманд маънои сухани ту), ту метавонӣ каронро шунаво сози?
43. Баъзе аз онҳо ба ту менигаранд. Оё агар набинанд, ту метавонӣ кӯрони нобиноро роҳ бинамой?
44. Худованд ба мардум ҳеҷ ситам намекунад, вале мардум худ ба нафси худ ситам мекунад!
45. Ва рӯзе, ки Худованд ононро (мушриконро барои ҳисобу китоб) дар маҳшар гирд оварад, чунон пиндорӣ, (эй паёмбар), ки танҳо соате аз рӯз дар дунё истодаанд, (то) якдигарро бишиносанд. Онҳо, ки дидор бо Худоро дурӯғ меҳисобанд, зиёндаанда ва ҳидоятнаёфтагонанд!
46. Ё баъзе аз чизҳоеро, ки ба онҳо ваъда додаем, ба ту менамоёнем ё ту ро мемиронем. Бозгашти ҳамаашон ба назди мост ва Худо ба ҳар коре, ки мекунад, нозир аст.
47. Ва ҳар умматро паёмбаре буд ва чун паёмбарашон биёмад, корҳо миёнашон ба адолат файсала ёфт ва мавриди ситам воқеъ нашуданд.
48. Ва мегӯянд: «Агар рост мегӯед, пас ин ваъда чӣ вақт хоҳад буд?»
49. Бигӯ: «Ман дар бораи худ, ҷуз он чӣ Худо бихоҳад, молики ҳеҷ суду зиёне нестам. Марги ҳар умматро замоне муайян аст. Чун замонашон (замони маргашон) фаро расад, на як лаҳза дер кунанд ва на як лаҳза пеш афтанд».
50. Бигӯ: «Чӣ мекунад, агар азоби ӯ ба ногоҳ шабҳангом ё ба рӯз фаро расад? Гунаҳкорон чӣ чизро инчунин ба шитоб металабанд?
51. Оё чун азоб ба вуқӯъ пайвандад, ба он имон меоваред? Акнун ин ҳамон чизест, ки фаро расиданапро ба шитоб меҳостед».
52. Он гоҳ ба ситамкорон гуфта шавад: «Азоби ҷовидро бичашед! Оё на чунин аст, ки дар баробари аъмолатон ҷазо мебинед?»
53. Ва аз ту мепурсанд, ки оё он (растохез ва азоби Парвардигор) ҳақ аст? Бигӯ: «Оре, савганд ба Парвардигорам, ки ҳақ аст ва шумо оқизкунанда нестед (Худоро)!»
54. Ва агар ҳар золиме (кофир) соҳиби ҳамаи (сарвати) рӯи замин бошад, хоҳад, ки худро ба он аз азоб бозхарад ва чун азобро бингаранд, пушаймони хеш дар дил ниҳон доранд. Миёнашон ба адолат ҳукм шавад ва мавриди ситам воқеъ нагарданд.
55. Бидонед, ки ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст, аз онҳо Худост! Ва огоҳ бошед, ки ваъдаи Худо ҳақ аст, вале бештарашон намедонанд!
56. Ёст, ки зинда мекунаду мемиронад ва ҳама ба сӯи ӯ бозгардонида мешаванд.
57. Эй мардум, барои шумо аз ҷониби Парвардигоратон панде омад ва шифое барои он беморие, ки дар дил доред ва роҳнамоиву раҳмате барои мӯъминон.
58. Бигӯ: «Ба фазли Худову раҳмати ӯ». Шодмон шаванд, зеро ин ду (яъне, фазлу раҳмати Худо) аз ҳар чӣ ҷамъ мекунад, беҳтар аст.
59. Бигӯ: «Оё ба ризқе, ки Худо бароятон нозил кардааст, нигаристаед? Баъзеро ҳаром шумурдед ва баъзеро ҳалол». Бигӯ: «Худо ба шумо иҷоза додааст ё ба ӯ дурӯғ мебандед?»
60. Онон, ки ба Худо дурӯғ мебанданд, дар бораи рӯзи қиёмат чӣ гумон кардаанд? Худо фазли худро ба мардумон арзонӣ медорад, вале бештаринашон шукр намегӯянд!
61. Дар ҳар коре, ки бошӣ ва ҳар чӣ аз Қуръон бихонӣ ва даст ба ҳар амале, ки бизанед, ҳангоме ки ба он мепардозед, мо нозир бар шумо ҳастем. Ва бар Парвардигори ту ҳатто ба миқдори заррае дар заминро осмонҳо пӯшида нест. Ва ҳар чӣ хурдтар аз он ё бузургтар аз он бошад, дар китоби мубин⁴ навишта шудааст.
62. Огоҳ бошед, ки бар дӯстони Худо биме нест ва ғамгин намешаванд.
63. Касонро, ки имон оварданд ва парҳезгорӣ мекарданд,
64. хушхабар аст онҳоро дар дунёву охират. Сухани Худо дигаргун намешавад. Ин аст комёбии бузург!

65. Сухани онон туро ғамгин насозад. Иззат ба тамомӣ аз они Худованд аст. ӯст, ки шунавову доност!
66. Огоҳ бошед, ки аз они Худост ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст ва онон, ки ғайри Худоро шарикон мехонанд, аз гумони хеш пайравӣ мекунанд ва дурӯғ меғӯянд.
67. ӯст, ки шабро бароятон падид овард, то дар он биёромед ва рӯзро равшан кард, то дар он бубинед. Албатта, дар инҳо барои мардуме, ки мешунаванд, нишонаҳост (бар ваҳдонияти Худованд)!
68. Гуфтанд: «Худо фарзанде гирифтааст». Пок аст! Бениёз аст! Аз они ӯст ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст! Шуморо бар он сухан далеле нест. Чаро дар бораи Худо чизҳое меғӯед, ки ба он огоҳ нестед?
69. Бигӯ: «Онҳо, ки ба Худо дурӯғ мебанданд, растагор намешаванд!»
70. Бархӯрдориест дар дунё, он гоҳ бозгашташон ба сӯи Мо. Сипас ба ҷазои куфр варзиданашон азобе сахташон мечашонем.
71. Барояшон достони Нӯҳро бихон, он гоҳ, ки ба қавми худ гуфт: «Эй қавми ман, агар истодани ман дар миёни шумо ва ёдоварии оёти Худо бар шумо гарон меояд, ман бар Худо таваккул мекунам. Пас, дар кори худ ҳамроҳи бутонатон азм кунед, чунон ки ҳеҷ чиз аз коре, ки мекунед, бар шумо пӯшида набошад (яъне, бемалол ва ошкоро якҷоя бо бутҳо кор гиред, ман парвое надорам) ва ба душмани ман қадам ба пеш ниҳед ва маро мӯҳлат мадиҳед!
72. Ва агар эъроз (сарпечӣ) кардед, ман аз шумо ҳеҷ музде нахостаам, ки музди ман бо Худост ва ман амр шудаам, ки аз таслимшудагон бошам!»
73. Дурӯғ пиндоштандаш ва Мо ӯ ва ҳамроҳонашро дар киштӣ бираҳонидем ва ононро ҷонишини пешиниён сохтем ва касонеро, ки оёти Моро дурӯғ мешумурданд, ғарқ кардем. Пас бингар, ки оқибати бимдодашудагон чӣ гуна буд!
74. Он гоҳ пас аз ӯ паёмбароне бар қавмашон фиристодем ва онон далелҳое равшан оварданд, вале мардум ба он чӣ пеш аз он дурӯғ бароварда буданд, имон наоваранда буданд. Бар дилҳои таҷовузкорон инчунин мӯҳр мениҳем!
75. Ва пас аз онҳо Мӯсову Ҳорунро ҳамроҳи оётамон бар Фиръавну бузургони қавмаш фиристодем. Ва онон саркашӣ карданд ва мардуме табаҳкор буданд.
76. Ва чун ҳақ (мӯъҷизаҳои Мӯсо, ки иборат аз асо ва яди байзо аст) аз назди Мо ба сӯи онҳо омад, гуфтанд, ки ин ҷодуе ошкор аст.
77. Мӯсо гуфт: «Оё сухани ҳақро, ки инак, бар шумо нозил шудааст, ҷоду мехонед ва ҳол он ки ҷодугарон наҷот намеёбанд!»
78. Гуфтанд: «Оё пеши мо омадаӣ, то моро аз он дин, ки бар он падарони худро ёфтаем, дур созӣ, то шуморо (Мӯсо ва бародараш Ҳорунро) дар замин сарварӣ бошад. Вале мо бовардорандаи шумо нестем!»
79. Ва Фиръавн гуфт: «Ҳамаи ҷодугарони доноро назди ман биёваред!»
80. Пас, чун ҷодугарон омаданд, Мӯсо гуфт: «Бияфканед, ҳар чиро, ки бояд бияфканед!»
81. Чун бияфканданд, Мӯсо гуфт: «Он чӣ шумо овардаед, ҷодуст ва Худо онро ботил хоҳад сохт, зеро Худо кори фасодкоронро ба салоҳ намеоварад!
82. Ва Худованд бо сухани худ ҳақро ба исбот мерасонад, агарчи гунаҳкоронро нохуш ояд».
83. Аз бими озори Фиръавн ва бузургони қавми ӯ, ҷуз гурӯҳе аз онҳо ба Мӯсо имон наёварданд. Ва ҳамоно Фиръавн дар замин бартарӣ меҷуст ва ӯ аз таҷовузкорон буд.
84. Ва Мӯсо гуфт: «Эй қавми ман, агар ба Худо имон овардаед ва таслими фармон ҳастед, ба ӯ таваккул кунед!»
85. Пас, гуфтанд: «Бар Худо таваккул кардем, эй Парвардигори мо, моро мағлуби ин мардуми ситамкор макун (то гумон накунанд, ки онҳо барҳақанд),

86. ва ба раҳмати худ моро аз ин кофирон раҳой бахш!»

87. Ба Мӯсо ва бародараш ваҳй кардем, ки барои қавми худ дар шаҳри Миср хонаҳо бигиред ва хонаҳои худро ибодатгоҳ созед ва намоз гузоред ва мӯъминонро мужда деҳ.

88. Мӯсо гуфт: «Эй Парвардигори мо, ба Фиръавну бузургони қавмаш дар ин ҷаҳон зинату (қасрҳо, хидматгори, маркабҳо ва дигар моли дунё) амвол додай, эй Парвардигори мо, то дигаронро аз роҳи Ту гумроҳ кунанд. Эй Парвардигори мо, амволашонро нобуд соз ва бар дилҳояшон муҳр неҳ, пас имон наёранд, то он гоҳ, ки азоби дардоварро бубинанд».

89. Гуфт: «Хости Шумо иҷобат шуд, собитқадам бошед ва аз тариқаи нодонон пайравӣ макунед».

90. Мо бани Исроилро аз баҳр гузаронидем. Фиръавну лашкариёнаш ба қасди ситаму таҷовуз ба таъқибашон пардохтанд. Чун Фиръавн ғарқ мешуд, гуфт: «Имон овардам, ки ҳеҷ худованде ҷуз он ки бани Исроил ба он имон овардаанд, нест ва ман аз таслимшудагонам».

91. Оё акнун? Ва ту пеш аз ин исён мекардӣ ва аз муфсидон будӣ.

92. Имрӯз ҷисми туро (аз амвоҷ ва моҳиёни дарё) наҷот медиҳем (ба берун меафканем), то барои онон, ки пас аз ту мемонанд, ибрате бошӣ ва ҳол он ки бисёре аз мардум аз оёти Мо ғофиланд!

93. Албатта, бани Исроилро дар маконе некӯ ҷой додем ва аз покиҳо рӯзияшон додем ва то он ҳангом, ки соҳиби дониш нашуда буданд, ихтилофе надоштанд. Парвардигори ту дар рӯзи қиёмат дар он ҷӣ ихтилоф мекарданд, миёнашон ҳукм хоҳад кард!

94. Агар дар он ҷӣ бар ту нозил кардаем, дар шубҳа ҳастӣ, аз онҳое, ки китоби осмонии пеш аз туро мехонанд, бипурс. Ҳаройна ҳақ аст он ҷӣ аз ҷониби Парвардигорат бар ту нозил шудааст. Пас набояд дар шумори шубҳакунандагон бошӣ!

95. Ва аз онон, ки оёти Худоро дурӯғ мешуморанд, мабош, ки дар зумраи зиёнкунандагон бошӣ.

96. Касоне, ки сухани Парвардигори ту (ҳукми Худованд бар лаънат ва ғазаб бар онҳо) дар бораи онон собит шуд, имон намеоваранд,

97. Агарчи бар онҳо ҳар нишона ва мӯъҷизае биёяд, то он гоҳ, ки азоби дардоварро бубинанд.

98. Ҳеҷ қавм ва миллате (ки дар қаряҳо ва ободиҳо дар гузашта зиндагӣ мекарданд, ба таври дастачамгӣ дар баробари паёмбарони илоҳӣ ба мавқеъ) имон наёварданд, то имонашон барояшон судманд бошад, магар қавми Юнус, ки чун имон оварданд азоби хоркунандаро дар дунё аз онон ба дур доштем ва эшонро то замони муайяне (ки хостаем бимонанд, аз зиндагӣ бархурдор кардем) .

99. Агар Парвардигори ту бихоҳад, ҳамаи касоне, ки дар рӯи заминанд, имон меоваранд. Оё ту мардумро маҷбурӣ вомедорӣ, ки имон биёваранд?

100. Бе хости Худо ҳеҷ касро нарасад, ки имон биёварад. Ва азобро бар касоне, ки хиради хеш ба кор намебаранд, муқаррар мекунад.

101. Бигӯ: «Бингаред, ки ҷӣ чизҳое дар осмонҳову замин аст!» Ва ин оёту хушдорҳо қавмеро, ки имон намеоваранд, суд намекунад!

102. Оё ҷуз ин аст, ки интизории рӯзеро мекашанд, монанди рӯзҳое, ки пешиниёнашон мунтазираш буданд? Бигӯ: «Интизорӣ бикашед, ки ман низ бо шумо мунтазирам!»

103. Он гоҳ паёмбаронамон ва касонero, ки имон овардаанд, мераҳонем. Зеро бар Мо лозим аст (аз фазлу карами Худо), ки мӯъминонро бираҳонем.

104. Бигӯ: «Эй мардум, агар шумо дар дини ман шак доред, ман чизҳоеро, ки ба ҷои Аллоҳ мепарастед, намепарастам. Ман Аллохро мепарастам, ки шуморо мемиронад ва амр шудаам, ки аз мӯъминон бошам!»

105. Ва ба дини холис ва яктопарастӣ рӯй овар ва аз мушрикони мабош!

106. Ба ҷои Аллоҳ онero (касero ё чизero), ки ба ту на суд мерасонад ва на зиён, махон. Агар чунин кунӣ, аз ситамкорон хоҳӣ буд.

107. Ва агар Худо ба ту зиёне бирасонад, чуз ӯ касе дафъи он натавонад кард. Ва агар барои ту хайре бихоҳад, ҳеҷ кас фазли ӯро бознатавонад дошт. Худованд фазли худро ба ҳар кас аз бандагонаш, ки бихоҳад, мерасонад (ва касе наметавонад монеъи он гардад) ва ӯ омурзандаву меҳрубон аст!

108. Бигӯ: «Эй мардум (мардуми саросари ҷаҳон, чӣ ҳамасрону чӣ ояндагон), паёми ростин (ки Қуръон аст) аз ҷониби Парвардигоратон тавассути паёмбари содиқи охирзамон бароятон омадааст. Пас ҳар кас, ки ба роҳи рост (бо имон овардан ба шаригъати Худо) ҳидоят ёбад, ҳидоят (нафъи имон) ба суди ӯст. Ва ҳар кӣ гумроҳ гардад (бо пайравӣ аз куфр ва васвасаҳои шайтонӣ), ба зиёни хеш ба гумроҳӣ афтодааст (ва зиёни куфру бединӣ гиребонгири худаш мегардад ва кори ман танҳо таблиғи фармудаҳои Худо аст). Ва ман ӯҳдадори (мувофиқи аъмол ва масъули назорат бар афъоли) шумо нестам (ва қудрати онро надорам, ки шуморо аз куфр боздорам ва ба пазириши имон водор созам)».

109. Аз он чи, ки бар ту ваҳй мешавад, пайравӣ кун ва сабр кун (дар баробари азият ва озоре, ки дар роҳи таблиғи рисолати осмонӣ ба ту мерасад), то он ки Худо (миёни ту ва дигарон) доварӣ ва файсала кунад (ва фармони худро содир намояд) ва Ӯ беҳтарини ҳукмкунандагон аст!

11

Сураи ҲУД ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Алиф, лом, ро. (Ин Қуръон) китобест бо оёте устувору равшан, аз ҷониби ҳакиме огоҳ (Худованди ҷаҳон, ки корхояш аз рӯйи қордонӣ ва фарзонагӣ анҷом мепазирад),

2.(эи Паёмбар, ба онҳо бигӯ), ки чуз Худои якоро напарастед, ман аз ҷониби ӯ бимдиҳандаи шумо (кофирон ба азоби дӯзах) ва низ муждадиҳандае барои шумо (мӯъминон ба неъматҳои бихишт) ҳастам!

3.Ва низ аз Парвардигоратон омуриш бихоҳед ва ба даргоҳаш тавба кунед, то шуморо (ба сабаби истифори содиқона ва тавбаи мухлисона) аз ризқе неку, то он гоҳ ки муқаррар аст (то омадани аҷал), бархурдорӣ диҳад (аз неъматҳои ин дунё). Ва (дар охират баробари адлу доди хеш) ҳар шоистаи неъматро неъмат диҳад. Ва агар (аз имон ба Худо ва тоъату ибодати Ӯ) рӯй гардонед, бар шумо аз азоби рӯзи бузург (ки рӯзи қиёмат аст) бимнокам.

4. Бозгаштатон ба Худост ва ӯ ба ҳар коре тавоност!

5. Огоҳ бош, ки инҳо мепечанд синаҳои худро (андешаҳои носавоб меронанд), то рози дили хеш пинҳон доранд, ҳол он ки ба он ҳангом, ки ҷомаҳои худ дар сар мекашанд, Худо ошкору ниҳонашонро медонад, зеро ӯ ба рози дилҳо огоҳ аст.

6. Ҳеҷ чунбандае дар рӯи замин нест, чуз он ки рӯзии ӯ бар ӯҳдаи Худост ва мавзеъу (мисли хона) маконашро (маҳали зист ва маҳали дафн) медонад, зеро ҳама дар китоби мубин (лавҳи маҳфуз) омадааст.

7. ӯст, ки осмонҳову заминро дар шаш рӯз офарид ва арши ӯ бар рӯи об буд. То биёзмояд, кадом як аз шумо ба амал некутар аст. Ва агар бигӯӣ, ки баъд аз марг зинда мешавед, кофирон гӯянд, ки ин чуз ҷодуи ошкор нест!

8. Ва агар мударти муайяне азобашонро ба дер бияфканем, мепурсанд: «Чӣ чиз монегӣ он шудааст?» Огоҳ бошед, чун азобашон фаро расад, онро бознагардонанд ва он чиро масхара мекарданд (азоби Худовандро), ононро (он азоб) дар бар хоҳад гирифт .
9. Агар инсонро раҳмате бичашонем, пасон аз ӯ бозаш гирем, бисёр ноумед мешавад ва ношукрӣ мекунад.
10. Ва агар пас аз сахтиву ранҷ неъмату осоише ба ӯ бичашонем, меӯяд: «Ногувориҳо аз ман дур шудааст». Ва дар ин ҳол шодмон аст ва худситоӣ мекунад,
11. магар касоне, ки сабр варзиданд ва корҳои неқӯ карданд, омурзиш ва музди бузург аз онҳо онҳост!
12. Мабода, баъзе аз чизхоеро, ки ба ту ваҳӣ кардаем, вогузорӣ ва ба он дилтанг бошӣ, ки меӯянд: «Чаро ганҷе бар ӯ фуруғ фиристода намешавад? Ва чаро фариштае ҳамроҳи ӯ намеояд?» Чуз ин нест, ки ту бимдиҳандае беш нестӣ ва Худост, ки корсози ҳар чизест.
13. Ё он ки меӯянд, ки аз худ бармебофад ва ба дурӯғ ба Худо нисбаташ мекунад. Бигӯ: «Агар рост меӯед, чуз Худо ҳар киро, ки тавонед, ба ёрӣ биталабед ва даҳ сура монанди он ба ҳам барбофта, биеваред.
14. Пас агар шуморо иҷобат накарданд, бидонед, ки Қуръон ба илми Худо нозил шуда ва низ ҳеҷ худое барҳақ чуз ӯ нест. Пас оё шумо мусалмон (фармонбардори Худо) ҳастед?»
15. Онон, ки (танҳо) зиндагиву зинати ин дунёро бихоҳанд, пас ҳамаи музди кирдорашонро дар ин ҷаҳон пурра медиҳем ва дар он нуқсоне намебинанд.
16. Инҳо касоне ҳастанд, ки дар охират чуз оташ насибе надоранд ва ҳар чӣ дар дунё кардаанд, ночиз шавад ва ҳар чӣ ба ҷой овардаанд, ботил аст!
17. Оё он кас, ки аз ҷониби Парвардигори хеш далеле равшан дорад ва дунболи вай гувоҳе аз ҷониби Парвардигори ӯ меояд ва пеш аз ин китоби Мӯсо, ки худ пешвову раҳмате будааст, ба он гувоҳӣ дода, бо он кас, ки далеле надорад, баробар аст? Онҳо ба он китоби равшан (Қуръон) имон меоваранд. Ва ҳар гурӯҳи дигаре, ки ба он (Қуръон) кофир шавад, ҷойгоҳаш дар оташ аст. Дар он шак макун, ки ҳақ аст ва аз ҷониби Парвардигорат омадааст. Вале бештари мардум имон намеоваранд!
18. Чӣ кас ситамкортар аз он касест, ки ба Худо дурӯғ мебандад? Инҳоро ба Парвардигорашон арза хоҳанд дошт (оварда мешаванд) ва шохидон гувоҳӣ хоҳанд дод, ки инҳо ҳастанд, ки бар Парвардигорашон дурӯғ мебастанд. Лаънати Худо бар ситамкорон бод;
19. онон, ки мардумро аз роҳи Худо бозмедоранд ва роҳи қасро мецоҳанд ва ба охират имон надоранд,
20. инҳо наметавонанд дар рӯи замин аз Худо бигурезанд ва чуз ӯ ҳеҷ ёваре надоранд, азобашон дучандон мешавад. На тавони шунидан доштаанд (ҳақро) ва на тавони дидан (ба сабаби шиддати нохушии онҳо аз шунидан ва дидани ҳақ).
21. Инҳо ба хештан зиён расониданд ва он чиро, ки ба дурӯғ мебофтанд, аз даст додаанд.
22. Ҳатман, онон дар охират зиёнкортаранд.
23. Касоне, ки имон оварданд ва корҳои шоиста кардаанд ва дар баробари Парвардигорашон сар ҳам намудаанд, аҳли бихиштанд ва дар он ҷовидонанд.
24. Масали ин ду гурӯҳ (мӯъминон ва кофирон) масали кӯру кар ва бинову шунавост. Оё ин ду ба масал бо ҳам баробаранд? Чаро панд намегиред?
25. Ва Нӯхро бар мардумаш ба паёмбарӣ фиристодем. Гуфт: «Ман барои шумо бимдиҳандае ошкорам,
26. ки чуз Худои барҳақро напарастед! Зеро аз азоби рӯзи саҳти қиёмат бар шумо бимнокам!»

27. Бузургони қавмаш, ки кофир буданд, гуфтанд: «Мо туро ҷуз инсоне монанди хеш намебинем. Ва намебинем, ки ҷуз бечораҳолони мо (фақиру, бемақом), аз ту пайравӣ кунанд. Ва намебинем, ки шуморо бар мо фазилате бошад, балки пиндорем, ки дурӯғ мегӯед».
28. Гуфт: «Эй қавми ман, чӣ мегӯед, агар аз Парвардигорам яқин дошта бошам (ин ки ман барҳақ ҳастам) ва ӯ ба ман раҳмати хеш (яъне, нубувват ва рисолат) арзонӣ карда бошад. Пас, ҳақиқати он (раҳмати илоҳӣ ба сабаби таваҷҷӯҳи шумо ба моддиёт ва ғафлат аз маънавиёт) бар шумо пинҳон монда бошад, оё дар ҳоле, ки худ наметарсанд, шуморо ба зӯрӣ ба қабули ӯ водорем?
29. Эй қавми ман, дар баробари таблиғи рисолати хеш моле аз шумо наметалабам. Музди ман танҳо ба Худост. Онҳоро, ки имон овардаанд, аз худ намеронам, онон бо Парвардигори хеш дидор хоҳанд кард. Вале мебинам, ки шумо мардуме нодон ҳастед.
30. Эй қавми ман, агар онҳоро (мӯъминонро) аз худ биро нам, чӣ касе дар баробари (муҷозоти шадиди) Худо маро ёрӣ хоҳад кард? Оё ҳақиқатро дарнамеёбед?
31. Ба шумо намегӯям, хазинаҳои Худо дар назди ман аст. Ва илми ғайб ҳам наметалабам. Ва намегӯям, ки фаришта ҳастам. Ва намегӯям, ки Худо ба онон, ки шумо ба ҳақорат дар онҳо менигаред, хайри худро ато накунад. Худо ба он чӣ дар дилҳои онҳост, огоҳтар аст. Агар чунин кунам, аз ситамкорон хоҳам буд».
32. Гуфтанд: «Эй Нӯҳ, бо мо ҷидол (баҳс, ситеза ва пархош) кардӣ ва бисёр ҳам ҷидол кардӣ. Агар рост мегӯӣ, ҳар ваъдае ки ба мо додаӣ, биёвар!»
33. Гуфт: «Худост, ки агар бихоҳад, он ваъдаро меорад ва шумо очизкунанда (Худоро) нестед.
34. Ва агар Худо хоста бошад, ки гумроҳатон созад, агар ман бихоҳам шуморо панд диҳам, пандам суд нахоҳад кард. Ёст Парвардигори шумо ва ҳама ба сӯйи ӯ бозгардонида мешавед».
35. Ё мегӯянд, ки онро ба Худо дурӯғ бастааст. Бигӯ: «Агар онро ба Худо дурӯғ баста бошам, гуноҳаш бар ман аст ва ман аз гуноҳе, ки мекунад, мубарро (*нок*) ҳастам».
36. Ва ба Нӯҳ ваҳй расид, ки аз қавми ту ҷуз он гурӯҳ, ки имон овардаанд, дигар имон нахоҳанд овард. Аз кирдори онон андӯҳгин мабош.
37. Киштиро зери назар ва таълиму тавҷеҳи Мо бисоз ва дар бораи он ситамкорон бо ман суҳан магӯӣ (дар бораи ғарқ нашудан ва наҷот доданашон), ҳамоно, онҳо ғарқ шавандагонанд.
38. Нӯҳ киштӣ месохт ва ҳар бор, ки бузургони қавмаш бар ӯ мегузаштанд, масҳарааш мекарданд. Мегуфт: «Агар шумо моро масҳара мекунад, ба зудӣ мо ҳам монанди шумо масҳараатон хоҳем кард.
39. Ба зудӣ хоҳед донист, онро ки азоб расад (дар дунё), хораш созад ва азоби ҳамешагӣ (дар охират) бар вай фуруда ояд!»
40. Чун фармони Мо (ба ҳалоки онҳо) дар расид ва танӯр ҷӯшид (танури пухтупази нон, ки ҷӯшидани об аз он далолат бар омадани азоб мекунад), гуфтем: «Аз ҳар нару мода дуто ва низ хонадони худро дар киштӣ биншон, ғайри он касе (ғайри ҳамсар ва яке аз писаронат), ки суҳан бар ҳалок дар борааш аз пеш содир шуда бошад ва низ (ҳамроҳ гир) онҳоро, ки ба ту имон овардаанд. Ва ҷуз андаке ба ӯ имон наёварда буданд».
41. Гуфт: «Бар он (киштӣ) савор шавед, ки ба номи Худо ба роҳ афтад ва ба номи Худо лангар бияндозад. Зеро Парвардигори ман омурзандаву меҳрубон аст!»
42. Киштӣ ононро дар миёни мавҷҳое чун кӯҳ мебурд. Нӯҳ писарашро, ки дар гӯшае истода буд, нидо дод: «Эй писаракам, бо мо савор шав ва бо кофирон мабош!»
43. Гуфт: «Ман бар сари кӯҳе, ки маро аз об ниғаҳ дорад, паноҳ хоҳам бурд». Гуфт: «Имрӯз ҳеҷ ниғаҳдорандае аз азоби Худо нест, магар касеро, ки (Худо) бар ӯ раҳм оварад». Ногаҳон мавҷ миёни он ду парда гашт ва ӯ аз ғарқшудагон буд.

44. Ва гуфта шуд: «Эй замин, оби худ фуру бар ва эй осмон, бозист». Об фуру шуд ва кор ба поён омад ва кишти бар кӯхи Чудӣ қарор гирифт ва нидо омад, ки ҳалокат бод бар мардуми ситамкор!
45. Нӯҳ Парвардигорашро нидо дод: «Эй Парвардигори ман, писарам аз хонадони ман буд ва ваъдаи Ту ҳақ аст ва нерӯмандтарини ҳукмкунандагон Ту ҳастӣ!»
46. Гуфт: «Эй Нӯҳ, ҳаройна, ӯ аз хонадони ту нест (яъне, ӯ аз ҷумлаи касоне нест, ки онҳоро наҷот медиҳем), албатта, пурсидани ту наҷоти писаратро амали солеҳ нест (зеро писараш кофир буд). Аз сари ноогоҳӣ аз Ман чизе махоҳ. Панд медиҳам туро, ки аз мардуми нодон набошӣ».
47. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, паноҳ мебарам ба Ту, агар аз сари ноогоҳӣ чизе бихоҳам ва агар маро наёмурзӣ ва ба ман раҳмат наёварӣ, аз зиёнкардагон хоҳам буд».
48. Гуфта шуд: «Эй Нӯҳ, ҳаройна ба саломат ва баракоте, ки бар туву онҳо, ки ҳамроҳи туанд, арзонӣ доштаем, фуруд ой (аз кишти). Ва умматҳое ҳастанд аз зурияи ҳамроҳони ту, ки онҳоро (аз неъматҳои дунё) бархурдор месозем, он гоҳ мерасад онҳоро азоби дардовари Мо (дар охират)».
49. Инҳо аз хабарҳои ғайб аст, ки бар ту ваҳӣ мекунем. Пеш аз ин на ту онҳоро медонистӣ ва на қавми ту. Пас сабр кун, зеро оқибати нек аз онҳо парҳезгорон аст!
50. Ва бар қавми Од бародарашон Ҳудро фиристодем. Гуфт: «Эй қавми ман, Худои барҳақро бипарастед, шуморо ҳеҷ маъбудӣ барҳақе ҷуз ӯ нест ва шумо дурӯғсозоне беш нестед.
51. Эй қавми ман, дар баробари паёми худ аз шумо музде наметалабам. Музди ман танҳо бо он касест, ки маро офаридааст. Чаро аз рӯи хирад намеандешед?
52. Ва эй қавми ман, аз Парвардигоратон омурзиш бихоҳед, он гоҳ бар остони ӯ тавба кунед, то боронро пай дар пай бар шумо фуру резад ва бар нерӯятон бияфзояд! Ва чун гунаҳкорон рӯй барматобед!»
53. Гуфтанд: «Эй Ҳуд, ту барои мо далели равшане наёвардай ва мо ба гуфтори ту худоёни ҳешро тарк намекунем ва ба ту имон намеоварем.
2. Дар бораи қавми Од, рӯҷӯ кунед ба сураи Аъроф, ояти 65.
54. Ҷуз ин нагӯем, ки баъзе аз худоёни мо ба ту озоре расондаанд (мисли беақлӣ ва девонагӣ)». Гуфт: «Худоро гувоҳ мегирам ва шумо низ гувоҳ бошед, ки ман аз он чӣ ҷуз Худои барҳақ ба ширк мепарастед, безорам.
55. Ҳамагӣ (шумо ҳамроҳи бутҳоятон), ба ҷуз Худо, бо ҳилагарӣ бар зидди ман бархезед (барои зарар расонидан) ва маро мӯҳлат мадиҳед.
56. Ман бар Худои яқто, ки Парвардигори ман ва Парвардигори шумост, таваккул кардам. Ҳеҷ ҷунбандае, нест магар он ки зимомии ихтиёрашро ӯ гирифтааст. Албатта, Парвардигори ман бар роҳи рост аст (ҳаким ва одил аст)!
57. Пас, агар ҳам рӯй бигардонед, ман рисолати ҳешро ба шумо расонидам ва Парвардигори ман мардуми дигареро ҷонишини шумо хоҳад сохт ва ҳеҷ ба ӯ зиёне намерасонед (ба сабаби куфр ва исёнатон). Зеро Парвардигори ман ниғаҳбони ҳамаи чизҳост!»
58. Ва чун фармони Мо даррасид, ба бахшоиши хеш Ҳуд ва касонеро, ки ба ӯ имон оварда буданд, наҷот додем ва онҳоро аз азоби саҳт раҳонидем.
59. Ва инҳо қавми Од буданд, ки оёти Парвардигорашонро инкор карданд ва паёмбаронашро нофармонӣ карданд ва ба фармони ҳар ҷаббори саркаш гардан ниҳоданд.
60. Ва дар ин дунёву рӯзи қиёмат гирифтори лаънат шуданд. Огоҳ бошед, ки қавми Од ба Парвардигорашон кофир шуданд, огоҳ бошед, ки нафрин бод бар Од, қавми Ҳуд!
61. Ва бар қавми Самуд³ бародарашон Солеҳро фиристодем, Гуфт: «Эй қавми ман, Худои барҳақро бипарастед! Шуморо ҷуз ӯ маъбудӣ барҳақе нест. Ёст, ки шуморо аз замин падида овардааст ва хост, ки ободонаш доред. Пас омурзиш хоҳед ва ба даргоҳаш тавба кунед. Албатта, Парвардигори ман наздик аст ва дуоҳоро иҷобат мекунад!»

62. Гуфтанд: «Эй Солеҳ, пеш аз ин ба ту умед медоштем. Оё моро аз парастии он чӣ падаронамон мепарастиданд, бозмедорӣ? Мо аз он чӣ моро ба он мехонӣ, дар шаккем ки моро дар шубҳаи бузург меандозад».
63. Гуфт: «Эй қавми ман, хабар диҳед маро агар аз Парвардигорам ҳуҷҷате ба ҳамроҳ дошта бошам ва ӯ ба ман раҳмати хеш (яъне, нубувват) арзонӣ карда бошад, чӣ касе маро ёрӣ мекунад, агар аз фармонаш сарпечӣ кунам? Агар аз шумо фармон барам, ҷуз ба зиёни ман нахоҳед афзуд.
64. Ва эй қавми ман, ин модашутури Худованд аст ва нишонаест барои шумо. Бигзоредаш, то дар замини Худо бичарад ва ӯро макушад, ки ба зудӣ азоб шуморо фуру гирад».
65. Пас модашутурро сар буриданд. Гуфт: «Се рӯз дар хонаҳои худ аз зиндагӣ насибадор шавед ва ин ваъдаест ҳолӣ аз дурӯғ».
66. Чун амри Мо (ба ҳалоки онҳо) фаро расид, Солеҳро бо касоне, ки ба ӯ имон оварда буданд, ба раҳмати хеш аз хориҳои он рӯз наҷот бахшидем. Зеро Парвардигори ту тавонову пирӯзманд аст!
67. Ва ситамгоронро сайҳае (садои ваҳшатноки оташак) фуру гирифт пас субҳ карданд дар хонаҳои худ ба зону афтода, мурданд.
68. Чунон ки гӯй ҳаргиз дар он диёр набуданд. Огоҳ бошад, ки қавми Самуд ба Парвардигорашон кофир шуданд, Огоҳ бошад, ки нобуди бод бар қавми Самуд!
69. Ба таҳқиқ расулони⁴ Мо барои Иброҳим мужда оварданд. Гуфтанд: «Салом!» Гуфт: «Салом!» Ва лаҳзае баъд ғусолае бирён (ҳаниз, яъне ғушти бирёншуда бар болои санги тасфон) ҳозир овард.
70. Ва чун дид, ки ба он даст дароз намекунанд, ононро напосидид ва дар дил аз онҳо бимнок шуд, гуфтанд: «Матарс, мо бар қавми Лут фиристода шудаем».
71. Ва занаш, ки истода буд, пас хандид. Пас, ӯро ба Исҳоқ хушхабар додем ва пас аз Исҳоқ ба Яъқуб.
72. Зан гуфт: «Вой бар ман, оё дар ин пиронсолӣ мезоям ва ин шавҳари ман низ пир аст? Ҳамоно, ин чизи аҷибест!»
73. Гуфтанд: «Оё аз қудрати Худо таъҷҷуб мекунӣ? Раҳмату баракати Худо бар шумо, аҳли ин хона арзонӣ бод. Ҳаройна, ӯ сутуданитар ва воломақомтар аст!
74. Чун ваҳшат аз Иброҳим бирафт ва ӯро хушхабар омад, бо Мо дар бораи қавми Лут ба мувоҳаса бархост.
75. Албатта, Иброҳим бурдбору раҳмдил ва ҳалиму фармонбардор аст!
76. Эй Иброҳим, аз ин сухан рӯй гардон! Фармони Парвардигорат омадааст ва бар онҳо азобе, ки ҳеҷ баргаштан надорад, фуру ҳада омад.
77. Ва чун расулони Мо назди Лут омаданд, Лут аз омадани онҳо нохуш ва андӯҳгину дилтанг шуд ва (аз рӯи нотавонӣ), гуфт: «Имрӯз, рӯзи сахтест».
78. Ва қавмаш шитобон назди ӯ омаданд ва онон пеш аз ин муртакиби қорҳои зишт мешуданд. Лут гуфт: «Эй қавми ман, инҳо духтарони ман (духтарони уммати ман) ҳастанд (пас, никоҳ кунед онҳоро⁵). Барои Шумо (барои издивоҷ) покизатаранд. Аз Худо битарсед ва маро дар баробари меҳмононам ҳиҷил макунад. Оё марди хирадманде дар миёни шумо нест?»
79. Гуфтанд: «Ту худ медонӣ, ки моро ба духтарони ту ниёзе нест ва низ медонӣ, ки чӣ меҷӯем (яъне, мо ба занҳо эҳтиёҷ надорем ва мо мардҳоро меҷӯем)».
80. Лут гуфт: «Кош дар баробари шумо қудрате медоштам ва метавонистам ба такаҷоҳе устувор паноҳ бибарам (яъне, ба қабилai қудратманде, ки маро дар муқобили шумо нусрат медоданд)!»
81. Гуфтанд: «Эй Лут, мо расулони Парвардигори ту ҳастем! Инҳо ҳаргиз ба ту даст нахоҳанд ёфт. Чун посе аз шаб бигзарад, хонадони хешро берун бибар. Ва ҳеҷ як аз шумо ба қафо нагарад, ҷуз занат, ки ба ӯ низ он чӣ ба онҳо расад, хоҳад расид. Ваъдаи онҳо субҳгоҳ аст. Оё субҳ наздик нест?»

5. Мурод аз духтарони Паёмбар духтарони қавмаш аст, зеро Паёмбари ҳар уммат барои занҳо ва духтарони он ба манзалаи падар мебошад.
82. Чун фармони Мо (бар ҳалоки онҳо) фаро расид, он чоро зеру забар кардем ва бар он шаҳр бороне аз сангҳое аз сиччил⁶ пай дар пай фуру боридем,
83. ки бар онҳо нишони Парвардигорат буд ва чунин азобе аз ситамкорон дур нест.
84. Ва бар Мадян бародарашон Шуъайбро фиристодем. Гуфт: «Эй қавми ман, Худои якоро бипарастед, шуморо ҳеҷ маъбудӣ барҳаҷе ҷуз ӯ нест! Ва дар паймонаву тарозу нуқсон макунед! Инак, шуморо дар неъмат мебинам. Ва аз рӯзе, ки азобаш шуморо фуру гирад, бимнокам.
85. Ва эй қавми ман, паймонаву тарозуро аз рӯи адл комил адо кунед ва ба мардум чизҳояшонро кам мадиҳед ва чун табаҳкорон дар замин фасод макунед.
86. Агар имон овардаед, он чӣ Худо боқӣ мегузорад (фоидаҳое, ки ба сабаби вафо карданатон бар паймона ва тарозу мегиред), бароятон беҳтар аст. Ва ман ниғаҳбону муруқиби шумо нестам».
87. Гуфтанд: «Эй Шуъайб, оё намозат ба ту фармон медиҳад, ки мо он чиро падаронамон мепарастиданд, тарк гӯем ё дар амволи худ ончунон, ки худ мехоҳем, тасарруф накунем? Ба ростӣ ту марде бурдбору хирадманд ҳастӣ (лек аз ин сухан мақсадашон истехзо буд, яъне гуфтанд, ки ту беақл ҳастӣ)».
88. Гуфт: «Эй қавми ман, чӣ мегӯед, агар бо ман аз ҷониби Парвардигорам ҳуҷҷате бошад ва ӯ маро ризке неку ато карда бошад? Агар шуморо аз чизе манъ мекунам, барои он нест, ки худ муруқиби он бишавам. То он ҷо, ки битавонам, қасде ҷуз ба ислоҳ оварданатонро надорам. Тавфиқи ман танҳо бо Худост. Ба ӯ таваккул кардаам ва ба даргоҳи ӯ рӯй меоварам».
89. Ва эй қавми ман, зиддият бо ман шуморо ба коре вондорад, то он чӣ бар қавми Нӯҳ ё қавми Худ ё қавми Солеҳ, ё дар ҳамин наздикӣ ба қавми Лут расид, ба шумо низ бирасад.
90. Аз Парвардигоратон омурзиш бихоҳед. Ба даргоҳаш тавба кунед, ки албатта, Парвардигори ман меҳрубону дӯстдоранда аст (барои тавбакунандагон)!»
91. Гуфтанд: «Эй Шуъайб, бисёре аз чизҳоеро, ки мегӯӣ, намефаҳмем, туро дар миёни худ нотавон мебинем, агар ба хоҳири қабилаат набуд, сангсорат мекардем ва ту назди мо арзиш ва эҳтироме надорӣ».
92. Гуфт: «Эй қавми ман, оё қабилаи ман дар назди шумо аз Худои барҳаҷ болотару гиromитар аст? Оё Худоро пушти сар қарор медиҳед (ва ба қудрат ва иззати вай эътиное намекунед)? Ва ҳол он ки Парвардигори ман бар ҳар коре, ки мекунад, ихота дорад (ҳамаи амалҳои бандагонашро медонад ва мувофиқи он ҷазо медиҳад)!
93. Ва эй қавми ман, шумо ҳамчунон, ки ҳастед, ба кори хеш машғул бошед ва ман ҳам ба кори хеш машғул мешавам. Ба зудӣ хоҳед донист, ки он азоби хоркунанда бар чӣ касе фуруд меояд ва чӣ касе дурӯғгӯст. Мунтазир бимонед, ман низ бо шумо мунтазир мемонам!»
94. Ва чун замони азоби Мо (бар ҳалоки онҳо) фаро расид, Шуъайб ва касонеро, ки ба ӯ имон оварда буданд, ба раҳмати хеш раҳонидем. Ва ситамкоронро наъраи (ваҳшатангези азоб) фуру гирифт ва дар хонаҳои хеш ба зону афтада, мурданд,
95. чунон ки гӯӣ ҳаргиз дар он диёр набудаанд. Огоҳ бош, дурӣ (аз раҳмати Худо) ва ҳалок бар мардуми Мадян бод, ҳамчунон ки дурӣ (аз раҳмати Худо) ва ҳалок бар қавми Самуд буд!
96. Ва ҳаройна, Мо Мӯсорро ҳамроҳ бо оёту ҳуҷҷати ошкори хеш фиристодем,
97. ба назди Фиръавн ва бузургони қавмаш. Аммо онон (қавми Фиръавн) пайрави фармони Фиръавн шуданд. Ва фармони Фиръавн ба роҳи савоб роҳ наменамуд.
98. Дар рӯзи қиёмат пешопеши қавми худ биёяд ва ҳамаро ба оташ дароварад, ки дохилшудагонро бад ҷойгоҳест!

99. Лаънати инчаҳонӣ ва лаънати рӯзи қиёматро аз пайи азоб бар онҳо фиристода шуд ва чӣ бад атое ба онон дода шудааст!
100. Инҳо ахбори қарияҳое (қарияҳое, ки гирифтори азоби Худованд шуданд), ки барои ту ҳикоят мекунем; деҳаҳое, ки баъзе ҳанӯз барпоянд (деҳаҳое, ки мардумаш ҳалок шуда хонаҳояшон боқӣ монданд) ва баъзе вайрон (деҳаҳое, ки бо сокинонаш ҳамагӣ нобуд шуданд).
101. Мо ба онҳо ситам накардаем, балки худ ба нафси худ ситам мекарданд. Ва чун амри Парвардигори ту фаро расид (бар ҳалоки онҳо), маъбудоне, ки ба ҷои Худои барҳақ мепарастиданд, ҳеч ба корашон наёмаданд ва ҷуз зиёнкорӣ чизе бар онон наяфзуданд.
102. Ва инчунин аст ба азоб гирифтани Парвардигори ту, вақте ки бихоҳад қарияҳои ситамкорро ба азоб кашад. Ҳамоно, ба азоб гирифтани ӯ, азобе саҳт дардовар аст!
103. Албатта, дар инҳо (қисса ва ахбори гузаштагон) барои касоне, ки аз азоби охираат бимноканд, ибратест. Дар он рӯз (рӯзи қиёмат), ки мардум (барои ҳисоби китоб ва подоши аъмол) гирд оварда шаванд ва он рӯз, ки мардумро (аз аввалин то охири) дар он ҳозир оваранд!
104. Ва ҷуз то андак муддати муайяне (рӯзи қиёматро) ба дераш намеандозем.
105. Рӯзе, ки чун биёяд, ҳеч кас ҷуз ба фармони ӯ суҳан нагуяд ва мардумон баъзе бадбахт бошанд ва баъзе небахт.
106. Аммо бадбахтон дар оташанд ва ононро дар он ҷо (дӯзах) нолае зору фарёе саҳт бувад (яъне, монанди овози хар).
107. Абадӣ бошанд дар дӯзах (кофирон) ба муддати бақо осмонҳо ва замин, магар он чи Парвардигорат бихоҳад (яъне, баровардани муваҳхидон аз дӯзах), албатта, Парвардигори ту ҳар чӣ хоҳад, ҳамон кунад!
108. Ва аммо ононе, ки небахт гардонида шудаанд, то осмонҳову замин боқӣ ҳастанд, дар биҳишт ҷовидон бимонанд; магар он чи Парвардигорат бихоҳад (дохил кардани гунаҳкорони муваҳхидро ба ҷаннат, баъд аз пок шуданашон аз гуноҳ). Атои ӯ ҳеч қатъ намешавад.
109. Пас, аз он чи инҳо (мушрикони мепарастанд, ба шакку шубҳа мабош. Намепарастанд (худоёнашонро) ҷуз ба он гуна, ки падаронашон пеш аз ин мепарастиданд. Ва албатта, Мо насиби ононро (аз азоб) бе ҳеч каму костӣ адо хоҳем кард!
110. Ба Мӯсо китоб додем. Дар он китоб ихтилоф шуд (яъне, баъзеҳо имон оварданд ва баъзеашон инкор карданд). Агар на ҳукме буд, ки пеш аз ҷониби Парвардигорат содир шуда буд (дар таъхири азоби онҳо), миёнашон доварӣ мешуд (дар азоб додани онҳо дарҳол). Ва онҳо (куффори қавмат) албатта, дар он китоб (Қуръон) саҳт дар шубҳаанд.
111. Ва қасам, ки албатта, Парвардигори ту ҷазои аъмоли ҳамаро ба тамоми хоҳад дод ва Худо ба корҳое, ки мекунанд, огоҳ аст!
112. Ҳамроҳ бо онон, ки тавба карданд ва бо ту рӯ ба Худо оварданд, ҳамчунон ки амр шудай, собитқадам бош. Ва аз ҳад нагузаред, ки ӯ ба ҳар коре, ки мекунад, биност!
113. Ва ба ситамкорон майл макунед, ки азоби оташ шуморо бирасад. Шуморо ҷуз Худо ҳеч дӯсте нест ва касе ёриатон накунад!
114. Ва намоз бигуздор дар оғозу анҷоми рӯз ва ҷанд соате аз шаб. Ҳамоно, некиҳо бадихоро аз миён мебаранд. Ин пандест барои пандпазирон.
115. Сабр кун, зеро Худованд музди некӯкоронро табоҳ намесозад!
116. Чаро дар миёни умматҳое, ки пеш аз шумо буданд, ғайри андаке, ки аз он миён наҷоташон додем, хирадмандоне набуданд, то мардумонро аз фасод кардан дар замин боздоранд? Золимон аз паи осудагиву лаззоти дунявӣ рафтанд ва гунаҳкор буданд.
117. Парвардигори ту ҳеч деҳотеро, ки мардумаш некӯкор бошанд, ба ситам ҳалок нахоҳад соҳт.

118. Ва (эй паёмбаре, ки орзуманди имон овардани қавми худ ва мутаассиф бар рӯй гардондани онҳо аз даъвати осмонӣ астӣ, бидон, ки) агар Парвардигори ту хоста буд, ҳамаи мардумро (ҳамчун ғариштагон дар як тариқа ва бар як низом қарор меод ва) як уммат карда буд (ва пайрави дини ягонае менамуд ва онҳо дар моддиёту маънавиёт ва интиҳоби ҳаққу ботил ихтиёр ва ихтилофе намендоштанд, он гоҳ ҳақон ба шакли дигаре дармеомад), вале (Худо мардумро соҳибихтиёр офаридааст ва онҳо) ҳамеша (дар ҳама чиз, ҳатто интиҳоби дин ва усули ақоиди он) гуногун хоҳанд буд,

119. магар онҳое, ки Парвардигорат бар онҳо раҳмат оварда (ки дар роҳи ҳақ ҳамеша муттафиқанд) ва онҳоро барои ҳамин гуногун (яъне, гурӯҳе некбахт ва гурӯҳе бадбахт, гурӯҳе дар бихишт ва гурӯҳе дар дӯзах) биёфаридааст. Ва сухани Парвардигори ту бар ин муқаррар (лозим ва тамом) шуда, ки албатта, ҷаҳаннамро аз ҳамаи ҷинну инс пур мекунам.

120. Ҳар хабаре аз ахбори паёмбаронро бароят ҳикоят мекунем, то туро қавидил гардонем. Ва дар ин сура бар ту сухани ҳақ (мурод аз сухани ҳақ қиссаҳоест, ки пештар дар ин сура зикр шудаанд) ва барои мӯъминон мавъизаву панд ва ёдоварӣ омадааст (яъне, нозил шудааст).

121. Ба касоне, ки имон намеоваранд, бигӯ: «Шумо ба ҳар сон, ки хоҳед, амал кунед, мо низ амал мекунем.

122. Ва шумо интизорӣ бикашед (оқибати моро), мо низ мунтазир мемонем (ки баробари ваъдаи Худо, даъвати илоҳӣ пирӯз шавад ва Ислом бар шумо ва бар ҳамаи душманони дин ғалаба кунад)!»

123. Ва аз они Худост илми ғайби (илми он чизе, ки аз мардум пинҳон аст) осмонҳову замин ва ба ӯ бозгардонда мешавад ҳамаи корҳо (рӯзи қиёмат). ӯро бипараст ва бар ӯ таваккул кун, ки Парвардигори ту аз он ҷӣ ба ҷой меоваред (аз амалҳои неку бадатон, ки мувофиқи он шуморо ҷазо медиҳад), ғофил нест!

12

Сураи ЮСУФ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, лом, ро. Инҳост оёти китоби равшангар (барои касоне, ки аз он роҳнамоӣ ва ҳидоят талабанд).

2. Мо Қуръонро (ба забони) арабӣ нозил кардем, то ин ки шумо (онро) бифаҳмед (ва он чиро, ки дар он аст ба дигарон бирасонед)!

3. Бо ин Қуръон, ки ба ту ваҳй кардаем, беҳтарин дostonҳоро бароят ҳикоят мекунем (ва туро бар онҳо муттаъил мебардорем), ки ту пеш аз ин (аз аҳволи қавмҳои гузашта) аз беҳабарон будай.

4. (Эй паёмбар, ба ёд ор), он гоҳро, ки Юсуф ба падари худ гуфт: «Эй падар, ман дар хоб ёздаҳ ситора ва хуршед ва моҳро дидам. Онҳоро дидам, ки сачдаам мекунам».

5. Гуфт: «Эй писаракам, хобатро барои бародаронат ҳикоят макун, ки туро ҳилае меандешанд. Зеро шайтон одамиёро душмане ошкор аст!

6. Ва ба ин сон Парвардигорат туро бармегузинад ва таъбири хоб меомӯзад ва ҳамчунон, ки неъматҳои худро пеш аз ин бар падарони ту Иброҳиму Исҳоқ комил карда буд, бар туву хонадони Яъқуб ҳам комил мекунад, ки Парвардигорат донову ҳаким аст!»

7. Дар достони Юсуф ва бародаронаш барои онон, ки аз он мебаранд, ибратҳост.

8. Он гоҳ, ки гуфтанд: «Юсуф ва бародараш (Бинёмин, ки аз як падару як модаранд) назди падарамон маҳбубтар аз мо ҳастанд, ҳол он ки мо худ як ҷамоъатем. Албатта, падарамон дар иштибоҳи ошкорест²»
- 9.«Юсуфро бикушед ё дар сарзамини номаълуме биандозед, то (таваҷҷӯҳи) падар хосси шумо гардад ва аз он пас (аз гуноҳатон пушаймонӣ карда, тавба мекунад) мардуме шоиста ба шумор меояд (зеро, ки Худо тавбапазир аст ва падар ҳам узратонро қабул менамояд)».
10. Яке аз онҳо гуфт: «Юсуфро макушед, дар қаъри чоҳи торик биафканедаш, то мусофироне ўро бигиранд агар кунандагонед (яъне, агар Юсуфро аз падар дур карданиед)».
11. Гуфтанд: «Эй падар, чист, ки моро бар Юсуф амин намешуморӣ, ҳол он ки мо хайрхоҳи ў ҳастем?
12. Фардо ўро бо мо бифирист, то сайру гашту бозӣ кунад ва ҳамоно, мо нигаҳбони ў ҳастем».
13. Гуфт: «Агар ўро бибаред, ғамгин мешавам ва метарсам, ки аз ў гофил шавед ва гург ўро бихӯрад».
14. Гуфтанд: «Бо ин ҷамоъате, ки мо ҳастем, агар гург ўро бихӯрад, ҳамоно, мо аз зиёнкорон хоҳем буд».
2. Қуртуби гуфтааст: Манзури онҳо гумроҳии падар аз дин набуд, вагарна кофир мешуданд, балки манзурашон ин буд, ки падарашон иштибоҳ мекунад бар ин ки ду нафарро бар даҳ нафар тарҷех медиҳад.
15. Пас, чун ўро бурданд ватасмим гирифтанд, ки дар қаъри чоҳи торик бияфканандаш, ба ў ваҳй кардем, ки албатта, онҳоро (дар оянда) аз ин қорашон огоҳ хоҳӣ сохт ва онҳо туро наmeshиносанд.
16. Ва шабҳангом гирён назди падарашон боз омаданд.
17. Гуфтанд: «Эй падар, ҳамоно, мо ба мусобиқа (давидан ва тирандозӣ) рафта будем ва Юсуфро назди матоъи худ (либосҳоямон) гузошта будем, пас гург ўро хӯрд. Ва ҳарчанд рост бигӯем ҳам, ту суханони моро бовар надорӣ».
18. Ва ҷомаашро, ки ба хуни дурӯғин оғӯшта буд, оварданд, гуфт: «Нафси шумо қореро дар назаратон биёристааст. Акнун барои ман сабри ҷамил (сабре, ки шикоят надошта бошад) беҳтар аст ва Худост, ки дар бораи он чи мегӯед аз ў ёрӣ бояд хост».
19. Ва мусофироне омаданд. Обоварашонро фиристонданд. Сатил фурӯ кард³. Гуфт: «Муждагонӣ ин навҷавонест». ўро чун матоъе пинҳон сохтанд ва Худо ба қор, ки мекарданд, огоҳ буд.
20. Ва ўро ба баҳои андак, ба чанд дирҳам фурӯхтанд, ки ҳеҷ рағбате ба ў надоштанд (яъне, Юсуфро бародаронаш фурӯхтанд).
21. Ва қасе аз мардуми Миср (яъне азизи Миср), ки ўро харида буд, ба занаш гуфт: «То дар ин ҷост, гиromияш бидор, шояд ба мо суде бирасонад ё ўро ба фарзандӣ бипазирем». Ва ба ин сон Юсуфро дар замин мартабаи баланд додем (ўро молики хазинаҳои Миср гардонидем), то ба ў таъбири хоб омӯзем. Ва Худо бар қори хеш ғолиб аст. Вале бештари мардум наmedонанд!
22. Ва чун ҷавони нерӯманд ва хирадманд шуд, ҳикмату донишаш додем ва неқӯқоронро ба ин сон подош медиҳем.
3. Муфассирон гуфтаанд: Вақте обовар сатилашро дар чоҳ андохт, Юсуф (а) дар гушае аз қаъри чоҳ қарор дошт, пас худро ба таноби сатил овезон кард, вақте соҳиби сатил ўро дид зебоиаш ўро ба таъачҷуб овард ва бонг бардошт.
23. Ва он зан, ки Юсуф дар хонааш буд, аз Юсуф талаб кард, ки бо ў амали фаҳш анҷом диҳад. Ва дарҳоро басту (хост дилашро ба даст овараду бо ў ҳамбистар шавад) гуфт: «Биё ба сӯи ман». Гуфт: «Паноҳ мебарам ба Худо, аз он чи ки маро ба он даъват кардӣ (зино), ў (яъне, шавҳари ту) парварандаи ман аст ва маро обрӯи некӯ дода. Албатта, ситамқорон наҷот наmedёбанд».

24. Ва ҳамоно, он зан оҳанги ӯ кард. Ва агар на бурҳони Парвардигораширо дида буд, ӯ низ оҳанги он зан мекард. Чунин кардем, то бадӣ (хиёлати сайид ё мавло) ва беҳаёиро аз вай бозгардонем. Зеро ӯ аз бандагони покдили Мо буд!

25. Ва ҳарду ба ҷониби дар давиданд (Юсуф ба сӯи дар гурехт ва ҳамсари азиз аз пушти ӯ давид, то ӯро баргардонад) ва зан ҷомаи ӯро аз пас бидарид. Ва шӯи он занро наздики дар ёфтанд (тасодуфан). Зан гуфт: «Ҷазои касе, ки бо зани ту қасди баде дошта бошад (қасди зино), чист, ҷуз ин ки ба зиндон афтад ё ба азобе дардовар гирифта ояд?»

26. Юсуф гуфт: «Ӯ аз ман талаби зино кард ва маро ба худ хонд». Ва яке аз касони зан гувоҳӣ дод (шоҳид кӯдаки ширхорае буд дар гаҳвора), ки агар ҷомааш аз пеш даридааст, пас зан рост меғӯяд ва ӯ аз дурӯнғӯён аст.

27. Ва агар ҷомааш аз пас даридааст, пас зан дурӯғ меғӯяд ва ӯ аз ростғӯён аст.

28. Пас, чун дид (шавҳари зан) ҷомааш аз пас даридааст, гуфт: «Ин аз макри шумо занон аст, ҳамоно, макри шумо занон макре бузург аст!

29. Эй Юсуф, забони хеш нигоҳ дор ва эй зан, аз гуноҳи худ омурзиш бихоҳ, ки ҳамоно, ту аз хатокоронӣ».

30. Занони шахр гуфтанд: «Зани Азиз⁴ (воломақом, сарвазири Миср) талаби зино кардааст аз ғуломи худ ва албатта, шефтаи ӯ гаштааст. Мо албатта, вайро дар гумроҳии ошкоро мебинем».

4. Ибни Аббос гуфтааст: Номи Азиз, Қитфир буд ва масъулияти хазинаҳои Мисрро дошт.

31. Пас, чун ғайбат ва суҳанони бадашонро шунид, наздашон кас фиристод ва меҳмоние тартиб дод ва (барои пуст кардани мева) ба ҳар яке корде дод ва гуфт: «Берун ой, то туро бингаранд». Чун ӯро диданд, бузургаш шумурданд (аз сабаби ҳусну ҷамоли Юсуф) ва дасти хеш бибуриданд ва гуфтанд: «Маъозаллоҳ, ин одамизода нест, балки ғариштае бузургвор аст!»

32. Гуфт: «Ин ҳамон аст, ки маро дар боби (дӯст доштани) ӯ маломат мекардед. Ва ҳамоно, ман дар талаби зино аз ӯ будам ва ӯ хештан нигоҳ дошт. Агар он чӣ фармонаш медиҳам, накунад, ба зиндон хоҳад афтод ва хор хоҳад шуд».

33. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, барои ман зиндон дӯстдоштанитар аст аз он чӣ маро ба он меҳонанд ва агар макри ин занонро аз ман нагардонӣ, ба онҳо майл мекунам ва дар шумори нодонон дармеоям (ҳар мӯъмине, ки гуноҳе содир мекунад аз ҷаҳолат ва нодонии ӯст)».

34. Пас, Парвардигораш дуъояшро иҷобат кард ва макри занонро аз ӯ дур кард. Албатта, Худо шунавову доноист!

35. Пас бо он нишонаҳо, ки бар Азиз ва ҷамоғаташ зоҳир шуд, тасмим гирифтанд, ки муддати номаълуме ба зиндонаш бияфкананд.

36. Ва ду ҷавон низ бо ӯ ба зиндон афтоданд. Яке аз он ду гуфт: «Дар хоб худро дидам, ки ангур мефишорам (то шароб гардад)». Дигаре гуфт: «Худро дидам, ки нон бар сар ниҳода мебарам ва паррандагон аз он меҳӯрданд. Моро аз таъбири он огоҳ кун, ки ҳамоно, аз некӯкоронат мебинем (ибодати Худоро ба ҳубӣ анҷом медиҳӣ ва некӯкорӣ)».

37. Гуфт (Юсуф): «Ба шумо ҳеҷ нав таъоме, ки (дар хоб) дода мешавад нахоҳад омад, магар хабардор кунам шуморо ба таъбири он, пеш аз он ки (далели сидқи ин таъбир дар бедорӣ) ба шумо биёяд, чунон, ки Парвардигорам ба ман омӯзонидааст. Ҳамоно, ман дини мардумро, ки ба Худои якто имон надоранд ва ба рӯзи қиёмат кофиранд, тарк кардаам.

38. Ва ман пайрави дини падаронам Иброҳиму Исҳоқу Яъқуб ҳастам ва моро насазад, ки ҳеҷ чизро шароки Худо қарор диҳем. Ин фазилатест, ки Худо бар мову бар мардуми дигар арзонӣ доштааст, вале бештари мардум ношукрӣ мекунанд.

39. Эй ду рафиқи зиндони ман, оё ибодати худоёни пароканда бехтар аст ё ибодати Худованди яктои голиб бар ҳамагон?
40. Намепарастед ғайри Худои якто, магар бутонеро, ки худ ва падаронатон онҳоро ба номҳое хондаед (яъне, он бутҳоро маъбудони худ хондаед) ва Худо ҳуҷчате бар исботи онҳо нозил накардааст. Ҳукм ҷуз ҳукми Худо нест. Фармон додааст, ки ҷуз ўро напарастед. Ин аст дини росту устувор, вале бештари мардум намедонанд.
41. Эй ду рафиқи зиндони ман, аммо яке аз шумо барои хоҷаи хеш шароб резад, аммо дигареро кушта, бар ҷубе овезон кунанд ва паррандагон аз сари ў бихўранд. Коре, ки дар бораи он мепурсед (қабул кунед ё накунад), фармони Худо муқаррар шудааст.
42. Ва ба яке аз он ду, ки медонист, раҳо мешавад, гуфт: «Қиссаи маро назди хоҷаи худ ёд кун!» Аммо шайтон аз хотираш дур кард, ки пеши мавлояш аз қиссаи ў ёд кунад ва (Юсуф (а) чанд сол дар зиндон бимонд.
43. Ва подшоҳ гуфт: «Дар хоб ҳафт гови фарбехро дидам, ки онҳоро ҳафт гови лоғар меҳўранд ва ҳафт хўшаи сабз дидам ва ҳафт хўшаи хушк. Эй хосагони ман, хоби маро таъбир кунед, агар таъбири хоб медонед».
44. Гуфтанд: «Инҳо хобҳои парешон аст (дарҳаму барҳаманд, ки таъбир карда намешаванд) ва моро ба таъбири ин хобҳо огоҳӣ нест⁴».
45. Ва яке аз он ду, ки раҳо шуда буд ва пас аз муддате ба ёдаш омада буд, гуфт: «Ман шуморо аз таъбири он хабар медиҳам. Пас, маро назди ў (Юсуф) бифириsted».
46. «Эй Юсуф, эй марди (бисёр) ростгўй (ва росткор), барои мо таъбир кун, ки ҳафт гови фарбехро ҳафт гови лоғар меҳўранд ва ҳафт хўшаи сабзу ҳафт хўшаи хушк. Бошад, ки ман назди мардум бозгардам ва онон огоҳ гарданд».
47. Гуфт: «Ҳафт сол пай дар пай бо қиддият бикоред ва ҳар чӣ медаравед, ҷуз андаке, ки меҳўред, бо хўша анбор кунед, (то ки то дер биояд ва зуд вайрон нашавад).
48. Аз он пас ҳафт сол қатъӣ ва саҳтӣ меояд ва дар он ҳафт сол он чӣ барояшон ҷамъ кардаед, бихўранд магар андаке, аз онро бо эҳтиёт нигоҳ медоред.
49. Пас аз он соле ояд, ки мардумонро борон дода шавад ва дар он сол афшурданиҳоро мефишуранд».
50. Ва подшоҳ гуфт: «Назди манаш биёваред». Чун фиристода назди ў омад, Юсуф гуфт: «Назди хоҷаат бозгард ва бипурс: Ҳикояти он занон, ки дастҳои худро буриданд, чӣ буд, албатта, Парвардигори ман ба макрашон огоҳ аст!»
51. Гуфт: «Эй занон, чараёни кори шумо он гоҳ ки хостори комҷӯи аз Юсуф будед, чӣ буд?» Гуфтанд: «Маъозаллоҳ (паноҳ бар Худо)! Надидем аз ў ҳеҷ хиёнат». Зани Азиз гуфт: «Акнун ҳақ ошкор шуд. Ман дар талаби зино аз ў будам (вале, ў худро аз ин амал боз дошт) албатта, ў дар зумраи ростгўён аст (дар суҳаноне, ки мегўяд)!»
52. «Чунин шуд,⁵ то бидонад, ки ман дар ғайбаташ ба ў хиёнат накардаам ва ҳамоно, Худо ҳилаи хоинонро ба мақсад намерасонад.
53. Ва ман (яъне, зани Азиз) хештанро бегуноҳ намедонам, ҳамоно, нафс одамиро ба бадӣ (фаҳш ва гуноҳ) фармон медиҳад. Магар касе, ки Парвардигори ман ўро нигоҳ дорад, албатта, Парвардигори ман омурзандаву меҳрубон аст!»
54. Ва подшоҳ гуфт: «Ўро назди ман биёваред то ҳамнишини хоси худ гардонам». Ва чун бо ў дар суҳан шуд, гуфт: «Ҳамоно, ту аз имрӯз назди мо соҳибқадр ва амонатдор ҳастӣ».
55. Гуфт: «Маро бар ҳазинаҳои (хўрок ва амвол) ин сарзамин муқаррар кун, ҳамоно, ман муҳофизаткунандаам (ҳазинаҳоро) ва доноям (ба сарфи дурусти он)».

56. Ва инчунин Юсуфро дар он сарзамин (Миср) обрӯ додем. Ҳар ҷо, ки меҳост, ҷой мегирифт. Раҳмати худро ба ҳар кас, ки бихоҳем, арзонӣ медорем ва подоши некӯкоронро барбод намекунем.
57. Ва албатта, подоши онҷаҳонӣ барои касоне, ки имон овардаанд ва парҳезгорӣ мекунанд, беҳтар аст.
58. Ва бародарони Юсуф омаданд ва бар ӯ дохил шуданд, онҳоро шинохт ва онҳо нашинохтандаш.
59. Ва чун борҳояшонро (як шутур бор аз таъом ва ғалла) муҳайё сохт, гуфт: «Бародари падариятонро низ назди ман биёваред, оё намебинед, ки паймонаро комил адо мекунам ва беҳтарин мизбонам?»
60. Пас, агар ӯро назди ман наёваред, паймонае (яъне, таъом ва ғалла) назди ман нахоҳед дошт ва ба ман наздик машавед».
61. Гуфтанд: «Мо ӯро ба исрор аз падар хоҳем хост ва ин корро албатта, хоҳем кард».
62. Ва ба ходимони худ гуфт: «Сармояшонро (яъне, пуле, ки ба ивази озуқа дода буданд) дар борҳояшон биниҳед, бошад, ки чун назди хонаводаашон бозгарданд ва онро (сармояшонро) бишиносанд, боз оянд».
63. Пас, чун назди падар бозгаштанд, гуфтанд: «Эй падар, паймона бар мо манъ карда шуд (дар оянда). Бародарамонро бо мо бифирист, то паймона бозгирем. Ва ҳамоно, мо ниғаҳдори ӯ ҳастем».
64. Гуфт (Яъқуб): «Шуморо дар ҳаққи ӯ амин намебинам, магар ҳамон гуна, ки пеш аз ин шуморо бар бародари вай (Юсуф) амин гардонида будам. Пас, Худо беҳтарин ниғаҳдор аст ва ӯст меҳрубонтарини меҳрубонон!»
65. Ва чун бори худро кушоданд, диданд, ки сармояшонро пас додаанд. Гуфтанд: «Эй падар, дар талаби ҷӣ ҳастем (беш аз ин)? Ин сармояи мост, ки ба мо пас додаанд. Барои касони худ хӯрокаи биёварем ва бародарамонро ҳифз кунем ва барои ӯ бору паймонаи шутуре афзун гирем, он паймонаи андак ва осон аст бар Юсуф (яъне, дар баробари саховати Юсуф бори як уштур чизи андаке аст)».
66. Гуфт: «Ҳаргиз ӯро бо шумо намефиристам, то бо ман ба номи Худо паймоне бибандед, ки ба назди манаш бозмеоваред. Магар он ки ҳама гирифтор шавед (ва тавоноии аз ӯ халосшуданро надошта бошед)». Пас, чун аҳди хешро доданд гуфт (Яъқуб): «Худо бар он ҷӣ меғӯем, гувоҳ аст!»
67. Ва гуфт: «Эй писарони ман, аз як дарвоза дохил машавед, аз дарвозаҳои гуногун дохил шавед⁶. Ва ман қазои Худоро аз сари шумо дафъ натавонам кард ва ҳеҷ фармоне ҷуз фармони Худо нест. Бар ӯ таваккул кардам ва таваккулкунандагон бар ӯ таваккул кунанд».
68. Ва чун аз ҷое, ки падар фармон дода буд, дохил шуданд, ин кор қазо ва ҳукми Худоро (бар онҳо бартарф накард). Танҳо ниёзе дар замири Яъқуб буд (метарсид, ки ба фарзандонаш чашм нарасад), ки онро ошкор сохт, ва ҳамоно, ӯро илме буд, ки Худ ба ӯ омӯхта будем, вале бештари мардум намедонанд.
69. Ва чун бар Юсуф дохил шуданд, бародарашро назди худ ҷой дод. Гуфт: «Ҳамоно, ман бародари ту ҳастам. Аз коре, ки инҳо кардаанд, андӯҳгин мабош».

6. Яъқуб (а) метарсид, ки мабодо, ба фарзандонаш чашм расад, зеро онҳо ҷавонони зебову тануманд буданд, аз ин рӯ амр кард, ки хангоми ворид шудан ба шаҳр аз дарвозаҳои гуногун дохил шаванд.
70. Пас, чун борҳояшонро (таъом ва ғалла) муҳайё кард, ҷомро (зарфи обнӯшии подшоҳ) дар бори бародараш ниҳод. Он гоҳ мунодӣ (*садодиханда*) нидо дод: «Эй корвониён, ҳамоно, шумо дуздонед».
71. Корвониён назди онҳо бозгаштанд ва гуфтанд: «Ҷӣ гум кардаед?»
72. Гуфтанд: « Ҷоми подшоҳро (зарфи обнӯшии подшоҳро, ки бо он вазн мекард, гум кардаем). Ва ҳар ки биёварадаш, ӯро бори шутурест ва ман кафили мекунам».

73. Гуфтанд: «Қасам ба Худо, шумо худ медонед, кӣ мо барои фасодӣ кардан дар ин сарзамин наёмадаем ва дузд набудаем».
74. Гуфтанд: «Агар дурӯғ гуфта бошед, ҷазои дузд чист?»
75. Гуфтанд: «Ҷазояш ҳамон касест, ки дар бори ӯ ёфта шавад, пас ӯ худ ҷазои амали худ аст ва мо гунаҳкоронро чунин ҷазо диҳем».
76. Пеш аз бори бародар бар бори онҳо пардохт, он гоҳ аз бори бародараш берун овард. Тадбире ин сон ба Юсуф омӯхтем. Дар ойини он подшоҳ гирифтани бародар ҳаққи ӯ набуд, магар ин ки Худо меҳост. Ҳар касро, ки бихоҳем, ба дараҷоте боло мебарем ва болои ҳар доное донотарест.
77. Гуфтанд: «Агар ӯ дуздӣ карда, бародараш низ пеш аз ин дуздӣ карда буд». Юсуф ҷавоби он суҳан дар дил пинҳон дошт ва ҳеч изҳор накард ва гуфт: «Шумо дар вазъе бадтар ҳастед ва Худо ба бӯхтоне, ки мезанед, огоҳтар аст!»
78. Гуфтанд: «Эй Азиз, ўро падарест солхўрда. Яке аз моро ба ҷои ӯ бигир, ки аз некўкоронат мебинем».
79. Гуфт: «Худо накунад, ки ҷуз он касро, ки бори хеш назди ӯ ёфтаем, бигирем. Агар чунин кунем, аз ситамкорон хоҳем буд».
80. Чун аз ӯ навмед шуданд, барои машварат ба каноре рафтанд ва бузурғтаринашон гуфт: «Оё намедонед, ки падаратон аз шумо ба номи Худо паймон гирифта ва пеш аз ин низ дар ҳаққи Юсуф кўтоҳӣ кардаед? Ман аз ин сарзамин берун намеоям, то падар маро рухсат диҳад ё Худо дар бораи ман доварӣ кунад, ки ӯ беҳтарини доварон аст.
81. Назди падар бозгардед ва бигўед: «Эй падар, писарат дуздӣ кард ва мо ҷуз ба он ҷӣ медонистем, шаҳодат надодем ва аз ғайб низ огоҳ нестем.
82. Аз шаҳре, ки дар он будаем ва аз қорвоне, ки ҳамроҳаш омадаем, бипурс, ки мо рост мегўем».
83. Гуфт: «На, нафси шумо қореро дар назаратон биёрост ва маро сабри ҷамил беҳтар аст. Шояд Худо ҳамаро ба ман бозгардонад, ки ӯ донову ҳаким аст!»
84. Рӯи худ аз онҳо бигардониду гуфт: «Эй вой бар ман, (бар дурӣ) аз Юсуф». Ва ҷашмонаш аз ғам сапедӣ гирифт ва ҳамчунон андӯҳи худ фуру меҳўрд.
85. Гуфтанд: «Ба Худо савганд, пайваста Юсуфро ёд мекунӣ, то бемор гардӣ ё бимирӣ».
86. Гуфт: «Ҷуз ин нест, ки шарҳи андӯҳи хеш танҳо бо Худо мегўям. Зеро он ҷӣ ман аз Худо медонам, шумо намедонед!»
87. Эй писарони ман, бираведи Юсуф ва бародарашро бичўед ва аз раҳмати Худо ноумед машавед. Зеро танҳо кофирон аз раҳмати Худо маъюс мешаванд».
88. Чун бар Юсуф дохил шуданд, гуфтанд: «Эй Азиз, мову хонаводаамон ба гуруснагӣ афтадаем ва бо сармои андак омадаем, паймонаи моро комил адо кун ва бар мо садақа бидеҳ, зеро Худо садақадиҳандагонро дўст дорад!»
89. Гуфт: «Медонед, ки аз рӯи нодонӣ бо Юсуф ва бародараш ҷӣ кардед?»
90. Гуфтанд: «Оё ба ҳақиқат ту Юсуфӣ?» Гуфт: «Ман Юсуфам ва ин бародари ман аст ва Худо ба мо неъмат дод. Зеро ҳар кас, ки парҳезгорӣ кунад ва сабрро пеша кунад, Худо муздашро нобуд намесозад».
91. Гуфтанд: «Ба Худо савганд, ки Худо туро бар мо фазилат дод ва мо хатокор будем».
92. Гуфт: «Имрӯз шуморо сарзаниш набояд кард; Худо шуморо мебахшояд, ки ӯ меҳрубонтарини меҳрубонон аст!»
93. Ин ҷомаи маро бибаред ва бар рӯи падарам андозед, то бино гардад. Ва ҷамаи касони худро назди ман биёваред».
94. Чун қорвон ба роҳ афтод, падарашон гуфт: «Агар маро девона нахонед, бӯи Юсуф ҳис мекунам».
95. Гуфтанд: «Ба Худо савганд, ки ту дар ҳамон гумроҳии деринаи хеш ҳастӣ!»

96. Чун муждадиҳанда омад ва чома бар рӯи ӯ андохт, бино гашт. Гуфт: «Оё ба шумо нагуфтам, ки он чӣ ман аз Худо медонам, шумо намедонед?»
97. Гуфтанд: «Эй падар барои гуноҳони мо омурзиш бихоҳ, ки мо хатокор будаем».
98. Гуфт: «Аз Парвардигорам барои шумо омурзиш хоҳам хост, ӯ омурзандаву меҳрубон аст!»
- 99 . Чун бар Юсуф дохил шуданд, падару модарро ба оғӯш кашиду гуфт: «Ба Миср дароед, ки агар Худо бихоҳад, дар амон хоҳед буд!»
100. Падару модарро бар тахт баровард ва ҳама дар баробари ӯ ба сачда даромаданд (барои таъзим на ибодат). Гуфт: «Эй падар, ин аст таъбири он хоби ман, ки инак, Парвардигорам онро рост баровард. Ва чӣ қадар ба ман некӣ кардааст, он гоҳ, ки маро аз зиндон бираҳонид ва пас аз он, ки шайтон миёни ману бародаронам фасод карда буд, шуморо аз бодия ба ин ҷо овард. Парвардигори ман ба ҳар чӣ ирода кунад, дақиқ аст, ки ӯ донову ҳаким аст!»
101. Эй Парвардигори ман, маро фармонравой додӣ ва маро илми таъбири хоб омӯхтӣ. Эй офаринандаи осмонҳову замин, ту дар дунёву охират корсози манӣ. Маро мусалмон бимирон ва қарини шоистагон соз!»
102. Инҳо хабарҳои ғайб аст, ки ба ту (эӣ Муҳаммад) ваҳӣ мекунем. Ва он ҳангом, ки бо якдигар гирд омада буданд ва машварат мекарданд ва ҳила месохтанд, ту назди онҳо набудӣ!
103. Ҳарчанд ту ба имонашон ҳарис бошӣ, бештари мардум имон намеоваранд!
104. Ва ту дар муқобили паёмбарият аз онҳо музде наметалабӣ ва ин китоб ҷуз панде барои мардуми ҷаҳон нест!
105. Чӣ бисёр нишонаҳое дар осмонҳову замин аст, ки бар он мегузаранд ва аз он рӯй барметобанд!
106. Ва бештарашон ба Худо имон наёваранд, балки ҳамчунон мушриканд!
107. Оё пиндоранд, эминӣ ёфтаанд аз ин, ки уқубате умумӣ аз азоби Худо онҳоро фурӯ гирад ё қиёмат ба ногоҳ фаро расад, бе он ки хабардор шаванд?
108. Бигӯ: «Ин роҳи ман аст. Ману пайравонам ҳамагонро бо далелу ҳуҷҷат ба сӯи Худо меҳонем. Пок аст Худо ва ман аз мушриконе нестам!»
109. Ва Мо пеш аз ту ба пайғамбарӣ нафиристодем, магар мардонро аз мардуми шаҳрҳо ва ободиҳо, ки ба онҳо ваҳӣ мекардем. Оё дар рӯи замин намегарданд, то бингаранд, ки поёни қори пешиниёнашон чӣ будааст? Ва сарои охират парҳезгоронро беҳтар аст, чаро намеандешед?
110. Чун паёмбарон навмед шуданд ва чунон пиндоштанд, ки онҳоро дурӯғ мебароранд, ёриашон кардем ва ҳар киро, ки хостем, наҷот додем ва азоби Мо аз мардуми гунаҳкор бозгардонида нашавад!
111. Дар дostonхояшон хирадмандонро ибратест. Ин дostonе сохта нест, балки тасдиқи сухани пешиниён ва тафсили ҳар чизест ва барои онҳо, ки имон овардаанд, ҳидоят асту раҳмат.

13

Сураи РАЪД¹

(Тундар)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Алиф, лом, мим, ро. Инҳо оёти ин китоб аст ва он чӣ аз Парвардигорат бар ту нозил шудааст, ҳақ аст, вале бештари мардум имон намеоваранд.

2.Аллоҳ- ҳамон Худовандест, ки осмонҳоро бе ҳеҷ сутуне, ки онро бубинед, барафрошт. Сипас ба Арш истиво² ёфт ва офтобу моҳро, ки ҳар як то замоне муайян дар сайранд, ром кард. Корҳоро мегардонад ва оётро баён мекунад, бошад, ки ба дидори Парвардигоратон яқин кунед!

3. Ёст, ки заминро бигустурд ва дар он кӯҳхову рӯдҳо қарор дод ва аз ҳар мева ҷуфт-ҷуфт падида овард ва шабро дар рӯз мепӯшонад. Дар инҳо ибратхост барои мардуме, ки меандешанд!
4. Ва бар рӯи замин қитъаҳоест дар канори якдигар ва боғҳои ангуру киштзорҳо ва нахлҳое, ки ду тана аз як реша руста аст ё як тана аз як реша ва ҳама ба як об сероб мешаванд ва дар (таъм ва маззаи) мева баъзеро бар дигаре бартарӣ ниҳодаем. Албатта дар инҳо барои хирадмандон ибратхост!
5. Агар ту дар ҳайрат меоӣ, таъаҷҷуб дар сухани онҳост, ки оё он ҳангом, ки хок шавем, аз нав моро биефаринад? Инҳо ба Парвардигорашон имон надоранд, бар гарданхошон тавқҳо бошад ва аҳли ҷаҳаннаманд ва дар он ҷовидонанд.
6. Ба шитоб аз ту, пеш аз хайру омурзиш, азоб металабанд. Пеш аз онҳо азобҳое будааст ва Парвардигори ту мардумро, бо он ки ситам кардаанд, меомурзад ва низ Парвардигори ту ба саҳтӣ уқубат мекунад.
7. Кофирон мегӯянд: «Чаро аз ҷониби Парвардигораш мӯъҷизае бар ӯ нозил намешавад?» Ҷуз ин нест, ки ту бимдиҳандае ҳастӣ ва ҳар қавмеро раҳбарест!
8. Худо медонад, ҳар зане (моддинае) он чӣ (дар шиками худ) мебардорад ва он чӣ раҳмҳо коҳад ва он чӣ раҳмҳо афзояд. Ва ҳар чизро дар назди ӯ миқдоре муъайян аст.
9. Доноӣ ниҳону ошкор, (Худоӣ) бузургвору баландмартаба аст!
10. Барои ӯ яксон аст аз шумо ҳар кӣ сухан пинҳон гӯяд ё ошкоро. Ва он ки дар пардаи шаб пинҳон мешавад ва он ки дар рӯз ошкоро меравад.
11. Одамиро фариштагонест, ки паёпай ба амри Худо аз рӯбарӯву пушти сараш меоянд ва ниғаҳбонияш мекунад. Ҳаройна, Худо чизро, ки аз он мардумест, дигаргун накунад, то он мардум худ дигаргун шаванд. Чун Худо барои мардуме бадӣ хоҳад, ҳеҷ чиз монеъи ӯ натавонад шуд ва онҳоро ҷуз Худо ҳеҷ корсозе нест!
12. Ёст, ки барқро гоҳ барои тарсонидан ва гоҳ барои умед бахшидан ба шумо менамоёнад ва абрҳои гаронборро падида меоварад.
13. Раъд ба ситоиши ӯ ва фариштагон аз бими ӯ тасбеҳ мегӯянд. Ва соҳиқаҳоро (отаҷақҳоро) мефиристад ва ҳар киро бихоҳад, бо он осеб мерасонад. Боз ҳам дар бораи Худо баҳсу ҷидол мекунад. Ва ӯ ба саҳтӣ уқубат мекунад!
14. Дуъову илтиҷои ростин хоси Ёст. Онон, ки ҷуз ӯро илтиҷо мекунад, ҳеҷ посухашон намегӯянд. Монанди касе, ки ду даст ба сӯи об барад, то об ба даҳон расонад ва натавонад, ки об ба даҳон расонад. Ва дуъои кофирон ҷуз ба гумроҳӣ нест!
15. Хоҳу ноҳоҳ (бо иҷбору икром) барои Худованд сачда мекунад ҳамаи онҳо, ки дар осмонҳову заминанд ва сояҳояшон низ бомдодону шомгоҳон ба сачда меоянд.
16. Бигӯ: «Кист Парвардигори осмонҳову замин?» Бигӯ: «Аллоҳ». Бигӯ: «Оё ғайри ӯ худоёне баргузидаед, ки қодир ба суду зиёни хеш нестанд? Бигӯ: «Оё нобинову бино баробаранд? Ё торикиву равшанӣ яксонанд? Ё шариконе, ки барои Худо қоил шудаанд, чизҳое офаридаанд, монанди он чӣ Худо офаридааст ва онон дар бораи офариниш ба иштибоҳ афтадаанд?» Бигӯ: «Аллоҳ офаринандаи ҳар чизест ва ӯ ягонаву қаҳҳор аст!»
17. Аз осмон об фиристонд ва ҳар рӯдхона баандозаи хеш ҷорӣ шуд ва оби равон кафк бар сар овард. Ва аз он чӣ бар оташ мегудозанд, то зевару матоъе созанд, низ кафке бар сар ояд. Худо барои ҳаққу ботил чунин масал мезанад. Аммо кафк ба каноре афтад ва нобуд шавад ва он чӣ барои мардум судманд аст, дар замин пайдор бимонад. Худо инчунин мисол меорад.
18. Барои онон, ки даъвати Парвардигорашонро пазируфтаанд, мукофоти некӯест. Ва касоне, ки даъвати ӯро напазируфтаанд, агар ҳар он чиро, ки бар рӯи замин аст ва монанди онро дошта

бошанд, онро фидя кунанд, онон ба сахтӣ бозхост хоҳанд шуд ва маконашон ҷаҳаннам аст ва (он) бад ҷойгоҳест!

19. Оё касе, ки медонад он чӣ аз ҷониби Парвардигорат бар ту нозил шуда ҳақ аст, монанди касест, ки нобиноист? Танҳо хирадмандон панд мегиранд:

20. касоне, ки ба аҳди Худо вафо мекунанд ва худ паймон намешикананд;

21. Онон, ки он чиро Худо ба пайвастанӣ³ он фармон дода, мепайванданд ва аз Парвардигорашон метарсанд ва аз сахтии бозхости Худованд бимноканд;

22. онон, ки ба талаби савоби Парвардигори хеш сабр пеша карданд ва намоз гузориданд ва дар ниҳону ошкор аз он чӣ ба онҳо рӯзӣ додаем, хайр карданд ва бадири бо некӣ дафъ мекунанд, сарои охират хосси онҳост.

23. Биҳиштҳои ҷовидон; онҳо ва ҳар ки некӯкор будааст аз падарону ҳамсарон ва фарзандонашон, ба он дохил шаванд ва ғариштагон аз ҳар дар ба наздашон оянд.

24. Салом бар шумо ба хотири он ҳама сабре, ки варзидаед. Сарои охират чӣ сарое некӯст!

25. Ва онон, ки паймони Худоро пас аз устувор карданиш мешикананд ва он чиро, ки Худо ба пайвастанӣ он (силаи раҳм) фармон дода, қатъ мекунанд ва дар замин фасод мекунанд, лаънат (дурӣ аз раҳмати Худо) бар онҳост ва бадиҳои он ҷаҳон (дӯзахи сузон) насибашон.

26. Худо ҳар киро хоҳад, рӯзии бисёр диҳад ё рӯзии андак. Ва мардум ба зиндагии дунё хушнуданд, ҳол он ки зиндагии дунё дар баробари зиндагии охират ҷуз андак матоъе нест.

27. Кофирон меӯянд: «Чаро аз ҷониби Парвардигораш мӯъҷизае бар ӯ нозил намешавад?» Бигӯ: «Худо ҳар киро бихоҳад, гумроҳ мекунад. Ва ҳар киро ба даргоҳи ӯ рӯй кунад, ҳидоят мекунад».

28. Онон, ки имон овардаанд ва дилҳояшон ба ёди Худо оромиш меёбад, огоҳ бошад, ки дилҳо ба ёди Худо оромиш меёбанд!

3. Аз қабилӣ робитаи инсон бо офаринандаи ҷаҳон, ҷомеаи инсоният ва ҳамнавъони худ, ба хусус хешовандон ва наздикон.

29. Зиндагии хуш ва бозгаштангоҳи некӯ аз онӣ касонест, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд.

30. Ҳамчунин туро ба миёни уммате, ки пеш аз онҳо умматҳои дигар будаанд, ба пайғамбарӣ фиристодаем, то он чиро, ки бар ту ваҳй кардаем, барояшон тиловат кунӣ ва онҳо ба Раҳмон кофир мешаванд. Бигӯ: «ӯ Парвардигори ман аст. Худое ҷуз ӯ нест. Бар ӯ таваккул кардаам ва тавбаи ман ба даргоҳи ӯст!»

31. Агар Қуръоне мебуд, ки ба сабаби он кӯҳҳо равон карда мешуд ё ба сабаби он замин пора-пора мешуд ё ба сабаби он мурдагон ба сухан дароварда шаванд (низ имон намеоваранд), балки Худорост ҳамаи корҳо. Оё мӯъминон ҳанӯз надонистаанд, ки агар Худо мехост, ҳамаи мардумро ҳидоят мекард? Ва кофиронро пайваста ба сабаби аъмолашон ҳодисае расад ё он ҳодиса дар наздикии хонаҳояшон фуруд ояд, то он гоҳ, ки ваъдаи Худо фароз ояд, зеро Худо ҳилофи ваъда намекунад!

32. Паёмбароне ҳам, ки пеш аз ту буданд, ба масҳара гирифта шуданд. Ман ба кофирон мӯҳлат додам, он гоҳ ҳамаро фуру гирифтам ва он уқубати Ман чӣ саҳт буд!

33. Оё он ки бар ҳамаи мардум ва аъмолашон нозир аст, монанди бутон аст? Барои Худо шариконе қоил шуданд. Бигӯ: «Онҳоро ном бибаред. Шояд мехоҳед ўро аз чизе дар рӯи замин огоҳ кунед, ки намедонад, ё суханони беҳуда меӯянд?» Дар назари кофирон макрашон ораста омад ва аз роҳи рост бироҳа шуданд. Ва ҳар киро Худо гумроҳ кунад, ҳеч роҳнамое надорад!

34. Дар ин зиндагии дунё ба азобе гирифтагон оянд ва азоби охират саҳттар аст ва онҳоро ҳеч ниғаҳдорандае аз азоби Худо нест!

35. Сифати бихиште, ки ба парҳезгорон ваъда шуда: об аз зери дарахтонаш равон аст ва меваҳову сояаш ҳамешагист. Ин саранҷоми касонест, ки парҳезгоранд ва саранҷоми кофирон оташ аст.
36. Аҳли китоб аз он чӣ бар ту нозил шуда, шодмонанд. Ва аз он ҷамоъат касоне ҳастанд, ки поре аз онро инкор мекунанд. Бигӯ: «Ман амр шудаам, ки Худои якторо бипарастам ва ба ӯ ширк наёварам. Ба сӯи ӯ даъват мекунам ва бозгашти ман ба сӯи ӯст!
37. Ҳамчунин Қуръонро ба забони арабӣ нозил кардем. Агар пас аз донише, ки ба ту расида, аз пайи хоҳишҳои онон биравӣ, дар баробари азоби Худо корсозу ниғаҳорандае нахоӣ дошт.
38. Ба таҳқиқ пеш аз ту паёмбароне фиристодаем ва барояшон ҳамсарону фарзандон қарор додаем. Ва ҳеҷ паёмбареро ҳаққи он набуд, ки ҷуз ба фармони Худо ояте (мӯҷизае) биёварад ва ҳар амреро (мӯҷизаеро) замони муайяне аст.
39. Худо ҳар чиро бихоҳад, махв ё исбот мекунад ва Уммулкитоб⁴ назди ӯст.
40. Агар поре аз он чиро ки ба онҳо ваъда кардаем, ба ту бинамоёнем, ё туро пеш аз вақт бимиронем, дар ҳар ҳол он чӣ бар ӯҳдаи туст, таблиғ аст ва он чӣ бар ӯҳдаи мост, ҳисоб кардан!
41. Оё ҳанӯз надонистаанд, ки мо аз атрофи ин сарзамин⁵ кам мекунем ва Худо ҳукм мекунад ва ҳеҷ чиз ҳукми ӯро рад намекунад ва ӯ зуд ба ҳисоби ҳама мерасад?
42. Касоне, ки пеш аз инҳо буданд, макрҳо карданд, вале ҳамаи тадбирҳо назди Худованд аст. Медонад, ки ҳар касе чӣ мекунад. Ва кофирон ба зудӣ хоҳанд донист, ки сарои охират аз они кист!
43. Кофирон мегӯянд, ки ту (Муҳаммади мустафо) паёмбар нестӣ. Бигӯ: «Худо ва ҳар кас, ки аз китоб⁶ огоҳӣ дошта бошад, ба шохидӣ миёни ману шумо кофист (яъне ҳамин бас, ки Худо медонад, ки ман фиристодаи ӯ ҳастам ва касоне, ки аз мазмуну мундариҷаи Қуръони маҷид огоҳ ҳастанд ва эъҷози беназири Қуръонро мӯшикофона дарк мекунанд, хоҳанд донист, ки ин китоб сохта ва пардохтаи одамизода нест. Балки аз ҷониби офаридгори якто тавассути фариштаи аmini ваҳй, яъне, Ҷабраил бар бандаи баргузидааш Муҳаммад, нозил гардидааст)!»

14

Сураи ИБРОҲИМ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, лом, ро. (Ин Қуръон) китобест, ки бар ту нозил кардем, то мардумро (дар партави таълимоти он) ба фармони Парвардигорашон аз торикӣ (гумроҳии куфр ва нодонӣ) ба рӯшноӣ (нури имон) ва ба роҳи Худои пирӯзманди сутуданӣ роҳ намоӣ.
2. Худое, ки ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст, азони ӯст! Пас вой бар кофирон аз азобе саҳт (ва мучозоти шадид).
3. Онон, ки зиндагии дунёро аз охират дӯсттар доранд ва дигаронро аз роҳи Худо бозмедоранд ва онро (роҳи Худоро ба сабабу воситаи шубҳаҳо) мунҳариф (қаҷравӣ) нишон доданашро мецоҳанд, саҳт дар гумроҳӣ ҳастанд.
4. (Эй Муҳаммад) ҳеҷ паёмбареро ҷуз ба забони мардумаш (сухангӯ) нафиристодем, то битавонад паёми Худоро барояшон баён кунад (ва ҳақоикро табиин ва ташреҳ кунад). Пас Худо ҳар киро (ки ба фармони илоҳӣ гӯш накардааст) бихоҳад, гумроҳ мекунад ва ҳар киро (ки мувофиқи дастури илоҳӣ амал намудааст) бихоҳад, ҳидоят мекунад ва ӯст пирӯзманду ҳаким!
5. Мӯсорро бо оёти худ фиристодем, ки қавми худро аз торикӣ ба рӯшноӣ берун ор ва рӯзҳои Худоро ба ёдашон биёвар ва дар ин (ки баёни саргузашти некон ва бадони пешгузашта аст) барои ҳар

сабркунандаи (бар мусибатҳо ва балоҳҳои илоҳӣ) шукргузор (бар инъом ва атоҳои илоҳӣ) ибратхост!

6. Ва Мӯсо ба қавми худ гуфт: «Неъматеро, ки Худо бар шумо арзонӣ доштааст, ба ёд оваред, он гоҳ ки шуморо аз фиръавниён бираҳонид. Ба сахтӣ озоратон мекарданд ва писаронатонро мекуштанд ва занонатонро зинда мегузоштанд ва дар ин аз ҷониби Парвардигоратон барои шумо озмоише бузург буд».

7. Ва Парвардигоратон эълон кард, ки агар Маро шукр гӯед, бар неъматҳои шумо меафзоям ва агар ношукрӣ кунед, бидонед, ки азоби Ман сахт аст!

8. Ва Мӯсо гуфт: «Агар шумо ва ҳамаи мардуми рӯи замин кофир шавед, Худо бениёз ва сазовори ситоиш аст!»

9. Оё хабари касоне, ки пеш аз шумо будаанд, чун қавми Нӯҳ ва Од ва Самуд² ва низ касоне, ки баъд аз онҳо будаанд, ба шумо нарасидааст? Чуз Худо касеро аз онон огоҳӣ нест. Паёмбаронашон ҳамроҳ бо далелҳои равшан омаданд ва онҳо даст бар даҳон бурданду (аз ниҳояти тааҷҷуб ва инкор ангуштони худро газиданд) гуфтанд: «Мо ба он чӣ ба он амр шудаед, имон намеоварем ва дар чизе, ки моро ба он меҳонед, сахт дар шубҳа ҳастем».

10. Паёмбаронашон гуфтанд: «Оё дар Худо, он офаринандаи осмонҳову замин- шакке ҳаст? Шуморо фаро меҳонад, то гуноҳонатонро биомурзад ва то муддате муайян шуморо зинда гузорад». Гуфтанд: «Шумо чуз мардумоне монанди мо нестед. Меҳоҳед моро аз он чӣ падаронамон мепарастиданд, боздоред. Барои мо далеле равшан биёваред!»

11. Паёмбаронашон гуфтанд: мо чуз мардумоне монанди шумо нестем, вале Худо ба ҳар яке аз бандагонаш, ки бихоҳад, неъматҳои фаровон медиҳад. Моро насазад, ки барои шумо далеле, чуз ба фармони Худо, биёварем ва мӯъминон бар Худо таваккул мекунанд.

12. Чаро бар Худо таваккул накунем ва ҳол он ки ӯ роҳи моро ба мо бинамуд? Ва мо бар озоре, ки ба мо мерасонед, сабр хоҳем кард ва таваккулкунандагон бар Худо тавваккул мекунанд».

13. Кофирон ба паёмбаронашон гуфтанд: «Ё шуморо аз сарзамини худ меронем ё ба дини мо бозгардед». Пас Парвардигорашон ба паёмбарон ваҳй кард, ки ситамкоронро, ҳатман, ҳалок хоҳем кард.

14. Ва шуморо пас аз эшон дар он сарзамин ҷой хоҳем дод. Ин (ваъда) барои касест, ки аз истодан дар пешгоҳи Ман ва аз ваъдаи азоби Ман битарсад!

15. Пирӯзӣ хостанд (паёмбарон) ва ҳар ҷаббори саркаше навмед шуд.

16. Пушти сараш (сари кофир) ҷаҳаннам аст, то дар он ҷо ӯро аз оби чирку хунаш бихӯронанд.

17. Чуръа-чуръа онро менӯшад ва ҳеҷ гуворои ӯ нест ва марг аз ҳар сӯ бар ӯ метозад, аммо намемирад, ва азобе сахт дар интизори ӯст.

18. Масали аъмоли касоне, ки ба Худо кофир шудаанд, чун хокистарест, ки дар рӯзе тӯфонӣ боде сахт бар он бивазад. Тавони нигоҳ доштани он чиро, ки ба даст оварданд, надоранд. Ин аст ғумроҳии беохир!

19. Оё надидай, ки Худо осмонҳову заминро бар ҳақ офаридааст? Агар бихоҳад, шуморо аз байн мебарад ва махлуқе нав меоварад.

20. Ва ин бар Худо душвор нест.

21. Ҳама дар пешгоҳи Худо ҳозир оянд. Нотавонон ба онон, ки гарданкашӣ мекарданд, гӯянд: «Мо пайрави шумо будем. Оё акнун метавонед моро ба кор оед ва андаке аз азоби Худоро аз мо дафъ кунед?» Гӯянд: «Агар Худо моро ҳидоят карда буд, мо низ шуморо ҳидоят мекардем. Ҳоло моро роҳи халосӣ нест. Барои мо яқсон аст, чӣ бетобӣ кунем, чӣ сабр варзем».

22. Чун кор ба поён ояд, шайтон гӯяд: «Худо ба шумо ваъда дод ва ваъдаи ӯ дуруст буд ва ман низ ба шумо ваъда додаам, вале ваъдаи худ хилоф кардам. Ва бароятон ҳеҷ далелу бурҳоне наёвардам, чуз

он ки даъвататон кардам, шумо низ даъвати ман иҷобат кардед, пас маро маломат макунад, худро маломат кунед. На ман фарёдраси шумоям, на шумо фарёдраси ман. Аз ин ки маро пеш аз ин шарики Худо карда будед, безорам». Зеро барои ситамкорон азобест дардовар!

23. Касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ба бихиштхое, ки нахрҳо дар он ҷорист, дароваранд, ба фармони Парвардигорашон дар он ҷо ҷовидона бимонанд ва ба салом якдигарро таҳийят (салом) гӯянд.

24. Оё надидаӣ, ки Худо чӣ гуна масал зад? Сухани пок чун дарахте пок аст, ки решааш дар замин устувор ва шоҳаҳояш дар осмон аст.

25. Ба фармони Худо ҳар замон меваи худро медиҳад. Худо барои мардум мисолҳо меоварад, бошад, ки панд гиранд!

26. Ва мисоли сухани нопок чун дарахте нопок аст, ки реша дар замин надорад ва барпо натавонад монд.

27. Худо мӯъминонро ба сабаби эътиқоди устуворашон дар дунёву охират пойдор медорад. Ва золимонро гумроҳ месозад ва ҳар чӣ хоҳад, Худо ҳамонро мекунад.

28. Оё надидаӣ он касонро, ки неъмати Худоро ба қуфр иваз сохтанд ва мардуми худро ба диёри ҳалокат бурданд?

29. Ба ҷаҳаннам, ба он қароргоҳи бад, дохил мешаванд!

30. Барои Худо ҳамтоёне қарор доданд, то мардумро аз роҳи ӯ гумроҳ созанд. Бигӯ: «Ақнун баҳраманд гардед, ки саранҷоматон оташ аст».

31. Ба бандагони Ман, ки имон овардаанд, бигӯ, то намоз бигузоранд ва аз он чӣ рӯзияшон додаем, ниҳону ошкоро инфоқ (харҷ) кунанд, пеш аз он, ки рӯзе фаро расад, ки дар он на хариду фурше бошад ва на ҳеҷ дӯстие ба кор ояд.

32. Худост, ки осмонҳову заминро офарид ва аз осмон борон нозил кард ва ба он борон барои рӯзии шумо меваҳо рӯёнид ва киштиҳоро роми шумо кард, то ба фармони ӯ дар дарё равон шаванд ва рӯдҳоро мутеъи шумо сохт.

33. Ва офтобу моҳро, ки ҳамвора дар ҳаракатанд, роми шумо кард ва шабу рӯзро фармонбари шумо гардонид.

34. Ва ҳар чӣ аз ӯ хостед, ба шумо арзонӣ доштааст ва агар хоҳед, ки неъматҳояшро шумор кунед, натавонед, ки одамӣ ситамкор ва ношукри неъмат аст!

35. Ва Иброҳим гуфт: «Эй Парвардигори ман, ин сарзаминро эмин гардон ва марову фарзандонамро аз парастии бутон дур бидор.

36. Эй Парвардигори ман, инҳо (бутҳо) бисёре аз мардумро гумроҳ кардаанд, пас ҳар кас, ки аз ман пайравӣ кунад, аз ман аст ва ҳар кас фармони ман набарад, ту омурзандаву меҳрубонӣ!

37. Эй Парвардигори мо, баъзе аз фарзандонамро ба водии бе ҳеҷ киштае, наздики хонаи гиромии ту ҷой додам, эй Парвардигори мо, то намоз бигузоранд. Дилҳои мардумонро ҷунон кун, ки таваҷҷӯҳи ба онҳо кунанд ва аз ҳар самаре рӯзияшон дех, бошад, ки сипос гузоранд!

38. Эй Парвардигори мо, ҳар чиро пинҳон медорем, ё ошкор месозем, Ту ба он огоҳӣ. Ва бар Худо ҳеҷ чиз дар заминро осмон пӯшида нест!

39. Сипос Худоеро, ки дар ин пирӣ Исмоилу Исҳоқро ба ман ато кард. Парвардигори ман дуёҳоро мешунавад!

40. Эй Парвардигори ман, маро ва фарзандони маро барпойдорандагони намоз гардон. Эй Парвардигори мо, дуёи маро бипазир.

41. Эй Парвардигори мо, маро ва падару модарам ва ҳамаи мӯъминонро дар рӯзи шумор биёмурз!

42. Ва мапиндор, ки Худо аз кирдори ситамкорон ғофил аст. Азобашонро то он рӯз, ки чашмҳо дар он хира мемонанд, ба дер меафканад!

43. Мешитобанд, сарҳоро боло гирифтаанд, чашм бар ҳам намезананд (яъне мижа намезананд) ва дилҳояшон холӣ аз хирад аст.
44. Мардумро аз он рӯз, ки азоб фаро мерасад, битарсон. Ситамкорон мегӯянд: «Бор Худоё, моро андаке мӯҳлат деҳ, то даъвати Туро иҷобат кунем ва аз паёмбарони Ту пайравӣ кунем». Оё шумо пеш аз ин савганд намехӯрдед, ки ҳаргиз завоҷ (фано) намеёбед?
45. Дар хонаҳои касоне, ки худ бар хештан ситам мекарданд, ҷой гирифтанд ва донистед бо онон ҷи гуна рафтор кардем ва бароятон мисолҳо овардем.
46. Онон найрангҳои худ намуданд ва Худо аз найрангҳои онҳо огоҳ буд. Ҳарчанд, ки аз найрангҳои онҳо кӯҳ аз пой меафтад.
47. Мапиндор, ки Худо ваъдаеро, ки ба паёмбаронаш додааст, ғайри мекунад. Худованд пирӯзманд ва интиқомгиранда аст.
48. Он рӯз, ки замин ба замин ғайри ин замин бадал шавад ва осмонҳо ба осмоне дигар ва ҳама дар пешгоҳи Худои воҳиди қаҳҳор ҳозир оянд!
49. Гунаҳкоронро дар он рӯз бо занҷирҳо, дасту по ба гардан, баста бубинӣ.
50. Ҷомаҳои он аз қатрон³ аст ва оташ суратҳои онро фуру пӯшидааст.
51. То Худо ҳар касро баробари амалаш ҷазо диҳад, ҳаройна Худо сареъулҳисоб аст!
52. Ин паёмбар барои мардум то ба он бимнок шаванд ва бидонанд, ки ӯст Худои яқинӣ ва то хирадмандон панд гиранд!

15

Сураи ҲИЧР¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, лом, ро. Ин оёти китоби илоҳӣ ва Қуръони равшан аст.
2. Борҳо, кофирон орзу мекунанд (дар дунёи дигар), ки эй кош (дар ин дунё) мусалмон мебуданд.
3. (Эй паёмбар) бигузорашон, то бихӯранд ва баҳравар шаванд ва орзу ба худ машғулашон дорад, ба зудӣ (натичаи аъмолҳои онҳо) хоҳанд донист.
4. Ҳеҷ шаҳреро ҳалок накардаем, магар он ки замоне маълум² дошт.
5. Ҳеҷ уммате аз аҷали хеш на пеш меафтад ва на пас мемонад.
6. Ва гуфтанд: «Эй марде, ки Қуръон ба ту нозил шуда, ҳаққо, ки ту девонаӣ!»
7. Агар рост мегӯӣ, чаро фариштагонро барои мо намеоварӣ?»
8. Мо фариштагонро нозил намекунем, ҷуз ба ҳақ ва (агар ба он эшон наёваранд) дар он ҳангом дигар мӯҳлаташон надиханд (ва фавран азоби илоҳӣ гирифтагонро мебардорим).
9. Мо Қуръонро худ нозил кардаем ва худ нигоҳбонаш ҳастем.
10. Ва мо расулони худро пеш аз ту ба миёни ақвоми пешин фиристодаем.
11. Ҳеҷ паёмбаре бар онҳо фиристода нашуд, магар ки масхарааш мекарданд.
12. Роҳашро³ дар дили гунаҳгорон инчунин мекушоем (ва аз ҳақ онҳоро меогоҳонем, то барояшон итмоми ҳуҷҷат шавад)!
13. Ба он (Қуръон) имон намеоваранд ва суннати пешиниён чунин будааст.
14. Агар барояшон аз осмон даре бикушоем, ки аз он боло раванд,
15. Албатта, гӯянд: «Чашмони моро ҷоду карданд, балки мо мардуме ҷодузада ҳастем!»
16. Ва ҳаройна, дар осмон бурҷҳои⁴ офаридем ва барои бинандагонашон биёроistem.
17. Ва аз ҳар шайтони раҷиме ҳифзашон кардем.
18. Магар он ки дуздона гӯш меод ва шайхоне (оташпорае) равшан таъқибаш кард.

19. Ва заминро густурдем ва дар он кӯҳҳои азиме афкандем. Ва аз ҳар чиз ба шевае санчида дар он рӯёнидем.
20. Ва маъишати шумо ва касонеро, ки шумо рӯзидеҳашон нестед, дар он ҷо қарор додем.
21. Ҳар чӣ ҳаст, ҳазинаҳои он назди Мост ва Мо ҷуз ба андозае муъайян онро фуру намефириستم.
22. Ва бодҳои обистанкунандаро фиристодем ва аз осмон обе нозил кардем ва шуморо бо он сероб сохтем ва шумо наметавонед, ки захиракунандаи он бошед.
23. Албатта, Мо ҳастем, ки зинда мекунем ва мемиронем ва баъд аз ҳама боқӣ мемонем.
24. Ва медонем чӣ касоне аз шумо аз ин пеш рафтаанд ва чӣ касоне воқас мондаанд.
25. Ва Парвардигори ту ҳамаро зинда карда, ҷамъ мегардонад, зеро ӯст, ки ҳакиму доноист!
26. Мо одамиро аз гили хушк, аз лойи сиёҳи мутағайир офаридем.
27. Ва ҷинро пеш аз он аз оташи сӯзандаи бедуд офарида будем.
28. Ва Парвардигорат ба фариштагон гуфт: «Меҳоҳам башаре аз гили хушк, аз лойи сиёҳи мутағайир биёфаринам.
29. Чун офаринишашро ба поён бурдам ва аз рӯҳи Худ дар он дамидам, дар баробари ӯ ба сачда бияфтед».
30. Фариштагон ҳамагӣ сачда карданд,
31. магар Иблис, ки саркашӣ кард, ки бо сачдакунандагон бошад.
32. Гуфт: «Эй Иблис, чаро ту аз сачдакунандагон набудӣ?»
33. Гуфт: «Ман барои башаре, ки аз гили хушк, аз лойи сиёҳи мутағайир офаридаӣ, сачда намекунам».
34. Гуфт: «Аз он ҷо берун шав, ки ту рондашуда ҳастӣ.
35. То рӯзи қиёмат бар ту лаънат бод!»
36. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро то рӯзе, ки дубора зинда мешаванд, мӯҳлат деҳ».
37. Гуфт: «Ту дар шумори мӯҳлатёфтагонӣ,
38. то он рӯзе, ки вақташ маълум аст».
39. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, чун маро навмед кардӣ, дар рӯи замин бадихоро дар назарашон биёроям ва ҳамагонро гумроҳ кунам,
40. магар онҳо, ки бандагони боихлоси Ту бошанд».
41. Гуфт: «Роҳи ихлос, роҳи ростест, ки ба Ман мерасад.
42. Туро бар бандагони Ман ғолибияте нест, магар бар он гумроҳоне, ки туро пайравӣ кунанд.
43. Ва ҷаҳаннам ваъдаҳои ҳамаи онон аст.
44. Ҳафт дар дорад ва барои ҳар дар гурӯҳе аз онон муъайян шудаанд.
45. Парҳезгорон дар биҳиштҳо, канори чашмасоронанд.
46. Ба саломату эминӣ ба он дохил шавед.
47. Ҳар кинаеро аз дилашон баркандаем, ҳама бародаранд, бар тахтҳо рӯ ба рӯи ҳамдигаранд.
48. Ҳеҷ ранҷе ба онҳо намерасад ва аз он ҷо берунашон наронанд.
49. Ба бандагонам хабар деҳ, ки ман омурзандаву меҳрубонам.
50. Ва азоби Ман азобе дардовар аст!
51. Ва аз меҳмонони Иброҳим⁵ хабардорашон кун».
52. Он гоҳ, ки бар ӯ дохил шуданд ва гуфтанд: «Салом!» Иброҳим гуфт: «Мо аз шумо метарсем!»
53. Гуфтанд: «Матарс, мо туро ба писаре доно мужда медиҳем».
54. Гуфт: «Оё маро мужда медиҳед, бо он ки пир шудаам? Ба чӣ чиз муждаам медиҳед?»
55. Гуфтанд: «Ба ҳақ хушхабарат додем, аз навмедон мабош!»
56. Гуфт: «Ҷуз гумроҳон чӣ касе аз раҳмати Парвардигораш навмед мешавад?»
57. Гуфт: «Эй расулон, пас хабари шумо чист?»

58. Гуфтанд: «Мо ба сари мардуме гунаҳкор фиристода шудаем, (ва ҳамагонро нобуд мекунем),
59. магар хонадони Лутро, ки ҳамаашонро наҷот медиҳем,
60. чуз занашро, ки муқаррар кардаем, ки аз боқимондагон бошад».
61. Чун расулон назди хонадони Лут омаданд,
62. Лут гуфт: «Шумо ношиносед».
63. Гуфтанд: «Балки, он чизеро (азоберо), ки дар он шак мекарданд, овардаем.
64. Мо туро хабари рост овардаем ва мо ростгӯёнем.
65. Чун посе аз шаб бигзарад, хонадони худро берун бибар ва худ аз паи онҳо рав ва набояд ҳеҷ як аз шумо ба ақиб бингарад. Ва ҳар ҷо, ки фармонатон додаанд, биравед».
66. Ва барои ӯ ҳодисаро ҳикоят кардем, ки чун субҳ фаро расад, решаи онҳо барканда шавад.
67. Аҳли шаҳр (аз дидани меҳмонон (фариштагон)) шодикунон омаданд.
68. Гуфт: «Инҳо меҳмонони мананд, маро расво макунед.
69. Аз Худованд битарсед ва маро шармсор масозед».
70. Гуфтанд: «Магар туро аз (меҳмондорӣ ва паноҳ додани) мардум манъ накарда будем?»
71. Гуфт: «Агар қасде (барои издивоҷ ва баровардани хоҳишоти шаҳвонӣ) доред, инҳо, духтарони (уммати) ман ҳастанд (никоҳ кунед)».
72. (Эй паёмбар) ба ҷони ту савганд, ки онҳо дар мастии (шаҳват ва ҷаҳолати) хеш саргашта буданд.
73. Чун субҳ бидамид, ононро наърае сахт (садои ваҳшатноке) фуру гирифт (ва нобудашон кард).
74. Шаҳрро зеру забар кардем ва бороне аз сиччил (*гили сангшуда*) бар онон боронидем.
75. Дар ин ибратҳост барои ибратгирандагон.
76. Ва он шаҳр акнун дар сари роҳи корвониён аст.
77. Ва мӯъминонро дар он ибратест.
78. Ва мардуми Айка⁶ низ ситамкор буданд.
79. Аз онон интиқом гирифтем ва шаҳрҳои он ду қавм ошкоро бар сари роҳанд.
80. Мардуми Ҳичр⁷ низ паёмбаронро ба дурӯғ нисбат доданд.
81. Оёти Хешро бар онон расонидем, вале аз он рӯй гардониданд.
82. Хонаҳои худро, то эмин бошанд, дар кӯҳҳо меканданд.
83. Субҳгоҳон ононро наъраи сахте (садои ваҳшатноке) гирифт.
84. Чизе, ки касб карда буданд (аз ҷамъоварии мол ва сохтани қасрҳо) аз онон дафъи бало накард.
85. Осмонҳову замин ва он чиро, ки миёни онҳост, чуз ба ҳақ наёфаридаем. Ва бешак, қиёмат, ҳатман, фаро мерасад. Пас (эй паёмбар, аз беодобиҳои эшон) гузашт кун, гузаште некӯ (ва бузургворона ва ҳакимона ба даъвати худ идома бидеҳ ва дар баробари азият ва озори куффор, бурдбору шикобо бош).
86. Ҳаройна Парвардигори ту офаринандае доност!
87. Мо сабъаммасонӣ⁸ ва Қуръони бузургро ба ту додем.
88. Агар баъзе эшонро (кофиронро) ба чизе баҳравар сохтаем, ту ба он нигоҳ макун. Ва ғами ононро (кофиронро) маҳӯр (ки чаро ба ту имон намеоваранд). Ва дар баробари мӯъминон хоксор бош.
89. Ва (ба кофирон) бигӯ: «Ман бимдиҳандаи ошкорам».
90. (Фуруд хоҳем овард азобро) монанди азобе, ки бар тақсимкунандагон (қасоне, ки ба таҷзия ва тақсими аҳкоми илоҳӣ даст мезаданд ва қисматеро, ки ба суди эшон буд мепазируфтанд ва қисматеро, ки ба хости эшон набуд тарк мекарданд (мурод яҳуд ва насоро)) нозил кардем:
91. онон, ки Қуръонро ба қисмҳо тақсим карда буданд (қисматеро ҳақ ва қисматеро ботил медонистанд ва ё онро шеър, сеҳр, кизб ва асотир меномиданд).

92. Ба Парвардигорат савганд, ки ҳамаро, хатман, (дар рӯзи қиёмат аз он чи мардум дар дунё анҷом медиҳанд) бозхост кунем,
93. ба хотири корҳое, ки мекарданд!
94. Ба ҳар чӣ амр шудай (даъват ба сӯйи Ҳақ), сареҳу баланд бигӯ ва аз мушрикони рӯйгардон бош (ва аҳамият надех, ки чӣ мегӯянд ва чӣ мекунанд)!
95. Мо (макру азият ва озори) масхаракунандагонро аз ту бозмедорем,
96. онон (масхаракунандагон), ки бо Аллоҳ маъбуде дигар қоилад мешаванд (ва бутонро бо Худо мепарастанд). Пас, ба зудӣ (он гоҳ ки азоби дардноки дӯзах онҳоро фаро мегирад, натиҷаи ширкашонро) хоҳанд донист.
97. Ва медонем, ки ту аз гуфторашон дилтанг мешавӣ (ва аз истехзо, таҳқир ва алфози ширколудашон дилат ба дард меояд).
98. Пас, ба поки ёд кун Парвардигоратро (ҳангоми ҳуҷуми ғаму андӯх) ва аз (зумраи) сачдакунандагон (ва намозгузорон) бош!
99. Ва Парвардигоратро бипараст, то лаҳзаи маргат фаро расад (ва сарои фониро видоъ мегӯй ва сарои боқӣ оғоз мегардад ва пардаҳо бардошта шуда, ҳақиқатро мебинӣ)!

16

Сураи НАҲЛ¹ (Занбӯри асал)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. (Эй мушрикони, он чи Худованд ба шумо дар рӯзи қиёмат ваъда додааст чун хатмӣ ва қарибулвукӯъ аст инак барои вукӯъи он) фармони Худованд даррасид, пас, ба шитобаш маҳоҳед (ва масхаракунон нагӯед, ки агар рост мегӯед, ки қиёмате ҳаст аз Худо бихоҳед ҳар чи зудтар азоби онро бинамояд). Ё пок аст (аз сифатҳое, ки мушрикони дар бораи Ё ба забон меронанд) ва аз ҳар чӣ, ки шарикӣ ӯ месозанд, бартар аст.
2. Фаристагонро ҳамроҳи ваҳӣ, ки фармони ӯст, бар ҳар як аз бандагонаш, ки бихоҳад, фуру мефиристад, то бим диҳанд (ба ин мазмун Худо мефармояд), ки ҷуз Ман, ҳеҷ маъбудӣ барҳақе нест, пас аз Ман битарсед.
3. Осмонҳову заминро бар ҳақ биёфарид, аз ҳар чӣ бо ӯ шарик месозанд, бартар аст.
4. Одамиро аз нутфа биёфарид. Ва акнун ӯст (одамӣ), ки ошкоро душманӣ меварзад (бо офаридгори худ).
5. Чаҳорпоёнро (чун гову, бузу, шутуру гусфанд) бароятон биёфарид, шуморо аз (пашм ва пусти) онҳо василаи гармо (дар баробари сармо аз қаблаи пӯшидани густурдани) дигар судҳост (чун насл гирифтани ва ширу саворӣ дарёфт кардан). Ва аз (гӯшти ҳалоли) онҳо меҳӯред.
6. Ва чун шабҳангом бозмегардонед ва бомдодон берун мефиристанед, нишони зинату обрӯи шумоянд;
7. Борҳоятонро ба шаҳрҳое, ки ҷуз ба ранҷи тан ба онҳо натавонед расид, ҳамла мекунанд, зеро Парвардигоратон мушфику меҳрубон аст!
8. Ва аспону уштуруну харонро барои он офаридааст, ки саворашон шавед ва низ зинати шумо бошанд. Ва Худо чизҳое офарида, ки шумо наметавонед.
9. (Ҳидоятӣ мардум) бар Худост, ки роҳи ростро бинамояд (роҳе, ки ба хайру ҳақ мерасад). Аз миёни роҳҳо низ роҳе қасд (ҳаст, ки ба хайр ё ҳақ намерасад). Агар Худо мехост, ҳамаи шуморо ҳидоят мекард.
10. Ёст, ки аз осмон бароятон борон нозил кард. Аз он менӯшед ва аз он гиёҳ ва дарахт мерӯяд ва чорпоёнро дар он мечаронед.

11. Ва бо он (борон) бароятон киштзор ва зайтуну нахлҳо ва тоқзорҳо ва ҳар навъ мева бирӯёнад. Албатта, дар ин (кори овардани борон ва рӯёнидани гиёҳ) ибратаест барои мардуме, ки меандешанд.
12. Ва мусаххари (тобеъи) шумо қард шабу рӯзро ва хуршеду моҳро ва ситорагон ҳама фармонбардори амри ӯ ҳастанд. Албатта дар ин (кори офаридан ва мутеъ сохтан), ки хирадмандон меандешанд, ибратҳост.
13. Дар замин чизҳое бо рангҳои гуногун офарид, дар ин ибратаест барои мардуме, ки панд мегиранд!
14. Ёст, ки дарёро ром қард, то аз он ғишти тоза бихӯред ва зеварҳое берун оред ва хештан бо он биёроед ва киштиҳоро бинӣ, ки баҳрро мешикофанд ва пеш мераванд, то аз фазли Худо рӯзи биталабед, бошад, ки шукр ғӯед!
15. Ва бар замин кӯҳҳои бузург афканд, то шуморо наларзонад. Ва рӯдҳову роҳҳо падид овард. Шояд ҳидоят ёбед!
16. Ва (дар рӯз) нишонаҳо ниҳод (чун рудҳо ва кӯҳҳо) ва (дар шаб) ба ситорагон роҳ меёбанд.
17. Оё он ки меофаринад, монанди қасест, ки намеофаринад? Оё панд намегиред?
18. Агар бихоҳед неъматҳои Худоро шумор кунед, ҳисобидан натавонед. Албатта Худо омурзандаву меҳрубон аст!
19. Он чиро, ки пинҳон мекунад ё ошкор месозад, Худо ба он огоҳ аст.
20. Онҳое, ки ба ҷои Аллоҳ маъбуд меҳонанд, наметавонанд чизе биёфаринанд ва худ махлуқанд.
21. Мурдагонанд, на зиндагон ва надонанд, ки ҷӣ вақт онҳоро дубора зинда мекунанд.
22. Худои шумо Маъбудест ягона. Ва онон, ки ба охират имон надоранд, дилҳояшон инкор кунад ва худ қибр кунанд.
23. Ба ростӣ, ки Худо медонад, ки чи дар дил пинҳон медоранд ва чи чизро ошкор месозанд ва ӯ мутақаббиронро дӯст надорад!
24. Чун ба онҳо гуфта шавад: «Парвардигоратон ҷӣ чиз нозил қардааст?» Гӯянд: «Афсонаҳои гузаштагон».
25. То дар рӯзи қиёмат ҳамаи бори гуноҳи хеш ва бори гуноҳи қасонери, ки ба нодонӣ гумроҳашон қарда буданд, бардоранд. Огоҳ бош, ки бори баде бармедоранд!
26. Пешиниёнашон ҳила сохтанд. Фармони Худо даррасид ва он биноро аз поя вайрон сохт ва сақф бар сарашон фуруд омад ва аз сӯе, ки нафаҳмиданд, азоб ононро фуру гирифт.
27. Он гоҳ дар рӯзи қиёмат расвояшон созад ва гӯяд: «Бутоне, ки шарикӣ Ман меҳондед ва бар сари онҳо бо якдигар ихтилоф мекардед, акнун қучоянд?» Донишмандон гӯянд: «Имрӯз насиби қофирон расвоиву ранҷ аст!»
28. Қасоне ҳастанд, ки бар худ ситам раво доштаанд, чун қариштагон қонашонро биситонанд, сари таслим фуруд оранд ва гӯянд: «Мо ҳеҷ қори баде намекардем». Оре, Худо аз қорҳое, ки мекардед, огоҳ аст.
29. Ба қаҳаннам доҳил шавед ва то абад дар он ҷо бимонед. Бад қойгоҳест, қойгоҳи қарданқашон!
30. Аз қарҳезгорон қурсанд: «Парвардигори шумо ҷӣ чиз нозил қардааст?» Гӯянд: «Беҳтаринро». Ба онон, ки дар ин дунё неқӣ кунанд, неқӣ подош диҳанд ва сарои охират неқӯтар аз он аст ва қойгоҳи қарҳезгорон ҷӣ қойгоҳи ҳубест!
31. Ба биҳиштҳои қовидон доҳил мешаванд. Дар он ҷӯйҳо равон аст. Қар ҷӣ бихоҳанд, барояшон муҳайёст. Худо қарҳезгоронро инчунин подош медиҳад,
32. онон, ки чун қариштагонашон қоксират бимиронанд, мегӯянд: «Салом бар шумо! Ба подоши қорҳое, ки мекардаед, ба биҳишт қароед».

33. Оё чашм ба роҳанд, ки фариштагон наздашон биёянд, ё фармони Парвардигорат фаро расад? Гуруҳе низ, ки пеш аз онҳо буданд, чунин мекарданд ва Худо ба онон ситам накард, балки онон худ ба худ ситам мекарданд.
34. Ба ҷазои кирдори бадашон расиданд ва ҳамон чизҳое, ки ба масҳара мегирифтанд, бар сарашон омад.
35. Мушрикони (аз рӯи истехзо ва тамасхур на аз рӯи эътиқоди қаблӣ) гуфтанд: «Агар Худо меҳост, мову падаронамон ҳеҷ чиз ҷуз ӯро намепастидем ва он чиро ҳаром кардаем, ҳаром намекардем». Мардуме ҳам, ки пеш аз онҳо буданд, чунин мекарданд (ва бо ин гуна баҳонаҳо ва ҳаром гардонидани чизҳо аз пеши худ идома медоданд). Бар паёмбарон ҷуз таблиғи ошкоро вазифаи дигаре нест.
36. Дар миёни ҳар миллате паёмбаре фиристодем, ки Худоро бипарастед ва аз бут дурӣ ҷӯед. Баъзеро Худо ҳидоят кард ва бар баъзе гумроҳӣ муқаррар гашт. Пас дар замин бигардед, ки оқибати кори касоне, ки паёмбаронро ба дурӯғ нисбат медоданд, чӣ гуна будааст.
37. Ва агар ту ба ҳидояти онҳо ҳарис бошӣ, Худо онро, ки гумроҳ кардааст, ҳидоят намекунад ва ин гумроҳонро ҳеҷ ёридиҳандае нест.
38. То он ҷо, ки метавонистанд, ба Худо қасам хӯрданд, ки Худо касонеро, ки мемиранд, ба қиёмат зинда намекунад. Оре, ин ваъдааст (дубора зинда кардани Худованд мурдагонро), ки (бешубҳа), анҷом додани он бар ӯҳдаи ӯст, вале бештари мардум намедонанд.
39. То он чиро, ки дар он ихтилоф мекарданд, барояшон ошкор кунад ва кофирон бидонанд, ки дурӯғ мегуфтанд.
40. Фармони Мо ба ҳар чизе, ки иродаашро бикунем, ин аст, ки меғӯем: «Мавҷуд шав!» Ва мавҷуд мешавад.
41. Ба онон, ки мавриди ситам воқеъ шуданд ва дар роҳи Худо муҳочират карданд, дар ин ҷаҳон ҷойгоҳе неқӯ медиҳем. Ва агар бидонанд, аҷри охират бузургтар аст,
42. онон, ки сабр пеша карданд ва бар Парвардигорашон таваккул мекунанд.
43. Агар худ намедонед, аз (уламои) аҳли Зикр (мӯъминони аҳли китоб) бипурсед, ки Мо пеш аз ту ба пайғамбарӣ нафиристодем, ғайри мардоне (на фариштагон), ки ба онҳо ваҳй мефиристодем,
44. ҳамроҳ бо далелҳои равшан (мӯъҷизаҳо) ва китобҳо ва бар ту низ Қуръонро нозил кардем, то он чиро барои мардум нозил шудааст, барояшон баён кунӣ ва бошад, ки биандешанд.
45. Оё онон, ки муртакиби бадихо мешаванд, магар эминанд аз ин, ки замин ба фармони Худо онҳоро фуру барад ё азоб аз ҷое, ки намедонанд, бар сарашон фуруд ояд?
46. Ё ба ҳангоми омаду рафт фуру гирадашон, пас нестанд (Худоро) оҷизкунанда?
47. Ё ин ки дар ҳоли бим ва ҳаросе (аз марг, беморӣ, тангдастӣ ва дигар балову мусибатҳо) гирадашон? Ҳаройна Парвардигоратон мушфику меҳрубон аст!
48. Оё чизҳоеро, ки Худо офаридааст, наменигаранд, ки барои сачда ба даргоҳи ӯ сояҳояшон аз рости ҷаҳл ҳаракат доранд ва дар баробари ӯ хошеъанд (тобеъанд).
49. Ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст аз ҷунбандагону фариштагон Худоро сачда мекунанд ва такаббур наменварзанд.
50. Аз Парвардигорашон, ки ҳоким бар онҳост, метарсанд, ва ба ҳар чӣ амр шудаанд, ҳамон мекунанд.
51. Худо гуфт: «Ду Худоро мапарастед (маъбудӣ дугона нагиред) ва ҷуз ин нест, ки ӯст Маъбудӣ ягона. Пас аз Ман битарсед!»
52. Ҳар чи дар осмонҳову замин аст, аз онӣ ӯст ва парастии ҳоси ӯст. Оё аз ғайри Худо метарсед?
53. Ҳар неъмате, ки шуморост, аз ҷониби Худованд аст ва чун ранҷе ба шумо расад, ба пешгоҳи ӯ зорӣ мекунед.

54. Ва боз чун ранчро ба поён орад, гурӯҳе аз шумо ба Парвардигорашон мушрик мешаванд,
55. то неъматеро, ки ба онҳо додаем, ношукрӣ кунанд. Акнун баҳраманд шавед, ба зудӣ хоҳед донист!
56. Он гоҳ аз он чӣ рӯзиашон додаем, насибе барои бутоне, ки ҳеҷ намедонанд, муъайян мекунанд. Ба Худо савганд ба сабаби дурӯғе, ки мебандед, бозхост мешавед!
57. Барои Худованде, ки аз ҳар гуна олоиш ва ниёзе пок аст духтароне қоил мешаванд² ва барои худ ҳар чӣ дӯст доранд (мурод писарон аст).
58. Ва чун ба якешон муждаи духтар диҳанд, сияҳрӯй шавад ва хашмгин гардад.
59. Аз шарми ин мужда аз мардум пинҳон мешавад. Оё бо хорӣ (хорири пазируфта) нигоҳаш дорад ё дар хок ниҳонаш кунад? Огоҳ бошед, ки бад доварӣ мекунанд.
60. Сифати бад аз он касонест, ки ба қиёмат имон намеоваранд ва сифати бартар аз он Худованд аст. Ва ўст пирӯзманду ҳаким!
61. Агар Худованд бихоҳад, ки мардумро ба гуноҳашон ҳалок кунад, бар рӯи замин ҳеҷ ҷунбондае боқӣ нагузорад, вале азобашро то муддате муъайян ба таъхир меафканад. Ва чун ачалашон фаро расад, як лаҳза пасу пеш нашаванд.
62. Он чиро наменвисанданд, ба Худо нисбат мекунанд ва забонашон ба дурӯғ гӯяд, ки хубиҳо аз он онҳост, на, бешак насиби онҳо оташ аст ва онҳоро ба шитоб ба сӯи он баранд!
63. Ба Худо савганд, ки барои мардуме ҳам, ки пеш аз ту будаанд, паёмбароне фиристодаем. Вале шайтон аъмолашонро дар чашмашон биёроост. Ва дар он рӯз шайтон дӯсташон хоҳад буд ва онҳоро азобе дардовар!
64. Мо ин китобро (Қуръонро) бар ту нозил кардаем, барои он ки ҳар чиро, ки дар он ихтилоф доранд, барояшон баён кунӣ. Ва низ роҳнамову раҳмате барои мӯъминон бошад.
65. Ва Худо аз осмон борон фиристод ва замини мурдаро бо он зинда кард. Барои мардуме, ки гӯши шунаво доранд, дар ин ибратест!
66. Барои шумо дар чорпоён пандест. Аз шири холис, ки аз шикамашон, аз миёни саргину хун, берун меояд, серобатон мекунем. Шире, ки коми нӯшандагонаш гуворост.
67. Ва аз меваҳои хурмоҳову тоқҳо шаробе мастиовар (қабл аз таҳрими ҳамр) ва ризқе неқӯ ба даст меоваред ва хирадмандонро дар ин ибратест.
68. Парвардигори ту ба занбӯри асал илҳом кард, ки аз кӯҳҳову дарахтон ва дар биноҳое, ки месозанд, лонае интиҳоб кун.
69. Он гоҳ аз ҳар самарае бихӯр ва фармонбардор ба роҳи Парвардигорат бирав. Аз шиками ӯ шаробе рангоранг берун меояд, ки дар он шифо аст барои мардум. Ва соҳибони андешаро дар ин ибратест.
70. Худо шуморо биёфарид, он гоҳ мемиронад ва аз миёни шумо касеро ба пирӣ мерасонад, то ҳар чиро, ки омӯхтааст, аз ӯд бибарад, зеро Худо донову тавоност!
71. Худо рӯзии баъзе аз шуморо аз баъзе дигар афзун кардаст. Пас онон, ки фузунӣ ёфтаанд, аз рӯзии худ ба бандагони хеш намедиханд, то ҳама дар рӯзӣ яксон шаванд. Оё неъмати Худоро инкор мекунед?
72. Худо барои шумо аз миёни худатон ҳамсароне қарор дод ва аз ҳамсаронатон фарзандон ва фарзандзодагон падид овард ва аз чизҳои хушу пок рӯзиятон дод. Оё ҳанӯз ба ботил имон меоваранд ва неъмати Худоро куфрон мекунанд?
73. Ғайри Худо чизҳоро мепарастанд, ки нотавонанд ва ёрои он надоранд, ки аз осмонҳову замин рӯзияшон диҳанд.
74. Барои Худо чизеро мисол (шабех, назир, анбоз) наёваред; Худо медонад ва шумо намедонед.

75. Худо ғуломи зархаридеро мисол меорад, ки ҳеҷ қудрате надорад ва касеро, ки аз ҷониби хеш ризқи некӯяш додаем ва дар ниҳону ошкоро нафақа мекунад. Оё ин ду баробаранд? Сипос (ситоиш) хоси Худост, балки бештарашон намедонанд.
76. Ва Худо мисоли ду мардро баён мекунад, ки яке гунг асту тавони ҳеҷ чиз надорад ва бори дӯши хоҷаи худ аст, ҳар ҷо, ки ўро бифиристад, ҳеҷ ғоидае ҳосил намекунад. Оё ин мард бо он кас, ки мардумро ба адл фармон медиҳад ва худ бар роҳи рост меравад, баробар аст?
77. Аз они Худост ниҳони осмонҳову замин. Ва фаро расидани қиёмат танҳо як чашм барҳам задан (як мижа задан) ё наздиктар аз он аст. Зеро Худо бар ҳар коре тавоност!
78. Худо шуморо аз батни модаронатон берун овард ва ҳеҷ чизро намедонистед. Ва бароятон чашму гӯшу дил биёфарид, то ки шукргузорӣ кунед!
79. Оё он паррандагони ромшуда дар фазои осмонро намебинанд? Ҳеҷ кас ҷуз Худо онҳоро дар ҳаво нигоҳ натавонад дошт. Ва дар ин барои мардуме, ки имон меоваранд, ибратҳост.
80. Худо хонаҳоятонро ҷои оромишатон қарор дод ва аз пӯсти чаҳорпоён бароятон хаймаҳо сохт, ки ба ҳангоми сафар ва ҳангоми иқомат сабукашон меёбед (ва аз бардоштани онҳо дар ранҷ намеафтед). Ва аз пашму курку мӯяшон то рӯзи қиёмат бароятон асоси хона ва асбоби зиндагӣ сохт.
81. Худо барои шумо аз чизҳое, ки офаридааст, сояҳо падида овард. Ва дар кӯҳҳо бароятон ғорҳо сохт. Ва ҷомаҳо, ки шуморо аз гармо ҳифз мекунад, ва либосҳое, ки дар ҷанг нигоҳдори шумост. Худо неъматҳои худро инчунин бар шумо комил мекунад. Бошад, ки таслими фармони ӯ шавед.
82. Агар рӯй гардонанд, ҷуз ин нест, ки вазифаи ту таблиғи ошкор аст (ва онро ҳам ба ҷой овардаи).
83. Неъматҳои Худоро мешиносанд, боз ҳам мункири он мешаванд, зеро бештарашон кофиронанд.
84. Рӯзе, ки (қиёмат фаро мерасад) аз ҳар уммате гувоҳе барангезем, сипас ба кофирон рухсати суҳан гуфтан дода нашавад ва узрашон пазируфта нашавад.
85. Ва ситамкорон азобро бингаранд, азобе, ки ҳеҷ сабуки наёбанд ва ҳеҷ мӯҳлат дода нашаванд.
86. Ва чун мушрикони ононро, ки шарикони Худо месохтанд, бубинанд, мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, инҳо шарикони мо ҳастанд, ки мо ба ҷои Ту онҳоро мехондем». Онон посух мегӯянд, ки шумо дурӯғ мегӯед!
87. Ва дар ин рӯз (ҳамаи ситамгонро баъд аз такаббур ва саркашиҳои дунявӣ) ба бандагӣ хештанро таслими Худо мекунанд ва он дурӯғҳо, ки мебофтанд, нобуд шаванд.
88. Онон, ки кофир шуданд ва дигаронро аз роҳи Худо боздоштанд, ба ҷазои ғасоде, ки мекарданд, азобе бар азобашон хоҳем афзуд.
89. Ва рӯзе бошад, ки аз ҳар уммате шоҳиде аз ҳудашон бар ҳудашон барангезем ва туро биёварем, то бар онон шаҳодат диҳӣ. Ва мо Қуръонро, ки баёнкунандаи ҳар чизест ва ҳидояту раҳмат ва хушхабар барои мусалмонон аст, бар ту нозил кардаем.
90. Худо бар адлу эҳсон ва бахшиш ба хешовандон, фармон медиҳад. Ва аз фаҳшову зишткорӣ ва ситам, наҳй мекунад. Шуморо панд медиҳад, бошад, ки пазиروي панд шавед!
91. Чун бо Худо паймон бастед, ба он вафо кунед ва чун савганд хӯрдед, онро машканед, ки Худоро зомини хеш кардаед ва ӯ медонад, ки чӣ мекунед!
92. Ва монанди он зан, ки риштаеро, ки маҳкам тофта буд, аз ҳам кушуд ва қитъа-қитъа кард, мабошед, то савгандҳои худро василаи фиреби якдигар созед, ба ин баҳона, ки гурӯҳе бештар аз гурӯҳи дигар аст³. Худо шуморо ба он (фармони вафо ба аҳду паймон) меозмояд ва дар рӯзи қиёмат чизеро, ки дар он ихтилоф мекардед, бароятон баён мекунад.
93. Агар Худо мехост, ҳамаи шуморо як уммат карда буд, вале ҳар киро бихоҳад, гумроҳ месозад ва ҳар киро бихоҳад, ҳидоят мекунад ва аз ҳар коре, ки мекунед, ҳатман, бозхост мешавед.

94. Савгандҳои худро василаи фиреби якдигар масозед, то қадамеро, ки устувор сохтаед, билағжад ва ба сабаби рӯйгардонӣ аз роҳи Худо гирифтори бадӣ шавед ва ба азобе бузург гирифтор оед.
95. Паймони Худоро ба баҳои андак мафурушед, зеро агар бидонед, он чӣ дар назди Худост, бароятон беҳтар аст!
96. Он чӣ назди шумост, фано мешавад ва он чӣ назди Худост, боқӣ мемонад. Ва ононро, ки сабр варзиданд, подоше беҳтар аз кирдорашон хоҳем дод.
97. Ҳар зану марде, ки коре некӯ анҷом диҳад, агар имон оварда бошад, зиндагии хушу покизае ба ӯ хоҳем дод ва подоше беҳтар аз кирдорашон ато хоҳем кард.
98. Ва чун Қуръон бихонӣ, аз шайтони раҷим ба Худо паноҳ бубар.
99. Шайтонро бар касоне, ки имон оварданд ва бар Худо таваккул мекунанд, ғолибияте нест.
100. Ғолибияти ӯ танҳо бар касонест, ки дӯсташ медоранд ва касоне, ки ба Худо ширк меоваранд.
101. Чун оятро ҷонишини ояти дигар кунем, Худо беҳтар медонад, кӣ чӣ чиз нозил кунад. Гуфтанд, ки ту дурӯғ мебофӣ, на, бештаринашон нодонанд!
102. Бигӯ: «Онро Рухулқудс (Ҷабраил) бар ҳақ аз ҷониби Парвардигорат нозил кардааст, то мӯъминонро (дар масирашон) устуворӣ арзонӣ дорад ва мусалмононро ҳидоят хушхабар бошад».
103. Медонем, ки меғӯянд: «Ин Қуръонро башаре ба ӯ меомӯзад». Забони касе (Ҷабри румӣ), ки ба ӯ нисбат мекунанд, аҷамист, ҳол он ки ин забони арабии равшанест (ки, ҳатто шумо арабҳо ҳам дар фасоҳати он ҳайрон ва аз сохтани як сурааш нотавон ва дармондаед).
104. Худо касонеро, ки ба оёташ имон намеоваранд, ҳидоят намекунад ва барояшон азобе дардовар муҳайёст.
105. Танҳо касоне дурӯғ мебофанд, ки ба оёти Худо имон надоранд. Инҳо худ дурӯғгӯянд.
106. Касе, ки пас аз имон ба Худо кофир мешавад,⁴ на он ки ӯро ба зӯр водоштаанд, то изҳори куфр кунад ва ҳол он, ки дилаш ба имони хеш оромгирандаву осуда аст (қалбаш лабрези имон аст). Вале онон, ки дари дилро ба рӯи куфр мекушоянд, мавриди ҳашми Худоянд ва азобе бузург барояшон муҳайёст.
107. Ва ин (ҳашми Худо ва азоби бузург) ба он сабаб аст, ки инҳо зиндагии дунёро бештар аз зиндагии охират дӯстдоранд ва Худо мардуми кофирро ҳидоят намекунад.
108. Худо бар дилу гӯшҳо ва чашмонашон мӯҳр ниҳодааст ва худ беҳабаранд.
109. Шак нест, ки дар охират ҳам аз зиёндадагон бошанд.
110. Сипас Парвардигори ту барои касоне, ки пас аз ранҷҳо, ки диданд, ҳичрат карданд ва (баъд аз он) ба чиҳод (дар роҳи Худо) рафтанд ва (дар баробари саҳтиҳо ва гирифториҳои ҳифзи дин ва таблиғи оинашон) сабр ва шикебои варзиданд, албатта Парвардигорат омурзандаву меҳрубон аст.
4. Ин оят тағлиз ва шиддатро дар муқобили гуноҳи аз дин баргаштан нишон медиҳад, зеро муртад дар аввал бо имон ошно шуда, лаззати имонро чашидааст. Сипас, ба хоҳири тарҷеҳ додани ҳаёти дунё бар охират муртад мешавад.
111. Рӯзи қиёмат ҳар кас ба дифоъ аз худ ба мучодала мепардозад ва ҷазои ҳар кас, чунон ки ҳаққи ӯст, дода мешавад ва ба касе ситам раво надоранд.
112. Худо деҳаеро мисол меорад, ки амну ором буд, рӯзии мардумаш ба фаровонӣ аз ҳар ҷо мерасид, аммо ношукрии неъматҳои Худо карданд ва Худо ба ҷазои аъмолашон ба гуруснагиву ваҳшат мубталояшон сохт.
113. Паёмбаре аз худашон ба наздашон омад, дурӯғгӯяш номиданд ва азоб он ситамкоронро фуру гирифт.

114. Аз ин чизҳои ҳалолу покиза, ки Худо ба шумо рӯзи додааст, бихӯред ва шукри неъматашро ба ҷой оваред, агар Худоро мепарастед !
115. Худо ҳаром кардааст бар шумо мурдору хун ва ғӯшти хук ва ҳар чиро, ки ҷуз ба номи Худои барҳақ забҳ карда бошанд. Аммо касе, ки ночор шавад, (ба хотири ҳифзи ҷон аз чизи ҳаром бихӯрад), ҳар гоҳ бемайли ҷӯяд (дилбастагӣ надошта бошад) ва аз ҳад (аз андозае, ки миқдори зиндамонданаширо ҳифз мекунад) нагузаронад, пас Худо омурзандаву меҳрубон аст.
116. То бар Худо дурӯғ бофед, барои ҳар дурӯғ, ки бар забонатон меояд, нагӯед, ки ин ҳалол асту ин ҳаром. Касоне, ки ба Худованд дурӯғ мебаранд, растагор намешаванд!
117. Андак баҳрае мебаранд ва дар иваз ба азобе дардовар гирифтор мешаванд.
118. Ва бар яҳудиён он чиро, ки пеш аз ин барои ту ҳикоят кардем, ҳаром карда будем. Мо ба онҳо ситам накардаем, онон худ ба хештан ситам кардаанд.
119. Парвардигори ту барои касоне, ки аз рӯи нодонӣ кунандаи коре зишт шаванд, сипас тавба кунанд ва ислоҳ шаванд, омурзандаву меҳрубон аст!
120. Дар ҳақиқат Иброҳим (уммате) бузургвор пешвое, мутӣ ва фармонбари Худо ва соҳиби дини ҳаниф (ҳақгаро) буд. Ва аз мушрикони набуд,
121. ва шукргузори неъматҳои ӯ буд, Худовандаш баргузид ва ба роҳи рост ҳидоят кард.
122. Дар дунё ба ӯ некӣ иноят кардем ва дар охират аз солеҳон аст.
123. (Сипас эй Муҳаммад) Ба ту низ ваҳй кардем, ки аз дини ҳанифи Иброҳим пайравӣ кун, ки ӯ аз мушрикони набуд.
124. (Бузург доштани рӯзи) шанбе⁵ барои касоне, ки дар он ихтилоф карда буданд, лозим карда шуд ва Парвардигори ту дар рӯзи қиёмат дар бораи он ҷӣ ихтилоф мекарданд, ҳукм хоҳад кард!
125. Мардумро бо ҳикмату панди некӣ ба роҳи Парвардигорат бихон ва бо беҳтарин тарз бо онон мучодала кун. Зеро Парвардигори ту ба касоне, ки аз роҳи ӯ қачрав шудаанд, огоҳтар аст ва ҳидоятёфтагонро беҳтар мешиносад!
126. Агар уқубат мекунад, ҷунон уқубат кунед, ки шуморо уқубат кардаанд. Ва агар сабр кунед, собиронро сабр некӯтар аст.
127. (Эй паёмбар) сабр кун, ки сабри ту ҷуз ба тавфиқи Худо нест ва барояшон (барои имон наёвардани кофирон) ғамгин мабош ва аз макрашон дилтангӣ нанамой,
128. зеро, ҳаройна, Худо бо касонест, ки мепарҳезанд ва некӣ мекунанд!

17

Сураи ИСРО¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон

1. Пок аст он Худое, ки бандаи худро шабе аз Масҷиду-л-ҳаром² ба Масҷиду-л-ақсо,³ ки гирдогирдашро баракат додаем, сайр дод, то баъзе аз оёти худро ба ӯ бинамоем, албатта, ӯ шунавову биност!
2. Ва китобро (тавротро) ба Мӯсо додем ва онро (китобро) роҳнамои бани Исроил гардонидем, ки ҷуз Ман корсозе интиҳоб накунад.
3. Эй фарзандони мардуме, ки бо Нӯҳ дар киштиашон нишонидем (мо падарони шуморо аз ғарқ шудан наҷот додем. Пас Худоро дар муқобили неъматҳояш шукургузор бошед), бидонед, ки ӯ (Нӯҳ) бандае сипосгузор буд.
4. Ва бани Исроилро дар он китоб (таврот) хабар додем, ки ду бор дар замин фасод хоҳед кард ва низ саркашӣ хоҳед кард, саркашӣ кардане бузург.

5. Чун аз он ду бор ваъдаи нахустин даррасид, гурӯҳе аз бандагони хешро, ки ҷанговароне зӯрманд буданд, бар сари шумо фиристодем. Онон ҳатто даруни хонаҳоро ҳам тафтиш мекарданд ва ин ваъда (ғалаба ва интиқом) ба анҷом расид.
6. Бори дигар (чун ислоҳ шудед) шуморо бар онҳо ғалаба додем ва ба молу фарзанд мадад кардем ва бар шумораатон афзудем.
7. Агар некӣ кунед, ба худ мекунад ва агар бадӣ кунед, ба худ мекунад. Ва чун ваъдаи дуввум фаро расид, касонро бар саратон фиристодем, то шуморо (бо изову алам расонидан) ғамгин созанд ва чун бори аввал, ки ба масҷид даромада буданд, ба масҷид дароянд ва ба ҳар чӣ даст ёбанд, нобуд созанд.
8. Шояд Парвардигоратон бар шумо раҳмат оварад, (агар аз гуноҳ тавба кунед). Ва агар бозгардед (ба гуноҳ кардан), бозмегардем, (ба азоб карданатон дар ин ҷаҳон) ва ҷаҳаннамро зиндони кофирон сохтаем.
9. Ин Қуръон ба дурусттарини ойинҳо роҳ менамояд ва мӯъминонро, ки корҳои шоиста ба ҷой меоваранд, хушхабар медиҳад, ки аз музде некӯ баҳраманд хоҳанд шуд.
10. Ва барои касоне, ки ба охират имон надоранд, азобе дардовар муҳайё кардаем.
11. Ва одамӣ ба дуъо бадiero металабад, чунон, ки гӯй ба дуъо хайреро меҷӯяд. Ва одамӣ то буда, шитобзада будааст.
12. Шабу рӯзро ду нишона қарор додем. Нишонаи шабро торикӣ гардонидем ва аломати рӯзро равшанӣ, то ба талаби ризқе, ки Парвардигоратон муқаррар дошта аст, бархезед ва шумори солҳову ҳисобро бидонед ва мо ҳар чизро ба тафсил баён кардаем.
13. Кирдори неку бади ҳар инсонро чун тавқе ба гарданаи овахтаем. Ва дар рӯзи қиёмат барои ӯ номаи кушода берун оварем, то дар он бингарад.
14. (Гуем:) «Бихон номаатро (номаи аъмолатро). Имрӯз ту худ барои ҳисоб кардан (амалхоятро), басандай!»
15. Ҳар кӣ ҳидоят шавад, ба суди худ ҳидоят шуда ва ҳар кӣ гумроҳ гардад, ба зиёни худ гумроҳ шудааст ва ҳеҷ кас бори дигареро барнадорад ва Мо ҳеҷ қавмеро азоб намекунем то он гоҳ, ки паёмбаре бифириستم.
16. Чун бихоҳем деҳаеро ҳалок кунем, сарватмандони ғарқ дар шаҳавоташро амир ва сардор гардонем, то дар он ҷо табаҳкорӣ кунанд, ва он гоҳ азоб бар онҳо вочиб гардад ва онро (қарияро) дарҳам фуру кӯбем.
17. Баъд аз Нӯҳ чӣ бисёр мардумро ҳалок кардаем. Ва Парвардигори ту, огоҳӣ ёфтан ва дидани гуноҳони бандагонашро кофист.
18. Ҳар кас, ки хоҳони ин ҷаҳон бошад, ҳар чӣ бихоҳем ва ба ҳар кас ки салоҳ медонем, зудаш арзонӣ дорем, он гоҳ ҷаҳаннамро ҷойгоҳи ӯ созем, то сарзанишуда (аз тарафи Худо, фариштагон ва мардум) ва рондашуда (аз раҳмати Худо) ба он дарафтад.
19. Ва ҳар кӣ хоҳони охират бошад ва дар талаби он саъй кунад ва мӯъмин бошад, ҷазои саъйаш дода хоҳад шуд.
20. Ҳамаро: чи он гурӯҳро (ки охиратро талаб доранд) ва чи ин гурӯҳро (ки дунёро талаб доранд) аз атои Парвардигорат пай дар пай хоҳем дод, зеро атои Парвардигорат ҳаргиз (аз касе) мамнӯъ нагаштааст.
21. Бингар, ки чӣ гуна баъзеяшонро бар баъзе дигар бартарӣ ниҳодаем ва дар охират дараҷоту бартариҳо болотар аст.
22. Бо Худои барҳақ худои дигареро ба худой магир, ки накӯҳидаву хор хоҳӣ монд.

23. Парвардигорат ҳукм кард, ки чуз ўро напарастед ва ба падару модар некӣ кунед. Ҳар гоҳ то ту зинда ҳастӣ, ҳар ду ё яке аз он ду солхӯрда шаванд, ононро маёзор ва ба дурушті хитоб макун ва бо онон ба икром сухан бигӯй.
24. Дар баробарашон аз рӯи меҳрубонӣ боли хоксорӣ (киноя аз тавозуӣ фаровон ва фурутанӣ бисёр) фуруд овар ва бигӯ: «Эй Парвардигори ман, ҳамчунон ки маро дар хурдӣ парвариш доданд, бар онҳо раҳмат овар».
25. Парвардигоратон аз ҳар каси дигар ба он чӣ дар дилҳоятон мегузарад, донотар аст ва агар аз солеҳон бошед, пас ӯ албатта тавбакунандагонро меомурзад.
26. Ҳаққи хешованду мискин ва дар роҳмондари адо кун ва ҳеҷ исрофкорӣ макун.
27. Исрофкорон ба шаётин бародаранд ва шайтон нисбат ба Парвардигораш носипос буд.
28. Ва агар ба интизори кушоише, ки аз ҷониби Парвардигорат умед дорӣ, аз онҳо рӯйгардонӣ мекуӣ, пас ба онҳо бо нармаӣ сухан бигӯй⁴.
29. На дасти хеш аз рӯи ҳасисӣ (бухл ва исроф) ба гардан бубанд ва на ба саховат якбора бикшой, ки дар ҳар ду ҳол маломатзадаву ҳасратхӯрда бинишинӣ.
30. Парвардигори ту дар ризқи ҳар кас, ки бихоҳад, кушоиш медиҳад ё танг мегирад, зеро ӯ ба бандагонаш огоҳу биност!
31. Фарзандони худро аз бими тангдастӣ макушед. Мо, ҳам шуморо рӯзӣ медиҳем ва ҳам онҳоро. Албатта куштани онҳо хатои бузургест.
32. Ва ба зино наздик машавед. Зино коре зишт ва шевае нописанд аст!
33. Касеро, ки Худо куштанаширо ҳаром кардааст, макушед, магар бар ҳақ. Ва ҳар кас, ки ба ситам кушта шавад, ба талабкунандаи хуни ӯ қудрате додаем, вале дар интиқом аз ҳад нагузарад, ки ӯ пирӯзманд аст.
34. Чуз ба вачҳе некӯтар ба моли ятим наздик нашавед, то он гоҳ, ки ба ҳадди балоғат бирасад. Ва ба аҳди хеш вафо кунед, ки (аз аҳд) бозхост хоҳед шуд.
35. Чун чизеро (бо паймона) чен кунед, паймонаро комил гардонед ва бо тарозуи дуруст баркашед, ки ин беҳтар ва саранҷомаш некӯтар аст.
36. Аз паи он чӣ надонӣ, ки чист, марав, зеро гӯшу чашму дил, ҳамаро ба он бозхост кунанд.
37. Ба худписандӣ бар замин роҳ марав, ки заминро нахоҳӣ шикоят ва ба баландии кӯҳҳо нахоҳӣ расид.
38. Ҳамаи ин корҳо (ки Худованд наҳӣ кардааст) нописанд аст ва Парвардигори ту онҳоро нохуш дорад.
39. Ин ҳикматест, ки Парвардигорат ба ту ваҳӣ кардааст. Бо Худои барҳақ худои дигареро мапиндор, ки маломатшудаву рондашуда ба ҷаҳаннамат андозанд.
40. Оё Парвардигоратон барои шумо писарон интиҳоб кард ва худ фариштагонро ба духтарӣ ихтиёр кард? Ҳаққо, ки суханест бузург (сухани бисёр зишт), ки бар забон меоваред.
41. Мо суханони гуногун дар ин Қуръон овардем, то ин ки панд гиранд, вале чуз ба рамиданашон наҷфзоянд.
42. (Эй паёмбар ба мушрикони) Бигӯ: «Ҳамчунон, ки меғӯянд, агар бо ӯ маъбудони дигаре ҳам буданд, пас ба сӯи соҳиби Арш роҳе ҷуста буданд».
43. ӯ пок аст ва аз он чӣ дар борааш меғӯянд, бартару болотар аст.
44. Ҳафт осмону замин ва ҳар чӣ дар онҳост, тасбеҳашро меғӯянд ва ҳеҷ чизе нест, магар ки ўро ба покӣ меситояд, вале шумо зикри тасбеҳашонро намефаҳмед. ӯ, бурдбор ва омурзанда аст.
45. Чун ту Қуръон бихонӣ, миёни туву онон, ки ба қиёмат имон намеоваранд, пардае ғафс қарор медиҳем.

46. Ва бар дилхошон парда афканем, то онро (Қуръонро) дарнаёбанд ва ғӯшхошон сангин кунем. Ва чун Парвардигоратро дар Қуръон ба ягонагӣ ёд кунӣ, бозмегарданду мераманд.
47. Мо беҳтар медонем, ки чун ба ту ғӯш медиҳанд, чаро ғӯш медиҳанд ё вақте ки бо ҳам начво⁵ мекунад, чӣ мегӯянд. Вақте ки золимони (куфрпеша) мегӯянд: «Шумо дар паи марди ҷодушудае ба роҳ афтодаед».
48. Бингар, ки чӣ гуна барои ту масалҳо заданд. Гумроҳ шудаанд ва роҳ ба ҷое намебаранд.
49. Гуфтанд: «Оё агар аз мо устухоне бимонаду хоке, боз ҳам бо офаринише нав, аз қабр бармехезем?»
50. Бигӯ: «Санг бошед ё оҳан,
51. ё махлуқе, ки дар хотиратон (аз ин ду ҳам саҳттар) менамояд». Хоҳанд гуфт: «Чӣ касе моро бозмегардонад?» Бигӯ: «Он кас, ки бори нахуст шуморо офарид». Он гоҳ дар баробари ту (аз рӯи истехзо) сар мечунбонанд ва мегӯянд: «Чӣ вақт?» Бигӯ: «Шояд, ки наздик бошад».
52. Рӯзе, ки шуморо фаро меҳонад ва шумо ситоишгӯён посух медиҳед ва мепиндоред (дар дунё), ки андаке орамидаед.
53. Ва ба бандагони Ман бигӯ, ки бо якдигар ба беҳтарин вачҳ суҳан бигӯянд, ки шайтон дар миёни онҳо ба фитнагарист, зеро шайтон одамиро душмане ошкор аст!
54. Парвардигоратон ба шумо огоҳтар аст. Агар бихоҳад, бар шумо раҳмат меоварад ва агар бихоҳад, азобатон мекунад ва Мо туро муҳофизи (имон овардани) онҳо (ва муҳофиби аҳволи онон) нафиристодаем⁶.
55. Ва Парвардигори ту ба касе, ки дар осмонҳову замин аст, огоҳтар аст. Баъзе аз паёмбаронро бар баъзе дигар бартарӣ ниҳодем ва ба Довуд Забурро додем.
56. Бигӯ: «Онҳоеро, ки ҷуз Худои барҳақ (маъбуд) мепиндоред, бихонед. Наметавонанд балоро аз шумо дур созанд ё онро насиби дигарон кунанд!»
57. Онҳоеро, ки кофирон ба худӣ меҳонанд, дар садади онанд, ки худ ба даргоҳи Парвардигорашон василае биёбанд ва муқаррабтар шаванд ва ба раҳмати ӯ умед мебаранд ва аз азоби ӯ метарсанд, зеро азоби Парвардигорат тарснок аст!
58. Ҳеҷ қарияе набошад, магар ин ки Мо пеш аз фаро расидани рӯзи қиёмат ҳалокаш мекунем ё ба азобе саҳт гирифташ месозем. Ва ин дар он китоб (лавҳи маҳфуз) навишта шудааст.
6. Мурод ин аст, ки вазифаи паёмбар ва ҳар даъваткунандае, танҳо таблиғи равшану ошкор ва талоши лозим дар амри даъват ба сӯи ҳақ мебошад.
59. Моро аз нузули мӯъҷизот бознадошт, магар ин ки пешиниён (пас аз мушоҳида) дурӯғаш мепиндоштанд. Ба қавми Самӯд ба унвони мӯъҷизае равшан модашутурро⁷ додем. Бар он ситам карданд ва Мо ин мӯъҷизотро ҷуз барои тарсонидан намефириستم.
60. Ва (ба ёд ор) он гоҳ ки туро гуфтем: «Парвардигорат бар ҳамаи мардум ихота (огоҳии комил) дорад». Ва он дидореро, ки (дар шаби меъроҷ) барои ту муяссар кардем ва достони дарахти малъун,⁸ ки дар Қуръон омадааст, чизе ҷуз озмоиши мардум набуд. Мо мардумро метарсонем, вале танҳо ба куфру саркашияшон афзуда мешавад.
61. Ва ба фариштагон гуфтем: «Одамро сачда кунед». Ҳамагон ҷуз Иблис сачда карданд. Гуфт: «Оё барои касе, ки аз гил офаридаӣ, сачда кунам?»
62. Ва (шайтон) гуфт: «Ба ман бигӯй, чаро инро бар ман бартарӣ ниҳодаӣ? Агар маро то рӯзи қиёмат мӯҳлат диҳӣ, фарзандони ӯро ҷуз андакеашон, (ба гумроҳи кашонида) реша канам» (ва нобудашон созам).

63. (Худованд) Гуфт: «Бирав, ҷазои ту ва ҳар кас, ки пайрави ту гардад, ҷаҳаннам аст, ки ҷазое комил аст!»
64. Бо фарёди хеш ҳар киро тавонӣ, аз ҷой барангез ва бо ёрии саворону пиёдагонат бар онон битоз ва дар молу фарзанд бо онон ширкат ҷӯй ва ба онҳо ваъда бидеҳ. Ва ҳол он ки шайтон ҷуз ба фиребе ваъдаашон надихад!
65. Туро бар бандагони Ман ҳеҷ ғолибияте набошад ва Парвардигори ту барои ниғаҳбониашон кофист!»
66. Парвардигори шумост, ки киштиро дар баҳр меронад, то аз фазли ӯ рӯзии худ ба даст оред. Зеро бо шумо меҳрубон аст.
67. Чун дар дарё шуморо озоре расад, ҳамаи онҳое, ки мепарастед, аз назаратон маҳв шаванд, ғайри ӯ. Ва чун шуморо ба соҳили наҷот бирасонад, аз ӯ рӯй мегардонед, зеро одамӣ носипос аст!
68. Оё эмин ҳастед аз ин, ки ногаҳон шуморо дар гӯшае аз замин фурӯ барад, ё тундбоде регбор бар шумо биангезад ва барои худ ҳеҷ ниғаҳбоне наёбед?
69. Ё эмин ҳастед аз ин, ки бори дигар шуморо ба дарё бозгардонад ва тӯфоне сахмноку киштишкан бар шумо бифиристад ва ба хотири куфроне (ношукргузорие), ки варзидаед ғарқатон созад ва касеро, ки Моро аз қорамон бозхост кунад, наёбед?
70. Мо фарзандони Одамро қаромат бахшидем ва бар баҳру хушкӣ (бар савориҳои гуногун) савор кардем ва аз чизҳои хушу покиза рӯзӣ додем ва бар бисёре аз махлуқоти хеш бартариашон ниҳодем.
71. Рӯзе, ки ҳар гурӯҳе аз мардумро бо пешвоёнашон бихонем, номаи (аъмоли) ҳар кӣ ба дасти ростав дода шавад, чун бихонад, бинад, ки ба андозаи риштаи бориқе, ки даруни донаи хурмост (киноя аз чизи кам), ба ӯ ситам нашудааст.
72. Ва ҳар кӣ дар ин дунё нобино (қурдил ва гумроҳ) бошад, дар охират низ нобино ва гумроҳтар аст.
73. Наздик буд туро аз он чӣ бар ту ваҳй карда будем, бегоҳа созанд, то чизи дигаре ҷуз онро (ҳукми Қуръонро) ба дурӯғ ба мо нисбат кунӣ, он гоҳ бо ту дӯстӣ кунанд.
74. Ва агар на он буд, ки пайдорият дода будем, наздик буд, ки андаке ба онон майл кунӣ.
75. Он гоҳ туро дучандон дар дунё ва дучандон дар охират азоб мекардем ва барои худ дар баробари Мо ёваре намеёфтӣ.
76. Ва наздик буд, ки туро аз ин сарзамин (Макка) баркананд, то овораат созанд. Ва худ пас аз ту ҷуз андак замоне намонанд.
77. Суннати (шеваи) Худо дар бораи паёмбароне, ки пеш аз ту фиристодем, низ чунин аст ва суннати Моро тағйирпазир наёбӣ.
78. Аз ҳангоми заволи хуршед, то он гоҳ, ки шаб фаро мерасад, намозро барпой дор ва низ намози субҳгоҳро. Ва намози субҳгоҳро ҳамагон (фариштагони шаб ва фариштагони рӯз) ҳозир шаванд.
79. Порае аз шабро ба намоз хондан зинда бидор. Ин нофила (намози шаб) хоси ту аст. Бошад, ки Парвардигорат туро ба мақоме писандида бирасонад.
80. Бигӯ: «Эй Парвардигори ман, маро ба ростиву неқӯй (ба ҳар коре) дохил кун ва ба ростиву неқӯй берун бар ва маро аз ҷониби худ пирӯзиву ёрӣ ато кун!
81. Бигӯ: «Ҳақ омад ва ботил нобуд шуд. Ҳаққо, ки ботил нобудшаванда аст».
82. Ва ин Қуръонро, ки барои мӯъминон шифову раҳмат аст, нозил мекунем, вале кофиронро ҷуз зиён наҷфояд.
83. Чун ба инсон неъмат (маъмурият) додем, рӯй гардонд ва хештан ба як сӯ кашид ва чун зараре ба ӯ расад, ноумед мегардад.

84. Бигӯ: «Ҳар кас ба тариқи хеш амал мекунад ва Парвардигоратон беҳтар медонад, ки кадом якеатон ба ҳидоят наздиктаред».
85. Туро (Эй паёмбар) аз рӯҳ мепурсанд. Бигӯ: «Рӯҳ ҷузъе аз фармони Парвардигори ман аст ва шуморо ҷуз андак донише намодаанд».
86. Агар бихоҳем ҳамаи он чиро, ки бар ту ваҳй кардаем, бозмеситонем ва ту барои худ дар баробари Мо мададгоре намеебӣ.
87. Лекин (боқӣ гузоштаниш), ба сабаби раҳмате аз ҷониби Парвардигорат, ки воқеъан инъоми ӯ дар бораи ту бисёр аст.
88. Бигӯ: «Агар ҷину инс гирд оянд, то монанди ин Қуръон биёваранд, наметавонанд монанди онро биёваранд, ҳарчанд, ки якдигарро ёрӣ диҳанд».
89. Мо дар ин Қуръон барои мардум ҳар масалеро гуногун баён кардем, вале бештари мардум ҷуз ношукрӣ ҳеҷ коре накарданд.
90. Гуфтанд: «Ба ту имон намеоварем, магар ин ки барои мо аз замин чашмае равон сози, 91. ё туро боғе бошад аз дарахтони хурмову ангур, ки дар мобайнаш наҳрхоро ҷорӣ гардонӣ, 92. ё чунон ки гуфтай, осмонро пора-пора бар сари мо афканӣ ё Худову фариштагонро пеши мо ҳозир оварӣ,
93. ё туро хонае аз тилло бошад ё ба осмон боло рави. Ва мо ба осмон рафтаниро ҳам бовар намекунем, магар ин ки барои мо китобе, ки аз он бихонем, биёварӣ». Бигӯ: «Парвардигори ман пок аст. нестам ман магар инсоне ҳастам, ки ба рисолат фиристода шудаам»
94. Ҳеҷ чиз мардумро аз имон овардан он гоҳ ки ҳидояташон омад, бознадошт, магар ин ки мегуфтанд: «Оё Худо инсонро ба рисолат (пайғамбарӣ) фиристодааст?»
95. Бигӯ: «Агар дар рӯи замин (ба ҷои инсонҳо) фариштагон (мезистанд ва бо пойи худ мисли инсонҳо) ба оромӣ роҳ мерафтанд, барояшон ба паёмбарӣ фариштае аз осмон нозил мекардем».
96. Бигӯ: «Худо миёни (сидқи) ману (саркаши аз ҳаққи) шумо шаҳодатро кофист, зеро ӯ ба бандагонаш огоҳу биност!»
97. Ва ҳар киро Худо ҳидоят кунад, ҳидоятшуда аст. Ва ҳар касонро гумроҳ созад, ҷуз Худои барҳақ барои онҳо сарпарасте наёбӣ ва дар рӯзи қиёмат, дар ҳоле ки чехраҳояшон рӯ ба замин аст, кӯру гунг ва кар зинда ва ҷамъашон мекунем ва ҷаҳаннам ҷойгоҳи онҳост ҳар вақте ки шӯълаи он фуру нишинад, бештар меафрӯземаш.
98. Ин ҷазои онҳост, зеро ба оёти Мо имон наёварданд ва гуфтанд: «Оё чун мо устухон шудему хок, моро ба сурати тозае зинда мекунанд?»
99. Оё намедонанд, ки Худое, ки осмонҳову заминро офаридааст, қодир аст, ки монанди онҳоро биёфаринад ва барояшон муддати умре ниҳода, ки дар он шакке нест? Аммо золимон ҷуз куфр ва инкор (чизи дигарро ихтиёр) накунанд.
100. Бигӯ: «Агар шумо молики ҳамаи ҳазинаҳои раҳмати Парвардигори ман мебудед, аз бими тангдастӣ бахилӣ пеша мекардед, зеро одамӣ бисёр бахил (ва тангназар) аст!»
101. Аз бани Исроил бипурс, ки чун Мӯсо назди онон омад, ба ӯ нӯҳ нишонаи ошкоро дода будем. Ва Фиръавн ба ӯ гуфт: «Эй Мӯсо, пиндорам, ки туро ҷоду карда бошанд».
102. (Мӯсо ба Фиръавн) Гуфт: «Ба ҳақиқат медонӣ, ин нишонаҳои ошкорро ҷуз Парвардигори осмонҳову замин нафиристодааст. Ва ман, эй Фиръавн, туро ба яқин ҳалокшуда мебинам».
103. Фиръавн қасди он дошт, ки онҳоро аз он сарзамин (Миср) барканад, вале Мо, ӯ ва ҳамаи ҳамроҳонашро ғарқ сохтем.
104. Ва пас аз ӯ ба бани Исроил гуфтем: «Дар он сарзамин сокин шавед ва чун ваъдаи охират расад, ҳамаи шуморо бо ҳам зиндаву ҷамъ мекунем».

105. Ин Қуръонро ба ҳақ нозил кардаем ва ба ҳақ нозил шудааст ва туро нафистодем, магар он ки мужда диҳӣ ва бим диҳӣ.
106. Ва Қуръонро кам-кам (дар муддати бисту се сол ба гунаи оятҳо ва бахшҳои ҷудогона) нозил кардем, то ту онро оҳиста-оҳиста ва андак-андак бар мардум бихонӣ (ва ба ин васила ҷазби дилҳо ва андешаҳо шавад ва дар амал ҷорӣ гардад) ва нозил кардем, нозил кардане ба камол.
107. Бигӯ (эӣ кофирон): «Хоҳ ба он имон биёваред ё имон наёваред (ихтиёри хушбахтӣ ва бадбахтии худатонро доред, вале бидонед, ки эъҷоз ва ҳақиқати Қуръон равшан аст), онон, ки аз ин пеш дониш омӯхтаанд (ва бо таврот ва инҷили ростин сару кор доштаанд), чун Қуръон барояшон тиловат шавад, саҷдакунон бар рӯй меафтанд (ва сари таслим дар баробари Худо фурӯд меоваранд ва Ёро сипос меғӯянд, ки онҳоро бо неъматии имон навохтааст),
108. ва меғӯянд: «Пок аст Парвардигори мо. Ваъдаи Парвардигори мо анҷом ёфтанист».
109. Ва ба рӯй меафтанд ва мегирянд ва бар хушӯяшон (фурӯтаниашон) афзуда мешавад.
110. Бигӯ: «Чӣ Аллохро бихонед, чӣ Раҳмонро бихонед (фарқе намекунад), ҳар кадомро (ки аз асмои ҳусно), ки бихонед (монев надорад), номҳои некӯ аз онӣ ўст». (Эӣ Паёмбар, ҳангоме ки ба намоз истоӣ) дар намоз садоятро баланд макун ва низ паст ҳам махон ва миёни ин ду роҳе интиҳоб кун.
111. Бигӯ: «Сипос Худойро, ки фарзанде ихтиёр накардааст ва Ёро шарике дар мулк нест ва ба нотаъони наҷфад, ки ба ёрӣ мӯхтоҷ шавад. Пас ўро такбир гӯӣ, такбире шоиста!

18

Сураи КАҲФ¹ (Ғор)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Сипос Худовандеро, ки бар бандаш (Муҳаммад) китоб (Қуръонро) фуруд овард ва ҳеҷ қачӣ дар он наниҳод.
2. (Китобест) собит ва устувор (ва Худованд онро нозил кардааст), то мардумро аз азоби шадиди (дунявӣ ё ухравӣ) Худ битарсонад ва мӯъминонро, ки қорҳои шоиста мекунад, хабари хуш диҳад, ки мукофоте некӯ (бихишти барин) доранд.
3. ҷовидона дар он (бихишти барин, ки неъматии хуби Худованди қарим ҳаст) хоҳанд монд.
4. Ва (аз азоби шадиди Ё) қасонеро, ки меғӯянд: «Худо фарзанде ихтиёр кардааст»², битарсонад.
5. на худ ба он донише доранд ва на падаронашон доштаанд. Чӣ бузург аст сухане, ки аз даҳонашон берун меояд ва дурӯғ меғӯянд!
6. Пас агар ба ин сухан (Қуръон) имон наёваранд, худатро ба хоҳири онҳо аз андӯҳ ҳалок созӣ?
7. Мо ҳар чӣ дар рӯи замин аст, зинати он қарор додем, то имтиҳонашон кунем, ки кадомашон ба амал беҳтаранд.
8. Ва низ мо ҳастем, ки рӯи заминро чун биёбоне хушк хоҳем кард.
9. Оё пиндоштаӣ, ки Асҳоби Каҳф ва Рақим² аз нишонаҳои аҷибу ғариби Мо будаанд?
10. Чун он ҷавонмардон ба ғорҳо паноҳ бурданд ва гуфтанд: «Эӣ Парвардигори мо, моро аз сӯи худ раҳмат иноят кун ва қори моро ба роҳи растагорӣ андоз».
11. Чанд сола дар он ғор ба хобашон кардем.

12. Сипас бедорашон кардем, то бидонем кадом як аз он ду гурӯҳ ҳисоботи муддати орамиданашонро доштаанд.
13. Мо хабарашонро ба ростӣ барои ту ҳикоят мекунем: онҳо ҷавонмардоне буданд, ки ба Парвардигорашон имон оварда буданд ва Мо низ бар ҳидояташон афзудем.
14. Бар дилҳояшон нерӯ бахшидем. Он гоҳ, ки бархостанд ва гуфтанд: «Парвардигори мо, Парвардигори осмонҳову замин аст. Ҷуз ӯ касеро Маъбуди барҳақ нахонем, ки ҳар гоҳ чунин кунем, сухане саҳт куфромез гуфта бошем.
15. Инҳо, ки қавми мо ҳастанд, ба ғайри ӯ маъбудоне ихтиёр кардаанд. Чаро барои исботи ҳудоии онҳо далели равшане намеоваранд? Кист ситамкортар аз касе, ки ба Худо дурӯғ мебандад?
16. Агар аз онҳо канора ҷӯстаед ва ҷуз Худои барҳақ ҳудои дигареро намепарастед, ба ғор паноҳ баред ва Худо раҳмати хеш бар шумо арзонӣ дорад ва неъмататонро дар он муҳайё дорад.
17. Ва хуршедро мебинӣ, ки чун бармеояд, аз ғорашон ба ҷониби рост майл мекунад ва чун ғуруб кунад, онҳоро воғузорад ва ба чап гардад. Ва онон дар саҳнаи ғоранд. Ва ин аз оёти Худост. Ҳар киро Худо ҳидоят кунад, ҳидоят ёфтааст ва ҳар киро гумроҳ созад, ҳаргиз корсозе роҳнамо барои ӯ нахоҳӣ ёфт.
18. Мепиндоштӣ, ки бедоранд, ҳол он ки дар хоб буданд ва Мо ононро ба дасти росту дасти чап мегардонидем ва сагашон бар остонаи ғор ду дасти хеш дароз карда буд. Агар аз ҳоли онҳо огоҳ мешудӣ, гурезон бозмегаштӣ ва аз онҳо саҳт метарсидӣ.
19. Ҳамчунин бедорашон кардем, то бо якдигар гуфтугӯ кунанд. Яке аз онҳо пурсид: «Чанд вақт аст, ки орамидаед?» Гуфтанд: «Як рӯз ё поре аз рӯзро орамидаем». Гуфтанд: «Парвардигоратон беҳтар донед, ки чанд вақт орамидаед. Якеро аз худ бо ин пулатон ба шаҳр бифиристед, то бингарад, ки ғизои покиза кадом аст ва бароятон аз он, рӯзиятонро биёварад. Ва бояд, ки ба хушёрӣ (эҳтиёт) рафтор кунад, то касе ба шумо огоҳӣ наёбад.
20. Зеро агар шуморо биёбанд, сангсор хоҳанд кард ё ба дини хеш дароваранд. Ва агар чунин шавад, то абад растагор нахоҳед шуд».
21. Ба ин сон мардумро ба ҳолашон огоҳ кардем, то бидонанд, ки ваъдаи Худо рост аст ва ҳаройна, дар (вуқӯи) қиёмат шубҳае нест. Он гоҳ дар бораи онҳо бо якдигар ба гуфтугӯ пардохтанд ва гуфтанд: «Бар рӯи онҳо биное бароваред, Парвардигорашон ба корашон огоҳтар аст». Ва онон, ки бар ҳолашон огоҳтар шуда буданд, гуфтанд: «Албатта, бар ғорашон масҷиде бисозем».
22. Хоҳанд гуфт: «Се тан буданд ва ҷаҳорумашон сагашон буд » ва мегӯянд: «Панҷ тан буданд ва шашуминашон сагашон буд ба ҳаёли ғоибона». ва мегӯянд: «Ҳафт тан буданд ва ҳаштуминашон сагашон буд». Бигӯ: «Парвардигори ман ба адади онҳо донотар аст ва шумори онҳоро ҷуз андак касон намедонанд». Ва ту дар бораи онҳо ҷуз ба зоҳир муҷодала макун ва мапурс дар бораашон аз кофирон касеро.
23. Ҳаргиз магӯӣ: «Фардо чунин мекунам»,
24. магар Худованд бихоҳад. Ва чун фаромӯш кунӣ, Парвардигоратро ба ёд ор ва бигӯ: «Шояд Парвардигори ман маро аз наздиктарин роҳ ҳидоят кунад».
25. Ва онон дар ғори худ сесад сол оромиданд ва нӯҳ сол ба он афзудаанд.
26. Бигӯ: «Худованд донотар аст, ки чанд сол орамиданд. Ғайби осмонҳову замин аз онӣ ўст. Чӣ қадар биносту чӣ қадар шунавост! Ҷуз ӯ дӯсте надоранд ва касро дар фармони худ шарик насозад».
27. Аз китоби Парвардигорат ҳар чӣ бар ту ваҳй шудааст, тиловат кун. Сухани ўро тағйирдиҳандае нест. Ва ту ҷуз ӯ, ҳаргиз, паноҳгоҳе намеёбӣ.
28. Ва ҳамроҳ бо касоне, ки ҳар субҳу шом Парвардигорашонро меҳонанд ва хушнудии ўро мечӯянд, худро ба сабр водор. Ва набояд чашмони ту барои ёфтани зебу зиннатҳои ин зиндагии дунявӣ аз

инҳо як сӯ гардад. Ва аз он, ки дилашро аз зикри худ беҳабар сохтаем ва аз паи ҳавои нафси худ меравад ва дар корҳояш исроф меварзад, пайравӣ макун.

29. Бигӯ: «Ин сухани ҳақ аз ҷониби Парвардигори шумост. Ҳар кӣ бихоҳад, имон биёварад ва ҳар кӣ бихоҳад, кофир шавад». Мо барои кофирон оташе, ки он ҳамаро дар бар мегирад, омода кардаем ва чун ба истиғоса (додхоҳӣ) об хоҳанд, аз обе чун миси гудохта, ки аз ҳарораташ чехраҳо кабоб мешавад, бихӯронандашон, чӣ оби баде ва чӣ оромгоҳе бад!

30. Касоне, ки имон овардаанд ва корҳое шоиста кардаанд, бидонанд, ки Мо подоши некӯкоронро барбод намекунем.

31. Барояшон биҳиштҳое ҷовид аст. Аз зери пойҳашон наҳрҳо ҷорист. Биҳиштиёнро ба дастбандҳое зар меороянд ва ҷомаҳое сабз аз дебои нозуку дебои захим (ғафс) мепӯшанд ва дар он ҷо бар тахтҳо така мезананд. Чӣ подоши некӯе ва чӣ оромгоҳи некӯе!

32. Барояшон достони ду мардро баён кун, ки ба яке ду тоқзор дода будем ва бар гирди онҳо дарахтони хурмо ва дар миёнашон киштзор карда будем.

33. Он ду тоқзор меваи худро медоданд бе ҳеҷ каму кост. Ва наҳре байни он ду ҷорӣ гардонидем.

34. Ҳосил аз онӣ ӯ буд. Ба дӯсташ, ки бо ӯ гуфтугӯ мекард, гуфт: «Ман ба мол аз ту бештар ва ба афрод пирӯзтарам».

35. Ва он мард ситам бар хештан карда, ба боғи худ даромад ва гуфт: «Напиндорам, ки ин боғ ҳаргиз аз миён бишавад.

36. Ва напиндорам, ки қиёмат ҳам биёяд. Ва агар ҳам маро назди Худо баранд, ҷойгоҳе беҳтар аз ин боғ хоҳам ёфт»?

37. Дӯсташ, ки бо ӯ гуфтугӯ мекард, гуфт: «Оё бар он кас, ки туро аз хок ва сипас аз нутфа биёфарид ва боз туро марде комил сохт, кофир шудай?

38. Вале, ӯ Худои барҳақ, Парвардигори ман аст ва ман ҳеҷ касро шарики Парвардигорам намесозам.

39. Чаро он гоҳ, ки ба боғи худ даромадӣ, нагуфтӣ: «Ҳар чӣ Худованд хоҳад ва ҳеҷ нерӯе ҷуз нерӯи Худо нест?» Агар мебинӣ, ки дороиву фарзанди ман камтар аз ту аст,

40. шояд Парвардигори ман маро чизе беҳтар аз боғи ту диҳад. Шояд бар он боғ созиқае (оташаке) бифиристад ва онро ба замин софу лағжанда бадал созад.

41. Ё оби он бар замин фурӯ равад ва ҳаргиз ба ёфтани он қудрат наёбӣ.

42. Ба самараш офат расид ва бомдодон дасти пушаймонӣ бар даст месويد, ки чӣ хазинае карда буд ва акнун ҳамаи биноҳояш фурӯ рехтааст. Ва мегӯяд: «Эй кош, касеро шарики Парвардигорам насохта будам!»

43. Ҷуз Худо гурӯҳе, ки ба ёриаш бархезанд, набуд ва худ қудрат надошт.

44. Он ҷо ёрӣ кардан Худои барҳақро сазовор аст. Подоши ӯ беҳтар ва саранҷомаш некӯтар аст.

45. Барояшон зиндагии дунёро мисол ор, ки чун боронест, ки аз осмон фурӯд оварем ва бо он гиёҳони гуногун ба фаровонӣ бирӯяд. Ногоҳ хушк шавад ва бод ба ҳар сӯ парокандааш созад ва Худо бар ҳар коре тавоност!

46. Дороиву фарзанд зебу зинатҳои ин зиндагонии дунёст ва кирдорҳои нек, ки ҳамвора барҷой мемонанд, назди Парвардигорат беҳтар ва умед бастан ба онҳо некӯтар аст.

47. Рӯзе, ки кӯҳҳоро сайр медиҳем ва заминро бинӣ, ки ҳар чӣ андарун дорад, берун афкандааст ва ҳамаро барои ҳисоб гирд меоварем ва як тан аз ононро ҳам раҳо намекунем.

48. Ҳама дар як саф ба Парвардигорат арза мешаванд. Акнун назди Мо омадед, ҳамчунон ки нахустин бор шуморо биёфаридем. Оё мепиндоштед, ки ҳаргиз бароятон ваъдагоҳе қарор нахоҳем дод?

49. Дафтари аъмол кушода шавад. Гунаҳкоронро бинӣ, ки аз он чӣ дар он омадааст, бимноканд ва меғӯянд: «Вой бар мо, ин чӣ дафтарест, ки ҳеҷ гуноҳи хурду бузургро ҳисоб ношуда раҳонакардааст». Он гоҳ аъмоли худро дар муқобили худ биёбанд ва Парвардигори ту ба касе ситам намекунад.
50. Ва он гоҳ, ки ба фариштагон гуфтем, ки Одамро сачда кунед, ҳама ҷуз Иблис, ки аз ҷин буд ва аз фармони Парвардигораш сар битофт, сачда карданд. Оё шайтон ва фарзандонашро ба ҷои ман ба дӯстӣ мегиред, ҳол он, ки душмани шумоянд? Золимон чизи бадеро ба ҷои Худо интиҳоб кардаанд.
51. Он гоҳ, ки осмонҳову замин ва ҳудашонро меофаридам, онҳоро ҳозир накарда будам. Зеро Ман гӯроҳкунандагонро ба ёрӣ намегирам.
52. Ва рӯзе, ки меғӯяд: «Онҳоро, ки мепиндоштед шарикони Мананд, садо кунед». Садо кунанд ва шарикон ҷавоб надиҳанд. Он гоҳ ҳалокатҳо миёнашон қарор диҳем.
53. Чун гунаҳкорон оташро бубинанд, бидонанд, ки дар он хоҳанд афтод ва роҳи раҳой аз он нест.
54. Дар ин Қуръон барои мардум ҳар гуна достоне баён кардаем, вале одамӣ беш аз ҳама ба ҷадал (*хусумат*) бармехезад.
55. Мардумонро чун ба роҳи ҳидоят фаро хонданд, ҳеҷ чиз аз имон овардану омурзиш хостан бознадошт, магар он, ки мебоист ба шеваи пешиниён гирифтори азоб шаванд ё он ки азоби рӯшоду ошкоро бар онон фуруд ояд.
56. Ва Мо паёмбаронро нафиристодем, ҷуз он ки ба мардум мужда диҳанд ё бим. Ва кофироне, ки мехоҳанд ба нерӯи ботил ҳақро аз миён бибаранд, ҷидол мекунанд ва оёту ҳушдорҳои Маро ба масҳара мегиранд.
57. Кист ситамкортар аз он, ки оёти Парвардигорашро барояш бихонанд ва ӯ рӯй гардонад ва корхое, ки аз пеш карда, фаромӯш кунанд? Бар дили онҳо парда афкандем, то оётро дарнаёбанд ва гӯшҳояшонро кар сохтем, ки агар ба роҳи ҳидоятшон даъват кунӣ, ҳаргиз роҳ наёбанд.
58. Парвардигорат омурзандаву меҳрубон аст. Агар меҳост, ба сабаби кирдорашон дар ин ҷаҳон бозхосташон кунанд, бо шитоб ба азобашон месупурд. Аммо азобро замоне муъайян аст, ки чун фаро расад, ҳаргиз, паноҳгоҳе наёбанд.
59. Ва он шаҳрҳоро (яъне, мардуми он шаҳрҳо), чун кофир шуданд, ба ҳалокат расонидем ва барои ҳалокаташон ваъдае ниҳодем.
60. Ва Мӯсо ба шогирди худ гуфт: «Ман ҳамчунон хоҳам рафт, то он ҷо, ки ду баҳр ба ҳам расидаанд. Ё биравам муддатҳои дароз»
61. Чун он ду ба он ҷо, ки ду баҳр ба ҳам расида буданд, расиданд, моҳияшонро фаромӯш карданд ва моҳи роҳи баҳр гирифт ва дар об шуд.
62. Чун аз он ҷо гузаштанд, ба шогирди худ гуфт: «Хӯроки ҷоштамонро биёвар, ки дар ин сафарамон ранҷи фаровон дидаем».
63. Гуфт: «Оё ба ёд дорӣ он гоҳро, ки дар канори санг макон гирифта будем? Ман моҳиро фаромӯш кардам (он ҷо). Ва ин шайтон буд, ки сабаб шуд фаромӯш кунам, хабардодани қиссаашро (ки чи гуна) моҳи (зинда шуд ва) ба тариқи таъачҷубовар ба баҳр рафт».
64. Гуфт: «Он ҷо ҳамон ҷоест, ки дар талабаш будаем». Ва ба нишони қадамҳои худ ҷустуҷӯкунон бозгаштанд.
65. (Дар он ҷо) бандае аз бандагони Моро, (яъне, Хизр) ки раҳмати Хеш ба ӯ арзонӣ дошта будем ва худ ба ӯ дониш омӯхта будем, биёфтанд.
66. Мӯсо гуфташ: «Оё бо ту биёям, то аз он чӣ ба ту омӯхтаанд, ба ман ба ҳадди камол биёмӯзӣ?»
67. (Хизр) Гуфт: «Ту ро сабри ҳамроҳӣ бо ман нест.
68. Ва чӣ гуна дар баробари чизе, ки ба он оғай наёфтаӣ, сабр хоҳӣ кард?»

69. (Мӯсо) Гуфт: «Агар Худо бихоҳад, маро собир хоҳӣ ёфт, он чунон ки дар ҳеҷ коре туро нофармонӣ накунам».
70. (Хизр) Гуфт: «Агар аз паи ман меояӣ, набояд, ки аз ман чизе бипурсӣ, то ман худ туро аз он огоҳ кунам».
71. Пас ба роҳ афтоданд, то ба киштӣ савор шуданд. Киштиро сӯроҳ кард. Гуфт: «Киштиро сӯроҳ мекунӣ, то мардумашро ғарқ сояӣ? Коре, ки мекунӣ, коре саҳт бузург (зишт) аст!»
72. (Хизр) Гуфт: «Нагуфтам, ки туро сабри ҳамроҳӣ бо ман нест?»
73. (Мӯсо) Гуфт: «Фаромӯш кардам, маро бозхост макун ва ба ин андоза бар ман саҳт магир».
74. Ва рафтанд, то ба писаре расиданд, ўро кушт. Мӯсо гуфт: «Оё шахси бегуноҳе, бе он ки қатле карда бошад, мекушӣ? Муртакиби коре зишт гардидӣ».
75. Гуфт: «Нагуфтам, ки туро сабри ҳамроҳӣ бо ман нест?»
76. Гуфт: «Агар аз ин пас аз ту чизе бипурсам, бо ман ҳамроҳӣ макун, ки аз ҷониби ман маъзур бошӣ».
77. Пас бирафтанд, то ба шаҳре расиданд. Аз мардуми он шаҳр таъоме хостанд. Аз мизбониашон сар бартофтанд. Он ҷо деворе диданд, ки наздик буд, фуру резад. Деворро рост кард. Мӯсо гуфт: «Кош дар баробари ин кор музде меҳостӣ».
78. Гуфт: «Акнун замони ҷудойи миёни ману туст ва туро аз сирри он корҳо, ки таҳаммулашонро надоштӣ, огоҳ мекунам».
79. Аммо он киштӣ аз онӣ бенавоёне буд, ки дар баҳр кор мекарданд. Хостам маъюбаш (нуқсондор) кунам, зеро дар пеши рӯяшон подшоҳе буд, ки киштиҳоро ба зӯрӣ мегирифт.
80. Аммо он писар падару модараш мӯъмин буданд. Тарсидем, ки он дуру ба исёну куфр дарандозад.
81. Хостем то дар ивази ӯ Парвардигорашон чизе насибашон созад ба покии беҳтар аз ӯ ва ба меҳрубонии наздиктар аз ӯ.
82. Аммо девор аз онӣ ду писари یتим аз мардуми ин шаҳр буд, дар зераш ганҷе буд аз онӣ писарон. Падарашон марде солаҳ буд. Парвардигори ту меҳост он ду ба ҳадди балоғат расанд ва ганҷи худро берун оранд. Ва ман ин корро ба майли худ накардам. Раҳмати Парвардигорат буд. Ин аст рози он суҳан, ки гуфтам: «Туро сабри он нест».
83. Ва аз ту дар бораи Зулқарнайн меурсанд. Бигӯ: «Барои шумо аз ҳоли ӯ хабаре хоҳам дод».
84. Мо ўро дар замин қудрат додем ва роҳи расидан ба ҳар чизеро ба ӯ нишон додем.
85. ӯ низ роҳро пай гирифт.
86. То ба ғурубгоҳи хуршед расид. Дид, ки дар чашмае гилолуду сиёҳ ғуруб мекунад ва дар он ҷо мардуме ёфт. Гуфтем: «Эй Зулқарнайн, меҳроҳӣ уқубаташон кун ва меҳроҳӣ бо онҳо ба некӣ рафтор кун».
87. Гуфт: «Аммо ҳар кас, ки ситам кунад, мо уқубаташ хоҳем кард. Он гоҳ ўро назди Парвардигораш баргардонида шавад, то ӯ низ ба саҳтӣ азобаш кунад».
88. Ва аммо ҳар кас, ки имон овард ва корҳои шоиста кунад, аҷре некӯ дорад. Ва дар бораи ӯ фармонҳои осон хоҳем ронд».
89. Боз ҳам роҳро пай гирифт.
90. То ба макони баромадани офтоб расид. Дидаш, ки бар қавме тулӯ мекунад, ки ғайр аз партави он барояшон ҳеҷ пӯшише қарор надодаем.
91. Чунин буд. Ва мо бар аҳволи ӯ хабар дорем.
92. Боз ҳам роҳро пай гирифт.
93. То ба миёни ду кӯҳ расид. Дар паси он ду кӯҳ мардумеро дид, ки гӯй ҳеҷ суҳанеро намефаҳманд.

94. Гуфтанд: «Эй Зулқарнайн, Яъҷучу Маъҷуч дар замин фасод мекунанд. Пас, оё барои ту хироҷе муқаррар кунем, то ту миёни мову онҳо садде (деворе) бисозӣ?»
95. Гуфт: «Он чӣ Парвардигори ман маро ба он тавоноӣ додааст, бехтар аст. Маро ба нерӯи хеш мадад кунед, то миёни шумову онҳо садде (деворе) бисозам.
96. Барои ман тиккаҳои оҳан биёваред». Чун миёни он ду кӯх чамъ карда шуд, гуфт: «Бидамед!». То он оҳанро бигудохт. Ва гуфт: «Миси гудохта биёваред, то бар он резам».
97. Натавонистанд (Яъҷучу Маъҷуч) аз он боло раванд ва на дар он сӯрох кунанд.
98. Гуфт: «Ин раҳмате буд аз ҷониби Парвардигори ман ва чун ваъдаи Парвардигори ман даррасид, онро зеру забар кунад ва ваъдаи Парвардигори ман рост аст».
99. Ва дар он рӯз баъзе онҳоро воғузorem, то (чун мавҷ) дарҳам омезанд ва чун дар сур дамида шавад, ҳамаро як ҷо гирд оварем.
100. Ва дар он рӯз ҷаҳаннамро ба кофирон, чунон ки бояд, нишон хоҳем дод.
101. Он касон (кофирон), ки ҷашмонашон аз ёди ман дар парда буда ва тавони шунидан надоштаанд.
102. Оё кофирон пиндоранд, ки ба ҷои Ман бандагони Маро ба худӣ гиранд? Мо ҷаҳаннамро омода сохтаем, то манзилҳои кофирон бошад.
103. Бигӯ: «Оё шуморо огоҳ кунем, ки кирдори чӣ касоне беш аз ҳама ба зиёнашон буд?
104. Онҳое, ки кӯшиданашон дар зиндагии дунё табоҳ шуд ва мепиндоштанд, коре неку мекунанд.
105. Онон ба оёти Парвардигорашон ва ба мулоқот бо ӯ имон наёварданд, пас аъмолашон ночиз шуд ва Мо дар рӯзи қиёмат барояшон вазне қоил нестем.
106. Ҳамчунин ҷазои онон ба сабаби куфрашон ва низ ба он сабаб, ки оёту паёмбарони Маро масҳара мекарданд, ҷаҳаннам аст.
107. Касоне, ки имон оварданд ва қорҳое шоиста карданд, меҳмонсарояшон боғҳои Фирдавс аст.
108. Дар он ҷо ҷовидонанд ва ҳаргиз ҳаваси кӯчидан накунанд.
109. Бигӯ: «Агар баҳр барои навиштани калимоти (суханон, илму ҳикмат) Парвардигори ман ранг шавад, баҳр ба поён мерасад ва калимоти Парвардигори ман ба поён намерасад, ҳарчанд баҳри дигаре ба мадади он биёварем».
110. Бигӯ: «Ман инсоне ҳастам монанди шумо. Ба ман ваҳй мешавад. Албатта, Худои шумо, худоест якто. Ҳар кас дидори Парвардигори хешро умед мебандад, бояд кирдори шоиста дошта бошад ва дар парастии Парвардигораш ҳеҷ касро шарик насозад».

19

Сураи МАРЯМ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Коф, ҳо, ё, айн, сод.
2. Баёни бахшоии Парвардигорат бар бандаи худ Закариёст.
3. Он гоҳ, ки Парвардигорашро дар ниҳон нидо дод.
4. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, устухони ман суст гашта ва сарам аз пирӣ сафед шудааст ва ҳаргиз дар дуо ба даргоҳи ту, эй Парвардигори ман, бебаҳра набудаам.
5. Ман пас аз марги хеш аз хешовандонам бимнокам ва занам зоянда нест. Маро аз ҷониби Худ фарзанде ато кун,
6. ки меросбари ман ва меросбари хонадони Яъқуб бошад ва ўро, эй Парвардигори ман, шоиставу писандида гардон».

7. «Эй Закариё, Мо туро ба писаре ба номи Яҳё мужда медиҳем. Аз ин пеш касеро ҳамноми ӯ насохтаем».
8. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро аз кучо писаре бошад, ҳол он ки занам зоянда аст ва ман худ дар пири ба ғартутӣ расидаам».
9. Гуфт: «Парвардигорат инчунин гуфтааст: «Ин барои Ман осон аст ва туро, ки пеш аз ин чизе набудай, биёфаридаам»
10. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, ба ман нишоне бинамой». Гуфт: «Нишонаи ту ин аст, ки се шабу² се рӯз бо мардум дар ҳоли тандурустӣ (дар ҳоле ки на гунг ҳастиву на кар) сухан натавонӣ гуфт».
11. Аз меҳроб ба миёни қавми худ берун омад ва ба онон эълон кард, ки субҳу шом тасбеҳ гӯед.
12. «Эй Яҳё, китобро (Тавротро) ба қувват (ба қасд ва ғаҳми маъонияш ва амал кардан ба ӯ) бигир». Ва дар кӯдакӣ ба ӯ доной (нубуввату ғаҳми Таврот) ато кардем.
13. Ва ба ӯ шафқат кардем ва покизааш сохтем ва ӯ парҳезгор буд.
14. Ба падару модар некӣ мекард ва чаббору (золим) гарданкаш набуд.
15. Салом бар ӯ, рӯзе, ки зода шуд ва рӯзе, ки мемирад ва рӯзе, ки дигар бор хезонида мешавад!
16. Дар ин китоб Марямо ёд кун, он гоҳ, ки аз хонадони хеш ба маконе рӯ ба сӯи баромадани офтоб яксӯ шуд.
17. Миёни худ ва онон пардае кашид ва Мо Рӯҳи³ Худро наздаш фиристодем ва чун инсоне тамом бар ӯ намудор шуд.
18. Марям гуфт: «Аз ту ба Худои Раҳмон паноҳ мебарам, агар парҳезгор бошӣ».
19. Гуфт: «Ман фиристодаи Парвардигори ту ҳастам, то туро писаре покиза бибахшам».
20. Гуфт: «Аз кучо маро фарзанде бошад, ҳол он ки ҳеҷ инсоне ба ман даст назадааст ва ман бадқора ҳам набудаам».
21. Гуфт: «Парвардигори ту инчунин гуфтааст: «Ин барои ман осон аст. Мо он писарро барои мардум оятеву бахшоише кунем ва ин корест ҳатмӣ ва поёнёфта».
22. Пас ба ӯ ҳомила шуд ва ӯро бо худ ба маконе дурафтода бурд.
23. Дарди зоидан ӯро ба сӯи танаи дарахти хурмое кашонид. Гуфт: «Эй кош, пеш аз ин мурда будам ва аз ёдҳо фаромӯш шуда будам».
24. Аз зери ӯ (поёни Марям) нидо дод (Ҷибрил ё Исо): «Ғамгин мабош, Парвардигорат аз зери пойи ту ҷӯи обе равон сохт».
25. Дарахтро бичунбон, то хурмои тоза бароят фуру резад.
26. Пас, эй зан, бихӯру биёшом ва шодмон бош ва агар аз одамиён касеро дидӣ, бигӯй: «Барои Худои раҳмон рӯза назр кардаам ва имрӯз бо ҳеҷ инсоне сухан намегӯям».
27. Кӯдакро бардошт ва назди қавми худ овард. Гуфтанд: «Эй Марям, коре қабех кардай.
28. Эй хоҳари Ҳорун, на падарат марди баде буд ва на модарат зане бадқора».
29. Ба фарзанд ишора кард. Гуфтанд: «Чӣ гуна бо кӯдаке, ки дар ғаҳвора аст, сухан бигӯем».
30. (Исо) гуфт: «Ман бандаи Худоям, ба ман китоб дода ва маро паёмбар гардонидааст.
31. Ва ҳар ҷо, ки бошам, маро баракат дода ва то зиндаам, ба намозу закот васият кардааст.
32. Ва низ некӣ кардан ба модарам. Ва маро гарданкашу бадбахт насохтааст.
33. Салом бар ман, рӯзе, ки зода шудам ва рӯзе, ки мемирам ва рӯзе, ки дигар бор зинда карда мешавам!»
34. Ин аст Исо ибни Марям, ба сухани ҳақ, ҳамон ки дар бораи ӯ дар шакку шубҳа буданд.
35. Насазад Худовандро, ки фарзанде баргирад. Пок аст. Чун иродаи коре кунад, мегӯяд: «Мавҷуд шав!» Пас мавҷуд мешавад.
36. Ва Аллоҳ Парвардигори ману Парвардигори шумост, пас ӯро бипарастед, ки роҳи рост ин аст!

37. Гурӯҳҳо бо ҳам ихтилоф карданд, пас вой бар касоне, ки кофир шуданд ба хангоми ҳузур дар он рӯзи бузург.
38. Чӣ хуб шунаво бошанд ва чӣ хуб бино бошанд, он рӯз, ки назди Мо меоянд, вале ситамкорон имрӯз дар гумроҳии ошкоре ҳастанд.
39. Ононро аз рӯи пушаймонӣ, ки кор ба поён омада ва онон ҳамчунон дар ҳоли ғафлату беимонӣ ҳастанд, битарсон.
40. Албатта, Мо замин ва ҳар киро бар рӯи он аст, ба мерос мебарем ва ҳама ба назди Мо бозгардонида мешаванд.
41. Ва дар ин китоб Иброҳимро ёд кун, ки ӯ паёмбари ростгӯ буд.
42. Он гоҳ, ки падарашро гуфт: «Эй падар, чаро чизеро, ки на мешунавад ва на мебинад ва на ҳеҷ эҳтиёҷи туро бармеоварад, мепарастӣ?
43. Эй падар, маро донише додаанд, ки ба ту надодаанд. Пас аз ман пайравӣ кун, то туро ба роҳи рост ҳидоят кунам.
44. Эй падар, шайтонро мапараст, зеро шайтон Худои Раҳмонро фармоннабаранда аст.
45. Эй падар, метарсам азобе аз ҷониби Худои Раҳмон ба ту расад ва ту дӯстдори шайтон бошӣ!»
46. Гуфт: «Эй Иброҳим, оё аз худоёни ман безор ҳастӣ? Агар бознаистӣ, албатта, сангсорат мекунам. Акнун замоне дароз аз ман дур бош!»
47. Гуфт: «Салом бар ту бод! Аз Парвардигорам бароят омурзиш хоҳам хост. Зеро ӯ бар ман меҳрубон аст».
48. Аз шумо ва аз он чизҳое, ки ба ҷои Худои барҳақ ибодат мекунад, канора мегирам ва Парвардигорамро ибодат мекунам. Умед аст, ки ба сабаби парастии Парвардигори худ бадбахт набошам».
49. Чун аз онҳо ва он чӣ ҷуз Худои барҳақ мепарастиданд, канора гирифт, Исҳоқ ва Яъқубро ба ӯ бахшидем ва ҳамаро паёмбарӣ додем,
50. ва раҳмати Хешро ба онҳо арзонӣ доштем ва барояшон забони ростгӯй ва баландмартаба додем.
51. Ва дар ин китоб Мӯсоро ёд кун. Ҳаройна вай бандаи мухлис ва фиристодашудаи набӣ буд.
52. Ва ӯро аз ҷониби рости кӯҳи Тӯр нидо додем ва наздикаш сохтем, то бо ӯ роз гӯем.
53. Ва аз раҳмати худ бародараш Ҳоруни паёмбарро ба ӯ бахшидем.
54. Ва дар ин китоб Исмоилро ёд кун. ӯ дурустқавл ва фиристодашудаи паёмбар буд.
55. Ва хонадони худро ба намозу закот амр мекард ва назди Парвардигораш шоиставу писандида буд.
56. Ва дар ин китоб Идрисро ёд кун. ӯ паёмбаре ростгӯфтор буд.
57. ӯро ба маконе баланд фаро бурдем.
58. Инҳо гурӯҳе аз паёмбарон буданд, ки Худо ба онон инъом карда буд, аз фарзандони Одам ва фарзандони онон, ки бо Нӯҳ дар кишти шинондем ва фарзандони Иброҳиму Исроил⁴ ва онҳо, ки ҳидоятшон кардем ва баргузидемашон. Ва чун оёти Худои Раҳмон бар онон тиловат шавад, гирён ба сачда меафтанд⁵.
59. Сипас касоне ҷойнишини инҳо шуданд, ки намозро зоеъ гузоштанд (тарк карданд) ва пайрави шаҳавот гардиданд ва ба зудӣ ба Ғайб⁶ хоҳанд афтод,
60. ғайри он кас, ки тавба кард ва имон овард ва корҳое шоиста кард. Инҳо ба бихишт дохил мешаванд ва ҳеҷ мавриди ситамқарор намегиранд.
61. Бихиштҳои ҷовид, ки Худои Раҳмон дар ғайб ба бандагони хеш ваъда кардааст ва ваъдаи ӯ фаро хоҳад расид.
62. Дар он ҷо сухани беҳуда намешунавад ба ҷуз салом. Ва рӯзияшон ҳар субҳу шом омода аст.
63. Ин ҳамон бихиштест, ки ба бандагонамон, ки парҳезгорӣ кардаанд, ато мекунем.

64. Ва мо чуз ба фармони Парвардигори ту фуруд намеоем⁷. Он чӣ дар пеши рӯи мо ва пушти сари мо ва миёни ин ду қарор дорад, аз онӣ ўст. Ва Парвардигори ту фаромўшкор нест.

4. Номи дигари Яъқуб аст. Исро, дар забони ибронӣ, дўст ва Ил, Худо аст.

5. Дар ин оят сачдаи тиловат вучуд дорад.

6. Водиест дар ҷаҳаннам.

7. Мурод фариштагон аст.

65. Парвардигори осмонҳову замин ва он чӣ миёни он ду ҳаст. ўро бипараст ва дар парастииш босабр бош. Оё ҳамноме барои ӯ мешиносӣ?

66. Одамӣ (кофир) мегӯяд: «Оё замоне, ки бимирам, зинда аз гӯр берун оварда хоҳам шуд?»

67. Ва одамӣ (кофир) ба ёд надорад, ки ўро пеш аз ин офаридаем ва ӯ ҳеҷ чизе набуд?

68. Ба Парвардигорат савганд, онҳоро бо шайтонҳо гирд меоварем, он гоҳ ҳамаро (кофирону шаётинро) дар атрофи ҷаҳаннам ҳозир кунем ва ба зону менишонем.

69. Он гоҳ аз ҳар гурӯҳ касонеро, ки дар баробари Худои Раҳмон бештар саркашӣ кардаанд, ҷудо мекунем.

70. Ва Мо албатта, онҳоро, ки сазовортар ба дохил шудан дар оташ ва сўхтан дар он бошанд, беҳтар мешиносем.

71. Ва ҳеҷ як аз шумо нест, ки вориди ҷаҳаннам нашавад ва ин ҳукмест ҳатмӣ аз ҷониби Парвардигори ту.

72. Он гоҳ парҳезгоронро наҷот медиҳем ва ситамкоронро ҳамчунон ба зону ништа дар он ҷо волегузорем.

73. Чун оёти равшангари моро бар онон бихонанд, кофирон ба мўъминон мегӯянд: «Қадам як аз ду фирқаро ҷойгоҳи беҳтар ва маҳфили некўтар аст?»

74. Пеш аз онҳо чӣ басо мардумеро ба ҳалокат расонидаем, ки аз ҳайси хонаву ҷой ва сурату намуд беҳтар аз онҳо буданд.

75. Бигӯ: «Ҳар кас, ки дар гумроҳӣ бошад, Худои Раҳмон ўро ба фузунӣ мадад мерасонад (дар дароз кардани мўҳлат, то ҳуччат шавад бар ӯ бинобар дарозии умр ва имон наёварданаш)», то он гоҳ, он чиро ба ӯ ваъда дода шудааст, бингарад: ё азоб ва ё (вукўи) қиёмат. Он гоҳ хоҳанд донист, ки чӣ касеро ҷойгоҳ бадтару сипоҳ нотавадотар аст.

76. Ва Худо бар роҳнамоии онон, ки ҳидоят ёфтаанд, меафзояд ва назди Парвардигори ту мукофот ва натиҷаи кирдорҳои шоистае, ки боқӣ монданианд, беҳтар аст.

77. Оё он касеро, ки ба оёти Мо кофир буд, дидӣ, ки мегуфт: «Албатта, ба ман молу фарзанд дода хоҳад шуд!»

78. Оё аз ғайб огаҳӣ дошт, ё аз Худои Раҳмон паймон гирифта буд?

79. Чунин нест. Он чӣ мегӯяд, хоҳем навишт ва албатта, бар азобаш хоҳем афзуд.

80. Он чиро, ки мегӯяд, аз ӯ меситонем, то танҳо назди мо биёяд.

81. Ва ба ғайр аз Аллоҳ худоёне ихтиёр карданд, то сабаби иззаташон гарданд.

82. Чунин нест. Ба зудӣ ибодаташонро инкор кунанд ва ба мухолифаташон (*бар зидди онҳо*) бархезанд.

83. Оё надидай, ки Мо шаётинро ба сӯи кофирон фиристодем, то онҳоро ташвиқ кунанд (*ба гуноҳу куфр*).

84. Пас ту бар онон шитоб макун, ки Мо рӯзҳояшонро ба диққат мешуморем.

85. Рӯзе, ки парҳезгоронро назди Худои Раҳмон савора (яъне, мавриди эҳтиром) гирд оварем,

86. ва гунаҳкоронро ташнаком ба ҷаҳаннам биронем.

87. Аз шафоъат бенасибанд, магар он кас, ки бо Худои Раҳмон паймоне баста бошад.
88. Гуфтанд: «Худои Раҳмон соҳиби фарзандест».
89. Ҳаройна сухане зишт овардаед.
90. Наздик аст, ки аз ин сухан осмонҳо бишикофанд ва замин шикофта шавад ва кӯҳҳо фуру афтанд ва дарҳам резанд,
91. зеро барои Худои Раҳмон фарзанде қоил шудаанд.
92. Худои Раҳмонро сазовор нест, ки соҳиби фарзанде бошад.
93. Ҳеҷ чиз дар осмонҳову замин нест, магар он ки ба бандагӣ сӯи Худои Раҳмон биёяд.
94. ӯ ҳамаро ҳисоб карда ва як-як шумурда аст.
95. Ва ҳамаашон дар рӯзи қиёмат танҳо назди ӯ меоянд.
96. Худои Раҳмон касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, маҳбуби ҳама гардонад.
97. Ин Қуръонро ба забони ту (ки арабӣ аст) осон кардем, то парҳезгоронро (ба ризо ва неъматӣ Худованди меҳрубон) мужда диҳӣ ва саркашонро (ки душмани ҳақ ва тарафдори ботил ҳастанд, аз нохушнудӣ ва азоби дардноки Худованд) битарсонӣ.
98. Ва чӣ бисёр мардумро пеш аз онҳо (ки бо ту, эй Паёмбар, инод ва душманӣ доранд бар асари қуфр ва гуноҳонашон) ҳалок кардаем. Оё ҳеҷ як аз онҳоро меёбӣ ё ҳатто андак овозе аз онҳо мешунави⁸?

20

Сураи ТОҲО¹

(То, Ҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. То, Ҳо.

2. Қуръонро бар ту нозил накардаем, ки дар ранҷ афти.

3. Танҳо ҳушдорест барои касе, ки метарсад.

4. Аз ҷониби касе, ки заминро осмонҳои баландро офарида, нозил шудааст.

5. Худои Раҳмон бар Арш истиво дорад².

6. Аз онӣ ӯст он чи дар осмонҳову замин ва миёни онҳост ва он чӣ дар зери замин аст.

7. Ва агар сухани баланд гӯӣ, ӯ ба рози ниҳон ва ниҳонтар огоҳ аст.

8. Аллоҳ, он ки ҳеҷ ҳудое барҳақ ҷуз ӯ нест, номҳои хуб аз онӣ ӯст.

9. Оё хабари Мӯсо ба ту расидааст?

10. Чун оташе дид ва ба хонаводаи худ гуфт: «Ин ҷо бошед, ки ман аз дур оташе мебинам, шояд бароятон шӯълаеро биёварам ё дар рӯшноии он роҳе биёбам».

11. Чун назди оташ омад, нидо дода шуд: «Эй Мӯсо!

12. Ман Парвардигори ту ҳастам. Пойафзоратро берун кун, ки инак, дар водии муқаддаси Туво³ ҳастӣ.

1. Номи сура аз аввалин ояти он гирифта шудааст ва яке аз номҳои шарифи Паёмбар аст. Хитоб бо Паёмбар аст, ки дар ибодат ҳештанро ба машаққат меафканд. Ин сура дар Макка нозил шуда ва яксаду сиву панҷ оят дорад.

2. Барои фаҳмидани шарҳи маънои “Истиво” нигаред ба сураи Юнус ояти 3-юм.

3. Номи водист. Номи дигараш Водии Эмин ё Арзи Муқаддас аст.

13. Ва ман туро интиҳоб кардам (*ба пайғамбарӣ*). Пас ба он ҷӣ ваҳй мешавад, гӯш дор.

14. Ҳаройна, Худои якто Ман ҳастам. Ҳеҷ Худое барҳақ ҷуз Ман нест. Пас Маро бипараст ва то Маро ёд кунӣ, намоз бигзор.

15. Албатта, қиёмат омаданӣ аст. Меҳоҳам замони онро пинҳон дорам, то ҳар кас дар муқобили коре, ки кардааст, ҷазо бубинад.

16. Он кас, ки ба он (*вукӯъи қиёмат*) имон надорад ва пайрави ҳавои ҳеш аст, туро аз он (*имони ба қиёмат*) рӯйгардон накунад, то ба ҳалокат афти.

17. Эй Мӯсо, он чист ба дасти ростат?

18. Гуфт: «Ин асои ман аст. Бар он така мекунам ва барои гӯсфандонам бо он барг мерезонам. Ва маро бо (асо) он корҳои дигар аст».

19. Гуфт: «Эй Мӯсо, онро бияфкан».

20. Бияфкандаш. Ногаҳон море шуд, ки меҳазид.

21. Гуфт: «Бигираш ва матарс. Бори дигар онро ба сурати нахустинаш бозмегардонем.

22. Дасти ҳеш дар бағал кун, бе ҳеҷ айбе сафед берун ояд. Ин ҳам мӯъҷизаест дигар,

23. то оятҳои бузургтари Худо ба ту бинамоёнем.

24. назди Фиръавн бирав, ки саркашӣ кардааст».

25. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, синаи маро барои ман кушода гардон.

26. Ва кори маро осон кун.

27. Ва гирех аз забони ман бикушой,

28. то гуфтори маро бифаҳманд.

29. Ва ёваре аз хонадони ман барои ман қарор деҳ,

30. Бародарам Ҳорунро.

31. Ба сабаби ӯ нотавонии маро бипӯшон.

32. Ва дар кори ман шарикаш гардон,

33. То Туро фаровон ситоиш кунем.

34. Ва Туро фаровон ёд кунем,

35. ки албатта, Ту бар ҳоли мо огоҳ ҳастӣ».

36. Гуфт: «Эй Мӯсо, ҳар ҷӣ хостӣ, ба ту дода шуд.

37. Ва Мо бори дигар ба ту миннат ниҳодем (*неъмат*и фаровон додем).

38. Он гоҳ, ки бар модарат он чиро, ки ваҳй шуданӣ буд, ваҳй кардем,

- 39.ки ўро дар сандуке бияфкан, сандукро ба дарё афкан, то дарё ба соҳилаш андозад ва яке аз душманони Ман ва душманони ў сандукро баргирад. Муҳаббати Хеш бар ту арзонӣ доштам, то зери назари Ман парвариш ёбӣ.
- 40.(Ба ёд ор) он гоҳ, ки хоҳарат мерафт ва мегуфт: «Меҳоҳед шуморо ба касе, ки ниғаҳдорияш кунад, роҳ бинамоям?» Мо туро назди модарат бозгардонидем, то чашмонаш равшан гардад ва ғам нахӯрад. Ва ту якеро бикушӣ ва Мо аз ғам озодат кардем ва борҳо туро биёзмудем. Ва соли чанд миёни мардуми Мадян зистӣ. Ва акнун, эй Мӯсо, дар ин ҳангом, ки тақдир карда будем, омадаӣ.
- 41.Туро барои Худ баргузидем.
- 42.Ту ва бародарат оёти Маро бибаред ва дар рисолати Ман сустӣ макунед!
- 43.Ба сӯи Фиръавн биравед, ки ў аз ҳад гузаштааст.
- 44.Бо ў ба нармӣ сухан гӯед, шояд панд гирад ё битарсад».
- 45.Гуфтанд: «Эй Парвардигори мо, бим дорем, ки бар мо зулму ситам кунад ё дар саркашӣ аз ҳад бигузаронад».
- 46.Гуфт: «Матарсед. Ман бо шумо ҳастам. Мешунавамӯ мебинам.
- 47.Пас, назди ў раведӯ гӯед: «Мо расулони Парвардигори туем. Бани Исроилро бо мо бифирист ва озорашон мадеҳ. Мо нишонае аз Парвардигорат бароят овардаем. Ва салом бар он кас, ки аз пайи ҳидоят қадам ниҳад.
- 48.Ҳаройна, ба мо ваҳӣ шудааст, ки азоб барои он касест, ки ростро дурӯғ шуморад ва аз он рӯй бартобад».
- 49.Гуфт: «Эй Мӯсо, Парвардигори шумо кист?»
- 50.Гуфт: «Парвардигори мо ҳамон касест, ки офариниши (*сурату шакли*) ҳар чизеро арзонӣ дошта, сипас ҳидояташ кардааст».
- 51.Гуфт: «Ҳоли қавмҳое, ки аз ин пеш мезистанд, чист?»
- 52.Гуфт: «Илми он дар китобест назди Парвардигори ман, Парвардигори ман на хато мекунад ва на фаромӯш».
- 53.Касест, ки заминро оромгоҳи шумо сохт ва бароятон дар он (замин) роҳҳое падида овард ва аз осмон борон фиристонд, то бо он анвоъе гуногун аз наботот бирӯёнем.
- 54.Бихӯред ва чорпоёнатонро бичаронед. Дар ин барои хирадмандон ибратҳост!
- 55.Шуморо аз замин офаридем ва ба он бозмегардонем ва бори дигар аз он берун меоварем.
- 56.Албатта ҳамаи оёти Худоро ба ў (Фиръавн) нишон додем, вале дурӯғ баровард ва саркашӣ кард.
- 57.Гуфт: «Эй Мӯсо, оё назди мо омадаӣ, то бо сеҳрат моро аз сарзaminaмон ҷудо кунӣ?
- 58.Мо низ дар баробари ту ҷодуе чун ҷодуи ту меоварем. Байни мову худ ваъдагоҳе дар замини ҳамвор бигузор, ки на мо ваъдаро ғилоф кунем ва на ту».
- 59.Гуфт: «Ваъдагоҳи шумо рӯзи зинат (рӯзи иди бузурге, ки баҳшида ба наҳри Нил аст ва мардум худро дар он меоростаанд) аст ва ҳамаи мардум ба он ҳангом, ки офтоб баланд гардад, гирд оянд.
- 60.Фиръавн баргашт ва ёрони ҳилагари хешро гирд овард ва боз омад.
- 61.Мӯсо гуфташон (ҷодугаронро): «Вой бар шумо, бар Худо дурӯғ мабандед, ки ҳамаи шуморо ба азобе ҳалок кунад ва ҳар ки дурӯғ бандад, навмед шавад».
- 62.Пас ба якдигар дар кори худ ба машварат пардохтанд. Ва пинҳон розҳо гуфтанд.
- 63.Гуфтанд: «Ин ду ҷодугароне ҳастанд, ки меҳоҳанд ба ҷодуи хеш шуморо аз сарзаминатон бигузаранд ва дини бартари шуморо маҳв кунанд.
- 64.Шумо тадбирҳои худ гирд оваред ва дар як саф биёед. Касе, ки имрӯз пирӯз шавад, растагорӣ ёбад».
- 65.Гуфтанд: «Эй Мӯсо, оё ту меафканӣ ё мо нахуст бияфканем?»

- 66.Гуфт: «Шумо бияфканед». Ногаҳон аз ҷодуе, ки карданд, чунон дар назараш омад, ки он бандҳо ва асоҳо ба ҳар сӯ медавад.
- 67.Мӯсо хештанро тарсон ёфт.
- 68.Гуфтем: «Матарс, ки ту бартар ҳастӣ.
- 69.Он чӣ дар дасти рост дорӣ, бияфкан, то ҳар чиро, ки сохтаанд, фуру барад. Онон ҳилаи ҷодувон сохтаанд ва ҷодугар ҳеҷ гоҳ пирӯз намешавад».
- 70.Соҳирон ба сачда водор шуданд. Гуфтанд: «Ба Парвардигори Ҳоруну Мӯсо имон овардем».
- 71.Фиръавн гуфт: «Оё пеш аз он, ки шуморо рухсат диҳам, ба ӯ имон овардед? ӯ бузурги шумост, ки ба шумо ҷодугарӣ омӯхтааст. Дастҳову поҳотонро аз чапу рост мебурам ва бар танаи дарахти хурмо ба доратон меовезам, то бидонед, ки азоби кадом як аз мо саҳттару пояндатар аст».
- 72.Гуфтанд: «Савганд ба он зоте, ки моро офаридааст, ки туро бар он нишонаҳои равшан, ки дидаем, тарҷеҳ намедихем (*беҳтар намешуморем*), ба ҳар чӣ хоҳӣ, ҳукм кун, ки ривочи ҳукми ту дар зиндагии инҷаҳонист.
- 73.Инак ба Парвардигори хеш имон овардем, то аз хатоҳои мо ва он ҷодугарӣ, ки моро ба он водоштӣ, даргузарад, ки Худо беҳтару пойдортар аст.
- 74.Албатта, ҳар кас, ки гунаҳкор назди Парвардигораш биёяд, ҷаҳаннам ҷойгоҳи ӯст, ки дар он ҷо на мемирад ва на зинда мешавад.
- 75.Ва онон, ки бо имон назди Ӯ (Парвардигор) оянд ва корҳои шоиста кунанд, соҳиби дараҷоте баланд бошанд.
- 76.(Барои онҳост) бихиштҳои ҷовидон, ки дар он нахрҳо равон аст ва абадӣ дар он ҷо бошанд. Ва ин аст подоши покони.
- 77.Ба Мӯсо ваҳй кардем, ки бандагони Моро шабҳангом берун бибар ва барояшон (*бо мӯъҷиза*) дар баҳр гузаргоҳе хушк бичӯй ва матарс, ки бар ту даст ёбанд ва тарс ба дил роҳ мадеҳ!
- 78.Фиръавн бо лашкарҳояш аз паяшон равон шуд. Ва баҳр чунон, ки бояд, ононро дар худ фуру гирифт.
- 79.Фиръавн қавмашро гумроҳ кард, на раҳнамоӣ.
- 80.«Эй банӣ Исроил, шуморо аз душманатон раҳонидем ва бо шумо дар ҷониби рости кӯҳи Тур ваъда ниҳодем ва бароятон манна (*ширинӣ*) ва салво (*бедона*) нозил кардем.
- 81.Аз чизҳои покиза, ки шуморо рӯзӣ додаем, бихӯред ва аз ҳад магузаронедаш, то мабодо хашми Ман ба шумо расад, ки ҳар кас, ки хашми Ман ба ӯ бирасад, дар оташ афтад.
- 82.Ҳар кас, ки тавба кунад ва имон оварад ва кори шоиста кунад ва ба роҳи ҳидоят равад, ҳаройна, Ман тавба пазирам.
- 83.Эй Мӯсо, чӣ чиз туро водошт, то бар қавмат пешӣ гирӣ?»
- 84.Гуфт: «Онҳо ҳамонҳоянд, ки аз пайи ман равонанд. Эй Парвардигори ман, ман ба сӯи Ту шитофтам, то хушнуд гардӣ».
- 85.Гуфт: «Мо қавми туро пас аз ту озмоиш кардем ва Сомирӣ гумроҳашон сохт».
- 86.Мӯсо хашмгин ва пурандӯх назди қавмаш бозгашту гуфт: «Эй қавми ман, оё Парвардигоратон шуморо ваъдаҳои некӯ надода буд? Оё дер кардани ман ба дароз кашид ё хостед, ки хашми Парвардигоратон ба шумо фуру ояд, ки ваъдаи маро хилоф кардед?»
- 87.Гуфтанд: «Мо ба ихтиёри хеш ваъдаи ту хилоф накардем. Аз зару зевари он қавм бардоштем. Онҳоро дар оташ андохтем. Ва Сомирӣ низ андохт.
- 88.Ва барояшон пайкараи ғӯсолае, ки садои говонро дошт, бисохт ва гуфтанд: «Ин Худои шумо ва Худои Мӯсост. Ва Мӯсо фаромӯш кардааст».
- 89.Оё намедонанд, ки ҳеҷ посухе ба суханашон намедихад ва ҳеҷ суду зиёне барояшон надорад?

90. Ҳорун низ пеш аз ин ба онҳо гуфта буд: «Эй қавми ман, шуморо ба ин ғӯсола озмудаанд. Парвардигори шумо Худои Раҳмон аст. Аз паи ман биёед ва фармонбардори ман бошед!»
91. Гуфтанд: «Мо ҳамвора ба парастии ӯ менишинем, то Мӯсо ба назди мо бозгардад».
92. Гуфт: «Эй Ҳорун, ҳангоме ки дидӣ гумроҳ мешаванд, чи туро боздошт?
93. Чаро аз пайи ман наомадӣ? Оё ту низ аз фармони ман сарпечӣ карда будӣ?»
94. Гуфт: «Эй писари модарам, чанг бар ришу сари ман маяндоз. Ман тарсидам, ки бигӯӣ: «Ту миёни бани Исроил ҷудой афкандӣ ва гуфтори маро риъоят накардӣ».
95. Гуфт: «Ва ту, эй Сомирӣ, ин чӣ коре буд, ки кардӣ?»
96. Гуфт: «Ман чизе дидам, ки онҳо намедиданд. Муште аз хоке, ки нақши пои расул (*Ҷабраил*) бар он буд, баргирифтам ва дар он қолаб афкандам ва нафси ман ин корро дар чашми ман биёроост».
97. Гуфт: «Бирав, дар зиндагии ин дунё чунон шавӣ, ки пайваста бигӯӣ: «Ба ман наздик машав». Ва низ туро ваъдаест, ки аз он раҳо нашавӣ ва инак, ба худоят, ки пайваста ибодаташ мекардӣ, бингар, ки месӯзонемаш ва ба дарё меафшонемаш».
98. Ҷуз ин нест, ки худои шумо Аллоҳ аст, ки ҳеҷ ҳудое барҳақ ҷуз ӯ нест ва илмаш ҳама чизро дар бар гирифтааст».
99. Инчунин хабарҳои гузаштаре барои ту ҳикоят мекунем. Ва ба ту аз ҷониби Худ Қуръонро ато кардем.
100. Ҳар кас, ки аз он рӯй бартобад, рӯзи қиёмат бори гуноҳ бар дӯш мекашад.
101. Дар он кор ҳамвора бимонад. Ва бори рӯзи қиёмат барояшон бори бадест!
102. Рӯзе, ки дар сур дамида шавад ва гунаҳкоронро дар он рӯз кабудчашм гирд оварем.
103. Оҳиста бо ҳам сухан мегӯянд, ки даҳ рӯз беш дар дунё наистодаед.
104. Мо бар гуфтори онон огоҳтарем, он гоҳ ки неқӯравиштарини онҳо мегӯяд: « Ҷуз як рӯз наистодаед»,
105. Туро аз кӯҳҳо мекурсанд. Бигӯ: «Парвардигори ман ҳамаро пароканда месозад.
106. ва онҳоро ба замини ҳамвор бадал мекунад;
107. дар он ҳеҷ қачиву пастиву баландӣ намебинӣ».
108. Дар он рӯз аз пайи он доӣ (*Исрофил*), ки ҳеҷ қачиро дар ӯ роҳ нест, равон гарданд. Ва садоҳе дар баробари Худои Раҳмон паст мешаванд ва аз ҳеҷ кас ҷуз садои ӯ нахоҳӣ шунд.
109. Дар он рӯз шафоъат суд надихад, магар онро, ки Худои Раҳмон иҷозат диҳад ва суханашро биписандад.
110. Ҳар чиро дар пеши рӯи онҳост ва ҳар чиро дар пушти сарашон аст, медонад ва илми онон ӯро дарбар нагирад.
111. Ва чеҳраҳо дар баробари Худои зиндаи поянда мутеъ мешавад ва ҳар кӣ бори қуфр бар дӯш мекашад, навмед мегардад.
112. Ва ҳар кас, ки қорҳои шоиста кунад ва мӯъмин бошад, набояд аз ҳеҷ ситае ва шикасте битарсад.
113. Инчунин онро Қуръоне арабӣ нозил кардем ва дар он (ба шеваҳои) гуногун хӯшдор додем, шояд битарсанд ё панде тоза гиранд.
114. Пас бартар аст Худои барҳақ, он подшоҳи ростин! Ва пеш аз он ки ваҳй ба ӯ расад, дар ҳондани Қуръон шитоб макун. Ва бигӯ: «Эй Парвардигори ман, ба илми ман бияфзой».
115. Ва мо пеш аз ин бо Одам паймон бастем, вале фаромӯш кард ва босабраш наёфтем.
116. Ва он гоҳ, ки ба фариштагон гуфтем: «Одамро сачда кунед». Ҳама ғайри Иблис, ки сарпечӣ кард, сачда карданд.
117. Гуфтем: «Эй Одам, ин душмани ту ва ҳамсари туст, шуморо аз бихишт берун накунад, ки бадбахт шавӣ,

118. ки албатта, ту дар биҳишт на гурусна мешавӣ ва на бараҳна мемонӣ
119. ва на ташна мешавӣ ва на дучори тобиши офтоб».
120. Шайтон васвасааш карду гуфт: «Эй Одам, оё туро ба дарахти ҷовидонӣ ва мулки заволнопазир роҳ биномоям?»
121. Аз он дарахт хӯрданд ва шармгоҳашон дар назарашон падидор шуд. Ва ҳамчунон барги дарахтони биҳишт бар онҳо мечаспониданд. Одам ба Парвардигори хеш осӣ шуд ва роҳ гум кард.
122. Сипас Парвардигораш ӯро баргузид ва тавбаашро бипазируфт ва ҳидояташ кард.
123. Гуфт: «Ҳамагӣ аз он ҷо поин равед, душманони якдигар! Агар аз ҷониби Ман шуморо роҳнамоӣ омад, ҳар кас аз он роҳнамоии ман пайравӣ кунад, на гумроҳ мешавад ва на тирабаҳт.
124. Ва ҳар кас, ки аз ёди Ман рӯй гардонад, зиндагаш танг шавад ва дар рӯзи қиёмат нобино зиндааш созем».
125. Гӯяд: «Эй Парвардигори ман, чаро маро нобино зинда кардӣ ва ҳол он ки ман бино будам?»
126. Гӯяд: «Ҳамчунон ки ту оёти Моро фаромӯш мекардӣ, имрӯз худ фаромӯш гаштай.
127. Инчунин исрофкорон ва касонеро, ки ба оёти Парвардигорашон имон намеоваранд, ҷазо медиҳем. Албатта, азоби охират саҳттару пайдортар аст!
128. Оё он ҳама мардуме, ки пеш аз ин дар масокини инҳо роҳ мерафтанд ва Мо ҳамаро ҳалок кардем, сабаби ҳидояташон нашуд? Инҳо нишонаҳои барои хирадмандон!
129. Агар на сухане буд, ки Парвардигорат пеш аз ин гуфта ва замонро муъайян карда буд, азобашон дар ин ҷаҳон ҳатмӣ мебуд.
130. Барои он чӣ мегӯянд, бо сабр бош ва Парвардигоратро пеш аз тулӯи хуршед ва пеш аз ғуруби он ба поки ва ҳамд ёд кун. Ва дар соати шаб ва аввалу охири рӯз тасбеҳ гӯй. Шояд хушнуд гардӣ.
131. Агар занону мардоне аз онҳоро (кофиронро) аз як зиндагии хуш баҳраманд сохтаем, ту ба онҳо манигар. Ин барои он аст, ки имтиҳонашон кунем. Ризқи Парвардигорат беҳтару пайдортар аст!
132. Касони худро ба намоз фармон деҳ ва худ дар он кор пойфишорӣ кун. Аз ту рӯзӣ намехоҳем. Мо ба ту рӯзӣ медиҳем. Ва оқибати хайр аз он парҳезгорон аст.
133. Ва гуфтанд: «Чаро мӯъҷизае аз Парвардигораш барои мо намеоварад?» Оё далелҳои равшане, ки дар саҳифаҳои пешин омада, ба онҳо нарасидааст?
134. Агар пеш аз омадани паёмбаре азобашон мекардем, мегуфтанд: «Эй Парвардигори мо, чаро расуле бар мо нафиристодӣ, то пеш аз он ки ба хориву расвой афтем, аз оёти ту пайравӣ мекардем?»
135. Бигӯ: «Ҳама мунтазиранд, шумо низ мунтазир бимонед. Ба зудӣ хоҳед донист, онҳо, ки ба роҳи рост мераванд ва онҳо, ки ҳидоят ёфтаанд, чӣ касоне ҳастанд».

21

Сураи АНБИЁ¹ (Паёмбарон)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Рӯзи ҳисоби мардум наздик шуд ва онон ҳамчунон ба ғафлат рӯй гардонанд.
2. Аз сӯи Парвардигорашон барояшон ҳеҷ панди тозае наёмад, ҷуз он ки онро ба шӯҳӣ мешунаванд ва ба бозӣ мегиранд.
3. Дилҳояшон ғофил шудааст. Ва он ситамкорон сар гӯши якдигар ниҳоданду пинҳонӣ гуфтанд: «Оё ин мард ҷуз ин аст, ки инсоне монанди шумост? Оё бо он ки ба чашми худ мебинед, ҳамчунон аз паи ҷоду меравед?»
4. Гуфт: «Парвардигори ман аз ҳар сухане дар осмону замин огоҳ аст ва ӯ шунавову доноост».

5.Гуфтанд: «На, хобҳои парешон аст ё дурӯғест, ки мебандад ё шоирест. Пас барои мо аз он гуна, ки ба паёмбарони пешин дода шуда буд, мӯъҷизае биёварад».

6.Пеш аз онҳо мардуми шаҳреро, ки ҳалок кардем, имон наёварда буданд. Оё инҳо имон меоваранд?

7.Мо пеш аз ту ба пайғамбарӣ нафиристодем, магар мардонеро, ки ба онҳо ваҳй мекардем ва агар худ намедонед, аз аҳли зикр (мӯъминон ва олимони аҳли китоб) бипурсед.

8.Онҳоро ҷасадҳое накардем, ки ба таъом мӯҳтоҷ набошанд ва умри ҷовидон ҳам надоштанд.

9.Сипас ҳар ваъдае, ки ба онҳо кардем, баровардем ва онҳovu ҳар касро, ки хостем, раҳонидем ва аз ҳад гузарандагонро ҳалок кардем.

10.Китобе бар шумо нозил кардаем, ки дар он панди шумост. Оё ба ақл дарнамеёбед?

1.Аз он ҷиҳат, ки дар ин сура суҳан аз паёмбарон рафтааст, сурату-л-Анбиё (Паёмбарон) ном гирифтааст. Ин сура дар Макка нозил шуда ва яксаду дувоздаҳ оят дорад.

11.Ва ҷӣ бисёр ситамкор мардумеро, ки ҳалок кардем ва ба ҷояшон мардуме дигар биёфаридем.

12.Чун азоби моро ҳис мекарданд, ба ногоҳ аз он ҷо мегурехтанд.

13.Магурезед! Ба (зиндагонии) нозу ишрат ва хонаҳои хеш (ва ба он фахр мекардед) бозгардед, то бозхост шавед!

14.Гуфтанд: «Вой бар мо, мо ситамкор будем!»

15.Ва ҳамеша суҳанашон ин буд, то ҳамаро чун киштаи даравида ва оташи хомӯшгашта гардонидем.

16.Мо ин осмону замин ва он ҷиро миёни он ду ҳаст, барои шӯҳӣ ва бозӣ наофаридаем.

17.Агар хостори бозича мебудем, Худ онро меофаридем.

18.Балки ҳақро бар сари ботил мезанем, то онро дар ҳам қӯбад ва ботил нобудшаванда аст. Ва вой бар шумо аз он ҷӣ ба Худо нисбат медиҳед.

19.Аз онӣ ўст, ҳар кӣ дар осмонҳovu замин аст. Ва онон, ки дар назди ў ҳастанд, аз ибодаташ ба тақаббур сар наметобанд ва ҳаста намешаванд.

20.Шабу рӯз, бе он ки сустие дар онон падид ояд, тасбеҳ мегӯянд.

21.Оё дар замин худоёне интиҳоб кардаед, ки мурдагонро аз гӯр бармеангезанд?

22.Агар дар замини осмон худоёне ҷуз Аллоҳи барҳақ мебуд, ҳар ду (замину осмон) табоҳ мешуданд. Пас Аллоҳ, Парвардигори Арш аз ҳар ҷӣ ба васфаш мегӯянд, пок аст.

23.ў дар баробари ҳеҷ як аз корҳое, ки мекунанд, бозхост намешавад, вале мардум бозхост мешаванд.

24.Оё ба ҷуз ў (Худои барҳақ) худоёнро интиҳоб кардаед? Бигӯ: «Хучҷати хеш биёваред. Дар ин китоб суҳани касонест, ки бо ман ҳастанд ва суҳани касоне, ки пеш аз ман буданд», На, бештаринашон ҷизе аз ҳақ намедонанд, пас, аз он рӯй мегардонанд.

25.Мо пеш аз ту ҳеҷ паёмбаре нафиристодем, ҷуз он ки ба ў ваҳй кардем, ки ҷуз Ман худое барҳақ нест. Пас, Маро бипарастед.

26.Ва гуфтанд, ки Худои Раҳмон фарзанд ихтиёр кардааст. Пок аст ў. Балки онон (фариштагон) бандагоне гиромӣ ҳастанд².

27.Дар суҳан бар ў пешӣ намегиранд ва ба фармони ў кор мекунанд.

28.Медонад ҳар ҷӣ дар баробари онҳост ва ҳар ҷӣ пушти сари онҳост. Ва онон ҷуз касонеро, ки Худо аз онҳо хушнуд аст (ва иҷозаи шафоъатро додааст), шафоъат намекунанд ва аз бими ў ларзонанд.

29.Ҳар кас аз онҳо, ки бигӯяд: «Ман ғайри ў (Худои барҳақ) худоям», ҷазои ҷунин касеро ҷаҳаннам медиҳад ва золимонро ҷунин ҷазо медиҳем.

- 30.Оё кофирон намедонанд, ки осмонҳову замин баста буданд, Мо онҳоро кушудем³ ва ҳар чизи зиндаеро аз об падида овардем? Чаро имон намеоваранд?
- 31.Ва бар замин кӯҳҳо биёфаридем, то (замин қарор гирад ва) онҳоро наларзонад. Ва дар он (куҳҳо) роҳҳои фароҳ сохтем, бошад, ки роҳи хеш биёбанд.
- 32.Ва осмонро сақфе нигоҳдошташуда кардем ва боз ҳам аз ибратҳои он рӯй мегардонанд.
- 33.Ҷуст, ки шабу рӯз ва офтобу моҳро, ки ҳар як дар фалаке шиноваранд, биёфарид.
- 34.Мо пеш аз ту ҳеч башареро ҷовидон насохтаем. Чӣ сон агар ту низ бимири, онҳо ҷовидон бимонанд?
- 35.Ҳар кас таъми маргро мечашад. Ва шуморо ба хайру (осудагӣ) шар (саҳтӣ) меозмоем. Ва ҳама ба назди Мо бозмегардед.
- 36.Кофирон чун туро бубинанд, бешак масхараат хоҳанд кард, ки оё ин ҳамон мардест, ки аз худоёнатон ба бадӣ ёд мекунад? Ва инҳо худ ёди Худои Раҳмонро мункиранд.
- 37.Одамӣ, шитобкор офаридашудааст. Оёти худро ба шумо нишон хоҳам дод, шитоб макунед.
- 38.Меғӯянд: «Агар рост меғӯед, пас он ваъда кучост?»
- 39.Кофирон он гоҳ, ки натавонанд оташро аз чехраву пушти хеш боздоранд ва касе ба ёриашон барнахезад, хоҳанд донист.
- 40.Аммо (қиёмат) ногаҳон биёяд ва ҳайронашон созад ва аз ӯҳдаи бозгардонидани он барнаёянд ва мӯҳлаташон дода намешаванд.
- 41.Паёмбаронро, ки пеш аз ту буданд, низ ба масхара гирифта буданд, вале азобе, ки масхарааш мекарданд, бар сари масхаракунандагон фурӯд омад.
- 42.Бигӯ: «Кист, он ки шуморо шабу рӯз аз қаҳри Худои Раҳмон ҳифз мекунад?» Бо ин ҳама аз ёд кардани Парвардигорашон рӯйгардонӣ мекунад.
- 43.Ё он ки худоёне доранд, ки ба ҷои Мо ононро аз ҳодисаҳо нигоҳ медоранд? На, он худоён ёрии хештан натавонанд ва на дар баробари мо паноҳида шаванд.
- 44.Балки мо онҳо ва падаронашонро баҳраманда кардем, то умрашон ба дарозо кашид. Оё намебинанд, ки қасди ин сарзамин мекунем ва аз атрофи он мекоҳем? Оё боз ҳам онҳо пирӯзанд?
- 45.Бигӯ: «Ман шуморо бо ваҳй бим медиҳам», вале қаронро чун бим диҳанд, намешунаванд.
- 46.Ва агар андаке аз азоби Парвардигорат ба онҳо бирасад, хоҳанд гуфт: «Вой бар мо, ки ситамкор будаем!»
- 47.Барои рӯзи қиёмат тарозуҳои адлро омода мекунем ва ба ҳеч кас чизе (камтарин) ситам намешавад. Агар чи амале ба вазни як хардал ҳам бошад, ба ҳисобаш меоварем, ки мо ҳисобро басандаем!
- 48.Ба Мӯсо ва Ҳорун китобе додем, ки ҳаққу ботилро аз якдигар ҷудо мекунад ва равшаниву панд аст барои парҳезгорон.
- 49.Онон, ки аз Худои хеш дар ниҳон метарсанд ва аз рӯзи қиёмат ҳаросноканд.
- 50.Ин Қуръони муборак аст. ки нозил кардаем. Оё мункири он ҳастед?
- 51.Пеш аз ин ба Иброҳим нерӯи шинохташро ато кардем ва ба ӯ огоҳ будем.
- 52.Он гоҳ, ки ба падараш ва қавмаш гуфт: «Ин суратҳо, ки ба парастии онҳо дил ниҳодаед, чиستانд?»
- 53.Гуфтанд: «Падаронамонро дидем, ки онҳоро мепарастиданд».
- 54.Гуфт: «Албатта, шумо ва падаронатон дар гумроҳии ошкоро будаед».
- 55.Гуфтанд: «Барои мо сухани ҳаққе овардаӣ ё моро ба бозӣ гирифтаӣ?»
- 56.Гуфт: «На, Парвардигори шумо, Парвардигори осмонҳову замин аст. Он, ки онҳоро биёфаридааст. Ва ман бар ин сухан, ки меғӯям, гувоҳӣ медиҳам.
- 57.Ва ба Худо савганд, ки чун шумо биравед, чораи ин бутонатонро хоҳам кард».

58. Онҳоро пора –пора кард. Магар бузургтаринашонро, шояд, бар он рӯчӯ кунанд.
59. Гуфтанд: «Чӣ кас ба худоёни мо чунин кардааст? Албатта, ӯ аз ситамкорон аст!»
60. Гуфтанд: «Шунидаем, ки ҷавоне ба номи Иброҳим (муҳолифати) аз онҳо сухан мегуфтааст».
61. Гуфтанд: «ӯро ба назди мардум биёваред, то шаҳодат диҳанд».
62. Гуфтанд: «Эй Иброҳим, оё ту бо худоёни мо чунин кардай?»
63. Гуфт: «Балки бузургтаринашон чунин кардааст. Агар сухан мегӯянд, аз онҳо бипурсед».
64. Бо худашон гуфтӯ карданд ва гуфтанд: «Шумо худ ситамкор ҳастед».
65. Он гоҳ ба ҳайрат сар фуру доштанд ва гуфтанд: «Ту худ медонӣ, ки инҳо сухан намегӯянд».
66. Гуфт: «Оё ғайри Аллоҳ чизеро мепарастед, ки шуморо на суд мерасонад, на зиён.
67. Безорам аз шумо ва аз он чизҳое, ки аз ғайри Аллоҳ мепарастед. Оё ба ақл дарнамеёбед?
68. Гуфтанд: «Агар меҳоҳед коре бикунед, бисӯзонадаш ва худоёни худро нусрат диҳед».
69. Гуфтем: «Эй оташ, бар Иброҳим сард ва саломат бош!»
70. Меҳостанд барои ӯ (Иброҳим) макре биандешанд, вале мо зиёнкорашон гардонидем.
71. ӯ ва Лутро раҳонидаем ва ба сарзамине, ки онро баракати ҷаҳониён қарор додаем, бурдем.
72. Ва ба ӯ Исҳоқ ва фарзандзодае чун Яқубро бахшидем. Ва ҳамаро аз шоистагон гардонидем.
73. Ва ҳамаро пешвоёне сохтем, ки ба амри Мо ҳидоят мекарданд. Ва анҷом додани корҳои нек ва барпоӣ доштани намоз ва додани закотро ба онҳо ваҳй кардем ва ҳама парастандаи Мо буданд.
74. Ва ба Лут ҳукму илм додем ва аз он ободӣ ва шахре, ки мардумаш корҳои палид мекарданд, наҷоташ бахшидем. Ҳаройна, онҳо мардуме баду фосиқ буданд!
75. ӯро дар раҳмати хеш дохил кардем, ки бе шак, ӯ аз шоистагон буд.
76. Ва Нӯҳро (ёд кун), ки пеш аз он Моро нидо дод ва Мо ба ӯ посух додем ва ӯву хонадонашро аз ранҷи бузург раҳонидем.
77. Ва ӯро бар мардуме, ки оёти Моро дурӯғ мебароварданд, пирӯзӣ додем. Онон мардуми бад буданд ва Мо ҳамаро ғарқ сохтем.
78. Ва Довуду Сулаймонро (ёд кун), он гоҳ ки дар бораи киштзоре доварӣ карданд, ки гӯсфандони он қавм шабона дар он ҷо мечариданд. Ва Мо шоҳиди доварию онҳо будем.
79. Ва ин шеваи довариро ба Сулаймон омӯхтем ва ҳар якеро ҳукму илм додем ва кӯҳҳоро мутеъи Довуд гардонидем, ки онҳо ва паррандагон бо ӯ тасбеҳ мегуфтанд ва ин ҳамаро Мо кардем.
80. Ва ба ӯ омӯхтем, то бароятон зиреҳ бисозад. То шуморо ба ҳангоми ҷангиданатон ҳифз кунад. Оё сипосгузори мекунад?
81. Ва тундбодро фармонбардори Сулаймон кардем, ки ба амри ӯ дар он сарзамин, ки баракаташ дода будем, ҳаракат мекард. Ва мо ба ҳар чизе огоҳем.
82. Ва гурӯҳе аз шайтонҳо (девои) барояш дар баҳр шиноварӣ мекарданд ва ҷуз он ба корҳои дигар машғул буданд ва Мо ҳофизи онҳо будем.
83. Ва Айюбро (ёд кун), он гоҳ, ки Парвардигорашро нидо дод: «Ба ман беморӣ ва ранҷ расидааст ва Ту меҳрубонтарини меҳрубононӣ».
84. Дуъояшро иҷобат кардем. Ва озор аз ӯ дур кардем ва хонадонашро ва монанди онҳоро бо онҳо ба ӯ бозгардонидем. Ва ин раҳмате буд аз ҷониби Мо, то худопарастон ҳамеша ба ёд дошта бошанд.
85. Ва Исмоил ва Идрис ва Зулқифло (ёд кун), ки ҳама аз собирон буданд.
86. Ононро сазовори бахшоиши хеш гардонидем ва ҳама аз шоистагон буданд.
87. Ва Зуннунро⁴ (ёд кун) он гоҳ, ки хашмнок бирафт ва пиндошт, ки ҳаргиз бар ӯ танг намегирем. Ва дар торикӣ нидо дод: «Ҳеч худое барҳақ ҷуз Ту нест. Ту пок ҳастӣ ва ман аз ситамкорон ҳастам».
88. Дуъояшро мустасҷоб кардем ва ӯро аз андӯх раҳонидем ва мӯъминонро инчунин мераҳонем.
89. Ва Закариёро (ёд кун), он гоҳ ки Парвардигорашро нидо дод: «Эй Парвардигори ман, маро танҳо мағузор. Ва Ту беҳтарини ворисонӣ!»

90. Дуёяшро мустаҷоб кардем ва ба ӯ Яхёро бахшидем ва занашро барояш шоиста гардонидем. Инҳо дар корҳои нек шитоб мекарданд ва ба биму умед Моро меҳонданд ва дар баробари Мо фурутан буданд.
91. Ва он занро (ёд кун), ки шармгоҳи худро нигоҳ дошт ва Мо аз рӯҳи Худ дар ӯ дамидем, ӯ ва фарзандашро барои ҷаҳониён ибрате гардонидем.
92. Ин миллати шумост, миллати ягона. Ва Ман Парвардигори шумоям, Маро бипарастед!
93. Ва дар дини хеш фирқа-фирқа шуданд. Ҳама ба назди Мо бозмегарданд!
94. Ҳар кас, ки коре шоиста кунад ва имон оварда бошад, кӯшиши ӯро носипосӣ нест ва Мо аъмолашонро менависем.
95. Ва ободӣ ва шахреро, ки ба ҳалокат расонидаем (мардумашро), муҳол аст, ки бозгашт дошта бошанд⁵.
96. То он гоҳ, ки Яъҷучу Маъҷуч кушуда шаванд ва онон аз балеҳиҳо ба шитоб фароянд.
97. Ва он ваъдаи ростин наздик гардад ва ҷашмони кофирон ҳамчунон хира монад: «Вой бар мо, дар ҳақиқат мо аз ин ҳол ғофил будем. Балки ситамкор будем!»
98. Шумо ва он чизҳое, ки ғайри Аллоҳ мепарастидед, ҳезумҳои ҷаҳаннамед. Шумо ба ҷаҳаннам хоҳед рафт!
99. Агар инҳо худоён мебуданд, ба ҷаҳаннам намерафтанд ва ҳол он ки ҳама дар ҷаҳаннам ҷовидонанд.
100. Онон (бутпарастон) дар ҷаҳаннам фарёд мекашанд ва ҳол он ки онҳо дар он ҷо ҳеҷ намешунаванд (фарёди якдигарашонро).
101. Касоне, ки пеш аз ин муқаррар кардаем, ки ба онҳо неқӯӣ кунем, аз ҷаҳаннам барканоранд.
5. Яъне ба ин дунё бозгаште надоранд, набозгашти миёодӣ.
102. Инҳо садои дӯзахро намешунаванд ва дар бихишт, ки ҳар чӣ хоҳад, муҳайёст, ҷовидонаанд.
103. Он ваҳшати бузург ғамгинашон накунад ва фариштагон ба дидорашон оянд, ки ин ҳамон рӯзест, ки ба шумо ваъда дода буданд.
104. Рӯзе, ки осмонро чун тӯморе навишта дар ҳам печонем. Ва чунон ки нахустин бор биёфаридем, офариниш аз сар гирем. Ин ваъдаест, ки бароварданааш бар ӯҳдаи Мост ва Мо чунон хоҳем кард.
105. Ва пас аз Таврот, мо дар Забур, навиштаем, ки ин заминро бандағони солаҳи Ман⁶ ба мерос хоҳанд бурд.
106. Ва дар ин китоб таблиғест барои мардуми худопараст!
107. Ва нафистодем туро ҷуз он, ки ба мардуми ҷаҳон раҳмате арзонӣ дорем.
108. Бигӯ: «Ба ман ваҳй шуда, ки Худои шумо Худоест якто, оё ба он гардан мениҳед?»
109. Пас агар рӯй гардониданд, бигӯ: «Шуморо хабар додам, то ҳама дар огоҳӣ яксон бошед. Ва ман намедонам, он чӣ шуморо ваъда кардаанд, наздик аст ё дур.
110. Ёст, ки медонад ҳар суханеро, ки ба овози баланд гӯед ё дар дил пинҳон доред.
111. Ва намедонам шояд ин озмоише барои шумо ва баҳрамандӣ, то ба ҳангоми марг бошад».
112. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, ба ҳақ доварӣ кун. Ва Парвардигори мо бахшоянда аст ва бо вучуди он чӣ меғӯед, ҳама аз ӯ ёрӣ меҷӯянд».
6. Яъне, дар охирзамон паёмбаре мабъус шавад ва уммати ӯ бар замин ғолиб шавад.

Сураи ҲАҶ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Эй мардум, аз Парвардигоратон битарсед, ки албатта, зилзилаи қиёмат ҳодисаи бузургест!
- 2.Он рӯз, ки бубинедаш, ҳар ширдиҳандае ширхораашро аз ёд бибарад ва ҳар ҳомилае бори худро бар замин гузорад ва мардумро чун мастон бинӣ, ҳол он ки маст нестанд, балки азоби Худо саҳт аст.
- 3.Баъзе аз мардум бе ҳеч донише дар бораи Худо баҳс мекунанд ва аз ҳар шайтони саркаше пайравӣ мекунанд.
- 4.Бар шайтон чунин муқаррар шуда, ки ҳар касро, ки дӯшташ бидорад, гумроҳ кунад ва ба азоби оташи сӯзонаш кашонад.
- 5.Эй мардум, агар аз рӯзи қиёмат (рӯзи растохез) дар шубҳа ҳастед, Мо шуморо аз ҳок ва сипас аз нутфа, он гоҳ аз лахтаи хуне ва сипас аз порагӯште тамои офарида, гоҳ нотаи биефаридаем, то қудрати худро бароятон ошкор кунем. Ва то замоне муъайян ҳар чиро хоҳем, дар раҳмҳо ниғаҳ мебарем (сипас берун мебарем шуморо кӯдаке). Он гоҳ шумо, то ба ҳадди зӯрмандии худ расед. Баъзе аз шумо мемиранд ва баъзе ба солхӯрдагӣ бурда мешаванд, то он гоҳ ки ҳар чӣ омӯхтаанд, фаромӯш кунанд. Ва ту заминро хушкида мебинӣ. Чун борон бар он бифиришем, дар чунбиш ояд ва нумӯш кунад ва аз ҳар гуна гиёҳи боравнак бирӯёнад.
- 6.Ва инҳо далел бар онанд, ки Худо ҳақ аст, мурдагонро зинда месозад ва бар ҳар коре тавоност.
- 7.Ва низ қиёмат хоҳад омад, шубҳае дар он нест. Ва Худо ҳамаи касонеро, ки дар қабрҳо ҳастанд, зинда мекунад.
- 8.Ва аз миёни мардум касест, ки бе ҳеч донише ва ҳеч роҳнамоӣ ва ҳеч китоби равшанибахше дар бораи Худо баҳс мекунад.
- 9.Гарданро ба такаббур ба як сӯ мебаронад, то мардумро аз роҳи Худо гумроҳ созад. Насиби ӯ дар дунё хорист ва дар рӯзи қиёмат азоби оташро ба ӯ мебаронам.
- 10.Ин ҷазои корхоест, ки пеш аз ин кардаӣ ва Худо ба бандагонаш ситам намекунад.
- 11.Ва аз миёни мардум касест, ки Худоро бо шубҳа мебаронад. Агар хайре ба ӯ расад, дилаш ба он ором гираду мутмаин шавад ва агар озмоише пеш ояд, рӯй бартобад. Дар дунёву охират зиёи бинад ва он зиёне ошкор аст.
- 12.Ғайри Худо касеро мебаронад, ки на зиёне ба ӯ мерасонад ва на суде ва ин гумроҳиест беинтиҳо.
- 13.Касеро мебаронад, ки зиёнаш наздиктар аз суди ӯст. Чӣ бад дӯстдорест ва чӣ бад ҳамсӯҳбат (мурод аз ин бутҳояшон аст).
- 14.Худо касонеро, ки имон оварда ва корҳои шоиста кардаанд, ба бихиштҳое, ки дар он наҳрҳо ҷорист, дохил месозад ва Худо ҳар чӣ хоҳад, ҳамон мекунад.
- 15.Касе мепиндорад, ки Худо дар дунёву охират, ҳаргиз, ёриаш нахоҳад кард, ҳештанро бо ресмоне аз сақф биевезад, то худро хафа кунад ва бингарад, ки оё ин ҳила хашмашро аз миён хоҳад бурд.
- 16.Ба ин сон Қуръонро нозил кардем бо оёте равшан. Ва Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ҳидоят мекунад.
- 17.Худо миёни онон, ки имон овардаанд ва инҳо, ки дини яҳуд ё собиён² ё насоро ё маҷусият баргузидаанд ва онон, ки мушрик шудаанд, дар рӯзи қиёмат ҳукм мекунад. Зеро ӯ ба ҳар коре нозир аст!
- 18.Оё надидаӣ, ки ҳар кас дар осмонҳову ҳар кас, ки дар замин аст ва офтобу моҳ ва ситорагону кӯҳҳо ва дарахтону чунбандгон ва бисёре аз мардум Худоро сачда мекунанд Ва бар бисёре азоб муқаррар шуда ва ҳар киро Худо хор созад, ҳеч кас гирифташ намебаронад?. Зеро Худо ҳар чӣ бихоҳад, ҳамон мекунад.

- 19.Ин ду гурӯҳ дар бораи Парвардигорашон ба хусумат бархостаанд. Барои онон, ки кофиранд, ҷомаҳое аз оташ бурида (ва духтаанд) ва аз боло бар сарашон оби ҷӯшон мерезанд.
- 20.Ба он (оби ҷӯшон) ҳар чӣ дар даруни шикам доранд ва низ пӯстҳояшон ғудохта мешавад.
- 21.Ва низ барои онҳост гурзҳое оҳанин.
- 22.Ҳар гоҳ, ки хоҳанд аз он азоб, аз он андӯҳ берун оянд, бори дигар ононро ба он бозгардонанд, ки бичашед азоби оташи сӯзандаро.
- 23.Худо касонеро, ки имон оварда ва корҳои шоиста кардаанд, ба бихиштҳое, ки дар он нахрҳо ҷорист, дохил месозад. Дар он ҷо бо дастбандҳое аз тиллову марворид орошта шаванд ва либосашон дар он ҷо аз ҳарир (абрешим) аст.
- 24.Онон ба сӯи сухани пок (тавҳид) ва ба сӯи роҳи Худо (ислом) роҳнамоӣ шудаанд (дар дунё).
- 25.Онҳое, ки кофир шудаанд ва мардумро аз роҳи Худо ва Масҷиду-л-ҳаром, ки барои мардуми ҷи муқиму ҷи ғариб яқсон аст, бозмедоранд ва низ ҳар киро дар он ҷо қасди қачравӣ ё ситамкорӣ дошта бошад, азоби дардовар мечашонем.
- 26.Ва макони хонаро барои Иброҳим ошкор кардем ва гуфтем: «Ҳеҷ чизро шарикӣ Ман масоз ва хонаи Маро барои тавофқунандагон ва ба намоз истодагон ва рукуъқунандаву сачдақунандагон покиза бидор».
- 27.Ва мардумро ба ҳаҷ даъват кун, то пиёда ё савор бар шутурони лоғар (ки асари заҳмати сафар онҳоро хаста кардааст) аз роҳҳои дур назди ту биёянд.
- 28.То судҳоеро, ки аз онҳо онҳост, бубинанд ва номи Худоро дар рӯзҳое муъайян ба ҳангоми забҳи ҷорпоёне, ки Худо ризқи онҳо сохта, ёд кунанд. Пас аз онҳо бихӯреду бенавоёни фақирро низ таъом диҳед.
- 29.Сипас ҷиркро (олудагиро ва ҷизҳои зиёдатии бадан, мисли нохун ва мӯй) аз худ дур кунанд ва назрҳои хешро адо кунанд ва бар он хонаи кӯҳансол тавоф кунанд.
- 30.Ин аст ҳукми (он ҷи гузашт) ва ҳар кас даст аз ҳаром бидорад, дар назди Парвардигораш барояш беҳтар аст. Ва ҷорпоён бар шумо ҳалоланд, магар онҳое, ки бароятон хонда шуда. Пас аз бутҳои палиду сухани ботилу дурӯғ парҳез кунед.
- 31.Рӯйовардагон ба Худо бошад ва ширкнаёвардагон ба ӯ ва ҳар кас, ки ба Худо ширк оварад, чун он касест, ки аз осмон фуру афтад ва паррандае ўро бирабояд ё бодаш ба маконе дур андозад.
- 32.Оре, касоне, ки шиърҳои Худоро бузург мешуморанд, қорашон нишони парҳезгории дилҳояшон бошад.
- 33.Аз он шутурони қурбонӣ то замоне муъайян бароятон судҳост, сипас ҷои қурбониашон дар он хонаи кӯҳансол аст.
- 34.Барои ҳар уммате расми қурбонӣ кардане ниҳодем, то ба он сабаб, ки Худо аз ҷорпоён рӯзиашон додааст, номи ўро бар забон ронанд. Пас Худои шумо яқтост, дар баробари ӯ таслим шавед. Ва ибодатқунандагонро хушхабар деҳ,
- 35.онон, чун номи Худо бурда шавад, дар дил битарсанд ва ба он ҳангом, ки ба онҳо мусибате расад, собиранд ва намозгузоранд ва аз он ҷи рӯзиашон додаем, ҳарч мекунанд.
- 36.Шутурони қурбониро барои шумо аз шаъоии Худо қарор додем. Шуморо дар он хайрест. Ва ҳамчунон ки бар пой истодаанд, номи Худоро бар онҳо бихонед ва чун паҳлуяшон бар замин расид, аз онҳо бихӯред ва фақирони қонеъу гадоёнро бихӯронед. Инҳоро барои шумо ром кардем. Бошад, ки сипосгузорӣ кунед!
- 37.Гӯшту хуни ин шутурон ба Худо намерасад. Он ҷи ба ӯ мерасад, парҳезгории шумост. Ҳамчунин онҳоро роми шумо сохт, то Худоро ба шукронаи он, ки ҳидоятатон кардааст, ба бузургӣ ёд кунед. Ва некӯкоронро мужда деҳ!

- 38.Худо аз касоне, ки имон овардаанд, дифоъ мекунад ва Худо хиёнаткорони носипосро дӯст надорад!
- 39.Ба касоне, ки ба ҷанг ба сарашон тохт овардаанд ва мавриди ситам қарор гирифтаанд, рухсат дода шуд ва Худо бар пирӯз гардониданашон тавоност.
- 40.Онҳое, ки ба ноҳақ аз диёрашон ронда шудаанд, гуноҳашон танҳо ин буда, ки меғуфтанд: «Парвардигори мо Худои яктост?» Ва агар Худо баъзеро ба василаи баъзе дигар дафъ накарда буд, дайрҳову калисоҳо ва куништҳову масҷидҳое, ки номи Худо ба фаровонӣ дар он бурда мешавад, вайрон мегардид. Ва Худо ҳар касро, ки ёриаш кунад, ёрӣ мекунад ва Худо тавонову пирӯзманд аст!
- 41.Ҳамон касон, ки агар дар замин қудраташон диҳем, намоз меғузоранд ва закот медиҳанд ва амр ба маъруфу наҳй аз мункар мекунанд. Ва саранҷоми ҳамаи корҳо бо Худост!
- 42.Агар инҳо туро дурӯғгӯ баровардаанд, пеш аз онҳо қавми Нӯҳу Од ва Самуд низ такзиб кардаанд,
- 43.ва низ қавми Иброҳим ва қавми Лут,
- 44.ва мардуми Мадян ва Мӯсоро низ дурӯғгӯ шумориданд. Ман ба кофирон мӯҳлат додам, он гоҳ онҳоро фуру гирифтам. Ва уқубати Ман чӣ гуна буд?
- 45.Чӣ бисёр деҳаҳои золиро ҳалок кардем ва сақфҳояшон фуру рехт ва чӣ бисёр чоҳҳо, ки бекор монд ва қасрҳои баланди ғачқоришуда бесоҳиб.
- 46.Оё дар замин сайр намекунанд, то соҳиби дилҳое гарданд, ки ба василаи онҳо хирадмандона биандешанд ва гӯшҳое, ки ба он бишнаванд? Зеро чашмҳо нестанд, ки кӯр мешаванд, балки дилҳое, ки дар синаҳо ҷой доранд, кӯр мешаванд.
- 47.Аз ту ба шитоб азоб металабанд ва Худо ҳаргиз ваъдаи худро ҳилоф намекунад. Ва як рӯз аз рӯзҳои Парвардигори ту баробар бо ҳазор сол аст, аз он сон, ки мешуморед.
- 48.Чӣ бисёр деҳаҳое, ки зolim буданд ва Ман мӯҳлаташон додам, он гоҳ онҳоро вайрон кардам. Ва бозгашти ҳама назди Ман аст!
- 49.Бигӯ: «Эй мардум, ман барои шумо бимдиҳандае ошкорам».
- 50.Пас ононро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, омурзишу ризқе бузург аст.
- 51.Ва онон, ки дар радди оёти Мо мекушанд ва меҳоханд Моро очиз кунанд, аҳли ҷаҳаннаманд.
- 52.Мо пеш аз ту ҳеч расул ё набиеро нафиристодаем, магар он, ки чун ба хондани оёт машғул шуд, шайтон дар сухани ӯ чизе (шубҳа) афканд. Ва Худо он чиро, ки шайтон афканда буд, насх (рад) кард, сипас оёти ҳешро устуворӣ бахшид ва Худо донову ҳаким аст!
- 53.Чунин шавад, то он чӣ шайтон дар сухани ӯ афканда, барои касоне, ки дар қалбҳояшон беморист ва низ саҳтдилонро озмоише бошад ва ситамкорон дар ихтилофе бузург гирифтोरанд!
- 54.Ва то донишёфтагон бидонанд, ки Қуръон ба ростӣ аз ҷониби Парвардигори туст ва ба он имон биёваранд ва дилҳояшон ба он ором гирад. Ва Худо касонро, ки имон овардаанд, ба роҳи рост ҳидоят мекунад.
- 55.Ҳамеша кофирон дар он шак мекунанд, то он гоҳ, ки қиёмат ногаҳон бар сарашон фаро расад ё ба азоби рӯзи наҳс гирифтор оянд.
- 56.Фармонравой дар он рӯз аз они Худост. Миёнашон ҳукм мекунад. Пас касоне, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, дар бихиштҳои пурнеъматанд.
- 57.Ва касоне, ки куфр варзидаанд ва оёти Моро дурӯғ шумурдаанд, барояшон азобест хоркунанда!
- 58.Ва касонро, ки дар роҳи Худо муҳочират кардаанд, сипас кушта шуданд ё худ мурданд, Худо ба ризқе некӯ рӯзӣ медиҳад. Зеро Худо ҳаройна, Ё бехтарин рӯзидиҳандагон аст.
- 59.Ононро ба ҷое дароварад, ки аз он хушнуд бошанд. Ва албатта, Худо донову бурдбор аст!
- 60.Ҳукм ин аст, ҳар кас уқубат кунад, ҳамчунон ки ўро уқубат кардаанд, он гоҳ бар ў (дубора) ситам кунанд, Худо ёриаш хоҳад кард. Зеро Худо афвкунанда ва омурзанда аст.

- 61.Ин ба он сабаб аст, ки Худо аз шаб мекоҳад ва ба рӯз меафзояд ва аз рӯз мекоҳад ва ба шаб меафзояд. Ва Худо шунаво ва биност.
- 62.Ин ба он сабаб аст, ки Худо ҳақ аст ва он чӣ чуз ӯ ба худой мехонанд, ботил аст ва ӯ баландмартабаву бузург аст.
- 63.Оё надидай, ки Худо аз осмон борон фиристонд ва замин пурсабза гардид? Албатта, Худо борикбину огоҳ аст!
- 64.Аз они ӯст он чӣ дар осмонҳо ва он чӣ дар замин аст. ӯст бениёз ва сазовори ситоиш!
- 65.Оё надидай, ки Худо ҳар чиро дар рӯи замин ҳаст, роми шумо кардааст ва киштихоро, ки дар баҳр ба фармони ӯ мераванд. Ва осмонро нигоҳ дошта, ки чуз ба фармони ӯ бар замин наафтад. Зеро Худо бар мардум раъуфу раҳим аст.
- 66.ӯст, он кӣ шуморо зиндагӣ бахшид ва сипас бимиронд ва боз зинда месозад. Ва одамай ношукр аст.
- 67.Барои ҳар уммате дине ниҳодем, то бар он дин бошад. Пас дар ин кор бо ту муҷодала накунад ва мардумро ба Парвардигори худ даъват кун, зеро ту ба ростӣ бар роҳи рост қадам мениҳӣ.
- 68.Ва агар бо ту муҷодала карданд, бигӯ: «Худо бар ҳар коре, ки мекунад, огоҳтар аст.
- 69.Дар он чӣ мавриди ихтилофи шумост. Худо дар рӯзи қиёмат ҳукм хоҳад кард».
- 70.Оё надонистай, ки Худо ҳар чиро, ки дар осмонҳоро замин аст, медонад. Ва ин дар китобе навиштааст ва корест бар Худо осон.
- 71.Ва ғайри Аллоҳ чизеро мепарастанд, ки ҳеҷ далеле бар вучудаш нозил нашудааст ва ҳеҷ донише ба он надоранд. Ва ситамкорон ёваре надоранд.
- 72.Чун оёти равшангари Мо бар онон ҳонда шавад, нишони инкорро бар чехраи кофирон мешиносӣ; чунон ки наздик бошад бар онон, ки оётро мехонанд, ҳамлавар шаванд. Бигӯ: «Оё шуморо бар чизе бадтар аз ин огоҳ кунам? Оташ. Худо онро бар касоне, ки имон наовардаанд, ваъда додааст ва оташ, бад саранҷомест!»
- 73.Эй мардум, мисоле оварда шуд. Ба он гӯш диҳед. Касоне, ки онҳоро ба ҷои Аллоҳ ба худой мехонед, агар ҳама гирд оянд, мағасеро нахоҳанд офарид ва агар мағасе чизе аз онҳо бирабояд, бозситонданаширо натавонанд. Толибу матлуб ҳарду натавонанд!
- 74.Худоро, чунонки лоиқи ӯст, нашинохтанд. Ҳароина Худо нерӯманду пирӯз аст!
- 75.Худо аз миёни фариштагону мардумон расулоне ихтиёр мекунад. Албатта, Худо шунавову биност!
- 76.Он чиро, ки дар пеши рӯяшон аст ва он чиро, ки пӯшти сарашон аст, медонад. Ва ҳамаи корҳо ба ӯ бозмегарданд.
- 77.Эй касоне, ки имон овардаед, рукӯъ ва сажда кунед ва Парвардигоратонро бипарастед ва корҳои нек ба ҷой оваред, то, ки наҷот ёбед³.
- 78.Дар роҳи Худованд, чунонки бояд чиҳод кунед. ӯ шуморо баргузид. Ва бароятон дар дин ҳеҷ тангное падид наёварад. Дини падаратон Иброҳим аст. ӯ пеш аз ин (дар китобҳои пешин) ва дар ин (вопасин китоби осмионӣ, Қуръон) шуморо мусалмонон номид. То паёмбар бар шумо гувоҳ бошад ва шумо бар дигар мардум гувоҳ бошед. Пас намоз бигузored ва закот бидиҳед ва ба Худо ибодат кунед! ӯст мавлои шумо. Чӣ мавлое некӯ ва чӣ ёваре некӯ!

23

Сураи МӯЪМИНУН¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Дар ҳақиқат наҷот ёфтанд мӯъминон:

2. онон, ки дар намозашон тарсу умед мекунанд
  3. ва онон, ки аз беҳуда рӯй мегардонанд
  4. ва онон, ки закотро мепардозанд
  5. ва онон, ки шармгоҳи худро нигоҳ медоранд,
  6. ҷуз ба ҳамсарон ё канизони хеш, ки дар наздикӣ бо онон мавриди маломат қарор намегиранд
  7. ва касоне, ки ғайр аз ин (ду роҳи машрӯъро) бичӯянд, аз ҳадди хеш таҷовуз кардаанд
  8. ва онон, ки амонатҳо ва паймонҳои худ риоя мекунанд
  9. ва онон, ки бар намозҳои худ давомдихандаанд (пайдоранд),
  10. инҳо меросбарон ҳастанд,
  11. ки ҷаннатро, ки ҳамеша дар он ҷовидонанд, ба мерос мебаранд.
  12. Албатта, Мо инсонро аз гили холис офаридем,
  13. Сипас ўро нутфае дар ҷойгоҳе устувор қарор додем,
  14. он гоҳ аз он нутфа лахтахуне офаридем ва аз он лахтахун порагӯште ва аз он порагӯшт устухонҳо офаридем ва устухонҳоро ба гӯшт пӯшонидем; бори дигар ўро офаринише дигар додем. Сазовори таъзим аст Худованд, он беҳтарини офаринандагон!
  15. Ва баъд аз ин ҳамаи шумо хоҳед мурд.
  16. Боз дар рӯзи қиёмат зинда мегардед.
  17. Ва бар болои саратон ҳафт осмон биёфаридем, ҳол он ки аз ин махлуқ гофил набудаем.
  18. Ва аз осмон ба андозаи ниёз об фиристодем ва онро дар замин ҷой додем ва Мо бар нобуд карданаи тавоно ҳастем.
  19. Бо он об бароятон боғҳое аз хурмову ангур падид овардем. Шуморо дар он боғҳо меваҳои бисёрест, ки аз онҳо меҳӯред.
  20. Ва дарахтест, ки дар Тӯри Сино мерӯяд². Равған медиҳад ва он равған барои хӯрандагон нонхӯришест.
  21. Шуморо дар ҷорпоён ибратест. Аз шире, ки дар шикамашон ҳаст, серобатон мекунем ва аз онҳо судҳои бисёр мебаред ва аз онҳо меҳӯред.
  22. Ва бар онҳо ва бар киштиҳо савор мешаед.
  23. Ба таҳқиқ, Нӯҳро бар қавмаш фиристодем. Гуфт: «Эй қавми ман, Худои якоро бипарастед. Шуморо Худованде ҷуз ӯ нест. Оё наметарсед?»
  24. Бузургони қавмаш, ки кофир буданд, гуфтанд: «Ин мард инсонест монанди шумо, меҳоҳад бар шумо бартарӣ ҷӯяд. Агар Худо меҳост, фариштагонро мефиристонд. Мо ҳаргиз чунин чизе дар рӯзгори ниёгонамон нашунидаем.
  25. ӯ марди девонае беш нест. Чанде бар ӯ сабр кунед»
  26. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, акнун, ки маро дурӯтгӯ мешуморанд, ёриам кун».
  27. Ба ӯ ваҳй кардем, ки киштиро дар ҳузури Мо ва ба илҳами Мо бисоз. Ва чун фармони Мо даррасид ва об аз танӯр берун зад³, аз ҳар чинсе дуто ва низ касони худро ба он бибар. Ғайри он кас, ки пеш аз ин дар бораи ӯ суҳан рафтааст. Ва дар бораи ситамкорон бо Ман суҳан магӯй, ки онҳо ҳама ғарқшудагонанд.
-
2. Тӯри Сино- Тур, номи кӯҳ аст ва Сино (ба забони ибронӣ Синай) номи нимҷазираест, ки дар он Фаластин ҷой гирифтааст. Кӯҳест, ки Мӯсо (а) бар он муноҷот кард. Ва гӯянд, ки самараи он дарахти зайтун аст.
  3. Ҷӯшиши об аз танӯре, ки дар хонаи ӯ буд, нишони оғози тӯфон буд. Ва низ гуфтаанд «Фаварони танӯр» киноя аз тулӯъи субҳ аст. Яъне, чун субҳ равшан шуд.

28. Чун худ ва ҳамроҳонат ба кишти нишастед, бигӯ: «Сипос Худойро, ки моро аз мардуми ситамкор раҳой бахшид».
29. Ва бигӯ: «Эй Парвардигори ман, маро фуруд овар дар ҷойгоҳе муборак, ки Ту беҳтарини роҳбаронӣ».
30. Дар ин дoston ибратҳову пандҳост ва мо танҳо озмояндагоне будем.
31. Ва баъд аз онҳо мардуме дигар биёфаридем.
32. Ва аз худашон ба миёнашон паёмбаре фиристодем, ки Худои якторо бипарастед, шуморо худое ҷуз ӯ нест. Оё наметарсед?
33. Гурӯҳе аз бузургони қавмаш, ки кофир буданд ва дидори охиратро дурӯғ мешумурданд ва дар ин дунёашон айшу неъмат дода будем, гуфтанд: «Ин мард инсонест монанди шумо, аз он ҷӣ меҳӯред, меҳӯрад ва аз он ҷӣ меошомед, меошомад.
34. Ва агар аз инсоне ҳамонанди худ итоъат кунед, зиён кардаед.
35. Оё ба шумо ваъда медиҳад, ки чун мурдед ва хоку устухон шудед, шуморо аз гӯр берун меоваранд?
36. Ин ваъдае, ки ба шумо дода шуда, дур аст, дур!
37. Ҷуз ҳамин зиндагонии дунявии мо ҳеҷ нест, ба дунё меоему мемирем ва дигар бор зинда намешавем.
38. Ин мардест, ки ба Худои якто дурӯғ мебандад ва мо ба ӯ имон намеоварем».
39. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, акнун ки маро дурӯғ мебароранд, ёриам кун!»
40. Гуфт: «Ба ҳамин зудӣ аз карда пушаймон мешаванд».
41. Пас ба ҳақ бонге саҳт ононро фуру гирифт. Монанди гиёҳ хушкашон кардем. Насиби мардуми ситамкор, дурӣ аз раҳмати Худо бод!
42. Ва баъд аз онҳо мардуме дигар биёфаридем.
43. Ҳеҷ миллате аз аҷали худ на пеш меафтад ва на дертар мекунад.
44. Сипас пай дар пай паёмбарони худро фиристодем. Ҳар бор, ки паёмбаре ба миллате омад, дурӯғгӯяш бароварданд ва Мо низ онҳоро аз паси якдигар ба ҳалокат расонидем ва ононро дostonҳо кардем. Насиби мардуме, ки имон намеоваранд, дурӣ аз раҳмати Худо бод!
45. Он гоҳ Мӯсо ва бародараш Ҳорунро бо оёти Худ ва далелҳои равшан фиристодем;
46. назди Фиръавн ва бузургони қавмаш. Пас гарданкашӣ карданд, ки мардуме бартаричӯӣ буданд
47. ва гуфтанд: «Оё ба ду инсон, ки монанди мо ҳастанд ва қавмашон бандагони мо буданд, имон биёварем?»
48. Онҳоро дурӯғгӯ бароварданд ва ҳештан ба ҳалокат афканданд.
49. Албатта, Мо ба Мӯсо китоб додем, бошад, ки ҳидоят шаванд.
50. Ва писари Марям ва модарашро ояте сохтем ва он дуру бар ҷое баланд, ки қароргоҳе ва оби равон дошт, ҷой додем.
51. Эй паёмбарон, аз чизҳои покизаву хуш бихӯред ва корҳои шоиста кунед, ки Ман ба корҳое, ки мекунад, огоҳам!
52. Албатта, ин дини шумо динест, ягона ва Ман Парвардигори шумоям, аз Ман битарсед.
53. Пас дини худро фирқа-фирқа карданд ва ҳар фирқае ба равише, ки интиҳоб карда буд, дилхуш буд.
54. Ононро то чанде дар гумроҳияшон раҳо кун.
55. Оё мепиндоранд, ки он молу фарзанд, ки арзонияшон медорем,
56. барои он аст, ки мекушем хайре ба онҳо бирасонем? На, онон дарнамеёбанд!
57. Онҳое, ки аз хавфи Парвардигорашон ларзонанд
58. ва онҳое, ки ба оёти Парвардигорашон имон меоваранд

- 59.ва онҳое, ки ба Парвардигорашон ширк намеоваранд
- 60.ва онҳое, ки ҳамаи он чиро бояд адо кунад, адо мекунанд ва боз ҳам дилҳояшон тарсон аст, ки бояд назди Парвардигорашон бозгарданд,
- 61.инҳо ҳастанд, ки ба корҳои нек мешитобанд ва дар он бар якдигар пешӣ меҷӯянд.
- 62.Бар ҳеҷ кас ҷуз ба андозаи тавонаш таклиф намекунем. Ва назди Мо китобест, ки барҳақ суҳан меғӯяд. Ва бар онҳо ситае намеравад.
- 63.На, дилҳояшон аз ин суҳан дар пардаи ғафлат аст. Ва онҳоро корҳоест ҷуз ин корҳо, ки мекунанд.
- 64.То он гоҳ, ки сарватмандонашонро ба азоб гирифтор кунем ва нола сар диҳанд.
- 65.Имрӯз нола сар мадиҳед, ки шуморо аз азоби Мо касе нараҳонад!
- 66.Оёти Ман бароятон ҳонда мешуд ва шумо намепазируфтед ва пуштнокӣ мерафтед.
- 67.Бар он такаббур мекардед ва шабҳангом дар афсонасарой носазо мегуфтед.
- 68.Оё дар ин суҳан намеандешанд ё барои онҳо чизе нозил шуда, ки барои ниёгонашон нозил нашуда буд?
- 69.Ё он ки паёмбаронашонро нашинохтаанд, ки инкораш мекунанд?
- 70.Ё меғӯянд, ки девона аст? На, паёмбарашон ба дини ҳақ бар онҳо фиристода шуд, вале бештарашон аз ҳақ бадбинӣ доранд.
- 71.Агар ҳақ аз паи ҳавасҳояшон мерафт, осмонҳову замин ва ҳар кӣ дар онҳост, ҳалок мешуд. Вале Мо пандашон фиристодем ва онҳо аз пандашон рӯй гардониданд.
- 72.Ё ту аз онҳо музде металабӣ? Музди Парвардигорат беҳтар аст, ки ӯ беҳтарини рӯзидиҳандагон аст!
- 73.Албатта, ту ба роҳи росташон меҳонӣ.
- 74.Ва касоне, ки ба охират имон надоранд, аз роҳи рост қачраванд!
- 75.Агар бар онҳо раҳмат меоварем ва озореро, ки ба он гирифторанд, аз онҳо дур месохтем, боз ҳам ҳамчунон бо сарсаҳтӣ дар тугъи хеш саргашта мемонданд.
- 76.Ба азоб гирифторашон кардем, на фурӯтанӣ карданд ва на тазарруъ.
- 77.То он гоҳ, ки даре аз азоби саҳт ба рӯяшон кушудем, чунонки аз ҳама ҷо навмед гаштанд.
- 78.Ва ӯст, он Худое, ки бароятон гӯшу чашму дил биёфарид. Чӣ андак сипос мегузоред!
- 79.ӯст, он Худое, ки шуморо дар рӯи замин падид овард ва ҳама назди ӯ гирд оварда мешавад.
- 80.Ва ӯст, он Худое, ки зинда мекунад ва мемиронад ва рафтуомади шабу рӯз аз онӣ ӯст. Чаро оқилона намеандешед?
- 81.Балки, онҳо низ ҳамон суҳанон гуфтанд, ки пешиниён мегуфтанд.
- 82.Гуфтанд: «Оё агар мо бимирем ва хоку устухон шавем, боз ҳам зинда мешавем?»
- 83.Ба мо ва падаронамон низ пеш аз ин чунин ваъдаҳое дода шуда буд. Инҳо чизе ҷуз афсонаҳое пешиниён нест!»
84. Бигӯ: «Агар медонед, ин замин ва ҳар кӣ дар он аст, аз онӣ кист?»
- 85.Хоҳанд гуфт: «Аз онӣ Худо». Бигӯ: «Оё панд намегиред?»
- 86.Бигӯ: «Кист Парвардигори осмонҳои ҳафтгона ва Парвардигори Арши бузург?»
- 87.Хоҳанд гуфт: «Аллоҳ». Бигӯ: «Оё наметарсед?»
- 88.Бигӯ: «Агар медонед, подшоҳии ҳама чизҳо ба дасти кист? Кист, он ки ба ҳама кас паноҳ диҳад ва касеро аз ӯ паноҳ нест?»
- 89.Хоҳанд гуфт: «Аллоҳ». Бигӯ: «Пас чаро фиреб меҳӯред?»
- 90.Балки, Мо бар онҳо суҳани рост фиристодем ва онон дурӯғ меғӯянд!
- 91.Худо ҳеҷ фарзанде надорад ва ҳеҷ худое бо ӯ нест. Агар чунин мебуд, ҳар Худое бо офаридагони худ ба як сӯ мекашид ва бар якдигар бартарӣ меҷӯстанд. Худо аз он гуна, ки ӯро васф мекунанд, пок аст.

92. Донои ниҳону ошкор аст ва аз ҳар чӣ шарикӣ ӯ месозанд, бартар аст.
93. Бигӯ: «Эй Парвардигори ман, кош чизеро, ки ба онон ваъда дода шуда, ба ман намоён мекардӣ.
94. Эй Парвардигори ман, маро дар зумраи ситамкорон қарор мадеҳ».
95. Ва ҳаройна, Мо агар бихоҳем, ки он чиро ба онон ваъда додаем, метавонем, бар ту бинамоёнем.
96. Сухани бади ононро ба ҳар чӣ некӯтарат меояд, посух гӯӣ. Мо ба сухани онон огоҳтар ҳастем.
97. Бигӯ: «Эй Парвардигори ман, аз васвасаҳои шайтон ба ту паноҳ мебарам.
98. Ва ба Ту паноҳ мебарам, эй Парвардигори ман, агар назди ман ҳозир оянд!»
99. Чун якеашонро марг фаро расад, гӯяд: «Эй Парвардигори ман, маро бозгардон.
100. Шояд қорҳои шоистаеро, ки тарк карда будам, ба ҷой оварам». Ҳаргиз! Ин суханест, ки ӯ мегӯяд ва пушти сарашон то рӯзи қиёмат монетааст, ки бозгаштан натавонанд.
101. Чун дар сур дамида шавад, ҳеҷ хешовандие миёнашон намонад ва ҳеҷ аз ҳоли яқдигар напурсанд.
102. Онон, ки тарозӯяшон (тарозӯи аъмоли некашон) вазнин бошад, худ растагоранд.
103. Ва онон, ки тарозӯяшон (тарозӯи аъмоли некашон) сабук бошад, ба худ зиён расонидаанд ва дар ҷаҳаннам ҷовидмондагонанд.
104. Оташ ҷеҳраҳояшонро месӯзонад ва дар дӯзах туршрӯянд.
105. Оё оёти Ман бароятон ҳонда намешуд ва онҳоро дурӯғ меҳисобидед?
106. Гӯянд: «Эй Парвардигори мо, шӯрбахтиямон бар мо ғалаба кард ва мо мардуме гумроҳ будем.
107. Эй Парвардигори мо, моро аз ин оташ берун овар. Агар дигар бор баргаште (ба сӯйи гуноҳ) кардем, ҳаройна, аз ситамкорон бошем».
108. Гӯяд: «Дар оташ гум шавед ва бо Ман сухан магӯед».
109. Оре, гурӯҳе аз бандагони Ман мегуфтанд: «Эй Парвардигори мо, имон овардем, моро биёмурз ва бар мо раҳмат овар, ки Ту беҳтарини раҳмоварандагонӣ».
110. Ва шумо масҳараашон мекардед, то ёди Маро аз хотиратон рабуданд. Ва шумо ҳамчунон ба онҳо механдидед.
111. Имрӯз, ҳаройна, онҳоро ба хоҳири сабре, ки мекарданд, подош медиҳам. Онҳо ба муроди худ расидаанд.
112. Гӯяд: «Ба шумори солҳо чӣ муддат дар замин зистаед?»
113. Гӯяд: «Як рӯз ё қисмате аз як рӯз. Аз онҳо, ки мешумурданд⁴, бипурс».
114. Гӯяд: «Агар огоҳӣ доштед, медонистед, ки ҷуз андаке назистаед.
115. Оё пиндоштед, ки шуморо беҳуда офаридаем ва шумо ба назди Мо бозгардонида намешавед?»
116. Пас бартар аст, Худои яқто, он фармонравои ростин. Ҳеҷ Худое барҳақ ҷуз ӯ нест!
- Парвардигори Арши гиромикадр аст.
117. Он кас, ки ҷуз Худои яқто худои дигареро мехонад, ки ба ҳаққонияташ ҳеҷ бурҳоне надорад, ҳаройна, ҳисобаш назди Парвардигораш хоҳад буд. Албатта, кофирон начот намеёбанд.
118. Ва бигӯ: «Эй Парвардигори ман, биёмурзу раҳмат кун ва Ту беҳтарини раҳматкунандагон ҳастӣ!»

24

Сураи Нур¹ (Рушной)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Сураест, ки онро нозил кардаем ва воҷибаш сохтаем ва дар он оёте равшан фиристодаем, бошад, ки панд гиред.

- 2.Зану марди зинокорро ҳар якро сад зарба бизанед. Ва агар ба Худову рӯзи қиёмат имон доред, мабод, ки дар ҳукми Худо нисбат ба он ду раҳмдил гардед. Ва бояд, ки ба ҳангоми шиканҷа карданашон гурӯҳе аз мӯъминон ҳозир бошанд.
- 3.Марди зинокор чуз зани зинокор ё мушрикро намегирад ва зани зинокорро чуз марди зинокор ё мушрик намегирад. Ва ин бар мӯъминон ҳаром шудааст.
- 4.Касонеро, ки занони покро ба зино мутаҳҳам мекунанд ва чаҳор шоҳид намеоваранд, ҳаштод зарба бизанед ва аз он пас ҳаргиз шаҳодаташонро напазиред, ки мардуме фосиқанд.
- 5.Ғайри касоне, ки баъд аз он тавба кунанд ва ба салоҳ оянд. Зеро Худо омурзандаву меҳрубон аст!
- 6.Ва касоне, ки занони худро ба зино мутаҳҳам мекунанд ва шоҳиде чуз худ надоранд, ҳар як аз онҳоро чаҳор бор шаҳодат аст ба номи Худо, ки ҳаройна, аз ростгӯён аст².
- 7.Ва бори панҷум бигӯяд, ки лаънати Худо бар ӯ бод, агар аз дурӯғгӯён бошад.
- 8.Ва агар он зан чаҳор бор ба Худо савганд хӯрад, ки он мард дурӯғ мегӯяд, ҷазо аз ӯ бардошта мешавад.
- 9.Ва бори панҷум бигӯяд, ки ҳашми Худо бар ӯ (бар зан) бод, агар мард аз ростгӯён бошад.
- 10.Чӣ мешуд, агар фазлу раҳмате, ки Худо бар шумо арзонӣ доштааст, намебуд (ҳаройна, нобуд мешудед)? Ва ҳаройна, Худо тавбапазиру ҳаким аст.
- 11.Касоне, ки он дурӯғи бузургро сохтаанд, гурӯҳе аз шумоянд. Мапиндоред, ки шуморо дар он шарре бувад. Балки, хайри шумо дар он бувад. Ҳар марде аз онҳо ба он андозаи гуноҳ, ки кардааст, ба ҷазо расад ва аз миёни онҳо, он ки бештарини ин бўҳтонро ба ўҳда дорад ба азобе бузург гирифта меояд¹.
- 12.Чаро ҳангоме ки он бўҳтонро шунидед, мардону занони мӯъмин ба худ гумони нек набурданд ва нагуфтанд, ки ин тўҳмате ошкор аст?
- 13.Чаро чаҳор шоҳид бар даъвои худ наёварданд? Пас агар шоҳидоне наёвардаанд, дар назди Худо аз зумраи дурӯғгӯёнанд.
- 14.Агар фазлу раҳмати Худо дар дунёву охират намебуд, ба сазои он суҳанон, ки мегуфтанд, шуморо, ҳатман, азобе бузург дармерасид.
- 15.Он гоҳ, ки он суҳанро аз даҳони якдигар мегирифтанд ва чизе бар забон меронданд, ки дар бораи он ҳеҷ намедонистанд ва мепиндоштанд, ки коре хурд аст ва ҳол он ки дар назди Худо коре бузург буд.
- 16.Чаро он гоҳ, ки суҳан шунидед, нагуфтанд: «Моро нашояд, ки онро бозгӯем, Парвардигоро, Ту покӣ, ин тўҳмате бузург аст?»
- 17.Худо шуморо панд медиҳад, ки агар аз мӯъминон ҳастед, бори дигар гирди ҷунон коре магардед.
- 18.Худо оётро барои шумо баён мекунад ва Худо донову ҳаким аст!
- 19.Барои касоне, ки дӯст доранд дар бораи мӯъминон тўҳмати зино паҳн шавад, ҳаройна, дар дунёву охират азобе дардовар муҳайёст. Худо медонад ва шумо намедонед!
- 20.Агар фазл ва раҳмати илоҳӣ шомили ҳоли шумо намешуд ва агар Худованд (нисбат ба шумо) меҳру муҳаббат намедод (ончунон мучозоти бузург ва камаршикане дар баробари тўҳмати зино ба уммул мӯъминин бароятгон дар дунё таъйин мекард, ки зиндагиатонро табоҳ мекард).
- 21.Эй касоне, ки имон овардаед, пой ба ҷои пой шайтон магузоред. Ва ҳар кӣ пой ба ҷои пой шайтон гузорад, бидонад, ки ӯ ба фаҳшову мункар (қорҳои бад) фармон медиҳад. Ва агар фазлу раҳмате, ки Худо бар шумо арзонӣ доштааст, намебуд, ҳеҷ як аз шумо ҳаргиз рӯи покӣ намедид. Лекин ҳаройна, Худо ҳар касро, ки бихоҳад, покиза месозад. Ва Худо шунавою доност!
- 22.Тавонгарон ва онон, ки қушоише дар қори онҳост, набояд савганд бихӯранд, ки ба ҳешовандону мискинон ва муҳочирон дар роҳи Худо чизе надиҳанд³. Бояд бибахшанду бибахшоянд. Оё намехоҳед, ки шуморо биёмурзанд? Ва Худост омурзандаи меҳрубон.

23. Касоне, ки бар занони покдоман ва беҳабар аз зино ва мӯъмин тӯҳмати зино мезананд, ҳаройна, дар дунёву охират лаънат шудаанд ва барояшон азобест бузург.
24. Рӯзе, ки забонашон ва дастҳояшону пойҳояшон ба зиёнашон бар корҳое, ки мекардаанд, шаҳодат диҳанд.
25. Он рӯз, ки Худо ҷазояшонро ба тамоми бидиҳад ва бидонанд, ки ҳаройна, Худованд барҳаку ошкор аст.
26. Занони нопок барои мардони нопок ва мардони нопок барои занони нопок ва занони пок барои мардони пок ва мардони пок барои занони пок. Онҳо аз он чӣ дар бораашон мегӯянд, поканд. Омурзишу ризқи некӯ барои онҳост!
27. Эй касоне, ки имон овардаед, ба хонае ғайр аз хонаи худ, бе он ки иҷозат талабида ва бар сокинонаш салом карда бошед, дохил машавед. Ин барои шумо беҳтар аст, бошад, ки панд гиред.
3. Баъд аз тӯҳмат задан ба Оишаи Сиддиқа (р) Абубакри Сиддиқ (р) аз нафақа додан ба Мистаҳ, ки фақиру нодор ва аз ҷумлаи хешонаш буд, даст кашид, зеро Мистаҳ яке аз паҳнқунандагони ин тӯҳмати носазо буд. Баъд аз нузули ин оят Абубакр (р) дубора ба Мистаҳ нафақа муқаррар кард. Ин аст саховатмандии Абубакри Сиддиқ (р) дар муқобили шахсе, ки тӯҳмат задааст ба уммул мӯъминин духтари покдоманаш Оишаи Сиддиқа (р).
28. Ва агар дар хона касеро наёфтед, дохил машавед, то шуморо рухсат диҳанд. Ва агар гӯянд: «Бозгардед», бозгардед, ин бароятон покизатар аст. Ва Худо ба ҳар коре, ки мекунед, огоҳ аст.
29. Бар шумо гуноҳе нест, агар ба хонаҳои ғайримаскун, ки матоъе дар он доред, дохил шавед. Ҳар чиро ошкор созед ё пинҳон доред, Худо ба он огоҳ аст.
30. Ба мардони мӯъмин бигӯ, ки чашмони хеш фуру гиранд⁴ ва шармгоҳи худ ниғаҳ доранд⁵. Ин барояшон покизатар аст. Ҳаройна, Худо ба корҳое, ки мекунанд, огоҳ аст!
31. Ва ба занони мӯъмин бигӯ, ки чашмони хеш бибанданд ва шармгоҳи худ нигоҳ доранд ва зинатҳои худро ҷуз он миқдор, ки пайдост, ошкор накунанд ва миқнаъҳои (рӯймолҳои) худро то гиребон фуру гузоранд ва зинатҳои худро ошкор накунанд, ҷуз барои шавҳари худ ё падари худ ё падари шавҳари худ ё писари худ ё писари шавҳари худ ё бародари худ ё писари бародари худ ё писари хоҳари худ ё занони ҳамдини худ ё бандагони (ғулому канизони) худ ё мардони хидматгузори худ, ки раббат ба зан надоранд ё кӯдаконе, ки аз шармгоҳи занон беҳабаранд. Ва низ ҷунон пой бар замин назананд, то он зинат, ки пинҳон кардаанд, доништа шавад. Эй мӯъминон, ҳамагон ба даргоҳи Худо тавба кунед, бошад, ки растагор гардед.
32. Безанонатонро ва ғулому канизони худро, ки шоиста бошанд, ҳамсар диҳед. Агар бенаво бошанд, Худо ба карами худ тавонгарашон хоҳад сохт, ки Худо кушоишдиҳанда ва доност.
33. Онон, ки тавоноии заносӣ надоранд, бояд покдоманӣ пеша кунанд, то Худо аз карами хеш тавонгарашон гардонад. Ва аз бандагонатон онон, ки хоҳони бозхаридани хешанд, агар дар онҳо хайре ёфтед, бозхариданашонро бипазиред. Ва аз он мол, ки Худо ба шумо арзонӣ доштааст, ба онон бидиҳед. Ва канизони худро агар хоҳанд, ки парҳезгор бошанд, ба хотири сарвати дунявӣ ба зино водор макунед. Ҳар кас, ки ононро ба зино водорад, Худо барои он канизон, ки ба маҷбурӣ ба он кор водор гаштаанд, омурзандаву меҳрубон аст!
34. Ба таҳқиқ барои шумо оёте равшан ва дostonҳое аз касоне, ки пеш аз шумо будаанд ва низ пандҳое барои парҳезгорон нозил кардем.
35. Худо нури осмонҳову замин аст. Масали нури ӯ чун чароғдонест, ки дар он чароғе бошад, он чароғ даруни шишае ва он шиша чун ситорае дурахшанда. Аз равшани дарахти пурбаракати зайтун, ки на ховарӣ асту на бохтарӣ, афрӯхта бошад. Равғанаш равшанӣ бахшад, ҳарчанд оташ ба он

нарасида бошад. Нуре афзун бар нури дигар. Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ба он нур роҳ менамояд ва барои мардум масалҳо меоварад. Зеро ба ҳар чизе огоҳ аст!

36. Он нур дар хонаҳоест, ки Худо рухсат дод арчмандаш доранд ва номаш дар он ҷо ёд шавад ва ўро ҳар бомдоду шабонгоҳ тасбеҳ гўянд.

37. Мардоне, ки ҳеҷ тичорат ва хариду фурӯше аз ёди Худо ва намоз гузоридаш закот додан бозашон надорад, аз рӯзе, ки дилҳову дидагон дигаргун мешаванд, ҳаросноканд.

38. То Худо ба некӯтар аз он чӣ кардаанд, ҷазояшон диҳад ва аз фазли худ бар он бияфзояд ва Худо ҳар киро хоҳад, беҳисоб рӯзӣ диҳад.

39. Аъмоли кофирон чун саробест дар биёбоне. Ташна обаш пиндорад ва чун ба он наздик шавад, ҳеҷ наёбад ва Худоро назди худ ёбад, пас ҷазои ўро ба тамом бидиҳад. Ва Худо зуд ба ҳисобҳо мерасад!

40. Ё монанди торикиҳоест дар дарёи амиқ, ки мавҷаш фурӯ пӯшад ва бар болои он мавҷе дигар ва бар болояш абрест тира, торикиҳое бар болои якдигар, он тавр, ки агар дасти худ берун орад, онро натавонад дид. Ва он, ки Худо роҳашро ба ҳеҷ нуре равшан накарда бошад, ҳеҷ нуреро дар роҳи хеш наёбад!

41. Оё надидаӣ, ки ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст ва низ мурғоне, ки дар парвозанд, тасбеҳгӯи Худо ҳастанд? Ҳама намозу тасбеҳи ўро медонанд. Ва Худо ба ҳар коре, ки мекунад, огоҳ аст!

42. Аз они Худост фармонравоии осмонҳову замин ва бозгашти ҳамагон назди ўст.

43. Оё надидаӣ, ки Худо абрҳоеро ба оҳистагӣ меронад, он гоҳ онҳоро ба ҳам мепайвандад ва абре бузург падид меоварад ва боронро бинӣ, ки дар он ҷост, жола мефиристад ва ҳар киро хоҳад, бо он осеб мерасонад ва аз ҳар кӣ мехоҳад, бозаш медорад. Рӯшноии барқаш наздик бошад, ки дидагонро кӯр созад.

44. Худо шабу рӯзро мегардонад. Хирадмандонро дар ин ибратест.

45. Ва Худо ҳар ҷунбандаеро аз об биёфарид. Баъзе аз онҳо бар шикам мераванд ва баъзе бар ду по мераванд ва баъзе бар ҷаҳор по мераванд. Худо ҳар чӣ бихоҳад, меофаринад. Ҳаройна, Худо бар ҳар коре тавоност!

46. Ба таҳқиқ оёте равшангар нозил кардаем ва Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ба роҳи рост ҳидоят мекунад.

47. Ва мегўянд: «Ба Худову паёмбараш имон овардаем ва итоъат мекунем». Пас аз он гурӯҳе аз онон бозмегарданд. Ва инҳо имон наёвардаанд.

48. Чун онҳоро ба Худову паёмбараш хонанд, то миёнашон ҳукм кунад, бинӣ, ки гурӯҳе рӯй мегардонанд.

49. Ва агар ҳақ бо онҳо бошад, меоянд ва ба ҳукм гардан мениҳанд.

50. Оё дар дилҳояшон маразест ё дар шак ҳастанд ё бими он доранд, ки Худову Паёмбараш бар онҳо ситам кунанд? Балки, онон худ ситампешагонанд!

51. Чун мўъминонро ба Худову паёмбараш фаро хонанд, то миёнашон ҳукм кунад (Худо), суҳанашон ҷуз ин нест, ки мегўянд: «Шунидем ва итоъат кардем», инҳо начотёфтагонанд.

52. Ва касоне, ки аз Худову Паёмбараш фармон мебаранд ва аз Худо метарсанд ва парҳезгорӣ мекунанд, начотёфтагонанд.

53. Ба Худо қасам хўрданд, қасамҳои саҳт, ки агар ба онҳо фармон диҳӣ, аз диёри худ берун раванд, Бигў: «Қасам махўред, тоъате сазовор биёваред. Худо ба корҳое, ки мекунад, ҳаройна, (комилан) огоҳ аст!»

54. Бигў: «Ба Худо итоъат кунед ва ба паёмбар итоъат кунед. Пас агар рӯй гардонед, бар паёмбар анҷоми он чизе воҷиб аст, ки бар души вай ниҳода шудааст (таблиғи рисолат) ва бар шумо ҳам

- анҷоми чизе вочиб аст, ки бар души шумо ниҳода шудааст (итоғати содиқона ва ибодати мухлисона). Ва агар ба ӯ итоғат кунед, ҳидоят ёбед. Ва бар паёмбар чуз таблиғи ошкор ҳеч нест».
- 55.Худо ба касоне аз шумо, ки имон овардаанд ва корҳое шоиста кардаанд, ваъда дод, ки дар рӯи замин ҷонишини дигаронашон кунад, ҳамчуноне мардумеро, ки пеш аз онҳо буданд, ҷонишини дигарон кард. Ва динашонро, ки худ барояшон писандида аст, устувор созад. Ва ваҳшаташонро ба эминӣ бадал кунад. Маро мепарастанд ва ҳеч чизеро бо Ман шарик намеkunанд. Ва онҳо, ки аз ин пас ношукрӣ кунанд, нофармонанд.
- 56.Ва намоз бигузored ва закот бидихед ва ба паёмбар итоғат кунед, то, ки бар шумо раҳмкарда шавад!
- 57.Ҳаргиз, мапиндор, ки кофирон метавонанд дар ин сарзамин ба ҷое бигурезанд (аз азоби Худо). Ҷойгоҳашон ҷаҳаннам аст ва ҷӣ бад саранҷомест!
- 58.Эй касоне, ки имон овардаед, бояд ғулумони шумо ва онҳо, ки ҳанӯз ба балоғат нарасидаанд, дар се ҳангом аз шумо барои ворид шудан ба хона рухсат талабанд: пеш аз намози субҳ ва ҳангоми зӯҳр, ки либос аз тан берун мекунад ва баъд аз намози хуфтан. Ин се вақт, вақти хилвати шумост. Дар ғайри он се ҳангом шумо ва онҳо гуноҳе накардаед, агар бар якдигар бигзаред. Худо оётро инчунин барои шумо баён мекунад. Ва Худо донову ҳаким аст!
- 59.Ва чун кӯдакони шумо ба синни балоғат расиданд (дар ҳамаи вақтҳо барои даромадан ба маконе, ки падару модар дар он ҷо истироҳат меkunанд ва ё манзили махсусе, ки дар он ҷо зиндагонӣ меkunанд), бояд монанди касоне, ки зикрашон гузашт, рухсат талабанд. Худо оётро инчунин (равшан ва содда аҳкоми шарияти Худо) барои шумо баён мекунад (то музайян ба одоб ва ахлоқи исломӣ шавед). Ва Худо донову ҳаким аст (дар қонунгузорӣ барои бандагонаш)!
- 60.Пиразанон, ки (ба синну соли нозой расидаанд ва бар асари пиронсолӣ ҷозибай ҷинсиرو комилан аз даст додаанд ва) дигар умеди шавҳар карданашон нест, бе он ки зинатҳои худро ошкор кунанд, агар ҷодари хеш биниҳанд (ва бо либосҳои маъмулӣ бо дигарон мушошират кунанд), муртакиби гуноҳе нашудаанд (чунки ба иллати фартут будан ва куҳансол шудан, ҳамчун духтарони ноболиғ гаштаанд). Ва худдорӣ кардан барояшон беҳтар аст ва Худо шунавою доност!
- 61.Бар нобино ҳараче (гуноҳе) нест ва бар ланг гуноҳе нест ва бар бемор гуноҳе нест. Ва бар шумо гуноҳе нест, агар аз хонаи худ ё хонаи падаратон ё хонаи модаратон ё хонаи бародаратон ё хонаи хоҳаратон ё хонаи амакатон ё хонаи аммаатон ё хонаи тағоятон ё хонаи холаатон ё хонае, ки калидҳои он назди шумост ё хонаи дӯстатон чизе бихӯред. Ва гуноҳе муртакиб нашудаед, агар бо ҳам бихӯред ё ҷудо- ҷудо. Ва чун ба хонае дохил шавед, бар якдигар салом кунед. Ин таҳиятест муборак ва покиза аз ҷониби Худо. Худо оётро барои шумо инчунин баён мекунад, бошад, ки оқилона биандешед!
- 62.Мӯъминон касоне ҳастанд, ки ба Худову паёмбараш имон овардаанд ва чун бо паёмбар дар коре якҷоя бошанд, то аз ӯ рухсат наталабидаанд, набояд бираванд. Онон, ки аз ту рухсат металабанд, ҳаройна, касоне ҳастанд, ки ба Худову паёмбараш имон овардаанд. Пас, ҳангоме ки аз ту барои баъзе аз корҳояшон рухсат хостанд, бар ҳар як аз онон, ки хоҳӣ, рухсат бидеҳ ва барояшон аз Худо омурзиш бихоҳ, ки Худо бахшояндаву меҳрубон аст!
- 63.(Эй мӯъминон) он чунон ки якдигарро садо мекунад (барои иҷтимоӣ ва ширкат дар корҳои муҳим), паёмбарро садо макунед (чунки фармонаш фармони Худо ва даъваташ даъвати Парвардигор аст). Худо медонад ҷӣ касоне аз шумо дар паноҳи дигаре худро пинҳон месозанд (то Паёмбар онҳоро набинад ва аз гурехтани онҳо напурсад ва кореро ба онҳо ҳавола накунад) ва оҳиста - оҳиста берун мераванд. Онон, ки аз фармони ӯ сарпечӣ меkunанд, бояд битарсанд, ки мабодо ба онҳо фитнае ё азобе дардовар (дар баробари исёне, ки меварзанд) бирасад (мисли қаҳтӣ, зилзила ва дигар мусибатҳои дунявӣ ва ё ин ки мисли дӯзах ва дигар шиканҷаҳои ухравӣ)!

64.Огоҳ бошед, ҳаройна, аз они Худост ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст. Медонад, ки шумо бар чӣ коред. Ва он рӯз, ки ба сӯйи ӯ бозгардонда шаванд, ононро аз корҳое, ки кардаанд, огоҳ месозад. Ва Худо бар ҳар чизе доност!

25

Сураи ФУРҚОН¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Бузургу боазамат аст, он ки ин Фурқонро (яъне, чудосозандаи ҳақ аз ботилро) бар бандаи Худ (Мухаммад) нозил кард, то ҷаҳониёнро (ба воситаи он) бимдиҳандае бошад (ва даъвати Қуръонро ба гӯши онҳо бирасонад).

2.Он кас, ки аз они ӯст фармонравоии осмонҳову замин ва фарзанде (барои Худ) нагирифтааст ва ӯро (дар ҳукумат ва моликият) шарике дар фармонравой нест ва ҳар чизро биёфаридааст ва онро ба андоза офаридааст.

3.Ғайри ӯ худоёне дигар гирифтанд, ки ҳеч чиз намеофаринанд ва худ махлуқанд. На молики зиён ва на суди худ ҳастанд ва молики марғу зиндагӣ ва растохез нестанд.

4.Ва кофирон гуфтанд, ки ин ҷуз дурӯғе, ки худ бофтааст² ва гурӯҳе дигар ӯро бар он ёрӣ додаанд, ҳеч нест. Ҳаққо, он чӣ меғӯянд, ситаму ботил аст.

5.Ва гуфтанд: «Ин афсонаҳои пешиниён аст, ки ҳар субҳу шом бар ӯ имло мешавад ва ӯ менависадаш».

6.Бигӯ: «Ин китобро касе нозил кардааст, ки ниҳони осмонҳову заминро медонад. Ҳаройна, ӯ омурзандаву меҳрубон аст!»

7.Гуфтанд: «Чист ин паёмбарро, ки ғизо меҳӯрад ва дар бозорҳо роҳ меравад? Чаро фариштае бар ӯ фурӯд намеояд, то бо ӯ бимдиҳанда бошад?»

8.Чаро аз осмон ганҷе барояш афканда нашавад? Чаро ӯро боғе нест, ки аз он бихӯрад?» Ва ситамкорон гуфтанд: «Шумо аз марди ҷодушудае пайравӣ мекунед!»

9.Бингар, ки чӣ гуна бароят дostonҳо меоваранд. Гумроҳ шудаанд ва тавони роҳ ёфтанишон нест!

10.Бузургу бузургвор аст он кас, ки агар хоҳад, беҳтар аз он ба ту арзонӣ дорад, боғҳое, ки дар онҳо нахрҳо ҷорӣ бошад ва бароят қасрҳо падид оварад.

11.Балки инҳо қиёматро дурӯғ ҳисобанд. Ва барои касоне, ки қиёматро дурӯғ ҳисобанд, оташи сӯзон омода кардаем,

12.ки чун аз роҳи дур бубинадашон (дӯзах кофиронро), ҷӯшу хурӯшашро бишнаванд.

13.Ва чун дастҳо бар гардан баста дар танғное аз он афтанд, ба дуъо марғи хеш меҳоҳанд.

14.Имрӯз на як бор марғи хеш хоҳед, марғи хеш фаровон хоҳед!

15.Бигӯ: «Оё ин беҳтар аст ё он биҳишти ҷовидон, ки ба парҳезгорон ваъда шудааст, ки подошу саранҷоми онон хоҳад буд?»

16.То абад ҳар чӣ бихоҳанд, дар он ҷо ҳаст. Ваъдаест, ки анҷом додани он аз Парвардигорат хоста омадааст.

17.Рӯзе, ки ононро бо чизҳое, ки ғайри Худои якто мепарастиданд, ба маҳшар гирд оварад ва сипас пурсад: «Оё шумо ин бандагони Маро гумроҳ мекардед ё онҳо худ роҳро гум карда буданд?»

18.Гӯянд: «Покӣ Ту! Моро сазовор набудааст, ки ҷуз ту касеро ба ёрӣ гирем. Валекин, Ту худ онҳо ва падаронашонро бархурдор сохтӣ, чунон ки ёди Туро фаромӯш карданд ва мардуме шуданд ба ҳалокат афтода.

- 19.Инҳо он чиро мегуфтед, дурӯғ меҳонданд ва акнун натавонед азоберо аз худ дур созед ё хештанро ёрӣ диҳед. Ва ҳар кас аз шумо, ки ситам кунад, азобе бузургаш мечашонем.
- 20.Пеш аз ту паёмбароне фиристодаем, ки таъом меҳӯрданд ва дар бозорҳо роҳ мерафтанд. Ва шуморо василаи озмоиши яқдигар қарор додем. Оё сабр тавонед кард? Ва Парвардигори ту биност.
- 21.Касоне, ки ба дидори Мо умед надоранд, гуфтанд: «Чаро фариштагон бар мо нозил намешаванд? Ё чаро Парвардигори худро намебинем?» Ба ростӣ, ки худро бузург шумурданд ва саркашӣ карданд, саркашии бузург.
- 22.Рӯзе, ки фариштагонро бубинанд, дар он рӯз гунаҳкоронро ҳеҷ муждае надиханд ва ба онҳо гӯянд: «Мужда бар шумо ҳаром аст!»
- 23.Ва ба аъмоле, ки кардаанд, пардозем ва ҳамаро чун зарраҳои хок (ғубор) барбод диҳем.
- 24.Аҳли биҳишт дар ин рӯз дар беҳтарин ҷойгоҳ ва беҳтарин макон барои оромиш ҳастанд.
- 25.Рӯзе, ки осмон бо абрҳо мешикофад ва фариштагон бар замин фиристода шаванд,
- 26.Фармонравой дар он рӯз, ба ростӣ, аз они Худои раҳмон аст. Ва барои кофирон рӯзе душвор хоҳад буд.
- 27.Рӯзе, ки кофир дастони худро ба дандон газад ва гӯяд: «Эй кош, роҳеро, ки расул дар пеш гирифта буд, дар пеш гирифта будам.
- 28.Вой бар ман, кош фалонро дӯст намегирифтам;
- 29.бо он ки Қуръон барои ман нозил шуда буд, маро аз пайравиаш бозмедошт. Ва ин шайтон ҳамвора одамиро танҳо (хору залил) мегузорад.
- 30.Паёмбар гуфт: «Эй Парвардигори ман, қавми ман тарки Қуръон гуфтанд!»
- 31.Инчунин ҳар паёмбареро аз миёни кофирон душмане падид овардем. Ва Парвардигори ту барои роҳнамоиву ёрии ту кофист!
- 32.Кофирон гуфтанд: «Чаро ин Қуръон якбора бар ӯ нозил намешавад?». Барои он аст, ки дили туро ба он нерӯмандӣ диҳем ва онро ба оҳистагиву тартиб фуру хонем.
- 33.Ҳеҷ масале барои ту наёваранд, магар он, ки посухашро ба ростӣ ва неқӯтарин баён биёварем.
- 34.Касонеро, ки бар рӯй мекашанду дар ҷаҳаннам гирд меоваранд, ба ҷойгоҳ бадтару ба роҳ гумгаштатаранд.
- 35.Ба Мӯсо китоб додем ва бародараш Ҳорунро мададгораш сохтем.
- 36.Ва гуфтем: «Назди мардуме, ки оёти Моро дурӯғ баровардаанд, биравед». Ва он қавмро ба сахтӣ ҳалок кардем.
- 37.Қавми Нӯҳро, чун паёмбаронро дурӯғшумурдаанд, ғарқ кардем ва онҳоро барои мардум ибрате сохтем. Ва барои ситамгонро азобе дардовар омода кардем
- 38.ва Одро ва Самудро ва асҳоби Рассро³ ва наслҳои бисёреро, ки миёни онҳо буданд.
- 39.Ва барои ҳама мисолҳое овардем ва ҳамаро несту нобуд сохтем.
- 40.Ва бар ободӣ ва шаҳре, ки бар он борони азоб боронида будем, гузар мекарданд. Оё ононро намедиданд? Оре, ба қиёмат умед надоштанд.
- 41.Чун туро диданд, масхараат карданд, ки оё ин аст он паёмбаре, ки Худо бар мо фиристодааст?
- 42.Агар ба хоҳири худоёнамон сарсахтӣ намекардем, наздик буд, ки моро аз парастешагон гумроҳ кунад. Чун азобро бубинанд, хоҳанд донист чӣ касе гумроҳтар будааст.
- 43.Оё он касро, ки ҳавои нафсро ба худӣ гирифта буд, дидӣ? Оё ту зомини ӯ ҳастӣ?
44. Ё гумон кардаӣ, ки бештаринашон мешунаванду мефаҳманд? Инҳо чун чорпоёне беш нестанд, балки аз чорпоён ҳам гумроҳтаранд.
45. Надидаӣ, ки Парвардигори ту чӣ гуна сояро мекашад? Агар меҳост, дар як ҷо сокинаш мегардонд. Он гоҳ офтобро бар ӯ далел гардонидем⁴.

46. Сипас баргирифтемаш⁵, гирифтани андак-андак.
47. ӯст, ки шабро пӯшиши шумо кард ва хобро оромишатон ва рӯзро замони бархостанатон.
48. ӯст, ки пешопеши раҳмати худ (борон) бодҳоро ба мужда додан фиристонд. Ва аз осмон обе пок нозил кардем,
49. то сарзамини мурдари ба он зиндагӣ бахшем ва чорпоён ва мардуми бисёреро, ки офаридаем, ба он сероб кунем.
50. Ва то биандешанд, онро⁶ (боронро) миёнашон тақсим кардем. Вале бештари мардум носипосӣ карданд!
51. Агар меҳостем, ба ҳар шаҳре бимдиҳандае мефиристондем.
52. Ба кофирон итоъат макун ва ба ҳукми Худо (Қуръон) бо онҳо чиҳод кун, чиҳоде бузург!
53. ӯст, ки ду дарё ба ҳам биёмеҳт, яке ширину гуворо ва дигаре шӯробе бадмазза. Ва миёни он ду монеъае ва садде устувор қарор дод.
54. ӯст, ки одамиро аз об (нутфа) биёфарид ва ўро насабу пайванд сохт ва Парвардигори ту ба ин корҳо тавонист!
55. Ғайри Худои якто чизҳоро мепарастанд, ки ба онҳо на суд медиҳад ва на зиён. Ва кофир ҳамеша пуштибони мухолифони Парвардигори хеш аст.
4. Яъне, агар офтоб намебуд, сояе намебуд ва ин вучуди офтоб аст, ки сабаби кӯтоҳ шудану баланд шудани соя мешавад.
5. Сояро.
6. Баъзе муфассирон мурод аз замири “онро” Қуръонро донистаанд.
56. Мо туро фиристондем, барои он ки башорат диҳӣ ва битарсонӣ.
57. Бигӯ: «Ман аз шумо ҳеч музде наметалабам, магар ин ки ҳар ки хоҳад, ба сӯи Парвардигораш роҳе биёбад».
58. Ва бар Он зиндае, ки намемирад, таваккул кун ва ба ситоиши ӯ тасбеҳ гӯй ва ӯ худ барои огоҳӣ аз гуноҳони бандагонаш кофист,
59. он, ки осмонҳоро замин ва ҳар чиро дар миёни онҳост, ба шаш рӯз биёфарид, он гоҳ ба Арш муставӣ шуд⁷. ӯст Худои Раҳмон ва дар бораи ӯ аз касе бипурс, ки огоҳ бошад.
60. Ва чун ба онон гуфта шуд, ки Раҳмонро сачда кунед, гуфтанд: «Раҳмон кист? Оё бар ҳар кас, ки ту фармон медиҳӣ, сачда кунем?» Ва бар нафраташон афзуда шуд.
61. Бузургу боазамат аст, он касе, ки дар осмон бурҷҳо⁸ биёфарид ва дар онҳо чароғево моҳе тобон падида овард.
62. Ва ӯст, ки шабу рӯзро барои касоне, ки меҳоханд ибрат гиранд ё шукргузорӣ кунанд, аз паи ҳам қарор дод.
63. Бандагони Худои Раҳмон касоне ҳастанд, ки дар рӯи замин ба фурӯтанӣ роҳ мераванд. Ва чун ҷоҳилон ононро хитоб кунанд, ба мулоимат сухан гӯянд.
64. Ва онон, ки шабро дар сачда ё дар қиём барои Парвардигорашон ба субҳ меоваранд.
65. Ва онон, ки мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, азоби ҷаҳаннамро аз мо бигардон, зеро азоби ҷаҳаннам азобест доим!
66. Ҷаҳаннам бад қароргоҳу бад маконест».
67. Ва онон, ки чун нафақа (харҷи зиндагӣ) мекунанд, исроф намекунанд ва ҳасисӣ намеварзанд, балки миёни ин (ду роҳ, исроф ва ҳасисӣ) миёнаро мегиранд.

68. Ва онон, ки бо Худои якто худои дигаре намегиранд ва касеро, ки Худо куштанаширо ҳаром карда, магар барҳақ, намекушанд ва зино намекунанд. Ва ҳар кӣ ин корҳо кунад, уқубати гуноҳи худро мебинад.
69. Азобаш дар рӯзи қиёмат музоъаф (дучандон) мешавад ва то абад ба хорӣ дар он азоб хоҳад буд,
70. ғайри он касон, ки тавба кунанд ва имон оваранд ва корҳои шоиста кунанд. Худо гуноҳонашонро ба некиҳо бадал мекунад ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!
71. Ва ҳар кӣ тавба кунад ва кори шоиста кунад, ба шоистагӣ назди Худо бозгардад.
72. Ва онон, ки ба дурӯғ шаҳодат медиҳанд ва чун бар нописанде (амали ношоиста) бигзаранд, ба шитоб аз он дурӣ мечӯянд.
73. Ва онон, ки чун ба оёти Парвардигорашон пандашон диҳанд, дар баробари он чун карону кӯрон набошанд.
74. Ва онон, ки мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, аз ҳамсарону фарзандонамон дилҳои моро шод дор ва моро пешвои парҳезгорон гардон!»
75. Инҳо ҳамон касонанд, ки ба хотири сабре, ки таҳаммул кардаанд, ғурфаҳои бихиштро подош ёбанд ва дар он ҷо ба дуруду саломашон бинавозанд.
76. Ҷовидона дар он ҷо бошанд. Чӣ неқӯ қароргоҳу маконест!
77. Бигу: «Агар ибодат ва дуъоятон набошад Парвардигори ман эътиное бар шумо надорад. Аммо шумо (куффор) рисолати осмониро дурӯғ шуморидед. Пас, (оқибати) он мулозими шумо хоҳад шуд (сазои куфр ва исёни худро хоҳед дид)».

26

Сураи ШУЪАРО¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. То, син, мим.
2. Инҳост оёти ин китоби равшангар.
3. Шояд аз ин, ки имон намеоваранд, худро ҳалок созӣ.
4. Агар бихоҳем, аз осмон барояшон ояте нозил мекунем, ки дар баробари он ба ҳузӯ (фурутани, хоксорӣ, шикастанафсӣ) сар фуруд оваранд.
5. Барояшон ҳеҷ сухане тоза аз Худои Раҳмон нозил намешавад, ҷуз он ки аз он рӯй мегардонанд.
6. Пас дурӯғаш бароварданд. Ба зудӣ хабари он чизҳое, ки масхарааш мекарданд, ба онҳо бирасад.
7. Оё ба замин нанигаристаанд, ки чӣ қадар аз ҳар гуна гиёҳони неқӯ дар он рӯёнидаем.
8. Дар ин ибратаст, вале бештаринашон мӯъмин набудаанд.
9. Ба ростӣ, Парвардигори ту пирӯзманду меҳрубон аст!
10. Ва Парвардигорат Мӯсоро нидо дод, ки эй Мӯсо, ба сӯи он мардуми ситамкор бирав,
11. қавми Фиръавн. Оё намехоҳанд парҳезгор шаванд?
12. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, метарсам, ки дурӯғгӯям хонанд.
13. Ва дили ман танг гардад ва забонам кушода нашавад. Ҳорунро пайғамбарӣ деҳ!
14. Ва бар ман гуноҳе даъво доранд², метарсам, ки маро бидустанд».
15. Гуфт: «Ҳаргиз, оёти Маро ҳарду назди онҳо бибаред, Мо низ бо шумо ҳастем ва гӯш фаро медиҳем».
16. Пас назди Фиръавн равед ва бигӯед: «Мо расули Парвардигори ҷаҳониён ҳастем,
17. ки бани Исроилро бо мо бифиристӣ»
18. Гуфт: «Оё ба ҳангоми кӯдакӣ назди худ парваришат надодем ва ту чанд сол аз умратро дар миёни мо нагузаронидӣ?

- 19.Ва он кори кардаатро, кардӣ? Пас, ту кофири неъматӣ»³.
- 20.Гуфт: «Он вақт, ки чунон кардам, аз хатокорон будам.
- 21.Ва чун аз шумо тарсидам, гурехтам. Вале Парвардигори ман ба ман пайғамбарӣ дод ва маро дар шумори паёмбарон овард.
- 22.Ва миннати ин неъматро бар ман мениҳӣ, ҳол он ки бани Исроилро ғулом сохтай?»
- 23.Фиръавн гуфт: «Парвардигори ҷаҳониён кист?»
- 24.Гуфт: «Агар ба яқин мепазиред, Парвардигори осмонҳову замин ва ҳар ҷӣ миёни онҳост».
- 25.Ба онон, ки дар атрофаш буданд, гуфт: «Оё нашунидед?»
- 26.Гуфт: «Парвардигори шумо ва Парвардигори ниёғони шумо»,
- 27.Фиръавн гуфт: «Ин паёмбаре, ки бар шумо фиристода шуда, девона аст».
- 28.Гуфт: «ӯст Парвардигори Машриқу Мағриб ва ҳар ҷӣ миёни он ду аст, агар оқилона биандешед».
- 29.Фиръавн гуфт: «Агар ҷуз ман каси дигареро ба худой гириӣ, ба зиндонат меафканам».
- 30.Гуфт: «Ҳатто агар мӯъҷизае равшан барои ту оварда бошам?»
- 31.Гуфт: «Агар рост мегӯӣ, биёвар».
- 32.Асояшро андохт. Ба ошкоро аждаҳое шуд.
- 33.Ва дасташро берун овард. Дар назари бинандагон сафед менамуд.
- 34.Ба бузургони қавмаш, ки канораш буданд, гуфт: «Ин мард ҷодугари доност.
- 35.Меҳоҳад ба ҷодуи худ шуморо аз сарзаминатон берун кунад. Ҷӣ раӣ медиҳед?»
- 36.Гуфтанд: «Аз ӯ ва аз бародараш мӯҳлат бихоҳ ва касон ба шаҳрҳо бифирист,
- 37.то ҳар ҷодугари доноеро, ки ҳаст, назди ту биёранд».
- 38.Ҷодугаронро дар рӯзе муайян ба ваъдаҳо оварданд.
- 39.Ва мардумро гуфтанд: «Оё шумо низ гирд меоед?»
- 40.То агар ҷодугарон пирӯз омаданд, ҳама аз онҳо пайравӣ кунем!»
- 41.Чун ҷодугарон омаданд, ба Фиръавн гуфтанд: «Оё агар мо пирӯз шавем, моро музде хоҳад буд?»
- 42.Гуфт: «Оре, ҳама аз наздиконам хоҳед буд».
- 43.Мӯсо ба онҳо гуфт: «Ҳар ҷӣ меҳоҳед, бияфканед!»
- 44.Онон ресмонҳову ҷӯбҳои худ бияфканданд ва гуфтанд: «Ба иззати Фиръавн, ки мо пирӯз шудем!»
- 45.Ва Мӯсо асояшро афканд. Ногоҳ ҳамаи он дурӯғхоеро, ки сохта буданд, фуру бурд.
- 46.Ҷодугарон ба сачда афтоданд.
- 47.Гуфтанд: «Ба Парвардигори ҷаҳониён имон овардем,
- 48.Парвардигори Мӯсо ва Ҳорун!»
- 49.Гуфт: «Оё пеш аз он, ки шуморо рухсат диҳам, имон овардед? Албатта, ин мард (яъне, Мӯсо) бузурги шумост, ки шуморо ҷоду омӯхтааст. Хоҳед дид. Акнун дастҳову пойҳоятонро аз ҷапу рост хоҳам бурид ва ҳамаатонро бар дор хоҳам кард!»
- 50.Гуфтанд: «Боке нест, мо назди Парвардигорамон бозмегардем.
- 51.Мо умед дорем, ки Парвардигорамон хатоҳои моро бубахшад, ки мо нахустин касоне ҳастем, ки имон овардем».
- 52.Ва ба Мӯсо ваҳӣ кардем, ки шабҳангом бандағони Маро берун бибар, ки аз паи шумо биёянд.
- 53.Ва Фиръавн гирдоварандағони сипоҳро ба шаҳрҳо фиристод.
- 54.Ҳаройна, ки инҳо гурӯҳе андаканд
- 55.ва моро ба таҳқиқ, ба ҳашм овардаанд
- 56.ҳаройна, ва мо ҳамагӣ омодаи ҷангем.
- 57.Пас онҳоро аз боғҳову ҷашмасорҳо берун кардем
- 58.ва аз ганҷҳову хонаҳои некӯ,
- 59.ба ин сон ҳама ро ба бани Исроил вогузоштем»⁴.

- 60.Фиръавниён ба хангоми баромадани офтоб аз паи онҳо рафтанд.
- 61.Чун он ду гурӯҳ якдигарро диданд, ёрони Мӯсо гуфтанд: «Ҳаройна, гирифтор шудем!»
- 62.Гуфт: «Ҳаргиз, Парвардигори ман ҳаройна, бо ман аст ва маро роҳнамоӣ хоҳад кард».
- 63.Пас ба Мӯсо ваҳй кардем, ки асоятро ба баҳр бизан. Баҳр аз ҳам бишикофт ва ҳар пора чун кӯҳе азим гашт.
- 64.Ва он гурӯҳи дигарро низ ба баҳр расонидем.
- 65.Мӯсо ва ҳамаи ҳамроҳонашро раҳонидем.
- 66.Ва он дигарро ғарқ сохтем.
- 67.Албатта, дар ин ибратест ва бештаринашон имон наоварданд!
- 68.Ҳаройна, Парвардигори ту пирӯзманду бахшанда аст!
69. Ва достони Иброҳимро барояшон тиловат кун!
- 70.Он гоҳ, ки ба падару қавми худ гуфт: «Чӣ мепарастед?»
- 71.Гуфтанд: «Бутонеро мепарастем ва муқими остонашон ҳастем».
72. Гуфт: «Оё вақте онҳоро мехонед, садоятонро мешунаванд?
73. Ё барои шумо суду зиёне доранд?»
74. Гуфтанд: «На, падаронамонро дидаем, ки чунин мекардаанд».
75. Гуфт: «Оё медонед, ки чӣ мепарастадаед
- 76.шумо ва ниёгонатон?
- 77.Онҳо душманони мананд, вале Парвардигори ҷаҳониён дӯсти ман аст.
- 78.Он, ки маро биёфарида, сипас роҳнамоиям мекунад
- 79.ва он, ки ба ман таъом медиҳад ва маро сероб месозад
- 80.ва чун бемор шавам, шифоям мебахшад
- 81.ва он, ки маро мемиронад ва сипас зинда мекунад
- 82.ва он, ки умед медорам, ки дар рӯзи қиёмат хатоямро бибахшояд.
- 83.Эй Парвардигори ман, маро ҳикмат бахш ва маро ба шоистагон бипайванд.
- 84.Ва зикри ҷамили маро дар даҳони ояндагон андоз
- 85.ва маро аз ворисони биҳишти пурнеъмат қарор деҳ
- 86.ва падарамро⁵ биёмурз, ки аз гумроҳон аст
- 87.ва дар рӯзи қиёмат маро расво масоз,
- 88.рӯзе, ки на мол суд медиҳад ва на фарзандон,
- 89.магар он кас, ки бо қалбе раста аз ширк ба назди Худо биёяд!»
- 90.Ва биҳиштҳоро барои парҳезгорон наздик оранд.
- 91.Ва ҷаҳаннамро дар назари кофирон ошкор кунанд.
- 92.Ба онҳо гуянд: «Чизҳое, ки мепарастидед (ғайри Аллоҳ), кучоянд?
- 93.(Маъбудҳое), ғайр аз Худо оё ёриатон мекунанд (дар баробари азоби Худо) ё худ ёрӣ меҷӯянд?»
- 94.Онҳо (бутҳо) ва кофиронро сарнагун дар ҷаҳаннам андозанд
- 95.Ва ҳамаи лашкари Иблисро.
- 96.Ва дар ҳоле, ки дар ҷаҳаннам бо якдигар ба низоъ пардохтаанд, мегуянд:
- 97.«Ба Худо савганд, ки мо дар гумроҳии ошкор будем,
98. он гоҳ, ки шуморо бо Парвардигори ҷаҳониён баробар медонистем.
99. Ва моро бадкорон гумроҳ сохтанд
100. ва акнун моро шафеъоне нест
101. ва моро дӯсти меҳрубоне нест.
102. Кош бори дигар ба дунё бозгардем, то аз мӯъминон гардем».
103. Ба таҳқиқ, дар ин ибратест ва бештаринашон имон наёварданд.

104. Албатта, Парвардигори ту пирӯзманду меҳрубон аст!
105. Қавми Нӯҳ паёмбаронро дурӯтгӯ бароварданд.
106. Он гоҳ ки бародарашон Нӯҳ ба онҳо гуфт: «Магар парҳезгорӣ намекунед?
107. Ба таҳқиқ, ман барои шумо паёмбаре амин ҳастам.
108. Аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед.
109. Ман аз шумо дар баробари ҳидояти худ музде наметалабам. Музди ман танҳо бар ӯҳдаи Парвардигори ҷаҳониён аст.
110. Пас аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед!»
111. Гуфтанд: «Оё ба ту имон биёварем ва ҳол он ки бенавоён (бечизу бемақом) пайрави ту ҳастанд?»
112. Гуфт: «Дониши ман ба корҳое, ки мекунанд, намерасад.
113. Агар мефаҳмед, ҳисобашон танҳо бо Парвардигори ман аст.
114. Ва ман мӯъминонро дур намекунам.
115. Бимдиҳандае ошкор ҳастам».
116. Гуфтанд: «Эй Нӯҳ, агар бас накунӣ, сангсор мешавӣ».
117. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, қавми ман маро дурӯтгӯ мебароранд.
118. Миёни ману онҳо роҳе баркушой ва марову мӯъминони ҳамроҳи маро раҳой бахш».
119. ӯ ва ҳамроҳонашро дар он киштии пур наҷот додем.
120. Ва боқиро ғарқ кардем.
121. Албатта, дар ин ибратаест ва бештаринашон имон наёварданд.
122. Албатта, Парвардигори ту пирӯзманду меҳрубон аст!
123. Қавми Од паёмбаронро дурӯтгӯ бароварданд.
124. Он гоҳ, ки бародарашон Худ гуфт: «Оё наметарсед?
125. Ҳаройна, ман барои шумо паёмбаре амин ҳастам.
126. Аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед.
127. Ман аз барои ҳидояти худ музде наметалабам. Музди ман танҳо бар ӯҳдаи Парвардигори ҷаҳониён аст.
128. Оё бар сари ҳар баландӣ ба беҳудагӣ бурҷе месозед?
129. Ва ба ин пиндор, ки ҳамеша зиндаед, қасрҳое бино мекунед?
130. Ва чун интиқом гиред, бераҳмона интиқом мегиред?
131. Пас аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед.
132. Ва битарсед аз он Худое, ки он чиро, ки медонед, ба шумо ато кардааст.
133. Ва ба шумо чорпоёну фарзандон арзонӣ доштааст
134. ва боғҳову чашмасорон.
135. Ман аз азоби рӯзи бузург бар шумо бимнокам».
136. Гуфтанд: «Барои мо яқсон аст, ки моро панд диҳӣ ё панд надихӣ.
137. Инҳо ҷуз ҳамон дурӯғу найранги пешиниён нест.
138. Ва мо азоб нахоҳем шуд».
139. Пас дурӯғияш бароварданд ва Мо ононро ҳалок кардем. Албатта, дар ин ибратаест ва бештаринашон имон наёварданд!
140. Ҳаройна, Парвардигори ту пирӯзманду меҳрубон аст!
141. Қавми Самуд⁶ паёмбаронро дурӯтгӯ бароварданд.
142. Он гоҳ ки бародарашон Солеҳ гуфт: «Оё наметарсед?
143. Ҳаройна, ман барои шумо паёмбаре амин ҳастам.
144. Аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед!

145. Ман аз шумо барои ҳидояти худ музде наметалабам. Музди ман танҳо бар ӯҳдаи Парвардигори ҷаҳониён аст!
146. Оё пиндоред, ки шуморо дар ин неъматҳо эмин раҳо мекунад?
147. Дар боғҳову чашмасорҳо?
148. Ва киштзорҳову нахҳо бо он шукуфаҳои нарму латиф?
149. Ва шодмон дар кӯҳҳо хонаҳое метарошед?
150. Пас аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед!
151. Ва фармони ин исрофкоронро мапазиред,
152. Инҳо, ки дар замин ба ҷои ислоҳ фасод мекунад»
153. Гуфтанд: «Ҷуз ин нест, ки туро ҷоду кардаанд.
154. Ту низ инсоне монанди мо ҳастӣ. Агар рост мегӯӣ, нишонае биёвар».
155. Гуфт: «Ин модашутури ман аст. Як рӯз об хӯрдан ҳаққи ӯ бошад ва як рӯз ҳаққи шумо.
156. Ба он осебе марасонед, ки азоби рӯзи бузург ба саратон меояд».
157. Онро куштанд ва пушаймон шуданд.
158. Пас азоб онҳоро фуру гирифт. Албатта, дар ин ибратаест ва бештаринашон имон наёварданд
159. Албатта, Парвардигори ту пирӯзманду меҳрубон аст!
160. Қавми Лут паёмбаронро дурӯнгӯ бароварданд.
161. Он гоҳ, бародарашон Лут гуфт: «Оё наметарсед?
162. Ҳаройна, ман барои шумо паёмбаре амин ҳастам.
163. Аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед!
164. Ман аз шумо барои ҳидояти худ музде наметалабам. Музди ман танҳо бар ӯҳдаи Парвардигори ҷаҳониён аст!
165. Чаро аз миёни мардуми ҷаҳон бо мардон меомезед?
166. Ва ҳамсаронеро, ки Парвардигоратон офаридааст, тарк мегӯед? Балки, шумо мардуми таҷовузкор ҳастед!»
167. Гуфтанд: «Эй Лут, агар бас накунӣ, ҳатман, аз шаҳр берунат мекунем».
168. Гуфт: «Ҳаройна, ман ба кори шумо душманам.
169. Эй Парвардигори ман, маро ва касонамро аз оқибати амале, ки мекунад, раҳой бахш!»
170. ӯ ва ҳамаи касонашро раҳонидем,
171. ғайри пиразане, ки хост бимонад.
172. Сипас дигаронро ҳалок кардем,
173. Бар онҳо бороне боронидем ва ҷӣ бад буд борони таҳдидшудагон!
174. Ҳаройна, дар ин ибратаест ва бештаринашон имон наёварданд.
175. Ҳаройна, Парвардигори ту пирӯзманду меҳрубон аст!
176. Мардуми Айка⁷ паёмбаронро дурӯнгӯ бароварданд.
177. Он гоҳ, ки Шуъайб ба онҳо гуфт: «Оё аз Худо наметарсед?
178. Ҳаройна, ман барои шумо паёмбаре амин ҳастам.
179. Аз Худо битарсед ва ба ман итоъат кунед!
180. Ман аз шумо барои ҳидояти худ музде наметалабам. Музди ман танҳо бар ӯҳдаи Парвардигори ҷаҳониён аст.
181. Паймонаро тамом бипардозед ва камфурӯшӣ макунед.
182. Ва бо тарозуи дуруст вазн кунед.
183. Ба мардум кам мадиҳед ва бебокона дар замин фасод макунед.
184. Аз он Кас, ки шумо ва халоиқи пеш аз шуморо офаридааст, битарсед».
185. Гуфтанд: «Ҷуз ин нест, ки туро ҷоду кардаанд.

186. Ту низ инсоне монанди мо ҳастӣ ва мепиндорем, ки дурӯғ меғӯй.
187. Агар рост меғӯй, поре аз осмонро бар сари мо андоз».
188. Гуфт: «Парвардигори ман ба коре, ки мекунад, донотар аст».
189. Пас дурӯғгӯяш бароварданд ва дар он рӯзи абрнок азоб ононро фуру гирифт. Он ҳаройна, азоби рӯзи бузург буд!
190. Албатта, дар ин ибратаест ва бештаринашон имон наёварданд.
191. Албатта, Парвардигори ту пирӯзманду меҳрубон аст.
192. Ва ҳаройна, ин китоб нозилшуда аз ҷониби Парвардигори ҷаҳониён аст.
193. Онро Рӯҳуламин⁸ нозил кардааст.
194. Бар дили ту, то аз бимдиҳандагон бошӣ,
195. ба забони арабии равшан.
196. Ва ҳаройна, он дар навиштаҳои пешиниён низ ҳаст.
197. Оё ин нишона бар онҳо басанда нест, ки уламои бани Исроил аз он огоҳанд?
198. Агар онро бар яке аз аҷамиён (ғайри арабҳо) нозил карда будем
199. ва барояшон онро меҳонд, ба он имон намеоварданд.
200. Ба ин сон Қуръонро дар дилҳои гунаҳгорон роҳ додем.
201. Ба он имон намеоваранд, то азоби дардоварро бингаранд.
202. Ва он азоб ногаҳон ва беҳабар бар онон фуруд меояд.
203. Меғӯянд: «Оё моро мӯҳлате хоҳанд дод?»
204. Оё ба азоби мо мешитобанд?
205. Дидӣ, ки ҳарчанд солҳо баҳрамандашон сохтем,
206. боз ҳам азобе, ки ба онҳо ваъда шуда буд, бар сарашон омад.
207. Он баҳрамандиҳо ба ҳолашон суд накард?
208. Мо ҳеҷ аҳли ободӣ ва шаҳреро ҳалок накардем, ҷуз он ки барояшон бимдиҳандагоне буданд,
209. То пандашон диҳанд. Зеро мо ситамкор нестем.
210. Ва ин Қуръонро шайтонҳо нозил накардаанд.
211. Онон на лоиқи ин қоранд ва на тавони он доранд.
212. Ҳаройна, шайтонҳоро аз шунидани ваҳй дур доштаанд.
213. Пас ба Худои якто ҳудои дигареро маҳон, то мабодо дар шумори азобшавандагон дарой.
214. Хешовандони наздикатро битарсон.
215. Дар баробари ҳар як аз мӯъминон, ки аз ту пайравӣ мекунад, хоксор бош.
216. Ва агар бар ту нофармонӣ карданд, бигӯ: «Ҳаройна, ман аз қорҳои шумо безорам!»
217. Ва бар Худои пирӯзманду меҳрубон таваккул кун.
218. Он, ки туро мебинад, он гоҳ бармехезӣ
219. ва намоз хонданатро бо дигар намозгуздорон мебинад.
220. Албатта, ўст шунавою доно!
221. Оё шуморо огоҳ кунам, ки шайтонҳо ба назди қиҳо меоянд?
222. Бар ҳар дурӯғгӯи гунаҳкор меоянд.
223. Гӯш фаро медиҳанд ва бештаринашон дурӯғгӯёнанд.
224. Ва гумроҳон аз паи шоъирон мераванд.
225. Оё надидаӣ, ки шоъирон дар ҳар водие саргаштаанд?
226. Ва қизҳо меғӯянд, ки худ амал намекунанд?
227. Магар онон, ки имон оварданд ва қорҳои шоиста карданд ва Худоро фаровон ёд карданд ва чун мавриди ситам воқеъ шуданд, интиқом гирифтанд. Ва ситамкорон ба зудӣ хоҳанд донист, ки ба ҷӣ маконе бозмегарданд.

Сураи НАМЛ¹
(Мӯрча)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. То, син. Ин аст оёти Қуръон ва китоби равшангар.
2. Раҳнамун ва хушхабарест барои мӯъминон:
3. Онон, ки намоз мегузоранд ва закот медиҳанд ва ба рӯзи қиёмат яқин доранд.
4. Аъмоли онҳоро, ки ба охират имон надоранд, дар назарашон биёростем. Аз ин рӯ, саргашта мондаанд.
5. Онҳо ҳамон касонанд, ки азоби саҳт аз онҳо ва дар охират зиёнкортаранд.
6. Ту касе ҳастӣ, ки Қуръон аз ҷониби Худои ҳақиму доно ба ту нозил мешавад.
7. Мӯсо ба хонаводаи худ гуфт: «Ман аз дур оташе дидам, ба зудӣ, ки аз он бароятон хабаре биёварам ё пораи оташе. Шояд гарм шавед».
8. Чун ба оташ расид, нидоаш доданд, ки баракат дода шуда он, ки даруни оташ аст (мурод фариштагон аст) ва он, ки дар канори он аст. Ва пок аст Худои якто, он Парвардигори ҷаҳониён!
9. «Эй Мӯсо, Ман Худои пирӯзманди ҳақим ҳастам.
10. Асоятро бияфкан!» Чун дидаш, ки монанди море мечунбад, гурезон бозгашт ва ба ақиб нанигарист. «Эй Мӯсо, матарс. Ҳаройна, паёмбарон набояд, ки дар назди ман битарсанд,
11. магар касе, ки гуноҳе карда бошад ва пас аз бадкорӣ некӯкор шавад. Пас, ҳаройна, Ман омурзандаву меҳрубонам!
12. Дастатро дар гиребон бибар, то бе ҳеҷ осебе сафед берун ояд. Бо нӯҳ нишона² назди Фиръавн ва қавмаш бирав, ки мардуме исёнгаранд».
13. Чун нишонаҳои равшангари Моро دیدанд, гуфтанд: «Ин ҷодуе ошкор аст!»
14. Бо он, ки дар дил ба он яқин оварда буданд, вале аз рӯи ситаму бартаричӯй инкораш карданд. Пас бингар, ки оқибати табаҳкорон чӣ гуна бувад!
15. Мо ба Довуду Сулаймон дониш додем. Гуфтанд: «Сипос аз онӣ Худо аст, ки моро бар бисёре аз бандагони мӯъмини худ бартарӣ дод!»
16. Ва Сулаймон вориси Довуд шуд ва гуфт: «Эй мардум, ба мо забони мурғон омӯхтанд ва аз ҳар неъмате арзонӣ доштанд. Ва ин иноятест ошкор!»
17. Сипоҳиёни Сулаймон аз ҷинну одамӣ ва парранда гирд омаданд ва онҳо саф орошта рафтанд,
18. то ба водии мӯрчагон расиданд. Мӯрчае гуфт: «Эй мӯрчагон, ба лонаҳои худ дароед, то Сулаймону лашкариёнаш шуморо беҳабар помол накунад».
19. Сулаймон аз сухани ӯ лабханд заду гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро водор, то шукри неъматӣ туро, ки бар ман ва падару модари ман арзонӣ доштаӣ, ба ҷой оварам ва корҳои шоистае кунам, ки ту хушнуд шавӣ ва маро ба раҳмати худ дар шумори бандагони шоистаат даровар!»
20. Дар миёни мурғон ҷустуҷӯ кард ва гуфт: «Чаро худхудо³ намебинам. Ё аз ғоибшудагон аст?
21. Ҳатман, Ба саҳттарин тарзе азобаш мекунам ё сарашро мебурам, магар он, ки барои ман далеле равшан биёварад».

22. Дер карданаш ба дарозо накашид. Биёмаду гуфт: «Ба чизе даст ёфтаам, ки ту даст наёфта будӣ ва аз Сабо⁴ бароят хабаре дуруст овардаам.
23. Занеро⁵ ёфтам, ки бар онҳо подшоҳӣ мекунад. Ва аз ҳар неъмате бархурдор аст ва тахте бузург дорад.
24. Дидам, ки худ ва мардумаш ба ҷои Худои якто офтобро сачда мекунад. Ва шайтон аъмолашонро дар назарашон биёрастааст ва аз роҳи Худо гумроҳашон кардааст, чунонки рӯи ҳидоят нахоҳанд дид.
25. Чаро Худоеро, ки ниҳони осмонҳову заминро ошкор мекунад ва ҳарчиро пинҳон медоред ё ошкор месозед, медонад, сачда накунад?
26. Худои якто, ки ҳеҷ ҳудое барҳақ ҷуз ӯ нест. Парвардигори Арши азим».
27. Гуфт (Сулаймон): «Акнун бингарем, ки рост гуфтай ё дар шумори дурӯғгӯёнӣ.
28. Ин номаи маро бибар ва бар онҳо афкан, сипас як сӯ шав ва бингар, ки чӣ ҷавоб медиҳанд»,
29. Зан гуфт: «Эй бузургон, номае гиromӣ ба сӯи ман афканда шуд.
30. Нома аз Сулаймон аст ва ин аст: «Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон».
31. «Бар ман бартарӣ маҷӯед ва ба таслим назди ман биёед».
32. Зан гуфт: «Эй бузургон, дар кори ман раъй бидихед, ки то шумо ҳозир набошед, ман ҳеҷ кореро ҳал натавонам кард».
33. Гуфтанд: «Мо қудратмандон ва соҳибони набарди саҳт ҳастем. Корҳо ба дасти туст. Бингар, ки чӣ фармон медиҳӣ».
34. Зан гуфт: «Подшоҳон чун ба шаҳре дароянд, вайронаш мекунад ва азизонашро хор месозанд. Оре, чунин кунанд.
35. Ман, ҳатман, ҳадае наздашон мефиристам ва менигарам, ки қосидон чӣ ҷавоб меоваранд».
36. Чун қосид назди Сулаймон омад, Сулаймон гуфт: «Оё меҳоҳед ба мол маро ёрӣ кунед? Он чӣ Худо ба ман дода, аз он чӣ ба шумо дода бехтар аст. Балки, шумо ба ҳадаи хеш шодмон ҳастед.
37. Акнун ба наздашон бозгард. Сипоҳе ба сарашон мекашем, ки ҳаргиз тоқати онро надошта бошанд. Ва хору зор аз он ҷо берунашон мекунем».
38. Гуфт: «Эй бузургон, кадом аз шумо тахти ӯро пеш аз он, ки ба таслим назди ман ояд, бароям меоваред?»
39. Ифрите аз миёни чинҳо гуфт: «Ман қабл аз он, ки аз ҷоят бархезӣ, онро назди ту ҳозир мекунам, ки ман бар ин кор ҳам тавоноям ҳам амин».
40. Ва он қас, ки аз илми китоб баҳрае дошт, гуфт: «Албатта, ман, пеш аз он, ки чашм барҳам занӣ (мижа занӣ), онро назди ту меоварам». Чун онро назди худ дид, гуфт: «Ин бахшиши Парвардигори ман аст, то маро биёзмояд, ки сипосгузорам ё кофири неъмат. Пас ҳар кӣ сипос гӯяд, барои худ гуфтааст ва ҳар кӣ ношукрӣ кунад, ҳаройна, Парвардигори ман бениёзу карим аст».
41. Гуфт: тахташро дигаргун кунед, бубинем онро мешиносад ё аз онҳост, ки бознатавонанд шинохт».
42. Чун омад, гуфтандаш: «Оё тахти ту чунин буд?» Гуфт: «Гӯё ҳамон аст. Ва мо пеш аз ин огоҳ шуда будем ва таслим будаем»
43. Ва ӯро аз ҳар чӣ ба ҷуз Худои якто мепарастид, боздошт. Зеро ӯ дар зумраи кофирон буд.
44. Гуфтанд (ба Билқис): «Ба саҳни қаср дарой!» Чун бидидаш, пиндошт, ҳавзи пур аз об аст. Доман аз соқҳояш баргирифт. Сулаймон гуфт: «Саҳнаест соф аз шиша»⁶. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, ҳаройна, ман ба хештан ситам кардаам ва инак, бо Сулаймон дар баробари Парвардигори ҷаҳониён таслим шудам».
45. Ва ба қавми Самуд бародарашон Солеҳро фиристомед, ки Худои якторо бипарастед. Ногаҳон ду гурӯҳ шуданд ва бо якдигар ба хусумат бархостанд.

46. Гуфт: «Эй қавми ман, чаро пеш аз некӣ бар бадӣ мешитобед? Чаро аз Худо омурзиш намехоҳед? Шояд бар шумо раҳмат оварад».
47. Гуфтанд: «Мо туро ва ёронатро ба фоли бад гирифтаем». Гуфт: «Ҷазои шумо назди Худост. Инак, мардуме фиребхӯрда ҳастед!»
48. Дар шаҳр нӯҳ марди носолех буданд, ки дар он сарзамин фасод мекарданд, на ислоҳ.
49. Гуфтанд: «Ба Худо савганд хӯред, ки бар ӯ ва касонаш шабохун занем. Ва чун касе бар талаби хунаш бархезад, бигӯем: «Мо ба ҳангоми ҳалокати касони он ҷо набудем ва мо ростгуфторем».
50. Ва ғофил буданд, ки агар онҳо ҳилае андешидаанд, мо низ чорае андешидаем.
51. Бингар, ки оқибати макрашон чӣ шуд: Ҳаройна, Мо онҳо ва қавмашонро ба тамомӣ ҳалок кардем.
52. Он хонаҳои онҳост, ки ба ҷазои зулме, ки мекарданд, ҳолӣ (аз сокинонаш) мондааст. Ҳаройна, дар он доноёнро ибратест.
53. Онҳоеро, ки имон оварда буданд ва парҳезгор буданд, наҷот додем.
54. Ва Лутро (ба ёд ор). Он гоҳ, ки ба қавми худ гуфт: «Қорҳои зишт мекунад, дар ҳоле, ки худ ба зишти он огоҳед?
55. Чаро аз рӯи шахват ба ҷои замон ба мардон мегироед? Шумо мардуме нодон ҳастед!»
56. Ҷавоби қавми ӯ ин буд, ки гуфтанд: «Хонадони Лутро аз шаҳри худ берун кунед. Онон даъвои поки мекунад».
57. ӯ ва касонаш, ҷуз занашро, наҷот додем. Чунон хостем, ки он зан аз бозмондагон бошад.
58. Бороне бар онҳо боронидем ва борони таҳдидшудагон чӣ бад боронест!
59. Бигӯ: «Сипос Аллоҳро ва салом бар бандагони интиҳоб кардаи ӯ. Оё Аллоҳ беҳтар аст ё он чизҳо, ки шарикӣ ӯ қарор медиҳанд?
60. Ё кист он, ки осмонҳову заминро офарид ва аз осмон бароятон об фиристонд ва бо он бўстонҳое хушманзар рӯёнидем, ки шуморо тавони рӯёнидани дарахте аз он нест. Оё маъбудӣ дигаре ҳаст бо Худо? На, онҳо мардуме ҳастанд аз ҳақ қачрав!
61. Ё кист он, ки заминро оромгоҳ сохт ва дар он рӯдҳо падид оварду кӯҳҳо ва миёни ду баҳр монеъае қарор дод. Оё маъбудӣ дигаре ҳаст бо Худо? На, бештаринашон намедонанд!
62. Ё кист он, ки дармондари чун бихонадаш, посух медиҳад ва ранҷ аз ӯ дур мекунад ва шуморо дар замин ҷонишини пешиниён месозад. Оё маъбудӣ дигаре ҳаст бо Худо? Чӣ андак панд мегиред!
63. Ё кист он, ки шуморо дар ториқиҳои биёбону дарё роҳ менамояд ва он кӣ пеш аз борони раҳматаш бодхоро ба мужда мефиристад. Оё маъбудӣ дигаре ҳаст бо Худо? Аллоҳ бартар аст аз ҳар чӣ шарикӣ ӯ месозанд!
64. Ё кист он, ки махлуқотро меофаринад, сипас онҳоро бозмегардонад ва он, ки аз осмону замин ба шумо рӯзӣ медиҳад. Оё маъбудӣ дигаре ҳаст бо Худо? Бигӯ: «Агар рост мегӯед: далели ҳеш биёваред!»
65. Бигӯ: «Ҳеҷ кас дар осмонҳову замин ғайбро намедонад, магар Аллоҳ. Ва низ намедонанд чӣ вақт зинда мешаванд!»
66. Дар боби охират ба яқин расиданд? На, ҳамчунон дар шак ҳастанд, ки мардуме нобиноянд.
67. Кофирон гуфтанд: «Чӣ гуна агар мову падаронамон хок шудем, моро аз қабр берун меоваранд?
68. Ба мо ва падаронамон ҳам пеш аз ин чунин ваъдае дода буданд. Инҳо чизе ҷуз афсонаҳои пешиниён нест»
69. Бигӯ: «Дар замин сайр кунед ва бингаред, ки поёни кори гунаҳгорон чӣ гуна будааст!»
70. Барояшон андӯҳгин мабош ва аз ҳилае, ки меандешиданд, тангдил машав.
71. Мегӯянд: «Агар рост мегӯед, он ваъдаи қиёмат чӣ вақт хоҳад буд?»
72. Бигӯ: «Шояд баъзе аз он чӣ ба шитоб металабед, наздики шумо бошад».

73. Ва Парвардигори ту фазли худро бар мардум арзонӣ медорад, вале бештаринашон шукр намегӯянд!
74. Ва ҳаройна, Парвардигори ту медонад, ки чӣ чизро дар дил ниҳон кардаанд ва чӣ чизро ошкор месозанд!
75. Ва дар осмонҳову замин ҳеҷ розе нест, магар он, ки дар китоби мубин⁷ омадааст
76. Ҳаройна, ин Қуръон бисёре аз чизҳоро, ки бани Исроил дар он ихтилофдоранд, барояшон ҳикоят мекунад
77. Ва барои мӯъминон, албатта, ҳидоят раҳмат аст.
78. Албатта, Парвардигори ту ба раъйи хеш миёнашон ҳукм хоҳад кард, ки ӯ пирӯзманду доност!
79. Пас ба Худо таваккул кун, ки бе шак, ту ҳамроҳ ба ҳақиқате равшан ҳастӣ!
80. Ҳаройна, ту наметавонӣ мурдагонро шунаво сози ва овози худро ба гӯши қароне, ки аз ту рӯй мегардонанд, бирасонӣ.
81. Ту наметавонӣ қўронро аз гумроҳияшон роҳ намоӣ. Овози худро танҳо ба гӯши қасоне қаронӣ расонд, ки ба оёти Мо имон овардаанд ва мусалмон ҳастанд.
82. Чун фармони (вуқӯъи) қиёмат муқаррар гардад, барояшон ҷунбондае⁸ аз замин берун меоварем, ки бо онон сухан бигӯяд, ки он мардум, ҳаройна, ба оёти Мо яқин намеоваранд.
83. Рӯзе, ки аз ҳар миллате гурӯҳро аз онон, ки оёти Моро дурӯғ мебароварданд, гирд меоварем ва ононро ба саф биронанд,
84. то чун ба маҳшар бирасанд гӯянд: «Оё шумо оёти Моро дурӯғ мебаровардед ва ҳол он, ки дониши шумо ба он ихота наёфта буд? Он чӣ қорре буд, ки мекардед?»
85. Ба қазои ситае, ки мекарданд, ҳукми азоб бар онҳо муқаррар шавад, бе он ки сухане бигӯянд.
86. Оё намебинанд, ки шабро падида овардем, то дар он биороманд ва рӯзро равшанӣ бахшидем. Албатта, дар ин барои мӯъминон ибратҳост.
87. Рӯзе, ки дар сур дамида шавад ва ҳамаи қасоне, ки дар осмонҳову замин ҳастанд, магар он ки Худо бихоҳад, битарсанд ва ҳама қору залил ба сӯи ӯ равон шаванд.
88. Ва қўҳқоро бинӣ, пиндорӣ, ки бечонанд, ҳол он, ки ба суръати абр мераванд. Қори Худованд аст, ки ҳар қизро ба қамол падида овардааст. Албатта, ӯ ба ҳар чӣ мекунад, огоҳ аст.
89. Ҳар қас, ки қори неке қунад (чун имон ба Худо ва ихлос дар тоъат), беҳтар аз онро муқофот гирад (ки ризо ва хушнудии Парвардигор аст) ва неқўқорон аз ваҳшати он рӯз (ки қиёмат фаро мерасад ва тарсу ҳавф мардумро фаро мегирад) дар амон бошанд (ва ғаму андӯҳ ва нигарониҳо аз онҳо дур бошад).
90. Ва ононро, ки қорҳои бад мекунад (чун ширк ва маъсият), сарнагун дар оташ андозанд, оё қуз мувофиқи қорҳое, ки қардад қазо ёбед?
91. Ҳаройна, ба ман фармон шуда, ки танҳо ва танҳо, Парвардигори ин шаҳро (Маққаро) бипарастам. Шаҳро, ки Худованде, ки ҳама қиз аз он ӯст, ҳурматаш ниҳода (ва онро қарам амн ва амон сохтааст ва дар он қуштани инсоне ё зулм ба қасе ва ё забҳи ҳайвон ва қонвари паноханда ба он ё қандани гиёҳу дарахти он қаром ҳукм қардидааст, аммо қасаввур нашавад, ки танҳо қамин сарзамин мулки Худо аст, балки дар олами қастӣ ҳама қиз аз он ӯст) ва амр шудаам, ки аз мусалмонон бошам,
92. ва (амр шудаам) ин ки Қуръонро қиловат қунам. Пас ҳар қӣ қидоят ёфт, ба суди худ қидоят ёфтааст ва ҳар қӣ гумроҳ шуд, бигӯ «Ҳаройна, ман аз бимдиҳандагон ҳастам».
93. Ва бигӯ: «Сипос Худорост. Оёти Худро ба шумо хоҳад намуд, то онҳоро бишносед. Ва Парвардигори ту аз ҳар қорре, ки мекунад, беҳабар нест».

СУРАИ ҚАСАС¹

(Достон)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. То, син, мим.

2. Ин аст оёти ин китоби равшангар (яъне Қуръони маҷид, ки бо мӯҳтавои равшанаш ҳақро аз ботил ва роҳи ростро аз бегоҳа намудор месозад ва роҳи саъодатро барои инсонҳо нишон медиҳад).

3. Барои онҳо, ки имон меоваранд, достони ростини Мӯсо ва Фиръавнро бар ту меҳонем.

4. Фиръавн дар он сарзамин (Миср) бартарӣ чӯст ва мардумашро фирқа –фирқа сохт (яъне, мардуми Мисрро ба ду гурӯҳ: қибтиён ва сибтиён тақсим кард). Фирқаеро (сибтиён, ки бани Исроил буданд) хор медошт ва писаронашонро мекушт ва занонашонро зинда мегузошт, ки ҳаройна, ӯ аз табаҳкорон буд.

5. Ва Мо бар он ҳастем, ки бар бечорагони рӯи замин неъмат медиҳем ва ононро пешвоён созем ва ворисон гардонем.

6. Ва онҳоро дар он сарзамин обрӯву қудрат бахшидем ва ба Фиръавну Ҳомон (вазири Фиръавн) ва лашкариёнашон чизеро, ки аз он метарсиданд, нишон диҳем.

7. Ва ба модари Мӯсо ваҳй кардем, ки шираш бидеҳ ва агар бар ӯ бимнок шудӣ ба дарёаш биандоз ва матарсу ғамгин машав, ўро ба ту, ҳатман, бозмегардонем ва дар шумори паёмбаронаш меоварем.

8. Хонадони Фиръавн ёфтандаш, то душманашон ва сабаби андӯҳашон гардад. Ҳаройна, Фиръавну Ҳомон ва лашкариёнашон хатокор буданд.

9. Зани Фиръавн (Осия) гуфт: «Ин мояи шодмонии ману туст. ўро макушед, шояд ба мо суде бирасонад ё ўро ба фарзандӣ гирем». Ва намедонистанд, ки чӣ мекунанд.

10. Модари Мӯсоро дил танг шуд. Ва агар дилашро қавӣ накарда будем, ки аз мӯъминон бошад, наздик буд, ки он розро фош созад.

11. Ва ба хоҳари ӯ гуфт: «Аз пайи ӯ бирав». Ва зан бе он ки онон дарёбанд, аз дур дар ӯ менигарист.

12. Пистони ҳамаи доягонро аз пеш бар ӯ ҳаром карда будем. Он зан гуфт: «Оё меҳаҳед шуморо ба хонаводае раҳнамоӣ кунам, ки ўро бароятон нигоҳ доранд ва нехҳоаш бошанд?»

13. Пас, ўро назди модараш баргардонидем, то чашмони он зан (аз дидори тифлаш) равшан гардад ва ғамгин набошад ва бидонад, ки албатта, ваъдаи Худо ҳақ аст, вале бештаринашон намедонанд!

14. Чун ба ҳадди балоғат расид ва барӯманд шуд, ўро фарзонагиву дониш додем ва некӯкоронро чунин подош медиҳем.

15. Беҳабар аз мардуми шаҳр ба шаҳр дохил шуд. Ду танро дид, ки бо ҳам ҷанг мекунанд. Ин як аз пайравонаш буд ва он як аз душманонаш. Он кӣ аз пайравонаш буд, бар зидди он дигар, ки аз душманонаш буд, аз ӯ ёрӣ хост. Мӯсо муште бар ӯ зад ва ўро кушт. Гуфт: «Ин кори шайтон буд. Ҳаройна, ӯ душмани гумроҳкунандаи ошкор аст».

16. Гуфт: «Эй Парвардигорам, ҳаройна, ман ба худ ситам кардам. Маро биёмурз». Ва Худояш биёмурзид. Албатта, ӯ омурзандаву меҳрубон аст!

17. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, ба сипоси неъмате, ки бар ман ато кардӣ, ҳаргиз пуштибони гунаҳкорон нахоҳам шуд!»

18. Дигар рӯз дар шаҳр тарсон ва чашм ба роҳи ҳодиса мегардид. Марде, ки дирӯз аз ӯ мадад хоста буд, боз ҳам аз ӯ мадад хост. Мӯсо ба ӯ гуфт: «Ҳаройна, Ту гумроҳӣ ошкор ҳастӣ»!

19. Чун хост мардеро, ки душмани ҳардуи онҳо буд, бизанад, гуфт: «Эй Мӯсо, оё меҳаҳӣ ҳамчунон, ки дирӯз якеро куштӣ, маро низ бикӯшӣ? Ту меҳаҳӣ, ки дар ин сарзамин золиме бошӣ ва намеҳаҳӣ, ки аз солеҳон бошӣ».

20. Марде аз дурдасти шахр давон омаду гуфт: «Эй Мӯсо, сардорони шахр дар бораи ту раъй мезананд, то бикишандат. Берун бирав. Ман, ҳаройна, хайрхоҳи ту ҳастам!»
21. Тарсону нигарон аз шахр берун шуд. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро аз ситамкорон раҳой бахш!»
22. Чун ба ҷониби Мадян² равон шуд, гуфт: «Шояд Парвардигори ман маро ба роҳи рост раҳбарӣ кунад».
23. Чун ба оби Мадян расид, гурӯҳе аз мардумро дид, ки чорпоёни худро об медиҳанд ва пушти сарашон ду занро дид, ки гӯсфандони худро бозмеронанд. Гуфт: «Шумо чӣ мекунед?» Гуфтанд: «Мо об намедиҳем, то он гоҳ ки чӯпонон бозгарданд, ки падари мо пири бузургвор аст»
24. Гӯфсандонро об дод. Сипас ба соя бозгашту гуфт: «Эй Парвардигори ман, ман, ба таҳқиқ, ба он неъмате, ки бароям мефиристӣ, мӯхтоҷам».
25. Яке аз он ду зан, ки шармида роҳ мерафт, назди ӯ омад ва гуфт: «Ҳаройна, падарам туро меҳонад, то музди об доданатро бидиҳад». Чун назди ӯ омад ва саргузашти хеш бигуфт, гуфт: «Матарс, ки ту аз мардуми ситамкор наҷот ёфтай».
26. Яке аз он ду гуфт: «Эй падар, ӯро мардикор гир, ки агар чунин кунӣ, бехтарин марди нерӯманди аминест, ки муздур кардаӣ».
27. Гуфт: «Ҳаройна, меҳоҳам яке аз ин ду духтарамро зани ту кунам, ба шарти он, ки ҳашт сол мардикори ман бошӣ. Ва агар даҳ солро тамои кунӣ, худ хидматест ва ман намехоҳам, ки туро ба машаққат афканам. Иншоаллоҳ, маро аз солеҳон хоҳӣ ёфт».
28. Гуфт: «Ин аст паймон миёни ману ту. Ҳар як аз ду муддатро, ки сипарӣ созам, бар ман ситае нахоҳад рафт ва Худо бар он чӣ меғӯем, вакил аст».
29. Чун Мӯсо муддатро ба сар овард ва бо занаш равон шуд, аз сӯи Тур оташе дид. Ба аҳли худ гуфт: «Ин ҷо истед. Оташе дидам. Шояд аз он хабаре ё пораи оташе биёварам, то гарм шавед».
30. Чун назди оташ омад, аз канораи ростии водӣ, дар он сарзамини муборақ, аз он дарахт нидо дода шуд, ки эй Мӯсо, албатта, Ман Худои барҳақу Парвардигори ҷаҳониёнам.
31. Асоятро бияндош! Чун дидаш, ки монанди море мечунбад, гурезон бозгашт ва ба ақиб нанигарист. «Эй Мӯсо, пеш ой ва матарс. Ҳаройна, Ту дар амон ҳастӣ.
32. Дасти худ ба гиребон бибар, то сафед берун ояд, бе ҳеҷ осебе. Ва то аз ваҳшат биоромӣ, дасти худ дар бағал кун. Ин ду (асо ва яди байзо) аз ҷониби Парвардигорат ҳуҷҷатҳои ту барои Фиръавн ва атрофиёни ӯст, ки онон мардуме саркашанд».
33. Гуфт: «Эй Парвардигорам, ман яке аз онҳоро куштаам ва метарсам маро бикишанд.
34. Ва бародарам Ҳорун ба забон аз ман фасеҳтар аст. ӯро ба мадади ман бифирист, то маро тасдиқ кунад, ҳаройна, бими он дорам, ки дурӯнғӯям мешуморанд».
35. Гуфт: «Туро бо бародарат қавидаст хоҳем кард ва бароятон ҳуҷҷате қарор медиҳем. Ба сабаби нишонаҳое, ки шуморо додаем, ба шумо даст нахоҳанд ёфт. Шумо ва пайравонатон пирӯз хоҳед буд».
36. Чун Мӯсо оёти равшани Моро наздашон овард, гуфтанд: «Ин ҷодуест бархоста, мо аз ниёгонамон чунин чизҳое нашундаем».
37. Ва Мӯсо гуфт: «Парвардигори ман ба он касе, ки аз ҷониби ӯ ба ҳидоят омадааст ва оқибати писандида дар он сарой аз онӣ ӯст, огоҳтар аст. Албатта, ситамкорон растагор (наҷотёфта) намешаванд!»
38. Фиръавн гуфт: «Эй ҷамоъат, ман барои шумо худое ҷуз худ намениносам. Эй Ҳомон, барои ман хишт бипаз ва баланд манорае бисоз, шояд Худои Мӯсоро бубинам, ҳаройна, ман дурӯнғӯяш мепиндорам».

39. ӯ (Фиръавн) ва лашкарҳояш ба ноҳақ дар замин саркашӣ карданд ва пиндоштанд, ки онҳо ба назди Мо бозгардонида намешаванд.
40. Пас, ӯ ва лашкарҳояшро гирифтанд ва ба баҳр афканд. Бингар, ки оқибати кори ситамкорон чӣ гуна буд.
41. Ва ононро аз он гуна пешвоёне сохтем, ки мардумро ба оташ (оташи ҷаҳаннам) даъват мекунад ва дар рӯзи қиёмат касе ёриашон намекунад.
42. Дар ин дунё аз паяшон лаънат равона сохтем ва дар рӯзи қиёмат аз зиштрӯёнанд.
43. Пас, аз он, ки мардуми рӯзгори пешинро ҳалок сохтем, ба Мӯсо китоб додем, то мардумро ибрату ҳидоят ва раҳмат бошад. Шояд панд гиранд.
44. Он гоҳ ки ба Мӯсо фармони амри пайғамбариро ваҳй кардем, ту на дар ҷониби ғарбии (кӯҳи Тур) будӣ ва на аз ҳозирон.
45. Вале Мо аз он пас наслҳоро биёфаридем, ки умрашон ба дарозо кашид. Ва ту дар миёни мардуми Мадян муқим набудӣ, ки оёти Моро бар онҳо бихонӣ. Вале Мо будем, ки паёмбароне мефиристодем.
46. Ту дар канори Тур набудӣ, он гоҳ ки Мӯсо нидо дардодем. Вале ин раҳматест аз ҷониби Парвардигорат, то мардумро, ки пеш аз ту бимдихандае надоштанд, бим диҳӣ. Бошад, ки онҳо пандпазир шаванд.
47. Ва чун ба сабаби аъмоле, ки кардаанд, мусибате ба онҳо расад, мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, чаро паёмбаре бар мо нафиристонд, то аз оёти Ту пайравӣ кунем ва аз мӯъминон бошем?»
48. Чун паёмбари ростгӯ аз ҷониби Мо бар онон маъъус шуд, гуфтанд: «Чаро он чӣ ба Мӯсо дода шуда, ба ӯ дода нашуда?» Оё инҳо пеш аз ин ба он чӣ ба Мӯсо дода шуда буд, кофир нашуда буданд? Ва гуфтанд, ки ин ҳарду, ду ҷодуст пуштибони ҳам ва мо ба ҳеч як имон намеоварем.
49. Бигӯ: «Агар рост мегӯед, аз ҷониби Худованд китобе биёваред, ки аз ин ду³ беҳтар роҳ бинамояд, то ман ҳам аз он пайравӣ кунам!»
50. Пас, агар иҷобатат накарданд, бидон, ки аз пайи ҳавои нафси хеш мераванд ва кист гумроҳтар аз он кас, ки бе он, ки раҳнамо аз Худо хоҳад, аз пайи ҳавои нафси худ равад? Ҳаройна, Худо мардуми ситамкорро ҳидоят намекунад.
51. Барояшон сухан дар сухан пайвастем (яъне, пай дар пай оёти Қуръонро нозил кардем), бошад, ки пандпазир гарданд.
52. Касоне, ки пеш аз ин китоб (Қуръон) китобашон дода будем, ба он имон меоваранд.
53. Ва чун бар онҳо тиловат шуд гуфтанд: «Ба он имон овардем. Ҳаққест аз ҷониби Парвардигори мо ва мо пеш аз он таслим буҷаем».
54. Онҳо ба сабаби сабре, ки кардаанд, ду бор подош дода шаванд. Инҳо бадири ба некӣ дур мекунад ва низ аз он чӣ рӯзиашон додаем, садақа мекунад.
55. Ва чун сухани беҳудае бишнаванд, аз он рӯйгардонӣ мекунад ва мегӯянд: «Кирдорҳои мо аз онҳо мо ва кирдорҳои шумо аз онҳо шумо. Ба саломат бимонед. Мо хостори ҷоҳилон нестем!»
56. Ҳаройна, Ту ҳар касро, ки бихоҳӣ, ҳидоят намекуни. Худост, ки ҳар киро бихоҳад, ҳидоят мекунад ва ӯ ҳидоятёфтагонро беҳтар мешиносад.
57. Гуфтанд: «Агар аз дини ту пайравӣ кунем, моро аз сарзаминамон бармекананд». Оё онҳоро дар ҳараме амн ҷой надодаем, ки ҳама гуна меваҳо дар он фароҳам мешавад ва ин ризқест аз ҷониби Мо? Вале бештариашон намедонанд.
58. Чӣ басо мардуми шаҳрро ҳалок сохтем, ки аз зиндагии хеш дучори сармастӣ шуда буданд ва ин хонаҳои онҳост, ки баъд аз онҳо, андак замоне кас дар онҳо сукно (маскан) гирифт ва Мо вориси онҳо будем.

59. Парвардигори ту мардуми шаҳрхоро ҳалок накард, то он гоҳ, ки аз ҳудашон паёмбаре бар онҳо фиристод ва ӯ оёти Моро бар онҳо бихонд. Ва мо шаҳрхоро нобуд накардаем, магар он, ки мардумаш ситамкор будаанд.
60. Чизҳое, ки ба шумо дода шудааст, бархурдорӣ ва ороиши ин зиндагии дунявист. Ҳол он ки он чӣ назди Худост, беҳтару монданитар аст. Чаро дарнамеёбед?
61. Оё он кас, ки ӯро ваъдаҳои нек додаем ва он ваъдахоро хоҳад дид, ва монанди касест, ки ӯро аз моли инчаҳонӣ баҳраманд кардаем ва дар рӯзи қиёмат ҳам бозхостаи фаро меҳонем?
62. Ва рӯзе, ки ононро нидо медиҳад ва меғӯяд: «Шариконеро, ки барои Ман мепиндоштаед, кучоянд?»
63. Онон, ки ҳукм дар бораи он таҳқиқ шуда меғӯянд: «Эй Парвардигори мо, инҳо касоне, ҳастанд, ки мо гумроҳашон кардем. Аз он рӯ гумроҳашон кардем, ки худ гумроҳ будем. Аз онҳо безорӣ меҷӯем ва ба ту мегаравем. Инҳо моро наменпарастиданд».
64. Ва гуфта шавад: «Акнун шариконатонро фарёд кунед». Садо мекунад, вале ба онҳо посух намендиҳанд. Ва чун азобро бубинанд, орзу мекунад, ки кош аз ҳидоятёфтагон мебуданд.
65. Ва рӯзе, ки Худо нидояшон кунад ва гӯяд: «Паёмбаронро чӣ гуна қабул кардед?»
66. Дар ин рӯз хабарҳо бар онҳо пӯшида шавад ва аз якдигар низ натавонанд пурсид.
67. Аммо он кас, ки тавба карда ва имон оварда ва амали солеҳ ба ҷой оварда, шояд ки аз растагори бодад.
68. Парвардигори ту ҳар чиро, ки бихоҳад, меофаринад ва ихтиёр мекунад. Вале онҳоро тавони ихтиёр нест. Пок аст Худо ва аз ҳар чӣ барояш шарик месозанд, бартар аст.
69. Ва Парвардигори ту ҳар чиро, ки дар дил пинҳон доштаанд ё ошкор кардаанд, медонад.
70. ӯст Худои якто. Ҳеҷ Худое барҳақ ғайри ӯ нест. Ситоиш хоси ӯст, чи дар ин ҷаҳон ва чи дар ҷаҳони дигар. Ва фармон, фармони ӯст. Ва ҳамагон ба ӯ бозгардонда мешавад.
71. Бигӯ: «Чӣ тасаввур мекунад, агар Аллоҳ шабатонро то рӯзи қиёмат тӯлонӣ созад? Ҷуз ӯ кадом худост, ки шуморо равшанӣ арзонӣ дорад? Магар наменшунавед?»
72. Бигӯ: «Чӣ тасаввур мекунад, агар Аллоҳ рӯзатонро то рӯзи қиёмат тӯлонӣ созад? Ҷуз ӯ кадом худост, ки шуморо шаб арзонӣ дорад, ки дар он биёсод? Магар намебинед?»
73. Ва аз раҳмати ӯ он ки барои шумо шабу рӯзро падида овард, то дар он (шаб) биёсод ва дар ин (рӯз) ба талаби рӯзӣ бархезад, бодад, шукур гӯед».
74. Ва рӯзе, ки Худо нидояшон диҳад ва гӯяд: «Шариконе, ки барои Ман тасаввур мекардед, кучоянд?»
75. Ва аз ҳар миллате шоҳиде биёварем ва гӯем: «Далели хеш биёваред. Он гоҳ бидонанд, ки ҳақ аз он Аллоҳ аст ва онҳоро (бутон), ки ба дурӯғ худо меҳонанд, нобуд шаванд».
76. Ҳаройна, Қорун аз қавми Мӯсо буд, ки бар онҳо афзунӣ ҷуст. Ва ба ӯ чунон ганҷҳое додем, ки бе шак, ҳамаи калидҳои бар гурӯҳе аз мардуми нерӯманд душвор менамуд. Он гоҳ, ки қавмаш ба ӯ гуфтанд: «Сармаст мабош, зеро Худо сармастонро дӯст надорад.
77. Дар он чӣ Худоят арзонӣ дошта, сарои охиратро бичӯй ва баҳраи хешро аз дунё фаромӯш макун. Ва ҳамчунон ки Худо ба ту некӣ карда, некӣ кун ва дар замин аз пайи фасод марав, ки ҳаройна, Худо фасодкунандагонро дӯст надорад!»
78. Гуфт: «Он чӣ ба ман дода шуда, ба сабаби дониши ман будааст». Оё надонистааст, ки ба таҳқиқ, Худо пеш аз ӯ наслҳоро ҳалок карда, ки қувваташон аз ӯ афзунтар ва шумораашон бештар будааст? Ва ин гунаҳкоронро (ки гуноҳашон муайян аст), аз гуноҳашон наменпурсанд (зеро ҳоҷати пурсиш нест).
79. Ороста ба зеварҳои худ (Қорун) ба миёни мардумаш омад. Онҳо, ки хостори зиндагии дунявӣ буданд, гуфтанд: «Эй кош, он чӣ ки ба Қорун дода шуда, моро низ мебуд, ки ӯ саҳт бархурдор аст».

80. Аммо донишёфтагон гуфтанд: «Вой бар шумо. Барои онҳо, ки имон меоваранд ва корҳои шоиста мекунанд, савоби Худо беҳтар аст. Ва ба ин савоб сабркунандагон расанд».
81. Пас, ӯ (Қорун) ва хонаашро дар замин фуру бурдем ва дар баробари Худо ҳеҷ гурӯҳе надошт, ки ёриаш кунад ва худ ёри кардани хеш наметавонист.
82. Рӯзи дигар он касон, ки дирӯз орзу мекарданд, ки ба ҷои ӯ мебуданд, мегуфтанд: «Аҷабо, ки Худо рӯзии ҳар касро, ки хоҳад фаровон кунад ё танг созад. Агар Худо ба мо низ неъматӣ фаровон дода буд, моро низ дар замин фуру мебуд. Аҷабо, намебинӣ, ки кофирон наҷот намеёбанд?»
83. Ин сарои охиратро аз он касоне сохтаем, ки дар ин ҷаҳон на хоҳони бартаричӯӣ ҳастанд ва на хоҳони ғасод. Ва саранҷоми нек аз он парҳезгорон аст?
84. Ҳар кас, ки кори неке ба ҷой орад, беҳтар аз онро подош меёбад ва ҳар кӣ гуноҳе кунад, пас аз онон, ки муртакиби гуноҳ мешаванд, ҷуз ба андозаи амалашон ҷазо дода намешаванд.
85. Он кас, ки (таблиғи) Қуръонро бар ту фарз кардааст, туро ба ваъдагоҳат⁴ бозгардонад. Бигӯ: «Парвардигори ман беҳтар медонад, ки ҷӣ касе бар роҳи рост ва ҷӣ касе дар гумроҳии ошкор аст».
86. Агар раҳмати Парвардигорат набуд, умеди онро надоштӣ, ки ин китоб бар ту дода шавад (вале раҳмати Парвардигорат чунин иҷоб кард ва хост бо ирсоли Қуръон барои паёмбари охирзамон, ин масъулияти вазнинро ба ту супорад). Пас, ҳаргиз, набояд пуштибони кофирон бошӣ (ва ёвару ҳамдасти онҳо шавӣ)!
87. Пас, аз он, ки оёти Худо бар ту нозил шуд, туро аз он бироҳе накунад. Мардумро ба сӯи Парвардигорат бихон ва ҳаргиз, аз мушрикони мабош.
88. Бо Худои якто худои дигареро махон. Ҳеҷ Худое барҳақ, ҷуз ӯ нест. Ҳар чизе набуд шуданӣ ҳаст, ғайри зоти ӯ. Фармон, фармони ӯст ва ҳама ба сӯи ӯ бозгардонида шавед (ва ҳисобу китоби гуфтору кирдоратонро бозрасӣ мекунад ва дар миёнатон одилона доварӣ хоҳад кард!

29

СУРАИ АНКАБУТ¹

(Тортанак)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, лом, мим.

2. Оё мардум пиндоштаанд, ки чун бигӯянд: «Имон овардаем (ва ба ягонагии Худо ва рисолати паёмбар иқрор кардаем), раҳо шаванд ва дигар (бо таколиф ва вазоиғ ва ранҷу саҳтиҳое, ки бояд дар роҳи дини Худо таҳаммул кард) озмоиш нашаванд».

3. Албатта, мардумеро, ки пеш аз онҳо буданд (бо навъҳои таколиф ва машаққатҳо ва бо неъматҳои гуногун ва саҳтиҳо), озмудаем, то ба таҳқиқ, Худо касонеро, ки рост гуфтаанд, маълум дорад ва дурӯғгӯёро ҷудо кунад.

4. Оё инҳо, ки муртакиби гуноҳ мешаванд, пиндоштаанд, ки аз Мо пешдастӣ мекунанд (ва аз ҳавзаи қудрати мо меғурезанд ва аз ҷанголи кайфари мо раҳой меёбанд)? Ҷӣ бад доварӣ мекунанд!

5. Ҳар кас, ки ба дидори Худо² умед дорад, бидонад, ки ваъдаи Худо, ҳатман, омаданист ва ӯ шунавову доноист!

6. Ҳар кӣ (дар роҳи пешрафти дини Худо ва анҷоми ибодатҳо) ҷиҳод кунад, бе шак, ба суди худ кардааст. Ба таҳқиқ Худо аз ҳамаи ҷаҳонӣён (ва тоҷату ибодати онҳо) бениёз аст.

7. Гуноҳони ононро, ки имон оварданд ва корҳои шоиста карданд, ҳатман, нест мекунем ва албатта, беҳтар аз он ҷӣ амал кардаанд, подошашон медиҳем.

8. Ба одамӣ супориш кардаем, ки ба падару модари худ некӣ кунад. Ва агар он ду бикӯшанд, ки ту чизеро, ки ба он огоҳ нестӣ, шарики Ман қарор диҳӣ, итоъаташон макун. Бозгашти ҳамаи шумо ба сӯи Ман аст ва шуморо ба корхое, ки мекардед, ҳатман, огоҳ мекунам!
9. Касонеро, ки имон овардаанд ва кирдорҳои шоиста кардаанд, дар гурӯҳи солеҳон даровардаем.
10. Баъзе аз мардум мегӯянд: «Ба Худо имон овардаем. Ва чун дар роҳи Худо озоре бубинанд, он озорро чун азоби Худо ба шумор меоваранд. Ва чун аз сӯи Парвардигори ту мададе расад, мегӯянд: «Ҳаройна, мо низ бо шумо будаем». Оё Худо ба он чӣ дар дилҳои мардуми ҷаҳон мегузарад, огоҳтар нест?
11. Албатта, Худо медонад, ки мӯъминон чӣ касонанд ва мунофиқон чӣ касон.
12. Кофирон ба мӯъминон гуфтанд: «Ба роҳи мо биед, бори гуноҳатон бар гардани мо. Ҳол он ки инҳо бори гуноҳи касеро бар гардан нахоҳанд гирифт ва ҳатман, дурӯғ мегӯянд.
13. Балки бори гуноҳи худ ва борхое бо бори худ бар гардан хоҳанд гузошт ва дар рӯзи қиёмат ба сабаби дурӯғхое, ки бар ҳам мебофанд, бозхост хоҳанд шуд.
14. Мо Нӯҳро бар мардумаш ба паёмбарӣ фиристодем. ӯ панҷоҳ сол кам ҳазор сол дар миёни онон бизист. Ва чун мардуме ситампеша буданд, тӯфонашон фуру гирифт.
15. ӯ ва касонеро, ки дар кишти буданд, наҷот додем ва он тӯфонро нишони ибрате барои ҷаҳониён гардонидем.
16. Ва низ Иброҳимро ба паёмбарӣ фиристодем, он гоҳ ки ба мардумаш гуфт: «Худои якоро бипарастед ва аз ӯ битарсед. Ин бароятон беҳтар аст, агар мардуме доно бошед.
17. Ҳаройна, шумо ғайри Худои якто бутонеро мепарастед ва дурӯғҳои бузург мебофед. Онҳоеро, ки ғайри Худои якто мепарастед, бе шак, наметавонанд шуморо рӯзӣ диҳанд. Аз Худои якто рӯзӣ бичӯед ва ӯро ибодат кунед ва сипос гӯед, зеро ба сӯи ӯ бозгардонида мешавед».
18. Агар шумо дурӯғ мебароред, мардумоне ҳам, ки пеш аз шумо буданд, дурӯғ мешумориданд. Ва бар ӯҳдаи паёмбар ҷуз таблиғе равшангар ҳеҷ нест.
19. Оё намебинанд, ки Худо чӣ гуна махлуқро меофаринад ва пас аз нестӣ бозаш мегардонад? Бе шубҳа, ин кор бар Худо осон аст.
20. Бигӯ: «Дар замин сайр кунед ва бингаред, ки чӣ гуна Худо мавҷудотро офарида. Сипас офариниши охириро падид меоварад. Ба таҳқиқ, Худованд бар ҳар чизе тавоност!
21. Ҳар киро бихоҳад, азоб мекунад ва бар ҳар кӣ хоҳад, раҳмат меоварад ва ҳам ба ӯ бозгардонида мешавед.
22. Шумо наметавонед аз Худо бигурезед, на дар замин ва на дар осмон ва шуморо ҷуз ӯ ҳеҷ корсозу ёваре нест!»
23. Ва онҳо, ки ба оёти Худо ва дидори ӯ имон надоранд, аз раҳмати ман навамданд ва онҳоро азоби дардовар.
24. Ҷавоби қавми ӯ ин буд, ки гуфтанд: «Бикӯшедаш ё бисӯзонедаш». Ва Худояш аз оташ бираҳонид. Ва бе шак, дар ин барои мӯъминон ибратҳост.
25. Гуфт: «Ҳаройна, шумо бутонеро ба ҷои Худои якто ба худой гирифтаед, то дар ин зиндагонии дунё миёнатон дӯстӣ бошад, вале дар рӯзи қиёмат мункири якдигар мешавед ва якдигарро лаънат мекунад ва ҷоятон дар оташ аст ва ҳеҷ ёваре надоред.
26. Лут ба ӯ имон овард ва гуфт «Бе шубҳа, ман ба сӯи Парвардигорам ҳичрат мекунам, ҳаройна, ӯ пирӯзманду ҳаким аст!»
27. Ва Исҳоқу Яъқубро ба ӯ бахшидем ва дар фарзандони ӯ паёмбариву китоб ниҳодем. Ва подошашро дар дунё додем ва ӯ дар охират аз солеҳон аст.

28. Ва Лутро паёмбарӣ додем. Ба қавми худ гуфт: «Шумо коре зиштро пеша кардаед, ки ҳеҷ як аз мардуми ҷаҳон пеш аз шумо чунин намекардааст.
29. Оё, ҳаройна, шумо бо мардон меомезед ва роҳзанӣ мекунед ва дар маҳфили худ муртакиби корҳои нописанд мешавед?» Ҷавоби қавмаш ин буд, ки гуфтанд: «Агар рост мегӯӣ, азоби Худоро бар сари мо биёвар!»
30. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро бар мардуми табаҳкор нусрат деҳ!»
31. Чун фиристодагони Мо Иброҳимро мужда оварданд, гуфтанд: «Мо, бе шубҳа, мардуми ин деҳаро ҳалок хоҳем кард, ки мардуме ситамкор ҳастанд».
32. Гуфт: «Лут дар он ҷост». Гуфтанд: «Мо беҳтар медонем, чӣ касе дар қучост. Ё ва хонадонаш, ҷуз занаширо, ки дар ҳамон ҷо хоҳад монд, наҷот медиҳем».
33. Чун фиристодагони Мо назди Лут омаданд, ғамгин шуд ва дар ғами қорашон бимонд. Гуфтанд: «Матарс ва ғамгин мабош, туву хонадонат, ҷуз занатро, ки дар ҳамон ҷо хоҳад монд, наҷот медиҳем.
34. Мо ба мардуми ин деҳа ба сабаби фисқа, ки мекунанд, аз осмон азоб нозил мекунем».
35. Ҳаройна, аз он деҳа барои хирадмандон ибрате равшан бар ҷой гузоштем.
36. Ва бародарашон Шуъайбро ба Мадян³ фиристодем. Гуфт: «Эй қавми ман, Худоро бипарастед ва ба рӯзи қиёмат умедвор бошед ва дар замин ба табаҳкорӣ макӯшед.
37. Пас, дурӯғгӯяш шумориданд ва зилзила ононро фурӯ гирифт ва дар хонаҳои худ ба зону афтада, мурданд.
38. Ва Оду Самудро⁴ ҳалок кардем. Ва ин аз ҷойгоҳи сукунаташон бароятон ошкор аст. Шайтон қорҳояшонро дар назарашон биёрост ва ононро аз роҳ боздошт. Ва ҳол он ки мардуме соҳиби ақлу ҳуш буданд.
39. Ва низ Қоруну Фиръавн ва Ҳомонро, ки Мӯсо бо далелҳои равшани худ назди онҳо омад. Онҳо дар замин саркашӣ мекарданд, вале натавонистанд аз Худо бигурезанд.
40. Ҳамаро ба гуноҳашон фурӯ гирифтем: ба баъзе бодҳои регбор фиристодем, баъзеро наъраи даҳшатнок фурӯ гирифт, баъзеро дар замин фурӯ бурдем, баъзеро ғарқ сохтем. Ва Худо ба онҳо ситам накарда буд, онҳо худ ба хештан ситам карда буданд.
41. Мисоли онон, ки ғайри Худоро авлиё (дӯст) ирифтанд, масали анкабут (тортанак) аст, ки хонае бисохт. Ва қош медонистанд, ҳаройна, сустарин хонаҳо хонаи анкабут аст.
42. Ба таҳқиқ, Худои якто медонад, ки чӣ чизҳоро ба ҷои ӯ ба худой меҳонанд ва ӯст пирӯзманду ҳаким!
43. Ин масалҳоро барои мардум меорем ва онро ҷуз доноён дарнамеёбанд.
44. Худо осмонҳоро заминро ба ростӣ биёфарид ва бе шак, дар ин ибратаест барои мӯъминон.
45. Ҳар чиро аз ин китоб бар ту ваҳй шудааст, тиловат кун. Ва намоз бигзор, ки ҳаройна, намоз одамиро аз фаҳшову мункар бозмедорад ва зикри Худо бузургтар аст ва Худо ба қорҳое, ки мекунед, огоҳ аст!
46. Бо аҳли Китоб ба некӯтарин шевае мучодала кунед. Магар бо онҳое, ки ситам пеша карданд. Ва бигӯед: «Ба он чӣ бар мо нозил шуда ва он чӣ бар шумо нозил шудааст, имон овардем. Ва Худои мову Худои шумо якест ва мо дар баробари ӯ гардан ниҳодем.
47. (Чунонки китобҳои собикро фурӯд овардем) ҳамчунон ин китобро (Қуръонро) бар ту нозил кардем. Пас, аҳли Китоб ба он имон меоваранд ва аз инҳо (араб) низ касе ҳаст, ки ба он имон меварад ва ҷуз кофирон касе оёти Моро инкор намекунад.
48. Ту пеш аз Қуръон ҳеҷ китобро намехондӣ ва ба дасти хеш китобе наменавиштӣ. Агар чунон буд, аҳли ботил ба шак афтада буданд.

49. Балки Қуръон оётест равшан, ки дар синаи аҳли дониш чой дорад. Ва оёти Моро ситамкорон инкор мекунад.
50. Ва гуфтанд: «Чаро аз ҷониби Парвардигораш оёте бар ӯ нозил намешавад?» Бигӯ: «Оёт (нишонаҳо) дар назди Худост ва ман бимдиҳандае ошкор ҳастам».
51. Оё ононро басанда нест, ки бар ту, ба таҳқиқ, китоб фиристодаем ва бар онҳо хонда мешавад. Дар ин китоб барои мӯъминон раҳмату панд аст!
52. Бигӯ: «Худо ба гувоҳӣ миёни ману шумо кофист. Он чиро, ки дар осмонҳову замин аст, медонад. Касоне, ки ба ботил гаравиданд ва ба Худо кофир шуданд, онҳо зиёнкоронанд».
53. Аз ту ба шитоб азобро металабанд. Агар онро замоне муъайян набуд, бе шубҳа, бар онҳо меомад. Ва ҳатман, ногаҳон ва бе он, ки хабар шаванд, бар онҳо фурӯд хоҳад омад.
54. Аз ту ба шитоб азобро металабанд, ҳол он ки ҷаҳаннам, ҳаройна, бар кофирон ихота дорад.
55. Рӯзе, ки азоб аз болои сару зери пой онҳоро дарбар гирад ва Худо бигӯяд: «Ба хотири аъмоле, ки мекардед, инак, азобро бичашед!»
56. Эй бандагони ман, ки ба ман имон овардед, ба таҳқиқ, замини ман фарох аст, пас танҳо маро бипарастед.
57. Ҳар касе чашандаи таъми марг аст. Ва ба сӯи Мо бозгардонида шавед.
58. Касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ҳатман, дар ғурфаҳои бихишт чой диҳем. Аз зери он ҷӯйҳои об равон аст. Дар он ҷо ҷовидона бимонанд. Амалкунандагонро ҷӣ некӯ муздест,
59. онҳо, ки сабр варзиданд ва бар Парвардигорашон таваккул мекунад.
60. Ҷӣ бисёр ҷунбандагоне, ки тавони таҳсили (ба даст овардани) рӯзии хеш надоранд ва Худо онҳоро ва шуморо рӯзӣ медиҳад. Ва ӯ шунавою доност!
61. Агар аз онҳо бипурсӣ: «Ҷӣ касе осмонҳову заминро офарида ва офтобу мохро ром кардааст?» Ҳатман, хоҳанд гуфт: «Худои якто». Пас, аз ҷӣ рӯй ақидат дигаргун мекунад?
62. Худо рӯзии ҳар як аз бандагонашро, ки бихоҳад, фаровон мекунад ё бар ӯ танг мегирад. Ҳаройна, Худо ба ҳама чиз доност!
63. Агар аз онҳо бипурсӣ «Ҷӣ касе аз осмон борон фиристонд ва замини мурдари ба он зинда кард?» Ҳатман, хоҳанд гуфт: «Худои якто». Бигӯ: «Сипос Худорост!» Вале бештаринашон дарнамеёбанд!
64. Зиндагонии ин дунё лаҳву лаъаб (бозӣ) аст. Агар бидонанд, сарои охират, ба таҳқиқ, сарои зиндагонист (чунки ба дунболи зиндагии ин ҷаҳонӣ марг аст, вале зиндагии ухравӣ ҷовидона аст).
65. Чун ба кишти нишастанд (мушрикони), Худоро бо ихлос илтиҷову ибодат кунанд (бар асари тарсу нигаронӣ) ва чун наҷоташон дод ва ба хушкӣ овард, ширк меоваранд,
66. то неъматеро, ки ба онон ато карда будем, куфрон кунанд ва (чанд рӯзе аз лаззатҳои зудгузар) бархурдор шаванд. Ба зудӣ хоҳанд донист (ки ҷӣ сарнавишти шумо дар интизори онҳо аст).
67. Оё надонистаанд, ки ҳарамро ҷои амни мардум қарор додем, ҳол он ки мардум дар атрофашон ба асорат рабуда мешаванд (ва дар ҳама ҷойи берун аз ҳарам куштору ғорат мекунад)? Оё ба (бутҳои) ботил имон меоваранд ва неъматҳои Худоро куфрон мекунад?
68. Пас, кист ситамкортар аз он, ки бар Худо дурӯғ мебандад ё ба ҳангоме ки ҳақ ба сӯи ӯ ояд, дурӯғ мешуморад? Оё дар ҷаҳаннам ҷойгоҳе барои кофирон нест?
69. Касонеро, ки дар роҳи (пирӯзии дини) Мо ҷиҳод кунанд, ҳатман, ба роҳҳои хеш ҳидояташон мекунем (ва шомили ҳимояти хеш мекунемашон) ва Худо, ҳаройна, бо некӯкорон аст (ва касоне, ки Худо ҳамроҳашон бошад, ҳатман, пирӯзу беҳрӯзанд)!

СУРАИ РУМ¹

(Румиён)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Алиф, лом, мим.

2.Румиён мағлуб шуданд,²

3.дар наздиктарин замин (пастарин аз сатҳи баҳр)³ ва пас аз мағлуб шудан бори дигар ғолиб хоҳанд шуд,

4.дар муддати чанд сол⁴. Фармон, фармони Худост, чи пеш аз пирӯзӣ (ки румиён шикаст хурдаанд) ва чи баъд аз он (ки онҳо пирӯз мегарданд, ки заъфу қудрат ва шикасту пирӯзӣ ҳама озмунӣ Худост). Ва дар он рӯз (ки румиён пирӯз мегарданд) мӯъминон шодмон мешаванд,

5.ба ёрии Худо. Худо ҳар касро, ки бихоҳад, ёрӣ мекунад, зеро пирӯзманду меҳрубон аст!

6.Худо ваъда додааст ва ваъдаи худ ҳилоф накунад, вале бештари мардум намедонанд.

7.Онон ба зоҳири зиндагии дунё огоҳанд ва аз охират беҳабаранд.

8.Оё бо худ намеандешанд, ки Худо осмонҳову заминро ва ҳар чӣ дар миёни онҳост, барҳақ ва то муддате маҳдуд, офаридааст? Ва ҳаройна, бисёре аз мардум ба дидори Парвардигорашон имон надоранд.

9.Оё дар замин намегарданд, то бингаранд, ки чӣ гуна будааст оқибати касоне, ки пеш аз онҳо зистаанд? Касоне, ки тавонашон бештар будааст ва заминро ба шудгор задан зеру рӯ карда ва бештар аз онҳо ободаш сохта буданд ва паёмбароне бо мӯъҷизаҳо ба назди онҳо омаданд. Худо ба онҳо ситам накарда буд, онон худ ба хештан ситам мекарданд.

10. Сипас оқибати он касон, ки корҳои бад карданд, ногувортар буд. Зеро инҳо оёти Худоро дурӯғ бароварданд ва онҳоро ба масҳара гирифтанд.

11. Худо мавҷудотро меофаринад, он гоҳ дигар борашон бозмегардонад, он гоҳ ҳама ба сӯи ӯ бозгардонда мешавад.

12. Рӯзе, ки қиёмат барпо шавад, гунаҳкорон ҳайратзада бимонанд.

13. Онҳоро аз миёни бутонашон шафеъоне нест. Ва дигар ба бутони худ бовар надоранд.

14. Ва чун қиёмат барпо шавад, дар он рӯз аз якдигар бибуранд.

15. Аммо онҳо, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, дар ҷаннат ба шодмонӣ бипардозанд.

16. Ва аммо онҳое, ки кофир шудаанд ва оёти Моро дурӯғ баровардаанд ва дидори охиратро дурӯғ пиндоштаанд, ҳамаро дар азоб ҳозир оранд.

17. Худоро биситоед, ба он ҳангом ки ба шаб дармеоед ва ба он ҳангом ки ба субҳ дармеоед.

18. Сипос ӯрост дар осмонҳову замин, ҳангоми шаб ва ба ҳангоме ки ба нимрӯз мерасед.

19. Зиндаро аз мурда берун орад ва мурдаро аз зинда. Ва заминро пас аз мурданаи зинда месозад ва шумо низ инчунин аз гӯрҳо берун карда мешавад.

20. Аз нишонаҳои қудрати ӯст, ки шуморо аз хок биёфарид, то он гоҳ инсон шудед ва ба ҳар сӯ пароканда гаштед.

21. Ва ин нишонаҳои қудрати ӯст, ки бароятон аз ҷинси худатон ҳамсароне офарид, то ба онҳо оромиш ёбед ва миёни шумо дӯстиву меҳрубонӣ ниҳод. Албатта, дар ин иборатҳоест барои мардуме, ки меандешанд.

22. Ва аз нишонаҳои қудрати ӯст офариниши осмонҳову замин ва гуногунии забонҳову рангҳоятон. Дар ин иборатҳоест барои доноён.

23. Ва аз нишонаҳои қудрати ӯ хобидани шумост дар шаб ва рӯз ба талаби рӯзи бархостани шумост. Албатта, дар ин ибратҳоест барои мардуме, ки мешунаванд.
24. Ва аз нишонаҳои қудрати ӯст, ки барқро ба қасди биму умед ба шумо менамоёнад. Ва аз осмон борон мефиристад, то замини мурдари бо он зинда созад. Албатта, дар ин ибратаест барои касоне, ки ба ақл дамеёбанд.
25. Ва аз нишонаҳои қудрати ӯст, ки осмону замин ба фармони ӯ барпой истодаанд. Сипас шуморо аз замин бо нидое фаро меҳонад (бо нафхи сур) ва шумо, фавран, аз замин (баъди ба охир расидани дунё) берун меоед.
26. Аз он ӯст ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст ва ҳама фармонбардори ӯ ҳастанд.
27. ӯст, ки мавҷудотро меофаринад, сипас онҳоро бозмегардонад. Ва ин кор бар ӯ осонтар аст. ӯро сифати бартари дар осмонҳову замин ва ӯст пирӯзманду ҳаким!
28. Барои шумо аз худатон масале меоварад: магар бандогонатон дар он чӣ ба шумо рӯзи додаем, бо шумо шарик ҳастанд, то дар мол бо шумо баробар бошанд ва ҳамчунон ки шумо озодон аз якдигар метарсед, аз онҳо ҳам бимнок бошед? Оётро барои мардуме, ки оқилона меандешанд, ин тавр тафсил медиҳем.⁵
29. Оре, ситамкорон бе ҳеҷ донише аз ҳавои нафси худ пайравӣ кардаанд. Онҳоро, ки Худо гумроҳ кардааст, чӣ касе ҳидоят мекунад? Онҳоро ҳеҷ ёваре нест.
30. Ба яктопарастӣ рӯй ба дин овар. Фитратест, ки Худо ҳамаро ба он фитрат биёфаридааст ва дар офариниши Худо тағйире нест. Дини поку пойдор ин аст, вале бештари мардум намедонанд!
31. Ба ӯ бозмегардед ва аз ӯ битарсед ва намоз бигузоредед ва аз мушрикони мабошедед.
32. Аз онон мабошедед, ки дини худро пора –пора карданд ва фирқа- фирқа шуданд ва ҳар фирқае бар ҳар чӣ дошт, дилхуш буд.
5. Хулосаи масал ин аст, ки мамлук (банда) бо молик (хоҷа) баробар нест. Пас, банди Худоро шарикӣ ӯ натавон гуфт.
33. Чун бар одамиён зиёне расад, Парвардигорашонро бихонанд ва ба даргоҳи ӯ тавба кунанд ва чун раҳмати ҳеш ба онҳо бичашонад, гурӯҳеро бинӣ, ки ба Парвардигорашон ширк меоваранд.
34. Пас, неъматеро, ки ба онҳо додаем, куфрон кунанд. Акнун баҳраманд шавед, ба зудӣ, ки хоҳед донист!
35. Оё барояшон далеле нозил кардем, то аз чизе, ки бо Худо шарик месозанд, сухан гуфта бошад?
36. Чун ба мардум раҳмате бичашонем, шодмон мешаванд ва чун ба сабаби корхое, ки кардаанд ранҷе бар онҳо расад, фавран, навмед мегарданд!
37. Оё намебинед, ки Худо рӯзии ҳар касро, ки бихоҳад, фаровон мекунад ва ё ӯро тангӯзии месозад? Албатта, дар ин ибратҳоест барои мардуме, ки имон меоваранд!
38. Ҳаққи ҳешовандон, мискин ва дар роҳ мондари адо кун. Ин беҳтар аст барои касоне, ки вачҳи Худоро меҷӯянд ва онҳо наҷотёфтагонанд.
39. Моле, ки ба риба медиҳед, то дар амволи мардум афзун шавад, назди Худо ҳеҷ афзун намешавад ва моле, ки барои вачҳи Худо аз бобати закот медиҳед, касоне, ки чунин кунанд, подоши дучанд доранд.
40. Худост, ки шуморо биёфарид, сипас рӯзи дод, сипас мемиронад, сипас зинда мекунад. Оё касоне, ки шарикӣ Худо месозед, ҳеҷ аз ин корҳо тавонанд? Пок аст ӯ ва аз ҳар чӣ барояш шарик меоваранд, бартар аст.

41. Ба сабаби аъмоли мардум фасод дар хушкivu дарё ошкор шуд, то ба онон ҷазои баъзе аз корхояшонро бичашонад, бошад, ки бозгарданд.
42. Бигӯ: «Дар замин бигардед ва бингаред, ки оқибати пешиниён, ки бештаринашон аз мушрикони буданд, чӣ гуна будааст».
43. Ба дини поки пойдор рӯй биёвар, пеш аз он ки рӯзе фаро расад, ки аз амри Худо бозгаштанаш набошад. Дар он рӯз мардум ду гурӯҳ шаванд:
44. касоне, ки кофир бошанд, куфрашон ба зиёнашон бошад ва онҳо, ки коре шоиста карда бошанд, барои худ подоше (мукофоти) некӯ омода кардаанд,
45. то касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, аз фазли худ подош диҳад. Ба таҳқиқ, Худо кофиронро дӯст надорад!
46. Ва аз нишонаҳои қудрати ӯ он бодҳои муждадиҳандаро мефиристад, то раҳмати Худо ба шумо бичашонад ва то киштиҳо ба фармони ӯ равон бошанд ва аз фазли ӯ рӯзӣ бичӯед. Бошад, ки шукр гӯед!
47. Ва пеш аз ту паёмбаронеро бар қавмашон фиристодем. Онон бо далелҳои равшани худ наздашон омаданд. Ва Мо аз касоне, ки гуноҳ карданд, интиқом гирифтем ва ёрӣ додани мӯъминон бар ӯҳдаи Мо буд.
48. Худост, ки бодхоро мефиристад, то абрхоро барангезад ва чунонки хоҳад бар осмон бигустурад ва онро пора – пора кунад ва бинӣ, ки борон аз даруни абрҳо берун меояд. Ва чун боронро ба ҳар кӣ хоҳад аз бандагонаш бирасонад, фавран, шодмон шаванд,
49. агарчи пеш аз он ки борон бар онҳо биборад, навмед будаанд.
50. Пас, ба осори раҳмати Худо бингар, ки чӣ гуна заминро пас аз мурданаши зинда мекунад. Дар ҳақиқат, Худо, бе шак, зиндакунандаи мурдагон аст ва ба ҳар коре тавоност.
51. Ва агар бод (сӯзон) бифириستم, ки киштиҳоро зард бубинанд, аз он пас ҳама кофир шаванд.
52. Ба таҳқиқ, ту наметавонӣ мурдагонро шунаво сози ва агар инҳо низ аз ту бозгарданд, овози худро ба гӯши он қарон нарасонӣ.
53. Ту ҳидояткунандаи нобиноён аз гумроҳияшон нестӣ. Ту садоятро танҳо ба гӯши касоне мерасонӣ, ки ба оёти Мо имон овардаанд ва таслим шудаанд.
54. Худост, ки шуморо нотавон биёфарид ва пас аз нотавонӣ нерӯманд сохт, он гоҳ пас аз нерӯмандӣ нотавониву пирӣ овард. Ҳар чӣ бихоҳад, меофаринад ва ӯ донову тавоност!
55. Рӯзе, ки қиёмат барпо шавад, кофирон савганд хӯранд, ки ҷуз соъате дар гӯр наорамидаанд. Оре, инчунин аз ҳақ қачрав мешуданд.
56. Онон, ки донишу имон дода шудаанд, гӯянд: «Шумо бар мувофиқи китоби Худо то рӯзи қиёмат дар гӯр орамидаед ва ин рӯзи қиёмат аст ва шумо намедонистаед».
57. Дар ин рӯз узрҳои ситамкорон ба ҳолашон суд надихад ва аз онҳо нахоҳанд, ки тавба кунанд.
58. Мо дар ин Қуръон барои мардум ҳар гуна масал овардаем. Ва чун ояте барояшон биёварӣ, кофирон, ҳатман, хоҳанд гуфт: «Шумо беҳудагӯёне беш нестед!»
59. Инчунин Худо ба дилҳои касоне, ки аз доной бебаҳраанд, мӯҳр мениҳад!
60. Пас, сабр кун, ки албатта, ваъдаи Худо ҳақ аст. Мабод онон, ки бар марҳалаи яқин нарасидаанд, тӯро бесуботу безобита гардонанд!

31

СУРАИ ЛУҚМОН¹

Ба номи Худованди бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, лом, мим.
2. Инҳо оятҳои китоби ҳикматомез аст.
3. Некӯкоронро ҳидоят раҳматест:
4. онон, ки намоз мегузоранду закот медиҳанд ва ба охират яқин доранд.
5. Инҳо аз ҷониби Парвардигорашон ҳидоят ёфтаанд ва инҳо наҷотёфтагонанд.
6. Баъзе аз мардум харидори суханони беҳудаанд,² то ба нодонӣ мардумро аз роҳи Худо гумроҳ кунанд ва онро (оятҳои Қуръонро) ба масҳара мегиранд. Насиби инҳо азобест хоркунанда.
7. Ва чун оёти Мо бар онҳо хонда шавад, бо худписандӣ рӯй баргардонанд, чунонки гӯӣ нашунидаанд. Ё монанди касе, ки гӯшхояшон вазнин шуда бошад. ўро ба азобе дардовар мужда дех!
8. Насиби онон, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ҳатман, боғҳои пурнеъматӣ бихишт аст.
9. Дар он ҷо ҷовидонаанд, ваъдаи Худо рост аст. ў пирӯзманду ҳаким аст!
10. Осмонҳоро бе ҳеч сутуне, ки бубинед, биефарид ва бар рӯи замин кӯҳҳоро бияфканд, то наларзонадатон ва аз ҳар гуна ҷунбандае дар он пароканда кард. Ва аз осмон об фуруд овардем ва дар замин ҳар гуна гиёҳи некӯе рӯёнидем.
11. Ин офариниши Худост. Пас, ба Ман нишон диҳед онҳо, ки ғайри ў ҳастанд, ҷӣ офаридаанд. Балки золимон дар гумроҳии ошкоре ҳастанд.
12. Албатта, ба Луқмон ҳикмат додему гуфтем: «Худоро сипос гӯӣ, зеро ҳар кӣ сипос гӯяд, албатта, ба суди худ сипос гуфта ва ҳар кӣ носипосӣ кунад, ҳаройна, Худо бениёзу сутуданист!»
13. Ва (ёдовар шав) он гоҳ, ки Луқмон ба писараш гуфт ва ўро панд меод, ки эй писараки ман, ба Худо ширк маёвар, ҳар- ойна, ширк ситамест бузург.
14. Одамиро дар бораи падару модараш супориш кардем. Модараш ба ў ҳомила шуд ва ҳар рӯз нотававтор мешуд ва пас аз ду сол аз шираш бозгирифт. Ва супориш кардем, ки Марову падару модаратро шукр гӯӣ, ки саранҷоми ту назди Ман аст.
15. Агар он ду ба кӯшиш аз ту бихоҳанд, то чизеро, ки намедонӣ чист, бо Ман ширк гардонӣ, итоъаташон макун. Дар дунё бо онҳо ба тариқи писандида зиндагӣ кун ва худ роҳи касеро, ки ба даргоҳи Ман бозмегарданд, дар пеш гир. Бозгашти ҳамаи шумо ба сӯи Ман аст ва аз корҳое, ки мекардед, огоҳатон мекунам.
16. Эй писараки ман! «Агар амал ба қадри як донаи хардал дар даруни харсанге ё дар осмонҳо ё дар замин бошад, Худо, ҳатман, ба ҳисобаш меоварад, ки ҳаройна, ў заррабину огоҳ аст!
17. Эй писараки ман! Намоз бигузор ва амр ба маъруфу наҳӣ аз мункар кун ва бар ҳар ҷӣ бар ту расад, сабр кун, ки ин албатта, аз корҳоест, ки бояд дар он азмо чазм кунӣ (субот варзӣ).
18. Ба такаббур аз мардум рӯй магардон ва худписандона бар замин роҳ марав, ҳаройна, Худо ҳеч мутакаббири фахрфурушERO дӯст надорад.
19. Дар рафторат роҳи миёнаро баргузин ва овозатро фуруд ор, (паст кун) зеро нохуштарини овозҳо овози харон аст.
20. Оё надидаед, ки Худо ҳар чиро, ки дар осмонҳову замин аст, ҳаройна, роми шумо кардааст ва неъматҳои худро ҷӣ ошкору ҷӣ пинҳон ба тамоӣ бар шумо арзонӣ дошта? Ва баъзе аз мардум бе ҳеч донише ё роҳнамоеву китоби равшане дар бораи Худо ҷидол мекунанд.
21. Ва чун онҳо бигӯянд: « Ба он ҷӣ Худо нозил кардааст, пайравӣ кунед», гӯянд: « На, мо аз ойине, ки падарони худро бар он ёфтем, пайравӣ мекунем». Агарчи шайтон ба азоби оташашон фаро хонда бошад.
22. Ҳар кӣ рӯи хеш ба Худо кунад ва некӯкор бошад, албатта, ба дастгираи устуворе ҷанг задааст ва поёни ҳамаи корҳо ба сӯи Худост!

23. Он кас, ки кофир шудааст, куфраш туро ғамгин насозад. Бозгашташон назди Мост. Пас, ба корхое, ки кардаанд, огоҳашон мекунем. Ҳаройна, Худо ба он чӣ дар дилҳо мегузарад, доно аст!
24. Андаке комёбашон месозем, сипас ба бечорагӣ ба азоби сахташон мекашонем.
25. Агар аз онҳо бикурсӣ: «Чи касе осмонҳову заминро офаридааст?» Ҳатман, хоҳанд гуфт: «Худо». Бигӯ: «Сипос Худоро!» Балки бештарашон намедонанд!
26. Аз они Худост он чӣ дар осмонҳову замин аст ва ҳаройна, Худо бениёзу сутуданист!
27. Ва агар ҳамаи дарахтони рӯи замин қалам шаванд ва дарё ранг ва ҳафт дарёи дигар ба мададаш биёяд, суханони Худо поён намерасад. Ва албатта, Худо пирӯзманду ҳаким аст!
28. Офариниши ҳамаи шумо ва боз зинда карданатон танҳо монанди зинда кардани як тан аст. Албатта, Худо шунавову биноист!
29. Оё надидаӣ, ки Худо аз шаб кам мекунад ба рӯз меафзояд ва аз рӯз мекоҳаду ба шаб меафзояд ва офтобу моҳро ром сохт, ки ҳар як то замоне муъайян дар ҳаракат аст? Ва албатта, Худо ба корхое, ки мекунад, огоҳ аст!
30. Ин ба он сабаб аст, ки Худои яқто ҳақ аст ва ҳар чӣ ба ҷуз ӯ меҳонанд, ҳаройна, ботил аст ва албатта, Худост баландмартабаву бузургвор.
31. Оё надидаӣ, ки киштии ба неъматҳои Худо дар дарё равон мешавад, то Худо баъзе аз оёти қудрати худро ба шумо биномонад? Ҳаройна, дар ин барои мардуми сабркунандаи сипосгузор ибратхост!
32. Ва чун мавҷҳои азим монанди абрҳо онҳоро пӯшонанд, Худоро аз рӯи ихлос дар дин бихонанд. Ва чун наҷоташон диҳад ва ба хушкӣ барад, баъзе ба аҳди хеш вафо кунанд. Ва ҷуз ғаддори (нобакорон) кофири неъмат, оёти Муро инкор накунад.
33. Эй мардум, аз Парвардигоратон битарсед ва аз рӯзе, ки ҳеҷ падаре ҷазои фарзандро ба ӯҳда нагирад ва ҳеҷ фарзанде ҷазои падарро ӯҳдадор нашавад, битарсед. Ваъдаи Худо, албатта, ҳақ аст. Зиндагии дунё фиребатон надихад ва низ шайтони фиребкор (васваса мекунад, ки Худо ҳар навъ гуноҳро мебахшад) ба қарами Худо фиребатон насозад.
34. Албатта, Худост, ки медонад, ки қиёмат чӣ вақт меояд. Ёст, ки борон меборонад ва аз он чӣ дар шикамҳои занҳои ҳомила аст, огоҳ аст. Ва ҳеҷ кас намедонад, ки фардо чӣ чиз ба даст хоҳад овард ва касе намедонад, ки дар қадом замин хоҳад мурд. Ҳаройна, Худо донову огоҳ аст!

32

Сураи САҶДА¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Алиф, Лом, Мим.
2. Нозил шудани ин китоб, ки дар он ҳеҷ шакке нест, аз ҷониби Парвардигори ҷаҳониён аст.
3. Оё мегӯянд: «Дӯруғест, ки худ ба ҳам бофта?» На, суханест барҳақ аз ҷониби Парвардигорат, то мардумро, ки пеш аз ту бимдиҳандае надоштаанд, тарсонӣ. Шояд ба роҳи хидоят афтанд.
4. Худост, ки осмонҳову заминро ва он чӣ миёни онҳост, дар шаш рӯз биёфарид ва он гоҳ бар Арш муставӣ шуд². Шуморо ҷуз ӯ корсозу шафеъе нест. Оё панд намегиред?
5. Корро аз осмон то замин сомон медихад. Сипас дар рӯзе, ки миқдори он ҳазор сол аст, чунон ки мешуморед, ба сӯи ӯ боло меравад.
6. Ёст, ки донои ниҳону ошкор аст. Пирӯзманду меҳрубон аст.
7. Он кӣ ҳар чиро офарид ба некӯтарин вачҳ офарид ва хилқати инсонро аз гил оғоз кард.
8. Сипас насли ӯро аз усораи (шираи) обе беқадр (нутфа) падид овард.
9. Он гоҳ аз ӯ рост кард ва аз рӯҳи худ дар он бидаמיד. Ва бароятон гӯшу чашмҳо ва дилҳо офарид. Чӣ андак шукр меғӯед!

10. Ва гуфтанд: «Оё вақте ки дар замин нопадид шавем, офариниши тозае хоҳем ёфт?» Оре, онҳо ба дидор бо Парвардигорашон имон надоранд!
11. Бигӯ: «Фариштаи марг, ки муваккал (гумошта) бар шумост, шуморо мемиронад. Сипас ба сӯи Парвардигоратон бозгардонида мешавад».
12. Ва туро аҷаб аст, он гоҳ ки гунаҳкоронро дар назди Парвардигорашон сарафканда бинӣ, ки (гӯянд): «Эй Парвардигори мо, дидем ва шунидем. Акнун моро бозгардон, то коре шоиста кунем, ки инак, ба яқин расидаем».
13. Агар меҳостем, ҳидояти ҳар касро, албатта ба ӯ арзонӣ медоштем, вале ваъдаи Ман, ки ҳаройна, ҷаҳаннамро аз ҳамаи ҷинниёну одамиён пур мекунам, ҳақ аст.
14. Ба ҷазои он, ки дидори ҷунин рӯзеро фаромӯш карда будед, акнун (азобро) бичашед. Ҳаройна, Мо низ шуморо аз ёд бурдаем. Ба сазои корҳое, ки мекардед, азоби ҷовидро бичашед!
15. Танҳо касоне ба оёти Мо имон овардаанд, ки чун оёти Моро бишнавад, ба сачда бияфтанд ва Парвардигорашонро ба покӣ биситоянд ва онҳо такаббур намекунанд.
16. Аз бистари хоб паҳлҳояшон дур мемонад³, Парвардигорашонро бо биму умед илтиҷо мекунанд ва аз он ҷӣ ба онҳо додаем, садақа мекунанд.
17. Ва ҳеч кас аз он мукофоте аз хушиву хурсандӣ ҳабар надорад, ки ба подоши корҳое, ки мекарда, барояш пинҳон карда шудааст!
18. Оё он кас, ки имон оварда, монанди касест, ки фисқ меварзад? Баробар нестанд!
19. Аммо онон, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ба ҷазои неки аъмоле, ки мекарданд, барояшон манзилгоҳе дар боғҳои биҳишт мебошад.
20. Ва аммо фосиқон, манзилгоҳашон оташ аст. Ҳар гоҳ ки бихоҳанд аз он берун оянд, бори дигар онҳоро ба даруни оташ бозгардонанд ва бигӯяндашон: «Бичашед азоби оташеро, ки дурӯғаш мепиндоштед!»
3. Мурод бархостан аз хоби хуш ва тарк кардани бистари гарму нарм аст.
21. Ва албатта, бичашонем онҳоро аз азоби наздик (яъне, дар дунё)⁴, пеш аз азоби бузург (яъне, дар охира), шояд онҳо бармегарданд!
22. Кист ситамкортар аз он касе, ки ӯро ба оёти Парвардигораш панд диҳанд, вале рӯй гардонад? Мо, ҳаройна, аз гунаҳкорон интиқом мегирем!
23. Ҳақиқатан ба Мӯсо китоб додем. Аз дидори ӯ дар шубҳа мабош. Ва онро роҳнамои бани Исроил қарор додем.
24. Аз миёни он қавм пешвоёне падид овардем, ки чун сабр пеша карданд ва ба оёти Мо, яқин доштанд, бо фармони Мо ба ҳидояти мардум пардохтанд.
25. Албатта, Парвардигори ту дар рӯзи қиёмат дар он ҷӣ ихтилоф мекарданд, миёнашон доварӣ хоҳад кард.
26. Оё он ҳама мардумеро, ки пеш аз онҳо ҳалок кардем ва акнун инҳо дар хонаҳояшон роҳ меравад, сабаби ҳидояташон нашуд? Албатта, дар ин (дидани диёри хеш аз истиқоматгоҳи ҷабборони гузашта), ҳаройна, ибратхост, чаро намешунаванд?
27. Оё намебинанд, ҳаройна, Мо обро ба замини хушку бегиёҳ равона месозем, то киштзорҳо бирӯёнем ва чорпоён ва худашон аз он бихӯранд? Чаро намебинанд?
28. Мегӯянд: «Агар рост мегӯед, пирӯзӣ ҷӣ вақт хоҳад буд?»
29. Бигӯ: «Дар рӯзи пирӯзӣ имон овардани кофирон судашон надихад ва мӯҳлаташон надиханд».
30. Пас, аз онҳо рӯй гардон ва мунтазир бош, ки онҳо низ дар интизоранд.
4. Ба сабаби мусибатҳо ва нокомиҳову бемориҳо, ки бандагон бо инҳо озмуда мешаванд, то ки тавба кунанд.

СУРАИ АҲЗОБ¹ (Гурӯҳҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Эй паёмбар, аз Худо битарс ва ба кофирону мунофиқон итоъат макун. Ҳаройна, Худо донову ҳаким аст!
- 2.Ба ҳар чӣ аз Парвардигорат ба ту ваҳй мешавад, итоъат кун. Албатта, Худо ба он чӣ мекунад, огоҳ аст.
- 3.Ва бар Худо таваккул кун, зеро Худо корсозиро басанда аст.
- 4.Худо дар даруни ҳеч марде ду қалб наниҳодааст. Ва занонатонро, ки модари худ мехонед², модаронатон қарор надод ва фарзандхондагонатонро фарзандатон насохт. Инҳо суҳанонест, ки ба забон меғӯед. Ва Худованд ҳақ меғӯяд ва ўст, ки роҳ менамояд.
- 5.Писархондагонро ба номи падарашон бихонед, ки дар назди Худо мувофиқи инсоф аст. Агар падарашонро намениносед, бародарони динӣ ва маволии (дўстони) шумо бошанд. Агар пеш аз ин хатое кардаед, боке нест, магар он, ки ба қасди дил кунед. Ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!
- 6.Паёмбар ба мўъминон аз худашон сазовортар аст ва занонаш модарони мўъминон ҳастанд ва дар китоби Худо хешовандони насабӣ³ аз мўъминону муҳочирон ба якдигар сазовортаранд, магар он, ки бихоҳед ба яке аз дўстони худ некӣ кунед. Бошад ин ҳукм дар китоби Худо навишташуда.
- 7.Ва (ба ёд ор), он ҳангомо, ки аз паёмбарон паймон гирифтем ва аз туву аз Нӯҳ ва Иброҳим ва Мӯсо ва Исо бинни Марям ва аз ҳамаи онҳо паймоне саҳт гирифтем,
- 8.то ростгӯиро аз сидқашон бипурсад ва барои кофирон азобе дардовар муҳайё кардааст.
- 9.Эй касоне, ки имон овардед, аз неъмате, ки Худо ба шумо додааст, ёд кунед, ба он ҳангом, ки лашкарҳо бар сари шумо ҳуҷум карданд ва Мо бодро ва лашкарҳоеро, ки намедидед, бар сарашон фиристодем ва Худо ба он чӣ мекардед, бино буд!
- 10.(Ба хотир биёред), он гоҳро, ки аз самти боло ва аз самти поин бар шумо тохтанд, чашмҳо хира шуданд ва ҷонҳо ба лаб расида буданд ва ба (ваъдаи) Худо гумонҳои гуногун мебардед.
- 11.Дар он, ҳангом, мўъминон имтиҳон карда шуданд ва саҳт такон хӯрданд!
- 12.Ва (ба ёд оред), замонеро, ки мунофиқон ва онҳое, ки дар дилашон беморист, меғуфтанд: «Худо ва паёмбараш ҷуз фиреб ба мо ваъдае на додаанд!»
- 13.Ва (ба ёд оваред), замонеро, ки гурӯҳе аз онҳо гуфтанд: «Эй мардуми Ясриб, ин ҷо ҷои монданатон нест. Бозгардед». Ва гурӯҳе аз онҳо аз паёмбар руҳсат талабиданд, меғуфтанд: «Дар ҳақиқат, хонаҳои моро ҳифзкунандае нест». Хонаҳояшон беҳифзкунанда набуд, меҳостанд бигурезанд
- 14.Ва агар аз атроф хонаҳояшонро муҳосира кунанд ва аз онҳо бихоҳанд, ки кофир шаванд, кофир хоҳанд шуд ва ҷуз андаке мўҳлат раво нахоҳанд дошт.
- 15.Инҳо пеш аз ин бо Худо паймон баста буданд, ки дар ҷанг ба душман пушт накунанд. Худо аз паймони худ бозхост хоҳад кард.
- 23.Аз мўъминон мардоне ҳастанд, ки ба паймоне, ки ба Худо баста буданд, вафо карданд. Баъзе бар сари паймони хеш ҷон бохтанд ва баъзе чашм ба роҳанд ва ҳеч паймони худ дигаргун накардаанд.
- 24.То Худо ростгӯиро ба сабаби ростии гуфторашон подош диҳад ва мунофиқонро агар хоҳад азоб кунад ё тавбаи онҳоро бипазирад. Албатта, Худо омурзандаву меҳрубон аст!
- 25.Худо кофирони ҳашмирифтаҳо бозпас гардонид. Инҳо ба ҳеч ғанимате даст наёфтанд. Ва дар майдони ҷанг мўъминонро Худо басанда аст. Зеро Худо пуртавону пирӯзманд аст!

26. Аз аҳли Китоб он гурӯхро, ки ба ёриашон⁵ бархоста буданд, аз қалъаҳояшон фуруд овард ва дар дилҳояшон бим афканд. Гурӯҳеро куштед ва гурӯҳеро ба асорат гирифтед.
27. Худо заминро хонаҳо ва амволашон ва заминҳоеро, ки бар онҳо пой наниҳодаед, ба шумо вогузошт. Ва Худо бар ҳар коре тавоност!
28. Эй паёмбар, ба занонат бигӯ: «Агар хоҳони зиндагии дунё ва зинатҳои он ҳастед, биёед, то шуморо баҳраманд созам ва ба тарзи некӯ раҳоятон кунам
29. ва агар хоҳони Худову паёмбари ӯ ва сарои охират ҳастед, пас, ҳаройна, Худо ба некӯкоронатон подоше (мукофоте) бузург хоҳад дод.
30. Эй занони паёмбар, ҳар кас аз шумо кори зишти сазовори уқубат кунад, Худо азоби ӯро ду баробар мекунад. Ва ин бар Худо осон аст.
31. Ва ҳар кас аз шумо, ки фармонбардории Худо ва паёмбарашро давом диҳад ва кори шоиста кунад, ду баробар ба ӯ подош диҳем. Ва барои ӯ ризқе нек омода кардаем.
32. Эй занони паёмбар, шумо монанди дигар занон нестед, агар аз Худо битарсед. Пас, ба нармӣ сухан магӯед, то он марде, ки дар қалби ӯ маразе аст, ба тамаъ афтад. Ва сухани писандида бигӯед.
33. Ва дар хонаҳои худ бимонед. Ва чунонки дар замони пешини ҷоҳилият мекарданд, зинатҳои худро ошкор макумед. Ва намоз бигузored ва закот бидиҳед ва аз Худову паёмбараш итоъат кунед. Эй аҳли байт⁶, Худо мехоҳад палидиро аз шумо дур кунад ва шуморо пок нигоҳ дорад.
34. Он чиро, ки дар хонаҳоятон аз оёти Худо ва ҳикмат тиловат мешавад, ёд кунед. Ҳаройна, Худо борикбину огоҳ аст!»
35. Худо барои мардони мусалмон ва занони мусалмон ва мардони мӯъмину занони мӯъмин ва мардони аҳли тоъату занони аҳли тоъат ва мардони ростгӯву занони ростгӯй ва мардони босабру занони босабр ва мардони худотарсу занони худотарс ва мардони садақадиҳандаву занони садақадиҳанда ва мардони рӯзадору занони рӯзадор ва мардоне, ки шармгоҳи худ ҳифз мекунанд ва заноне, ки шармгоҳи худ ҳифз мекунанд ва мардоне, ки Худоро фаровон ёд мекунанд ва заноне, ки Худоро фаровон ёд мекунанд, омурзиш ва музде бузург омода кардааст!
36. Ҳеч марди мӯъмину зани мӯъминро нарасад, ки чун Худову паёмбараш дар коре ҳукме карданд, онҳоро дар он қорашон ихтиёре бошад, ҳар кӣ аз Худову паёмбараш нофармонӣ кунад саҳт дар гӯмроҳӣ афтадааст.
37. Ва ту ва он мард, ки Худо неъматаш дода буд ва ту низ неъматаш дода будӣ, гуфтӣ: «Занатро барои худ нигоҳ дор ва аз Худо битарс». Дар ҳоле ки дар дили худ, он чизро⁷, ки Худо ошкор сохт, махфӣ дошта будӣ ва аз мардум метарсидӣ, ҳол он ки Худо аз ҳар каси дигар сазовортар буд, ки аз ӯ битарсӣ. Пас, чун Зайд аз ӯ ҳоҷати хеш бигузорад, ба ҳамсарию туаш даровардем, то мӯъминонро дар занашӯй бо занони фарзандхондагони худ, агар ҳоҷати хеш аз ӯ бигузорида бошад, манъе набошад. Ва ҳукми Худованд шуданист.
38. Бар паёмбар дар анҷом додани он чӣ Худо ба ӯ муқаррар кардааст, ҳараче (гуноҳе) нест, ҳамчунон ки Худо барои паёмбарони пешин низ чунин суннате ниҳода буд ва фармони Худо фармонест бе ҳеч зиёдаву нуқсон.
39. Касоне, ки паёмҳои Худоро мерасонанд ва аз ӯ метарсанд ва аз ҳеч кас ҷуз ӯ наметарсанд, Худо барои ҳисоб кардани аъмолашон кофист!
40. Муҳаммад падари ҳеч як аз мардони шумо нест. ӯ расули Худо ва хотами паёмбарон аст. Ва Худо ба ҳар чизе доност!
41. Эй касоне, ки имон овардаед, Худоро фаровон ёд кунед!
42. Ва ҳар бомдоду шабонгоҳ тасбеҳаш гӯед!

43. ӯст, ки Худ ва фариштагонаш бар шумо дуруд (ки аз тарафи Худованд лутф ва раҳмат аст ва аз ҷониби фариштагон дуъои хайр) мефиристанд, то шуморо аз торикӣ (куфр ва гумроҳӣ) ба равшанӣ (имон ва ҳидоят) бибаранд, зеро Худованд бо мӯъминон меҳрубон аст!

44. Рӯзе, ки бо ӯ дидор кунанд, дурудашон ин аст: «Салом!» Ва Худо барояшон подоше некӯ омода кардааст.

45. Эй паёмбар, мо туро фиристодем, то шоҳиду муждадиҳанда ва бимдиҳанда бошӣ!

46. Ва мардумро ба фармони Худо ба сӯи ӯ даъват кунӣ ва ҷароғе тобнок бошӣ!

47. Ва мӯъминонро хушхабар деҳ, ки аз сӯи Худо барояшон фазилате бузург омадааст!

48. Ба кофирону мунофиқон итоъат макун ва озорашонро воғузур ва бар Худо таваккул кун, ки Худо корсозиро басандааст!

49. Эй касоне, ки имон овардаед, чун занони мӯъминро никоҳ кардед ва пеш аз он ки бо онҳо наздикӣ кунед, талоқашон гуфтед, шуморо бар онҳо иддае нест, ки бипоянд. Пас, ононро ҳадя диҳед ва ба некӯтарин вачҳ раҳояшон кунед.

50. Эй паёмбар, Мо занонро, ки маҳрашонро додаӣ ва ононро, ки ба унвони ғаниматҳои ҷангӣ, ки Худо ба ту арзонӣ додааст, молик шудай ва духтарони амак ва духтарони аммаҳо ва духтарони тағо ва духтарони холаҳои туро, ки бо ту муҳочират кардаанд бар ту ҳалол кардем ва низ зани мӯъмине, ки агар худаширо ба паёмбар бахшида бошад, ҳар гоҳ паёмбар бихоҳад, ӯро ба занӣ гирад. Ин ҳукм махсуси туст, на барои дигар мӯъминон. Мо медонем дар бораи занонашон ва канизонашон чӣ ҳукме кардаем, то барои ту мушките пеш наёяд. Ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!

51. Аз занони худ ҳар киро хоҳӣ ба навбат муаххар (ақиб) дор ва ҳар киро хоҳӣ, бо худ ниғаҳ дор. Ва агар аз онҳо, ки дур доштаӣ, якеро биталабӣ, бар ту гуноҳе нест. Дар ин гузиниш ва ихтиёр бояд, ки шодмон бошанд ва ғамгин машаванд ва аз он чӣ ба онҳо медиҳӣ, бояд, ки хушнуд гарданд⁸ ва Худо медонад, ки дар дилҳои шумо чист. Ва Худост, ки донову бурдбор аст!

52. Баъд аз ин занон ҳеҷ зане бар ту ҳалол нест ва низ зане ба ҷои онҳо ихтиёр кардан, ҳар чанд туро аз зебоии ӯ хуш ояд, магар он чӣ ба ғанимат ба дасти ту афтад. Ва Худо назораткунандаи ҳар чизест!

53. Эй касоне, ки имон овардаед, ба хонаҳои Паёмбар дохил машавед, магар шуморо ба хӯрдани таъоме фаро хонанд, бе он ки мунтазир биншинед, то таъом ҳозир шавад. Агар шуморо фаро хонданд, дохил шавед ва чун таъом хӯрдед, пароканда гардед. На он ки барои саргармӣ сухан оғоз кунед. Албатта, ин корҳо паёмбарро озор медиҳад ва ӯ аз шумо (барои гуфтани инҳо) шарм медорад. (зеро мизбон аст) Вале Худо аз гуфтани ҳақ шарм намедорад. Ва агар аз занони паёмбар чизе хостед, аз пушти парда бихоҳед, ин кор ҳам барои дилҳои шумо ва ҳам барои дилҳои онҳо покдорандатар аст. Шуморо нарасад, ки паёмбари Худоро биёзоред ва на он ки занҳоиширо баъд аз вай ҳаргиз ба занӣ гиред. Албатта, ин корҳо дар назди Худо гуноҳе бузург аст.

54. Агар чизеро ошкор кунед ё махфӣ доред, пас дар ҳар ҳол, Худо ба ҳар чизе огоҳ аст.

8. Зеро медонанд, ки дар ин гузиниш ва ихтиёр фармони Худо (ҷ) аст ва ту дар партави он метавонӣ беҳтар фикри худро мутаваҷҷеҳи масъулиятҳои бузургу сангини рисолат ва маслиҳатҳои муҳимми уммати исломӣ соӣ.

55. Занонро гуноҳе нест, агар дар назди падарону писарон ва бародарону бародарзодагон ва хоҳарзодагону занони ҳамдинашон ва ё канизони худашон бе ҳичоб бошанд. Ва бояд, ки аз Худо битарсед. Ҳаройна, Худо бар ҳар чизе нозир аст.

56. Ба таҳқиқ, Худо ва фариштагонаш ба паёмбар салавот мефиристанд. Эй касоне, ки имон овардаед, бар ӯ салавот фиристед ва салом гӯед, саломе некӯ.
57. Ҳаройна, касонеро, ки Худо ва паёмбарашро озор медиҳанд, Худо дар дунё ва охираат лаънат карда ва барояшон азобе хоркунанда муҳайё кардааст.
58. Ва касоне, ки мардони мӯъмину занони мӯъминро бе ҳеч гуноҳе, ки карда бошанд меозоранд, пас дар ҳақиқат, тӯҳмату гуноҳи ошкореро бар дӯш мекашанд.
59. Эй паёмбар, ба занону духтарони худ ва занони мӯъминон бигӯ, ки чодари худро бар сар пӯшанд. Ин муносибтар аст, то шинохта шаванд ва мавриди озор воқеъ нагарданд. Ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!
60. Агар мунофиқон ва касоне, ки дар дилҳояшон маразест ва онҳо, ки дар Мадина шойеъа (овоза) паҳн мекунанд, аз кори худ боз наистанд, ҳаройна, туро бар онҳо ғолиб мегардонем, то аз он пас чуз андаке бо ту дар шахр ҳамсоя набошанд.
61. Инҳо лаънатшудагонанд. Ҳар ҷо ёфта шаванд, бояд дастгир гарданд ва ба саҳтӣ кушта шаванд.
62. Ин суннати Худовандист, ки дар миёни пешиниён низ буд ва ҳаргиз дар суннати Худо тағйире нахоҳӣ ёфт!
63. Мардум туро аз қиёмат мекурсанд, бигӯ: «Илми он назди Худост». Ва ту чӣ медонӣ, шояд қиёмат наздик бошад.
64. Албатта, Худо кофиронро лаънат карда ва барояшон оташе сӯзон муҳайё кардааст,
65. ки дар он ҷовидонаанд ва ҳеч дӯсту ёваре нахоҳанд ёфт.
66. Рӯзе, ки рӯйҳояшонро (худи онҳоро) дар оташ бигардонанд, (мисли сихкабоб) мегӯянд: «Эй кош Худоро итоъат карда будем ва расулоро итоъат карда будем!»
67. Ва гуфтанд: «Эй Парвардигори мо, аз сарварону бузургони худ итоъат кардем ва онон моро гумроҳ карданд.
68. Эй Парвардигори мо, азобашонро дучандон кун ва ба лаънати бузурге гирифтагони соз!»
69. Эй касоне, ки имон овардаед мабошед монанди он касон, ки Мӯсорро озурда карданд ва Худояш аз он айбе, ки (барои ӯ) гуфта буданд, покаш сохт ва назди Худо обрӯманд буд.
70. Эй касоне, ки имон овардаед, аз Худо битарсед ва сухани дуруст бигӯед.
71. (Худо) корҳои шуморо ба салоҳ оварад ва гуноҳатонро биёмурзад. Ва ҳар кӣ аз Худову паёмбараш итоъат кунад пас дар ҳақиқат, ба комёбии бузурге даст ёфтааст.
72. Мо ин амонатро бар осмонҳову замин ва кӯҳҳо арза доштем, аз таҳаммули он рӯй гардонданд ва аз он тарсиданд. Инсон он амонатро бар дӯш гирифт, ки ҳаройна, ӯ ситамкору нодон буд,
73. то Худо мардони мунофиқу занони мунофиқ ва мардони мушрику занони мушрикро азоб кунад ва тавбаи мардони мӯъмину занони мӯъминро бипазирад, ки Худо омурзандаву меҳрубон аст!

34

СУРАИ САБО¹ (Сабо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Ситоиш аз он Худост, ки ҳар чӣ дар осмонҳову ҳар чӣ дар замин аст, аз он ӯст. Ва дар он ҷаҳон низ ситоиш аз он ӯст ва ӯ ҳақиму огоҳ аст!
2. Ҳар чиро, ки дар замин фуру шавад ва ҳар чиро, ки аз замин берун ояд ва ҳар чиро, ки аз осмон фуруд ояд ва ҳар чиро, ки бар осмон боло равад, медонад. Ва ӯ меҳрубону омурзанда аст!
3. Кофирон гуфтанд: «Моро қиёмат нахоҳад омад!» Бигӯ: «Чаро, савганд ба Парвардигорам, ки донандаи илми ғайб аст, албатта, (қиёмат) шуморо хоҳад омад, ҳеч чиз аз назари Худо, ғойб нест,

агар чи ба қадри заррае бошад, дар осмонҳову замин, ҳатто он чи ки хурдтар аз зарра ё бузургтар аз он бошад, ҳама дар китоби мубин² омадааст»,

4. то касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, подош диҳад. Барои онҳост омурзиш ва ризқи некӯ.

5. Ва онон, ки ба оёти Мо дарафтоданд, то Моро ба нотавонӣ оранд, барояшон азобест саҳт дардовар.

6. Онон, ки аз дониш баҳрамандӣ ёфтаанд, медонанд, ки он чӣ аз ҷониби Парвардигорат бар ту нозил шудааст, ҳақ аст ва ба роҳи Худои пирӯзманди сутуданӣ роҳ менамояд.

7. Кофирон гуфтанд: (ба якдигар масхаракунон) «Оё меҳаҳед ба марде далолататон кунем, ки шуморо хабар медиҳад»: «Он гоҳ ки пора-пора шавед ва рез-рез (узвҳоятон аз якдигар ҷудо шуда хок шаванд), албатта, аз нав офарида, хоҳед шуд?

8. Оё бар Худо дурӯғ мебандад, ё девонааст»? На, онон, ки ба охират имон надоранд, дар азобанд ва саҳт аз роҳ дуранд.

9. Оё ба пеши рӯй ё пушти сари худ аз осмонҳову замин наменигаранд? Агар бихоҳем, онҳоро дар замин фурӯ мебарем ё қитъае аз осмонро бар сарашон меафканем. Албатта, дар ин барои ҳар бандае, ки ба Худо бозмегардад, ибратест.

10. Ва дар ҳақиқат, Довудро аз сӯи худ ғазилате додем, ки эй кӯҳҳо ва эй паррандагон, бо ӯ (дар тасбеҳ гуфтан ва тақдис) ҳамовоз шавед. Ва оҳанро барояш нарма кардем.

11. ки зиреҳҳои (ҷавшан, либосҳои ҷангӣ, даръ) баланд бисоз ва дар бофтани зиреҳ андозаҳоро ниғаҳ дор. Ва корҳои шоиста кунед, ки албатта, Ман ба корҳоятон биноам!

12. Ва бодро роми Сулаймон кардем. Бомдодон якмоҳа роҳ мерафт ва шабонгоҳ якмоҳа роҳ. Ва ҷашмаи мисро барояш ҷорӣ сохтем ва гурӯҳе аз девҳо ба фармони Мо назди ӯ кор мекардан ва агар яке аз онҳо аз фармони Мо сар мепечид, ба ӯ азоби оташи сӯзонро мечашонидем.

13. Барои вай ҳар чӣ меҳост, аз биноҳои баланд ва суратҳо ва косаҳое чун ҳавз ва деғҳои маҳками бар ҷой, месохтанд. Эй хонадони Довуд, барои сипосгузорӣ коре кунед ва андаке аз бандагони ман сипосгузоранд.

14. Чун маргро бар ӯ муқаррар кардем, девҳоро бар маргаш на-огоҳонид, магар кирми ҷубҳорае, ки асояшро (наздики як сол) меҳонид. Пас, вақте ки ӯ (Сулаймон) биафтид, девҳо фаҳмиданд, ки агар илми ғайбро медонистанд, дар азоби хоркунанда наменонданд.

15. Мардуми Саборо дар истиқоматгоҳашон ибрате буд: ду боғ доштанд, яке аз ҷониби рост ва яке аз ҷониби чап. Аз он чӣ Парвардигоратон ба шумо рӯзӣ додааст, бихӯред ва шукри ӯ ба ҷой оваред. Шаҳре хушӯ покиза ва Парвардигоре омурзанда!

16. Рӯй гардонданд. Мо низ сели вайронгарро бар онҳо фиристодем ва ду боғашонро ба ду боғ бадал кардем, бо мевае талх ва шӯраг ва андаке сидр (номи дарахт).

17. Онҳоро, ки носипос буданд, инчунин ҷазо додем. Оё Мо ҷуз носипосонро ҷазо медиҳем?

18. Миёни онон аз қарияҳое (деҳаҳое), ки баракат дода будем, шаҳрҳое ободон ва бар сари роҳ падида овардем. Ва манзилҳои баробар муъайян кардем. «Дар он роҳҳо боамну осоиштагӣ шабҳову рӯзҳо сафар кунед!»

19. Бар хештан ситам карданд ва гуфтанд: «Эй Парвардигори мо, манзилгоҳҳои моро аз ҳам дур гардон!» Мо низ афсонаи рӯзгорашон гардонидем ва саҳт парокандашон сохтем ва дар ин ибратҳост барои сабркунандагони сипосгузор!

20. Шайтон гумони худро дар бораи онҳо дуруст ёфт. Ва ҷуз гурӯҳе аз мӯъминон дигарон аз ӯ пайравӣ карданд.

21. Ва шайтонро бар онон ғолибияте набуд, магар он ки меҳостем маълум дорем, ки чӣ касоне ба қиёмат имон доранд ва чӣ касоне аз он дар шак ҳастанд. Ва Парвардигори ту ниғаҳбони ҳар чизест!

22. Бигӯ: «Бихонед касонеро, ки чуз Худои якто Худо мепиндоред!» Молики заррае, дар осмонҳову замин нестанд ва дар офариниши он ду ширкате надоштаанд ва Худоро дар офариниш ёрӣ накардаанд.
23. Шафоъат назди Худо суд накунад, магар дар бораи касе, ки ӯ худ иҷозат диҳад. Ва чун тарс аз дилҳояшон биравад, гӯянд: «Парвардигоратон чӣ гуфт?» Гӯянд: «Сухани ҳақ гуфт. Ва ӯ баландмартабаву бузург аст!»
24. Бигӯ: «Аз осмонҳову замин чӣ касе, ба шумо рӯзӣ медиҳад?» Бигӯ: «Худои якто». Дар ҳақиқат ё мо (паёмбар ва мӯъминон) ё шумо (мушрикони) дар роҳи ҳидоят ҳастем ё дар гумроҳии ошкор.
25. Бигӯ: «Агар мо гуноҳе кунем, шуморо бозхост намекунад ва агар шумо гуноҳе, кардед, моро бозхост нахоҳанд кард».
26. Бигӯ: «Парвардигори мо мову шуморо гирд меоварад, сипас миёни мо ба ҳақ доварӣ мекунад. Зеро ӯст ҳукмкунандаву доно!»
27. Бигӯ: «Онҳое, ки шарикӣ Худо пиндоштед, ба ман нишон бидиҳед! Ҳаргиз, ӯст Худои пирӯзманду ҳақим!»
28. Туро ба паёмбарӣ фиристодем, бар ҳамаи мардум: муждадиҳандаву бимдиҳанда. Вале бештари мардум намедонанд.
29. Ва мегӯянд: «Агар рост мегӯед, ин ваъда (қиёмат) чӣ вақт фаро мерасад?»
30. Бигӯ: «Он рӯз, ки меъоди (ваъдаҳои) шумост, на соате таъхир кунед ва на соате пеш афтед».
31. Ва кофирон гуфтанд: «Мо, ҳаргиз, на ба ин Қуръон имон меоварем ва на ба китобҳои пеш аз он!» Агар бубинӣ он рӯз, ки ситамкоронро ба пешгоҳи Парвардигорашон нигоҳ доранд, ҳар кас гуноҳи худ ба гардани дигаре андозад. Забуншудагон (хоршудагон) ба қудратмандон гӯянд: «Агар шумо набудед, мо имон оварда будем».
32. Қудратмандон ба забуншудагон гӯянд: «Оё аз он пас, ки шуморо ба роҳи ҳидоят фаро хонданд, мо шуморо боздоштем? На, шумо худ гунаҳкор будед!»
33. Забуншудагон ба қудратмандон гӯянд: «На, шумо шабу рӯз ҳила мекардед, он гоҳ ки моро фармон медодед, ки ба Худои барҳақ кофир шавем ва барои ӯ шариконе қарор диҳем!» Ва чун азобро бубинанд, дар дил пушаймонӣ кунанд. Ва Мо ғулҳоро (тавқҳои азобро) бар гардани кофирон бигузorem. Оё на чунин аст, ки дар баробари аъмолашон ҷазо дода мешаванд?
34. Мо ҳеҷ бимдиҳандае ба деҳае нафиристодем, чуз он ки тавонгарони бо айшу ишраташ гуфтанд: «Мо ба он чӣ шуморо ба он фиристодаанд, имон намеоварем».
35. Ва гуфтанд: «Амволу авлоди мо аз ҳама бештар аст ва касе моро азоб накунад».
36. Бигӯ: «Парвардигори ман аст, ки рӯзии ҳар касро, ки бихоҳад, фаровон мекунад ва бар ҳар кӣ бихоҳад, танг мегирад. Вале бештари мардум намедонанд».
37. Амволу авлодатон чизе нест, ки шуморо ба Мо наздик созад. Магар онон, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ки подоши инҳо ба сабаби аъмолашон ду баробар аст ва эмин дар ғурфаҳои биҳишт ҳастанд.
38. Онон, ки ба оёти Мо метозанд ва мепиндоранд, ки аз Мо мегурезанд, дар азоб ҳозир карда мешаванд.
39. Бигӯ: «Парвардигори ман аст, ки рӯзии ҳар кӣ аз бандагонашро, ки бихоҳад, фаровон мекунад ё ўро ба тангӣ меафканад». Ва агар чизе садақа кунед, ивазашро хоҳад дод ва ӯ беҳтарини рӯзидиҳандагон аст!
40. Рӯзе, ки ҳамаро гирд оварад (Худованд), он гоҳ малоикаро гӯяд: «Оё инҳо буданд, ки шуморо мепарастиданд?»

41. Мегӯянд: «Ту покӣ. Ту валии мо ҳастӣ, на онҳо. Инҳо чинҳоро мепарастиданд ва бештаринашон ба онҳо имон доштанд».
42. Он рӯз ба якдигар ҳеч суду зиёне натавонед расонд. Ва ба ситамкорон гӯем: «Бичашед азоби оташро, ки дурӯғаш мепиндоштед!»
43. Чун оёти равшани Мо бар онон хонда шуд, гуфтанд: «Ин мардест, ки меҳоҳад шуморо аз он ҷӣ падаронатон мепарастиданд, боздорад». Ва гуфтанд: «Ин ҷуз дурӯғе ба ҳам бофта чизи дигаре нест!» Ва касоне, ки ба Худо кофир шуда буданд, чун сухани ҳақ бар онҳо нозил шуд, гуфтанд: «Ин чизе ҷуз ҷодуе ошкор нест!»
44. Пеш аз ин китобҳое, ки онро бихонанд, ба онҳо (мушрикони араб) надодаем ва пеш аз ту бимдиҳандае бар онҳо нафиристодаем.
45. Ва касоне, ки пеш аз онҳо буданд, паёмбаронро дурӯғтӯ хонданд ва инҳо худ ба даҳяки он ҷӣ ба онҳо дода будем, нарасидаанд ва бо ин ҳол паёмбарони Маро дурӯғтӯ шумориданд. Пас, уқубати Ман ҷӣ саҳт буд!
46. Бигӯ: «Ба таҳқиқ, шуморо дар як чиз панд медиҳам: ду-ду ва як-як барои (ибодати) Худо бархезед. Сипас бияндешед, то бидонед, ки дар ёри шумо³ девонагӣ нест. Ёст, ки шуморо пеш аз омадани азобе шадид, метарсонад!»
47. Бигӯ: «Ҳар музде, ки аз шумо талабидаам, аз он худатон бод. Музди ман танҳо бар ӯҳдаи Худост. Ёст, ки бар ҳар коре нозир аст!»
48. Бигӯ: «Ҳаройна, Парвардигори ман илҳомбахши сухани ҳақ аст. Донои ғайбҳост!»
49. Бигӯ: «Ҳақ (Қуръон) омад ва ботил бознаёяд (дар партави нури ҳақ асаре аз он намонад ва нобуд шавад) ва ёрои бозгаштанаш нест!»
50. Бигӯ (ба мушрикони бутпараст): «Агар ман (бо тарки бутҳо ва дурӣ аз ойини шумо) гумроҳ шавам, албатта, зиёнаш бар ман аст (ва ҷазои онро мебинам) ва агар бо роҳи ҳидоят равам, ба он аст, ки Парвардигори ман ба ман ваҳй мекунад. Ҳаройна, ӯ шунавову наздик аст (ва гуфтору кирдори мо бар ӯ пинҳон намонанд)!»
51. Агар бубинӣ (ҳоли ситамкоронро), он гоҳ, ки саҳт битарсанд ва раҳояшон набошад (аз азоби алим) ва аз маконе наздик гирифташон созад.
52. (Ба ҳангоми гирифтор шудан дар ҷанголи мучозоти илоҳӣ) гӯянд: «Инак, имон овардем (ба Худо, Паёмбар ва Қуръон). Аммо аз он ҷои дур (аз дунёи фонӣ, ки ҷойи пазириши имон ва киштзори охираш буд) ҷӣ сон ба он (имон) даст ёбанд?»
53. Пеш аз ин (дар замони ҳаёт, ки аз ақлу ихтиёр ва ирода бар- хӯрдор буданд) кофир шуда буданд (ба Худо, Паёмбар ва Қуръон) ва ба гумони ҳеш (ба он) тӯҳмат мезаданд.
54. Миёни онҳо ва он орзу, ки доранд (ки пазириши имони онҳо ва наҷот аз азоб аст), ҷудой афтод. Ҳамчунон ки бо дигарон, ки ҷунин меандешиданд ва саҳт дар шубҳа буданд, низ ҷунин шуд. Ҳаройна, онҳо саҳт дар шубҳа буданд (ва зиндагиро пайваста бо гумони ботил ба сар бурданд).

35

СУРАИ ФОТИР¹ (Офаринанда)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Ситоиш аз онӣ Худованд аст, офаринандаи осмонҳову замин, он ки фариштагонро расулон гардонид. Фариштагоне, ки болҳое доранд, ду-ду ва се-се ва ҷаҳор-ҷаҳор. Дар офариниш ҳар ҷӣ

бихоҳад (фариштагон, одамон ва дигар махлуқоти ҷаҳон) меафзояд, ҳаройна, Худо ба ҳар коре тавоност!

2. Раҳмате, ки Худо бар мардум бикушояд, касе натавонад, ки бозаш дорад. Ва чун чизеро дарег дорад, кас натавонад, ки ҷуз ӯ, равонаш дорад. Ва ӯст пирузманду ҳаким (аз ин рӯ на дар коре очиз мемонад ва на кореро бидуни ҳикмат анҷом медиҳад)!

3. Эй мардум, неъматеро, ки Худо бар шумо арзонӣ додааст (бо ба ҷой овардани шукр ва адои ҳаққи он), ёд кунед (ва сифла ва носипос набошед ва аз канори ин ҳама неъматҳо ва имконоту баракоти ҳаёт бепарво нагузаред, балки аз худ бипурсед). Оё ҷуз Худо офаринандаи дигаре ҳаст, ки шуморо аз осмону замин рӯзӣ диҳад? (не, асло не). Худое барҳақ, ҷуз ӯ нест, пас чӣ гуна аз ҳақ бериҳаатон мекунад?

4. Агар туро дурӯғгӯ шумориданд, паёмбаронеро ҳам, ки пеш аз ту будаанд, дурӯғгӯ бароварданд ва ҳамаи корҳо ба Худо бозгардонда шавад.

5. Эй мардум, ваъдаи Худо ҳақ аст. Зиндагии дунё шуморо нафиребад ва он шайтони фиребанда ба Худо мағруратон нагардонад.

6. Шайтон, ба таҳқиқ, душмани шумост. ӯро душман гиред. Албатта, ӯ фармонбарони хешро даъват мекунад, то ҳама аз дӯзахиён бошанд.

7. Ва кофиронро азобест саҳт ва барои касоне, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, омурзиш ва савоби бузургест.

8. Оё он ки кирдори бадаш дар назараш ораста шуда, чунон ки некӯяш пиндошт, монанди касест, ки чунин нест? Пас, Худо, ба таҳқиқ, ҳар киро хоҳад гумроҳ мекунад ва ҳар киро хоҳад, ҳидоят мекунад. Набояд, ки ҷони ту ба хотири онҳо дучори андӯх шавад. Албатта, Худо ба корҳое, ки мекунанд, огоҳ аст.

9. Худост, ки бодҳоро фиристод, то абрҳоро барангезанд. Ва Мо онҳоро ба сарзаминҳои мурда меронем ва замини мурдари бо он зинда мекунем. Зинда гаштан дар рӯзи қиёмат низ чунин аст.

10. Ҳар кӣ хоҳони иззат аст, бидонад, ки иззат ҳамагӣ аз онҳо Худост. Сухани хушу пок ба сӯи ӯ боло меравад ва кирдори нек аст, ки онро боло мебарад. Ва барои онон, ки аз рӯи мақр ба фасодкорӣ мепардозанд, азобест саҳт ва мақрашон низ аз миён бишавад.

11. Худо шуморо аз хок ва сипас аз нутфа биёфарид. Он ғоҳ ҷуфтҳои якдигаратон қарор дод. Ҳеч зане ҳомила наместавад ва намезояд, магар ба илми ӯ. Ва умри ҳеч солхӯрдае ба дарозо нақашад ва аз умри касе кам нагардад, ҷуз он ки ҳама дар китобе навишта шудааст. Ва бе шак, ин корҳо бар Худо осон аст!

12. Ин ду баҳр яксон нестанд яке обаш ширину гуворост ва яке шӯру талх. Аз ҳарду гӯшти тоза меҳӯред (моҳӣ) ва аз онҳо чизҳое барои ороиши тани хеш берун мекашед (дурру марҷон) ва мебинӣ киштиҳоро (дар ҷаҳорҷубаи қонуни вазни махсуси ашё), ки обро мешикофанд, то шумо аз фазли Худо рӯзӣ талабед ва бошад, ки сипосгузор бошед!

13. Аз шаб кам мекунаду ба рӯз меафзояд ва аз рӯз кам мекунаду ба шаб меафзояд ва офтобу моҳро ром мекунад (барои суди инсонҳо ба ҷарҳиш андохтааст). Ҳар як то замоне муъайян дар ҳаракатанд. Ин аст Худо, Парвардигори шумо. Фармонравой аз онҳо ӯст. Чизҳое, ки ғайри ӯ ба худӣ мехонед, молики пӯсти миёни донаи хурмое ҳам нестанд.

14. Ва агар онҳоро бихонед, садоятонро намешунаванд ва агар бишнаванд, посухатон намегуянд ва дар рӯзи қиёмат ширк оварданатонро инкор мекунанд ва кас монанди Худои огоҳ хабардорат насозад!

15. Эй мардум, ҳамаи шумо ба Худо мӯхтоҷед. ӯст бениёзу сутуданӣ.

16. Агар бихоҳад, шуморо аз миён мебарад ва мардуми дигареро меоварад (ҷойгузини шумо месозад).

17. Ва ин кор бар Худо душвор нест.
18. Ҳеҷ кас бори гуноҳи дигареро бар дӯш накашад. Ва агар гаронборе касеро бар бардоштани бори худ садо кунад, ҳарчанд хешованди ӯ бошад, аз бардоштани (бори гуноҳи) ӯ рӯй гардонад. Ҳаройна, ту фақат касонеро метарсонӣ, ки аз Парвардигорашонро нодида бимноканд ва намоз мегузоранд. Ҳар кӣ пок шавад, албатта, барои худ пок шуда. Ва бозгашти ҳама ба сӯи Худост!
19. Нобинову бино баробар нестанд.
20. ва торикиву равшанӣ.
21. ва на сояву ҳарорати офтоб.
22. Ва зиндагону мурдагон баробар нестанд. Албатта, Худо ҳар киро хоҳад, мешунавонад. Ва ту наметавонӣ сухани худро ба мурдагоне, ки дар гӯр хуфтаанд, бишунавонӣ.
23. Ту ҷуз бимдихандае нестӣ.
24. Ҳаройна, Мо туро ба ҳақ ба пайғамбарӣ фиристодем, то мужда диҳӣ ва бим диҳӣ ва ҳеҷ миллате нест, магар ки дар миёнашон бимдихандае будааст!
25. Агар туро дурӯғгӯ шуморанд, касоне ҳам, ки пеш аз онон будаанд, пайёмбаронашонро, ки бо мӯъҷизот ва бо навиштаҳо ва китоби равшаноибахш ба миёнашон омада буданд, дурӯғгӯ баровардаанд.
26. Сипас онҳоро, ки куфр меварзиданд, фуру гирифтанд (ба сабаби гуноҳояшон). Уқубати Ман чӣ гуна буд?
27. Оё надидай, ки Худо, ба таҳқиқ, аз осмон борон фиристод ва ба он меваҳои гуногун рӯйёнидем? Ва аз кӯҳҳо роҳҳо падида овардем: сафед ва сурх ва рангоранг ва ба ғоят сиёҳ.
28. Ҳамчунин аз мардум ва ҷунбандагон (ҷонварон) ва ҷаҳорпоёни гуногун. Албатта, аз миёни бандагони Худо танҳо донишмандон аз ӯ метарсанд. Ва ҳаройна, Худо пирӯзманду омурзанда аст!
29. Ба таҳқиқ, онон, ки китоби Худоро (Қуръонро) меҳонанд ва намоз мегузоранд ва аз он чӣ ба онҳо додаем, пинҳониву ошкоро садақа мекунанд, умедвор ба тичорате ҳастанд, ки ҳаргиз зиён намекунанд.
30. Зеро Худо мукофоташонро ба тамоми медиҳад ва аз фазли худ чизе бар он меафзояд. Ба таҳқиқ, Худо омурзандаву пазирандаи сипос аст!
31. Ҳар чӣ аз он китоб ба ту ваҳй кардаем, барҳақ аст, ки китобҳои пеш аз худро тасдиқ мекунад ва албатта, Худо бар бандагонаш огоҳу биноист!
32. Сипас китобро (Қуръонро) ба касоне аз бандагонамон, ки баргузида будем (яъне уммати Муҳаммад), ба мерос додем. Баъзе бар худ ситам карданд ва баъзе роҳи миёнаро баргузиданд ва баъзе бо фармони Худо дар корҳои нек пешӣ гирифтанд. Ва ин аст бахшоише бузург!
33. Ба биҳиштҳое, ки ҷойҳои ҷовидонаи онҳост, дохил мешаванд. Дар он ҷо ба дастбандҳои зару марворид онҳоро меороянд ва дар он ҷо ҷомаҳояшон аз ҳарир аст.
34. Ва меғунд: «Сипос Худоро, ки андӯх аз мо дур кард, ба таҳқиқ, Парвардигори мо омурзандаву шукрпазир аст!
35. Он Худое, ки моро аз фазли хеш ба ин саройи ҷовидон даровард, ки дар он ҷо на ранҷе (ҷисмонӣ) бар мо мерасад ва на хастагӣ (рӯҳонӣ)».
36. Ва кофиронро оташи ҷаҳаннам аст, на ҳукм карда шавад бар онҳо, то бимиранд ва на азобашон кам карда шавад. Носипосонро чунин ҷазо медиҳем!
37. Ва аз даруни оташ фарёд зананд: «Эй Парвардигори мо, моро берун ор, то корҳои шоиста кунем, ғайр аз он чӣ кардем». Оё он қадар шуморо умр надода будем, ки пандгирандагон панд гиранд? Ва шуморо бимдиханда омад. Пас, бичашед, ки гунаҳкоронро ёваре нест!
38. Албатта, Худо донои ниҳони осмонҳову замин аст ва ҳаройна, ӯ ба он чӣ дар дилҳост, огоҳ аст.

39. Ёст, ки шуморо дар рӯйи замин ҷонишини пешиниён кард, пас ҳар кас, ки кофирӣ кунад, куфраш бар зиёни ёст ва куфри кофирон дар пешгоҳи Парвардигорашон ҷуз бар хашм наяфзояд. Ва ҷуз зиён чизе насиби кофирон наменамояд.
40. Бигӯ: «Он шариконеро, ки ба ҷои Худои якто меҳондед, дидед? Ба ман бинамояд, ки аз замин ҷӣ чизро офаридаанд? Ё дар офариниши осмон ҷӣ шарикие доштаанд? Оё бар онҳо (мушрикони китобе (осмонӣ) фиристодаем, ки онро ҳуччати худ (дар кори ширк ва бутпарастияшон) созанд? Балки, ситамкорон ба якдигар ҷуз фиреб ваъдае намедиханд».
41. Ба таҳқиқ, Худо осмонҳову заминро ниғаҳ медорад, то аз ҷо бечо нашаванд ва агар аз ҷо бечо шаванд, ҳеҷ як аз шумо, ҷуз Ё наметавонад онҳоро ниғаҳ дорад. Албатта, Худо бурдбору омурзанда аст!
42. Ба Худо қасамҳои саҳт хӯрданд (куффори Макка), ки агар бимдиҳандае биёяд, бехтар аз ҳар уммате дигар ҳидоят ёбанд. Вале чун бимдиҳандае омад, бадбинияшон афзуд;
43. Ба саркашӣ дар замин ва найрангҳои бад. Ва ин найрангҳои бад ҷуз найрангбозонро дарбар нагирад. Оё ҷуз суннате, ки бар гузаштагон рафтааст, мунтазирӣ чизи дигаре ҳастанд? Дар суннати Худо, ҳаргиз, тадбике намеёбӣ ва дар суннати Худо, ҳаргиз, тағйире намебинӣ.
44. Оё дар замин намегарданд, то бубинанд, ки оқибати мардуме, ки пеш аз онҳо будаанд ва нерӯе бештар доштаанд, ба кучо кашид? Ҳеҷ чиз дар осмонҳову замин нест, ки Худоро нотаъон созад. Ҳаройна, ё донову таъоност!
45. Ва агар Худо бихоҳад, мардумро ба сабаби қорҳое, ки қардаанд (фавран ва бидуни додани қамтарин мӯҳлате барои ислоҳ шудан ва таҷдиди назару худсозӣ), бозхост кунад, ба рӯйи замин ҳеҷ ҷунбондае боқӣ нагузорад, вале (Худованд бо лутфу қарамии Худ қазои) онҳоро то қамоне муъайян (рӯзи қиёмат) ба таъхир меандозад ва чун муддаташон қамом шуд², албатта, Худо ба аъмоли бандагони ҳеш огоҳ аст (ва аз гуфтору қирдор ва қиндори онҳо бохабар аст, аз ин рӯ қунон ки қазовор аст қодоши аъмолашонро медиҳад)!

36

Сураи Ёсин¹ (ё, син)

Ба номи Худованди бахшояндаи меҳрубон

1.Ё, син.

2.Савғанд ба Қуръони ҳикматомез,

3.ки ту албатта, аз қаймбарон ҳастӣ,

4.бар роҳе рост.

5.Қуръон аз қониби он қирӯзманди меҳрубон қозил шуда,

6.то мардумро бим диҳӣ, ки қадаронашон бим дода нашуданд ва дар беҳабарӣ буданд.

7. Ваъдаи Худо дар қораи бештаринашон таҳаққуқ ёфта ва имон намеоваранд.

8.Ҳаройна, Мо бар қарданҳояшон то қанаҳҳо таваққиҳдем, қунон ки қарҳояшон ба болост ва қоин оварда қатавонанд,

9.Дар қаробарашон деворе бардоштам ва дар қушти қарашон деворе. Ва бар қашмонашон қиз қардае афқандем, пас онҳо намеқинанд.

10. Қарқашон қакунанд, қи онҳоро қитарсонӣ ва қи қатарсонӣ, имон намеоваранд.

11. Танҳо ту қасеро метарсонӣ, ки аз Қуръон қайравӣ кунад ва аз Худои Қарҳмон дар қиҳон қитарсад. Қуқин қасро ба омурзиш ва музди неқӯ музда бидеҳ!

12. Ҳаройна, Мо мурдагонро зинда мекунем. Ва ҳар кореро, ки пеш аз ин кардаанд ва ҳар асареро, ки падида овардаанд, менависем ва ҳар чизро дар Китоби мубин² шумор кардаем.
13. Достони мардуми он деҳаро бар онҳо биёвар, он гоҳ ки расулон ба он ҷо омаданд.
14. Нахуст ду танро ба наздашон фиристодем ва дурӯтгӯяшон бароварданд, пас бо саввумӣ нерӯшон додем ва гуфтанд: «Ҳаройна, мо ба сӯи шумо фиристода шудаем».
15. Гуфтанд: «Шумо инсонҳое монанди мо ҳастед ва Худои Раҳмон ҳеҷ чиз нафиристодааст ва шумо дурӯт меғӯед».
16. Гуфтанд: «Ҳаройна, Парвардигори мо медонад, ки мо ба сӯи шумо фиристода шудаем.
17. Ва бар ӯҳдаи мо ҷуз паём расонидани ошкоро ҳеҷ нест».
18. Гуфтанд: «Ба таҳқиқ, Мо шуморо ба фоли бад гирифтаем. Агар бас накунед, ҳатман, сангсоратон хоҳем кард ва шуморо аз мо шиканҷае саҳт хоҳад расид».
19. Гуфтанд: « Фоли бади шумо бо ҳуди шумост. Оё агар пандатон диҳанд, чунин меғӯед? Балки, мардуме аз ҳад гузашта ҳастед!»
20. Марде аз шаҳри дурдаст давон – давон омаду гуфт: «Эй қавми ман, ба ин расулон пайравӣ кунед!
21. Ба касоне, ки аз шумо ҳеҷ музде наметалабанд ва худ мардуме ҳидоятёфтаанд, пайравӣ кунед!
22. Чаро Худоеро, ки маро офаридааст ва ба назди ӯ бозгардонда мешавад, напарастам?
23. Оё ғайри ӯ худоёноро ихтиёр кунам, ки агар Худои Раҳмон бихоҳад ба ман зиёне бирасонад, шафоъаташон маро ҳеҷ суд накунад ва маро раҳой набахшанд?
24. Ҳаройна, дар ин ҳангом ман дар гумроҳии ошкор бошам.
25. Ҳаройна, ман ба Парвардигоратон имон овардам. Сухани маро бишнавед»
26. Гуфта шуд: «Ба бихишт дарой! (вақте ки қавм ба зулм ҳалокаш карданд ва неъматҳои бихиштро дид)» Гуфт: «Эй кош, қавми ман медонистанд,
27. ки Парвардигори ман маро (ба чӣ сабабе) биёмурзид ва дар зумраи гиروмишудагон даровард».
28. Ва аз он пас бар сари қавми ӯ ҳеҷ лашкаре аз осмон фуру нафиристодем. Ва Мо фиристанда набудем.
29. Як бонги саҳте буд, ки ногоҳ ҳама бар ҷой сард шуданд³.
30. Эй дарег бар ин бандагон! Ҳеҷ паёмбаре бар онҳо фиристода нашуд, магар он, ки масҳарааш карданд.
31. Оё надидаанд, ки чӣ мардумеро пеш аз онҳо ҳалок кардаем, ки дигар, ҳаргиз, ба наздашон бознамегарданд.
32. Ва ҳеҷ касе нест, ки назди Мо ҳозираш наоранд.
33. Нишонаи ибратест бар онҳо замини мурда, ки зиндааш сохтем ва аз он доное, ки аз он меҳӯранд, берун овардем.
34. Ва дар он боғҳое аз нахлҳову тоқҳо падида овардаем ва чашмаҳо равон сохтем,
35. то аз самароти он ва дастранчи хеш бихӯранд. Чаро сипос намегӯянд?
36. Пок аст он Худое, ки ҳамаи ҷуфтҳоро биёфарид, аз он чи замин мерӯёнад ва аз ҳудашон (нару мода) ва ҳар он чизе, ки намедонанд (ишора ба кашфиёти мӯъсири илмӣ аст, ки собит кардааст, ки ҷинсият (нару модагӣ) дар тамоми мавҷудод, ҳатто зарраҳо, ки мусбату манфӣ мешаванд, мавҷуд аст).
37. Шаб низ барояшон ибрате дигар аст, ки рӯзро аз он бармекашем ва ҳама дар торикӣ фуру мераванд.
38. Ва офтоб ба сӯи қароргоҳи хеш равон аст. Ин фармони Худои пирӯзманду доно аст.
39. Ва барои моҳ манзилҳое андоза кардем, то монанди шоҳи хушки хурмо борик шавад.

40. Офтобро насазад, ки ба моҳ расад ва шабро насазад, ки бар рӯз пешӣ гирад ва ҳама дар фалаке шиноваранд.
41. Ибрате дигар барои онҳо, ин ки ҳаройна, Мо ниёгонашонро дар он киштии пуркардашуда савор кардем
42. ва барояшон монанди киштӣ чизе офаридем, ки бар он савор шаванд.
43. Ва агар бихоҳем, ҳамаро ғарқа месозем ва онҳоро ҳеҷ фарёдрасе набошад ва раҳой наёбанд,
44. ҷуз ба раҳмати Мо ва бархурдорӣ то ҳангоми марг.
45. ва он гоҳ ки ба онҳо гуфта шавад, ки аз он чӣ дар пеши рӯй доред ё пушти сар мегузored, битарсед, то ки бар шумо раҳмат оранд (рӯй баргардонанд).
46. Ва ҳеҷ ояте аз оёти Парвардигорашон бар онҳо нозил нашавад, ҷуз он ки аз он рӯй гардонанд.
47. Ва чун гуфта шавад, ки аз он чӣ Худо рӯзиятон кардааст, садақа кунед, кофирон ба мӯъминон гӯянд: «Оё касонero таъом диҳем, ки агар Худо мехост, худ онҳоро таъом меод? Шумо, (кофирон), албатта, дар гумроҳии ошкор ҳастед».
48. Ва мегӯянд: «Агар рост мегӯед, ин ваъда кай хоҳад буд?»
49. Инҳо интизории як бонги даҳшатнок мебаранд, то ба он ҳангом ки саргарми ситеза ҳастанд, фурӯ гирадашон,
50. он чунон ки ёрои васияте надошта бошанд ва натавонанд назди касони хеш бозгарданд.
51. Ва дар сур дамида шавад ва онон аз қабрҳо берун оянд ва шитобон ба сӯи Парвардигорашон раванд.
52. Мегӯянд: «Вой бар мо, чӣ касе моро аз хобгоҳҳоямон барангехт? Ин ҳамон ваъдаи Худои Раҳмон аст ва паёмбарон рост гуфта буданд!»
53. Ҷуз як бонги даҳшатнок нахоҳад буд, ки ҳама назди Мо ҳозир меоянд.
54. Он рӯз ба кас ситам намешавад. Ва ҷуз монанди коре, ки кардаед, подош намебинед.
55. Албатта, биҳиштиён он рӯз ба шодмонӣ машғул бошанд.
56. Онҳо ва ҳамсаронашон дар сояҳое бар тахтҳо така задаанд.
57. Дар он ҷо ҳар мева ва ҳар чизи дигар, ки бихоҳанд, фароҳам аст.
58. Ва саломе, ки сухани Парвардигори меҳрубон аст (гуфта мешавад).
59. (Ва гуфта мешавад), эй гунаҳкорон, имрӯз канора гиред!
60. Эй фарзандони Одам, оё бо шумо паймон набастам, ки шайтонро напарастед, ҳаройна, ӯ душмани ошкори шумост?
61. Ва Маро бипарастед, ки роҳи рост ин аст.
62. Бисёре аз шуморо (шайтон) гумроҳ кард. Магар ба ақл дарнамеёфтед?
63. Ин аст он ҷаҳаннаме, ки ба шумо ваъда дода шуда буд,
64. ба ҷазои куфратон инак, дар он дохил шавед?
65. Имрӯз бар даҳонҳояшон мӯҳр мениҳем. Ва дастҳояшон бо Мо сухан хоҳанд гуфт ва пойҳояшон шаҳодат хоҳанд дод, ки чӣ мекардаанд.
66. Агар бихоҳем ҷашмонашонро маҳв мекунем. Пас, шитобон роҳ пеш гиранд. Аммо кучоро тавонанд дид?
67. Ва агар бихоҳем, онҳоро бар ҷояшон масх (табдил ба ҳайвон ё сурати бадшакл ё берӯх) кунем, ки на тавони он дошта бошанд, ки пеш қадам бардоранд ва на бозпас гарданд.
68. Ҳар киро умри дароз диҳем, дар офариниш дигаргунаш кунем. Чаро оқилона намеандешанд?
69. Ба ӯ шеър наомӯхтем ва шеър лоиқи ӯ нест. Он чӣ ба ӯ омӯхтаем, андарзу Қуръони равшангар аст,
70. то мӯъминонро бим диҳад ва сухани ҳақ бар кофирон собит шавад.

71. Оё надидаанд (бо дидаи ибрат) , ки бо дастони хеш барои онҳо чорпоёнро (аз адам) офаридем (бе ёрӣ, ширкат ва ваколати касе) ва акнун моликашон ҳастанд?
72. Ва онҳоро (чорпоёнро) ромашон кардем. Бар баъзе савор мешаванд. Ва гӯшти баъзеро меҳӯранд.
73. Ва барои (одамон) онҳо дар онҳо (чорпоён) фоидаҳост ва ошомиданиҳо. Чаро шукр намегӯянд?
74. Ва ба ҷои Аллоҳ худоёне ихтиёр кардаанд, ба он умед, ки ёриашон кунанд.
75. Онҳоро (маъбудҳои дурӯғинро) қудрати он нест, ки ба ёриашон бархезанд, вале инҳо (бутпарастон) монанди сипоҳе ба хидматашон омадаанд.
76. Суханашон туро андӯхгин насозад. Албатта, Мо ҳар чиро пинҳон медоранд ё ошкор месозанд, медонем.
77. Оё одамай, ки акнун хасме ошкор аст (ба оёти Худо), намедонад, ки Мо ўро, ба таҳқиқ, аз нутфае офаридаем?
78. Дар ҳоле офариниши худро аз ёд бурдааст, барои мо мисол меорад, ки чӣ касе ин устухонҳои пӯсидаро зинда мекунад?
79. Бигӯ: «Касе онҳоро зинда мекунад, ки дар оғоз офаридааст ва ў ба ҳар офаринише доност.
80. Он Худое, ки аз дарахти сабз бароятон оташ падида овард ва шумо аз он оташ меафрӯzed?
81. Оё касе, ки осмонҳову заминро офаридааст, наметавонад ҳамонандашонро биёфаринад? Оре, метавонад, ки ў офаринандае доност!
82. Чун бихоҳад чизеро биёфарад, ҳаройна, фармонаш ин аст, ки мегӯяд: «Мавҷуд шав!» Пас, мавҷуд мешавад.
83. Пок аст он Худое, ки малакути (моликияти) ҳар чизе ба дасти ўст ва ҳама ба сӯи ў бозгардонда мешавад!

37

Сураи СОФФОТ¹

(Фариштагони сафбаста)

Ба номи Худованди бахшандаи меҳрубон!

1. Савганд ба он фариштагон, ки барои ниёиш саф бастаанд,
2. савганд ба он фариштагон, ки (шаётин ва ё абрҳоро) меронанд,
3. ва савганд ба он фариштагон, ки зикри Худоро меҳонанд,
4. ки ҳаройна, Худои шумо, Худои яктост.
5. Парвардигори осмонҳову замин аст ва ҳар чӣ дар миёни онҳост. Ва Парвардигори мащриқҳост!
6. Ҳаройна, Мо осмони дунёро ба зинати ситорагон биёростем.
7. Ва аз ҳар шайтони нофармон ниғаҳ доштем.
8. То сухани сокинони олами болоро нашнавад ва аз ҳар сӯй ронда шаванд.
9. То ронда шаванд ва барои онҳост азобе доим.
10. Магар он шайтон, ки ногаҳон чизе бирабояд ва ногаҳон шӯълаи сӯзандае дунболаш кунад.
11. Пас, аз кофирон бипурс, ки офариниши онҳо душвортар аст ё он чӣ Мо офаридаем. Ҳаройна, Мо онҳоро аз гиле часпанда офаридаем.
12. Ту дар таъачҷуб шудӣ ва онҳо масхара мекунанд.
13. Ва чун ба онҳо панд дода шавад, панд намепазиранд.

14. Ва чун ояте бубинанд, аз якдигар меҳоханд, то ба
ришхандаш гиранд.
15. Ва мегӯянд: «Ин чизе чуз ҷодуе ошкор нест,
16. оё вақте ки мо мурдем ва хоку устухон шудем, моро, ҳатман,
зинда мекунанд?
17. Ё ниёғони моро?
18. Бигӯ: «Бале ва (ҳол он ки) шумо хору бечора мешавед!»
19. Ва (аз нав зинда шудан) танҳо, он (сури дуввум) як садоест
(ки Исрофил дар сур медамад), пас ногаҳон онҳо мебинанд
(чизҳои ваъда шудаи қиёматро).
20. Мегӯянд: «Вой бар мо, ин ҳамон рӯзи ҷазост!»
21. Ин ҳамон рӯзи файсала (доварӣ) ҳаст, ки дурӯғаш
мепиндоштед.
22. Ононро, ки ситам мекарданд бо ҳамсаронашон (ки куфр
пешаанд) ва онҳоеро, ки ба ҷои Худои якто мепарастиданд,
гирд оваред.
23. Ва ҳамаро ба роҳи ҷаҳаннам роҳ бинамояд.
24. Ва ниғаҳ доредашон, бояд, ки бозхост шаванд.
25. «Чаро якдигарро ёрӣ намекунед?»
26. Балки, имрӯз ҳама таслимшавандагонанд.
27. Ва он гоҳ рӯй ба якдигар кунанд ва аз ҳамдигар бипурсанд².
28. Гӯянд: «Шумо будед, ки аз дари некхоҳӣ бар мо дармеомадед».
29. Гӯянд: «На, шумо имон наёварда будед.
30. Моро бар шумо ҳеч ғолибияте набуд. Шумо худ мардумоне нофармон будед.
31. Гуфтаи Парвардигорамон бар мо собит шуд. Акнун бояд бичашем (азобро).
32. Мо шуморо гумроҳ кардем ва худ низ гумроҳ будем».
33. Пас, ҳаройна, дар он рӯз ҳама дар азоб шариканд.
34. Мо бо гунаҳкорон чунин мекунем.
35. Ҳаройна, чун ба онон гуфта мешуд, ки чуз Худои якто ҳудое нест, такаббур мекарданд
36. ва мегуфтанд: «Оё ба хотири шоъири девонае³ худоёнамонро тарк гӯем?»
37. Балки, он паёмбар (Паёмбари ислом) ҳақро овард ва паёмбарони пешинро тасдиқ кард.
38. Ҳаройна, шумо азоби дардоварро, ҳатман, хоҳед чашид!
39. Дар баробари аъмолатон ҷазо хоҳед дид.
40. Ғайри бандағони мухлиси Худо,
41. ки барои онҳо ризқе муайян аст
42. аз меваҳо ва гиромӣ шудагонанд
43. дар биҳиштҳои пурнеъмат,
44. бар тахтҳои дар рӯ ба рӯи ҳаманд.
45. Ва ҷоме аз чашмаи гуворо миёнашон гардонида мешавад,
46. сафед асту нӯшандагонашро лаззатбахш,
47. на ақл аз он табоҳӣ гирад ва на нӯшанда маст шавад.
48. Заноне фаррохчашм, ки танҳо ба шавҳарони худ назар доранд, ҳамдами онҳоянд.
49. Монанди тухми (шутурмурғ) ҳастанд, ки (дар зерӣ болу параш воқеъ аст) дастнорас.
50. Рӯ ба якдигар кунанд ва ба гуфтугӯ пардозанд.
51. Яке аз онҳо гӯяд: «Маро ҳамнишине буд,

52. ки мегуфт: «Оё ту аз онҳое ҳастӣ, ки (рӯзи қиёматро) тасдиқ мекунанд?
53. Оё он гоҳ, ки мурдему хоку устухон шудем, ҷазоямон медиҳанд?»
54. Гӯянд: «Метавонед аз боло бингаред?»
55. Аз боло бингарад ва ўро дар миёни оташи дўзах бинад.
56. Гӯяндаш: «Ба Худо савганд, наздик буд, ки маро ба ҳалокат афканӣ.
57. Ва агар мавҳибати (бахшиши) Парвардигорам набуд, ман низ аз ҳозиршудагони азоб мебудам.
58. Оё моро марге нест,
59. ҷуз он марги нахустин? Ва дигар азобамон намекунанд!»
60. Ҳаройна, ин аст комёбии бузург!
61. Амалкунандагон бояд барои чунин подоше амал кунанд.
62. Оё зиёфатро ин (ҳама неъматҳои бекарон ва ҷовидонӣ) беҳтар ё дарахти Заққум (дарахтест бадбӯ ва талх дар ҷаҳаннам)?
63. Мо он дарахтро барои гирифтории ситамкорон падида овардаем.
64. Дарахтест, ки аз қаҳри ҷаҳаннам мерӯяд,
65. мевааш ҳамонанди сари шайётин аст,
66. дўзахиён аз он меҳўранд ва шикам пур месозанд
67. ва аз болои он (зиёфат), ҳаройна, омезае аз оби сўзон менӯшанд (яъне, баъди хўрдани меваи Заққум аз болои он маҷбуран оби касифу сўзоне нӯшониди мешаванд).
68. Сипас бозгашташон, албатта, ба ҷаҳаннам аст.
69. Ҳаройна, онҳо падарони худро пеш аз худ гумроҳ ёфтанд
70. ва бар пайи онҳо (нафаронашон) шитобон ронда мешаванд.
71. Ва пеш аз онҳо бештар пешиниён гумроҳ шуданд.
72. Ва Мо бимдиҳандагоне ба миёнашон фиристодем.
73. Пас, бингар, ки саранҷоми он бимёфтагон чӣ гуна буд?
74. Ҷуз бандагони мухлиси Худо!
75. Нӯҳ моро нидо дод ва мо чӣ нек посухдиҳандае будем!
76. ў ва қасонашро аз андӯхи бузург раҳонидем.
77. Ва фарзандонашро боқӣ гузоштем.
78. Ва номи неки ўро дар наслҳои баъд боқӣ ниҳодем.
79. Салом бар Нӯҳ бод дар саросари ҷаҳон!
80. Ҳаройна, мо некӯкоронро чунин подош медиҳем.
81. Ҳаройна, ў аз бандагони мўъмини Мо буд.
82. Сипас дигаронро ғарқ сохтем.
83. Ҳаройна, Иброҳим аз пайравони ў буд.
84. Он гоҳ ки бо диле ҳолӣ аз шубҳа рӯй ба Парвардигораш овард.
85. Ба падараш ва қавмаш гуфт: «Чиро мепарастед?
86. Оё ба ҷои Худои якто худоёни дурӯғинро меҳаҳед?
87. Ба Парвардигори ҷаҳониён чӣ гумон доред?»
88. Нигоҳе ба ситорагон кард
89. ва гуфт: «Ҳаройна, ман беморам (яъне, рӯҳам аз ин кувфру ширк бемор аст)!
90. Аз ў рӯй гардониданд ва бозгаштанд.
91. Пинҳонӣ назди худоёнашон омад ва гуфт: «Чизе намеҳўред?
92. Ҷаро сухан намегӯед?»
93. Ва дар ниҳон дасте бақувват бар онҳо зад (бо қувват ва қудрати бештар бар онҳо зад).
94. Қавмаш шитобон наздаш омаданд.

95. Гуфт: «Оё чизхоеро, ки худ метарошед, мепарастед?
96. Худои яктост, ки шумо ва ҳар чӣ месозед, офаридааст».
97. Гуфтанд: «Барояш биное созед ва дар оташаш андозед».
98. Хостанд, то бадандешӣ кунанд, Мо низ онҳоро зердаст гардонидем.
99. Гуфт: «Ҳаройна, ман ба сӯи Парвардигорам меравам, ӯ маро роҳнамоӣ хоҳад кард.
100. Эй Парвардигори ман, маро фарзанде солаҳ ато кун!»
101. Пас, ӯро ба писаре бурдбор мужда додем.
102. Чун бо падар ба ҷое расид, ки бояд ба кор бипардозанд, гуфт: «Эй писаракам, ҳаройна, дар хоб дидаам, ки туро, бе шубҳа, забҳ мекунам. Бингар, ки чӣ меандешӣ» Гуфт «Эй падар, ба ҳар чӣ фармон шудай амал кун, ки агар Худо бихоҳад, маро аз собирон хоҳӣ ёфт».
103. Чун ҳарду таслим шуданд ва ӯро ба пешонӣ хобонид,
104. Мо нидояш додем: «Эй Иброҳим,
105. хобатро ба ҳақиқат пайвасти». Ва мо, ҳаройна, некӯкоронро чунин подош медиҳем.
106. Албатта, ин озмоише ошкор буд.
107. Ва ӯро бо забҳе бузург бозхаридем.
108. Ва номи неки ӯро дар наслҳои баъд боқӣ гузоштем.
109. Салом бар Иброҳим!
110. Мо некӯкоронро инчунин подош медиҳем!
111. Ҳаройна, ӯ аз бандагони мӯъминин Мо буд.
112. ӯро ба Исҳоқ, паёмбаре шоиста мужда додем.
113. ӯ ва Исҳоқро баракат додем ва аз фарзандонашон баъзе некӯкор ҳастанд ва баъзе ошкоро бар худ ситамкор.
114. Мо ба Мӯсо ва Ҳорун неъмат додем.
115. Он ду ва мардумашонро аз ранҷе бузург наҷот бахшидем.
116. Ононро ёрӣ додем, то пирӯз шуданд.
117. Ва китобе равшангарашон додем.
118. Ва ба роҳи рост ҳидояташон кардем.
119. Ва номи некашонро дар наслҳои баъд боқӣ гузоштем.
120. Салом бар Мӯсо ва Ҳорун!
121. Ҳаройна, Мо некӯкоронро инчунин подош медиҳем!
122. Ҳаройна, он ду аз бандагони мӯъминин Мо буданд.
123. Ва ҳаройна, Илос аз паёмбарон буд.
124. Ба мардуми худ гуфт: «Оё аз Худо наметарсед?
125. Оё Баъло (номи бут) ба ҳудой мехонед ва он беҳтарини офаринадагонро тарк мекунад?
126. Аллохро, ки Парвардигори шумо ва Парвардигори ниёгонатон аст».
127. Пас, дурӯғгӯяш бароварданд ва онон аз ҳозиркардагонанд,
128. магар бандагони мухлиси Худо!»
129. Ва номи неки ӯро дар наслҳои баъдӣ боқӣ гузоштем.
130. Салом бар хонадони Илос!
131. Ҳаройна, Мо некӯкоронро инчунин подош (мукофот) медиҳем!
132. Ҳаройна, ӯ аз бандагони мӯъминин Мо буд.
133. Ва ҳаройна, Лут аз паёмбарон буд.
134. ӯ ва ҳамаи касонашро наҷот додем.
135. Ғайри пиразане, ки бо мардуми шаҳр бимонд.
136. Сипас дигаронро ҳалок кардем.

137. Шумо бар онҳо мегузаред бомдодон.
138. Ва шомгоҳон. Оё оқилона намеандешед?
139. Ва ҳаройна, Юнус аз паёмбарон буд.
140. Чун ба он киштии пур аз мардум гурехт,
141. қуръа заданд ва ӯ дар қуръа мағлуб шуд.
142. Моҳӣ фуру бурдаш ва ӯ лоиқи сарзаниш буд.
143. Албатта, агар аз тасбеҳгӯён намебуд,
144. то рӯзи қиёмат дар шиками моҳӣ мемонд.
145. Пас, ўро, (дар ҳоле), ки бемор буд, ба хушкӣ (замини бегиёх) афкандем.
146. Ва бар болои сараш бўтаи кадуе рӯёнидем (то дар сояи он биёромад).
147. Ва ўро ба пайғамбарӣ бар сад ҳазор кас ва ё бештар фиристодем.
148. Онҳо имон оварданд ва то зинда буданд, бархурдориашон додем.
149. Аз онҳо бипурс духтарон аз они Парвардигори ту бошанд⁴ ва писарон аз они онҳо?»
150. Оё вақте, ки Мо малоикаро зан меофаридем, онҳо медиданд?
151. Огоҳ бош, ки ҳаройна, аз дурӯғгӯияшон аст, ки мегӯянд:
152. «Худо соҳиби фарзанд аст». Ҳаройна, дурӯғ мегӯянд.
153. Оё Худо духтаронро бар писарон бартарӣ дод?
154. Шуморо чӣ мешавад? Чӣ гуна ҳукм мекунад?
155. Оё намеандешед?
156. Ё бар даъвои худ далели равшане доред?
157. Агар рост мегӯед, китобатонро биёваред.
158. Ва миёни Худову чинниён хешовандӣ қоил шуданд ва чинниён медонанд, ки ҳозиркардашудагонанд.
159. Аз он васф, ки меоваранд (мушприкон), Худо пок аст,
160. магар бандагони мухлиси Худо (ки дар ҷаҳаннам ҷамъ оварда намешаванд)!
161. Албатта, шумо ва бутоне, ки мепарастед,
162. натавонистед гумроҳ кунед,
163. магар он касро, ки роҳии ҷаҳаннам бошад.
164. «Ва ҳар касе аз мо чое мӯъайян дорад⁵.
165. Албатта, мо сафзадагонем.
166. Ва албатта, мо тасбеҳгӯяндагонем».
167. Агарчи мегуфтанд:
168. «Албатта, агар аз пешиниён назди мо китобе монда буд,
169. ҳаройна, мо аз бандагони мухлиси Худо мебудем».
170. Онҳо ба он китоб кофир шуданд ва ба зудӣ, ки хоҳанд фаҳмид.
171. Мо дар бораи бандагонамон, ки ба пайғамбарӣ мефириستم, аз пеш тасмим гирифтаем,
172. ки албатта, онон ёрӣ мешаванд.
173. Ва ҳаройна, лашкари Мо, онҳо, ҳатман, ғолибанд.
174. Пас, то муддате аз онҳо рӯй бигардон.
175. Оқибаташонро бубин, онҳо низ хоҳанд дид.
176. Оё азоби Моро ба шитоб металабанд?
177. Чун азоб ба майдонашон фарояд, ин бимдодашудагон чӣ бомдоди баде хоҳанд дошт.
178. Аз онҳо то чанде рӯй бигардон.
179. Пас, оқибаташонро бубин, онҳо низ хоҳанд дид.

180. Муназзах (пок аст) аст Парвардигори ту он Парвардигори пирӯзманд аз ҳар чӣ ба васфи ӯ мегӯянд!

181. Ва салом бар паёмбарон!

182. Ва ҳамд аз они Парвардигори ҷаҳониён аст!

38

Сураи Сод¹

Ба номи Худованди бахшояндаи меҳрубон

1. Сод. Савганд ба Қуръони шарифи соҳиби панд,
2. Балки кофирон ҳамчунон дар саркашиву хилофанд.
3. Чӣ басо мардумеро, ки пеш аз онҳо ба ҳалокат расонидем. Онон фарёд бароварданд, вале гурезгоҳе набуд.
4. Дар таъачҷуб шуданд аз ин ки бимдиҳандае аз миёни худашон бархост. Ва кофирон гуфтанд: «Ин ҷодугаре дурӯғуст.
5. Оё ҳамаи худоёнро Худои якто гардонидааст? Ва ҳаройна, ин чизе аҷиб аст?»
6. Бузургонашон ба роҳ афтоданду гуфтанд: «Биравед ва ба парастии худоёни хеш пойдорӣ кунед, ки ҳаройна, ин аст чизе, ки аз шумо хоста шудааст.
7. Мо дар ин охири оин² чунин сухане нашунидаем ва ин ҷуз дурӯғ ҳеҷ чиз нест.
8. Оё аз миёни ҳамаи мо ваҳӣ ба ӯ нозил шудааст?» балки онҳо аз ваҳии Ман дар шубҳаанд балки, ҳанӯз азоби Моро наҷашидаанд.
9. Оё ҳазинаҳои раҳмати Парвардигори пирӯзманди бахшандаат дар назди онҳост?
10. Оё фармонравоии осмонҳову замин ва ҳар чӣ миёни он ду аст, аз они онҳост? Пас, бо нардбонҳое худро ба осмон кашанд.
11. Он ҷо (шаҳри Макка) лашкарест ночиз аз ҷанд гурӯҳи шикастхӯрдаи ҷамъшуда.
12. Пеш аз онҳо қавми Нӯҳ ва Од³ ва Фиръавн, ки мардумро ба ҷаҳормех мекашид, паёмбаронро дурӯғгӯ мебароварданд.
13. Ва низ қавми Самуд ва қавми Лут ва мардуми Айка⁴ аз он ҷамоъатҳо буданд.
14. Аз онон касе набуд, ки паёмбаронро дурӯғгӯ набароварда бошад, пас (онҳоро) уқубати Ман воҷиб омад.
15. Инҳо низ ҷуз бонге саҳт интизорӣ надоранд, чунонки онро дигар таваққуфе набошад.
16. Ва гуфтанд (ба тариқи истехзо): «Эй Парвардигори мо, номаи аъмоли моро пеш аз фаро расидани рӯзи ҳисоб ба дасти мо бидеҳ!»
17. Бар ҳарчӣ мегӯянд, сабр кун ва аз банди Мо Довуди қудратманд, ки ҳамеша ба даргоҳи Мо тавба мекард, ёд овар!
18. Ҳаройна, Мо кӯҳхоро ром кардем, кӯҳҳо дар шомгоҳу бомдодон бо ӯ тасбеҳ мегуфтанд.
19. Ва паррандагон бар ӯ гирд меомаданд. Ҳама фармонбари ӯ буданд.
20. Фармонравоияшро устуворӣ бахшидем ва ўро ҳикмату фасоҳат дар сухан ато кардем.
21. Оё хабари он хусуматкунандагонро шунидаӣ, он гоҳ ки аз девори қаср ба масҷид даромаданд?
22. Бар Довуд дохил шуданд. Довуд аз онҳо тарсид. Гуфтанд: «Матарс, мо ду даъвогар ҳастем, ки яке бар дигаре ситам кардааст. Миёни мо ба дурустӣ доварӣ кун ва пой аз адолат берун манеҳ ва моро ба роҳи рост ҳидоят кун.
23. Ҳаройна, ин бародари ман аст. ўро наваду нӯҳ меш (гӯсфанд) аст ва маро як меш. Мегӯяд: «Онро ҳам ба ман бидеҳ ва дар даъво бар ман ғалаба ёфтааст».

24. Довуд гуфт: «ӯ, ки меши туро аз ту меҳоҳад, то ба мешҳои хеш бияфзояд, бар ту ситам мекунад ва ҳаройна, бисёре аз шарикон чуз касоне, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд ва инон низ андак ҳастанд, бар якдигар ситам мекунанд». Ва Довуд донист, ки ӯро озмудем. Пас, аз Парвардигораш омурзиш хост ва ба рукӯъ дарафтоду тавба кард.
25. Мо ин хатояшро бахшидем. Ҳаройна, ӯро ба даргоҳи Мо тақарруб (наздиқ) аст ва бозгаште неку.
26. Эй Довуд, ҳаройна, Мо туро халифаи рӯи замин гардонидем. Дар миёни мардум ба дурустӣ доварӣ кун ва аз пайи ҳавои нафс марава, ки туро аз роҳи Худо гумроҳ месозад. Ҳаройна, онон ки аз роҳи Худо қачрав шаванд, ба он сабаб, ки рӯзи ҳисобро аз ёд бурдаанд, ба азобе шадид гирифтोर мешаванд.
27. Мо ин осмону замин ва он чиро, ки миёни онҳост, ба ботил наофаридаем. Ин гумони касонест, ки кофир шуданд. Пас, вой бар кофирон аз (азоби) оташ.
28. Оё касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, монанди фасодкунандагон дар замин қарор хоҳем дод? Ё парҳезгоронро чун гуноҳкорон? .
29. Китобе муборак аст, ки онро бар ту нозил кардем, то дар оёташ бияндешанд ва хирадмандон аз он панд гиранд.
30. Сулаймонро бар Довуд ато кардем. Чӣ банди некуе буд ва рӯи ба Худо дошт.
31. Он гоҳ ки ба ҳангоми аср аспони тезравро, ки истода буданд, ба ӯ нишон доданд,
32. гуфт (Сулаймон): «Ҳаройна, ман дӯстии ин аспонро (ба мисли дӯстдоштани мол) ба ёди Парвардигорам бигзидаам, то офтоб дар пардаи ғуруб (пӯшида) шуд (яъне намози аср қазо шуд),
33. он аспонро назди ман бозгардонед (вақте аспоҳ баргардонида шуданд гуфт, ки ба Худо қасам, маро аз ёди Худо ғофил нахоҳед кард)». Пас, ба буридани соқҳо ва гарданашон оғоз кард (то ҳамаро дар роҳи Худо қурбон сохт).
34. Мо Сулаймонро озмудем ва бар тахти ӯ ҷасадеро⁵ афкандем ва ӯ рӯи ба Худо овард.
35. Гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро бибахш ва маро мулк ато кун ва пас аз ман касе сазовори он набошад, ки ҳаройна, ту бахшояндаӣ».
36. Пас, бодро роми ӯ кардем, ки ба нармаӣ ҳар ҷо, ки меҳост, ба фармони ӯ мерафт.
37. Ва девонро, ки ҳам бинокор буданду ҳам шиновар.
38. Ва гурӯҳе дигарро, ки ҳама баста дар занҷири ӯ буданд.
39. Ин атои беҳисоби Мост, хоҳӣ онро бидеҳ ва хоҳӣ ниғаҳ дор.
40. Ҳаройна, ӯрост назди Мо тақаррубу (наздиқ шудану) бозгаште неку.
41. Ва аз банди Мо Айюб ёд кун, он гоҳ, ки Парвардигорашро нидо дод, ки ҳаройна, маро шайтон ба ранҷу азоб афкандааст.
42. Поятро дар замин бикӯб: Ин обест барои шустушӯӣ ва сард барои ошомидан.
43. Ва ба ӯ хонаводааш ва ҳамчанди он аз дигар ёронро (фарзандонро) ато кардем ва ин худ раҳмате аз Мо буд ва барои хирадмандон андарзе (панде).
44. «Дастае аз химҷаҳои бориқро ба даст гир ва бо он (занатро) бизан ва савганди хешро машикан». ӯро (Аюбро) бандае собир ёфтем. Ҳаройна, ӯ, ки ҳамвора рӯи ба даргоҳи Мо дошт, чӣ неку бандае буд!
45. Бандагони Мо Иброҳиму Исо ва Яқуб, он мардони қудратманду бо илмро ёд кун!
46. Ҳаройна, ононро хислати покдили бахшидем, то ёди қиёмат кунанд.
47. Ҳаройна, онҳо дар назди мо баргузидагону неконанд.
48. Ва Исмоил ва Алясаъ ва Зулкифлро ёд кун, ки ҳама аз неконанд.
49. Ин Қуръон пандест ва ҳаройна, парҳезгоронро бозгаште некуст;
50. биҳиштҳои ҷовидон, ки дари он ба рӯяшон кушода аст.

- 51.Дар он чо така задаанд ва ҳаргуна меваву нӯшиданӣ, ки бихоҳанд, металабанд.
- 52.Заноне ҳамсол аз он гуна, ки чуз ба шӯи хеш назар надоранд, назди онҳоянд.
- 53.Ин аст он чизҳое, ки барои рӯзи ҳисоб ба шумо ваъда додаанд.
- 54.Ҳаройна, ин ризқи Мост, ки поён наёфтанист,
- 55.чунин аст. Ва ҳаройна, саркашонро бадтарин бозгаштҳост.
- 56.Ба ҷаҳаннам мераванд, ки бад ҷойгоҳест.
- 57.Бояд оби ҷӯшону чирк ва хунобаи дӯзахиёро бинӯшанд.
- 58.Ва шиканҷаҳое дигар аз ҳар навъ.
- 59.Ин гурӯҳ бо шумо (эй гумроҳқунандаҳо) бар оташ дармеоянд. Хушомадашон мабод, ки албатта, ба оташ меафтанд.
- 60.Гӯянд (пайравон ба сарварон) : «Балки, хушомад шуморо мабод. Шумо ин азобро пешопеш барои мо фиристода будед, чӣ бад ҷойгоҳест»
- 61.Гӯянд (пайравон): «Эй Парвардигори мо, ҳар кас ин азобро пешопеш барои мо омода кардааст, азобашро дар оташ дучандон афзун кун!»
- 62.Ва гӯянд (дӯзахиён ба ҳамдигар): «Чаро мардонеро, ки аз ашрор (бадкорон) мешумурдем, акнун намебинем?
- 63.Ононро ба масхара мегирифтем. Оё аз назарҳо дур мондаанд?»
- 64.Албатта, ин ҷидоли аҳли ҷаҳаннам бо якдигар чизест, ки ба ҳақиқат воқеъ шавад.
- 65.Бигӯ (эй Муҳаммад): «Чуз ин нест, ки ман бимдиҳандае ҳастам ва ҳеч худое ба чуз Худои яқтои қаҳҳор нест.
- 66.Он пирӯзманду омурзанда, Парвардигори осмонҳову замин ва ҳар чӣ миёни онҳост».
- 67.Бигӯ: «Ин хабаре бузург аст,
- 68.ки шумо аз он рӯй мегардонед.
- 69.Ҳангоме, ки бо якдигар ҷидол мекарданд, ман хабаре аз сокинони олами боло надоштам.
- 70.Танҳо аз он рӯй ба ман ваҳй мешавад, ки бимдиҳандае равшангар ҳастам».
- 71.Парвардигорат ба фариштагон гуфт: «Ҳаройна, ман башареро аз гил меофаринам.
- 72.Чун тамомаш кардам ва дар он аз рӯҳи Худ дамидам, ҳама сачдааш кунед».
- 73.Ҳама фариштагон сачда карданд,
- 74.ғайри Иблис, ки саркашӣ карду аз кофирон шуд.
- 75.(Худованд) Гуфт: «Эй Иблис, чӣ чиз туро аз сачда кардан дар баробари он чӣ Ман бо ду дасти худ (яъне, қуввати Худ) офаридам, манъ кард? Оё бузургӣ намудӣ ё мақома арҷманд доштӣ?»
- 76.Гуфт: «Ман аз ӯ (Одам) беҳтарам. Маро аз оташ офаридаӣ ва ӯро аз гил».
- 77.Гуфт: «Аз ин чо берун шав, ки ту рондашудай.
- 78.Ва ҳаройна, то рӯзи қиёмат лаънати Ман бар ту бод».
- 79.Гуфт: «Эй Парвардигори ман, маро то рӯзе, ки аз нав зинда шаванд, мӯҳлат деҳ!»
- 80.Гуфт: «Пас, ҳаройна, ту аз мӯҳлатёфтагонӣ,
- 81.то он рӯзи муъайяни маълум».
- 82.Гуфт: «Ба иззати Ту савганд, ки ҳаройна, ҳамагонро гумроҳ кунам,
- 83.магар онҳо, ки аз бандагони мухлиси Ту бошанд».
- 84.Гуфт: «Ҳақ аст он чӣ мегӯям ва рост аст (ва чуз ҳақ намегӯям),
- 85.ки албатта, ҷаҳаннамро аз туву аз ҳамаи пайравонат пур кунам».
- 86.Бигӯ(эй Муҳаммад): «Ман аз шумо музде наметалабам ва нестам аз онон, ки ба дурӯғ чизе аз худ мебофанд (ва он чи мегӯям сохтаву бофта нест)».
- 87.Ва ин чуз панде барои мардуми ҷаҳон (ва василаи бедории ҳамаи онҳо) нест.

88. Ва албатта, ту баъд аз ин аз хабари он огоҳ хоҳӣ шуд (ва шумо ба зудӣ сидқи ваъда ва ваъид (таҳдид) ва ростии ахбору гуфтори Қуръони маҷидро ҳам дар ин ҷаҳон ва ҳам дар он ҷаҳон хоҳед дид)!

39

СУРАИ ЗУМАР¹

(Ҷамоъатҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Нозил шудани ин китоб аз ҷониби Худои пирӯзманди ҳаким аст.
2. Ҳаройна, Мо ин китобро ба ростӣ бар ту нозил кардем. Пас, Худоро бипараст ва дини худ барои ӯ холис гардон!
3. Огоҳ бош, ки дини холис аз онӣ Худост ва онон, ки ғайри ӯ дигареро ба худой гирифтаанд, гуфтанд: «Инҳоро аз он рӯ мепарастем, то василаи наздикии мо ба Худои якто шаванд. Ва ҳаройна, Худо дар он ҷӣ ихтилоф мекунад, миёнашон ҳукм хоҳад кард. Ҳаройна, Худо онро, ки дурӯғтӯву носипос бошад, ҳидоят намекунад.
4. Агар Худо меҳост, ки барои худ фарзанде бигирад, аз миёни махлуқоти худ ҳар чиро, ки меҳост, интиҳоб мекард. Пок аст. ӯст Худои яктои қаҳҳор!
5. Осмонҳову заминро барҳақ биёфарид. Шабро ба рӯз дохил мекунад ва рӯзро бар шаб. Ва офтобу мохро ром гардонид ва ҳар як то замоне муъайян дар ҳаракатанд. Огоҳ бош, ки ӯст пирӯзманду омурзанда!
6. Шуморо аз як тан биёфарид. Ва аз он як тан занашро офарид. Ва бароятон аз ҷорпоён ҳашт ҷуфт биёфарид. Шуморо дар шиками модаронатон дар ҷанд марҳала дар даруни торикӣҳои сегона офариниш бахшид. Ин аст Худои якто, Парвардигори шумо. Фармонравой аз онӣ ӯст. Худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Пас, ҷӣ гуна рӯйгардонатон месозанд?
7. Агар носипосӣ кунед, ҳаройна, Худо аз шумо бехоҷат аст ва носипосиро (ношукриро) барои бандагонаш наменвисандад. Менвисандад, ки сипосгузор бошанд. Ва ҳеҷ кас бори гуноҳи дигареро бар дӯш намекашад. Бозгашти ҳамаи шумо назди Парвардигоратон аст. ӯ шуморо аз корҳое, ки мекардед, огоҳ мекунад, ӯ ҳаройна, ба он ҷӣ дар дилҳо мегузарад, огоҳ аст.
8. Чун ба одамӣ дарду ранҷе бирасад, ба Парвардигораш рӯй меоварад ва ӯро меҳонад. Он гоҳ чун ба ӯ неъмате бахшад, ҳамаи он дуъохоро, ки пеш аз ин карда буд, аз ёд мебарад ва барои Худо ҳамтоёне қарор медиҳад, то мардумро аз роҳи Худо гумроҳ кунад. Бигӯ: «Андаке аз куфрат баҳрааманд шав, ки ҳаройна, ту аз дӯзахӣён хоҳӣ буд!»
9. Оё он кас, ки дар ҳамаи соати шаб ба ибодат пардохта ё дар сучуд аст ё дар қиём ва аз охират бимнок аст ва ба раҳмати Парвардигораш умедвор аст, бо он ки чунин нест, яксон аст? Бигӯ: «Оё онҳое, ки медонанд бо онҳое, ки намедонанд, баробаранд?» Танҳо хирадмандон панд мегиранд.
10. Бигӯ: «Эй бандагони Ман, ки имон овардаед, аз Парвардигоратон битарсед. Барои онон, ки дар ҳаёти инҷаҳонӣ некӣ кардаанд, подоши нек аст. Ва замини Худо паҳновар аст. Музди сабркунандагон беҳисобу комил адо мешавад!»
11. Бигӯ: «Ҳаройна, ман амр шудаам, ки Худоро бипарастам ва барои ӯ дар дин ихлос кунам.
12. Ва маро фармудаанд, ки нахустини мусалмонон бошам».
13. Бигӯ: «Ҳаройна, ман агар Парвардигорамро нофармонӣ кунам, аз азоби он рӯзи бузург метарсам».
14. Бигӯ: «Худоро мепарастам ва барои ӯ дар дини худ ихлос меварзам.

15. Бипарастед ҳар чизи дигареро чуз ӯ» Бигӯ: «Ҳаройна, зиёнқунандагон касоне ҳастанд, ки дар рӯзи қиёмат худ ва хонадонашонро аз даст бидиҳанд. Бахуш бошед, ки ин зиёне ошкор аст.
16. Болои сарашон табақоти оташ аст ва дар зери пояшон табақоти оташ». Ин чизест, ки Худо бандагони худро ба он метарсонад. Пас, эй бандагони Ман, аз Ман битарсед!
17. Ва касонеро, ки аз парастии бутон парҳез кардаанд ва ба Худо рӯй овардаанд, башорат (хабари хуш) аст. Пас, бандагони Маро башорат деҳ:
18. он касоне, ки ба сухан гӯш медиҳанд ва аз беҳтарини он пайравӣ мекунанд, онҳоянд касоне, ки Худо ҳидояташон карда ва инҳо хирадмандонанд.
19. Оё касеро, ки ҳукми азоб бар ӯ бароварда шуда, ту метавонӣ ӯро, ки дар оташ аст, бираҳонӣ?
20. Аммо барои онон, ки аз Худо метарсанд, ғурфаҳое (иморатҳое) бар болои ҳам сохта, ки аз зерашон ҷӯйборон равон аст. Ин ваъдаи Худост ва Худо ба ваъдаи худ ҳилоф нахоҳад кард!
21. Оё надидаӣ, ки ҳаройна, Худо аз осмон борон фиристонд ва онро чун чашмасорҳое дар замин равон гардонид, он гоҳ ба он киштаҳои рангоранг бирӯёнид, сипас ҳама хушк мешаванд ва мебинӣ, ки зард (хазон) шудаанд, он гоҳ реза-резаашон месозад? Албатта, хирадмандонро дар он пандест!
22. Оё касе, ки Худо дилашро бар рӯи Ислому қушуд ва ӯ дар партави нури Парвардигораш ҷой дорад, монанди касест, ки имон надорад? Пас, вой бар саҳтдилоне, ки ёди Худо дар дилҳояшон роҳ надорад. Инҳо дар ғумроҳии ошкор ҳастанд.
23. Худо беҳтарин суханро нозил кардааст. Китобе муташобеҳ ва дуто-дуто², ки аз тиловати он касонеро, ки аз Парвардигорашон метарсанд, аз хавф танашон меларзад. Сипас тану ҷонашон ба ёди Худо биёромад. Ин роҳи Худост, ки ҳар киро бихоҳад, ба он роҳнамоӣ мекунад ва ҳар киро Худо ғумроҳ кунад, ӯро ҳеҷ роҳнамое нахоҳад буд!
24. Оё он кас, ки дар рӯзи қиёмат бо чехраи хеш азоби саҳти қиёматро аз худ боз медорад (яъне, чуз чехрааш чизе наёбад, ки азобро аз худ дур кунад), (монанди касест, ки бихиштгист)? Ба ситамкорон гуфта мешавад: «Ба кайфари (ҷазои) қорҳое, ки мекардаед, азобро бичашед!»
25. Пешиниёнашон (паёмбаронро) дурӯғӯ бароварданд ва азоб аз ҷое, ки намедонистанд, бар сарашон расид.
26. Худо дар ин ҷаҳон расояшон сохт, вале агар бидонанд, азоби охират бузургтар аст.
27. Мо дар ин Қуръон барои мардум ҳар гуна масале овардем, шояд панд гиранд.
28. Қуръоне ба забони арабӣ, бе ҳеҷ инҳирофу қачӣ. Шояд парҳезгорӣ кунанд.
29. Худо масале мезанад: «Мардеро, ки чанд тан дар ӯ шариканд³ ва бар сари ӯ ихтилоф доранд ва марде, ки танҳо аз он яке бошад. Оё ин ду бо ҳам баробаранд? Сипос Худоро. Балки, бештарашон намедонанд.
30. Ҳаройна, ту мемири ва онҳо низ мирандаанд.
31. Сипас ҳама дар рӯзи қиёмат дар назди Парвардигоратон бо якдигар хусумат хоҳед кард.
32. Пас, кист ситамкортар аз он, ки бар Худо дурӯғ мебандад ва сухани ростеро, ки бар ӯ омадааст, дурӯғ мебарорад. Оё кофиронро дар ҷаҳаннам ҷойгоҳе нест?
33. Ва касе, ки сухани рост овард ва тасдиқаш кард, онон парҳезгоронанд.
34. Барояшон ҳар чӣ бихоҳанд, дар назди Парвардигорашон муҳайёст. Ин аст подоши (мукофоти) некӯкорон,
35. то Худо бадтарин аъмолеро, ки кардаанд, аз онон небуд кунад ва ба беҳтар аз он чӣ ки кардаанд, подошашон диҳад.
36. Туро ба касоне, ки ғайри Худо ҳастанд, метарсонанд. Оё Худо барои ниғаҳдории бандааш кофӣ нест? Ва ҳар касро, ки Худо ғумроҳ созад, пас, барои ӯ ҳеҷ роҳнамое нахоҳад буд.
37. Ҳар касро, ки Худо роҳнамоӣ кунад, ӯро ғумроҳқунандае нест. Оё Худо пирӯзманду интиқомгиранда нест?

38. Агар аз онҳо бипурсӣ: «Чӣ касе осмонҳову заминро офаридааст?» Ҳатман, хоҳанд гуфт: «Худои якто» Бигӯ: «Пас, онҳоро, ки ғайри ӯ мепарастед, чӣ гуна мебинед? Агар Худои якто бихоҳад ба ман ранҷе бирасонад, оё инҳо метавонанд он ранҷро дафъ кунанд? Ё агар бихоҳад ба ман раҳмате арзонӣ дорад, метавонанд он раҳматро аз ман боздоранд?» Бигӯ: «Худо барои ман басанда аст. Таваккулкунандагон ба ӯ таваккул мекунанд».
39. Бигӯ: «Эй қавми ман, мувофиқи имкони хеш амал кунед. Ман низ амал мекунам. Ба зудӣ хоҳед донист, ки
40. чӣ касе ба азобе, ки хораш месозад гирифта мешавад ё азоби ҷовид бар сари ӯ фуруд меояд».
41. Ҳаройна, Мо ин китобро барҳақ барои ҳидояти мардум бар ту нозил кардем. Пас, ҳар кас, ки ҳидоят ёфт, ба суди худӣ ӯст ва ҳар кӣ гумроҳ шуд, албатта, ба зиёни худ ба гумроҳӣ афтода ва ту вакили онҳо нестӣ.
42. Худо ҷонҳоро ба ҳангоми мурданашон мегирад ва низ ҷони касонеро, ки дар хоби худ намурдаанд. Ҷонҳоро, ки ҳукми марг бар онҳо ронда шуда, ниғаҳ медорад ва дигаронро то замоне, ки муъайян аст, боз мефиристад. Ҳаройна, дар ин ибратхост барои онҳое, ки меандешанд.
43. Оё ғайри Худо шафеъоне ихтиёр карданд? Бигӯ: «Ҳатто агар он шафеъон қудрат ба коре надошта бошанд ва чизеро дарнаёбанд?»
44. Бигӯ: Шафеъат саросар аз онӣ Худост. Аз онӣ ӯст фармонравоии осмонҳову замин. Сипас ҳама ба назди ӯ бозгардонда мешавад».
45. Чун Худоро ба яктой ёд кунанд, дилҳои он касон, ки ба қиёмат имон наёвардаанд, нафрат гирад ва чун номи дигароне (бутҳо), ҷуз Худо бурда шавад, шодмон шаванд.
46. Бигӯ: « Бор Худоё, Тӯӣ офаринандаи осмонҳову замин, доноӣ ниҳону ошкор, Ту миёни бандагонат дар ҳар чӣ дар он ихтилоф мекардаанд, доварӣ хоҳӣ кард».
47. Ҳаройна, агар ҳар чӣ дар рӯи замин аст ва монанди он аз онӣ ситамкорон мебуд, ки дар рӯи қиёмат худро ба он аз азоби дарднок бозмеҳариданд. (Натавонанд, ки бозҳаранд) ва аз Худо барояшон азобе ошкор шавад, ки ҳаргиз гумон намекарданд.
48. Подоши бади аъмоле, ки мекарданд, барояшон ошкор шуд ва он чӣ масҳарааш мекарданд, гирдогирдашонро бигирифт.
49. Чун одамиро ранҷе расад. Моро меҳонад ва чун аз ҷониби хеш неъмате арзонияш дорем, гӯяд: «Ҳаройна, ба сабаби доноиям ин неъматро ба ман додаанд». Ин озмоише бошад, вале бештаринашон намедонанд.
50. Ин сухане буд, ки пешиниёнашон ҳам мегуфтанд, вале ҳар чӣ гирд оварда буданд, ба ҳолашон суд накард.
51. Уқубати аъмолашон домангирашон шуд ва аз ин миён ба онҳо, ки роҳи куфр пеш гирифтаанд, уқубати аъмолашон хоҳад расид ва наметавонанд аз Мо бигурезанд.
52. Оё ҳанӯз надонистаанд, ки ҳаройна, Худост, ки рӯзии ҳар касро, ки бихоҳад, афзун месозад ё тангрӯзиаш мекунад? Ва ҳаройна, дар ин худ ибратхост барои мардуме, ки имон меоваранд.
53. Бигӯ: «Эй бандагони Ман, ки бар зиёни хеш исроф кардаед, аз раҳмати Худо ноумед машавад. Зеро Худо ҳамаи гуноҳонро меомурзад. Ҳаройна, ӯст омурзандаву меҳрубон!»
54. Пеш аз он ки азоб фаро расад ва касе ба ёриатон барнахезад, ба Парвардигоратон рӯй оваред ва ба ӯ таслим шавед.
55. Ва пеш аз он ки баногоҳ ва беҳабар азоб бар шумо фуруд ояд, аз беҳтарин чизе, ки аз ҷониби Парвардигоратон нозил шудааст, пайравӣ кунед,
56. то касе нагӯяд: «Эй дарего, ки дар кори Худо кӯтоҳӣ кардам ва (эӣ дарего) аз масҳаракунандагон будам».
57. Ё бигӯяд: «Албатта, агар Худо маро ҳидоят карда буд, ман аз парҳезгорон мебудам».

58. Ё чун азобро бубинад, бигӯяд: «Албатта, агар бори дигар ба дунё бозмегардидам, аз нақӯкорон мешудам!»
59. Оре, оёти ман барои ту нозил шуд ва ту гарданкашӣ кардӣ ва аз кофирон будӣ.
60. Дар рӯзи қиёмат касонеро, ки ба Худо дурӯғ бастаанд, мебинӣ, рӯяшон сиёҳ шудааст. Оё такаббуркунандагонро дар ҷаҳаннам ҷойгоҳе нест?
61. Худо парҳезгоронро ба сабаби роҳи начотёбӣ, ки дар пеш гирифта буданд, мераҳонад. Ба онҳо ҳеҷ бадӣ нарасад ва аз андӯх ба дур бошанд.
62. Худо офаридгори ҳар чизест ва ўст ниғаҳбони ҳар чизе.
63. Калидҳои осмонҳову замин назди ўст ва онҳо, ки ба оёти Худо кофир шудаанд, зиёндагон ҳастанд.
64. Бигӯ: «Эй нодонон, оё маро фармон медиҳед, ки ғайр аз Худоро бипарастам?».
65. Ба ту ва паёмбарони пеш аз ту ваҳй шудааст, ки агар ширк биёваред, аъмолатон ночиз гардад ва худ аз зиёнкунандагон хоҳед буд.
66. Балки Худоро бипараст ва сипосгузори ӯ бош!
67. Худоро нашинохтанд, он чунонки шоёни шинохти ўст. Ва дар рӯзи қиёмат замин як ҷо дар қабзаи ўст ва осмонҳо дар ҳам печида дар яди рости қудрати ӯ. Пок аст ва бартар аз ҳар чӣ шарикӣ ӯ мепиндоранд.
68. Ва дар сур дамида шавад. Пас, ҳар кӣ дар осмонҳо ва ҳар кӣ дар замин аст, ҷуз онҳо, ки ӯ бихоҳад, беҳуш мешаванд. Ва бори дигар дар он дамида шавад, ногаҳон аз ҷой бармехезанд ва менигаранд.
69. Ва замин ба нури Парвардигораш равшан шавад ва номаҳои аъмолро биниҳанд ва паёмбарону гувоҳонро биёваранд ва дар миёни мардум ба дурустӣ доварӣ шавад ва бар касе сита меаравад.
70. Подоши ҳар кас баробари кирдорааш ба тамоми адо шавад, дар ҳоле, ки Худо ба корхое, ки мекардаанд, огоҳтар аст.
71. Ва кофиронро гурӯҳ-гурӯҳ ба ҷаҳаннам биронанд. Чун ба ҷаҳаннам расанд, дарҳояш кушуда шавад ва ниғаҳбонони оташ гӯянд: «Оё паёмбароне аз худи шумо бар шумо фиристода нашудаанд, то оёти Парвардигоратонро бароятон бихонанд ва шуморо аз дидор бо чунин рӯзе битарсонанд?» Мегӯянд: «Бале». Вале бар кофирон азоб муҳаққақ шуда буд.
72. Гуфта шавад: «Аз дарҳои ҷаҳаннам дохил шавед, ҳамеша дар он ҷо хоҳед буд». Ҷойгоҳи саркашон чӣ бад ҷойгоҳест!
73. Ва ононро, ки аз Парвардигорашон тарсиданд гурӯҳ-гурӯҳ ба биҳишт мебаранд. Чун ба биҳишт бирасанд дарҳояш кушуда шавад. Ва дарбонҳои биҳишт гӯяндашон: «Салом бар шумо, биҳиштатон хуш бод, ба дарун биёед, ҳамеша дар ин ҷо хоҳед буд!»
74. Мегӯянд: «Сипос Худоеро, ки ҳар ваъда, ки ба мо дод, рост буд. Он заминро ба мерос ба мо дод. Ва акнун дар ҳар ҷои биҳишт, ки бихоҳем, макон мегирем». Амалкунандагонро чӣ музди неқӯест!
75. Ва (эи Муҳаммад) фариштагонро мебинӣ, ки гирди арши Худо ҳалқа задаанд ва ба ситоиши Парвардигорашон (аз рӯи талаззуз на таъаббуд) тасбеҳ мегӯянд. Миёни онҳо (бандагон) ба дурустӣ доварӣ гардад (ва аслан ба онҳо ҳеҷ гуна сита меавад) ва (дар ивази адолат ва қазои Худо аз сӯи ҳама ҳастӣ) гуфта шавад², ки ситоиш аз онӣ Худоест, ки Парвардигори ҷаҳониён аст!

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Ҳо, Мим.

2.Нозил шудани ин китоб аз ҷониби Худои пирӯзманди доност,

3.омурзандаи гуноҳ, пазирандаи тавба, саҳтуқубат, соҳиби неъматҳо. Ҳеҷ Худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Бозгашти ҳама ба сӯи ӯст.

4.Фақат кофирон дар оёти Худо ҷидол мекунанд. Пас, ҷавлонашон (сайру гашташон) дар шаҳрҳо туро нафиребад.

5.Пеш аз онҳо қавми Нӯҳ ва гурӯҳҳое, ки баъд аз онҳо буданд, паёмбарашонро дурӯтгӯ бароварданд. Ва ҳар уммате оҳанги он кард, ки паёмбарашонро дастгир кунанд ва ба ботил ба ситеза бархостанд, то ҳақро аз миён бардоранд. Аммо Ман онҳоро ба уқубат фуру гирифтаам ва уқубати Ман чӣ саҳт буд!

6.Ҳамин тавр ҳукми Парвардигори ту бар кофирон муҳаққақ шуд, ки ҳаройна, онҳо аҳли ҷаҳаннаманд!

7.Онон, ки Аршро мебардоранд ва онҳо, ки бар гирди он ҳастанд, ба ситоиши Парвардигорашон тасбеҳ мегӯянд ва ба ӯ имон доранд ва аз ӯ барои мӯъминон омурзиш мецоҳанд: «Эй Парвардигори мо, раҳмату илми Ту ҳама чизро фаро гирифтааст. Пас, ононро, ки тавба кардаанд ва ба роҳи ту омадаанд, биёмурз ва аз азоби ҷаҳаннам ниғаҳ дор!»

8.Эй Парвардигори мо, ононро ва ҳар кӣ солеҳ бошад, аз падарону ҳамсарон ва фарзандонашон ба биҳиштҳои ҷовидонӣ, ки ба онҳо ваъда додаӣ, дохил кун, ки ҳаройна, Ту пирӯзманду ҳақимӣ!

9.Ононро аз азобҳо ҳифз кун, ки ҳар киро дар он рӯз аз азобҳо ҳифз кунӣ, бар ӯ раҳмат овардай ва он комёбии бузургест!»

10.Ҳаройна, кофиронро нидо медиҳанд, ки душмании Худо бо шумо аз душмании шумо бо худатон, он гоҳ ки ба имонатон фаро меҳонданд ва роҳи куфр пеш мегирифтад, бузургтар аст.

11.Мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, моро ду бор мирионӣ ва ду бор зинда сохтӣ ва мо ба гуноҳонамон иқрор кардаем. Оё берун шуданро роҳе ҳаст?»

12.Ин азоб ба он сабаб аст, ки чун Худоро ба яктоӣ меҳонданд, шумо инкор мекардед ва агар барои ӯ шарике қарор медоданд, шумо ба он шарик имон меовардед. Пас фармон фармони Худои баландмартабаи бузург аст.

13.ӯст, он ки оёти Ҳешро ба шумо нишон дод ва бароятон аз осмон рӯзӣ фиристонд. Танҳо касе панд мегирад, ки рӯй ба Худо оварад.

14.Пас, Худоро бихонед, дар ҳоле, ки танҳо барои ӯ дар дин ихлос мебардед, агарчи кофиронро нохуш ояд.

15.Баландкунандаи мартабаҳо соҳиби Арш, ки бар ҳар як аз бандагонаш, ки бихоҳад, ба фармони Худ ваҳй мефиристад, то мардумро аз рӯзи қиёмат битарсонад.

16.Он рӯз, ки ҳамагон ошкор шаванд, ҳеҷ чиз аз онҳо бар Худо пӯшида намонад. Дар он рӯз фармонравой аз они кист? Аз они Худои яктоӣ қаҳҳор!

17.Он рӯз ҳар касро монанди аъмолаш ҷазо дода мешавад ва ба касе ситае намеравад. Ва ҳаройна, Худо зуд ба ҳисобҳо мерасад!

18.Аз рӯзи қиёмат битарсонашон. Он гоҳ ки дилҳо лабрес аз андӯҳ (аз хавфи қиёмат) наздики гулӯҳо расад. Ситамкоронро дар он рӯз на ҳешованде бошад ва на шафеъе, ки суҳанашро бишнавад.

19.(Худованд) дуздона нигоҳ кардани чашмҳоро² ва ҳар чӣ дилҳо ниҳон доштаанд, медонад.

20.Худ ба дурустӣ доварӣ мекунад. Вале касоне, ки ғайри ӯро ба худой меҳонанд, ҳеҷ доварӣ натавонанд кард. Албатта, Худо мешунавад ва мебинад!

21. Оё дар замин сайр намекунад, то бингаранд, ки оқибати пешиниёнашон чӣ гуна будааст? Тавоноии онҳо ва ёдгориҳое, ки дар рӯи замин падид оварда буданд, аз инҳо бештар буд. Ва Худо онҳоро ба ҷазои куфрашон фурӯ гирифт ва аз қаҳри Худованд онҳоро ниғаҳдорандае набуд.
22. Ин ба он сабаб буд, ки паёмбаронашон бо далелҳои равшан наздашон омаданд, вале (паёмбаронашро) инкор карданд ва Худо ҳам ононро фурӯ гирифт. Ва ҳаройна, Худо нерӯманд аст ва ба саҳти уқубат мекунад!
23. Мо Мӯсоро бо оёти Худ ва ҳуҷҷате ошкор фиристодем
24. ба сӯи Фиръавну Ҳомон ва Қорун. Ва гуфтанд, ки ӯ чодугаре дурӯғгӯст!
25. Чун дини ҳақро аз ҷониби Мо ба онҳо арза дошт, гуфтанд: «Писарони касонеро, ки ба ӯ имон овардаанд, бидушед ва занонашонро зинда бигузореда?» Ва ҳиласозии кофирон дар тариқи табоҳӣ бошад.
2. Ибни Аббос (р) гуфтааст: “Иборат аст аз марде, ки чун бо мардон нишаста бошад ва зане аз канорашон бигузарад, дуздона ба он зан нигоҳ мекунад.”
26. Фиръавн гуфт: Бигузореда, Мӯсоро бидушам ва ӯ Худои худро ба ёрӣ талабад. Метарсам динатонро дигаргун кунад ё дар ин сарзамин фасоде барангезад!
27. Мӯсо гуфт: «Ман ба Парвардигори худ ва Парвардигори шумо аз ҳар мутақаббаре, ки ба рӯзи ҳисоб бовар надорад, паноҳ мебарам!»
28. Ва марде мӯъмин аз хонадони Фиръавн, ки имонашро пинҳон дошта буд, гуфт: «Оё мардеро, ки меғӯяд, Парвардигори ман Худои барҳақ аст ва бо далелҳои равшан аз ҷониби Парвардигоратон омадааст, мекушеда? Агар дурӯғ меғӯяд, гуноҳи дурӯғаш бар гардани худӣ ўст ва агар рост меғӯяд, баъзе аз ваъдаҳое, ки додааст, ба шумо хоҳад расид. Албатта, Худо ҳеҷ исрофкори дурӯғгӯеро ҳидоят намекунад!
29. Эй қавми ман, имрӯз фармонравой аз он шумост. Бар ин сарзамин ғалаба доред. Вале агар азоби Худо бар сари мо ояд, чӣ касе ёриамон хоҳад кард?» Фиръавн гуфт: «Шуморо ҷуз он чӣ худ маслиҳат мебинам, роҳе нанамоям ва ҷуз ба роҳи савоб роҳнамой накунам».
30. Он, ки имон оварда буд, гуфт: «Эй қавми ман, бар шумо аз он чӣ бар сари он қавмҳои дигар омадааст, бимнокам.
31. Монанди қавми Нӯҳ ва Од ва Самуд ва касоне, ки аз он пас омадаанд. Ҳол он ки Худо барои бандагонаш хостори ситам нест.
32. Ва эй қавми ман, аз он рӯз, ки якдигарро ба фарёд бихонед, бар шумо бимнокам.
33. Он рӯз, ки ҳамагӣ пуштгардону гурезонед ва ҳеҷ кас шуморо аз азоби Худо нигоҳ намедорад. Ва ҳар касро, ки Худо гумроҳаш кунад, ҳеҷ роҳнамое надорад!
34. Юсуф пеш аз ин бо далелҳои равшан бар шумо фиристода шуд ва шумо аз он чӣ оварда буд, ҳамчунон дар шак мебудед. Чун Юсуф бимурд, гуфт: «Худо пас аз ӯ, ҳаргиз, дигар паёмбаре нахоҳад фиристод!» Худо таҷовузкори шаковарандаро ин гуна гумроҳ месозад!
35. Касоне, ки бе ҳеҷ ҳуҷҷате, ки дар даст дошта бошанд, дар оёти Худо ҷидол мекунад. Кори онон назди Худову мӯъминон саҳт нописанд аст. Худо бар дили ҳар мутақаббири ҷабборе инчунин мӯҳр мениҳад!
36. Фиръавн гуфт: “Эй Ҳомон, барои ман қалъаи баланде бисоз, шояд ба он дарҳо даст ёбам:
37. дарҳои осмонҳо. Ва Худои Мӯсоро бубинам, зеро пиндорам, ки дурӯғ меғӯяд». Ба ин тарз кирдори зишти Фиръавн дар назараш ораста шуд ва ӯ аз роҳ бозмонд ва ҷорачӯии ӯ ҷуз зиён ҳеҷ набуд.
38. Он марде, ки имон оварда буд, гуфт: «Эй қавми ман, аз паи ман биеед, то ба роҳи савоб ҳидоятатон кунам.

39. Эй қавми ман, ин зиндагии дунё беарзишу хушгузарониест (яъне, андак аст). Ва охират сарои бақост.
40. Ҳар кас кори баде бикунад, чуз монанди амалаш ҷазо наёбад. Ва ҳар кас аз марду зан, ки мӯъмин бошад ва амали солеҳе ба ҷой орад, пас онҳо ба биҳишт дохил шаванд ва беҳисоб рӯзиашон диҳанд.
41. Эй қавми ман, чист, ки ман шуморо ба наҷот меҳонам ва шумо маро ба оташ фаро меҳонед?
42. Маро даъват мекунад, ки ба Худо кофир шавам ва чизеро, ки намешиносам, шарики ӯ қарор диҳам, ҳол он ки ман шуморо ба Худои пирӯзманди омурзанда даъват мекунам.
43. Бешак, он чӣ шумо маро ба он даъват мекунад, тавоноии онаш нест, ки дар дунёву охират касеро ба сӯи худ хонад (яъне, ҳамон бут), ва ҳол он ки албатта, бозгашти мо ба сӯи Худои барҳақ аст ва ҳатман, таҷовузкорон дар ҷаҳаннам бошанд.
44. Ба зудӣ он чиро, ки акнун меғӯям, ба ёд хоҳед овард. Ва ман кори хеш ба Худо воғузур кардам, албатта, ӯ бандагонашро мебинад!»
45. Худо ӯро аз осеби макре, ки барояш андешида буданд, нигоҳ дошт ва он азоби ногувор хонадони Фиръавнро дар миён гирифт.
46. Оташ. Ҳар субҳу шом онҳо бар оташ арза шаванд³ ва рӯзе, ки қиёмат барпо шавад (фариштагонро нидо дода шавад, ки), хонадони Фиръавнро ба саҳттарин азобҳо дароваред!»
47. Ва он гоҳ дар даруни оташ бо якдигар ба мучодала бархезанд ва нотаъвонон ба гарданкашон гӯянд, ки мо пайравони шумо будем, оё метавонед андаке аз ин оташе, ки насиби мо шудааст, бикохед?
48. Онон, ки саркашӣ карда буданд, меғӯянд: «Ҳамаи мо дар оташем. Ва Худост, ки миёни бандагонаш доварӣ кардааст!»
49. Ва онҳо, ки дар оташанд, ба ниғаҳбонони ҷаҳаннам меғӯянд: «Аз Парвардигоратон бикохед, то як рӯз аз азоби мо кам кунад».
3. Чуноне, ки муфасссирон гуфтаанд, мурод аз арза кардани оташ субҳу шом, азоби қабр аст. .
50. Меғӯянд (ниғаҳбонони дӯзах): «Оё паёмбаронатон бо далелҳои равшан назди шумо наёмада буданд?» Меғӯянд (дӯзahiён): «Бале». Меғӯянд: «Пас, дархост кунед». Ва дархости кофирон, чуз он ки табоҳ шавад, ҳеч нахоҳад буд.
51. Мо паёмбаронамон ва мӯъминонро дар зиндагии дунё ва дар рӯзи қиёмат, ки шохидон барои шаҳодат барпой меистанд, ёрӣ мекунем.
52. Дар рӯзе, ки ситамкоронро узр хоستان суд надихад ва насиби онҳо лаънат аст ва барояшон сарои бад аст!
53. Мо ба Мӯсо мартабаи ҳидоят додем ва он китобро ба бани Исроил мерос додем.
54. Китобе, ки худ ҳидоят аст ва барои хирадмандон андарз.
55. Сабр кун, ки албатта, ваъдаи Худо ҳақ аст. Барои гуноҳат омурзиш бихоҳ ва ҳар шомгоҳу бомдод ба ситоиши Парвардигоратон тасбеҳ бигӯй.
56. Онҳо, ки бе ҳеч ҳуҷҷате, ки аз осмон омада бошад, дар бораи оёти Худо мучодала мекунанд, дар дилашон чуз ҳавою (ҳаваси) бузургӣ нест, вале ба он нахоҳанд расид. Пас, ба Худо паноҳ бибар, ки албатта, ӯ бисёр шунавою биноист!
57. Офариниши осмону замин аз офариниши мардум бузургтар аст, вале бештари мардум намедонанд!
58. Нобинову бино баробар нестанд. Низ онҳое, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, бо зишткорон яксон набошанд. Чӣ андак панд мепазиред!
59. Ҳаройна, қиёмат, ҳатман, меояд ва дар он шубҳае нест, вале бештари мардум имон намеоваранд.

60. Парвардигоратон гуфт: «Дуъову илтиҷо кунед Маро, то (дуъои) шуморо иҷобат кунам. Онҳое, ки аз парастии Ман саркашӣ мекунад, ба зудӣ дар айни хорӣ ба ҷаҳаннам дароянд!»
61. Худост, он ки шабро бароятон офарид, то дар он биоромед ва рӯзро равшаной бахшид. Ҳаройна, Худо фазли хеш, ҳатман, ба мардум арзонӣ медорад. Вале бештари мардум шукргузор нестанд.
62. Ин аст Худои барҳақ, Парвардигори шумо, Офаридгори ҳама чиз. Худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Пас, ҷӣ гуна аз ҳақ бераҳматон мекунад?
63. Ҳамчунин баргاردонида мешаванд (аз ҳидоят) онон, ки оёти Худоро инкор мекарданд.
64. Худост, ки заминро қароргоҳи шумо сохт ва осмонро чун биное биафрохт. Ва шуморо сурат бахшид ва суратҳоятонро неқӯ сохт. Ва аз чизҳои покизаву хуш рӯзиятон дод. Ин аст Худои барҳақ, Парвардигори шумо. Бартару бузургвор аст Худо, он Парвардигори ҷаҳониён!
65. ӯ зинда аст, Худое барҳақ ғайри ӯ нест. ӯро ибодат кунед, дар ҳоле, ки дини ӯро ба ихлос пазируфта бошед, ки ситоиш аз онӣ Худост, ки Парвардигори ҷаҳониён аст!
66. Бигӯ: «Маро манъ кардаанд, ки чизҳоеро, ки ғайри Худои барҳақ мепарастед, парастииш кунам, дар ҳоле, ки аз ҷониби Парвардигорам барои ман далелҳое равшан омадааст. Ва ба ман фармон додаанд, ки дар баробари Парвардигори ҷаҳониён таслим бошам».
67. ӯст он Худое, ки шуморо аз хок, сипас аз нутфа, сипас аз лахтаи хуне биёфаридааст. Он гоҳ шуморо, ки кӯдаке будед, аз раҳми модар берун овард, то ба синни ҷавонӣ бирасед ва пир шавед. Баъзе аз шумо пеш аз пирӣ бимиред ва баъзе ба он замони муъайян мерасед, то ки ба ақл дарёбед.
68. ӯст, ки зинда мекунад ва мемиронад. Ва чун иродае чизе кунад, меғӯядаш: «Мавҷуд шав!». Пас, мавҷуд мешавад.
69. Оё надидаи онҳое, ки дар оёти Худо кашмакаш мекунад, ҷӣ гуна бераҳм мешаванд?
70. Касоне, ки ин китобро дурӯғ мешуморанд ва он чиро, ки ба василаи паёмбарон фиристодед, тақзиб мекунад, ба зудӣ хоҳанд донист,
71. Он гоҳ ки тавқҳоро ба гарданашон андозанд ва бо занҷирҳо бикашандашон
72. дар оби ҷӯшон, сипас дар оташ афрӯхта шаванд.
73. Он гоҳ ба онҳо гуфта шавад: «Он шарикон, ки барои Худо мепиндоштед, кучо ҳастанд?»
74. Меғӯянд: «Онҳоро аз даст додаем, балки пеш аз ин чизеро ба худой намехондаем». Худо кофиронро ин гуна гумроҳ мекунад.
75. Ин ба он сабаб аст, ки ба ноҳақ дар замин шодмон будед ва нозу карашма мекардед.
76. Аз дарҳои ҷаҳаннам дохил шавед. Ҳамеша дар он ҷо бимонед. Ва ҷойгоҳи саркашон ҷӣ бад ҷойгоҳест!
77. (Эй Муҳаммад) пас, сабр кун, албатта, ваъдаи Худо рост аст. Ё баъзе аз он чизҳоро, ки ба онҳо ваъда додаем, ба ту нишон медиҳем ё туро бимиронем ва онҳо ба назди Мо бозгاردонида шаванд.
78. Пеш аз ту паёмбароне фиристодед. Достони баъзеро бароят гуфтаем ва достони баъзеро нагуфтаем. Ва ҳеҷ паёмбареро нарасад, ки ояте биёварад, магар ба фармони Худо. Ва чун фармони Худо даррасад, барҳақ доварӣ гардад ва онон, ки бар ботил будаанд, он ҷо зиён хоҳанд дид.
79. Худост, ки чорпоёнро бароятон офарид, то бар баъзе савор шавед ва аз баъзе бихӯред.
80. Ва шуморо дар он манфиъатхост ва метавонед бо онҳо ба ҳоҷатҳое, ки дар назар доред, бирасед. Ва бар онҳо ва бар киштиҳо савор шавед.
81. Оёти хешро бар шумо менамоёнад. Пас, кадом як аз оёти Худоро инкор мекунад?
82. Оё дар замин сайр накардаанд, то бингаранд, ки оқибати касоне, ки пеш аз онҳо мезистаанд, ҷӣ гуна будааст? Мардуме, ки нерӯяшон бештар ва осорашон дар рӯи замин, фаровонтар буд. Пас, он чизҳо, ки ба даст меоварданд, судашон набахшид.
83. Чун паёмбаронашон бо далелҳои равшан ба сӯяшон омаданд, ба дониши худ (касби маош) дилхуш буданд, то он чизе, ки масхарааш мекарданд, онҳоро дар миён гирифт.

84.Ва чун азоби Моро диданд, гуфтанд: «Ба Худои якто имон овардем ва ба он чизҳое, ки шарикӣ Худо қарор дода будем, кофир шудем».

85.Аммо он ҳангом, ки азоби Маро диданд, дигар имонашон барояшон суде набахшид. Ин суннати Худост дар рафтор бо бандагонаш. Ва кофирон дар он рӯз зиён карданд!

41

Сураи Фуссилат¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Ҳо, мим.

2.Китобест, ки аз ҷониби он бахшояндаи меҳрубон нозил шудааст.

3.Китобест, ки оятҳояш ба тафсилу фаҳмо баён шуда, Қуръонест ба забони арабӣ барои мардуме, ки медонанд.

4.Ҳам муждадиҳанда аст ва ҳам бимдиҳанда. Бештарашон аз он эъроз кардаанд (рӯй гардониданда) ва онҳо намешунаванд.

5.Гуфтаанд: «Дилҳои мо аз он чӣ моро ба он даъват мекуни, дар парда аст ва ғушҳоямон вазнин аст ва миёни мову ту ҳичобест. Ту ба кори худ пардоз ва мо низ ба кори худ мепардозем».

6.Бигӯ: «Ман инсоне ҳастам монанди шумо. Ба ман ваҳй шуда, ки худоятон, Худоест якто. Пас, ба ӯ рӯй оваред ва аз ӯ омурзиш бихоҳед. Ва вой, бар ҳоли мушрикони:

7.онҳое, ки закот намедиҳанд ва ба охират имон надоранд.

8.Ононро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста мекунанд, барояшон подошест (мукофотест) тамомношуданӣ».

9.Бигӯ: «Оё ба зоте, ки заминро дар ду рӯз офаридааст, кофир мешавед ва барои ӯ шарикҳо қарор медиҳед? Ёст Парвардигори ҷаҳониён!

10.Бар болои замин кӯҳҳо паид овард ва ононро пурбаракат сохт ва ризқи ҳамаро дар ҷаҳор рӯз, яксон барои ҳамаи пурсандагон (ризқталабон) муъайян кард.

11.Сипас ба осмон пардохт² ва он дудмонанд буд. Пас, ба осмону замин гуфт: «Хоҳ ё нохоҳ биёед». Гуфтанд: «Фармонбардор омадем».

12.Он гоҳ ҳафт осмонро дар ду рӯз офарид. Ва ба ҳар осмоне фармони лозимаашро ваҳй кард. Ва осмони дунёро ба ҷароғҳое биёростам ва ҳифзаш кардем. Ин аст тадбири (Худои) ғолибу доно».

13.Пас, агар рӯй гардонанд, бигӯ: «Шуморо аз раъду барқе монанди раъду барқе, ки бар Оду Самуд фуруд омад, метарсонам.

14.Он гоҳ ки расулони пеш ва баъди онҳо наздашон омаданд ва гуфтанд, ки ҷуз Худои барҳақро мапарастед, гуфтанд: «Агар Парвардигори мо меҳост, ҳаройна, ғариштагонеро аз осмон нозил мекард. Мо ба он чӣ шумо ба он фиристода шудаед, имон намеёварем».

15.Аммо қавми Од ба ноҳақ дар рӯи замин гарданкашӣ карданд ва гуфтанд: «Чӣ касе аз мо нерӯмандтар аст?» Оё намедиданд, ки албатта, Худое, ки онҳоро офаридааст, аз онҳо нерӯмандтар аст ва оёти Моро инкор мекарданд?

16.Мо низ боде сахту ғуррон дар рӯзҳое шум бар сарашон фиристодем, то дар дунё азоби хориҷро ба онҳо бичашонем. Ва албатта, азоби охират хоркунадатар аст ва касе ба ёриашон барнахезад!

17.Аммо қавми Самудро ҳидояташон кардем. Ва онҳо кӯриро аз ҳидоят бештар дӯст медоштанд, то он ки ба хогири аъмоле, ки мекарданд, оташаки азоби хоркунада онҳоро фуру гирифт.

18.Ва Мо касонеро, ки имон оварда буданд ва парҳезгор буданд, наҷот додем.

- 19.Ва рӯзе, ки душманони Худоро гирд оваранд ва ба саф биронандашон,
20.чун ба канори оташ оянд, гӯшу чашмҳо ва пӯстҳояшон ба аъмоле, ки кардаанд, бар зиддашон шаҳодат диҳанд.
- 21.Ба пӯстҳои худ гӯянд: «Чаро бар зидди мо шаҳодат додед?». Гӯянд: «Он Худое, ки ҳар чизеро ба сухан меоварад ва шуморо нахустин бор биёфарид ва ба ӯ бозгашт мекунад, моро ба сухан овардааст».
- 22.Аз ин ки гӯшу чашмҳо ва пӯстҳояшон ба зиёни шумо шаҳодат медиҳанд, чизе ниҳон намедоштед (зеро ба қиёмат бовар надоштед), балки мепиндоштед, ки Худо бар бисёре аз корҳое, ки мекунад, огоҳ нест.
- 23.Ва ин буд гумоне, ки ба Парвардигоратон доштед (гумони ботил). Ҳалокатон кард ва дар шумори зиёнкардагон даромадед.
- 24.Пас, агар сабр варзанд, ҷойгоҳашон дар оташ аст ва агар ҳам толиби афв шаванд, касе онҳоро афв накунад.
- 25.Ва барояшон (мушрикони) ҳамдамоне муқаррар кардем (аз шаётин) ва онон (аъмоли зишти) ҳолу ояндаро дар назарашон биёростанд. Ва бар онҳо низ ҳамонанди пешиниёнашон аз ҷинну инс, азоб муқаррар шуд. Зеро зиёнкор буданд (дар дунё).
- 26.Кофирон гуфтанд: «Ба ин Қуръон гӯш мадиҳед ва сухани беҳуда ба он биёмезед, шояд пирӯз гардед!»
- 27.Ҳаройна, кофиронро азобе саҳт мечашонем ва бадтар аз он ҷӣ мекардаанд, ҳатман, подош медиҳем.
- 28.Ин аст кайфари (ҷазои) душманони Худо: оташ. Дар даруни он хонае ҳамешагӣ доранд. Ин ҷазои онҳост, зеро оёти Моро инкор мекарданд.
- 29.Кофирон гӯянд: «Эй Парвардигори мо, он ду танро аз ҷину инс, ки моро гумроҳ карданд, ба мо бинамоён, то пой бар сари онҳо ниҳем, то аз мо фурӯтар раванд!»
- 30.Бар онон, ки гуфтанд: «Парвардигори мо Аллоҳ аст» ва пайдорӣ варзиданд, фариштагон фуруд меоянд, ки матарсед ва ғамгин мабошед, шуморо ба бихиште, ки ба шумо ваъда дода мешуд, (тавассутӣ паёмбарон), хушхабар аст.
- 31.(Фариштагон мегӯянд) мо дар дунё дӯстони шумо будем ва низ дар охират дӯстони шумоем. Дар бихишт ҳар ҷӣ дилатон бихоҳад ва ҳар ҷӣ талаб кунед, бароятон фароҳам аст.
- 32.Меҳмоннавозист аз ҷониби Худои омурзандаи меҳрубон.
- 33.Ҷӣ касеро сухан некутар аз сухани он, ки ба сӯи Худо даъват мекунад ва корҳои шоиста мекунад ва мегӯяд, албатта, ки ман аз мусалмононам?
- 34.Хубиву бадӣ баробар нестанд. Ҳамеша ба некутарин тарзе посух деҳ, то касе, ки миёни туву ӯ душманӣ аст, чун дӯсти меҳрубони ту гардад.
- 35.Бархурдор нашаванд аз ин магар касоне, ки босабр бошанд ва касоне, ки соҳиби насиби бузурганд (имон ва парҳезгорӣ).
- 36.Ва агар аз ҷониби шайтон гирифтори васвасае гардӣ, ба Худо паноҳ бибар, ки албатта, ӯ шунавову доност!
- 37.Ва аз нишонаҳои қудрати ӯ шабу рӯз ва офтобу моҳ аст. Ба офтобу моҳ сачда макунед. Ба Худои барҳақ, ки онҳоро офаридааст, сачда кунед, агар хос ӯро мепарастед!
- 38.Агар онон такаббур меварзанд (мушрикони), онҳо, ки дар назди Парвардигори ту ҳастанд (фариштагони муқарраб), бе он ки малул шаванд, шабу рӯз тасбеҳи ӯ мегӯянд.

39. Ва аз оёти қудрати ӯ он, ки ту заминро хушк мебинӣ. Чун об бар он бифириستم, ба ҷунбиш ояд ва гиёҳ бирӯёнад. Он зоте, ки онро зинда мекунад, албатта, зиндакунандаи мурдагон аст ва ҳаройна, ӯ бар ҳар чизе тавоност!
40. Касоне, ки дар оёти Мо роҳи ботил пеш мегирад, бар Мо пӯшида нестанд. Оё он ки ба оташ афканда мешавад, бехтар аст ё он ки рӯзи қиёмат бе ҳеч ваҳшате меояд? Ҳар чӣ мехоҳед бикунед, ҳаройна, ӯ ба корҳоятон биноист!
41. Онон, ки ба Қуръон, ки барои ҳидояташон омадааст, имон намеоваранд (бар мо пӯшида намонанд ва ба сазои хеш расанд), ҳол он ки китобе арҷманд аст.
42. На аз пеши рӯй ботил ба ӯ роҳ ёбад ва на аз пас. Нозилшуда аз ҷониби Худованде ҳакиму ситуданист.
43. Ҳар чӣ дар бораи ту мегӯянд, дар бораи паёмбарони пеш аз ту низ гуфтаанд. Албатта, Парвардигори ту ҳам омурзанда аст ва ҳам соҳиби уқубатест дардовар!
44. Агар Қуръонро ба забони Аҷам мефиристодем, ҳаройна, мегуфтанд: «Чаро оёташ ба равшанӣ баён нашудааст? Китобе бо забони Аҷам ва паёмбаре араб?» Бигӯ: «Ин китоб барои онҳое, ки имон оварданд ҳидоят ва шифо аст. Ва касоне, ки имон намеоранд (ин Қуръон) вазнинии гӯшҳояшон ва кӯрии чашмонашон аст (яъне, моёи шақоват ва бадбахтии онҳост), чунонанд, ки гӯй онҳоро аз ҷое дур нидо медиханд.
45. Ҳаройна, Мӯсоро китоб додем, аммо дар он ихтилоф карда шуд. Ва агар набуд он сухане, ки Парвардигорат аз пеш гуфта буд, ҳаройна, миёнашон кор ба поён меомад. Ва, албатта, ҳанӯз ба сахтӣ дар шубҳаанд.
46. Ҳар кас, ки коре шоиста кунад, ба ғоидаи ҳуди ӯст ва ҳар кӣ бад кунад, ба зиёни ӯст. Ва Парвардигори ту ба бандагон ситам раво намедорад.
47. Илми (вуқӯъи) қиёмат назди Худо аст (яъне, соати барпошавии қиёматро танҳо Худо медонад). Ва ҳеч мевае аз ғилофи хеш берун намеояд ва ҳеч модае ҳомила намешаваду намезояд, магар он ки ӯ ба он огоҳ аст. Ва он рӯз, ки онҳоро (мушрикнро) нидо диҳад, ки шарикони Ман кучоянд? Гӯянд: «Огоҳат кардем, ки касе аз мо ба ширк гувоҳӣ намедихад!»
48. Ва он чиро пеш аз ин ба ҳудой меҳонданд, аз даст доданд ва донистанд, ки роҳи гурузе надоранд.
49. Одамӣ ҳар чӣ талаби хайр кунад, ҳаста намешавад, аммо чун бадӣ ба ӯ бирасад, бадандешу навмед мегардад.
50. Агар пас аз ранҷе, ки ба ӯ расида, раҳмате ба ӯ бичашонем, мегӯяд: «Ин ҳаққи ман аст ва напиндорам, ки қиёмате барпо шавад. Ва агар ҳам маро назди Парвардигорам баргардонанд, албатта, ки назди ӯ ҳолате хуштар бошад». Пас, ҳатман, кофиронро ба аъмоле, ки кардаанд, огоҳ мекунем ва ба онҳо азобе саҳт мечашонем.
51. Чун ба одамӣ неъмате арзонӣ дорем, рӯйгардон мешавад ва ба такаббур гардан боло мекунад. Ва агар ба ӯ шарре бирасад, бисёр фарёду фиғон мекунад.
52. Бигӯ: «Чӣ мепиндоред?» Агар ин китоб аз ҷониби Худост ва шумо ба он имон намеоваред, гумроҳтар аз касе, ки ҳамчунон роҳи муҳолифат дар пеш гирифтааст, кист?
53. Ба зудӣ, оёти қудрати Худо дар атрофи олам ва дар вучуди ҳудашон ба онҳо нишон хоҳем дод, то барояшон ошкор шавад, ки ҳаройна, ӯ ҳақ аст. Оё ин ки Парвардигори ту ҳаройна, дар ҳама ҷо ҳозир аст, кофӣ нест?
54. Бахуш (огоҳ) бош, ки ҳаройна, онҳо аз дидори Парвардигорашон дар шубҳаанд. Бахуш бош, ки ӯ ҳаройна, бар ҳар чизе ихота дорад.

Сураи Шӯро¹ (Машварат кардан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон

1.Ҳо, мим.

2.Айн, син, қоф.

3.Худованди пирӯзманди ҳаким ба ту ва касоне, ки пеш аз ту буданд, инчунин ваҳй мефиристад:

4. аз они ўст, ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст. Ва ўст он баландмартабаи бузургвор!

5.Наздик аст, ки осмонҳо ва болои якдигар дар ҳам бишқофанд ва фариштагон ба ситоиши Парвардигорашон тасбеҳ мегӯянд ва барои сокинони замин омурзиш металабанд. Огоҳ бошед, ки Худо омурзандаву меҳрубон аст!

6.Худо мувоқиб (нозири) аъмоли касонест, ки ғайри ўро ба дўстӣ гирифтанд. Ва ту вакили онҳо нестӣ.

7.Ва низ ин Қуръонро ба забони арабӣ бар ту ваҳй кардем то Уммулқуро² ва сокинони атрофашро бим диҳӣ. Ҳамчунин ононро аз рӯзи қиёмат, ки дар он шакке нест, битарсонӣ, ки гурӯҳе дар биҳиштанд ва гурӯҳе дар оташи сўзон.

8.Агар Худо меҳост, албатта, ҳамаро як уммат қарор меод. Вале ў ҳар киро ки бихоҳад, ба раҳмати хеш дароварад ва ситамкоронро ҳеҷ дўсту ёваре нест!

9.Оё ғайри Худоро ба дўстӣ гирифтанд? Дўсти ҳақиқӣ Худост. Ва ўст, ки мурдагонро зинда мекунад ва ўст, ки бар ҳар коре тавоност!

10. Дар он чӣ ихтилоф мекунад, ҳар чи бошад, ҳукмаш ҳавола ба Худост. Ин Худои барҳақ, Парвардигори ман аст. Бар ў таваккул кардам ва ба ў рӯй меоварам.

11. Офаридгори осмонҳову замин аст. Барои шумо, ҳам аз шумо ҳамсароне биефарид. Ва низ барои чорпоён ҷуфтҳое падида овард. Бо офариниши ҳамсарон бар шуморатон меафзояд. Ҳеҷ чиз монанди ў нест ва ўст, ки шунавову биност!

12. Калидҳои осмону замин аз они ўст. Дар рӯзии ҳар кӣ бихоҳад, кушоиш васият ё танг мегирад ва ў ба ҳар чизе доност!

13. Барои шумо дину ойине муқаррар кард, аз ҳамон гуна, ки ба Нӯҳ васият карда буд ва аз он чӣ бар ту ваҳй кардаем ва ба Иброҳиму Мӯсо ва Исо васият кардаем, ки динро барпой нигаҳ доред ва дар он фирқа-фирқа мешавад. Таҳаммули он чӣ ба он даъват мекунад, бар мушрикони душвор аст. Худо ҳар киро хоҳад, барои пайғамбарии худ бармегузинад ва ҳар киро ба ў бозгардад, ба сўйи Худ роҳ менамояд.

14. Аз рӯи ҳасаду адоват фирқа-фирқа шуданд, аз он пас, ки ба дониш даст ёфтанд. Ва агар Парвардигори ту аз пеш муқаррар накарда, буд, ки онҳоро то замоне муъайян мӯҳлат аст, ҳаройна, бар онҳо ҳукми азоб мерафт. Ва касоне, ки баъд аз онҳо вориси китоби Худо шудаанд, ҳаройна, дар бораи он саҳт ба шубҳа афтадаанд.

15. Барои он³ даъват кун ва чунон ки фармон ёфтаӣ, пойдорӣ варз ва аз паи хоҳишхояшон марав ва бигӯ: «Ба китобе, ки Худо нозил кардааст, имон дорам ва ба ман фармон додаанд, ки дар миёни шумо ба адолат рафтор кунам. Худои барҳақ Парвардигори мо ва Парвардигори шумост. Аъмоли мо аз они мо ва аъмоли шумо аз они шумо. Миёну мову шумо ҳеҷ муҳочҷае (душмание) нест. Худо моро дар як ҷо гирд меоварад ва бозгашт ба сўйи ўст!»

16. Ва касоне, ки дар бораи (дини) Худо ҷидол мекунад (то пеши имони мардумро бигиранд), пас аз он ки даъвати ӯро (гурӯҳе аз мардум) иҷобат кардаанд, назди Парвардигорашон ҳуҷҷаташон ночиз аст. Бар онҳост ҳашми Худо ва бар онҳост азобе саҳт!
17. Худост, ки ин китоби барҳақ (Қуръон) ва тарозуро нозил кардааст. Ва ту чӣ медонӣ? Шояд қиёмат наздик бошад.
18. Онон, ки бовараш надоранд, (омадани) онро ба шитоб металабанд ва онон, ки имон овардаанд, аз он бимноқанд ва медонанд, ки он (қиёмат), албатта, ҳақ аст. Огоҳ бош, касоне, ки дар бораи қиёмат ҷидол мекунад, саҳт дар гумроҳӣ ҳастанд.
19. Худо бо бандагонаш меҳрубон аст. Ҳар киро бихоҳад, рӯзӣ медиҳад. Ва ӯ тавонову пирӯзманд аст.
20. Ҳар кас кишти охиратро бихоҳад, ба киштааш меафзоем ва ҳар кас кишти дунёро бихоҳад, ба ӯ ато мекунем, вале дигар дар кишти охираташ насибе нест.
21. Оё мушрикони бутонест, ки дине барояшон овардаанд, ки Худо руҳсати онро намодааст? Ва агар қасди таъхири (ба дер партофтани) азобашон намебуд, ҳаройна, қорашон ба поён омада буд ва албатта, ситамкоронро азобест дардовар!
22. Ситамкоронро бинӣ, ки аз ҳосили аъмолашон бимноқанд. Ва албатта, ба ҷазои худ хоҳанд расид. Вале онҳо, ки имон овардаанд ва қорҳои шоиста кардаанд, дар қорҳои бихиштанд. Ҳар чӣ бихоҳанд, назди Парвардигорашон ҳастанд. Ва ин фазлу бахшоиши бузургест!
23. Ин аст он чизе, ки Худо он гурӯҳ бандагонашро, ки имон овардаанд ва қорҳои шоиста кардаанд, ба он мужда медиҳад. Бигӯ: « Бар он таблиғи Қуръон музде аз шумо ҷуз дӯст доштани хешовандон намеҳоҳам». Ва ҳар кӣ қори неке кунад, ба неқӯиши меафзоем, албатта, Худо омурзандаву шукрпазир аст.
24. Ё меғӯянд, ки бар Худо дурӯғ мебандад. Агар Худо бихоҳад, бар дили ту мӯҳр мениҳад. Ва Худо ба қалимоти худ ботилро маҳв мекунад ва ҳақро собит мегардонад. Ҳаройна, ӯ бар ҳар чӣ дар дилҳо мегузарад, доност!
25. Ва ӯст, ки тавбаи бандагонашро мепазирад ва аз гуноҳон афвашон мекунад ва ҳар чӣ мекунад, медонад.
26. Ва дуъои қасонери, ки имон овардаанд ва қорҳои шоиста кардаанд, иҷобат мекунад ва аз фазли хеш ононро афзун медиҳад. Ва барои қофирон азобе саҳт аст!
27. Агар Худо рӯзии бандагонашро афзун кунад, дар замин фасод мекунад, вале ба андозае, ки бихоҳад. рӯзӣ мефиристад. Зеро бар бандагони худ огоҳу биност!
28. Ва ӯст он Худое, ки баъд аз наводияшон борон мефиристад ва раҳмати Худо ба ҳама ҷо пароканда мекунад ва ӯст қорсоzu соҳиби ҳамду сано.
29. Ва аз нишонаҳои қудрати ӯ офариниши осмонҳову замин ва парокандани ҷунбандгон (ҷонварон) дар он ду аст. Ва ҳар гоҳ бихоҳад, бар гирд оварданашон тавоност!
30. Агар шуморо мусибате аз мусибатҳо, расад, пас ба хотири қорҳоест, ки қардаед. Ва Худо бисёре аз гуноҳонро афв мекунад.
31. Шумо натавонед дар рӯи замин аз ӯ бигурезед ва шуморо ҷуз ӯ қорсоzu ёваре нест!
32. Аз нишонаҳои қудрати ӯ киштиҳоест ҷун кӯҳ, ки дар баҳрҳо равонанд.
33. Агар бихоҳад, бодро ниғаҳ медорад, то киштиҳо бар рӯи баҳр аз рафтани бозмонанд. Албатта, дар ин барои собирони шукргузор, ҳаройна, ибратҳоест.
34. Ё онҳоро ба хотири аъмолашон ғарқа мекунад ва бисёро низ мебахшояд.
35. Ва то бидонанд, касоне, ки дар оёти Мо ҷидол мекунад. Ононро ҳеҷ гурезгоҳе нест.

36. Он чӣ шуморо додаанд аз ҳар ҷинс (ашё), баҳраи ин зиндагии дунявист. Ва он чӣ дар назди Худост, барои онҳо, ки имон овардаанд ва ба Парвардигорашон таваккул мекунанд, беҳтару пояндатар аст.
37. Ва он касоне, ки аз гуноҳони бузург ва зиштиҳо парҳез мекунанд ва чун дар ҳашм шаванд, хатоҳоро мебахшоянд;
38. ва онон, ки даъвати Парвардигорашонро посух мегӯянд ва намоз мегузоранд ва корашон бар пояи машварат бо яқдигар аст ва аз он чӣ ба онҳо рӯзӣ додаем, сарф мекунанд;
39. ва онон, ки чун ситае ба онҳо расад, интиқом мегиранд (хештанро ёрӣ медиҳанд ва зери бори зулм намеравад).
40. Ҷазои ҳар бадӣ бадие аст монанди он. Пас, касе, ки афв кунад ва ошті кунад, муздаш бо Худост, албатта, ӯ ситамкоронро дӯст надорад.
41. Бар касоне, ки пас аз ситае, ки бар онҳо рафта бошад, интиқом мегиранд, маломате нест.
42. Маломат дархӯри касонест, ки ба мардум ситам мекунанд ва ба ноҳақ дар рӯи замин саркашӣ мекунанд. Барои онҳост азобе дардовар!
43. Ва он ки сабр кунад ва аз хато даргузарад, ин аз корҳои писандида аст.
44. Ҳар касро, ки Худо гумроҳ кунад, аз он пас ҳеҷ дӯсте нахоҳад дошт. Ва золимонро мебинӣ, ки чун азобро бингаранд, мегӯянд: «Оё моро роҳи бозгаште ҳаст?»
45. Онҳоро мебинӣ, ки ба ҷаҳаннам мебаранд. Тарсону хор аз гӯшаи ҷашм нигоҳе дуздида мекунанд. Касоне, ки имон оварда буданд, мегӯянд: «Инҳо худ ва аҳлашро дар рӯзи қиёмат барбод доданд». Огоҳ бош, ки албатта, ситамкорон дар азоби доим хоҳанд буд!
46. Чуз Худо ёру мададгоре надоранд ва ҳар касро, ки Худо гумроҳ кунад, ҳеҷ роҳе барояш нест!
47. Пеш аз он ки рӯзе биёяд, ки аз ҷониби Худо бозгаште надорад, ба Парвардигорат посухи қабул диҳед. Дар он рӯз на паноҳе хоҳед дошт ва на касе аз шумо дифоъе тавонад кард!
48. Агар рӯй гардонанд, туро нафиристодаем, ки ниғаҳбонашон бошӣ. Бар ту чуз расонидани пайғом, ҳеҷ нест. Ва Мо чун ба инсон аз раҳмати Худ бичашонем, шодмон мегардад ва агар ба хотири корҳое, ки кардааст, мусибате ба ӯ расад, ҳаройна, носипосӣ мекунад.
49. Аз они Худост фармонравоии осмонҳову замин. Ҳар чӣ бихоҳад, меофаринад. Ба ҳар кӣ бихоҳад, духтар мебахшад ва ба ҳар ки бихоҳад писар мебахшад.
50. ва ё ҳам писар диҳад ва ҳам духтар. Ва ҳар касро бихоҳад, ақим (нозо) мегардонад, албатта, ӯ донову тавоност!
51. Ҳеҷ башареро нарасад, ки Худо чуз ба ваҳӣ ё аз он сӯи парда бо ӯ суҳан гӯяд. Ё фариштае мефиристад, то ба фармони ӯ ҳар чӣ бихоҳад, ба ӯ ваҳӣ кунад. Ҳаройна, ӯ баландпояву ҳаким аст!
52. Ҳамчунин рӯҳе⁴ аз амри Худро (Қуръонро) ба фармони Худ ба ту ваҳӣ кардем (ки сарчашмаи ҳаёти дилҳо аст). Ту намедонистӣ китобу имон чист. Вале Мо онро нуре сохтем, то ҳар як аз бандагонамонро, ки бихоҳем, ба он ҳидоят кунем ва ҳаройна, ту (мардумро бо ин Қуръон) ба роҳи рост роҳ менамой,
53. роҳи он Худое, барҳақ, ки ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст, аз они ӯст. Огоҳ бошед, ки ҳамаи корҳо ба Худо бозмегардад (ва ҳар коре таҳти назорати дақиқи ӯ ва бо ирода ва машияти ӯ анҷом мепазирад ва ҳар чизе ба ӯ марбут аст)!

Ба номи Худованди бахшояндаи меҳрубон

1.Ҳо, мим.

2.Савганд ба ин китоби равшангар!

3.Мо ин китобро Қуръоне арабӣ қарор додем, бошад, ки ба ақл дарёбед.

4.Ва он дар Умму-л-китоб² аст дар назди Мо: албатта, китобе арҷманду ҳикматомез.

5.Оё ба он сабаб, ки мардуми газифкор ҳастед, аз шумо рӯй гардонем ва Қуръонро аз шумо дарег гардонем?

6.Ба миёни пешиниён паёмбарони бисёре фиристодем.

7.Ва ҳеҷ паёмбаре бар онҳо фиристода намешуд, магар он ки масхарааш мекарданд.

8.Онҳоро, ки аз эшон нерӯмандтар буданд, ҳалок кардем. Ва достони пешиниён гузашт.

9.Агар аз онҳо пурсӣ: «Чӣ зоте осмонҳову заминро офаридааст?» Меғӯянд: «Онҳоро он пирӯзманди доно офаридааст!»

10.Он ки заминро бисоти шумо сохт ва бароятон роҳҳо дар он падид овард, бошад, ки ҳидоят ёбед.

11.Ва он ки аз осмон об фиристонд ба андоза. Ва ба он сарзамини мурдари зинда кардем. Шумо низ инчунин аз гӯрҳо берун оварда мешавед

12.ва он ки ҳама ҷуфтҳоро биёфарид. Ва бароятон аз киштиҳо ва чорпоён марказҳо сохт, ки савор шавед

13.ва чун бар пушти онҳо қарор гирифтед, неъматӣ Парвардигоратонро ёд кунед ва бигӯед: «Пок аст он кас, ки инҳоро роми мо кард, вагарна моро тавони он набуд.

14.Ва мо ба сӯи Парвардигорамон боз мегардем».

15.Ва барои ӯ аз миёни бандагонаш фарзанде муқаррар карданд. Ҳаройна, Одамӣ ба ошкоро носипос аст!

16.Оё ӯ аз миёни махлуқонаш барои Худ духтарон баргирифта ва писаронро хоси шумо кардааст?

17.Ва чун ба яке аз онҳо муждаи таваллуди ҳамон чизро диҳад, ки ба Худои Раҳмон нисбат дода³, рӯяш сиёҳ гардад ва пур аз ҳашм шавад.

18.Оё ин ки ба ороиш парвариш ёфта (яъне духтар) ва дар ҳангоми ҷидол ошкор намегардад, аз они Худост?

19.Ва ғариштагонро, ки бандагони Худоянд, зан пиндоштанд. Оё ба ҳангоми хилқаташон он ҷо ҳозир будаанд? Ба зудӣ ин шаҳодаташонро менависанд ва аз онҳо бозхост мешавад.

20.Гуфтанд (кофирон): «Агар Худои Раҳмон меҳост, мо ғариштагонро намепарастадем». Он ҷӣ меғӯянд, аз рӯи нодонист ва ҷуз ба дурӯғ сухан намеғӯянд.

21.Оё пеш аз Қуръон китобе барояшон нозил кардаем, ки акнун ба он ҷанг мезананд?

22.Балки, меғӯянд: «Ҳаройна, Падаронамонро бар дине ёфтем ва мо аз пайи онҳо роҳёфтагонем».

23.Ба он сон пеш аз ту ба кадом деҳае бимдиҳандае фиристодем, магар соҳибнеъматонаш гуфтанд: «Ҳаройна, падаронамонро бар дине ёфтем ва мо ба аъмоли онҳо иқтидо (пайравӣ) мекунем».

24.Гуфт (паёмбар): «Ҳатто агар барои шумо чизе биёварам, ки аз он ҷӣ падаронатонро бар он ёфта будед, ҳидояткунандатар бошад?» Гуфтанд: «Мо ба ойине, ки шуморо ба он фиристодаанд, имон надорем».

25.Пас аз онҳо интиқом гирифтем (азобашон кардем). Ва бингар, ки оқибати дурӯғбарорандагон ҷӣ гуна будааст?

26.Ва Иброҳим ба падару қавмаш гуфт: «Албатта, ман аз он ҷӣ шумо мепарастед, безорам,

27.ғайри он ки маро офарида, ки албатта, ӯ роҳнамоиям хоҳад кард».

28.Ва ин суханро (яъне калимаи тавҳидро) дар фарзандони ӯ сухане поянда боқӣ гузошт, бошад, ки ба Худо бозгарданд.

29. Ва ман инҳову падаронашонро аз зиндагӣ баҳрааманд кардам, то он гоҳ ки ҳақ ва паёмбаре равшангар ба сӯяшон омад.
30. Чун ҳақ бар онҳо ошкор шуд гуфтанд: «Ҷодуст ва ҳаройна, мо ба он имон намеоварем».
31. Ва гуфтанд: «Чаро ин Қуръон бар марде аз бузургмардони он ду деҳа нозил нашудааст?»
32. Оё онон раҳмати Парвардигоратро тақсим мекунанд? Ҳол он ки мо рӯзии онҳоро дар ин зиндагии дунё миёнашон тақсим мекунем. Ва баъзеро ба мартаба болотар аз баъзе дигар қарор додем, то баъзе баъзи дигарро ба хидмат гиранд. Ва раҳмати Парвардигорат аз он ҷӣ онҳо гирд меоваранд, беҳтар аст.
33. Ва агар на он буд, ки ҳамаи мардум як уммат мешуданд, сақфҳои хонаҳои касонеро, ки Худои Раҳмонро бовар надоранд, албатта, аз нукра мекардем ва бар онҳо нардбонҳое мениҳодем, то бар он боло бароянд.
34. Ва барои хонаояшон низ дарҳое аз нукра мекардем ва тахтҳое, ки бар онҳо таъя зананд
35. ва аз ҳар гуна зинат. Ва ҳамаи инҳо бархурдории ночизи дунявист, ҳол он ки охират дар назди Парвардигори ту барои парҳезгорон аст.
36. Ҳар кас, ки аз ёди Худои Раҳмон рӯй гардонад, шайтоне бар ӯ вобаста мекунем, ки ҳамеша ҳамроҳаш бошад.
37. Ва он шайтонҳо ононро, ҳаройна, аз роҳи Худо боз мегардонанд, вале пиндоранд, ки ҳидоятёфтагонанд.
38. То он гоҳ ки назди Мо ояд, мегӯяд: «Эй кош, дурии ману ту дурии машриқу мағриб буд. Ва ту ҷӣ ҳамроҳи баде будӣ».
39. Чун ситам кардед. Он рӯз пушаймонӣ ҳаргиз, суд накунад ва албатта, ҳарду дар азоб шарик бошад.
40. Оё ту меҳаҳӣ ба қарон сухан бишнаванӣ ё кӯрон ва онҳоро, ки дар гумроҳии ошкор ҳастанд, роҳ бинамой?
41. Ва агар туро бибарем, албатта Мо аз онҳо интиқом мегирем.
42. Оё он азобе, ки ба онҳо ваъда додем, ба ту нишон бидиҳем, ки ҳаройна, Мо бар онҳо тавоно ҳастем.
43. Пас, дар он ҷӣ бар ту ваҳй шудааст, ҷанг бизан, ки ту, ҳаройна, ба роҳи рост ҳастӣ.
44. Ва албатта, Қуръон сабаби баландовоза гаштани ту ва қавми туст ва ба зудӣ бозхост шавед⁴.
45. Аз паёмбарони мо, ки пеш аз ту фиристодаем, бипурс: «Оё ҷуз Худои Раҳмон, дигареро барои парастии онҳо қарор дода будем?»
46. Ва албатта, Мӯсоро ҳамроҳ бо оёти Худ бар Фиръавн ва сардорони қавмаш фиристодаем ва гуфт: «Ҳаройна, ман фиристодаи Парвардигори ҷаҳониёнам!»
47. Чун оёти Моро бар онон арза дошта, ва ба ногоҳ ҳама аз он ба ханда афтоданд.
48. Ва ҳар мӯъҷизае бар онҳо нишон додем, аз мӯъҷизаи дигар азимтар буд. Он гоҳ ҳамаро ба азоб гирифтӣ кардем, бошад, ки (аз гумроҳӣ) бозгарданд.
49. Гуфтанд: «Эй ҷодугар, Парвардигоратро бо он аҳде ки, бо ту ниҳодааст, барои мо бихон, ки мо, ҳаройна, ҳидоятшудагонем».
50. Чун азобро аз онҳо бардоштем, паймони худро шикастанд.
51. Фиръавн дар миёни мардумаш нидо дод, ки эй қавми ман, оё подшоҳии Мисру ин ҷӯйборон, ки аз зери пойи ман (зери коҳҳо ва қасрҳо) ҷорӣ ҳастанд, аз он ман нестанд? Оё (ҷоҳу мансаби маро дар баробари Мӯсо) намебинед?
52. Оё ман беҳтарам ё ин марди хору залил, ки дуруст сухан гуфтан наметавонад?
53. Чаро дастҳояшро ба дастбандҳои тилло наёристаанд? Ва чаро гурӯҳе аз фариштагон ҳамроҳаш наёмадаанд?

54. Пас, Фиръавн қавми худро гумроҳ сохт, то аз ӯ итоъат карданд, ки ҳаройна, мардуме табаҳкор буданд!
55. Чун Маро ба ҳашм оварданд аз онҳо интиқом гирифтем ва ҳамаашонро ғарқ сохтем.
56. Ононро бар шумори гузаштагон ва масале (ибратангез) барои ояндагон кардем.
57. Ва чун достони писари Марям оварда шуд, қавми ту, Эй Муҳаммад, ба шодмонӣ фарёд заданд
58. ва гуфтанд: «Оё худоёни мо бехтаранд ё ӯ (Исо)?» Ва ин суҳанро чуз барои ҷидол бо ту нагуфтаанд, ки мардуме ситезачӯянд.
59. ӯ (Исо) фақат бандае буд, ки Мо неъматаш арзонӣ доштем ва моёи ибрати бани Исроилаш гардонидем.
60. Агар меҳостем, ба ҷои шумо фариштагоне падид меовардем, то дар рӯи замин ҷонишини шумо гарданд.
61. Ва бе шубҳа ӯ (Исо) нишонаи фаро расидани қиёмат аст. Дар ин шак макунед ва аз Ман пайравӣ кунед! Ин аст роҳи рост.
62. Шайтон шуморо аз роҳ бознагардонад, зеро ӯ душмани ошкори шумост.
63. Ва чун Исо бо далелҳои равшани худ (назди бани Исроил) омад, гуфт: «Бароятон ҳикмат овардаам ва омадаам, то ҷизҳоеро (умури динӣ), ки дар он ихтилоф мекунед, баён кунам. Пас, аз Худо битарсед ва аз ман итоъат кунед.
64. Ҳаройна, Худои якто, Парвардигори ману Парвардигори шумост. ӯро бипарастед. Роҳи рост ин аст».
65. Гурӯҳҳо⁵ бо ҳам ихтилоф карданд (ва ҳар як ӯро ба номи хонданд ва роҳи ифроту тафрит дар пеш гирифтанд). Пас, вой бар ситамкорон аз азоби дардовари қиёмат!
66. Оё ҷашм ба роҳи ҷизе чуз қиёматанд, ки ногоҳ ва беҳабарашон биёяд?
67. Дар он рӯз дӯстон, ғайр аз парҳезгорон, душмани якдигаранд.
68. Эй бандагони (парҳезгори) Ман, дар он рӯз биме бар шумо нест (гирифтори азоб намешавед) ва шумо ғамгин наshawед.
69. Он касоне, ки ба оёти Мо имон овардаанд ва таслими амри Мо шудаанд,
70. шумо ва ҷуфтҳоятон (ҳамсаронатон) бо шодкомӣ ба биҳишт дохил шавед.
71. Қадаҳҳои заррин ва кӯзаҳоро дар миёнашон ба гардиш меоваранд. Дар он ҷост ҳар ҷӣ нафс орзу кунад ва дида аз он лаззат бибарад. Ва дар он ҷо ҷовидона хоҳед буд!
72. Ин биҳиштест, ки ба подоши корҳое, ки кардаед, ба меросаш мебаред.
73. Дар он ҷо бароятон меваҳои бисёр аст, ки аз онҳо меҳӯред.
74. Ҳаройна, Гунаҳкорон дар азоби ҷаҳаннам ҷовидонанд!
75. Азобашон коҳиш намеёбад ва онҳо аз навмедӣ, (миёни азоб) хомӯш бошанд.
76. Мо ба онҳо ситами накардаем (ки онҳоро гирифтори азоб кардаем), аммо онҳо худ ба хештан ситам кардаанд.
77. Фарёд бароварданд, ки эй молики дӯзах, кош Парвардигори ту моро бимиронад (то аз азоб бираҳем). Мегӯянд: «На, ҳаройна, шумо дар ин ҷо мондани ҳастед».
78. Албатта, Мо шуморо бо ҳақ ошно кардем, вале бештаратон ҳақро нарасонидед (душман гирифтед).
79. Оё онҳо дар эътиқоди хеш пой фишурдаанд? Мо ҳам пой фишурдаем.
80. Оё мепиндоранд, ки Мо розу наҷвояшонро (суханони пинҳонӣ) намешунавем? Оре, ҳаройна расулони Мо⁶ назди онҳо ҳастанд ва менависанд.
81. Бигӯ: «Агар Худои Раҳмонро фарзанде мебуд, ман аз нахустин парастандагон мебудам».
82. Пок ҳаст Парвардигори осмонҳову замин ва Парвардигори Арш аз он нисбатҳо, ки ба ӯ медиҳанд.

- 83.Пас, бигузорашон, то ба ҳамон суханони ботил машғул бошанд ва ба бозича саргарм, то он рӯзе, ки онҳоро ваъда додаанд, бирасад.
- 84.ӯст, ки ҳам дар осмон Худост ва ҳам дар замин Худост ва ҳакиму доност!
- 85.Бартару бузургвортар аст он кас, ки фармонравоии осмонҳову замин ва ҳар чӣ дар миёни онҳост, аз онӣ ӯст ва илми фаро расидани қиёмат хосӣ ӯст ва ба ӯ бозгардонида мешавад.
- 86.Касоне, ғайри ӯро, ки ба худӣ меҳонанд, қодир ба шафоъати касе нестанд. Магар касоне, ки аз рӯи илм ба ҳақ шаҳодат дода бошанд (ва Худоро ба ягонагӣ парастада башанд).
- 87.Агар аз онҳо бигӯӣ, ки чӣ зоте онҳоро офаридааст, албатта, мегӯянд: «Аллоҳ». Пас, чаро аз ҳақ рӯӣ мегардонанд?
- 88.Гуфтори паёмбар ин буд: «Эй Парвардигори ман, ҳаройна, инҳо мардуме ҳастанд, ки имон намеоваранд!
- 89.Пас, аз онҳо даргузар ва бигӯ: «Саломат бошед!» Оре, ба зудӣ хоҳанд донист (ки барои худ чӣ азоби дарднокеро фароҳам сохтаанд).

44

Сураи ДУХОН¹ (Дуд)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Ҳо, мим.
2. Савганд ба ин китоби равшангар!
3. Ҳаройна, Мо онро дар муборак шабе нозил кардем. Ҳаройна, Мо бимдиҳанда будаем.
4. Дар он шаб ҳар фармоне мувофиқи ҳикмат содир мешавад,
5. фармоне аз ҷониби Мо. Ва ҳаройна, Мо ҳамеша фиристодаи он будем.
6. Раҳматест аз ҷониби Парвардигорат ва албатта, Парвардигори ту шунаво ва доност.
7. Парвардигори осмонҳо ва замин ва ҳар чӣ миёни онҳост, агар толиби яқин ҳастед.
8. Нест Худое барҳақ ба ҷуз ӯ. Зинда мекунаду мемиронад. Парвардигори шумову Парвардигори ниёғони шумост.
9. Балки, онҳо ҳамчунон дар шакке дилхушанд!
10. Чашминтизори рӯзе бош, ки осмон дуди ошкореро падидор мекунад.
11. Ва он дуд ҳамаи мардумро дар худ фуру пӯшад. Ва ин азобест дардовар.
12. «Эй Парвардигори мо, ин азобро аз мо дур гардон, ки ҳаройна, мо имон овардаем».
13. Аз кучо панд мепазиранд? Ҳоло он ки чун паёмбари равшангар бар онҳо фиристода шуд,
14. аз ӯ рӯйгардон шуданд ва гуфтанд: «Девонаест таълимёфта!»
15. Ҳаройна, азобро андаке бармедорем ва шумо, албатта, боз ба ойини хеш бармегардед.
16. Рӯзе онҳоро ба савлате (ҳамлае) саҳт фуру гирем, ки ҳаройна, Мо интиқомгирандаем!
17. Ҳаройна, пеш аз онҳо қавми Фиръавно озмудем ва паёмбаре бузургвор (Мӯсо) наздашон омад,
18. ки бандагони Худоро ба ман бисупоред, ки ҳаройна, ман паёмбаре аминам.
19. Ва низ бар Худо бартарӣ маҷӯед, ки ҳаройна, ман бо ҳуҷҷате равшан назди шумо омадам.
20. Ва агар бихоҳед ба ман санг бизанед, ҳаройна, ман ба Парвардигори худ ва Парвардигори шумо паноҳ мебарам,
21. ва агар ба (паёмбарии) ман имон намеоваред, аз ман канор гиред».
22. Пас, Парвардигорашро хонд, ки инон мардуме гунаҳкоранд.

23. Бандагони Маро шабхангом равона кун, харойна, шумо дунболагирӣ карда мешавед.
24. Бахрро ором пушти сар гузор, (яъне, ҳангоми убури шумо бахр ба ду ним тақсим шуда буд, онро ҳамон тавр гузор ва аз убури фиръавниён матарс) ки харойна, он сипоҳ (сипоҳи фиръавн) ғарқшудагонанд.
25. Баъд аз худ чӣ боғҳову чашмасорҳо бар ҷой гузоштанд,
26. бо киштзорҳову хонаҳои некӯ,
27. бо неъмате, ки дар он ғарқи шодмонӣ буданд.
28. Ба ин сон буданд ва Мо он неъматҳоро ба мардуме дигар вогузоштем.
29. На осмон бар онҳо гирист ва на замин ва на ба онҳо мӯҳлат дода шуд.
30. Ва харойна, мо бани Исроилро аз он азоби хоркунанда раҳонидем,
31. аз Фиръавн, харойна, ӯ аз бартарӣҷӯени (мутакаббир) ситамкор буд.
32. Харойна, онҳоро (бани Исроилро) дониста бар оламиён баргузидем. (ва ононро миллати баргузидаи асри худашон кардем)
33. Ва оёте ба онҳо ато кардем, ки дар он имтиҳоне ошкор буд.
34. Албатта, инҳо меғӯянд:
35. «Поёни кор ҷуз ҳамин марги нахустин нест ва мо дигар бор зинда намешавем.
36. Ва агар рост меғӯед, падарони моро ба ҷаҳон бозоваред».
37. Оё инҳо беҳтаранд ё қавми Туббаъ³ ва касоне, ки пеш аз он қавм буданд? Ҳамаро ҳалок кардем, ки харойна, онҳо гунаҳгорон буданд.
38. Мо ин осмонҳову замин ва он чиро миёни онҳост, ба бозича наёфаридаем.
39. Онҳоро барҳақ офаридаем, вале бештаринашон намедонанд.
40. Харойна, Ваъдаҳои ҳама дар рӯзи доварӣ, қиёмат аст.
41. Рӯзе, ки ҳеҷ дӯсте барои дӯсти худ судманд набошад ва аз сӯи касе ёрӣ нашавад,
42. магар касе, ки Худо бар ӯ бубахшояд, харойна, ӯст пирӯзманду меҳрубон.
43. Харойна, дарахти Заққум
44. таъоми гунаҳкорон аст.
45. Монанди миси ғудохта дар шикамҳо мечӯшад.
46. Монанди ҷӯшидани оби сӯзон.
47. Бигиредаш ва ба саҳтӣ ба миёни ҷаҳаннамаш бикашад
48. ва бар сараш оби ҷӯшон бирезед, то шиканча шавад.
49. (ба гунаҳкор гӯем), бичаш, (ин азобро) ки ту пирӯзманду бузургворӣ! (ба гумони худат)
50. Харойна, ин ҳамон чизест, ки дар он шак мекардед.
51. Харойна, Парҳезкорон дар ҷои амне ҳастанд,
52. дар боғҳову чашмасорҳо
53. либосҳои аз сундусу истабрақ⁴ мепошанд ва рӯ ба рӯи ҳамдигар менишинанд.
54. Ҳамчунин ҳурулӣиירו (хурони шаҳлоҷашм) ба ҳамсарияшон дароварем.
55. Дар эминӣ ҳар меваеро, ки бихоҳанд, металабанд.
56. Дар он ҷо таъми маргро намечашанд, ғайри ҳамон марги нахустин. Ва онҳоро Худо аз азоби ҷаҳаннам нигоҳ доштааст.
57. Ин бахшишест аз ҷониби Парвардигорат ва ин пирӯзии бузургест!
58. Харойна, Мо адои сухани хеш ба забони ту осон кардем, то, ки панд гиранд!
59. Ту мунтазир бош, ки харойна, онҳо низ мунтазиранд.

Сураи ҶОСИЯ¹ (Зонузананда)

Ба номи Худо бахшояндаи меҳрубон!

1. Ҳо, мим.

2. Нозил шудани ин китоб аз ҷониби Худои пирӯзманду ҳаким аст.

3. Албатта, дар осмонҳову замин нишонаҳои ибратаест барои мӯъминон!

4. Ва дар офариниши шумо ва пароканда шудани ҷунбандагон (ҷонварон) ибратҳост барои аҳли яқин.

5. Омаду шуди шабу рӯз ва ризқе, ки Худо аз осмон мефиристад ва замини мурдaro ба он зинда мекунад ва низ дар вазиши бодҳо, ибратҳост барои оқилон.

6. Инҳо оёти Худост, ки ба ростӣ бар ту тиловат мекунем. Ҷуз Худову оёташ ба кадом сухан имон меоваранд?

7. Вой, ба ҳар дурӯғпардозии гунаҳкоре!

8. Оёти Худоро, ки бар ӯ хонда мешавад, мешунавад. Он гоҳ ба гарданкашӣ пой мефишурад, ҷунонки гӯи ҳеч нащундааст. Пас, ба азобе дардовар башораташ деҳ.

9. Ҷун чизе аз оёти Моро фаро гирад, онро барои масҳара фаро мегирад, инҳо сазовори азобе хоркунандаанд.

10. Пеши рӯяшон ҷаҳаннам аст. Ва моле, ки ба даст овардаанд, ва касоне, ки ғайри Худои (барҳақ) ба худой гирифтаанд, ба ҳолашон суд накунад. Онҳорост азобе бузург!

11. Ин раҳнамудест. Ва онон, ки ба оёти Парвардигорашон имон намеоваранд, барояшон азобест аз (навъи) сахттарин азобҳои дардовар.

12. Худост, ки баҳрро роми шумо кард, то дар он ба фармони ӯ киштиҳо равон бошанд ва талаби маъишат кунед, то ки сипосгузор бошед!

13. Роми шумо сохт он ҷӣ дар осмонҳост ва он ҷӣ дар замин аст. Ҳама аз онӣ ўст. Ҳаройна, дар ин барои андешамандон ибратҳоест.

14. Ба касоне, ки имон овардаанд бигӯ: «Аз хатоии касоне, ки ба рӯзҳои (муносибатҳои) Худо бовар надоранд (яъне, мӯътақид нестанд, ки ҳодисаҳо ҷазоии аъмоли эшон аст) даргузаред, то Худо он мардумро ба ҷазоии аъмоле, ки муртакиб шудаанд, подош диҳад.

15. Ҳар кас кори шоистае кунад, ба суди худӣ ўст ва ҳар кас муртакиби кори баде шавад, ба зиёни ўст. Сипас ҳама ба сӯи Парвардигоратон бозгардонда мешавед.

16. Мо бани Исроилро китоб ва илми довариву нубувват ато кардем ва аз чизҳои покизаву хуш рӯзиашон додем. Ва бар ҷаҳониён (асри худашон) бартариашон додем.

17. Ва онҳоро дар бораи он амр (кори нубувват ва шарият) далелҳое равшан додем. Ва дар он аз рӯи ҳасаду кина ихтилоф накарданд, магар он гоҳ ки дониш (дар бораи ҳақиқати дин ва аҳкоми он) ёфтанд. Худо дар рӯзи қиёмат дар он ҷӣ ихтилоф мекарданд, доварӣ хоҳад кард.

18. Пас, туро ба роҳи зоҳир аз дин (яъне, шарият) андохтем. Пас, аз он роҳ бирав ва аз хоҳишҳои нодонон пайравӣ макун.

19. Ҳаройна, инҳо туро ҳеҷ аз Худо бениёз намекунанд ва ҳаройна, золимон дӯстдорони якдигаранд ва Худо дӯстдори парҳезгорон аст.

20. Ин Қуръон мояи басирати мардум ва ҳидояту раҳматест барои аҳли яқин.

21. Оё онон, ки муртакиби бадӣҳо мешаванд, мепиндоранд, ки дар шумори касоне, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд қарорашон медихем? Ва оё зиндагиву маргашон яксон аст? Ҷӣ бад доварӣ мекунанд.

22. Ва Худо осмонҳову заминро барҳақ биёфарид, то ҳар касеро баробари коре, ки кардааст, подош диҳад ва ба онҳо ситам нашавад.
23. Оё он касро, ки ҳавасашро чун худои худ гирифт ва Худо бо вучуди огоҳии он кас (аз ҳаққу ботил) гумроҳаш кард ва бар гӯшу дилаш мӯҳр ниҳод ва бар дидагонаш парда афканд, дидаи? Агар Худо ҳидоят накунад, чӣ касе ўро ҳидоят хоҳад кард? Чаро панд намегиред?
24. Ва гуфтанд: «Чуз зиндагии дунявии мо ҳеч нест. Мемирему зинда мешавем ва моро чуз даҳр ҳалок накунад». Ононро ба он донише нест ва чуз дар пиндоре нестанд.
25. Ва чун оёти равшангари Мо тиловат шавад, ҳуччаташон ин аст, ки меғӯянд: «Агар рост меғӯед, падарони моро зинда кунед».
26. Бигӯ: «Худост, ки шуморо зинда мекунад, пас мемиронад ва сипас ҳамаро дар рӯзи қиёмат, ки шакке дар он нест, гирд меоварад. Вале бештари мардум намедонанд!»
27. Аз они Худованд аст фармонравоии осмону замин. Ва он рӯз, ки қиёмат барпо шавад, аҳли ботил зиён хоҳанд кард.
28. Ҳар умматеро бубинӣ, ки ба зону даромадааст ва ҳар умматеро барои гирифтани номаи аъмолаш бихонад. Дар чунин рӯзе дар баробари аъмоле, ки кардаед, подош мебинед.
29. Ин навиштаи Мост, ки барҳақ сухан меғӯяд, ҳаройна, Мо корҳое, ки мекардаед, менавиштем.
30. Аммо касоне, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста мекунанд, Парвардигорашон дохил дар раҳмати Хеш мекунад ва ин комёбии ошкор аст.
31. Аммо, касоне, ки кофир мешаванд (ба онҳо гуфта мешавад), магар оёти Мо бар шумо хонда намешуд ва шумо такаббур меварзидед ва мардуме гунаҳкор будед?
32. Чун гуфта мешуд, ки ҳаройна, ваъдаи Худо ҳақ аст ва дар қиёмат шакке нест, мегуфтед: «Мо намедонем қиёмат чист? Чуз гумоне намебарем ва ба яқин нарасидаем».
33. Аъмоли зишташон дар баробарашон ошкор шуд ва он чизе, ки масхарааш мекарданд (азоби дӯзах), гирд ба гирдашонро бигирифт.
34. (Аз сӯйи Худо) ба онҳо гуфта шавад: «Имрӯз фаромӯшатон мекунем (ва дар азоб раҳоятон месозем), ҳамчунон, ки шумо дидори чунин рӯзатонро, фаромӯш карда будед (ва Моро аз ёд бурдед ва масоил ва ҳаводиси қиёматро нодида гирифтед). Чойгоҳатон дар оташ аст ва шуморо ҳеч ёваре нест.
35. Ва ин (гирифтор шуданатон ба ин сарнавишти асафнок) ба ҷазои он аст, ки оёти Худоро ба масхара мегирифтед ва ҳаёти дунё шуморо бифирефт». Пас, имрӯз аз ин оташ касе берунашон набарад ва касе узрашонро напазирад.
36. Ситоиш аз они Худост, Парвардигори осмонҳову Парвардигори замин ва Парвардигори ҷаҳониён (ки чуз Ё аҳаде шоистаи он нест, чунки Ё холиқ ва молики ҷамеъи махлуқот ва коинот аст).
37. Бузургворӣ (шукуҳу бақову пайдориву камол) дар осмонҳову замин (дар ҳама умур) хоси ўст ва ўст пирӯзманду ҳақим, (ки дар сунъ ва амал соҳибтадбир аст).!

46

Сураи АҲҚОФ¹ (Регистонҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Ҳо мим.

2. Нозил шудани ин китоб аз ҷониби Худои пирӯзманду ҳақим аст.

3. Мо осмонҳову замин ва он чиро, ки дар миёни он ду аст, чуз барҳақ ва дар муддате муъайян наёфаридаем. Ва кофирон аз он чӣ бимашон медиҳанд рӯй мегардонанд.

4. Бигӯ: «Аз онҳое, ки ҷуз Аллоҳ ба худой меҳонед, хабар медиҳед. Ба ман нишон диҳед, ки аз ин замин чӣ чизро офаридаанд? Ё дар хилқати (офаридаи) осмонҳо ширкат доштаанд? Агар рост мегӯед, барои ман китобе, ки пеш аз ин Қуръон омада бошад ё агар донише аз пешиниён мондааст, биёваред!
5. Ва кист гумроҳтар аз он, ки ба ҷуз Аллоҳ чизро ба худой меҳонад, ки то рӯзи қиёмат ба ӯ ҷавоб намениҳад ва бутон аз дуъои бутпарастон беҳабаранд.
6. Ва чун дар қиёмат мардумро гирд оранд, бутон бо парастандагони хеш душман бошанд ва ибодаташонро инкор кунанд.
7. Чун оёти равшани Мо ба онон хонда шавад, кофирон ҳақиқатеро, ки барояшон нозил шудааст, гӯянд: «Ҷодуи ошкор аст».
8. Ё мегӯянд: «Ин китоб дурӯғест, ки худ бофтааст!» Бигӯ: «Агар ман онро чун дурӯғе ба ҳам бофта бошам, шумо наметавонед хашми Худоро аз ман боздоред. Худо аз он таънаҳо, ки ба он мезанед, огоҳтар аст. Ва шаҳодати ӯ миёни ману шумо кофист. Ва ўст омурзандаи меҳрубон!»
9. Бигӯ: «Ман аз миёни дигар паёмбарон бидъате тоза нестам (яъне, пеш аз ман низ дигар паёмбарони Худо гузаштаанд ва шумо медонед, пас чаро аз паёмбарии ман ҳайрон шуда инкор мекунед) ва намедонам, ки бар ман ё бар шумо (дар дунё) чӣ хоҳад расид (чунки ғайбдон нестам). Ман аз чизе ҷуз он чӣ ба ман ваҳй мешавад, пайравӣ намекунам ва ман ҷуз бимдиҳандае ошкор нестам».
10. Бигӯ: «Чӣ кор хоҳед кард агар Қуръон аз ҷониби Худо бошад ва шумо ба он имон наоваред? Ва яке аз (уламои) бани Исроил ба он шаҳодат дод ва имон овард. Вале шумо гарданкашӣ кардед. Албатта, Худованд мардуми ситамкорро ҷидоят намекунад!»
11. Кофирон мӯъминонро гуфтанд: «Агар дар он хайре мебуд, инҳо дар пазируфтаниш бар мо сабақат намегирифтанд²». Ва чун ба василаи он роҳи ҷидоят наёфтанд, хоҳанд гуфт, ин дурӯғе дерина аст.
12. Ва пеш аз он (Қуръон) китоби Мӯсо роҳнамову раҳмат буд. Ва ин китобест тасдиқкунандаи он ба забони арабӣ, то ситамкоронро биме ва некӯкоронро муждае бошад.
13. Албатта, онон, ки гуфтанд, ки Парвардигори мо Аллоҳ аст ва сипас пойдорӣ варзидаанд, биме дар онҳо нест ва андӯҳгин намешаванд.
14. Инҳо ба подоши аъмолашон аҳли биҳиштанд ва дар он ҷо ҷовидонаанд.
15. Одамиро ба некӣ кардан бо падару модари худ супориш кардем. Модараш ўро бо душворӣ бардошт (ҳангоми ҳомилагӣ) ва ба душворӣ ба замин ниҳод (яъне, таваллуд кард). Ва муддати ҳама ва то аз шир боз гирифтаниш, сӣ моҳ аст, то чун ба синни ҷавонӣ расад ва ба чихилсолагӣ дарояд, гӯяд: «Эй Парвардигори ман, ба ман биёмӯз, то шукри неъмате, ки бар ман ва бар падару модарам арзонӣ доштаӣ, ба ҷой орам. Корре шоиста бикунам, ки Ту аз он хушнуд шавӣ ва фарзандони маро ба салоҳ овар (яъне, фарзандони солаҳ гардон). Ман ба ту бозгаштам ва аз таслимшудагонам».
16. Инҳо касоне ҳастанд, ки қорҳои некашонро мепазирем ва аз гуноҳашон дармегузарем. Дар зумраи аҳли биҳиштанд. Ҳар ваъде, ки ба онҳо додашуда, рост аст.
17. Ва он ки ба падару модараш гуфт: «Уф бар шумо, оё ба ман ваъда медиҳед, ки аз гӯрам бархезонанд ва ҳоло он ки мардуме пеш аз ман будаанд, ки барнахостаанд? Ва он ду ба даргоҳи Худо истиғоса (додхоҳӣ) мекунанд ва гӯянд: «Вой бар ту³, имон биёвар, ки албатта, ваъдаи Худо ҳақ аст!» Мегӯяд: «Инҳо чизе ҷуз ҳамон афсонаҳои пешиниён нест!»
18. Дар бораи инҳо ҳамон сухан, ки дар бораи умматҳои пешин аз ҷинну инс гуфта шуда буд, ба ҳақиқат мепайвандад. Ҳаройна, инҳо зиёнкунандагонанд.
19. Ва ҳар якро нисбат ба қорре, ки кардааст, дараҷотест, то ки Худо подоши қорҳояшонро ба тамоми бидиҳад ва ба онон ситам нашавад.

20.Ва рӯзе, ки кофиронро бар оташ арза кунанд: дар зиндагии дунявӣ аз чизҳои покиза ва хуш баҳраманд шудед, имрӯз ба азоби хорӣ подошатон медиҳанд. Ва ин ба он сабаб аст, ки дар замин бе ҳеҷ ҳаққе гарданкашӣ мекардед ва исёнгарӣ пеш гирифта будед.

21.Бародари қавми Одро⁴ (ба ёд биёвар), ки чун қавми худро дар Аҳқоф бим дод ва пеш аз ӯ паёмбароне буданд ва рафтанду пас аз ӯ паёмбароне омаданд, ки ҷуз Худои якоро напарастед, ки ҳаройна, ман аз азоби рӯзе бузург бар шумо бимнокам.

22.Гуфтанд: «Оё омадаӣ, то моро аз худоёнамон рӯйгардон сози? Агар рост мегӯӣ, ҳар чӣ ба мо ваъда додаӣ, биёвар».

23.Гуфт: «Инро Худо медонад ва ман он чиро ба он фиристода шудаам, ба шумо мерасонам. Вале мебинам, ки мардуме нодон ҳастед».

24.Чун абре диданд, ки аз ҷониби рӯдхонахошон меояд, гуфтанд: «Ин абре боронзост». На, ин ҳамон чизест, ки онро ба шитоб металабидед. Бод аст ва дар он бод азобе дардовар,

25.ва бо фармони Парвардигораш ҳама чизро ҳалок мекунад. Чунон шуданд, ки акнун ҷуз хонаҳояшонро набинӣ. Ва мо гунаҳгоронро ин сон ҷазо медиҳем.

26.Ба онҳо чунон тавону қудрат дода будем, ки ба шумо надодаем. Барояшон гӯшу чашму дил қарор додем. Вале гӯшу чашму дилашон ба ҳолашон ҳеҷ суде накард, зеро оёти Худоро инкор мекарданд, ва он азоберо, ки ба масхарааш мегирифтанд, онҳоро фуру гирифт.

27.Ба таҳқиқ, Мо ҳамаи деҳаҳоевро, ки дар атрофи шумо буданд, ҳалок кардем ва оётро гуногун баён кардем, бошад, ки бозгарданд.

28.Пас, аз чӣ рӯй он худоёне, ки ғайри Аллоҳ барои наздикӣ ба худой гирифта буданд, ёриашон накарданд, балки аз назарашон гум шуданд? Ин аст дурӯғу бофтаҳояшон!

29.Ва гурӯҳе аз ҷинро назди ту равона кардем, то Қуръонро бишнаванд. Чун ба наздаш расиданд, гуфтанд: «Гӯш фаро диҳед! Чун (тиловати Қуръон) ба поён омад монанди бимдиҳандагон назди қавми худ бозгаштанд.

30.Гуфтанд: «Эй қавми мо, ҳаройна, мо китоберо шунидем, ки баъд аз Мӯсо нозил шуда, китобҳои пешинро тасдиқ мекунад ва ба ҳақ ва роҳи рост роҳ менамояд.

31.Эй қавми мо, ин даъваткунандаи Худоро посух гӯед ва ба ӯ имон биёваред, то Худо гуноҳхоятонро биёмурзад ва шуморо аз азобе дардовар дар амон дорад.

32.Ва ҳар касе, ки ба ин даъваткунанда ҷавоб нагӯяд, наметавонад, дар рӯйи замин аз Худои барҳақ бигурезад ва ӯро ҷуз Худои барҳақ ҳеҷ ёваре нест ва дар гумроҳии ошкорест!»

33.Оё намебинанд, Худое, ки осмонҳову заминро биёфарид, дар офаридани онҳо дарнамонд. ӯ метавонад мурдагонро зинда кунад. Бале, ӯ бар ҳар коре тавоност!

34.Рӯзе, ки кофирон бар оташи дӯзах арза шаванд, ки оё ин ҳақиқат нест? Гӯянд: «Бале, ба Парвардигорамон савганд!» Гӯяд: «Ба хоҳири куфре, ки меварзидаед, инак, азобро бичашед!»

35.Пас, пайдорӣ кун, ҳамчунон ки паёмбарони улулазм (боазм) пайдорӣ карда буданд. Ва дар ҷазо доданашон шитоб макун. Он рӯз, ки он ваъдаеро, ки ба онҳо дода шуда, бингаранд, пиндоранд, ки ҷуз ба қадри соате аз рӯз (дар дунё) диранг накардаанд. Ин таблиғи рисолат аст. Пас, оё ҷуз нофармонони саркаш ба ҳалокат мерасанд?

47

Сураи Муҳаммад¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Худо аъмоли (неки) касонеро, ки кофир шуданд ва мардумро аз роҳи Худо боз доштанд, ботил сохтааст.
- 2.Худо касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд ва ба он чӣ бар Муҳаммад нозил шуда, ки он ҳақ аст ва аз ҷониби Парвардигорашон омада, имон овардаанд, гуноҳонашонро аз онҳо дур кард ва корҳоиашонро ба салоҳ овард.
- 3.Ва ин (зоеъ сохтани аъмоли неки кофирон ва бахшидани гуноҳи мӯъминон) ба он сабаб аст, ки кофирон аз ботил пайравӣ карданд ва онон, ки имон оварданд, аз ҳаққе, ки аз ҷониби Парвардигорашон омада буд, пайравӣ кардаанд. Худо барои мардум инчунин мисолҳои (некиҳо ва бадихояшонро) баён мекунад.
- 4.Чун бо кофирон рӯ ба рӯ шудед (дар майдони набард), гарданашонро бизанед. Ва чун онҳоро саҳт фуру кӯфтед (бо куштан ва захмӣ кардан), асирашон кунед ва саҳт бибандед (яъне, саҳт назорат ва ниғаҳбонияшон кунед). Он гоҳ ё ба миннат озод кунед ё ба фидя (ба ивази пул). То он гоҳ, ки ҷанг ба поён ояд. Ва ин аст ҳукми Худо. Ва агар Худо мехост (аз роҳҳои дигаре, мисли тӯфон, заминларза, сел, ғарқ сохтан ва дигар офатҳо) аз онон (кофирон) интиқом мегирифт, вале хост, то шуморо ба якдигар биезмояд (ва мӯъминонро бо ҷиҳод кардан бар зидди кофирон, имтиҳон кунад). Ва онон, ки дар роҳи Худо кушта шудаанд, ҳаргиз (савоби) аъмолашонро ботил намекунад.
- 5.Ба зудӣ, ки ҳидояташон кунад ва корҳоиашонро ба салоҳ оварад.
- 6.Ва ба биҳиште, ки барояшон васф кардааст, дохилашон созад.
- 7.Эй касоне, ки имон овардаед, агар Худоро ёрӣ кунед, шуморо ёрӣ хоҳад кард ва пойдорӣ хоҳад бахшид.
- 8.Бар кофирон: “Ҳалокату шӯрбаҳтӣ бод”. Худо аъмолашонро ботил кардааст.
- 9.Зеро онон чизеро, ки Худо нозил кардааст, нохуш доранд. Худо низ аъмолашонро nobуд кард.
- 10.Оё (кофирон) дар замин сайр накардаанд, то бингаранд, ки оқибати касоне, ки пеш аз онҳо будаанд, (ва паёмбаронашонро дурӯғӯ баровардаанд) чӣ гуна будааст? Худо ҳалокашон кард ва кофирон низ оқибате ончунон хоҳанд дошт.
- 11.Ин (яъне, ёрӣ додани мӯъминон ва ҳалок кардани кофирон) ба он сабаб аст, ки Худо ёвари касонест, ки имон овардаанд. Ва кофиронро ҳеҷ ёваре нест.
- 12.Худо касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста мекунанд, ба биҳиштҳое, ки наҳрҳо дар онҳо ҷорист, дохил хоҳад кард. Вале кофирон аз ин ҷаҳон баҳраманда мешаванд ва чун ҷорпоён меҳӯранд ва ҷойгоҳашон оташ аст.
- 13.Чӣ қарияҳое (ободӣ ва шаҳрҳо), ки мардумаш аз мардуми қарияи ту², ки аз он берунат карданд, хеле нерӯмандтар буданд, ки ҳалокашон кардем ва ҳеҷ ёрикунандае надоштанд.
- 14.Оё касе, ки аз ҷониби Парвардигораш далели равшане дорад, монанди касест, ки кирдори бадаш дар назараш ораста шудааст ва (монанди касоне аст, ки) аз паи ҳавасҳои худ мераванд?
- 15.Васфи биҳиште, ки ба парҳезгорон ваъда дода шуда, ин аст, ки дар он наҳрҳое аз обҳое тағйирнопазир ва наҳрҳое аз шире, ки таъмаш дигаргун намешавад ва наҳрҳое аз шароб, ки ошомандагон аз он лаззат мебаранд ва наҳрҳое аз асали мусаффо. Ва дар он ҷо ҳар гуна мева, ки бихоҳанд, ҳаст ва низ омурзиши Парвардигорашон. (Оё биҳиштиён) монанди касоне ҳастанд, ки дар оташи ҷовидонаанд ва ононро аз обе ҷӯшон меошомонанд, чунон ки рӯдаҳояшон тика-тика мешавад?
- 16.Баъзе (аз мунофиқон) ба ту гӯш медиҳанд, то он гоҳ ки аз назди ту берун раванд, аз донишмандон (асҳоби паёмбар, ки Худованд ба онҳо илм додааст) мепурсанд: «Ин чӣ суҳаноне буд, ки (Муҳаммад) алҳол (чанд лаҳза пештар) гуфт?» Худо бар дилҳояшон мӯҳр ниҳодааст ва аз пайи ҳавою ҳавасҳои худ рафтаанд.
- 17.Онон, ки ҳидоят ёфтаанд, Худо ба ҳидояташон меафзояд ва парҳезгориашон арзонӣ медорад.

- 18.Оё танҳо мунтазири онанд, ки ба ногоҳ қиёмат фаро расад? Ҳаройна, нишонаҳои қиёмат ошкор шудааст. Ва чун фаро расад, панд гирифтанишонро чӣ фоида?
- 19.Пас, бидон ҳеҷ маъбуде ҷуз Аллоҳ нест. Аз гуноҳи худ ва аз гуноҳи мардону занони мӯъмин омурзиш бихоҳ. Худо медонад, ки рӯз ба кучо меравед ва шаб дар кучо меоромед.
- 20.Касоне, ки имон овардаанд меғӯянд: «Кошки аз ҷониби Худо сурае нозил мешуд (ва моро ба ҷанги зидди душманон меҳонд)?» Чун сурае аз мӯҳкамот³ нозил шавад, ки дар он сухан аз ҷанг рафта бошад, ононро, ки дар дилашон маразе ҳаст, бинӣ, ки чун касе, ки беҳушии марг бар ӯ ғолиб шуда, ба ту менигаранд. Пас барояшон шоистатар
21. фармонбардорист ва сухани некӯ гуфтан. Ва чун тасмим ба ҷанг гирифта шуд, агар бо Худо садоқат варзанд, барояшон беҳтар аст.
- 22.(Эй, касоне, ки аз Ислом рӯй гардонидед ва ё касоне, ки аз ҷиҳод саркашӣ кардед) Оё агар ба ҳукумат расидед, меҳоҳед дар замин фасод кунед ва пайванди хешовандиятонро бибуред, (мисле, ки пешиниёнатон карданд)?
- 23.Инҳоянд (фасодкунандагон ва қатъкунандагони пайванди хешутаборӣ), ки Худо лаънаташон кардааст ва ғӯшҳояшонро (аз шунидани ҳақ) кару чашмонашонро (аз дидани роҳи ҳидоят) кӯр сохтааст.
- 24.Оё дар Қуръон намеандешанд ё бар дилҳо қуфлҳост (яъне, қуфлҳои он дилҳо)?
- 25.Шайтон аъмоли касонеро, ки баъд аз ошкор шудани роҳи ҳидоят ҳаройна муртад шуданд (аз дин гаштанд) ва боз гаштанд, (ба қуфр гумроҳияшон) дар назарашон биорост ва орзуяшонро дароз кард.
- 26.Ва ин (аз дин баргаштанишон) ба он сабаб аст, ки ба он гурӯҳ, ки оёти Худоро нохуш медоштанд меғуфтанд: “Мо дар баъзе аз корҳо фармонбардори шумо ҳастем”. Ва Худо аз розашон огоҳ аст.
- 27.Чӣ гунаанд он гоҳ ки фариштагон онҳоро мемиронанд ва бар чехраҳову пуштҳояшон мезананд?
- 28.Ин ба ҷазои он аст, ки аз он чӣ Худоро ба ҳашм меоварад, пайравӣ мекардаанд ва аз он чӣ хушнудаш месохта бадбинӣ доштаанд. Худо низ аъмолашонро (савоби амалҳои некашонро) нобуд кард.
- 29.Оё онон, ки дар дилашон маразест, мепиндоранд, ки Худо кинаеро, ки дар дил пинҳон доранд, ҳаргиз, ошкор нахоҳад кард?
- 30.Ва агар бихоҳем онҳоро ба ту менамоёнем, пас, ҳаройна, ту онҳоро ба симоҳояшон ва ҳатман, аз шеваи суханишон хоҳӣ шинохт ва Худо аз аъмолатон огоҳ аст.
- 31.Ва албатта, шуморо меозмоем (бо вучуди огоҳӣ аз аъмолатон), то мучоҳидон ва собиронатонро (аз мучоҳиднамоҳо ва ношикебоҳо) маълум дорем ва ҳадисатонро ошкор кунем, (ки оё дар роҳи Ислом содиқона сухан гуфтаед ё не).
- 32.Албатта, касоне, ки имон наёварданд ва аз роҳи Худо рӯй гардонданд ва бо он ки роҳи ҳидоят барояшон ошкор шуда буд, бо паёмбар муҳолифат варзидаанд ҳаргиз, ҳеҷ зиёне ба Худо нахоҳанд расонид ва Худо аъмолашонро нобуд хоҳад кард.
- 33.Эй касоне, ки имон овардаед, ба Худо ва ба паёмбар итоъат кунед ва аъмоли хешро (бо муртад шудан) ботил масозед.
- 34.Албатта, Худо касонеро, ки қуфр варзиданд ва мардумро аз роҳи Худо боздоштанд ва дар қуфр мурданд, ҳаргиз нахоҳад омурзид.
- 35.Сустӣ наварзед, то даъват ба мусолиҳа кунед. Шумо бартар ҳастед ва Худо бо шумост ва аз подошҳоятон (савоби амалҳоятон) ҳаргиз, кам нахоҳад кард.
- 36.Зиндагии инҷаҳонӣ фақат бозиву беҳудагист (магар он ки барои Худо бошад). Ва агар имон биёваред ва парҳезгорӣ кунед, Худо подошҳоятонро хоҳад дод. Ва аз шумо амволатонро наметалабад.

37. Агар аз шумо моле талабад ва ба исрор ҳам талабад, он гоҳ бухл меварзад ва кинаҳои нухӯфтаатонро ошкор месозад.

38. Огоҳ бошед, ки шуморо даъват мекунанд, то дар роҳи Худо бахшиш кунед. Баъзе аз шумо бухл меварзанд ва ҳар кас ки бухл варзад, дар ҳаққи худ бухл варзидааст. Зеро Худо бениёз аст ва шумо ниёзмандонед. Ва агар рӯй бартобед, ба ҷойи шумо мардуме дигар орад, ки ҳаргиз ҳамсони шумо набошанд⁴.

48

Сураи ФАТҲ¹ (Пирӯзӣ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Ҳаройна, Мо барои ту пирӯзии² намоёнро ҳукм кардем.

2. То Худо гуноҳи туро, он чӣ пеш аз ин буда ва он чӣ пас аз ин бошад, барои ту биёмурзад³ ва неъматҳои худро бар ту тамом кунад ва туро ба сироти мустақим роҳ намояд.

3. Ва Худо ёриат кунад, ёрӣ кардани пирӯзмандона.

4. Ёст, ки ба дилҳои мӯъминон оромиш фиристод, то бар имонашон пайвасти бияфзояд. Ва аз онҳо Худост лашкарҳои осмонҳоро замин ва Худо доноӣ ҳакам аст!

5. Ва то мардону занони мӯъминонро ба бихиштхое дохил кунад, ки дар он нахрҳо ҷорист ва дар он ҷо ҷовидонанд ва гуноҳхояшонро нест кунанд. Ва ин дар назди Худо комёбии бузургест!

6. Ва мардону занони мунофиқ ва мардону занони мушрикро, ки бар Худо бадгумонанд, азоб кунад. Бар гирдашон бадӣ ҳалқа занад ва Худо бар онҳо ҳашм гирифт ва лаънатҳои кард ва ҷаҳаннамро барояшон омода кардааст ва ҷаҳаннам бад саранҷомест!

7. Аз онҳо Худост лашкарҳои осмонҳоро замин ва Худо пирӯзманду ҳакам аст!

8. Ҳаройна, Туро гувоҳидиҳандаву мӯъдадиҳанда ва бимдиҳанда фиристодед.

9. То ба Худову паёмбараш имон биёваред ва ёриаш кунед бузургаш доред ва Худоро субҳгоҳ ва шомгоҳ тасбеҳ гӯед.

10. Ҳаройна, онон, ки бо ту байъат (аҳд) мекунанд, ҷуз ин нест бо Худо байъат мекунанд. Дастҳои⁴ Худо болои дастхояшон аст. Ва ҳар кӣ байъатро бишканад, албатта, бар зиёни худ шикастааст. Ва ҳар кӣ ба он байъат, ки бо Худо бастааст, вафо кунад, ӯро музде неку диҳад.

11. Аз Аъроби бодиянишин онон, ки аз ҷанг қафокашӣ карданд, ба ту хоҳанд гуфт: «Дороиву касони мо моро аз ҷанг боздоштаанд, пас барои мо омурзиш бихоҳ». Ба забон чизе мегӯянд, ки дар дилашон нест. Бигӯ: «Агар Худо бароятон зиёне бихоҳад ё суде бихоҳад, чӣ касе метавонад дар баробари Худо онро дигаргун кунад?» Балки ёст, ки ба корхоятон огоҳ аст!

12. Оё мепиндоштед, ки паёмбар ва мӯъминон ҳаргиз назди касонашон боз нахоҳанд гашт ва дил ба ин хуш карда будед. Пиндори баде доштаед ва мардуме сазовори ҳалокат будаед.

13. Ва ҳар кас ба Худову паёмбараш имон наёвардааст, бидонад, ки ҳаройна, барои кофирон оташе сӯзон омода кардаем.

14. Аз онҳо Худост фармонравоии осмонҳоро замин. Ҳар киро бихоҳад, меомурзад ва ҳар киро бихоҳад, азоб мекунад ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!

15. Чун барои гирифтани ғаниматҳо ба роҳ бияфтед, онон, ки аз ҷанг таҳаллуф (қафокашӣ) варзидаанд, хоҳанд гуфт:

“Бигзоред, то мо ҳам аз паи шумо биёем”! Мехоҳанд сухани Худоро дигаргун кунанд. Бигӯ: «Шумо ҳаргиз аз паи мо нахоҳед омад. Худо аз пеш чунин гуфтааст». Сипас хоҳанд гуфт: «Балки, бар мо ҳасад мебаред?» Балки, инҳо чуз андаке намефаҳманд.

16.Ба аъроби бодиянишин, ки аз ҷанг таҳаллуф варзидаанд, бигӯ: «Ба зудӣ барои ҷанг бо мардуме саҳт нерӯманд фаро ҳонда мешавад, ки бо онҳо меҷангед ё мусалмон мешаванд. Агар итоъат кунед, Худоятон подоше некӯ хоҳад дод ва агар ҳамчунон ки пеш аз ин сар бартофтед, сар бартобед, шуморо ба азобе дардовар азоб мекунад».

17.Бар кӯр гуноҳе нест ва бар ланг гуноҳе нест ва бар бемор гуноҳе нест. Ва ҳар кӣ аз Худову паёмбараш итоъат кунад, ӯро ба бихиштҳое дохил мекунанд, ки дар он наҳрҳо равон аст. Ва ҳар кӣ сар бартобад, ба азобе дардовар азоб мекунад».

18.Худо аз мӯъминон, он ҳангом ки дар зери дарахт⁵ бо ту байъат карданд, хушнуд гашт ва донист, ки дар дилашон чӣ мегузарад. Пас, оромиш бар онҳо нозил кард ва ба фатҳе (ғалабае) наздик подошашон дод

19. ва ба ғаниматҳои бисёр, ки ба даст меоваранд. Ва Худо пирӯзманду ҳаким аст!

20.Худо бар шумо ваъдаи ғаниматҳои бисёре додааст, ки ба даст меоваред ва ин ғаниматро зудтар арзонӣ дошт ва шуморо аз осеби мардумон амон бахшид, то барои мӯъминон ибрате бошад ва ба роҳи рост ҳидояташон кунад.

21.Ва ғаниматҳои дигаре, ки ҳанӯз ба онҳо даст наёфтаед. Ҳаройна, Худо ба он ихота дорад ва ӯ ба ҳар коре тавоност.

22.Ва агар кофирон бо шумо ба ҷанг бархезанд, пушт карда бигрезанд ва дигар ҳеч дӯсту ёридиҳандае намеёбанд.

23.Ин суннати Худост, ки аз пеш чунин будааст ва ту дар суннати Худо, ҳаргиз, дигаргунӣ нахоҳӣ ёфт!

24.ӯст, ки чун дар батни (мобайни) Макка бар онҳо пирӯзиятон дод, дасти онҳоро аз шумо ва дасти шуморо аз онҳо боздошт. Ва Худо бар ҳар корҳое, ки мекардед, огоҳу бино буд!

25.Онҳо ҳамонҳоянд, ки куфр варзиданд ва шуморо аз Масҷиду-л-ҳаром боз доштанд ва нагузоштанд, ки қурбонӣ ба қурбонгоҳаш бирасад. Агар мардони мусалмонун занони мусалмоне, ки онҳоро наmeshиносед, дар миёни онҳо набуданд ва бими он набуд, ки онҳоро зери пой кунед ва надониста муртакиби гуноҳ шавед, Худо дасти шуморо аз онҳо бознамедошт. Ва Худо ҳар киро бихоҳад, машмули раҳмати худ гардонад. Агар аз якдигар ҷудо мебуданд, албатта, кофиронашонро ба азобе дардовар азоб мекардем.

26.Он гоҳ ки кофирон тасмим гирифтанд, ки дил ба таъассуб, таъассуби ҷоҳилӣ супоранд (ва тасмим гирифтанд, ки мусалмонон воридаи Макка шаванд), Худо низ оромиши Худо бар дили паёмбараш ва мӯъминон фуру фиристонд ва тақвора лозимашон кард, (ихлос ва итоъати онҳо аз Худо ва расулаш) ки инҳо ба тақво сазовортару шоистатар буданд ва Худо бар ҳар чизе доност!

27.Ҳаройна, Худо хоби паёмбарашро ба ростӣ пайваст, ки гуфта буд: “Агар Худо бихоҳад, эмин гурӯҳе сар тарошида ва гурӯҳе мӯй кӯтоҳ карда, бе ҳеч биме ба Масҷиду-л-ҳаром дохил мешавад”. Худо чизҳое медонист, ки шумо намедонистед. Ва чуз он дар ҳамин наздикӣ фатҳе (фатҳи Хайбар) насиби шумо карда буд.

28.ӯст, ки паёмбарашро ба ҳидоят ба дини ҳақ фиристонд, то он динро бар ҳамаи динҳо пирӯз гардонад. Ва Худо барои шохидӣ додан кофист!

29.Муҳаммад – паёмбари Худо ва касоне, ки бо ӯ ҳастанд, бар кофирон саҳтгиранд ва бо якдигар меҳрубон (яъне, дар муқобили муҳолифони динашон саҳтгирӣ мекунанд ва дар муқобили мувофиқони дини худ меҳру нармаш ва утуфат нишон медиҳанд, чунки Худованд ба мӯъминон

фармон додааст, ки нисбат ба куффор ғализ ва сахтгир бошанд). Ононро бинӣ, ки рукӯъ мекунад, ба сачда меоянд (яъне, порсоёни шаб ва шерони рӯз ҳастанд) ва (ба василаи тоъату ибодати Худо) талабкунандаи фазлу хушнудии Худо ҳастанд. Нишонашон асари сачдаест, ки бар чехраи онҳост⁵. Ин аст васфашон дар Таврот ва дар Инҷил, ки чун киштзоре ҳастанд, ки ҷавона (хӯша) бизанад ва он ҷавона маҳкам шавад ва бар пояҳои худ биистад ва кишоварзонро ба ҳайрат водорад (мӯъминон низ ҳамин гунаанд ва лаҳзае аз ҳаракат бознамеистанд ва мисли гандум саркашида, хӯша мезананд. Он хӯшаҳо парвариш ёфта, борвар мешаванд. Ин пешрафту қувва ва қудратро Худо насиби мӯъминон мекунад), то он ҷо, ки кофиронро ба ҳашм оварад. Худо аз миёни онҳо касонеро, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ба омурзиш ва мукофоте бузург ваъда додааст!

49

Сураи ҲУЧУРОТ¹ (Ҳучраҳо)

Ба номи Худои бахшандаи меҳрубон!

- 1.Эй касоне, ки имон овардаед, бар Худову паёмбари ӯ пешдастӣ макунед (ҳеч ҳукмеро бар ҳукми Худо ва паёмбараш муқаддам масозед ва пеш аз ҷаҳму дарёфти дастури Худо ва расул дар бораи ҳукм сухане нагӯед ва аз худ ҳукме накунад) ва аз Худо битарсед, зеро Худо шунавову доност (ба гуфтору кирдоратон)!
- 2.Эй касоне, ки имон овардаед, садои худро аз садои паёмбар баландтар макунед ва ҳамчунон, ки бо якдигар баланд сухан мегӯед, бо ӯ ба овози баланд сухан мегӯед, ки аъмолатон ночиз шавад ва шумо огоҳ нашавед.
- 3.Ҳаройна, касоне, ки дар назди паёмбари Худо садояшонро поин меоваранд, ҳамонҳоянд, ки Худо дилҳояшонро ба тақво озмудааст. Онҳорост омурзишу музди бисёр.
- 4.Ҳаройна, онҳое, ки аз он сӯи ҳучраҳо нидаёт медиҳанд, бештарашон намедонанд (ки ту чӣ мақоми воле дар даргоҳи Худо дорӣ ва бояд бо ту боэҳтиром рафтор кунанд).
- 5.Агар сабр мекарданд, то ту худ берун меомадӣ ва назди онҳо мерафти, албатта, барояшон беҳтар мебуд ва Худо омурзандаи меҳрубон аст!
- 6.Эй касоне, ки имон овардед, агар фосиқа бароятон хабаре овард, таҳқиқ кунед, мабодо аз рӯи нодонӣ ба мардуме осеб бирасонед, он гоҳ аз коре, ки кардаед, пушаймон шавед.
- 7.Ва бидонед, ки ҳаройна, паёмбари Худо дар миёни шумост. Агар дар бисёре аз корҳо аз шумо фармон бибарад, ба ранҷ меафтад. Вале Худо имонро маҳбуи шумо сохт ва онро дар дилатон биорост ва куфру фисқу исёнро дар назаратон макрӯҳ гардонид. Инҳо худ роҳёфтагонанд.
- 8.Бахшишу неъматест аз ҷониби Худо ва Худо донову ҳаким аст!
- 9.ва агар ду гурӯҳ аз мӯъминон бо якдигар ба ҷанг бархостанд, миёнашон ошtii афканед. Ва агар як гурӯҳ бар дигаре даст дарозӣ кард, бо он ки дастдарозӣ кардааст, бичангед, то ба фармони Худо бозгардад. Пас, агар бозгашт, миёнашон сулҳе одилона барқарор кунед ва адолат варзед, ки ҳаройна, Худо одилонро дӯст дорад.
- 10.Ҳаройна, мӯъминон бародаронанд. Миёни бародаронатон ошtii биҷафканед ва аз Худо битарсед, то ки бар шумо раҳмат орад.
- 11.Эй касоне, ки имон овардаед, мабод, ки гурӯҳе аз мардон гурӯҳи дигарро масҳара кунад, шояд он масҳарашудагон беҳтар аз онҳо бошанд. Ва мабод, ки гурӯҳе аз занон гурӯҳи дигарро масҳара кунад, шояд он масҳарашудагон беҳтар аз онҳо бошанд. Ва аз ҳам айбҷӯӣ макунед ва якдигарро ба лақабҳои зишт маҳонед. Бад аст унвони фисқ пас аз имон овардан. Ва касоне, ки тавба намекунад, худ ситамкоронанд.

- 12.Эй касоне, ки имон овардаед, аз бисёре аз гумонҳо бипарҳезед. Ҳаройна, баъзе аз гумонҳо дар ҳадди гуноҳ аст. Ва дар қорҳои пинҳонии якдигар ҷосусӣ макунад ва аз якдигар ғайбат макунад. Оё ҳеҷ як аз шумо дӯст дорад, ки гӯшти бародари мурдаи худро бихӯрад? Пас, онро нохуш хоҳед дошт. Ва аз Худо битарсед, ҳаройна, Худо тавбапазиру меҳрубон аст!
- 13.Эй мардум, ҳаройна, Мо шуморо аз як марду як зан биёфаридем. Ва шуморо ҷамоъатҳо ва қабилаҳо кардем, то якдигарро бишиносед. Албатта, гиromитарини шумо назди Худо парҳезгортарини шумост. Ҳаройна, Худо огоҳ ва боҳабар аст!
- 14.Арабҳои бодиянишин гуфтанд: «Имон овардем!» Бигӯ: «Имон наёвардаед. Бигӯед, ки таслим шудаем ва ҳанӯз имон дар дилҳоятон дохил нашудааст. Ва агар Худову паёмбарашро итоъат кунед, аз савоби аъмоли шумо кам карда намешавад, ҳаройна, Худо омурзандаву меҳрубон аст».
- 15.Ҳаройна, мӯъминон касоне ҳастанд, ки ба Худову паёмбари ӯ имон овардаанд ва дигар шак накардаанд ва бо молу ҷони хеш дар роҳи Худо ҷиҳод карданд. Инҳо ростгӯенанд.
- 16.Бигӯ: «Оё меҳоҳед Худоро аз диндорӣ худ огоҳ кунед? Ҳол он ки Худо аз ҳар чӣ дар осмонҳову ҳар чӣ дар замин аст, огоҳ аст ва ӯ ба ҳар чизе дақиқан огоҳ аст!»
- 17.Аз ин ки Ислом овардаанд, бар ту миннат мекунанд. Бигӯ: «Ба хоҳири исломатон бар ман миннат магузоред, балки Худо ба он сабаб, ки шуморо ба имон роҳ намудааст, бар шумо миннат мениҳад, агар рост мегӯед!»
- 18.Ҳаройна, Худо ғайби осмонҳову заминро медонад ва ба ҳар коре, ки мекунад, биност!

50

Сураи ҚОФ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Қоф. Қасам ба ин Қуръони арҷманд!
- 2.Ки дар таъачҷуб шуданд, аз ин ки аз миёни хушашон бимдиҳандае сӯяшон омад ва кофирон гуфтанд: «Ин чизе аҷиб аст.
- 3.Оё замоне, ки мурдему хок шудем, дигар боз зинда мешавем? Ин бозгаште муҳол аст!»
- 4.Мо медонем, ки хок чӣ гуна аз (ҷасадҳои) онҳо кам мекунад. Ва китобе, ки ҳама чиз дар он ниҳадгорӣ шуда, назди мост.
- 5.Оре, онҳо сухани ростеро, ки бар онҳо омада буд, дурӯғ шумурданд. Пас, дар қоре парешон (нобасомон) афтоданд.
- 6.Оё ба ин осмон, бар болои сарашон назар намекунанд, ки чӣ гуна онро бино кардаем ва оростаем ва ҳеҷ шикафе дар он нест?
- 7.Ва заминро густурдем ва дар он кӯҳҳои баланд афкандем ва аз ҳар гуна набототи хушманзар дар он рӯёнидем.
- 8.Бинише ва пандест барои ҳар банде, ки ба Худо бозгардад.
- 9.Ва аз осмон обе пурбаракат фиристодем. Пас, ба он боғову донҳои даравшуданӣ рӯёнидем
- 10.ва наҳлҳои баланд бо хӯшаҳои барҳамчида,
- 11.то ризқи бандагон бошад ва ба он об сарзамини мурдари зинда кардем. Баромадан аз ғӯр низ чунин аст.
- 12.пеш аз онҳо қавми Нӯҳ ва асҳоби Рас² ва Самуд³ дурӯғ шуморида буданд
- 13.ва қавми Оду⁴ Фиръавн ва қавми Лут

- 14.ва асҳоби Айка⁵ ва қавми Туббаъ⁶ ҳамагӣ паёмбаронро дурӯнгӯ шумурданд. Пас, сазовори ваъдаи азоби Ман шуданд.
- 15.Оё аз офариниши нахустин очиз шуда будем? Балки, онҳо дар офариниши тоза дар шак ҳастанд.
- 16.Ҳаройна, Мо одамиро офаридаем ва аз васвасаҳои нафси ӯ огоҳ ҳастем, зеро аз рағи гарданаи ба ӯ наздиктарем.
- 17.Ҳангоме, ки он ду фариштаи фарогиранда дар ҷониби рости ҷониби чапи ӯ нишастаанд, ҳар чизро фаро мегиранд.
- 18.Ҳеҷ каломе намегӯяд, магар он ки дар қанори ӯ нозиру нависандае ҳозир аст.
- 19.Ба ростӣ, ки беҳушии марг фаро мерасад. Ин аст он чӣ аз он мегурехтӣ.
- 20.Ва дар сур дамида мешавад. Ин аст рӯзи ваъдаи азоб!
- 21.Ҳар касе меояд ва бо ӯ касест, ки меронадаш ва касест, ки барояшон шаҳодат медиҳад.
- 22.Ту аз ин ғофил будӣ. Мо парда аз баробарат бардоштем ва имрӯз чашмонат тезбин шудааст.
- 23.Фариштаи (муваккали) ӯ гӯяд: «Ин аст он чӣ ман омода кардам».
- 24.Ҳар носипоси саркашро ба ҷаҳаннам биандозед;
- 25.он, ки аз баҳиш баҳилӣ кард ва таҷовузкор буд ва шак меовард,
- 26.он ки бо Худои барҳақ худои дигаре қарор дод. Пас, ба азоби саҳташ биафканед!
- 27.Ҳамнишини ӯ (кофир) гӯяд (шайтони инсӣ ва чиннӣ): «Эй Парвардигори мо, ман ӯро ба саркашӣ водор накардам, балки ӯ худ саҳт дар гумроҳӣ буд».
- 28.Мегӯяд (Худо): «Назди Ман мӯҷодала макунед. Ман пеш аз ин бо шумо суҳан аз азоб гуфта будам.
- 29.Ваъдаи Ман дигаргун намешавад. Ва Ман ба бандагон ситам намекунам».
- 30.Рӯзе, ки ҷаҳаннамро мегӯем: «Оё пур шудай?» мегӯяд: «Ҳеҷ зиёдатӣ ҳаст?»
- 31.Ва биҳиштро барои парҳезгорон наздик биёваранд, то аз он дур набошанд.
- 32.Ин ҳамон чизест, ки ба ҳар тавбакунандаи парҳезгоре ваъдааш дода буданд.
- 33.Онҳоеро, ки дар ниҳон аз Худои Раҳмон метарсанд ва бо диле тавбакор омадаанд.
- 34.Гӯянд: «Дар амон аз ҳар азобе ба биҳишт дохил шавед. Ин рӯз рӯзи ҷовидонист».
- 35.Дар он ҷо барои онҳо ҳар чӣ бихоҳанд, ҳаст ва афзун бар он назди Мо неъматҳои дигаре вучуд дорад.
- 36.Пеш аз онҳо чӣ мардумеро, ки нерӯмандтар буданд ва дар шаҳрҳо сайру ҷустуҷӯ мекарданд, ба ҳалокат овардем. Оё роҳи гурезе ҳаст?
- 37.Ҳаройна, дар ин суҳан барои соҳибдилон ё онон, ки бо ҳузур гӯш фаро медоранд, андарзест (пандест).
- 38.Мо осмонҳоро замин ва он чиро миёни онҳост, дар шаш рӯз офаридем ва ҳеҷ хастагӣ ба Мо нарасид.
- 39.Дар баробари он чӣ мегӯянд, пайдорӣ кун ва дар ситоиши Парвардигорат пеш аз баромадани офтоб ва пеш аз ғуруби он тасбеҳ гӯй.
- 40.Ва низ дар порае аз шаб ва баъд аз ҳар саҷда ӯро тасбеҳ гӯй.
- 41.Ва он гоҳ ки мунодӣ (нидокунанда, Исрофил) аз маконе наздик нидо медиҳад, гӯш фаро дор.
- 42.Рӯзе, ки он овози саҳтро ба ҳақ мешунаванд, он рӯзи берун шудан аз гӯр аст.
- 43.Ҳаройна, Мо зинда мекунем ва мемиронем ва ба сӯйи Мост.
- 44.Рӯзе, ки замин бишқофад ва онҳо ба шитоб берун оянд ва ин гирдоварӣ барои Мо осон аст.
- 45.Мо ба он чӣ мегӯянд, донотарем ва ту ба онҳо маъмур (маҷбуркунанда) нестӣ. Пас, ҳар киро аз ваъдаи азоби Ман метарсад, ба Қуръон панд деҳ!

Сураи ЗОРИЁТ¹

(Бодҳои хокпарокандасозанда)

Ба номи Худои бахшояндаи Меҳрубон!

1. Савганд ба бодҳое, ки (абрҳоро бармеангезанд ва ба фармони Худованд ба ҳар сӯ ба суръат мебаранд ва) хок мепарокананд,
2. савганд ба абрҳои гаронбор (аз борон),
3. савганд ба киштиҳое, ки ба осонӣ (дар обҳои баҳру уқёнусҳо) равонанд
4. ва савганд² ба фариштагоне, ки (бо фармони Худованд миёни худ) тақсимкунандаи корҳоянд³,
5. ки ҳаройна, он чӣ шуморо ваъда (ва бим) медиҳанд, рост аст
6. ва ҳаройна, рӯзи ҷазо, ҳатман, омаданист.
7. Ва савганд ба осмон, ки ороста ба ситорагон аст,
8. ки ҳаройна, шумо (дар хусуси пайғамбар) сухани гуногун мегӯед!
9. Аз ҳақ (имон) бозгардонидани шавад, он ки бозгардониданаширо хостаанд.
10. Марг бод бар он дурӯғгӯён,
11. онон ки ба ғафлат дар ҷаҳл фуру мондаанд.
12. Мепурсанд: «Рӯзи ҷазо кай хоҳад буд?»
13. Рӯзест, ки бар оташ азобашон мекунад.
14. «Азоби худро бичашед! Ин аст он чизе, ки ба шитоб металабидед!»
15. Ҳаройна, парҳезгорон дар боғову канори чашмасорон бошанд.
16. Он чиро Худо арзониашон доштааст, гирифтаанд. Ҳаройна, пеш аз он некӯкор буданд,
17. андаке аз шабро меҳобиданд
18. ва ба ҳангоми сахар истиғфор (тавба) мекарданд
19. ва дар амволашон барои пурсандаву маҳрум ҳаққе буд.
20. Ва дар замин барои аҳли яқин ибратҳоест
21. ва низ дар вучуди худатон. Оё намебинед?
22. Ва ризқи шумо ва ҳар чӣ ба шумо ваъда шуда, дар осмон аст.
23. Пас, савганд ба Парвардигори осмонҳову замин, ки ин сухан ончунон ки сухан мегӯянд, ҳақ ва рост аст.
24. Оё достони меҳмонони гиромии Иброҳим ба ту расидааст?
25. Он гоҳ ки назди ӯ омадану гуфтанд: «Салом!» Гуфт: «Салом! Шумо мардуми ношиносед!»
26. Дар ниҳон ва шитобон назди касони худ рафт ва ғӯсолаи фарбеҳе овард.
27. Таъомро ба наздашон гузошту гуфт: «Чаро намехӯред?»
28. Ва аз онҳо бимнок шуд. Гуфтанд: «Матарс!» Ва ӯро ба фарзанде доно мужда доданд.
29. Ва занаш фарёдзанон (аз тааҷҷуб) омад ва бар рӯй заду гуфт: «Ман пирзоле нозоям».
30. Гуфтанд: «Парвардигори ту инчунин гуфтааст. Ва ҳаройна, ӯ ҳақиму доност!»
31. Гуфт: «Эй расулон, ба чӣ кор омадаед?»
32. Гуфтанд: «Моро ҳаройна, бар мардуме табаҳкор фиристодаанд,
33. то тиккаи сангҳои гили бар сарашон биборем,
34. ки бар он сангҳо аз ҷониби Парвардигорат барои аз ҳад гузаштаҳо нишон гузоштаанд».
35. Пас, ҳамаи касонero, ки имон оварда буданд, берун бурдем.
36. Ва дар он шаҳр ҷуз як хона аз фармонбардорон наёфтем.
37. Ва дар он сарзамин барои касоне, ки аз азоби дардовар метарсанд, нишоне боқӣ гузоштем.
38. Ва ибратаест дар Мӯсо, он гоҳ ки ӯро бо бурҳоне ошкор назди Фиръавн фиристодем.
39. Ва ӯ (Фиръавн) ба ҳамаи нерӯяш рӯй гардонду гуфт: «Ҷодугарест ё девонае!»

40. ӯ ва лашкарҳояшро фуру гирифтем ва ба баҳр афкандем. Ва ӯ сазовори маломат буд.
41. Ва низ ибратест дар қавми Од, он гоҳ ки боди ақимро² бар онҳо фиристодем.
42. Бар ҳеҷ чиз навазид, магар он ки чун устухоне пӯсидааш бар ҷой ниҳод.
43. Ва низ ибратест дар қавми Самуд, он гоҳ ки ба онҳо гуфта шуд: «Замоне чанд бархурдор шавед».
44. Онон аз фармони Парвардигорашон сар боз заданд ва ҳамчунон ки менигаристанд, раъди тунде фуру гирифташон.
45. Истодан натавонистанд ва ёрои интиқом надоштанд.
46. Ва аз пеш қавми Нӯхро фуру гирифтем, ки қавме саркаш буданд.
47. Ва осмонро ба нерӯ барафроштем ва ҳаққо, ки Мо тавоноем.
48. Ва заминро густурдем ва ҷӣ некӯ густурандагонем!
49. Ва аз ҳар чиз ҷуфте биёфаридаем, бошад, ки ибрат гиред.
50. Пас, ба сӯи Худованд бигрезед. Ҳаройна, ман шуморо аз ҷониби ӯ бимдихандае ошкорам.
51. Ва бо Худои якто худои дигареро мапарастед. Ҳаройна, ман шуморо аз ҷониби ӯ бимдихандае ошкорам.
52. Ба ин сон (ки инҳо шуморо такзиб мекунанд) бар онҳое, ки аз ин пеш буданд, паёмбаре фиристода нашуд, ҷуз он ки гуфтанд: «Қодугар ё девонаест!»
53. Оё ба ин кор (яъне, гуфтани чунин сухане) якдигарро васият карда буданд? Балки, онҳо мардуме тоғӣ (саркаш) буданд (ва омили ваҳдату якрангии корашон ҳамин рӯҳияи палидонаи саркашиашон аст).
54. Пас, аз (ситеза кардан бо) онҳо рӯйгардон шав (зеро онҳо мутакаббиранд). Касе туро маломат нахоҳад кард (ки чаро онҳо имон намеоранд).
55. Андарз бидеҳ, ки панд мӯъминонро судманд афтад (то Худоро фаромӯш накунанд ва ҳамеша дар имон ва яқинашон биафзоянд).
56. Ҷинну инсро ҷуз барои парастии Худ наёфаридаам³.
57. Аз онҳо ризқе намехоҳам ва намехоҳам, ки маро итъом кунанд (рӯзӣ диҳанд).
58. Ҳаройна, Худост рӯзидиҳанда. Ва ўст соҳиби нерӯе саҳт устувор⁴!
59. Пас, ҳаройна, ин ситамкоронро аз азоб баҳраест ҳамонанди баҳрае, ки ёронашон доштанд. Пас, ба шитоб чизе (азоб) аз Ман нахоҳанд!
60. Вой бар кофирон, аз он рӯз, ки онҳоро ваъда додаанд!

52

Сураи Тур¹ (Кӯҳи Тур)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Қасам ба кӯҳи Тур
2. ва қасам ба китоби навишташуда,
3. дар сафҳае кушода (Қуръони маҷид)
4. ва қасам ба Байтулмаъмур²
5. ва қасам ба ин сақфи барафрошта (осмон)
6. ва қасам ба баҳри моллом (лабрез аз оташ),
7. ки ҳаройна, азоби Парвардигорат, ҳатман, воқеъ шуданист.
8. Ва онро дафъукунандае нест.
9. Рӯзе ки осмон саҳт бичарҳад

- 10.ва кӯҳҳо шитобон равон шаванд,
- 11.пас вой, дар он рӯз бар дурӯғбарорандагон,
- 12.онон ки саргарми корҳои ботили хешанд!
- 13.рӯзе, ки онҳоро ба қаҳр ба ҷониби ҷаҳаннам кашанд.
- 14.Ин аст он оташе, ки дурӯғаш мешумурдед
- 15.Оё ин ҷодуст ё шумо намебинед?
- 16.Ба оташ дароед. Хоҳ бар он сабр кунед ё сабр накунад, фарқе накунад. Ҳаройна, шуморо дар баробари корҳое, ки мекардаед, ҷазо медиҳанд.
- 17.Ҳаройна, парҳезгорон дар бихиштҳо ва неъматанд.
- 18.Аз он ҷӣ Парвардигорашон ба онҳо додааст, шодмонанд ва Худо онҳоро аз азоби ҷаҳаннам ниғаҳ доштааст.
- 19.Ба подоши корҳое, ки кардаед, бихӯреду биёшомед. Гувороятон бод.
- 20.Бар он тахтҳои канори ҳам чида така мезананд. Ҳуриёро ҳамсаронашон мегардонем.
- 21.Касоне, ки худ имон оварда ва фарзандонашон дар имон пайравияшон карданд. Фарзандонашонро бо онҳо якҷоя мекунем ва аз он подоши амалашон ҳеҷ намекоҳем, ҳар касе дар гарави кори хештан аст.
- 22.Ва пайваста аз ҳаргуна, ки бихоҳанд, меваву гӯшт атояшон мекунем.
- 23.Дар он ҷо ҷоми май (шароби тахур) диҳанд ва ҷоми май ситонанд, ки дар он на сухани беҳуда бошад ва на гуноҳ кардан.
- 24.Ходимонашон чун марвориди пинҳон дар садаф дар гирдашон мечарханд.
- 25.Пурсишкунон рӯй ба якдигар мекунанд.
- 26.Меғӯянд: «Пеш аз ин, ҳаройна, дар миёни касонамон (хонавода) мо аз (азоби) Худо метарсидем.
27. Пас, Худо бар мо миннат ниҳод ва моро аз азоби самум³ ниғаҳ дошт .
28. Ҳаройна, мо пеш аз ин ўро меҳондем, ки ҳаройна, ў эҳсонкунандаву меҳрубон аст!»
- 29.Пас, пандашон деҳ, ки ту ба баракати неъмати Парвардигорат на коҳин ҳастиву на маҷнун.
- 30.Ё меғӯянд: «Шоъиресту мо барои вай мунтазири ҳаводиси рӯзгорем».
- 31.Бигӯ: «Шумо мунтазир бимонед, ки ҳаройна, ман низ бо шумо интизорӣ мекашам».
- 32.Оё ононро ақлҳояшон ба ин пиндорҳо кашонида ё худ мардуме саркаш ҳастанд.
- 33.Ё меғӯянд: «Қуръонро худ сохтааст!» Балки, онҳо имон намеоваранд!
- 34.Пас, агар рост меғӯянд, сухане монанди он биёваранд.
- 35.Оё бе ҳеҷ ҳолике падид омаданд ё худ ҳолиқи хешанд?
- 36.Ё осмонҳову заминро халқ кардаанд? Балки, ба яқин нарасидаанд.
- 37.Ё ҳазинаҳои Парвардигорат наздики онҳост? Ё бар чизе тасаллут ёфтаанд?
- 38.Ё нардбоне доранд, ки аз он боло мераванд ва гӯш фаро медиҳанд? Пас, он касе, ки гӯш фаро дода, ҳучҷате ошкор биёварад.
- 39.Ё худовандро духтарон асту шуморо писарон?
- 40.Ё аз онҳо музде металабӣ ва пардохти музд бар онҳо душвор аст?
- 41.Ё илми ғайб медонанду менависанд?
42. Ё меҳоҳанд ҳиллае кунанд? Аммо кофирон худ ба ҳилла гирифтадоранд.
- 43.Ё онҳоро маъбудест ҷуз Худои барҳақ? Пок аст Аллоҳ аз ҳар ҷӣ шарикаш месозанд.
- 44.Агар бингаранд, ки қитъае аз осмон фуру меафтад, меғӯянд: «Абрест мутароким (қабат-қабат ҷамъшуда)».
- 45.Пас, онҳоро воғуздор, то рӯзеро, ки дар он ба ҳалокат мерасанд, бингаранд,
- 46.рӯзе, ки макрашон ҳеҷ ба ҳолашон суд накунад ва кас ба ёрияшон барнахезад.

47. Ҳаройна, барои касоне, ки ситам мекунанд, боз ҳам азобест ҷуз ин азоб, вале бештаринашон намедонанд.

48. Дар баробари фармони Парвардигорат босабр бош, ки ҳаройна, ту таҳти назари Мой! Ва ҳангоме ки бархостӣ, ба ситоиши Парвардигорат тасбеҳ гӯй!

49. Ва тасбеҳ гӯй дар поре аз шаб ва ба ҳангоми нопадид шудани ситорагон.

53

Сураи НАҶМ¹ (Ситора)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Қасам ба он ситора, ки чун пинҳон шуд,

2. ки ёри шумо² на гумроҳ шуда ва на ба роҳи қач рафтааст.

3. Ва суҳан аз рӯи ҳавою ҳавас намегӯяд.

4. Нест ин суҳан ҷуз он чӣ ба ӯ ваҳй мешавад.

5. ӯро он ғариштаи нерӯманд таълим додааст,

6. соҳибнерӯе, ки рост истод

7. ва ӯ ба канораи баландии осмон буд,

8. сипас наздик шуд ва бисёр наздик шуд

9. то ба қадри ду камон ё наздиктар.

10. Ва Худо ба бандаи худ ҳар чӣ бояд ваҳй кунад, ваҳй кард.

11. Дил он чиро, ки дид дурӯғ нашумурд.

12. Оё дар он чӣ мебинад, бо ӯ (Паёмбар) ҷидол мекунад?

13. ӯро (Ҷабраилро) дигарбор ҳам бидид (дар шаби меъроҷ)

14. назди сидрату-л-мунтаҳо³,

15. ки ҷаннату-л-маъво назди он қарор дорад.

16. Вақте ки сидраро чизе (нурҳои ғайзии илоҳӣ) дар худ мепаӯшид,

17. ҷашм хато накард ва ҳаҷ дарнагузашт.

18. Албатта, поре аз оёти бузурги Парвардигорашро бидид.

19. Оё Лот ва Ҷузоро дидаед?

20. Ва Манот, он бути саввуми дигарро?

21. Оё шуморо писар бошад ва ӯро⁴ духтар?

22. Ин тақсимест ҳилофи адолат.

23. Инҳо чизе нестанд ҷуз номҳое, ки худ ва падаронатон ба онҳо додаед. Ва Худованд ҳеҷ далеле бар онҳо нафиристодааст. Танҳо аз паи гумону нафси хеш мераванд ва ҳоло он ки аз ҷониби Худо роҳнамоияшон кардаанд (паёмбарон).

24. Оё ҳар чӣ одамай орзу кунад, барояш ҳосил аст.

25. Ҳам охират ва ҳам дунё аз онҳо Худост.

26. Ва чӣ бисёр ғариштагон дар осмонанд, ки шафозаташон ҳеҷ суде надихад, магар аз он пас, ки Худо барои ҳар кӣ хоҳад, руҳсат диҳад ва хушнуд бошад.

27. Ҳаройна, онон, ки ба охират имон надоранд, албатта, ғариштагонро ба номҳои занон меноманд,

28. инҳоро ба он чӣ мегӯянд, ҳеҷ донише нест. Танҳо аз пиндорӣ худ пайравӣ мекунанд ва ҳаройна, гумон барои шинохти ҳақиқат нест!

- 29.Пас, ту низ аз касе, ки аз сухани Мо рӯй мегардонад ва чуз зиндагии дунявиро намечӯяд, рӯй гардон.
30. Ниҳояти донишашон ҳамин аст. Ҳаройна, Парвардигори ту ба он ки аз роҳи ӯ гумроҳ мешавад оё ба роҳи ҳидоят меафтад, донотар аст.
- 31.Аз они Худост ҳар чӣ дар осмонҳову ҳар чӣ дар замин аст, то бадкоронро дар баробари аъмолашон ҷазо диҳад ва некӯкоронро ба кирдори некашон подош диҳад.
32. Касоне, ки аз гуноҳони бузургу зиштиҳо парҳез мекунанд, чуз он ки гуноҳе хурд аз онҳо сар занад, бидонанд, ки ҳаройна, омурзиши Парвардигори ту васеъ аст ва ӯ ба шумо он гоҳ ки аз замин биёфаридатон ва он гоҳ ки дар шиками модаратон пинҳон будед, огоҳтар аст. Хештанро бегуноҳ надонед. ӯст, ки парҳезгорро беҳтар мешиносад!
33. Оё онро, ки аз ту рӯй гардонид, дидӣ?
34. Андак мебахшид ва дар ҳарч бухл меварзид.
35. Оё илми ғайб дораду мебинад?
36. Ё аз он чӣ дар саҳифаҳои Мӯсо омада, беҳабар мондааст,
37. ё аз Иброҳим, ки ҳаққи паёмбариро адо кард,
38. ки ҳеч кас бори гуноҳи дигареро барнадорад?
39. Ва ин ки: барои мардум подоше чуз он чӣ худ кардаанд, нест?
- 40.Ва ба зудӣ, ки кӯшиши ӯ дар назар ояд.
41. Сипас ба ӯ подоше тамом диҳанд.
42. Ва ҳаройна, поёни роҳи ҳама ба сӯйи Парвардигори туст.
43. Ва ҳаройна, ӯст, ки меҳандонаду мегирёнад.
44. Ва ҳаройна, ӯст, ки мемиронаду зинда мекунад.
- 45.Ва ҳаройна, ӯст, ки чуфтҳои нару модаро офаридааст,
- 46.аз нутфа, он гоҳ ки дар раҳм (бачадони зан) рехта мешавад.
- 47.Ва ҳаройна, бар Худованд аст, ки онро бори дигар зинда мекунад.
- 48.Ва ҳаройна, ӯст, ки тавонгар кунад ва рӯзӣ диҳад.
- 49.Ва ҳаройна, ӯст Парвардигори ситораи Шиъро⁵.
- 50.Ва ҳаройна, ӯст, ки Од, он қавми пешинро ҳалок кард
- 51.ва аз Самуд ҳеч боқӣ нагузошт.
- 52.Ва пеш аз онҳо қавми Нӯҳро, ки ҳаройна, ситамкортару саркаштар буданд (ҳалок кард)
53. ва низ Мӯътафикаро⁶ нобуд кард.
54. Ва фурӯ пӯшид он қавмро, ҳар чӣ бояд фурӯ пӯшад (сангборон кард).
55. Пас, ба кадом як аз неъматҳои Парвардигорат шак мекуни?
56. Ин (паёмбар) бимдиҳандаест монанди бимдиҳандагони пешин.
57. Қиёмат фаро расид.
58. Кас чуз Худованд ошкораш накунад.
59. Оё аз ин сухан дар ҳайрат афтодаед?
60. Ва меҳандеду гиря намекунад?
61. Ва шумо ғофил шудаед.
62. Пас, Худоро сачда кунед ва ӯро бипарастед!⁷

(Моҳ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Қиёмат наздик шуд ва моҳ пора гардид².
2. Ва агар мӯъчизае бубинанд, рӯй бигардонанд ва гӯянд: «Чодуе бузург аст!»
3. Ва дурӯғ мепиндоранд ва аз паи ҳавою ҳавасҳои хеш мераванд. Ва ҳар кореро ҳадафест.
4. Ва барояшон хабарҳои омадааст, ки аз гуноҳашон бозмедорад.
5. Ҳикматест тамом. Вале бимдиҳандагон судашон надиханд.
6. Пас, дар он рӯз, ки он даъваткунанда (Исрофил) ононро ба чизе нохуш фаро меҳонад, аз онҳо рӯй гардон.
7. Нишони зиллат (хорӣ) дар чашмонашон ошкор аст. Чун малаҳҳои пароканда аз қабрҳо берун меоянд.
8. Сарҳоро боло гирифта ба сӯи он даъваткунанда (Исрофил) мешитобанд. Кофирон мегӯянд: «Ин рӯзи душворест!»
9. Пеш аз инҳо қавми Нӯҳ дурӯғ шуморида буданд. Бандаи Моро дурӯғгӯ шуморида, гуфтанд: «Девона аст!» «Ва бо дашномаш ронданд.
10. Ва Парвардигорашро хонд: «Ҳаройна, ман мағлуб шудаам интиқом бигир!»
11. Ва мо низ дарҳои осмонро барои обе, ки ба шиддат мерехт, кушодем.
12. Ва аз замин чашмаҳо шикоят, то об ба он миқдор, ки андоза шуда буд, гирд омад.
13. Ва ўро бар он кишти, ки тахтаҳои меҳро дошт, савор кардем.
14. Зери назари Мо равон шуд. Ин буд ҷазои касоне, ки куфр варзиданд.
15. Ва албатта, он киштиро нишонае сохтем. Оё ҳеч пандгирандае ҳаст?
16. Пас, азобу бим доданҳои Ман чӣ гуна буд?
17. Ва ин Қуръонро осон кардем то аз он панд гиранд. Оё пандгирандае ҳаст?
18. Қавми Од тақиб карданд. Пас, азобу бим доданҳои Ман чӣ гуна буд?
19. Ҳаройна, Мо бар онҳо дар рӯзе наҳсу тӯлонӣ бода саҳт фиристодем,
20. ки мардумонро аз замин монанди решаҳои аз ҷой кандаи наҳл, бармеканад.
21. Азобу бим доданҳои Ман чӣ гуна буд?
22. Ва ин Қуръонро осон кардем, то аз он панд гиранд. Оё пандгирандае ҳаст?
23. Қавми Самуд бимдиҳандагонро дурӯғгӯ бароварданд.
24. Гуфтанд: «Агар аз инсоне монанди худ пайравӣ кунем, ҳаройна, гумроҳу девона бошем!»
25. Оё аз миёни ҳамаи мо каломӣ Худо ба ӯ нозил шудааст? Балки, ӯ дурӯғгӯе худхӯ аст».
26. Фардо хоҳанд донист, ки дурӯғгӯи худхӯ кист!
27. Ҳаройна, Мо он модасутурро барои озмоишашон мефириستم. Пас, мунтазирашон бош ва сабр кун!
28. Ва ба онҳо бигӯй, ки об миёнашон тақсим шуда. Навбати ҳар кӣ бошад, ӯ ба сари об меравад.
29. Ёрашонро нидо доданд ва ӯ шамшер баргирифтӣ онро бикӯшт.
30. Азобу бим доданҳои Ман чӣ гуна буд?
31. Ҳаройна, Мо бар онҳо як наъраи даҳшатнок фиристодем. Пас, монанди он алафҳои хушки оғили гӯсфанд шуданд.
32. Ва ин Қуръонро осон кардем, то аз он панд гиранд. Оё пандгирандае ҳаст?
33. Қавми Лут бимдиҳандагонро дурӯғгӯ бароварданд.
34. Ҳаройна, Мо бар онҳо бода регбор фиристодем, ғайри хонадони Лут, ки онҳоро саҳаргоҳ раҳонидем.

35. Неъмате буд аз ҷониби Мо ва ононро, ки сипос гӯянд, чунин подош диҳем.
36. Аз интиқоми сахти Мо тарсонидашон (Лут), вале бо бимдихандагон ба ҷидол бархостанд.
37. Аз меҳмони ӯ коре зишт хостанд. Мо низ чашмонашонро кӯр гардонидем. Пас, бичашед азобу бим доданҳои Маро!
38. Албатта, бомдодон азобе пайдор ба суроғашон омад.
39. Пас, азоби Ман ва бимдоданҳои Маро бичашед!
40. Ва ин Қуръонро осон кардем, то аз он панд гиранд. Оё пандгирандае ҳаст?
41. Бимдихандагон назди хонадони Фиръавн омаданд.
42. Ҳамаи оёти Моро дурӯғ шумориданд. Мо низ онҳоро фурӯ гирифтем, чун фурӯ гирифтани пирӯзманде пурқудрат.
43. Оё кофирони шумо аз онҳо нерӯмандтаранд ё дар китобҳо омадааст, ки дар амон ҳастед?
44. Ё мегӯянд, ки мо ҳамагӣ ба интиқом бармехезем?
45. Ба зудӣ он ҷамъ шикаст хӯрда ва пушт гардонда боз гарданд.
46. Балки ваъдаҳои онҳо қиёмат аст ва (азоби) қиёмат саҳттару талхтар аст.
47. Ҳаройна, гунаҳкорон дар гумроҳиву ҷунунанд.
48. Рӯзе, ки онҳоро ба чеҳраҳояшон дар ҷаҳаннам кашанд, ки бичашед азоби сақарро (дӯзахро)!
49. Ҳаройна, Мо ҳар чизро ба андоза офаридаем!
50. Фармони Мо танҳо як фармон аст, он ҳам ҷашм бар ҳам заданест³.
51. Касоне, ки монанди шумо буданд, албатта, ҳалок кардем. Оё пандгирандае ҳаст?
52. Ҳар коре, ки кардаанд, дар дафтарҳост (навишта ва сабтшуда бо дасти фариштагони маъмур).
53. Ҳар кори бузургу хурде (ки дар дунё кардаанд дар дафтарҳои махсус) навишта шудааст.
54. Ҳаройна, парҳезгорон дар боғҳову канори ҷӯйборони бихишт қарор доранд.
55. дар ҷойгоҳе писандида (ки ёвагӯй ва бадкорӣ дар он вучуд надорад) назди фармонравои тавоно (ки офаридгори ҳамаи коинот аст)!

55

Сураи РАҲМОН¹

(Бахшоянда)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Худои Раҳмон.
2. Қуръонро таълим дод,
3. инсонро биёфарид,
4. ба ӯ гуфтан омӯхт.
5. Офтобу моҳ ба ҳисобе муқаррар дар ҳаракатанд.
6. Ва ситорагону дарахтон сачдааш мекунанд (Худоро).
7. Осмонро барафрохт ва тарозуро барниҳод,
8. то дар тарозу таҷовуз макунед.
9. Вазн карданро ба адолат риёя кунед ва камфурӯшӣ макунед!
10. Заминро барои мардум қарор дод.
11. Дар он мевахост ва нахлҳо бо хӯшаҳое, ки дар ғилофанд,
12. ва донаҳое, ки ҳамроҳ бо коҳанд ва низ гиёҳони хушбӯ.
13. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
14. Одамиро аз гили хушкшудае чун сафол биёфарид.
15. Ва чинро аз шӯълае бедуд.

- 16.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 17.Парвардигори ду машриқ ва Парвардигори ду мағриб.
- 18.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 19.Ду баҳрро пеш ронд, то ба ҳам расиданд,
- 20.миёнашон пардаест, то ба ҳам омехта нашаванд.
- 21.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 22.Аз он ду (баҳр) марвориду марҷон берун меояд.
- 23.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 24.Ва ўрост киштиҳои ҳамонанди кӯҳ, ки дар баҳр мераванд.
- 25.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 26.Ҳар чӣ бар рӯи замин аст, фонӣ (тамом) шуданист.
- 27.Ва зоти Парвардигорат, ки зулҷалолу вал икром аст боқӣ мемонад.
- 28.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 29.Ҳар кас, ки дар осмонҳову замин аст, дархосткунандаи даргоҳи ўст ва ў ҳар рӯз дар корест.
- 30.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 31.Эй чинниёну одамиён, ба ҳисоби шумо хоҳем расид!
- 32.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
33. Эй гурӯҳи чинниёну одамиён, агар метавонед, ки аз канораҳои осмонҳову замин берун равед, берун равед! Вале берун натавонед рафт, магар бо доштани қудрате.
- 34.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 35.Бар шумо шўълае бедуд фиристода шавад ё дуде бе шўъла, пас, бо ў муқобила натавонед кард.
- 36.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 37.Он гоҳ ки осмон шикофта шавад, ранге сурх чун ранги чарм хоҳад дошт.
- 38.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
- 39.Пас, дар он рӯз аз гуноҳи ҳеҷ чинневу одамии напурсанд.
- 40.Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?

41. Кофиронро ба нишони чехраашон мешиносанд ва аз мӯи пеши сар ва пойҳояшон мегиранд.
42. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
43. Ин ҳамон ҷаҳаннамest, ки гунаҳкорон дурӯғаш мепиндоштанд.
44. Ва акнун дар миёни он ва оби ҷўшон мегарданд.
45. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
46. Ҳар касро, ки аз истодан ба пешгоҳи Парвардигораш тарсида бошад, ду бихишт аст.
47. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
48. Он ду пур аз дарахтонанд.
49. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
50. Дар он ду, чашма ҷорист.
51. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
52. Дар он ҷо аз ҳар гуна мевае ду қисм аст.
53. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
54. Бар бистарҳои, ки астарашон аз истабрақ¹ аст, така задаанд ва меваҳои он ду бихишт дар наздикашон бошад.
55. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?

56. Дар он ҷост заноне, ки ҷуз ба шавҳари хеш нанигаранд ва пеш аз биҳиштиён ҳеҷ одамиву ҷинне ба онҳо даст назадааст.
57. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
58. Монанди ёкуту марҷон.
59. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
60. Подоши некӣ некисту бас.
61. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
62. Ва ғайри онҳо ду биҳишти дигар аст.
63. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
64. Аз шиддати сабзӣ моил ба сиёҳианд.
65. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
66. Дар он ду, ду чашмаи ҷӯшанда ҳаст.
67. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
68. Дар он ду (биҳишт), мева ҳаст ва дарахти хурмову анор ҳаст.
69. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
70. Дар он ҷо (биҳишт) занонест нексирату зеборӯй.
71. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
72. Хуроне мастур дар хаймаҳо².
73. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
74. Пеш аз биҳиштиён ҳеҷ одамиеву ҷинне ба онҳо даст назадааст.
75. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
76. Дар болиштҳои сабзу фаршҳои некӯ така мезананд.
77. Пас, кадом як аз неъматҳои Парвардигоратонро дурӯғ мешуморед?
78. Бузург аст номи Парвардигори ту, он соҳиби бузургиву икром!

56

Сураи Воқеъа¹ (Қиёмат)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Чун қиёмат воқеъ шавад,
2. ки дар воқеъ шуданаш ҳеҷ дурӯғ нест,
3. гурӯҳро пасткунанда аст ва гурӯҳро баландкунанда.
4. Он гоҳ ки замин ба саҳтӣ биларзад
5. ва кӯҳҳо ба тамом реза-реза шаванд
6. ва чун ғуборе пароканда гарданд,
7. шумо се гурӯҳ бошед:
8. яке аҳли саъодат. Аҳли саъодат чӣ ҳол доранд?
9. Дигар аҳли шақоват (бадбахт). Аҳли шақоват чӣ ҳол доранд?
10. Севумини онҳо, ки пешқадаму пешдаст буданд ва инак, пеш равонанд (дар ҷаннат).
11. Инҳо муқаррабонанд (наздиқ карда шудагонанд)
12. дар биҳиштҳои пурнеъмат.
13. Гурӯҳе аз пешиниён
14. ва андаке аз онҳо, ки аз пас омаданд

15. бар тахтҳои мурассаъ (зарбофт)
16. рӯ барӯи ҳам бар онҳо така задаанд.
17. Писароне ҳамвора ҷавон гирдашон мечарханд
18. бо қадаҳхову кӯзаҳо ва ҷомҳое аз шаробе, ки дар ҷӯйҳо ҷорист,
19. аз нӯшиданаи сардари гиранд ва на беҳуш шаванд.
20. Ва меваҳое, ки худ интиҳоб мекунанд.
21. Ва гӯшти парранда, аз ҳар чӣ бихоҳанд.
22. Ва ҳурони фарохчашм
23. ҳамонанди марворидҳое дар садаф.
24. Ҳама ба подоши корҳое, ки мекардаанд.
25. Дар он ҷо на сухани беҳуда шунаванд ва на гуноҳолуд
26. ҷуз як сухан: «Салом, салом!»
27. Аммо аҳли саъодат, аҳли саъодат чӣ ҳол доранд?
28. Дар зери дарахти садри беҳор
29. ва дарахти муз (банан), ки мевааш бар якдигар чида шуда
30. ва сояе доим
31. ва обе ҷорӣ
32. ва мевае бисёр,
33. ки бепоён ва касро аз он бознадоранд
34. Ва фаршҳои баланд.
35. Он занонро Мо биёфаридем, офаридане
36. ва дӯшизагон сохтем.
37. Маъшуқи ҳамсарони хешанд,
38. барои аҳли саъодат,
39. гурӯҳе аз пешиниён
40. ва гурӯҳе, ки аз пас омадаанд.
41. Аммо аҳли шақоват, аҳли шақоват (бадбахт) чӣ ҳол доранд?
42. Дар боди гарм ва оби ҷӯшонанд,
43. дар сояе аз дуди сиёҳ,
44. на сарду на хуш.
45. Инҳо пеш аз ин дар нозу неъмат буданд
46. ва бар гуноҳони бузург исрор (давом) меварзиданд
47. ва меғуфтанд: «Оё замоне, ки мо мурдему хоку устухон шудем, боз ҳам моро зинда мекунанд
48. ё ниёғони моро?
49. Бигӯ: «Ҳаройна, ҳамаро, онон, ки аз ин пеш буданд ва онҳо, ки аз паяшон омада буданд,
50. ҳама дар ваъдаҳои он рӯзи муайян хоҳанд буд.
51. Он гоҳ шумо, эй гумроҳони дурӯғшуморанда,
52. аз дарахтони заққум хоҳед хӯрд
53. ва шикамҳои худро аз он пур хоҳед кард
54. ва бар болои он оби ҷӯшон хоҳед нӯшид,
55. ҷунон менӯшед, ки шутури ташна об менӯшад».
56. Ин аст меҳмондориашон дар рӯзи ҷазо.
57. Мо шуморо офаридем, пас чаро тасдиқ намекунед?
58. Оё он маниро, ки мерезед, дидаед?
59. Оё шумо ўро меофаринед ё Мо офаринандаем?

- 60.Мо маргро бар шумо муайян сохтем ва нотавон аз он нестем, ки
- 61.ба ҷои шумо қавме монанди шумо биёварем ва шуморо ба сурате, ки аз он беҳабаред, аз нав биёфаринем.
- 62.Шумо аз офариниши нахуст огоҳед, чаро ба ёдаш наёваред?
- 63.Оё чизеро, ки мекоред, дидаед?
- 64.Оё шумо мерӯёнедаш ё Мо рӯёнандаем?
- 65.Агар меҳостем, ҳаройна, (киштзорро) хошокаш месохтем, то дар ҳайрат монда,
- 66.Гӯянд: «Мо зиёнкардагонем,
- 67.мо бенасиб мондагонем».
- 68.Оё обери, ки менӯшед, дидаед?
- 69.Оё шумо онро аз абр фурӯ мефиристед ё Мо фурӯ фиристандаем?
- 70.Агар меҳостем, онро талх мегардонидем. Пас, чаро шукр намегӯед?
- 71.Оё он оташро, ки меафрӯзед, дидаед?
- 72.Оё дарахташро шумо офаридаед ё Мо офаринандаем?
- 73.Мо онро хушдоре (аз дӯзах) ва барои мусофирони роҳнавард матоъе сохтем.
- 74.Ба номи Парвардигори бузурги худ тасбеҳ гӯй!
- 75.Пас, савганд ба ғурубгоҳи ситорагон!
- 76.Ва ин ҳаройна, савгандест, агар бидонед, бузург.
- 77.Албатта, ин Қуръонест гиROMИҚАДР
- 78.дар китобе макнун²,
- 79.ки ҷуз покони даст бар он назананд.
- 80.Нозилшуда аз ҷониби Парвардигори ҷаҳониён аст.
- 81.Оё ин суҳанро дурӯғ меҳисобед?
- 82.Ва насиби худро дар дурӯғ ҳисобидани он қарор медиҳед?
- 83.Пас, чаро он гоҳ ки ҷон ба гулӯ расад
- 84.ва шумо дар ин ҳангом менигаред?
- 85.Мо аз шумо ба ӯ наздиктарем, вале шумо намебинед.
- 86.Агар қиёматро бовар надоред,
87. агар рост мегӯед, бозаш гардонед! (рӯхро бар часад)
- 88.Аммо агар аз муқаррабон бошад,
- 89.барои ўст осоишу рӯзӣ, гули хушбӯй ва биҳишти пурнеъмат.
90. Ва аммо агар аз аҳли саъодат бошад,
- 91.пас, турс аз аҳли саъодат салом аст.
- 92.Ва аммо агар аз дурӯғшуморандагони гумроҳ бошад,
- 93.ба оби ҷӯшон меҳмонаш кунанд
- 94.ва ба дӯзахаш дароваранд.
- 95.Ҳаройна, ин суҳан суҳане росту яқин аст!
- 96.Пас, ба номи Парвардигори бузургат тасбеҳ гӯй!

57

Сураи Ҳадид¹
(Оҳан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Худовандро тасбех² мегӯянд (ва бо парастии ризои ӯро меҷӯянд), ҳар чӣ дар осмонҳову замин аст (аз қабилҳои инсонӣ ҳайвон ва гиёҳ) ва ӯ пирӯзманду ҳакам аст!
- 2.Фармонравии осмонҳову замин аз онҳо ӯст. Зинда мекунад ва мемиронад³ ва бар ҳар чиз тавоност.
- 3.ӯст аввалу охир ва зоҳиру ботин⁴ ва ӯ ба ҳар чизе доно аст!
- 4.ӯст, ки осмонҳову заминро дар шаш рӯз офарид. Сипас ба Арш истиво ёфт. Ҳар чиро дар замин фуру равад ва ҳар чиро аз замин берун ояд ва ҳар чиро аз осмон фуру ояд ва ҳар чиро ба осмон боло равад, меонад. Ва ҳар чӣ, ки бошад, ҳамроҳи шумост ва ба ҳар коре, ки мекунад, биност!
- 5.Фармонравии осмонҳову замин аз онҳо ӯст ва ҳамаи корҳо ба Худо боз мебардад.
- 6.Аз шаб мекоҳад (кӯтоҳ мекунад) ва бар рӯз меафзояд ва аз рӯз мекоҳад ва бар шаб меафзояд. Ва ба ҳар чӣ дар дилҳо мегузарад огоҳ аст.
- 7.Ба Худову паёмбараш имон биёваред ва аз он мол, ки ба варосат (мерос) ба шумо расондааст, инфоқ (харҷ) кунед. Аз миёни шумо ҳар киро имон оварда ва харҷ карда, музде фаровонаш диҳад.
8. Чист шуморо, ки ба Худо имон намеоваред ва ҳол он ки паёмбар шуморо даъват мекунад, ки ба Парвардигаратон имон биёваред ва агар бовар доред, аз шумо паймон гирифтааст?
- 9.ӯст он Худое, ки бар банди худ оёти равшанро нозил мекунад, то шуморо аз торикӣ ба рӯшноӣ оварад. Ва ҳароина, Худо ба шумо, ҳатман, мушфику меҳрубон аст.
- 10.Ва чаро дар роҳи Худо инфоқ (харҷ) намекунад ва ҳол он ки аз онҳо Худост мероси осмонҳову замин? Аз миёни шумо онон, ки пеш аз фатҳ инфоқ карда ва ба ҷанг рафта бо онон, ки баъд аз фатҳ⁵ инфоқ (харҷ) кардаанд ва ба ҷанг рафтаанд, баробар нестанд. Дарачоти онон (гурӯҳи аввал) болотар аст. Ва Худо ба ҳама ваъдаи неқ медиҳад. Ва Худованд ба ҳар коре, ки мекунад, огоҳ аст.
- 11.Кист, ки Худоро қарзулҳасана (дар роҳи Худо садақа) диҳад, то барои ӯ дучандонаш кунад ва ӯро подоше неқ бошад?
- 12.Рӯзе, ки мардони мӯъмину замонҳои мӯъминро бубинӣ, ки нурашон пешопеш дар самти ростшон меравад. Дар он рӯз башорататон (хушхабаратон) ба биҳиштҳост, ки дар он нахрҳо раван аст ва дар он ҷовидон хоҳед монд ва ин комёбии бузургест.
- 13.Рӯзе мардони мунофику замонҳои мунофиқ ба касоне, ки имон овардаанд, мегӯянд: «Ба мо нигоҳ кунед, то аз нуратон фуруғе гирем!» Гӯянд: «Ба дунё бозгардед ва аз он чӣ нур биталабед!» Миёнашон деворе бароваранд, ки бар он девор даре бошад, даруни он раҳмат бошаду беруни он азоб.
- 14.Ва онҳоро нидо диҳанд, ки оё мо бо шумо ҳамроҳ набудем? Мегӯянд: «Бале, аммо шумо ҳештанро дар бало афкандед ва ба интизор нишастед ва дар шак будед ва орзуҳо шуморо бифирефт, то он гоҳ ки фармони Худо (аҷал) даррасид ва шайтон (дар фармонбардорӣ) ба Худо фиребатон дод.
- 15.Ва имрӯз на аз шумо фидяе (ҷаримае) пазиранд ва на аз кофирон. Ҷойгоҳатон оташ аст. Оташ сазовори шумост ва бад саранҷомест!»
- 16.Оё мӯъминонро вақти он нарасидааст, ки дилҳояшон дар баробари ёди Худо ва сухани ҳақ, ки нозил шудааст, хошеъ (мутеъ, фурутан) шавад? Монанди он мардуме набованд, ки пеш аз ин китобат китобашон додем ва чун муддате баромад, дилҳояшон саҳт шуд ва бисёре нофармон шуданд.
- 17.Бидонед, ки ҳароина, Худо заминро пас аз мурданаи зинда мекунад. Мо оётро бароятон ба равшанӣ баён кардем, бошад, ки оқилона дарёбед!
- 18.Ҳароина, Худо ба мардони садақадиханда ва замонҳои садақадихандае, ки ба Худо қарзу-л-ҳасана медиҳанд, дучандон подош медиҳад ва низ онҳоро аҷре неқӯст.

19.Касоне, ки ба Худову паёмбараш имон овардаанд, ростгӯёну росткоронанд. Ва шаҳидон дар назди Парвардигорашон ҳастанд. Соҳиби подошу нури хешанд. Ва онҳо, ки кофиранд ва оёти Моро дурӯғ мешуморанд, дар ҷаҳаннаманд.

20.Бидонед, ки зиндагии инчаҳонӣ бозича аст ва беҳудагиву ороиш ва фаҳр кардану афзунҷӯӣ дар амволу авлод монанди бороне ба вақт аст, ки рӯиданиҳояш кофиронро ба шигифт афканад (хайрон кунад). Сипас пажмурда мешавад ва бинӣ, ки зард гаштааст ва хошок шудааст ва дар охират насиби гурӯҳе азоби саҳт аст ва насиби гурӯҳе омурзиши Худо ва хушнудии ӯ. Ва зиндагии дунё ҷуз матоъе фиребанда нест.

21.Барои расидан ба омурзиши Парвардигоратон ба биҳиште, ки паноҳи он ҳамсони паноҳи осмонҳову замин аст, бар якдигар пешӣ гиред (мусобиқа). Ин биҳишт барои касоне, ки ба Худову паёмбаронаш имон овардаанд, муҳайё шудааст. Ин бахшоишест аз ҷониби Худо, ки ба ҳар кӣ меҳодад арзонияш медорад, ки Худо соҳиби бахшоише бузург аст.

22.Ҳеҷ мусибате ба замин ё ба молу (ҳосили зироъат ва мева) ҷонатон нарасад, магар пеш аз он, ки биёфаринемаш, дар китобе навишта шудааст. Ва ин бар Худо осон аст!

23.То бар он чӣ аз дастатон меравад, андӯҳгин мабошед ва ба он чӣ ба дастатон меояд, шодмонӣ накунад. Ва Худо ҳеҷ мутакаббири худситояндаро дӯст надорад:

24.онон, ки бухл меварзанд ва мардумро ба бухл вомедоранд. Ва ҳар ки рӯйгардон мешавад, бидонад, ки Худо бениёзу ситуданист.

25.Мо паёмбаронамонро бо далелҳои равшан фиристодем ва бо онҳо китобу тарозуро низ нозил кардем, то мардум ба адолат амал кунанд ва оҳанро, ки дар он нерӯи саҳт ва мановеъе барои мардум ҳаст, фуру фиристодем, то Худо бидонад, чӣ касе ба нодида ӯро ва паёмбаронашро ёрӣ мекунад. Албатта, Худо тавонову пирӯзманд аст!

26.Мо Нӯҳу Иброҳимро ба паёмбарӣ фиристодем ва дар миёни фарзандонашон нубувват ва китоб ниҳодем. Баъзеашон ҳидоятёфтагон буданд, вале бештаринашон нофармононанд.

27.Сипас паёмбаронро пас аз онҳо фиристодем. Ва Исо ибни Марямро аз пайи онҳо равона кардем ва ба ӯ Инҷилро додем ва дар дили пайравонаш раъфату (шафқату) раҳмат ниҳодем. Ва раҳбонияте (узлат; гӯшанишинӣ), ки ба бидъат овардаанд, Мо бар онҳо муқаррар накардаем, аммо дар он хушнудии Худо меҷустанд, вале ҳаққи онро ба ҷо нагузориданд. Мо аз он миён ба касоне, ки имон оварда буданд, подош додем, вале бештаринашон нофармон буданд.

28.Эй касоне, ки имон овардаед, аз Худо битарсед ва ба паёмбараш имон биёваред, то шуморо аз раҳмати хеш ду баробар музд бидиҳад. Ва шуморо нуре ато кунад, ки дар рӯшноии он роҳ бичӯед ва биёмурзадатон, ки Худо омурзандаи меҳрубон аст,

29.то аҳли Китоб бидонанд, ки ба бахшоиши Худованд ҳеҷ дастрасӣ надоранд ва ҳаройна, ин бахшоиш ба дасти ӯст, ки ба ҳар кӣ хоҳад арзонӣ медорад ва Худоро бахшоише азим аст!

58

Сураи МУҶОДАЛА¹

(Ҷидол кардан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Худо сухани занеро, ки дар бораи шавҳараш бо ту ба муҷодала омадааст ва ба Худо шиква мекунад, шунид. Ва Худо гуфтугӯи шуморо мешунавад, ҳаройна, шунавою биноист!

2.Аз миёни шумо касоне, ки занонашонро зиҳор (монанд кардани яке аз узвҳои зан бо узви модар, ки навъе аз қасам аст) мекунад, бидонанд, ки занонашон модаронашон нашаванд, модаронашон фақат заноне ҳастанд, ки онҳоро зоидаанд ва сухане нописанду дурӯғ аст, ки мегӯянд. Ва ҳаройна, Худо аз гуноҳон ҳатман, даргузаранда аст ва омурзанда аст!

3. Онҳое, ки занонашонро зиҳор мекунад, он гоҳ аз он чӣ гуфтаанд, пушаймон мешаванд, пеш аз он ки бо якдигар тамос (мулоқоти зану шавҳарӣ) ёбанд, бояд ғулومه озод кунанд. Ин пандест, ки ба шумо медиҳанд ва Худо ба корҳое, ки мекунад, огоҳ аст!
4. Аммо касоне, ки ғулومه намеёбанд, пеш аз он ки бо якдигар тамос ёбанд, бояд ду моҳ пай дар пай рӯза бидоранд ва он кӣ натавонад, бояд шаст мискиро таъом диҳад. Ва ин ба он сабаб аст, ки ба Худову паёмбараш имон биёваред. Инҳо худуди Худост. Ва барои кофирон азобест дардовар!
5. Ҳаройна, касоне, ки бо Худову паёмбараш муҳолифат (зиддият, муқобала) меварзанд, залилу хор мешаванд, ҳамчунон, ки пешиниёнашон хор шудаанд. Мо ояте равшан нозил кардем ва кофиронро азобест хоркунанда!
6. Рӯзе, ки Худо ҳамагонро зинда мекунад, ононро аз коре, ки кардаанд, огоҳ месозад. Худо аъмоли онҳоро ҳисоб кардааст, ҳарчанд худ аз ёд бурдаанд ва Худо шоҳиду нозир бар ҳар чизест!
7. Оё надонистай, ки Худо ҳар чиро ки дар осмонҳову замин аст, медонад? Се кас бо ҳам начво (роз, сухани махфӣ) кунанд, Худованд чаҳорумини онҳост ва панҷ кас бошанд, Худованд шашумини онҳост. Ва камтар аз ин, ҳар чӣ ки бошанд ва бештар аз ин, Худо бо онҳост. Сипас ҳама ро дар рӯзи қиёмат ба корҳое, ки кардаанд, огоҳ мекунад. Ҳаройна, Худо бар ҳама чиз огоҳ аст!
8. Оё онҳоро, ки аз начво манъ шуда буданд, надидӣ, ки кореро, ки аз он манъ шуда буданд, аз сар гирифтанд ва боз ҳам барои гуноҳу душманӣ ва нофармонӣ аз паёмбар бо ҳам начво мекунад? Ва чун назди ту меоянд, ба гунае тӯро салом мегӯянд, ки Худо тӯро ба он гуна салом нагуфтааст ва дар дилҳо мегӯянд: «Чаро Худо моро ба он чӣ мегӯем, азоб намекунад?» Ҷаҳаннам барояшон кофист. Ба он дохил мешаванд ва ин бад саранҷомест!
9. Эй касоне, ки имон овардаед, агар бо якдигар начво (роз, сухани махфӣ) мекунад, дар боби гуноҳу душманӣ ва нофармонӣ аз паёмбар начво макунад, балки дар боби некиву парҳезгорӣ начво кунед. Аз он Худое, ки ҳамагон назди ӯ гирд меоед, битарсед.
10. Ҳаройна, начво кардан кори шайтон аст, ки меҳодад мӯъминонро ғамгин кунад ва ҳол он ки ҳеч зиёне ҷуз ба фармони Худованд ба онҳо намерасонад. Ва мӯъминон бояд, ки бар Худо таваккул кунанд!
11. Эй касоне, ки имон овардаед, чун шуморо гӯянд, дар маҷлисҳо ҷой боз кунед, ҷой боз кунед, то Худо дар кори шумо кушоиш диҳад ва чун гӯянд, ки бархезед, бархезед. Худо онҳое, ки имон овардаанд ва касонеро, ки дониш ёфтаанд ба дараҷоте баланд бардорад ва Худо ба корҳое, ки мекунад, огоҳ аст!
12. Эй касоне, ки имон овардаед, чун хоҳед, ки бо паёмбар начво кунед, пеш аз начво карданатон садақа бидиҳед. Ин барои шумо беҳтару покизатар аст. Ва агар барои садақа чизе наёфтед, Худо омурзандаву меҳрубон аст!
13. Оё тасдид пеш аз начво кардан садақа бидиҳед? Ҳол ки садақа надодаед ва Худо ҳам тавбаи шуморо пазируфтааст, пас намоз бигузored ва закот бидиҳед ва аз Худову паёмбараш иттиқат кунед, ки Худо ба корҳое, ки мекунад, огоҳ аст!
14. Оё надидаӣ он касонро (мунофиқонро), ки бо мардуме, ки Худо бар онҳо ҳашм гирифта буд, (яхудиён) дӯстӣ карданд? Инҳо (мунофиқон) на аз шумоянд ва на аз онҳо (яхудиён). Ва худ медонанд, ки бар дурӯғ савганд меҳӯранд.
15. Худо барояшон азобе саҳт омода кардааст. Зеро корҳое, ки мекунад, нописанд аст!
16. Аз савгандҳояшон сипаре сохтаанд. Ва аз роҳи Худо рӯй гардонидаанд. Пас, барои онҳост азобе хоркунанда!
17. Амволу авлодашон барояшон дар баробари ҳашми Худо суд накунад. Аҳли ҷаҳаннаманд ва дар он ҷовидонанд.

18.Рӯзе, ки Худо ҳамаи онҳоро зинда мекунад, ҳамчунон, ки барои шумо қасам меҳӯрданд, барои ӯ ҳам қасам хоҳанд хӯрд. Ва мепиндоранд, ки суде хоҳанд бурд. Огоҳ бошед, ки ҳаройна, онҳо дурӯғгӯенанд.

19.Шайтон бар онҳо чира (ғолиб) шудааст ва номи Худоро аз ёдашон бурдааст. Онҳо ҳизби шайтонанд. Огоҳ бош, ки ҳизби шайтон зиёнқунандагонанд!

20.Ҳаройна, касоне, ки бо Худову паёмбараш муҳолифат меварзанд, дар зумраи хоршудагонанд.

21.Худо муқаррар дошта, ки албатта, Ману паёмбаронам пирӯз мешавем! Ҳаройна, Худо тавонову пирӯзманд аст!

22.Намеёбӣ мардумеро, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон оварда бошанд, вале бо касоне, ки бо Худову паёмбараш муҳолифат меварзанд, дӯстӣ кунанд (зеро вақте ки инсон як нафарро дӯст дорад имкон надорад, ки душманони ӯро низ дӯст гирад), ҳарчанд он муҳолифон падарон ё фарзандон ё бародарон ва ё аз қабилаи онҳо бошанд². Худо бар дилашон рақами имон зада ва ба рӯҳе аз худ ёриашон кардааст ва онҳоро ба биҳиштҳое, ки дар он наҳрҳо ҷорист, дароварад. Дар он ҷо ҷовидона бошанд. Худо аз онҳо хушнуд аст ва онон низ аз Худо хушнуданд. Инҳо ҳизби Худоянд, огоҳ бош, ки ҳизби Худо, ҳаройна, растагоронанд (ноҷотёфтагонанд)!

59

Сураи Ҳашр¹ (Рондан)

Ба номи Худованди бахшояндаи меҳрубон!

1.Худовандро тасбеҳ гӯянд ҳар чӣ дар осмонҳову ҳар чӣ дар замин аст². Ва ўст пирӯзманду ҳаким!

2.ўст он Худое, ки нахустин бор касоне аз аҳли Китобро, ки кофирон буданд, аз хонаҳояшон берун ронд ва шумо намепиндоштед, ки берун раванд. Онҳо низ пиндоштанд, ки қалъаҳояшонро тавони он ҳаст, ки дар баробари (азоби) Худо ниғаҳбонашон бошад. Худо аз сӯе, ки гумонашро намекарданд бар онҳо азоб овард ва дар дилашон ваҳшат афканд, чунон ки хонаҳои худро бо дасти худ ва бо дасти мӯъминон хароб мекарданд. Пас, эй соҳибақлҳо ибрат бигиред!³

3.Агар Худо тарки диёрро бар онҳо муқаррар накарда буд, дар дунё ба азоб гирифтарашон мекард ва дар охираташон азоби оташ аст.

4.Ва ин ба ҷазои он буд, ки бо Худову паёмбараш муҳолифат карданд ва ҳар кӣ бо Худо муҳолифат меварзад, бидонад, ки албатта, Худо ба саҳтӣ уқубат мекунад!

5. Ҳар дарахти хурмоеро, ки буридед ё онро бар решааш боқӣ гузоридед, ба фармони Худо бувад, то нофармонон хор гарданд.

6.Ва он чӣ Худо аз дороияшон ба паёмбари худ ғанимат дод, он набуд, ки шумо бо асп ё шутуре бар он тохта будед, балки Худо паёмбаронашро бар ҳар ки бихоҳад, ғолиб месозад ва Худо бар ҳар чизе қодир аст!

7.Он ғанимате, ки Худо аз мардуми деҳаҳо насиби паёмбараш кардааст, аз они Худост ва паёмбар ва хешовандону ятимон ва мискинону мусофирони дар роҳ монда, то миёни тавонгаронатон даст ба даст нашавад. Ҳар чӣ паёмбар ба шумо дод биситонед ва аз ҳар чӣ шуморо манъ кард, парҳез кунед. Ва аз Худо битарсед, ки ҳаройна, Худо саҳтуқубат аст!

8.Низ ғаниматҳо аз они муҳочирони фақиронест, ки аз сарзаминашон ронда шудаанд ва онҳо дар талаби фазлу хушнудии Худоянд ва Худову паёмбарашро ёрӣ мекунанд, инҳо ростгӯенанд!

9.Ва касоне, ки пеш аз омадани муҳочирон дар диёри худ будаанд ва имон овардаанд, онҳоеро, ки ба сӯяшон муҳочират кардаанд, дӯст медоранд. Ва аз он чӣ муҳочиронро дода мешавад, дар дил

эхсоси ҳасад намекунанд ва дигаронро (муҳочиронро) бар худ тарҷеҳ (афзалият) медиҳанд, ҳар чанд худ (ансор) мӯҳтоҷ бошанд. Ва онон, ки аз бухли хеш дар амон монда бошанд, растагоронанд!

10. Касоне, ки аз паси онҳо омадаанд, мегӯянд: «Эй Парвардигори мо, мову бародарони моро, ки пеш аз мо имон овардаанд, биёмурз ва кинаи касонеро, ки имон овардаанд, дар дили мо ҷой мадеҳ. Эй Парвардигори мо, ҳаройна, ту мушфику меҳрубон ҳастӣ!»

11. Оё мунофиқонро надидаӣ, ки ба ёрони худ аз аҳли Китоб, ки кофирон буданд, ки мегуфтанд: «Агар шуморо бадарға кунанд, мо низ бо шумо берун меоем ва ба зиёни шумо аз ҳеҷ кас итоъат нахоҳем кард ва агар бо шумо ҷангиданд, ҳатман, ёриатон мекунем». Ва ҳол он ки Худо медонад, ки ҳаройна, онҳо дурӯғ мегӯянд.

12. Агар онҳоро бадарға кунанд, бо онҳо берун нашаванд. Ва агар ба ҷангашон биёянд, ёриашон намекунанд ва агар ҳам ба ёриашон бархезанд, ҳатман ба душман пушт мекунанд. Пас, рӯи ёри набинанд.

13. Тарси аз шумо дар дили онҳо бештар аз бими Худост. Зеро мардуме ҳастанд, ки ҳаройна, ба фаҳм дарнамеёбанд.

14. Онон ҳамагӣ бо шумо ҷанг намекунанд, магар дар деҳаҳое, ки қалъа дошта бошад ё аз паси девор. Онҳо саҳт бо якдигар душмананд, ту якдил мепиндориашон ва ҳол он ки дилхошон аз ҳам ҷудост, ки ҳаройна, онҳо мардуме беҳираданд.

15. Монанди онҳое ҳастанд, ки чанде пеш вуболи гуноҳи хешро чашиданд ва ба азоби дардовар низ гирифтор хоҳанд шуд.

16. Монанди шайтон, ки ба одамӣ гуфт: «Кофир шав!» Чун кофир шуд, гуфт: «Ҳаройна, ман аз ту безорам. Албатта, ман аз Худо он Парвардигори ҷаҳониён метарсам!»

17. Саранҷомашон он шуд, ки ҳарду ба оташ афтанд ва ҷовидона дар он бошанд. Ин аст ҷазои ситамкорон!

18. Эй касоне, ки имон овардаед, аз Худо битарсед. Ва ҳар кас бояд бингарад, ки барои фардоиш чӣ фиристодааст. Аз Худо битарсед, ки ҳаройна, Худо ба корҳое, ки мекунед, огоҳ аст!

19. Аз он касоне мабошед, ки Худоро фаромӯш карданд ва Худо низ чунон кард, ки худро фаромӯш кунанд. Онҳо фосиқонанд.

20. Аҳли дӯзах ва аҳли биҳишт бо ҳам баробар нестанд. Аҳли биҳишт худ комёфтагонанд.

21. Агар ин Қуръонро бар кӯҳ нозил мекардем, аз хавфи Худо онро тарсида ва шикофхӯрда медидӣ. Ва ин мисолҳост, ки барои мардум меоварем, шояд ба фикр фурӯ раванд.

22. Ёст Худои ягона, ки ҳеҷ Худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Донои ниҳону ошкор ва бахшояндаву меҳрубон аст!

23. Ёст Худои ягона, ки ҳеҷ Худое дигаре барҳақ ҷуз ӯ нест, фармонравост, пок аст, саломат аст (аз ҳар айбу нуқс), эминибаш аст, нигаҳбон аст, пирӯзманд аст, ғолибу худихтиёру бузургвор аст. Ва аз ҳар чӣ барои ӯ шарик қарор медиҳанд, пок аст!

24. Ёст Худое, ки офаридгор аст, эҷодкунанда ва суратбахш аст, номҳои некӯ ўроост. Ҳар чӣ дар осмонҳо ва замин аст, тасбеҳгӯи ӯ ҳастанд ва ӯ пирӯзманду ҳаким аст!

60

Сураи Мумтаҳана¹ (Зани имтиҳоншуда)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Эй касоне, ки имон овардаед, душмани Ману душмани худро ба дӯстӣ ихтиёр макунед. Шумо бо онон тарҳи дӯсти меафканед ва ҳол он ки онҳо ба сухани ҳаққе, ки бар шумо омадааст, имон

надоранд. Ва ба он сабаб, ки ба Худо, Парвардигори хеш имон оварда будед, Паёмбар ва шуморо берун ронданд. Агар барои чиҳод дар роҳи Ман ва талаби ризои Ман берун омадаед, дар ниҳон бо онҳо дӯстӣ макунад ва Ман ба ҳар чӣ пинҳон медоред ё ошкор месозед огоҳтарам. Ва ҳар кӣ чунин мекунад, аз роҳи рост гумроҳ гаштааст.

2. Агар бар шумо даст ёбанд, душманӣ мекунад ва ба озоратон дасту забон мекушоянд ва дӯст доранд, ки шумо низ кофир гардед.

3. Дар рӯзи қиёмат на хешовандон бароятон суд кунанд, на фарзандонатон. Худо миёнатон ҷудой меафканад ва аъмолатонро мебинад.

4. Иброҳим ва касоне, ки бо вай буданд, он гоҳ ки ба қавми худ гуфтанд, ки мо аз он шумо ва он чӣ ҷуз Худои якто мепарастед, безорем ва шуморо кофир мешуморем ва миёни мову шумо ҳамеша душманиву бадбинӣ хоҳад буд, то вақте ки ба Худои якто имон биёваред, бароятон некӯ пешвое буданд. Магар он гоҳ ки Иброҳим падарашро² гуфт, ки барои ту омурзиш металабам, зеро наметавонам азоби Худоро аз ту дафъ кунам. Эй Парвардигори мо, бар Ту таваккул кардем ва ба Ту рӯй овардем ва саранҷом Ту ҳастӣ!

5. Эй Парвардигори мо, моро зердасти кофирон магардон. Ва (гуноҳони) моро биёмурз, ки ҳаройна, Ту пирӯзманду ҳакимӣ!

6. Онҳо (Иброҳим ва пайравонаш) некӯ пешвое ҳастанд барои шумо ва барои касоне, ки ба Худову рӯзи қиёмат умед доранд ва ҳар кӣ рӯй гардонад, албатта, Худо бениёзу соҳиби шукр аст!

7. Шояд Худо миёни мову касоне, ки бо онҳо душманӣ меварзад, дӯстӣ падида оварад. Худо қодир аст ва Худо омурзандаву меҳрубон аст!

8. Худо шуморо аз некӣ кардан ва адолат варзидан ба онон, ки бо шумо дар дин ҷангидаанд ва аз сарзаминатон берун нарондаанд, боз намедорад. Ҳаройна, Худо касонеро, ки ба адолат рафтор мекунад, дӯст медорад.

9. Фақат Худо аз дӯстӣ варзидан бо касоне, ки бо шумо дар дин ҷангидаанд ва аз сарзаминатон (Макка) берунашон рондаанд ё дар берун ронданатон (аз душманонатон) пуштибонӣ кардаанд, шуморо манъ мекунад. Ва ҳар кӣ бо онҳо дӯстӣ варзад, аз ситамкорон хоҳад буд.

10. Эй касоне, ки имон овардаед, чун занони мӯъминне, ки муҳочират кардаанд, ба наздатон оянд, биозмоедашон. Худо ба имонашон донотар аст. Пас, агар донистед, ки имон овардаанд, назди кофирон бозашон магардонед. Зеро инҳо бар мардони кофир ҳалол нестанд ва мардони кофир низ бар онҳо ҳалол нестанд. Ва ҳар чӣ он кофирон барои ин гуна занон харҷ кардаанд, бипардозед. Ва агар онҳоро никоҳ кунед ва маҳрашонро бидиҳед, гуноҳе накардаед. Ва занони кофири худро нигоҳ мадоред. Ва ҳар чӣ харҷ кардаед, аз мардони кофир бихоҳед ва онҳо низ ҳар чӣ сарф кардаанд, аз шумо бихоҳанд. Ин ҳукми Худост. Худо миёни шумо ҳукм мекунад ва ӯ донову ҳаким аст!

11. Ва агар яке аз занони шумо ба кофирон пайваст ва он гоҳ ба интиқом аз кофирон бархостед, ба касоне, ки занонашон рафтаанд, ба мизони сарфе, ки кардаанд, бипардозед ва аз Худое, ки ба ӯ имон овардаед, битарсед!

12. Эй паёмбар, агар занони мӯъмин назди ту омаданд, то байъат (аҳду паймон) кунанд, ба ин шарт, ки ҳеҷ касро бо Худои барҳақ шарик накунад ва дудӣ накунад ва зино накунад ва фарзандони худро накушанд³ ва фарзандонеро, ки аз он шавҳаронашон нест, ба дурӯғ ба онҳо нисбат надиханд ва дар корҳои нек нофармонии ту накунад, бо онҳо байъат кун ва барояшон аз Худо омурзиш бихоҳ, ки ҳаройна, Худо омурзандаву меҳрубон аст⁴!

13. Эй касоне, ки имон овардаед бо мардуме, ки Худо бар онҳо ҳашм гирифтааст, дӯстӣ макунад. Инҳо аз охират навамданд, ҳамчунон ки он кофироне, ки инак, дар ғӯранд, аз охират навамданд.

Сураи САФ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Худоро тасбеҳ гӯянд ҳар чӣ дар осмонҳову дар замин аст ва ӯст пирӯзманду ҳаким!
2. Эй касоне, ки имон овардаед, чаро суханоне мегӯед², ки ичро намекунад?
3. Худованд саҳт ба ҳашм меояд, ки чизеро бигӯеду ба ҷой наёваред.
4. Ҳаройна, Худо дӯст дорад касонеро, ки дар роҳи ӯ мечанганд, саф кашида монанди деворе, ки хиштҳои онро бо ҳам пайванд дода бошанд.
5. Ва Мӯсо ба қавми худ гуфт: «Эй қавми ман, чаро маро меозоред, ҳол он ки медонед, ки ҳаройна, ман паёмбари Худо бар шумо ҳастам?» Чун аз ҳақ рӯй гардониданд, Худо низ дилҳояшонро аз ҳақ бигардонид. Ва Худо мардуми нофармонро ҳидоят намекунад.
6. Ва Исо бинни Марям гуфт: «Эй бани Исроил, ҳаройна, ман паёмбари Худо бар шумо ҳастам. Тавротеро, ки пеш аз ман будааст, тасдиқ мекунам ва ба паёмбаре, ки баъд аз ман меояд ва номаш Аҳмад аст, хушхабаратон медиҳам». Чун он паёмбар бо оёти равшани худ омад, гуфтанд: «Ин ҷодуест ошкор!»
7. Кист ситамкортар аз он кас, ки ба Худо дурӯғ мебандад, дар ҳоле ки ӯро ба Ислому даъват мекунад? Ва Худо ситамкоронро ҳидоят намекунад.
8. Меҳроҳанд нури Худоро ба даҳонҳои он хомӯш кунанд, вале Худо комилкунандаи нури хеш аст, агарчи кофиронро нохуш ояд.
9. ӯст он Худое ки паёмбари Худо ҳамоно ба ҳидоят ва дини ростин бифиристонд, то ӯро бар ҳамаи динҳо пирӯз гардонад, ҳарчанд мушрикони нохуш ояд.
10. Эй касоне, ки имон овардаед, оё шуморо ба тичорате, ки аз азоби дардовар раҳоятон диҳад, роҳ бинамоем?
11. Ба Худову паёмбараш имон биёваред ва дар роҳи Худо бо молу ҷони хеш ҷиҳод кунед. Ин барои шумо беҳтар аст, агар доно бошед.
12. Гуноҳони шуморо меомурзад ва ба бихиштҳое, ки дар дарунаш наҳрҳо ҷорист ва низ хонаҳое хушӯ покиза дар бихиштҳои ҷовидон дохил мекунад. Ин пирӯзии бузургест.
13. Ва неъмате дигар, ки дӯсташ медоред: нусратест аз ҷониби Худованд ва ба пирӯзии наздик (фатҳи Макка) мӯъминонро хабари хуш деҳ.
14. Эй касоне, ки имон овардаед, ёварони Худо бошед, ҳамчунон ки Исо ибни Марям ба ҳавориён (ёварон) гуфт: «Чӣ касоне ёварони ман дар роҳи Худоянд?» Ҳавориён гуфтанд: «Мо ёварони Худо ҳастем. Пас, гурӯҳе аз бани Исроил имон оварданд ва гурӯҳе кофир шуданд. Мо, касонеро, ки имон оварда буданд, бар зидди душманонашон мадад кардем, то пирӯз шуданд.

62

Сураи Ҷумъа¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Худоро тасбеҳ гӯянд ҳар чӣ дар осмонҳову ҳар чӣ дар замин аст, он фармонравои пок аз айбро, он пирӯзманди ҳақимро!
2. ӯст Худое, ки ба миёни мардуме бесавод паёмбаре аз ҳудашон фиристонд, то оёташро бар онҳо бихонад ва онҳоро покиза созад ва китобу ҳикматашон биёмузонад. Агарчи пеш аз он дар гумроҳии ошкор буданд.

3. Ва бар гурӯҳе дигар (аз бани Одам) аз онҳо, ки ҳанӯз бо онҳо напайваस्ताанд (яъне, ҳанӯз ба дунё наомадаанд). Ва ўст пирӯзманду ҳақим!
4. Ин бахшоиши Худост, ки ба ҳар кӣ хоҳад, медиҳад ва Худоро бахшоише бузург аст.
5. Мисоли касоне, ки Таврот ба онҳо дода шуда ва ба он амал намекунанд, мисли он ҳар аст, ки китобҳоеро ҳамл мекунад. Бад мисолест мисоли мардуме, ки оёти Худоро дурӯғ мешуморидаанд. Ва Худо ситамкоронро ҳидоят намекунад.
6. Бигӯ: «Эй қавми яҳуд, ҳар гоҳ мепиндоред, ки ҳаройна, шумо дӯстони Худо ҳастед, на мардуми дигар, пас орзуи марг кунед, агар рост мегӯед!»
7. Ва онон ба сабаби аъмоле, ки пеш аз ин кардаанд, ҳаргиз орзуи марг нахоҳанд кард ва Худо ба ситамкорон доност!
8. Бигӯ: «Ҳаройна, он марге, ки аз он мегурезед, шуморо, ҳатман, дархоҳад ёфт ва сипас назди он донои ниҳону ошкоро баргардонда мешавад, то ба корҳое, ки кардаед огоҳатон созад.
9. Эй касоне, ки имон овардаед чун азони намози рӯзи ҷумъа гуфта шавад, ба намоз биширобед² ва хариду фурӯшро тарк кунед. Агар доно бошед, ин кор (чизе, ки ба иҷрои он дастур дода мешавад) бароятон беҳтар аст.
10. Ва чун намоз поён ёфт, (аз пайи ризку рӯзӣ) дар замин пароканда шавед ва ризқи Худо талаб кунед ва Худоро (бо дил ва забон) бисёр (натанҳо дар вақтҳои намозҳои панҷ- вақта) ёд кунед³, бошад, ки растагор шавед!
11. Ва чун тиҷорате ё бозие бинанд, пароканда мешаванд ва ба ҷониби он мераванд ва туро ҳамчунон истода раҳо мекунанд⁴? Бигӯ: «Он чӣ дар назди Худост, аз бозиву тиҷорат беҳтар аст». Ва Худо беҳтарини рӯзидиҳандагон аст!

63

Сураи МУНОФИҚУН¹ (Дурӯяхо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Чун мунофиқон назди ту оянд, гӯянд: «Шаҳодат (гувоҳӣ) медиҳем, ки ту ҳаройна, паёмбари Худо ҳастӣ». Албатта, Худо медонад, ки ту паёмбараш ҳастӣ ва Худо шаҳодат медиҳад, ки ҳаройна, мунофиқон дурӯғгӯянд.
2. Аз савгандҳои худ сипаре сохтанд ва аз роҳи Худо боздоштанд ва ба ҳақиқат он чӣ мекунанд, нописанд аст.
3. Ин ба он сабаб аст, ки ҳаройна, онҳо имон оварданд, сипас кофир шуданд. Худо низ бар дилҳояшон мӯҳр ниҳод ва онон дарнамеёбанд.
4. Чун онҳоро бубинӣ, туро аз зоҳирашон хуш меояд ва чун сухан бигӯянд, ба суханашон гӯш медиҳӣ. Гӯё ки ҳаройна, онҳо ҷӯбҳое ҳастанд ба девор така дода. Ҳар овозеро ба зиёни худ мепиндоранд. Онҳо душманонанд. Аз онҳо ҳазар кун. Худо бидушадон. Ба кучо қачрав мешаванд?
5. Чун ба онҳо гуфта шавад, ки биёед, то паёмбари Худо бароятон омурзиш бихоҳад, сар мепечанд. Мебинӣ, ки рӯйгардониву кибр мекунанд.
6. Таовфуте накунад, чи барояшон омурзиш бихоҳӣ, чи омурзиш нахоҳӣ. Худо нахоҳад омурзидашон. Ва ҳаройна, Худо мардуми нофармонро ҳидоят намекунад!
7. Инҳо ҳамонҳоянд, ки мегӯянд: «Бар онҳо, ки гирди паёмбари Худоянд, чизе надихед, то аз гирдаш пароканда шаванд». Ва ҳол он ки ҳазинаҳои осмонҳову замин аз онҳо Худост, вале мунофиқон намефаҳманд!

8. Мегӯянд: «Чун ба Мадина бозгардем, соҳибони иззат хору залилҳоро аз он ҷо ҳатман берун хоҳанд кард». Иззат аз они Худову паёмбараш ва мӯъминон аст. Вале мунофиқон намедонанд.

9. Эй касоне, ки имон овардед, амволу авлодатон шуморо аз зикри Худо ба худ машғул надорад, ки ҳар кӣ чунин кунад, зиёнкор аст.

10. Аз он ҷӣ рӯзиятон додем, дар роҳи Худо садақа кунед, пеш аз он ки яке аз шуморо марг фаро расад ва бигӯяд: «Эй Парвардигори ман, чаро марги маро андаке ба дертар наяндохтӣ, то садақа диҳам ва аз шоистагон бошам?»

11. Чун касе ачалаш фаро расад, Худо марги ӯро ба таъхир (дертар) намеяфканад. Ва Худо ба корхое, ки мекунад, огоҳ аст!

64

Сураи ТАҒОБУН¹

(Мағбунӣ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Худоро тасбеҳ мегӯянд ҳар ҷӣ дар осмонҳову ҳар ҷӣ дар замин аст. Фармонравой аз они ӯст ва ҳамд сазовори ӯст ва ӯ ба ҳар чизе тавоност!

2. ӯст, ки шуморо биёфарид. Баъзе аз шумо кофир ва баъзе мӯъминанд. Ва корхое, ки мекунад, мебинад!

3. Осмонҳову заминро барҳақ биёфарид ва шуморо тасвир кард ва некӯ тасвир кард. Ва саранҷоми ҳама ба сӯи ӯст!

4. Ҳар чиро дар осмонҳову замин аст, медонад ва ба он ҷӣ пинҳон медоред ё ошкор месозед, огоҳ аст. Ва Худо ба ҳар ҷӣ дар дилҳо мегузарад, олим аст!

5. Оё шуморо хабари касоне, ки аз ин пеш кофир шуда буданд, нарасидааст? Уқубати (ногувори) амалашонро чашиданд ва онҳоро азобе дардовар аст.

6. Ин ба ҷазои он буд, ки ҳаройна, паёмбаронашон бо далелҳои равшан бар онон фиристода шуданд: Ва онҳо гуфтанд: «Оё одамиён моро ҳидоят мекунанд?» Пас, инкор карданд ва рӯй гардониданд ва Худо бениёз асту тавонгар ва сазовори ситоиш аст.

7. Кофирон пиндоштанд, ки онҳо ҳаргиз зинда карда намешаванд. Бигӯ: «Оре, ба Парвардигорам савганд, ки шуморо, ҳатман, зинда хоҳад кард, то ба корхое, ки кардаед, ҳатман, огоҳ созад. Ва ин бар Худо осон аст».

8. Пас, ба Худову паёмбараш ва ин нур, (Қуръон) ки нозил кардем, имон биёваред. Ва Худо ба корхое, ки мекунад, огоҳ аст!

9. Рӯзе, ки ҳамаи шуморо дар маҳшар гирд оварад, он рӯз, рӯзи зиён (барои кофирон ва суд барои мӯъминон) аст. Ва ҳар кӣ ба Худо имон биёварад ва кори шоиста кунад, гуноҳонашро мебахшад ва ба бихиштхое, ки дар онҳо нахрҳо ҷорист, дохил кунад. Он ҷо ҷовидона хоҳад буд. Ин комёбии бузургест!

10. Ва онон, ки куфр варзиданд, ва оёти Моро дурӯғ шумориданд, аҳли оташанд. Дар он ҷовидонаанд ва ҷаҳаннам бад саранҷомест!

11. Ҳеч мусибате ҷуз ба фармони Худо ба касе намерасад. Ва ҳар кӣ ба Худо имон биёварад, Худо қалбашро ҳидоят мекунад. Ва Худо ба ҳар чизе доно аст!

12. Худоро итоъат кунед ва паёмбарро итоъат кунед. Пас, агар шумо рӯй гардонед, ҳаройна, ба фиристодаи Мо вазифае ҷуз расонидани паёми ошкор нест.

13. Худои яктост, ки ҳеч Худое барҳақ ҷуз ӯ нест. Пас, мӯъминон бояд бар Худои якто таваккул кунанд.

14. Эй касоне, ки имон овардаед, ҳаройна, баъзе аз занону фарзандонатон душмани шумо ҳастанд. Аз онҳо ҳазар кунед. Ва агар афв кунед ва чапм бипӯшеду гуноҳашонро пӯшида доред, ҳаройна, Худо омурзандаву меҳрубон аст!
15. Чуз ин нест, ки амволу авлоди шумо озмоише ҳастанд. Ва ҳол он ки музди фаровон назди Худост.
16. То тавонед, аз Худо битарсед ва гӯш фаро доред ва итоъат кунед ва ба суди (манфиъат) худ аз молатон хайр кунед. Ва онон, ки аз хирси нафси хеш дар амон мондаанд, растагоронд.
17. Агар ба Худо қарзу-л-ҳасана (садақа дар роҳи Худо) диҳед, бароятон ду баробараш хоҳад кард. Ва шуморо меомурзад, ки ӯ шукркунандаву (қадршинос) бурдбор аст.
18. Донои нихону ошкор аст, пирӯзманду ҳаким аст!

65

Сураи ТАЛОҚ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Эй паёмбар агар занонро талоқ медиҳед, ба вақти идда² талоқашон диҳед. Ва шумори иддаро ниғаҳ доред. Ва аз Худои якто- Парвардигоратон битарсед. Ва ононро аз хонаҳояшон берун накумед: Ва аз хона берун нараванд, магар он ки ба ошкоро коре зишт кунанд. Инҳо аҳкоми Худованд аст ва ҳар кӣ аз он таҷовуз кунад, ба худ ситам кардааст. Ту чӣ донӣ, шояд Худо аз ин пас амре тоза падида оварад.
- 2.Ва чун ба поёни муддат расиданд ё ба ваҷҳе некӯ нигоҳашон доред ё ба ваҷҳе некӯ аз онҳо ҷудо шавед ва ду тани одил аз худатонро ба гувоҳӣ гиред. Ва барои Худо гувоҳиро ба ростӣ адо кунед. Ҳар киро ба Худову рӯзи қиёмат имон дорад, инчунин панд медиҳанд. Ва ҳар кӣ аз Худо битарсад, барои ӯ, барои берун шудан (аз ҳар мушките) роҳе қарор хоҳад дод
- 3.ва аз ҷое, ки гумонашро надорад рӯзияш медиҳад. Ва ҳар кӣ ба Худо таваккул кунад, Худо ӯро кофист. Ҳаройна, Худо кори худро ба иҷро мерасонад. Ва ҳар чизро андозае қарор додааст.
- 4.Агар дар шубҳа ҳастед аз миёни занонатон аз онҳое, ки аз ҳайз маъъюс шудаанд ва онҳое, ки ҳанӯз ҳайз надидаанд, иддаашон се моҳ аст ва иддаи занони ҳомила ҳамон ваъзи ҳамл (таваллуд) аст. Ва ҳар ки аз Худо битарсад, Худо қорашро осон хоҳад кард.
- 5.Ин фармони Худост, ки бар шумо нозил кардааст. Ва ҳар ки аз Худо битарсад, гуноҳашро аз ӯ дур мекунад ва ӯро подоше бузург медиҳад.
6. Ҳар ҷо, ки худ сукунат ихтиёр кардед, онҳоро низ ба қадри тавоноии худ манзил диҳед. Ва ба онҳо зиён нарасонед, то дар машаққат қарорашон диҳед. Ва агар ҳомила буданд, нафақаашонро бидиҳед, то ин ки таваллуд кунанд. Ва агар фарзанди шуморо шир медиҳанд, муздашонро бидиҳед ва бо тарзи некӯ бо якдигар тавофуқ кунед. Ва агар ба тавофуқ нарасидед, аз зани дигар бихоҳед, ки кӯдакро шир диҳад.
- 7.Ҳар молдоре аз моли худ нафақа диҳад ва касе, ки тангдаст бошад, аз ҳар чӣ Худо ба ӯ додааст, нафақа диҳад. Худо ҳеҷ касро ғайри он андоза, ки ба ӯ додааст, вазифадор намесозад ва ба зудӣ Худо пас аз саҳтӣ осонӣ пеш орад.
- 8.Чӣ басо мардуми деҳае, ки аз фармони Парвардигорашон ва паёмбаронаш саркашӣ карданд. Он гоҳ Мо саҳт ба ҳисобашон расидем ва ба азобе вазнин азобашон кардем.
- 9.Пас, уқубати амали худро чашиданд. Оқибати қорашон зиёнкорӣ буд.
10. Худованд барояшон азобе саҳт омода кард. Пас, эй хирадмандоне, ки имон овардаед, аз Худо битарсед. Худо бар шумо Қуръонро нозил кардааст.
11. Ва Паёмбаре, ки оёти равшани Худоро бароятон меҳонад, то касонеро, ки имон овардаанд ва қорҳои шоиста кардаанд, аз торикӣ ба рӯшноӣ оварад ва ҳар киро ба Худо имон оварад ва қоре

шоиста кунад, ба биҳиштҳое медаровард, ки дар онҳо нахрҳо ҷорист, ҳамеша дар он ҷо бимонанд ва Худо рӯзияшонро неку гардонад.

12. Худост, ки ҳафт осмону монанди онҳо замин биёфарид. Фармони ӯ миёни осмонҳову замин ҷорист, то бидонед, ки ҳаройна, Худо ба ҳар чиз қодир аст ва ҳаройна, ба илм бар ҳама чиз ихота дорад.

67

Сураи ТАҲРИМ¹ (Ҳаром кардан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1.Эй паёмбар, чаро чизеро, ки Худо бар ту ҳалол кардааст, ба хотири хушнуд сохтани занонат бар худ ҳаром мекунӣ? Ва Худо омурзанда ва меҳрубон аст!

2.Худо барои шумо кушодани савгандҳоятонро муқаррар доштааст. Худост ёвари шумо, ўст донову ҳаким!

3.Он гоҳ ки Паёмбар бо яке аз занони худ розе дар миён ниҳод, чун он зан он роз бо дигаре боз гуфт, Худо паёмбарро аз он огоҳ сохт ва ӯ баъзе аз он розро бар он зан ошкор кард ва аз ифшои пораи дигар худдорӣ кард. Чун ўро аз он хабар дод, гуфт: «Чӣ касе туро аз ин мочаро огоҳ кардааст?» Гуфт: «Он Худои донои огоҳ ба ман хабар додааст».

4.Агар шумо ду зан тавба кунед, беҳтар аст, зеро дилҳоятон аз ҳақ (каме) бозгаштааст. Ва агар барои озораш ҳамдаст шавед, Худо ёвари ўст ва низ Ҷабраил ва мўъминони шоиставу фариштагон аз он пас ёвари он хоҳанд буд.

5.Шояд агар шуморо талоқ гўянд, Парвардигораш ба ҷойи шумо заноне беҳтар аз шумо барояш бидиҳад. Заноне мусалмон, мўъмин, фармонбардор, тавбакунанда, аҳли ибодату рӯзагир, хоҳ шавҳар карда, хоҳ бокира.

6.Эй касоне, ки имон овардаед, худ ва хонаводаи худро аз оташе, ки ҳезуми он мардум ва сангҳо ҳастанд, нигаҳ доред. Фариштагоне дуруштгуфтору саҳтгир бар он оташ муваккаланд (гумоштаанд). Ҳар чӣ Худо биғўяд, нофармонӣ намекунанд ва ҳамон мекунанд, ки ба он амр шудаанд.

7.Эй кофирон, дар он рӯз узр махоҳед. Фақат барои коре, ки кардаед, ҷазо дода мешавед.

8.Эй касоне, ки имон овардаед, ба даргоҳи Худо тавба кунед, тавбае аз рӯи ихлос. Бошад, ки Парвардигоратон гуноҳонатонро маҳв (дур) кунад ва шуморо ба биҳиштҳое дохил кунад, ки дар он нахрҳо ҷорист. Дар он рӯз Худо паёмбар ва касонеро, ки бо ҳамроҳии ӯ имон овардаанд, хору зор накунад ва нурашон пешопеш аз самти росташон дар ҳаракат бошад. Мегўянд: «Эй Парвардигори мо, нури моро барои мо ба камол расон ва моро биёмурз, ки ҳаройна, ту бар ҳар коре тавоно ҳастӣ!»

9.Эй Паёмбар, бар кофирону мунофиқон чиҳод кун ва бар онҳо саҳт бигир. Ҷойгоҳашон ҷаҳаннам аст, ки бад саранҷомест!

10. Худо барои кофирон мисоли зани Нўҳу зани Лутро меоварад, ки ҳар ду дар никоҳи ду тан аз бандагони солеҳи Мо буданд ва ба он ду хиёнат карданд. Ва онҳо натавонистанд аз занони худ дафъи азоб кунанд ва гуфта шуд: «Бо дигарон ба оташ дароед!»

11. Ва Худо барои касоне, ки имон овардаанд, зани Фиръавнро мисол меорад, он гоҳ ки гуфт: «Эй Парвардигори ман, барои ман дар биҳишт назди худ хонае бино кун ва маро аз Фиръавн ва амалаш наҷот деҳ, маро аз мардуми ситамкор бираҳон!»

12. Ва Марям духтари Имронро, ки шармгоҳи хешро аз зино ниғаҳ дошт ва Мо аз рӯҳи Худ дар он дамидем. Ва ӯ калимоти Парвардигори худ ва китобхояшро тасдиқ кард. Ва ӯ аз фармонбардорон буд.
13. Чи ба роз сухан гӯед ва чи ошкоро, ҳаройна, ӯ ба ҳар чӣ дар дилҳо мегузарад доност.
14. Оё он зоте, ки (махлуқотро) офарида намедонад? Ҳол он ки ӯ бориқбину огоҳ аст.
15. ӯст, ки заминро роми шумо гардонид. Пас, ба рӯй он сайр кунед ва аз ризки Худо бихӯред. Чун аз қабр берун оед, ба сӯи ӯ меравед.
16. Оё аз он зоте, ки дар осмон аст, эмин нишастаед, ки шуморо дар замин фурӯ барад, пас ногаҳон замин меларзад.
17. Ё аз он зоте, ки дар осмон аст, эмин нишастаед, ки ногоҳ бода ҳамроҳ ба сангрез бар сари шумо фиристад? Ба зудӣ хоҳед донист, ки бим додани Ман чӣ гуна аст.
18. Албатта, касоне, ки пеш аз онҳо буданд, паёмбаронро дурӯғӣ бароварданд. Пас, азоби ман чӣ гуна буд!
19. Оё паррандагонеро, ки бол кушуда ва бол кашида бар болои сарашон дар парвозанд, надидаанд? Онҳоро чуз Худои Раҳмон касе дар ҳаво нигоҳ натавонад дошт. Ҳаройна, ӯст, ки ба ҳама чиз биност!
20. Оё онон, ки ёрони шумоянд, тавонанд дар боробари Худо ёриатон кунанд? Кофирон дар фиребе беш нестанд.
21. Оё кист он зоте, ки ба шумо рӯзӣ диҳад, агар ӯ рӯзии хеш боздорад? Балки, дар саркашиву дурӣ аз ҳақ пойдор меистанд.
22. Оё он касе, ки нагунсор (хамшуда) ба рӯй афтода роҳ меравад, ҳидоятёбандатар аст ё он ки бар пой истода ва ба роҳи рост меравад?
23. Бигӯ: «ӯст, ки шуморо офаридааст ва гӯшу чашму дил додааст. Чӣ андак шукр мегузored!»
24. Бигӯ: «ӯст, ки шуморо дар замин офарид ва дар қиёмат назди ӯ гирд оварда мешавад».
25. Меғӯянд: «Агар рост меғӯед, ин ваъда чӣ вақт фаро мерасад?»
26. Бигӯ: «Ҳаройна, илми он (қиёмат) назди Худост ва ҳаройна, ман бимдиҳандае ошкорам».
27. Пас, чун кофирон онро (азоби қиёматро) наздик бубинанд (аз дидани азоб), чеҳраашон гирифта шавад (ва ҳоли инсонеро пайдо мекунанд, ки ўро ба қатлгоҳ мебаранд). Ва ба онҳо гуфта мешавад: «Ин аст он чӣ ботилаш мехондед (ва ба фаро расидан ва дидани он шитоб меварзидед)!»
28. Бигӯ: «Ҳабар диҳед, ки агар (фаразан) Худо марову ҳамроҳонамро (ки имон овардаанд) ҳалок кунад ё бар мо раҳмат оварад, чӣ касе кофиронро аз азоби дардовар мераҳонад²?»
29. Бигӯ: «ӯ Худои Раҳмон, аст ба ӯ имон овардем ва бар ӯ таваккул кардем. Ва ба зудӣ, хоҳед донист, ки чӣ касе дар гумроҳии ошкор аст!»
30. Бигӯ: «Ҳабар диҳед, агар обатон дар замин фурӯ равад, чӣ касе шуморо оби равон хоҳад дод?»

68

Сураи Қалам¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Нун, савганд ба қалам ва он чӣ менависанд,
2. ки ту ба фазли Парвардигорат девона нестӣ
3. ва ҳаройна, турост, бе шак, мукофоте поённопазир
4. ва ҳаройна, турост ҳулқа азим.
5. Ба зудӣ ту мебинӣ ва онҳо низ мебинанд,
6. ки девонагӣ дар кадом яке аз шумост.

7. Албатта, Парвардигори ту бехтар медонад чӣ касе аз роҳи ӯ гумроҳ гашта ва ӯ ба роҳёфтагон донотар аст.
8. Пас, ба дурӯғ шуморандагон итоъат макун.
9. Дӯст доранд, ки нармӣ кунӣ, то нармӣ кунанд.
10. Аз ҳар фурӯмое (пасте), ки бисёр савганд меҳӯрад, пайравӣ макун:
11. айбҷӯе, ки барои суханчинӣ ин ҷову он ҷо меравад,
12. Боздоранда аз хайр, аз ҳад гузаранда, гунаҳкор,
13. дағалмарде, ношинохтанасаб,
14. ба он ҷиҳат, ки соҳиби молу фарзанд аст.
15. Чун оёти Мо бар ӯ хонда шавад, гӯянд: «Афсонаҳои пешиниён аст»
16. Ба зудӣ бар биниаш доғ гузорем.
17. Ҳаройна, Мо онҳоро озмудаем, чунон ки соҳибони он бўстонҳоро озмудем. Он гоҳ, ки қасам хӯрданд, ки фардо бомдод меваҳоро хоҳанд чид.
18. Ва иншоаллоҳ нагуфтанд.
19. Пас, шабҳангом, ки ба хоб буданд, офате аз осмон омад,
20. ва бўстонҳо сиёҳ шуд.
21. Ва саҳаргоҳон якдигарро нидо доданд:
22. «Агар мехоҳед мева бичинед, бомдодон ба киштзори худ биравед!»
23. Ба роҳ афтоданд ва оҳиста мегуфтанд:
24. ки имрӯз набояд бенавое ба бўстони шумо дарояд.
25. Субҳгоҳон ба ин оҳанг, ки метавонанд бенаворо манъ кунанд, берун шуданд.
26. Чун бўстонҳои худро диданд, гуфтанд: «Роҳро гум кардем.
27. Балки, мо аз ҳосил маҳрумшудаем».
28. Некмардашон гуфт: «Шуморо нагуфтам, чаро Худоро тасбеҳ намегӯед?»
29. Гуфтанд: «Пок аст Парвардигори мо, ҳаройна, мо ситамкор будаем».
30. Пас, забон ба маломати якдигар кушуданд.
31. Гуфтанд: «Вой бар мо, ҳаройна, мо мардуме саркаш будаем,
32. бошад, ки Парвардигори мо дар иваз, чизе бехтар аз он моро диҳад.
- Ҳаройна, Мо ба Парвардигори худ рӯй овардаем!»
33. Инчунин аст азоб! Ва агар бидонанд, азоби охират бузургтар аст!
34. Ҳаройна, барои парҳезгорон дар назди Парвардигорашон бўстонҳоест пурнеъмат.
35. Оё бо таслимшудагон чун ба гунаҳкорон рафтор мекунем?
36. Шуморо чӣ шудааст? Чӣ сон доварӣ мекунед?
37. Оё шуморо китобест, ки аз он меҳонед?
38. Ва ба таҳқиқ, ҳар чӣ ихтиёр кунед, дар он ҳаст?
39. Ё ба Мо паймоне, ки то рӯзи қиёмат боқӣ монад, бастаед, ки ҳаройна, ба ҳар чӣ ҳукм кунед, ҳаққи шумо бошад?
40. Аз онҳо бипурс, кадом якашон зомини чунин паймонест?
41. Ё онҳоро шариконест? Агар рост мегӯянд, шарикони худро биёваранд.
42. Рӯзе, ки он воқеаи азим падидор шавад (қиёмат) ва онҳоро ба сачда фаро хонанд, вале натавонанд.
43. Ваҳшат дар чашмонашон пайдост, хорӣ бар онҳо ғолиб шудааст, пеш аз ин низ онҳоро дар айнаи тандурустӣ ба сачда даъват карда буданд (аммо дар дунё имтиноъ меварзиданд, акнун Худованд дар рӯзи қиёмат қудрати сачда карданро аз онҳо мегирад, то сачда карда натавонанд).

- 44.Пас, Маро бо онҳо, ки ин суханро (Қуръонро) дурӯғ мебароранд, вогузор (Ман худ медонам, ки бо онҳо чи кор кунам), то андак – андак, чунон ки дарнаёбанд (огоҳ нашаванд), ба азоб гиремашон
- 45.ва ба онҳо мӯҳлат диҳам (ва дар азобашон шитоб нахоҳем кард). Албатта, тадбири Ман тадбири устувор аст (ва касе аз он раҳой надорад).
- 46.Ё аз онон музде талабидай (дар ивази таблиғи рисолат) ва акнун аз адои он дар ранҷанд?
- 47.Ё илми ғайб медонанд ва (он чиро, ки меғӯянд) онҳоянд, ки менависанд?
- 48.Дар баробари фармони Парвардигорат собир (ва дар кори таблиғ муқовим ва устувор) бош ва чун соҳиби моҳи² мабош, ки бо диле пурандӯх нидо баровард.
- 49.Агар неъмат Парвардигораш набуд, дар айни бадҳолӣ ба саҳрое беобу гиёҳ меафтод.
- 50.Пас, Парвардигораш ўро ихтиёр кард ва дар зумраи солаҳонаш даровард³.
- 51.Ва кофирон чун Қуръонро шуниданд, наздик буд, ки туро бо чашмони худ билағжонанд⁴ ва меғӯянд, ки ў девона аст
- 52.ва ҳол он ки Қуръон барои ҷаҳониён фақат панд аст!

69

Сураи ҲОҚҚА¹

(Рӯзи барҳақ, рӯзи қиёмат)

Ба номи Худованди бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Он рӯзи барҳақ!
- 2.Чист он рӯзи барҳақ?
- 3.Ва чӣ донӣ, ки он рӯзи барҳақ чист²?
- 4.Қавми Самуду Од рӯзи растохезро дурӯғ шумориданд.
- 5.Пас, аммо қавми Самуд ба он бонги саҳт ҳалок шуданд.
- 6.Ва аммо қавми Од бо вазиши боди сар-сар (саҳт) ба ҳалокат расиданд.
- 7.Он азобро ҳафт шабу ҳашт рӯз пай дар пай бар онон фиристод. Он қавмро чун танаҳои пӯсидаи дарахти хурмо медидӣ, ки афтадаанду мурдаанд.
- 8.Оё касеро мебинӣ, ки аз онҳо бар ҷой монда бошад?
- 9.Ва Фиръавну мардуме, ки пеш аз ў буданд ва низ мардуми Мӯтафиқа² гунаҳкор омаданд.
- 10.Фиристодаи Парвардигорашонро нофармонӣ карданд ва Худо низ ононро ба саҳтӣ фуру гирифт.
- 11.Чун об туғён кард, шуморо ба киштӣ савор кардем,
- 12.то онро мояи пандатон гардонем ва ғўшнигаҳдорандаи панд онро фаро гирад.
- 13.Чун як бор дар сур дамида шавад
- 14.ва замини кӯҳхоро баргиранд ва якбора дарҳам кӯбанд,
- 15.он рӯз он ҳодиса ба вуқӯъ пайваста бошад
- 16.ва осмон, ки дар он рӯз суст шудааст, бишикофад.
17. Ва фариштагон дар атрофи осмон бошанд, Ва дар он рӯз ҳашт тан аз онҳо арши Парвардигоратро бар болои сарашон мебардоранд.
- 18.Он рӯз шуморо пеш оваранд ва ҳеҷ чизи шумо ниҳон намонад.
- 19.Аммо ҳар кас, ки номаи аъмолашро ба дасти росташ диҳанд, меғӯяд: «Номаи маро бигиреду бихонед.
- 20.Ман яқин доштам, ки ҳисоби худро хоҳам дид».
- 21.Пас, ў дар як зиндагии писандидаву хуш хоҳад буд
- 22.дар биҳиште оӣ,
- 23.ки меваҳои дастрас бошад.

24. Бихӯреду биёшомед, гуворо бод шуморо. Инҳо мукофоти аъмолест, ки дар айёми гузашта ба ҷой меоваред!»
25. Аммо он кас, ки номаи аъмолашро ба дасти чапаш диҳанд, мегӯяд: «Эй кош, номаи маро ба дасти ман надода буданд
26. ва надоништа будам, ки ҳисоби ман чист!
27. Эй кош, ҳамон марг мебуду бас!
28. Дороии ман маро суд набахшид,
29. қудрати ман аз дасти ман баргирифт!»
30. «Бигиредаш занҷираш кунед!
31. Ва ба ҷаҳаннамаш дароред!
32. Ва ўро бо занҷире ба дарозои ҳафтод зироъ (аз оринҷ то ангушт) бикашед!
33. Зеро ба Худои бузург имон надошт
34. ва ба таъом додан ба мискинон касеро тарғиб намекард.
35. Дар он рӯз дар он ҷо ҳеҷ дӯсте нахоҳад дошт.
36. Таъомаш чизе ҷуз чирку хуни аҳли дӯзах нест.
37. Танҳо хатокорон аз он таъом меҳӯранд.
38. Пас, савганд ба он ҷӣ мебинед
39. ва он ҷӣ намебинед,
40. ки албатта, ин ҳаройна, сухани фиристодае бузургвор аст,
41. на сухани шоъире. Ҷӣ андак имон меоваред!
42. Ва низ сухани коҳине (фолбин, ҷодугар) нест. Ҷӣ андак панд мегиред!
43. Аз ҷониби Парвардигори ҷаҳониён нозил шуда аст.
44. Агар паёмбар баъзе суханонро бофта бар мо мебад,
45. ҳаройна, бо қудрат ўро фуру мегирифтем,
46. сипас, ҳаройна, раги дилашро пора мекардем
47. ва ҳеҷ як аз шуморо тавони он набувад, ки монев шавад.
48. Ва албатта, Қуръон барои парҳезгорон пандест.
49. Мо, ҳаройна, медонем, ки аз миёни шумо касоне ҳастанд, ки такзиб мекунанд (дурӯғ мешуморанд).
50. Ва албатта, Қуръон кофиронро мояи пушаймонӣ аст.
51. Ва он, ҳаройна, сухани ҳақ ва яқин аст.
52. Пас, ба номи Парвардигори бузургат тасбеҳ бигӯй.

70

Сураи МАЪОРИҚ¹

(Осмонҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Пурсандае аз азобе пурсид, ки
2. бар кофирон фуруд хоҳад омад, ки кас онро дафъ натавонад кард
3. аз ҷониби Худо, ки соҳиби осмонҳост².
4. Дар рӯзе, ки миқдораш панҷоҳ ҳазор сол аст³, фариштагон ва рӯҳ ба он боло раванд.
5. Пас, сабр кун, сабре некӯ.
6. Албатта, онҳо он рӯзро дур мебинанд
7. ва мо наздикаш мебинем
8. рӯзе, ки осмон чун филиз гудохта гардад

- 9.ва кӯҳҳо чун пашм (дар сабуки)
- 10.ва ҳеч хешованде аз ҳоли хешованди худ напурсад,
- 11.якдигарро баробари чашмашон оранд. Гунаҳкор дӯст дорад, ки хештанро бозхарад аз азоби он рӯз ба фарзандонаш
- 12.ва занаш ва бародараш
- 13.ва аширааш (хешонаш), ки ўро макон додааст.
14. ва ҳамаи онҳо, ки дар рӯи заминанд сипас, наҷот ёбад.
- 15.Ҳаргиз на, ки албатта, он шўълаи оташ аст,
- 16.пусти сарро меканад,
- 17.ҳар киро, ки ба ҳақ иъроз (пушт) кард ва аз фармон сар печид, ба худ меҳонад
- 18.ва онро, ки гирд меоварду (молу сарваташро) чой мекард.
19. Албатта, одамиро ҳарису бесабр офарида шудааст.
20. Чун шарре (бадие) ба ў расад, беқарорӣ кунад.
- 21.Ва чун моле ба дасташ афтад, бахилӣ мекунад,
22. магар намозгузорандагон:
- 23.онон, ки ба намоз мудовомаат (давом) мекунанд
24. ва онон, ки дар амволашон ҳаққест муъайян (яъне, ба мӯҳтоҷон ҳақ медиҳад)
25. барои гадову маҳрум
26. ва касоне, ки рӯзи қиёматро тасдиқ мекунанд
27. ва касоне, ки аз азоби Парвардигорашон тарсонанд,
28. ки ҳаройна, аз азоби Парвардигорашон дар амон натавонанд буд
29. ва касоне, ки шармгоҳи хешро ниғаҳ медоранд,
30. магар барои ҳамсаронашон ё канизонашон, ки дар ин ҳол, албатта, маломате бар онҳо нест.
- 31.Ва онон, ки ғайри инро биталабанд, аз ҳад гузаштагон ҳастанд.
- 32.Ва касоне, ки амонатҳову аҳдҳои худро рифъа мекунанд
33. ва касоне, ки шаҳодати хеш ба ҳақ адо мекунанд
34. ва касоне, ки бар намозҳои мувозибат (давом) доранд,
- 35.инҳо дар биҳишт гиромӣ ҳастанд.
- 36.Пас, чист, ки кофирон ба сӯи ту мешитобанд?
37. Даста – даста аз ҷониби чапу аз ҷониби рост.
38. Оё ҳар як аз онҳо тамаъ мекунад, ки ба биҳишти пурнеъмат дохил шавад?
39. Ҳаргиз на, онҳо худ медонанд, ки аз ҷиҳати онҳоро офаридаем.
40. Пас, савганд ба Парвардигори машриқову мағрибҳо, ки Мо, ҳаройна, тавоноам,
41. ки ба ҷои онҳо мардуме беҳтар биёварем ва дар ин кор натавон нестем.
42. Пас, бигузорашон (мушрикони), то ба беҳудагӣ машғул шаванду бозӣ кунанд (ва ту, эй Паёмбар, машғули анҷом додани маъмурияти худат бош), то ба рӯзе, ки ваъдаашон додаем, бирасанд (ва бубинанд, ки дар он рӯз на тавба барояшон суде дорад ва на пушаймонӣ),
43. рӯзе, ки шитобон аз қабрҳо бадар оянд, чунон ки гӯӣ назди бутон мешитобанд
44. ваҳшат бар чашмонашон ғолиб шуда (аз ҳавлу ҳарос) ва ба ҳорӣ афтаданд (асари шармандагӣ ва зиллат аз симояшон намоён аст): (ба онҳо гуфта шавад) ин аст ҳамоно рӯзе, ки онҳоро ваъда дода мешуд (дар ҳаёти дунё, ки омадани қиёмат ҳақ ва рост аст)!

71

Сураи Нӯҳ¹

Ба номи Худованди бахшояндаи меҳрубон!

1. Мо, ҳаройна, Нӯхро ба сӯи қавмаш фиристодем, ки қавми худро пеш аз он ки азобе дардовар бар сарашон фуруд ояд, бим деҳ.
2. Гуфт: «Эй қавми ман, ман ҳаройна, бимдихандае равшангарам,
3. Худоро бипарастед ва аз ӯ битарсед ва аз ман итоъат кунед,
4. то гуноҳонатонро биёмурзад ва шуморо то муддате муъайян мӯҳлат диҳад, ҳаройна, он аҷали илоҳӣ чун ба сар ояд, агар бидонед, дигар таъхир нашавад».
5. Гуфт (Нӯх): «Эй Парвардигори ман, ман ҳаройна, қавми худро шабу рӯз даъват кардам
6. ва даъвати ман чуз ба фирорашон наяфзуд.
7. Ва албатта, ман, ҳар бор, ки даъваташон кардам, то Ту онҳоро биёмурзӣ, ангуштҳо дар гӯшҳои худ карданд ва чома дар сар кашиданд ва пой фишурданд ва ҳар чӣ бештар саркашӣ карданд.
8. Пас, ба овози баланд даъваташон кардам.
9. Боз, ҳаройна, ба ошкор гуфтам ва дар ниҳон гуфтам.
10. Сипас гуфтам: «Аз Парвардигоратон омурзиш бихоҳед, ки ӯ, албатта, омурзанда аст,
11. то аз осмон бароятон пай дар пай борон фиристад
12. ва шуморо ба амволу фарзандон мадад кунад ва бароятон бўстонҳову наҳрҳо биёфаринад.
13. Шуморо чӣ мешавад, ки аз шукӯҳи Худованд наметарсед,
14. ҳол он ки шуморо ба гунаҳои (навъҳо) мухталиф биёфарид.
15. Оё намебинед, ки чӣ гуна Худо ҳафт осмони табақа – табақаро биёфарид?
16. Ва мохро равшании онҳо ва хуршедро чароғашон гардонид.
17. Ва Худо шуморо чун растание аз замин бирӯёнид.
18. Боз шуморо ба он бозмегардонад ва боз аз он берун меоварад.
19. Ва Худо заминро чун фарше бароятон бигустурд,
20. то бар роҳҳои паҳновари он биравед».
21. Нӯх гуфт: «Эй Парвардигори ман, онҳо фармони ман набурданд ва аз касе пайравӣ карданд, ки молу фарзандаш чуз ба зиёнаш наяфзуд.
22. Макр карданд – макре бузург.
23. Ва гуфтанд: «Худоёнатонро тарк накунад, Вадд ва Сувоъ ва Яғус ва Яъук ва Насрро тарк макунад!²»
24. Бисёре ро гумроҳ карданд ва ту чуз бар гумроҳии ситамкорон маяфзой!» (Нӯх гуфт: “Инҳо худ хоҳони гумроҳианд, гумроҳашон кун”).
25. Ба ҷазои гуноҳонашон ғарқа шуданд ва ба оташ рафтанд ва чуз Худо барои худ ёваре наёфтанд.
26. Ва Нӯх гуфт: «Эй Парвардигори ман, бар рӯи замин ҳеҷ як аз кофиронро магузор,
27. ки агар ту, ҳаройна, бигузорияшон, бандагонро гумроҳ мекунад ва чуз фарзандоне фоҷиру кофир наёваранд.
28. Эй Парвардигори ман, марову падару модарамро ва ҳар киро бо имон ба хонаи ман ворид шавад ва низ мардони мӯъмину занони мӯъминро биёмурз ва ситамкоронро чуз ба ҳалокаташон маяфзой!»

72

Сураи Ҷин¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Бигӯ: «Ба ман ваҳй шудааст, ки гурӯҳе аз ҷин гӯш фаро доданду гуфтанд, ки мо, ҳаройна, Қуръоне аҷиб шунидем.
2. Ба роҳи рост ҳидоят мекунад. Пас, мо ба он имон овардем ва ҳаргиз касеро шарикӣ Парвардигорамон намесозем.

3. Ва албатта, азамати Парвардигори мо олист. На ҳамсаре гирад ва на фарзанде дорад.
4. Ва беҳиради мо дар бораи Худо суханоне ба ноҳақ мегуфт.
5. Ва мо, ҳаройна, мепиндоштем, одаму чин дар бораи Худо, ҳаргиз, дурӯғ намегӯянд.
6. Ва низ мардоне буданд аз одамиён, ки ба мардоне аз чин паноҳ мебурданд ва бар саркашиашон меафзуданд.
7. Ҳамчунон, ки шумо мепиндоштед, онҳо ҳам мепиндоштанд, ки Худо, ҳаргиз, ҳеҷ касро дубора зинда намесозад.
8. Мо ба осмон расидем ва онро пур аз ниғаҳбонони қудратманду шиҳобҳо (ситорагон) ёфтем.
9. Ва мо, ҳаройна, дар ин ҷойҳо, ки метавон гӯш фаро дод, менишастем. Аммо ҳар кӣ акнун барои гӯш кардан (гӯш додани малоикаҳо) нишинад, шиҳоберо (оташпораеро) дар камини худ ёбад.
10. Ва мо намедонем, ки оё барои касоне, ки ба рӯйи замин ҳастанд, бадӣ муқаддар мешавад ё Парвардигорашон меҳаҳад ба роҳи ростиашон бибарад?
11. Баъзе аз мо соlexанд ва баъзе ҷуз он ва мо фирқаҳое гуногунам.
12. Мо медонем, ки Худоро дар замин ҳаргиз очиз натавонем кард ва, ҳаргиз, бо гуристан низ натавонаш насозем.
13. Ва ҷун сухани ҳидоят шунидем, ба он имон овардем. Ва ҳар кӣ ба Парвардигораш имон оварад, на аз нуқсон метарсад ва на аз ситам.
14. Ва ҳаройна, баъзе аз мо (чинниён) мусалмононанд ва баъзе аз ҳақ дур. Ва онон, ки Ислом овардаанд, дар ҷустуҷӯи роҳи рост будаанд.
15. Аммо онон, ки аз ҳақ дуранд, ҳезуми ҷаҳаннам хоҳанд буд».
16. Ва агар (одамиёну париён) бар тариқаи рост (яқтопарастӣ ва тоъати Худо) пойдорӣ кунанд, ҳаройна, аз обе фаровон серобашон кунем,
17. то онҳоро биёзмоем дар он (неъматҳои фаровон). Ва ҳар кӣ аз зикри Парвардигораш рӯй гардонад, ўро ба азобе саҳт дарандозанд.
18. Ва ҳаройна, масҷидҳо аз онҳо Худост. Ва бо вучуди Худои барҳақ касеро ба худӣ нахонед.
19. Ҷун бандаи Худо (Муҳаммад) барои парастии ӯ бар пой истод, гирди ўро гирифтанд (чинҳо).
20. Бигӯ: «Танҳо Парвардигорамонро меҳонам ва ҳеҷ касро шарикӣ ӯ намесозам».
21. Бигӯ: «Албатта, ман наметавонам бар шумо зиёне бирасонам ё шуморо ба салоҳ оварам».
22. Бигӯ: «Ҳеҷ кас маро, ҳаргиз, аз уқубати Худо паноҳ надиҳад ва ман ҷуз ӯ, ҳаргиз, паноҳгоҳе намеёбам,
23. он ҷӣ метавонам ҷуз расондани пайёми ӯ ва анҷом додани рисолатҳои ӯ нест. Ва ҳар ки Худову паёмбарашро нофармонӣ кунад, пас, насиби ӯ, ҳаройна, оташи ҷаҳаннам аст, ки ҳамеша дар он хоҳад буд,
24. То он гоҳ ки он чиро ба онҳо ваъда дода буданд, бингаранд. Пас, хоҳанд донист, ҷӣ касонеро ёрони натавонтар ва шумори камтар будааст».
25. (Эй паёмбар, ба кофирон) Бигӯ: «Ман намедонам, ки оё он ваъдае, ки ба шумо додаанд, наздик аст ё Парвардигори ман барои он замоне ниҳодааст?
26. ӯ доноӣ ғайб аст ва ғайби Худро бар ҳеҷ кас ошкор намесозад,
27. магар бар он паёмбаре, ки аз ӯ хушнуд бошад, зеро ки барои ниғаҳбонӣ аз ӯ, пеши рӯй ва пушти сараш ниғаҳбоне қарор медиҳад,
28. то бидонад, ки онҳо паёмҳои Парвардигорашонро расонидаанд ва Худо ба он ҷӣ дар назди онҳост, ихота дорад ва ҳама ҷизро ба адад шумор кардааст.

73

Сураи МУЗЗАММИЛ¹
(Ҷома бар худ печида)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Эй чома бар худ печида,
- 2.шабро зинда бидор, магар андакero,
- 3.нимае аз онро ё андаке аз нима кам кун,
- 4.ё андаке бар нима бияфзой ва Қуръонро шумурдаву (бо диққат) равшан бихон.
- 5.Мо ба ту сухане душворро илқо (андохтан, омӯхтан) хоҳем кард.
- 6.Албатта, шабҳангом аз бистар бархостан мувофиқати забону дилро афзояндатар аст ва баёни суханро устувордорандатар,
- 7.ки албатта, корҳои ту дар рӯз бисёр аст.
- 8.Ва номи Парвардигоратро ёд кун ва аз ҳама бибур ва ба ӯ бипайванд:
- 9.Парвардигори машриқу мағриб. Ҳеҷ Худое барҳақ чуз ӯ нест. ӯро корсози хеш интиҳоб кун!
- 10.Ва бар он чӣ меғоянд, сабр кун ва ба вачҳе писандида аз онҳо дурӣ ҷӯй.
- 11.Дурӯғшуморандагони соҳибнеъматро ба Ман воғузор. Ва андаке мӯҳлаташон деҳ.
- 12.Ҳаройна, назди Мост бандҳои гарон ва дӯзах
- 13.ва таъоме гулӯтиру азобе дардовар,
- 14.рӯзе, ки замини кӯҳҳо ба ларза оянд ва кӯҳҳо тептае аз реги равон гарданд!
- 15.Ҳаройна, Мо бар шумо паёмбаре фиристодем, ки бар аъмолатон гувоҳ аст, ба он сон, ки ба Фиръавн ҳам паёмбаре фиристодем.
- 16.Ва Фиръавн аз паёмбар фармон набурд. Мо низ ӯро ба саҳти фуру гирифтем.
- 17.Агар кофир бошед, дар рӯзе, ки қўдакони пир мегардонад, чӣ гуна дар амон монед?
- 18.Дар он рӯз осмон бишикофад ва ваъдаи Худо ба вуқӯъ пайвандад.
- 19.Ҳаройна, ин пандест. Пас, ҳар кӣ бихоҳад, роҳе ба сӯи Парвардигораш оғоз кунад.
20. Ҳаройна, Парвардигори ту медонад, ки ту ва гурӯҳе аз онон, ки бо ту ҳастанд, наздик ба ду саввуми шаб ё нисфи он ва ё сеяки шабро ба намоз меистед². Ва Худост, ки андозаи шабу рӯзро муъайян мекунад. Ва медонад, ки шумо ҳаргиз ҳисоби онро натавонед дошт. Пас, тавбаи шуморо бипазируфт. Ва ҳар чӣ муяссар шавад, аз Қуръон бихонед. Медонад чӣ касоне аз шумо бедор хоҳанд шуд ва гурӯҳе дигар ба талаби рӯзии Худо ба сафар мераванд ва гурӯҳи дигар дар роҳи Худо ба ҷанг мераванд. Пас ҳар чӣ муяссар шавад, аз он (Қуръон) бихонед. Намоз бигузореда закот бидихед ва ба Худо қарзи некӯ диҳед. Ва ҳар хайреро, ки барои худ пешопеш бифиристед, онро назди Худо хоҳед ёфт. Ва он мукофоти беҳтар аст ва подоше бузургтар (дар назди Худо). Ва аз Худо омуриши бихоҳед, ҳаройна, Худо омуришандаву меҳрубон аст!

74

Сураи МУДДАССИР¹ (Ҷомадарсаркашида)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Эй чома дар сар кашида,
- 2.бархезу бим деҳ!
- 3.Ва Парвардигоратро такбир гӯй!
- 4.Ва ҷомаатро покиза дор!
- 5.Ва аз палидӣ, дурӣ ҷӯй!
- 6.Ва чизе мадеҳ, ки беш аз он ҷашм дошта бошӣ (базл ва баҳшиш барои зиёдталабӣ макун).
- 7.Барои (ҳукми) Парвардигорат собир бош!

- 8.Ва он гоҳ ки дар сур дамида шавад,
- 9.он рӯз, рӯзе саҳт хоҳад буд.
10. Ва барои кофрон душвор.
11. Маро бо он ки танҳояш офаридаам, воғзор².
12. ӯро моле бисёре додам.
13. Ва писароне ҳама дар назди ӯ ҳозир
14. Ва (васоили зиндагиро) аз ҳар ҷиҳат барои ӯ фароҳам сохтаам.
15. Он гоҳ тамаъ мебандад, ки (бар неъматаш) биафзоям.
16. Ҳаргиз, ки ҳаройна, ӯ дар баробари оёти Мо ситеза ҷӯст.
17. ӯро ба машаққате меандозам.
18. Ҳаройна, ӯ андешид ва тарҳе афканд (нақшае кашид).
19. Марг бар ӯ бод, ҷӣ гуна тарҳе афканд?
20. Боз ҳам марг бар ӯ бод, ҷӣ тарҳе афканд?
21. Он гоҳ нигарист.
22. Сипас рӯй турш кард ва пешонӣ дарҳам кашид.
23. Сипас рӯй гардониду гарданкашӣ кард,
24. гуфт: «Ин (Қуръон) ҷуз ҷодуе, манқул (аз пешиниён ривоят шуда), ҳеҷ нест.
25. Ин ҷуз сухани одамон ҳеҷ нест».
26. Ба зудӣ ӯро ба Сақар (дӯзах) бияфканам.
27. Ту ҷӣ медонӣ, ки Сақар ҷӣ гуна аст?
28. На, (ҷизеро) боқӣ мегузорад ва на (ҷизеро) раҳо месозад.
29. Сӯзонандаи пӯст аст .
30. Нуздаҳ фаришта бар он муваккаланд.
31. Муваккалонӣ дӯзахро ҷуз аз фариштагон қарор надодем. Ва шумори онҳо ҷуз барои имтиҳони кофрон нест. То аҳли Китоб яқин кунанд ва бар имони мӯъминон бияфзояд ва аҳли Китобу мӯъминон шак накунад. Ва то онон, ки дар дилҳояшон маразест, ва кофрон бигӯянд: «Худо аз ин мисол ҷӣ меҳостааст?» Худо инчунин ҳар касро, ки бихоҳад, гумроҳ мекунад ва ҳар касро, ки бихоҳад роҳ менамояд. Ва шумори лашкари Парвардигоратро ҷуз ӯ касе надонад. Ва ин сухан ҷуз панде аз барои мардум нест.
32. Инчунин нест, ки онҳо мепиндоранд, савганд ба моҳ!
33. Ва савганд ба шаб, чун пушт кунанд (рӯй ба рафтани орад)
34. ва савганд ба субҳ, чун парда барафканад,
35. ки ҳаройна, ин (дӯзах) яке аз ҳодисаҳои бузург аст.
36. Тарсонандаи одамониён аст
37. барои ҳар кас аз шумо, ки хоҳад, пеш ояд (бо амали нек) ё бозпас монад (бо қуфру нофармонӣ).
38. Ҳар кас гаравғони корест, ки кардааст,
39. ғайри аҳли саъодат,
40. ки дар бихиштҳо нишастаанд ва мепурсанд,
41. аз гунаҳкорон,
42. ки ҷӣ чизҳое шуморо ба ҷаҳаннам кашонид?
43. Меғӯянд: «Мо аз намозгуздорон набудем
44. ва ба дарвешон таъом намедодем
45. ва бо онон, ки сухани ботил меғуфтанд, ҳамовоз мешудем
46. ва рӯзи қиёматро дӯруғ мешуморидем,
47. то марги мо фаро расид».

- 48.Пас, шафоъати шафоаткунандагон фоидаашон набахшад³.
49.Онҳоро чӣ шудааст, ки аз панд (Қуръон) рӯй гардонанд?
50.Монанди харони рамида,
51.ки аз шер мегурезанд,
52.балки ҳар як аз онҳо меҳоҳанд, ки (аз сӯйи Худо) номаҳое кушода ба ӯ дода шавад.
53. На чунин аст, ки онҳо мепиндоранд, онҳо аз охират наметарсанд.
54.На чунин аст, (ки онҳо дар бораи Қуръон меандешанд) албатта, ки ин Қуръон пандест (агар саъодати худро бихоҳанд),
55.ҳар ки хоҳад онро бихонад (ва аз он андарз бигирад ва аз ҳидояташ суд бибарад).
56.Ва панд нагиранд, магар ин ки Худо хоҳад (ҳидояти онҳоро). ӯ шоёни он аст, ки аз ӯ битарсанд. Ва ӯ шоёни омурзидан аст!

75

Сураи ҚИЁМАТ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Қасам меҳӯрам ба рӯзи қиёмат
- 2.ва қасам меҳӯрам ба нафси маломатгар!
- 3.Оё одамӣ мепиндорад, ки Мо ҳаргиз, устухонҳояшро гирд нахоҳем овард?
- 4.Оре, мо қодир ҳастем, ки сарангуштҳояшро баробар кунем.
- 5.Балки, одамӣ меҳоҳад, ки дар оянда низ ба корҳои ношоиста пардозад.
- 6.Мепурсад (инсонӣ кофир): «Рӯзи қиёмат чӣ вақт хоҳад буд?»
- 7.Рӯзе, ки чашмҳо хира шавад
- 8.ва моҳ тира шавад
- 9.ва офтобу моҳ дар як ҷой гирд оянд.
- 10.Инсон дар он рӯз мегӯяд: «Роҳи гурез кучост?»
- 11.Ҳаргиз паноҳгоҳе нест!
- 12.Қароргоҳи ҳама дар ин рӯз назди Парвардигори туст!
13. Дар ин рӯз одамиро аз он чӣ пешопеш² фиристода ва он чӣ баъд аз хеш гузоштааст, хабар дода мешаванд.
- 14.Балки одамӣ хештани хешро нек мешиносад,
15. ҳар чанд ба забон узрҳо оварад.
16. Ба шитоб забон ба хондани Қуръон маҷнунбон,
17. ки ҳаройна, ҷамъ овардану хонданиш бар ӯҳдаи Мост,
18. чун хондемаш, ту он хонданро пайравӣ кун,
19. сипас баёни он бар ӯҳдаи Мост.
20. Оре, шумо ин ҷаҳони зудгузарро дӯст медоред
21. ва охиратро тарк мекунед.
22. Дар он рӯз чеҳраҳое ҳаст зебову дурахшон,
23. ки сӯи Парвардигорашон назар мекунанд
24. ва чеҳраҳое ҳаст абусу туруш(пешонӣ дар ҳам кашида, чин ба абрӯ даровардан),
25. ки медонад он азоби камаршикан бар ӯ фуруд ояд.
26. Оре, чун ҷон ба ҳалқум расад
27. ва гуфта шавад, ки чӣ касест, ки афсун бихонад?

28. Ва яқин кунад, ки замони ҷудой фаро расида
29. ва соқҳои по дар ҳам печида шаванд,
30. он рӯз, рӯзи ронданаи ба сӯи Парвардигори туст.
31. На тасдиқ кардааст ва на намоз гузоридааст.
32. Аммо дурӯғ бароварда ва рӯй гардонидааст.
33. Он гоҳ хиромон назди касонаш (аҳлаш) рафтааст.
34. Вой бар ту, пас вой бар ту!
35. Боз ҳам вой бар ту, пас вой бар ту!
36. Оё инсон мепиндорад, ки ўро ба ҳоли худ вогузоштаанд?
37. Оё ӯ нутфае аз манӣ, ки дар раҳме (бачадоне) рехта шуда, набудааст?
38. Сипас лахтае хун? Он гоҳ ба андоми дурустаи биефарид.
39. Ва онҳоро ду даста кард: нару мода.
40. Оё Худованд қодир нест, ки мурдагонро зинда созад?

76

Сураи ИНСОН¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Оё муддате бар инсон (дар раҳми модар ба гунаи нутфа ва ҷанин) гузаштааст² ва ӯ чизи қобили зикр набудааст?!
2. Ҳаройна, Мо одамиро аз нутфае омехта офаридем, то ўро имтиҳон кунем. Ва шунавою бинояш сохтаем.
3. Ҳаройна, роҳро ба ӯ нишон додем. Ё шукргузор бошад ё ношукр.
4. Ҳаройна, Мо барои кофирон занҷирҳову ғулҳо ва оташи афрӯхта омода кардем.
5. Ҳаройна, некон аз ҷомҳое менӯшанд, ки омехта ба кофур аст,
6. чашмае, ки бандагони Худо аз он менӯшанд ва онро бар ҳар ҷое, ки мевоҳанд, равон месозанд.
7. Ба назр вафо мекунад ва аз рӯзе, ки шарри он ҳама ҷоро гирифтааст, метарсанд.
8. Ва таъомро дар ҳоле худ дӯсташ доранд, ба мискину ятим ва асир меҳӯронанд,
9. (Ба забони ҳол меғӯянд) ҷуз ин нест, ки шуморо барои Худо таъом медиҳем ва аз шумо на подоше мевоҳем на сипосе.
10. Ҳаройна, Мо аз Парвардигори худ метарсем, дар рӯзе, ки он рӯз рӯйҳо турш мешаванд ва тарснок аст.
11. Худо онҳоро аз шарри он рӯз ниғаҳ дошт ва ононро таровату шодмонӣ бахшид.
12. Ба мукофоти сабре, ки кардаанд, бихишту ҳарир дод.
13. Дар он ҷо бар тахтҳо така задаанд, на (гармии) офтоbero мебинанд ва на хунукие сахтеро.
14. Сояҳои дарахтонаш бар сарашон афтода ва меваҳои ба фармонашон бошад.
15. Косаҳои нуқрагину кӯзаҳои шароб миёнашон ба гардиш дармеоянд.
16. Кӯзаҳое аз нуқра, ки онҳоро ба андоза пур кардаанд.
17. Дар он ҷо ҷоме бинӯшонандашон, ки омехта бо занҷабил бошад,
18. аз чашмае, ки онро салсабил меғӯянд.
19. Ҳамвора писароне ба гирдашон мечарханд, ки чун онҳоро бубинӣ, пиндорӣ марвориди парокандаанд.
20. Чун бингарӣ, ҳар ҷӣ бингарӣ, неъмат фаровон аст ва фармонравоии бузург.

21. Бар танашон чомаҳоест аз сундуси² сабз ва истабрақ³. Ва бо дастбандҳое аз нукра ороста шудаанд ва бинӯшонад онҳоро Парваридигорашон шароби покро.
22. Ҳаройна, ин подоши шумост ва аз кӯшишатон сипосгузорӣ шудааст.
23. Ҳаройна, Мо Қуръонро бар ту нозил кардем, нозил кардане некӯ!
24. Дар баробари фармони Парвардигорат собир бош ва аз ҳеҷ гунаҳкор ё носипосе итоъат макун!
25. Ва бомдоду шомгоҳон номи Парвардигоратро ба забон биёвар.
26. Дар қисме аз шаб сачдааш кун (Худоро) ва дар ҳама дарозии шаб (вақте ки мардум дар хобанд) тасбеҳаш гӯй (ва бисёр Ёро биситой)!
27. Ҳаройна, инҳо (кофирон ва мушрикони) ин дунёи зудгузарро дӯст доранд ва он рӯзи душворро пушти сар мепартоянд (ҳол он ки ҳавлу тарси он бисёр азим аст).
28. Мо (ба қудрати Худ) одамиёнро (аз адам) офаридаем ва аъзову пайвандҳояшонро (ба василаи рагу пайҳо) нерӯманд гардонидем (то ки нерӯманд шаванд) ва агар хоҳем, ба ҷои онҳо қавме монандашон биёварем (ки бандаи мутеъи Худо шаванд).
29. Ҳаройна, ин (оёти шариф) пандест (ки инсони оқил ба василаи он панд мегирад ва аз қачӣ бозмегардад). Пас, ҳар кӣ хоҳад, (аз ин оёт ибрат бигирад ва аз нур ва фуруғаш рушноӣ бичӯяд ва) роҳе ба сӯи Парвардигори хеш интиҳоб кунад.
30. Ва шумо ҷуз он наметавонед бихоҳед, магар ин ки Худо хоста бошад⁴, зеро Худо донову ҳаким ҳаст.
31. Ҳар касро, ки бихоҳад, шомили раҳмати худ созад ва барои ситамкорон азобе дардовар омода кардааст.

77

Сураи МУРСАЛОТ¹ (Бодҳо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Савганд ба бодҳое, ки аз паи ҳам меоянд
2. ва савганд ба бодҳои саҳти вазанда
3. ва савганд ба бодҳои бороновар
4. ва савганд ба онҳо, ки ҳақро аз ботил ҷудо мекунанд
5. ва савганд ба онҳо, ки ваҳии Худоро мефароранд,
6. дафъ кардани узрро ё бим карданро,
7. ки ҳаройна, он чӣ ба шумо ваъда дода шавад, воқеъ хоҳад шуд!
8. Пас, он гоҳ ки ситорагон хомӯш шаванд
9. ва он гоҳ ки осмон бишикофад
10. ва он гоҳ ки кӯҳҳо пора-пора гарданд
11. ва он гоҳ ки паёмбаронро вақте муъайян шавад.
12. Барои чӣ рӯзе муъайян шавад?
13. Барои рӯзи фасл².
14. Ва чӣ донӣ, ки рӯзи фасл чист?
15. Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
16. Оё аввалинҳоро ҳалок накардаем
17. ва охиринҳоро³ низ аз паи онҳо намебарем?
18. Бо гунаҳкорон чунин рафтор мекунем.
19. Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!

- 20.Оё шуморо аз обе ҳақиру ночиз (нутфа) наёфаридаем?
- 21.Ва онро дар ҷойгоҳе устувор қарор надодем,
- 22.то замоне муъайян?
- 23.Пас, Мо тавоно будаем ва нек тавоно ҳастем!
- 24.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 25.Оё заминро ҷойгоҳе насохтем
- 26.барои зиндагиву маргатон?
- 27.Дар он (замин) кӯҳҳои баланд падида овардем ва аз обе гуворо серобатон сохтем.
- 28.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 29.Ба сӯи он ҷӣ дурӯғаш мешумурдед, ба роҳ дароед.
- 30.Ба сӯи он дуди се шӯъба (се қисм) ба роҳ афтед,
- 31.ки на аз осебатон ниғаҳ дорад ва на дафъи он шӯъла кунад.
- 32.Ҳаройна, ҷаҳаннам шарораҳое меафканад, ҳар як ба баландии қасре азим,
- 33.гӯӣ, ки уштуроне зард бошанд.
- 34.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 35.Ин рӯзест, ки кас сухан нагӯяд.
- 36.Онҳоро рухсат надиханд, то узр хоҳанд.
- 37.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 38.Ин рӯз рӯзи фасл аст, ки шумо ва пешиниёнатонро гирд меоварем.
- 39.Пас, агар ҳилае доред, ба кор баред.
- 40.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 41.Ҳаройна, парҳезгорон дар сояҳову канори чашмасоронанд,
- 42.бо ҳар мевае, ки орзу кунанд.
- 43.Ба подоши корҳое, ки мекардаед, бихӯреду биёшомед, шуморо гуворо бод.
- 44.Ҳаройна, Мо некӯкоронро инчунин подош медиҳем!
- 45.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 46.Бихӯреду андак баҳрае баргиред (дар дунё), ки ҳаройна, шумо гунаҳкоронед.
- 47.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 48.Ва чун гӯяндашон, ки рукӯъ кунед, рукӯъ намекунанд (намоз намехонанд).
- 49.Дар он рӯз вой бар дурӯғшуморандагон!
- 50.Пас, аз Қуръон ба кадом сухан имон меоваранд?

78

Сураи НАБАЪ¹ (Ҳабар)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Аз ҷӣ чиз мепурсанд?
- 2.Аз он ҳабари бузург,
- 3.ки дар он ихтилоф мекунанд.
- 4.На чунин аст (ки мепиндоранд), ба зудӣ хоҳанд донист.
- 5.Боз ҳам, на чунин аст (ки мепиндоранд), ба зудӣ хоҳанд донист!
- 6.Оё Мо заминро бистаре насохтем?
- 7.Ва кӯҳҳоро меҳҳое?

- 8.Ва шуморо чуфт-чуфт офаридем.
- 9.Ва хобатонро осоишатон гардонидем.
- 10.Ва шабро пӯшишатон қарор додем.
- 11.Ва рӯзро вақти талаби маъишат.
- 12.Ва бар болои саратон ҳафт осмони устувор бино кардем.
- 13.Ва чароғе равшан офаридем.
- 14.Аз абрҳои боронзӣ обе фаровон нозил кардем,
- 15.то ба он донаву рӯстанӣ бирӯёнем
- 16.ва боғҳои анбӯҳ (сердарахт).
- 17.Албатта, рӯзи доварӣ, рӯзест муъайян.
- 18.Рӯзе, ки дар сур дамида шавад ва шумо гурӯҳ-гурӯҳ биёед.
- 19.Осмон шикӯфта шавад ва ҳар шикӯф даре бошад.
- 20.Ва кӯҳҳо равон шаванд ва сароб гарданд.
- 21.Ҳаройна, ҷаҳаннам дар интизор бошад.
- 22.Саркашонро бозгаштангоҳест.
- 23.Замоне дароз дар он ҷо бошанд.
- 24.На хунукӣ чашанду на об,
- 25.ҷуз оби ҷӯшону хуну чирк.
- 26.Ин ҷазоест мувофиқи кирдор.
- 27.Ҳаройна, онон ба рӯзи ҳисоб умед надоштанд.
- 28.Ва оёти Моро ба саҳтӣ дурӯғ мебароварданд.
- 29.Ва Мо ҳама чизро дар китобе шумора кардаем.
- 30.Пас, бичашед, ки ҷуз бар азоби шумо нахоҳем афзуд!
- 31.Ҳаройна, парҳезгоронро (ки дар дунё Худоро итоъат кардаанд) ҷойест эмин аз ҳар осеб (ва мушшараф шудан ба боғҳои пурнеъмат ва раҳӣ аз оташи дӯзах),
- 32.боғову тоқзорҳои (сарсабзу хурам, ки дар он анвои дарахтон ва гулҳо мавҷуд аст)
- 33.ва духтароне ҳамсинни норпистон
- 34.ва ҷомҳои пур (аз шароби тасфияшуда, ки мисли шароби дунё мастию беҳушӣ намеорад).
- 35.На сухани беҳуда шунаванд (дар биҳишт) ва на дурӯғ (зеро биҳишт дору-с-салом аст ва ҳар чӣ дар он қарор дорад аз ботил ва нуқсон солим аст)
- 36.ва ин подошест кофӣ аз ҷониби Парвардигорат (ки раҳматаш ҳама чиро дар бар гирифтааст)
- 37.Парвардигори осмонҳову замин ва он чӣ миёни онҳост. Он Худои Раҳмон (дар он рӯзи пурхайбат), ки касро ба ӯ ёрои хитоб набошад (дар мавриди дафъи бало ё рафъи азоб),
- 38.рӯзе, ки Рӯҳ² ва фариштагон ба саф меистанд ва касе сухан намегӯяд, магар он ки Худои Раҳмон ба ӯ рухсат диҳад ва ӯ сухан ба савоб гӯяд.
- 39.Он рӯз рӯзест омаданӣ. Пас ҳар кӣ хоҳад (бо имон овардан ва анҷом додани амали солах), ба сӯи Парвардигораш бозгардад.
- 40.Ҳаройна, Мо шуморо аз азобе наздик (яъне, азоби охират) метарсонем: рӯзе, ки одамӣ ҳар чиро (аз амалҳои неку бади худ, ки) пешопеш фиристодааст, мебинад ва кофир мегӯяд: «Эй кош, ман хок мебудам!»

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Савганд ба фариштагоне, ки ҷонҳоро (ҷонҳои кофиронро) ба саҳтӣ мегиранд
2. ва савганд ба фариштагоне, ки ҷонҳоро (ҷонҳои мӯъминонро) ба осонӣ мегиранд
3. ва савганд ба фариштагоне, ки шиноваранд
4. ва савганд ба фариштагоне, ки бар якдигар пешӣ мегиранд
5. ва савганд ба онҳо, ки тадбири корҳоро мекунанд,
6. ки он рӯз, ки нахустин нафҳаи қиёмат (дамидани дар сур) заминро биларзонад
7. ва нафҳаи дуввум аз паси он биёяд,
8. дар он рӯз дилҳое дар ҳарос бошанд
9. ва нишони хушӯъ (хорӣ) дар дидагон намоён!
10. Меғӯянд (кофирон): «Оё мо ба ҳолати нахустин бозмегардем,
11. он гоҳ ки устухонҳое пӯсида будем?»
12. Гӯянд (кофирон): «Ин бозгашти мо бозгаштест зиёновар!
13. Ҷуз ин нест, ки танҳо як бонг бармеояд
14. ва онҳо худро дар он саҳро хоҳанд ёфт.
15. Оё достони Мӯсо ба ту расидааст?
16. Он гоҳ ки Парвардигораш ўро дар водии муқаддаси Туво нидо дод:
17. Ба сӯйи Фиръавн бирав, ки ҳаройна, ў аз ҳад гузаштааст.
18. Бигӯ: «Оё туро рағбате ҳаст, ки покиза шавӣ (аз куфру исён),
19. ва ман туро ба Парвардигорат роҳ бинамоям ва ту битарсӣ (аз Худо)?»
20. Пас, он ояти бузургро ба ў нишон дод.
21. Ва ў дурӯғ шумориду нофармонӣ кард.
22. Сипас пушт карду мешитофт.
23. Пас, ҳамаро гирд овард ва нидо дод.
24. ва гуфт: «Ман парвардигори бартари шумо ҳастам!»
25. Худо ба азоби охирату дунё гирифташон кард.
26. Ҳаройна, дар ин ибратест барои касе, ки метарсад!
27. Оё шумо ба офариниш саҳттаред ё ин осмоне, ки ў бино ниҳода?
28. Сақфашро барафрошт ва дуруст кард,
29. шабашро торик кард ва рӯзашро рӯшан сохт
30. ва пас аз он заминро бигустурд
31. ва аз он об берун овард ва чарогоҳҳо паид кард
32. ва кӯҳҳоро устувор гардонид
33. барои баҳрагирии шумо ва чорпоёнатон.
34. Чун он ҳодисаи бузург даррасад,
35. рӯзе, ки одамӣ ҳамаи аъмоли худро ба ёд оварад
36. ва ҷаҳаннамро ба ҳар кӣ мебинад, нишон диҳанд.
37. Пас, ҳар кӣ аз ҳад гузашта бошад (дар куфру исён)
38. ва зиндагии ин ҷаҳониро ихтиёр карда,
39. Ҳаройна, ҷаҳаннам ҷойгоҳи ўст.
40. Аммо ҳар кас, ки аз истодан дар баробари Парвардигораш тарсида ва нафсро аз ҳаво (ва ҳавас) боздошта,
41. Ҳаройна, биҳишт ҷойгоҳи ўст.
42. Туро (эй Паёмбар), аз қиёмат мепурсанд, ки чӣ вақт воқеъ шавад.
43. Туро чӣ огоҳӣ ва чӣ хабар аз он (яъне, ту чизе аз он намедонӣ)?

44. Интиҳои илми он назди Парвардигори туст.
45. Фақат ва фақат ту касонеро, ки аз он рӯз битарсанд, бим медиҳӣ.
46. Чун онро бубинанд, пиндоранд, ки гӯё дар ин ҷаҳон ҷуз як шомгоҳ ё чошт наистодаанд.
80

Сураи АБАСА¹
(Рӯй турш кард)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Рӯйро турш карда ва сар баргардонид,
2. чун он нобино ба наздаш омад,
3. Ва ту чӣ донӣ, шояд, ки ӯ покиза шавад,
4. ё панд гирад ва панди ту судмандаш афтад.
5. Аммо он ки ӯ тавонгар аст,
6. ту рӯи худ ба ӯ мекуни
7. ва агар ҳам пок нагардад, чизе бар зиёни ту нест.
8. Ва аммо он, ки шитобон ба назди ту меояд
9. ва метарсад,
10. ту аз ӯ ба дигаре рӯй меорӣ.
11. Начунин аст, ин Қуръон пандест,
12. пас, ҳар кӣ хоҳад, аз он панд гирад.
13. Дар саҳифаҳое гиromӣ.
14. Баландқадру покиза,
15. ба дасти котибоне²,
16. бузургвору некӯкор.
17. Марг бар одамӣ бод, ки чӣ носипос (ношукр) аст!
18. ӯро аз чӣ чиз офаридааст?
19. Аз нутфае офарид ва ба андоза падид овард,
20. сипас роҳашро осон сохт.
21. Он гоҳ бимирондаш ва дар гӯр кард.
22. Ва он гоҳ ки хоҳад зиндааш созад.
23. Начунин аст, ки ҳанӯз он чиро ба ӯ фармон дода буд, ба ҷой наёвардааст.
24. Пас, одамӣ ба таъоми худ бингарад.
25. Мо боронро фурӯ боронидем, боронидане
26. ва заминро шикофтем, шикофтани
27. ва дар он донаҳо рӯёнидем
28. ва току сабзавот
29. ва зайтуну нахл
30. ва боғҳои пурдарахт
31. ва меваю алаф,
32. то шумо ва чорпоёнатон баҳра баред,
33. чун бонги қиёмат барояд,
34. рӯзе, ки одамӣ аз бародараш мегурезад
35. ва аз модарашу падараш

- 36. ва аз зану фарзандаш.
- 37. Ҳар касро дар он рӯз корест, ки ба худ машғулаш дорад.
- 38. Чехраҳое дар он рӯз дурахшонанд,
- 39. хандонанду шодонанд.
- 40. Ва чехраҳое дар он рӯз ғуборолуданд,
- 41. дар сиёҳӣ фурӯ рафтаанд.
- 42. Инҳо кофирону фочиронанд (бадкорон)

81

Сураи ТАКВИР¹ (Торик шудан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1. Чун хуршед бефурӯғ (хира) шавад
- 2. ва чун ситорагон фурӯ резанд
- 3. ва кӯҳҳо аз ҷои худ бечо бишаванд
- 4. ва чун шутурони ҳомила ба ҳоли худ раҳо шаванд
- 5. ва чун ҷонварони ваҳшӣ гирд оварда шаванд
- 6. ва чун баҳрҳо оташ гиранд
- 7. ва чун рӯҳҳо бо танҳо (баданҳо) якҷоя гарданд
- 8. ва чун аз духтари зинда ба гӯршуда пурсида шавад, ки
- 9. ба чӣ гуноҳе кушта шудааст
- 10. ва чун саҳифаҳо боз карда шаванд
- 11. ва чун осмон аз ҷои худ канда шавад
- 12. ва чун ҷаҳаннам афрӯхта гардад
- 13. ва чун биҳиштро пеш оваранд,
- 14. ҳар кас бидонад, ки чӣ ҳозир овардааст.
- 15. Савганд ба ситорагони бозгарданда²,
- 16. сайркунандаи ғоибшаванда
- 17. ва савганд ба шаб, чун торик шавад
- 18. ва савганд ба субҳ, чун бидамад
- 19. ки ин сухани расуле бузургвор (Ҷабраил (а)) аст,
- 20. нерӯманд, дар назди Худованди Арши соҳибмаконат,
- 21. он ҷо (ки малакути аъло ва олами фариштагон аст) фармонравои амин аст.
- 22. Ва ҳамсӯҳбаги шумо³ девона нест.
- 23. Албатта, ўро (Ҷабраилро) дар уфуқи равшан дидааст.
- 24. Ва он чиро аз ғайб ба ў гӯянд, дареғ намедорад.
- 25. Ва он сухан сухани шайтони раҷим нест.
- 26. Пас, ба кучо меравед?
- 27. Ин китоб пандест барои ҷаҳониён,
- 28. барои ҳар кас аз шумоён, ки бихоҳад ба роҳи рост афтад.
- 29. Ва ҳол он ки наметавонед, бихоҳед, ҷуз чизҳоро, ки Парвардигори ҷаҳониён хоста бошад.

82

Сураи ИНФИТОР¹
(шикофтан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Он гоҳ ки осмон шикофта шавад
2. ва он гоҳ ки ситорагон пароканда шаванд
3. ва он гоҳ ки баҳрҳо ба ҳам бипайванданд
4. ва он гоҳ ки қабрҳо зеру забар (шикофта) гарданд,
5. ҳар кас медонад, чӣ чиз пешопеш фиристода ва чӣ чиз бар ҷой гузоштааст.
6. Эй одамӣ, чӣ чиз туро ба Парвардигори каримат мағрур кардааст?
7. Он кӣ туро биефарид ва аъзоят дуруст кард ва туро мӯътадилқомат кард.
8. Ба ҳар сурате, ки хост, аъзои туро ба ҳам андохт (таркиб дод).
9. На чунин аст, (ки мепиндоред) ва шумо рӯзи ҷазоро дурӯғ меҳисобед.
10. Ҳол он ки бар шумо муҳофизоне (фариштагоне) вобаста шудаанд:
11. котибоне² бузургвор
12. медонанд, ки шумо чӣ мекунед.
13. Албатта, неқӯкорон дар неъматанд
14. ва гунаҳкорон дар ҷаҳаннам!
15. Дар рӯзи шумор (қиёмат) ба ҷаҳаннам дароянд
16. ва аз он ғойиб нашаванд.
17. Ту чӣ донӣ, ки рӯзи шумор чист?
18. Боз ҳам ту чӣ донӣ, ки рӯзи шумор чист?
19. Рӯзест, ки касе барои каси дигар ҳеч коре натавонад кард ва дар он рӯз фармон фармони Худо бошад.

83

Сураи МУТАФФИФИН¹
(Камфурӯшон)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Вой бар камфурӯшон,
2. онон, ки чун аз мардум кайл (паймона) меситонанд, онро ба пуррагӣ мегиранд
3. ва чун барои мардум (паймона) мепаймоянд ё бармекашанд, аз он кам мекунанд
4. Оё инҳо намедонанд, ки ҳаройна, онҳо зинда мешаванд
5. дар он рӯзи бузург?
6. Рӯзе, ки мардум дар пешгоҳи Парвардигори ҷаҳонӣ меистанд.
7. На чунин аст (ки мепиндоранд), ҳаройна, аъмоли бадкорон навишташуда дар сиччин аст.
8. Ту чӣ медонӣ, ки сиччин чист?
9. Китобест навишта!
10. Дар он рӯз вой бар такзибкунандагон (дурӯғшуморандагон),
11. онон, ки рӯзи ҷазоро дурӯғ меҳисобанд!
12. Ва он рӯзро фақат аз ҳад гузарандаи гунаҳкор дурӯғ меҳисобад.

- 13.Чун оёти Мо бар ӯ хонда шуд, гуфт: «Афсонаҳои пешиниён аст!»
- 14.На чунин аст (ки мепиндоранд), балки ба сабаби корхое, ки карда буданд, дилхояшон занг бастааст.
- 15.На чунин аст (ки мепиндоранд), ҳаройна, онҳо дар он рӯз аз (дидори) Парвардигорашон маҳчуб (маҳрум) бошанд.
- 16.Пас, онҳо ба ҷаҳаннам дароянд.
- 17.Ва онҳоро гӯянд: «Ин аст он ҷӣ дурӯғаш мешумурдед!»
- 18.На чунин аст(ки мепиндоранд), ҳаройна, аъмоли некон дар иллийин мактуб аст.
- 19.Ва ту ҷӣ медонӣ, ки иллийин чист?
- 20.Китобест навишташуда!
- 21.Ки муқаррабони Худо онро мушоҳида мекунанд.
- 22.Албатта, некон дар неъматанд,
- 23.бар тахтҳо нишаста ва наззора мекунанд.
- 24.Бар чеҳрашон таровати неъматро мешиносӣ.
- 25.Аз шаробе холис, ки бар сари он мӯҳр ниҳодаанд, сероб мешаванд.
- 26.Мӯҳри он аз мушк аст ва пешдастикунандагон дар он бар якдигар пешдастӣ мекунанд.
- 27.Омезаи он тасним аст,
- 28.чашмаест, ки муқаррабони (наздикони) даргоҳи Худо аз он меошоманд.
- 29.Ҳаройна, гунаҳкорон бар мӯъминон (дар дунё) меҳандиданд.
- 30.Ва чун бар онҳо мегузаштанд, бо ҷашму абрӯ ишора (масхара) мекарданд
- 31.ва чун назди касонашон (аҳлашон) бозмегаштанд, шодмона бозмегаштанд.
- 32.Ва чун ононро медиданд, мегуфтанд, ки инҳо, ҳаройна, гумроҳонанд.
- 33.Ва ҳол он ки ононро ба ниғаҳбониву муҳофизати аъмоли мӯъминон нафиристода буданд.
- 34.Ва имрӯз мӯъминон ба кофирон меҳанданд,
- 35.бар тахтҳо таъя задаанд ва менигаранд.
- 36.Оё кофирон баробари аъмолашон ҷазо ёфтаанд?

84

Сураи ИНШИҚОҚ¹ (Шикофта шудан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Чун осмон шикофта шавад
- 2.ва ба фармони Парвардигораш гӯш диҳад ва ҳақ бувад, ки чунин кунад
- 3.ва чун замин мунбасит (кашида ва паҳн) шавад
- 4.ва ҳар чиро, ки дар дарун дорад, берун афканад ва ҳолӣ гардад
5. ва ба фармони Парвардигораш гӯш диҳад ва ҳақ бувад, ки чунин кунад.
- 6.Эй инсон, ҳаройна, ту дар роҳи Парвардигорат ранҷи фаровон мекашӣ, пас мукофоти онро хоҳӣ дид.
- 7.Ҳар кас, ки номаашро ба дасти росташ диҳанд.
8. Пас, ба зудӣ осон аз ӯ ҳисоб гиранд
- 9.ва шодмон назди касонаш (аҳлаш) бозгардад.
- 10.Аммо ҳар кас, ки номааш аз пушти сар дода шавад,
- 11.ба зудӣ, ки бигӯяд: «Вой бар ман, ки ҳалок шудаам».

12. Ва ба оташи афрӯхта дарояд.
13. Ҳаройна, ӯ дар дунё назди касонаш шодмон зиста буд.
14. Ва мепиндоштааст, ки ҳаргиз бознахоҳад гашт.
15. Оре, ҳаройна, Парвардигораш ўро медидааст.
16. Пас, ба шафақ савганд меҳўрам
17. ва савганд ба шаб ва ҳар чиро фурӯ пўшад
18. ва савганд ба моҳ, чун фурӯғаш (нураш) комил шавад,
19. ки ба ҳоле баъд аз ҳоли дигар хоҳем расид.
20. Чӣ шудааст онҳоро, ки имон намеоваранд?
21. Ва чун Қуръон бар онҳо хонда шавад, сачда намекунанд?²
22. Балки кофирон такзиб мекунанд (дурӯғ мешуморанд).
23. Ва Худо барон чӣ дар дил доранд, огоҳ аст.
24. Пас, ононро ба азобе дардовар мужда деҳ,
25. ғайри онон, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ки мукофоташонро поёне нест.

85

Сураи БУРУҶ¹ (Бурҷо)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Қасам ба осмон, ки дорандаи бурҷост
2. ва қасам ба рӯзи мавҷуд²
3. ва қасам ба шаҳодатдиҳанда ва он чӣ ба он шаҳодат диҳанд,
4. ки асҳоби уҳд³ ба ҳалокат расиданд.
5. Оташе афрӯхта аз ҳезумҳо,
6. он гоҳ ки бар канори он оташ нишаста буданд
7. ва бар он чӣ бар сари мўъминон меоварданд, шоҳид буданд.
8. Ва ҳеҷ айбе дар онҳо наёфтанд, чуз он ки ба Худои пирўзманди лоиқи ситоиш, имон оварда буданд,
9. он Худое, ки фармонравоии осмонҳову замин аз он ӯст ва бар ҳар чизе нозир аст.
10. Албатта, онон, ки мардону занони мўъминро шиканча кардаанд ва тавба накардаанд, азоби ҷаҳаннам ва азоби оташ барои онҳост.
11. Албатта, барои касоне, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, бихиштҳоест, ки дар он нахрҳо ҷорист ва он комёбии бузургест!
12. Албатта, ба азоб гирифтани Парвардигори ту саҳт аст.
13. Албатта, ӯст, ки нахуст меофаринад ва пас аз марг зинда месозад.
14. ӯ омурзандаву дўстдоранда аст.
15. ӯст соҳиби Арши бузург.
16. Ҳар чиро ирода кунад, ба анҷом мерасонад.
17. Оё достони лашкарҳоро шунидаӣ?
18. Лашкарҳои Фиръавну қавми Самуд,
19. Балки, онон, ки роҳи куфр пеш гирифтаанд, ҳамчунон дар дурӯғбарорӣ ҳастанд
20. ва Худо аз ҳама сў бар онҳо ихота дорад.
21. Балки, ин Қуръони маҷид аст
22. дар лавҳи маҳфуз!

86

Сураи ТОРИҚ¹
(Он чӣ дар шаб ояд)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Савганд ба осмону ба он чӣ дар шаб ояд!
- 2.Ва ту чӣ донӣ, ки он чӣ дар шаб ояд, чист?
- 3.Ситораест дурахшанда.
- 4.Ҳеҷ кас нест, ки бар ӯ ниғаҳбоне набошад.
- 5.Пас, одамай бингарад, ки аз чӣ офарида шудааст.
- 6.Аз обе ҷаҳанда офарида шудааст,
- 7.ки аз миёни пушту сина берун меояд.
- 8.Ҳаройна, Худо ба бозгардонидани ӯ тавоност,
- 9.рӯзе, ки розҳо ошкор мешаванд.
- 10.ӯро на қувватест ва на ёваре.
- 11.Қасам ба осмони баргардонанда (мавҷ ва бухори об)
- 12.Қасам ба замини рӯёни шикофхӯрда,
- 13.ки ҳаройна, ин китоб ҳақро аз ботил ҷудо кунад
- 14.ва сухани ҳазл нест!
- 15.Ҳаройна, онон ҳилае меандешанд
- 16.ва Ман ҳам тадбире меандешам.
- 17.Пас, кофиронро мӯҳлат деҳ, мӯҳлате андак!

87

Сураи АЪЛО¹
(Бартар)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Номи Парвардигори бузурги хешро ба покӣ ёд кун,
- 2.он ки офарид ва дурустандом кард.
- 3.Ва он ки андоза муъайян кард. Сипас роҳ намуд.
- 4.Ва он чи ҷарогоҳоро рӯёнид,
- 5.сипас хушқу сиёҳ гардонид.
- 6.Ба зудӣ барои ту бихонем, мабод, ки фаромӯш кунӣ,
- 7.магар он чи Худо бихоҳад. Ҳаройна, ўст, ки ошкору ниҳонро медонад.
- 8.Ва туро ба дини осон тавфиқ диҳем.
- 9.Агар панд доданат суд кунад, панд деҳ.
- 10.Он кӣ метарсад, панд мепазирад.
- 11.Ва бадбахт аз он дурӣ мегирад,
12. он ки ба оташи бузурги ҷаҳаннам дарафтад
- 13.ва дар он ҷо на бимирад ва на зинда бошад.
- 14.Албатта, покон растагор шуданд,

15. онон, ки номи Парвардигори худро бар забон оварданд ва намоз гузориданд.
16. Балки, шумо зиндагии ин ҷаҳонро ихтиёр мекунад,
17. ҳол он ки охират беҳтару пояндатар аст.
18. ҳаройна, ин сухан дар саҳифаҳои нахустин аст,
19. саҳифаҳои Иброҳиму Мӯсо!

88

Сураи ҒОШИЯ¹ (Пӯшида)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Оё достони ғошия² ба ту расидааст?
2. Дар он рӯз ваҳшат дар чеҳраҳо падида аст,
3. талошкардаву ранҷдида
4. дар оташи сӯзон дарафтанд,
5. аз он чашмаи бисёр гарм обашон диҳанд,
6. таъоме ғайри зареъ³ надоранд,
7. ки на фарбеҳ мекунад ва на дафъи гуруснагӣ.
8. Ва дар он рӯз чеҳраҳое тоза бошанд,
9. аз кори хештан хушнуд,
10. дар биҳиште олимақом,
11. ки дар он сухани беҳуда нашнави
12. ва дар он чашмасорҳо равон бошад
13. ва тахтҳои баланд зада
14. ва кӯзаҳои ниҳода
15. ва болишҳои дар канори ҳам чида
16. ва фаршҳои густурда.
17. Оё ба шутур наменигаранд, ки чӣ гуна офарида шудааст?
18. Ва ба осмон, ки чӣ гуна барафрошта шудааст?
19. Ва ба кӯҳҳо, ки чи гуна баланд кашида шудааст?
20. Ва ба замин, ки чи сон густурда шудааст?
21. Пас, панд деҳ, ҳаройна, ки ту панддиҳандае ҳастӣ.
22. Ту бар онон фармонраво нестӣ.
23. Магар он кас, ки рӯй гардонд ва кофир шуд.
24. Пас, Худо ба азоби бузургтар азобаш мекунад.
25. Албатта, бозгашташон ба сӯи Мост.
26. Сипас, албатта, ҳисобашон бо Мост.

89

Сураи ҒАҶР¹ (Сапедаи субҳ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Савганд ба сапедаи субҳ

- 2.ва савганд ба шабҳои даҳгона (яъне, ашараи зулҳиҷҷа ё даҳҳои охири моҳи Рамазон)
- 3.ва савганд ба ҷуфту тоқ
- 4.ва савганд ба шаб, чун рӯй ба рафтан ниҳад.
- 5.Оё дар ин зикркардашудаҳо хирадмандро савгандҳои кофист?
- 6.Оё надидаӣ, ки Парвардигори ту бо қавми Од чӣ кард?
- 7.Бо Ирам², ки сутунҳо дошт?
- 8.Ва монанди он дар ҳеҷ шаҳре офарида нашуда буд.
- 9.Ва қавми Самуд, ки дар он водӣ сангро мебуриданд.
- 10.Ва қавми Фиръавн, он дорандаи меҳҳо, (мурод, аҳромҳову қасрҳо ё ҷаҳормеҳ кардани мӯъминони мазлум аст)
- 11.онҳо дар шаҳрҳо аз ҳад таҷовуз карданд
- 12.ва дар онҳо фасод афзуданд.
- 13.Ва Парвардигори ту тозиёнаи азобро бар сарашон фуруд овард.
- 14.Ҳаройна, Парвардигорат ба камингоҳ аст.
- 15.Аммо одамӣ, чун Парвардигораш биёзмояд ва гиroomиаш дорад ва неъматаш диҳад, меғӯяд: «Парвардигори ман маро гиroomӣ дошт».
- 16.Ва чун биёзмоядаш ва ризқ бар ӯ танг гирад, меғӯяд: «Парвардигори ман маро хор сохт».
- 17.На чунин аст (ки мепиндоред). Шумо ятимро гиroomӣ намедоред
- 18.ва якдигарро ба таъом додани мискин тарғиб намекунед
- 19.ва меросро ҳарисона меҳӯред
- 20.ва молро фаровон дӯст доред.
21. На чунин аст (ки мепиндоред), чун замин шикӯфта шавад шикӯфташудане
- 22.ва Парвардигори ту биёяд ва фариштагон саф дар саф ҳозир оянд
- 23.ва дар он рӯз ҷаҳаннамро ҳозир оранд, одамӣ панд гирад. Ва чи ҷои панд гирифта бошад?
- 24.(Дар ҳолати ҳасрат ва пушаймонӣ) Меғӯяд: «Эй кош, ки барои ҳаёти ҷовидонаи хеш пешопеш чизе мефиристодам».
- 25.Дар он рӯз (ки чунин аҳвол ва авзоъ рух медиҳад) касе чун азоби Худо азоб накунад
- 26.ва монанди занҷири Худованд ба занҷир накашад (ва ҷазои ҳалоиқи мучрим (гунаҳкор) чунин аст ва аммо нафси пок мавриди истиқбол қарор гирифта ва ба он гуфта мешавад).
- 27.Эй рӯҳи оромишёфта (имрӯз ҳеҷ гуна ҳаросе надорӣ),
- 28.хушнуду писандида ба сӯи (ризо ва бихишти) Парвардигорат бозгард (ва аз он чӣ ба ту ато кардааст хушнуд ва розӣ бош)
- 29.ва дар зумраи бандагони (солеҳи) Ман дохил шав
- 30.ва ба бихишти Ман (яъне, қароргоҳи родмардони солеҳ) дарой.

90

Сураи БАЛАД¹ (Шаҳр)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Қасам ба ин шаҳр (Макка)!
- 2.Ва ту дар ин шаҳр ҳалол хоҳӣ шуд².
- 3.Ва қасам ба падару фарзандони ӯ, (Одам ва насли ӯ)
- 4.ки одамиро дар ранҷу меҳнат биёфаридаем.

- 5.Оё мепиндорад, ки кас бар ӯ қодир нагардад?
- 6.Меғӯянд: «Моле фаровонро харҷ кардам!»
- 7.Оё мепиндорад, ки касе ӯро надидааст?
- 8.Оё барои ӯ ду чашм наёфаридаем?
- 9.Ва як забону ду лаб?
- 10.Ва ду роҳ (хайру шар) ба ӯ далолат накардем?
- 11.Ва ӯ дар он гузаргоҳи саҳт қадам наниҳод.
- 12.Ва ту чӣ медонӣ, ки гузаргоҳи саҳт чист?
- 13.Озод кардани банда аст,
- 14.ё таъом додан дар рӯзи қаҳтӣ,
- 15.хоса ба ятиме, ки хешованд бошад,
- 16.ё ба мискине хокнишин (мӯҳтоҷ).
- 17.Баъд аз он касоне бошанд, ки имон овардаанд ва якдигарро ба сабр супориш карданду ба бахшоиш.
- 18.Ин ҷамоъат, эшонанд некбахтон.
- 19.Ва касоне, ки ба оёти Мо кофиранд, аз аҳли шақоватанд (бадбахтанд).
- 20.Насиби онҳост оташе, ки аз ҳар сӯ сараш пӯшида аст.

91

Сураи ШАМС¹ (Офтоб)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Савганд ба офтоб (ки манбаи нур аст) ва савганд ба партави он (ки сарчашмаи ҳаёт аст) ба ҳангоми чошт
- 2.ва савганд ба моҳ, чун аз паи он барояд
- 3.ва савганд ба рӯз, чун дунёро равшан кунад
- 4.ва савганд ба шаб, чун фуру пӯшад
- 5.ва савганд ба осмону он ки онро бино карда
- 6.ва савганд ба замину он ки онро бигустурда
- 7.ва савганд ба нафсу он ки некӯяш биефарида,
- 8.сипас бадиҳову парҳезгориҳояшро ба ӯ илҳом карда,
- 9.ба таҳқиқ, ҳар кӣ дар покии нафс кӯшид, наҷот ёфт
- 10.ва ба таҳқиқ, ҳар кӣ дар палидиаш фуру пӯшид, зиён кард.
- 11.Қавми Самуд аз рӯи саркашӣ дурӯғ шумориданд.
- 12.Он гоҳ ки бадбахттаринашон бархост.
- 13.Паёмбари Худо ба онҳо гуфт, ки модашутури Худоро ва навбати оби ӯро бигузored!
- 14.Дурӯғӯяш шумориданд ва шутурро куштанд. Пас, Парвардигорашон ба сабаби гуноҳашон бар сарашон азоб овард ва бо хок яксонашон сохт.
15. Ва Худо аз саранҷоми он бимнок нест.

92

Сураи ЛАЙЛ¹ (Шаб)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Савганд ба шаб, он гоҳ ки ҷаҳонро дар худ фурӯ пӯшад
- 2.ва савганд ба рӯз, он гоҳ ки ошкор шавад
- 3.ва савганд ба он зоте, ки нару модаро биёфарид.
- 4.ки ҳаройна, ҳосили кӯшишҳои шумо гуногун аст.
- 5.Аммо касе, ки бахшоишу парҳезгорӣ кард
- 6.ва он беҳтаринро тасдиқ кард (калимаи тайибаро),
- 7.пас, барои бихишт омодааш мекунем.
- 8.Аммо он кас кӣ бухлу бениёзӣ кард
- 9.ва он беҳтаринро такзиб кард (дурӯғ шумурд),
- 10.ӯро барои дӯзах омода месозем.
- 11.Ва ҳаройна, чун ҳалокаташ даррасад, дороияш ба ҳолаш суд набахшад.
- 12.Ва ҳаройна, он чӣ, бар Мост, роҳнамоист.
- 13.Ва он чӣ аз Мост он ҷаҳону ин ҷаҳон аст.
- 14.Пас, шуморо аз оташе, ки забона мезанад, метарсонам,
- 15.чуз бадбахттарин (инсонҳо) ба он дар наяфтанд,
- 16.он ки дурӯғ шуморид ва рӯй гардонид.
- 17.Ва парҳезгортарин мардумро аз он (дӯзах) дур доранд,
- 18.он ки моли хеш мебахшояд ва покӣ мечӯяд.
- 19.Ва ҳеҷ касро бар ӯ ҳаққи набошад, ки инак, подош хоҳад,
- 20.магар ҷустани хушнудии Парвардигори волои хеш.
- 21.Ва ҳаройна, ба зудӣ хушнуд шавад.

93

Сураи ЗУҲО¹

(Оғози рӯз)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Савганд ба вақти чошт,
- 2.ва савганд ба шаб, чун бипӯшад (бо торикии худ аторфро),
- 3.ки Парвардигорат туро тарк накарда ва душман ҳам нагирифтааст.
- 4.Албатта, охират барои ту беҳтар аз дунёст.
- 5.Ва ҳаройна, ба зудӣ Парвардигорат туро ато хоҳад дод, то хушнуд шавӣ.
- 6.Оё туро ятим наёфт ва паноҳат дод?
- 7.Оё туро гумашта наёфт ва ҳидоятат кард?
- 8.Оё туро дарвеш наёфт ва тавонгарат гардонид?
- 9.Пас, ятимро маёзор
10. ва гадоро марон
11. ва неъматҳои Парвардигоратро бозгӯ намо.

94

Сураи ИНШИРОҲ¹

(Кушудан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Оё синаатро накушудем?
- 2.Ва бори гаронатро аз пуштат бар надоштем?
- 3.Боре, ки бар пушти ту вазнинӣ мекард?
- 4.Оё туро баландовоза насохтем?
- 5.Пас, ҳаройна, аз паи душворӣ осонист!
- 6.Албатта, аз паи душворӣ осонист.
- 7.Чун аз кор ғориғ шавӣ, ба ибодат кӯш
8. ва ба Парвардигорат рағбат намо (рӯй биёр).

1.Номи ин сура аз ояти нахустини он гирифта шуда, дар Макка нозил шудааст ва ҳашт оят дорад.

95

Сураи ТИН¹

(Анҷир)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Савғанд ба анҷиру зайтун²
2. савғанд ба Тури муборак³,
3. савғанд ба ин шаҳри эмин⁴,
4. ки ба таҳқиқ, Мо одамиро дар неқӯтарин сурате биёфаридем.
5. Он гоҳ ўро фурутар аз ҳамаи фурутарон гардонидем,
6. ғайри онон, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста кардаанд, ки подоши бепоен доранд.
7. Пас, чист, ки бо ин ҳол туро ба дурӯғ шуморидани қиёмат вомедоранд?
8. Оё Худо довартарини доварон нест?

96

Сураи АЛАҚ¹

(Хунлахта)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Бихон ба номи Парвардигорат, ки (ҳамаи ҷаҳонро) биёфарид,
- 2.Одамиро аз лахтаи хуне биёфарид.
- 3.Бихон! Ва Парвардигори ту арҷмандтарин аст.
- 4.Худое, ки ба воситаи қалам омӯзиш дод,
- 5.Ба одамӣ он чиро, ки намедонист, биёмӯхт.
- 6.На чунин аст (ки мепиндоред), ҳаққо, ки одамӣ нофармонӣ мекунад,
- 7.ҳар гоҳ ки хештанро тавонгар бинад.
- 8.Ҳаройна, бозгашт ба сӯи Парвардигори туст.
- 9.Оё дидаӣ он касро, ки манъ мекунад,
- 10.бандаеро ки намоз мекунад?
- 11.Чӣ мебинӣ, агар он мард бар тариқи ҳидоят бошад?
- 12.Ё ба парҳезгорӣ фармон диҳад?
- 13.Чӣ мебинӣ, агар дурӯғ шуморад ва рӯй гардонад?
- 14.Оё надонистааст, ки Худо мебинад?

15. На чунин аст (ки мепиндоред), ҳаққо, ки агар боз наистад, аз мӯйи пешониаш мегирему мекашем,

16. мӯйи пешонии дурӯғи хатокорро.

17. Пас, ҳамдамони худро даъват кунад.

18. Мо низ коргузори дӯзахро даъват мекунем!

19. На, ҳаргиз, аз ӯ пайравӣ макун ва сачда куну ба Худо наздик шав!

97

Сураи ҚАДР¹ (Тақдир)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Мо дар шаби қадр² нозилаш кардем! (Қуръонро)

2. Ва ту чӣ донӣ, ки шаби қадр чист?

3. Шаби қадр (шабест, ки) беҳтар аз ҳазор моҳ аст³.

4. Дар он шаб фариштагону Рӯҳ⁴ ба фармони Парвардигорашон барои анҷом додани корҳо нозил мешаванд.

5. Он шаб то тулӯи бомдод ҳама салому эминӣ аст!

98

Сураи БАЙЙИНА¹ (Бурҳони равшан)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Кофирони аҳли Китоб ва мушрикони даст барнадоранд (аз қуфри худ), то барояшон ҳуҷҷате равшан биёяд-

2. паёмбаре аз ҷониби Худо, ки саҳифаҳои покро меҳонад,

3. дар онҳо навиштаҳоест рости дуруст.

4. Ва аҳли Китоб пароканда нашуданд, магар аз он пас, ки барояшон бурҳоне равшан омад.

5. Ва ононро фақат ин фармон доданд, ки Худоро бипарастанд, дар ҳоле ки дар дини ӯ ихлос меварзанд. Ва намоз гузоранду закот диҳанд. Ин аст дини дурусту рост!

6. Ҳаройна, аз аҳли Китоб онҳо, ки кофиранд ва низ мушрикони дар оташи ҷаҳаннаманд ва дар он ҳамеша хоҳанд буд. Инҳо бадтарини офаридагонанд.

7. Ҳаройна, касоне, ки имон овардаанд ва корҳои шоиста мекунанд, беҳтарини офаридагонанд.

8. Подошашон дар назди Парвардигорашон биҳиштҳоест ҷовид, ки дар он нахрҳо ҷорист. То абад дар он ҷоянд. Худо аз онҳо хушнуд аст ва онҳо аз Худо хушнуданд. Ва ин хоси касест, ки аз Парвардигораш битарсад.

Сураи ЗИЛЗОЛ¹ (Ларзиш)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Он гоҳ замин ларзонда шавад ба саҳтарин ларзаҳояш

2. ва замин борҳои вазнинашро берун резад

3. ва одамӣ бигӯяд, ки заминро чӣ расидааст?

- 4.Дар ин рӯз замин хабарҳои хешро ҳикоят мекунад,
- 5.аз он чӣ Парвардигорат ба ӯ ваҳй кардааст.
- 6.Дар он рӯз мардум пароканда аз қабрҳо берун меоянд, то аъмолашонро ба онҳо (Худо) бинамоёнад.
- 7.Пас, ҳар кас ба вазни заррае неки карда бошад, онро мебинад
- 8.Ва ҳар кас ба вазни заррае бадӣ карда бошад, онро мебинад.

100

Сураи ОДИЁТ¹

(Аспони даванда)

Ба номи Худои бахшандаи меҳрубон!

- 1.Савганд ба аспони тездав,
- 2.савганд ба аспоне, ки бо сум аз санг оташ меҷаҳонанд
- 3.ва савганд ба аспоне, ки бомдодон ҳучум оваранд
- 4.ва дар он ҷо ғубор барангезанд.
- 5.Ва ҳаройна, дар он ҷо дар миён дароянд,
- 6.ки одамии Парвардигори худро, албатта, сипос намегӯяд
- 7.ва ҳаройна, ӯ худ бар ин, албатта, гувоҳ аст.
- 8.Ҳаройна, ӯ молро фаровон, албатта, дӯст дорад.
- 9.Оё намедонанд, ки чун он чӣ дар гӯрҳост, зинда гардад
- 10.ва он чӣ дар дилҳо ниҳон аст, ошкор карда шавад,
- 11.Албатта, Парвардигорашон дар он рӯз аз ҳолашон огоҳ аст.

101

Сураи ҚОРИЪАҲ¹

(Кӯбанда)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Қориъаҳ². (қиёмат)
2. Чист қориъаҳ (қиёмат)?
3. ва ту чӣ донӣ, ки қориъаҳ (қиёмат) чист?
4. Рӯзест, ки мардум чун парвонагон пароканда бошанд
5. ва кӯҳҳо чун пашми задашуда (ҳалочишуда).
6. Пас, ҳар киро гарон ояд (вазнин бошад) паллаҳои амалҳои некаш (дар тарозу)
7. Пас, он шахс дар ҳаёти хушӯ босаъодат аст.
8. Аммо ҳар киро паллаи тарозуяш (аъмоли некаш) сабук бошад,
9. ҷойгоҳаш дар ҳовияҳ аст.
- 10.Ва ту чӣ донӣ, ки ҳовияҳ чист?
- 11.Оташест дар ниҳояти гармӣ

102

Сураи ТАКОСУР¹

(Афзунҳоӣ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Ба ғафлат кашид шуморо фахр кардан ба бисёрии молу фарзанд,
- 2.то ба гӯрҳо расидед.
- 3.На чунин аст (ҳаққо), ки ба зудӣ хоҳед донист
- 4.Боз ҳам на чунин аст (ҳаққо), ки ба зудӣ хоҳед донист.
- 5.Ҳаққо, агар аз рӯи яқин бидонед,
- 6.На чунин аст, ҷаҳаннамро хоҳед дид.
- 7.Сипас, албатта, ба чашми яқин мебинедаш,
- 8.ки ҳатман, дар он рӯз шуморо аз неъматҳои дунявӣ бозхост мекунад.

103

Сураи АСР¹

(Замон)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Савганд ба ин замон,
- 2.ки ҳаройна, одамӣ дар зиён аст,
- 3.ғайри онҳо, ки имон оварданд ва корҳои шоиста карданд ва якдигарро ба ҳақ супориш карданд ва якдигарро ба сабр супориш карданд.
1. Номи ин сура аз нахустин ояти он гирифта шуда, дар Макка нозил шудааст се оят дорад.

104

Сураи ҲУМАЗА¹

(Айбҷӯ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Вой бар ғайбаткунандаи айбҷӯе,
- 2.он ки моле чамъ кард ва ҳисоби он ниғаҳ дошт.
- 3.Мепиндорад, ки дороияш ҷовидонаш гардонад.
- 4.На чунин аст, ки албатта, ўро дар ҳутамаҳ андозанд.
- 5.Ва ҳаройна, ту чӣ донӣ, ки ҳутамаҳ чист?
- 6.Оташи афрӯхтаи Худост,
- 7.ки бар дилҳо ғалаба меёбад.
- 8.Ва ҳаройна, аз ҳар сӯ (оташ) дар миёнашон гирифтааст,
- 9.дар (ҳоле, ки онҳо ба) сутунҳои дарози оташин баста мешаванд.
1. Номи ин сура аз нахустин ояти он гирифта шуда, дар Макка нозил шудааст ва нӯҳ оят дорад.

105

Сураи ФИЛ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Оё надидай, ки Парвардигорат бо асҳоби фил² чӣ кард?
- 2.Оё макрашонро ботил насохт?
- 3.Ва бар сари онҳо паррандагоне села-села фиристод,
- 4.То онҳоро бо сиччил³ сангборон карданд.
- 5.Ва ононро чун коҳи пасмондаи дар охур сохт.

1. Номи ин сура аз нахустин ояти он гирифта шуда, дар Макка нозил шудааст ва панҷ оят дорад.

2. Сипоҳи Абраҳа аст. Абраҳа, подшоҳи Ҳабаша ба қасди вайрон кардани Каъба ба Макка омад. Ҳамроҳи сипоҳи ӯ филҳое ё филе буд. Солеро, ки ин ҳодиса иттифоқ афтод, «ъому-л-фил» (соли фил) хонанд ва он сол мабдаи таърих шуд.

3. Муъарраби калимаҳои форсии сангу гил, кулӯх ё гиле, ки дар он резаҳои санг бошад.

106

Сураи ҚУРАЙШ¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Барои шукри улфату амни Қурайш;

2. Улфату амнашон дар сафари зимистониву тобистонӣ

3. Пас, бояд Парвардигори ин хонаро (Каъбаро) бипарастанд:

4. Он ки ба ҳангоми гуруснагӣ таъомашон дод ва аз бим дар амонашон дошт.

1. Номи ин сура аз нахустин ояти он гирифта шудааст. Ин сура дар Макка нозил шуда ва чаҳор оят дорад.

107

Сураи МОЪУН¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Оё онро, ки рӯзи ҷазоро дурӯғ мешумурад, дидӣ?

2. Ӯ ҳамон касест, ки یتимро ба ихонат (хорӣ) меронад

3. ва мардумро ба таъом додан ба бенаво тарғиб намекунад.

4. Пас, вой бар он намозгузоре,

5. ки дар намози худ саҳлангоранд (дар ғафлатанд),

6. онон, ки риёкорӣ мекунанд

7. ва аз додани закот саркашӣ мекунанд.

1. Моъунаро, ки киноя аз закот донистаанд, дар ояти ҳафтуми он омадааст. Ин сура дар Макка нозил шуда ва ҳафт оят дорад.

108

Сураи КАВСАР¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Албатта, Мо Кавсарро² ба ту ато кардем.

2. Пас, барои Парвардигорат намоз бихон ва қурбонӣ кун,

3. ки албатта, бадхоҳӣ ту худ абтар³ аст.

1. Номи ин сура аз нахустин ояти он гирифта шудааст. ва он дар Макка нозил шуда, се оят дорад.

2. Кавсар номи ҳавзест, ки дар охираи солеҳони уммати Муҳаммад аз он хоҳанд ошомид.

3. Абтар- марде, ки наслаш идома наёбад.

109

Сураи КОФИРУН¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Бигӯ: «Эй кофирон!
- 2.Ман чизеро, ки шумо мепарастед, нампарастам
- 3.ва шумо низ чизеро (зотеро), ки ман мепарастам, нампарастед
- 4.ва ман парастандаи чизе, ки шумо мепарастед, нестам
- 5.ва шумо парастандаи чизе (зоте), ки ман мепарастам, нестед.
- 6.Шуморо дини худ ва маро дини худам!».

110

Сураи НАСР¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Чун ёрии Худову пирӯзӣ ояд
- 2.ва мардумро бубинӣ, ки гурӯҳ- гурӯҳ ба дини Худо медароянд,
- 3.пас ба ситоиши Парвардигорат тасбеҳ² гӯй ва аз ӯ омуриши бихоҳ, ки албатта, ӯ тавбапазир аст!

1. Номи ин сура аз нахустин ояти он гирифта шудааст ва он дар Мадина нозил шуда, се оят дорад.
2. Яке аз намунаҳои ситоиш бо тасбеҳ, «субҳоналлоҳ ва биҳамдихӣ» аст.

111

Сураи ЛАҲАБ¹

(Оташ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Дастҳои Абулаҳаб (киноя аз ҳуди ӯст)² ҳалок бод ва ҳалок бод Абулаҳаб.
- 2.Дорой ва он чӣ ба даст оварда буд, ба ҳолаш суд накард.
- 3.Ба зудӣ ба оташе шӯълавар дарафтад
- 4.ва занаш низ дарояд (ҳамроҳи ӯ), ки ҳезумкаш аст (яъне, суханчин аст)
- 5.ва бар гардан ресмоне аз лифи (пӯсти) хурмо дорад (яъне, ба хаффа кардан азоб карда шавад).

1. Номи дигари ин сура «Ал-Масад» аст. Номи он аз ояи саввум гирифта шуда, «масад» ба маънии лифи хурмо дар ояи панҷуми он омадааст. Дар Макка нозил шуда ва панҷ оят дорад.
2. Абулаҳаб, кунияи Абдулӯзо- амаки Паёмбар аст. Ва зани ӯ дар озурдани Расули Худо саҳт мекушид.

112

Сураи ИХЛОС¹

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

- 1.Бигӯ: «ӯст Худои якто,
- 2.Худое, ки дар ҳоҷат ба ӯ рӯ оранд,
- 3.на зодааст ва на зода шуда
- 4.ва на ҳеч кас ҳамтои ӯст!».

113

Сураи ФАЛАҚ¹
(субҳгоҳ)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Бигӯ: «Ба Парвардигори субҳдам паноҳ мебарам,
2. аз шарри он чӣ биёфаридааст
3. ва аз шарри шаб чун дарояд
4. ва аз шарри ҷодутароне, ки дар гиреҳҳо медаманд
5. ва аз шарри ҳасуд чун ҳасад меварзад!».

1. Номи ин сура аз нахустин ояи он гирифта шудааст. Он дар Макка нозил шуда ва панҷ оят дорад.
- 114**

Сураи НОС¹
(Мардум)

Ба номи Худои бахшояндаи меҳрубон!

1. Бигӯ: «Ба Парвардигори мардум паноҳ мебарам,
2. фармонравои мардум,
3. Худои мардум,
4. аз шарру васвасаи васвасагари ниҳонӣ (бозпас- равандаст, вақте ки аз Худо кумак талаб карда шавад),
5. он кӣ дар дилҳои мардум васваса мекунад,
6. хоҳ аз ҷинниён бошад ё аз одамиён!».